

Bund
v. 10

IndL 12.35.6

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE LIBRARY OF THE
CALCUTTA SANSKRIT COLLEGE.

Prepared under the orders of the Government of Bengal.

BY
HRĪSHIKEŚA ŚĀSTRĪ,
SECOND GRAMMAR PANDIT, SANSKRIT COLLEGIATE SCHOOL,

AND
NĪLAMANI CAKRAVARTTI, M.A.,
LATE RESEARCH SCHOLAR.

VOLUME X. JAINA MANUSCRIPTS.

67

CALCUTTA :

PRINTED BY J. N. BANERJEE & SON, BANERJEE PRESS,
59, PATALDANGA STREET,

1909.

जैनग्रन्थानां सूचिः ।

JAINA MANUSCRIPTS.

A N G A S.

* No. 1. **स्थानाङ्ग** । *Sthānāṅgaṃ*. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 113. Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old and torn in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

This belongs to the Anga works of the Jainas and is third of them. According to Dr. A. Weber it is divided into ten *sthānas* or chapter such as (1) *ekasthānam*, (2) *dvisthānam*, (3) *tisthānam*, (4) *causthānam*, (5) *pañcesthānam*, (6) *chasthānam*, (7) *sāstthānam*, (8) *āta-sthānam*, (9) *nvasthānam*, (10) *disasthānam*. Of these our MSS. has upto the end of the *causthānam* only, with an anomynous commentary in *bhāsā* in margins. Described by Dr. A. Weber in No. 1779. Dr. Weber has mentioned a *ṭabā* in *bhāsā* but he has not given extract of any part of it. His extracts from the texts also slightly differ from ours in many parts. His MSS. begins—

सौ नमो बोधरागाय सुच मे चाउमं तेण भववया एव चउदाय एवे
आया ।

While the beginning of our Ms. reads—

॥ ६० ॥ सौ नमः । सुचं मे चाउमं मे तेण भववया एवमरकाय एवे
आया ।

The extracts at the end of *causthānam* in Dr. Weber's description entirely agree with ours except the word *पोमाना* which he reads as *पोवला*.

Beginning of the Commentary. ॥ ६० ॥ सौ नमः ॥

बोरोरं जिननाथं नत्वा स्थानाङ्गकतिपयपदानाम् ।

प्राचीनशास्त्रदृष्टं करीम्यहं विवरणं किञ्चित् ॥

पुस्तकेऽस्मिन् स्थानाङ्गं नाम तृतीयं जैनाङ्गनिबन्धं सटीकी वर्तते ।

No. 2. भगवतीसूत्रम् । Bhagavatīśūtram. Substance, country-made white paper, 12×7 inches, Folia, 875. Lines, 3-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1871, Śaka, 1737. Appearance, very old, worn out, torn and wormeaten in most parts. Prose. Generally correct. Complete.

This belongs to the Aṅga work and stands fifth in order. It has also the following names—

Such as Bhagvatīvivāha, Viyāha Paunatti, Vyākhyāprajñāpti and is complete in 41 Sayas (Śata). Described by Dr. A. Weber in No 1787 of his Catalogue. The text is accompanied by explanatory notes in bhāṣā and agrees with that of Dr. Weber.

पुस्तकेऽस्मिन् भगवतीसूत्रं नाम पञ्चमो जैनग्रन्थश्चोक्तो वर्तते ।

No. 3. अन्तगदशाड । Antagaḍaśāu Substance, country-made white paper, 10×4 inches Folia, 54. Lines, 15-21 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

Antagaḍaśāu belongs to the Aṅga works of the Jainas and is the eighth of them, complete in eight Vargas of which the first varga has 10 Ajjhayanas or chapters. The second 11, the third 13, the fourth 10, the fifth 10, the sixth 16, the seventh 1 and 11, the 8th 10 ajjhayanas. The codex under notice has upto a small portion of the eighth Varga. As our reading agrees with that of Weber's in No. 1806 we need not describe it. It has been so much worn out that cannot bear even a soft touch of a finger.

पुस्तकेऽस्मिन् अन्तगदशाड नामकोऽष्टमो जैनग्रन्थश्चोक्तो वर्तते । पुस्तकमिदमतिशयोक्तं न स्पष्टं वर्तते ।

UPĀNGAS.

No. 4. राजप्रज्ञसूत्रसिद्धान्तः । Rājaprajñasūtrasiddhāntaḥ. Substance, country-made white paper, 9×4 inches Folia, 271. Lines,

7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1844. Appearance, old, and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete,

This work has been described by Dr. A. Weber under the name of *Rājaprasnaigyan* in his Cat. No. 1829. It is the second *Upāṅga* work of the Jainas and consists of questions by a king called *Pradeśi* and their answers by his *Guru*. The codex under our notice is also embodied with a commentary or *Vārttika* in *Bhāṣā*, under the name of *Rājaprasna Sūtrasiddhānta*, by *Samaratandra Sūra*. The readings of the text as extracted by Dr. Weber differ from ours in some places for example our text begins—

નમો અરિહંતાય, નમો સિદ્ધાંતે નમો આયરિયાય નમો સ્વજ્ઞાયાય નમો
ભોજ સ્વ સાજ્ઞયં એસી વચ નમોકારો તેનું કાલિયં તેનું સમયં આમનકયા
આમં અયરી હોવા રિદ્યમિદસમિદા જાવયા સાદયા દરિમિદિયા
અમિદયા પહિદયા, તોમેય આમનકયા અયરીયે વહિયા સત્તર
પરિચ્છેં દિસોમાય અંસોસવયે આમ ચંતિર હોવા પોરાયે જાવ
પહિદયે અમોયવરપાયયે પુદવિસિદા પુત્રવત્તવ્યયા સ્વવાય મમયં
નેયાસિસિલ રાયા ધારિયો દેવો સમોસમો મૂડો પરિસાનિગયા રાયા
જાવો પદ્યુવાસતિ ।

Extract from Weber. ઓ નમો ચીતરાયા । નમો અરિહંતાય નમો સિદ્ધાંતે નમો
આયરિયાય, નમો સ્વજ્ઞાયાય નમો ભોજ સ્વસાજ્ઞયં । ચ । તેયં
કાલિયં તેય સમયં આમનકયા અયરી હોવા.., તોમેય આમનકયા
અયરીયે અન્વસાલવયે આમ ચંતિતે હોવા.....વચ વયયા સ્વવાલિય
મમયં તેયા મેયો રાયા ધરિયો દેવો સમો સમોદે પરિસા નિવયા જાવ
પદ્યુવાસતિ ।

Look at the end also.

Our codex reads—

અવસનોમાદેહિ સિદ્ધિહિતિ વુદ્ધિ હિતિ સુદિહિતિ સુપરિ નિજ્ઞાઃશ્ચાન્તિ
સ્વદુઃખાશમંત કરેમિ ચ સેવં મતે મેવ મન્નેતિ મોઘમાસમયં મગ્વં મહા-
ચોરં વદન્ અમંસદ વંદિતા અસિતા સંજમેયં તવસા અપ્યાયં માદેમાયે
વિહરતિ અમો જિર્ણયં જિયમયાયં અમો મુયદેવયાય મગવર્કે અમો પતોય
મગવર્કે અમો મગવક અરહક પાસયા પાસસ્તા સુપામયસ્સવચાં અમો
રાયપસેય રય સમર્ગે ।

Colophon. इति श्रीराजप्रभो सूत्रसिद्धान्तमन्त्रः ॥ संवत् १८४४ मिति माघ शुदि
१० रविवार लिखित जीसी देवराज वाराणसी मध्ये संवत्संक्रान्तिं श्री । ॥

Extracts quoted by Weber—

अमृतामृतोद्यमोऽहं सिद्धिर्भक्ति, बुद्धिर्भक्ति, श्रुतिरिति परिनिर्वाहति सव
दुःखाणाम् अन्तः करिषि । अ सेवम् भन्ते सेवम् भन्ते ति भगवत् गोयमा
समयम् भगवत् मन्त्रादीरम् वन्द्य अमृतम् वन्दिता, अमृतिमा संभ्रम्य
तवसा अथाप्यं भावेनार्थं विद्वद् ॥ अ ॥ अमो जिवाप्यं जिघ्रस्यार्थं अमो
सुखदेवता + + + पस्यं सुपस्यं पस्यन्तो नमोऽ ॥ अ ॥ राय
पसेषीयम् सम्पत्तम् । समर्थित इदं सूत्रम् । यस्यायं १००८ ॥ अमं
भवतु ॥ अ ॥

The commentary or Vārttika in our codex is entitled Rājaprasāni-
sūtrasiddhānta by Samaracandra Sūri, pupil of Pāśvacandra.
But that described by Dr. Weber in No. 1830, is of Malayagiri
consequently a different one from ours.

The commentary in our cedex begins—

१६० ॥ श्रीवैतरायाय नमः ॥

देवदेवं जिघ्रन्ता युतदेवीं विगेषतः ।

राजप्रभोयसूत्रस्य वार्तिकं विद्वद्वाच्यम् ॥ १ ॥

राजप्रभोय उपानते स्वद्व्याटे कक्षीये प्रदेशो नाम राहं जीवना अनेक
प्रश्नकोधा केशीगुरु ते प्रश्ना उत्तर दीधा । प्रदेशो राजाहं सत्यक्
प्रकारे ते प्रश्न सद्दद्या धर्मपास्यांभी धर्मदेवभोकरं मूरिया भयणपायं
भयन्त आगल आभो नाटक दीषाम् एदवी सकल वक्तव्य तावद् यद्यपि
विषे तिणे कारण राजप्रभोय उपान कक्षीये वे मूय गङ्गां सूत्र ते हनस
एह उपान राजप्रभोय जिम हसपादादिक अंग अंगलीते उपान तिस्र
कारणहं सूयगङ्गां सूत्र नह विषे स्वसमय परसमय नौ वक्तव्यता वे तेमाटे
परसमय नै विषे एकसप्तमसी (१८०) क्रियावादीनाम तत ८४ अक्रिया
वादीनामत ततसठि (६०) अज्ञानवादीनामत वचोस (१०) विनयवादीना
मत य चारह मत मिली १६१ भेद यथा तेमाहि राजा प्रदेशी अक्रिया
वादीमाहि लिउतत सूयगङ्गां सूत्रने विषे जे क्रियावादीना मत कक्षा
तेदञ्च भाव राजप्रभोय सूत्रने विषे राजा प्रदेशनह अधिकारह नेचे कारणह
सूयगङ्गांमूसनस एह उपान कक्षीहं ॥ १ ॥

End. रघोऽ भगवंत भद्रवसवि इद्र नर पूजने कलशोवतो वदं उपजावतो
वच तेहमसौ नमस्कार याउ शोषार्धचंद्रसूर्यपालंकार शोषमरचंद्रसू-
तत्पद्मो चयौतकर ।

Colophon. इति शोषायशोषसूत्रविज्ञात शोषमरचंद्रसूर्यकृत संपूर्णम् यथायथं द्रुमं
भवतु ।

No. 5. जीवाभिगमसूत्रम् । *Jivābhigamasūtram*. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 216. Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete.

This is the third Upāṅga work of the Jainas described by Dr. A. Weber in his Cat. No. 1833. As the readings in our codex agree with the extracts quoted by Weber we need not describe it in detail.

Colophon. जीवाभिगमं सूत्रं समाप्तं । ॥ ॥ एतं भवतु क्षयि शोकाया दीर्घे वा ।
आर्या शौ ५ मनकांजी आर्या शौ १ कन्तुरांजी तस मयसो आर्या सदि
जवाइनी प्रति ।

पुस्तकालिखितं जीवाभिगमसूत्रं नाम पञ्चमीपादनिबन्धो वर्तते ।

CHEDASŪTRA.

No. 6. कल्पसूत्रं सटीकम् । *Kalpasūtram Saṭīkam*. Substance, country-made white paper, 9 × 4 inches. Folia, 149 (of which fol. 144-148 both including are wanting). Lines, 1-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1848. Appearance, very old, and writings injured in most parts. Prose. Not correct. Complete (except the folia mentioned in above).

Next to Upāṅgas the Jain literature has been classified under the head of the Chedasūtra which includes in it the following works—

(1) Nisiha, (2) Mahānisiha, (3) Vavahāra, (4) Daśāo, (5) Kalpasūtram and (6) Jainakalpa. The Kalpasūtra is complete in eight

Ajjhayanas or chapters. The word Kalpa means Sadācāra which, according to Jaina's are ten in number. Kalpasūtra was first spoken by Bhagavan Mahāvīra the last Tirthankāra of the Jaina's in Rājagrihanagari under the shade of the Gupāsila Caitya in a vast gathering and afterwards it was compiled in its present form by Śrībhadravāhu Svāmī and has good many commentaries such as Avacurnī, Kalpāntaravācyāni &c. Our codex contains a version of the Kalpāntaravācyāni as described by Weber in No. 1892, in Bhāsā, under the name of Kalpavṛkṣa with an introductory chapter entitled the Nāgaketukathā, after which the text commences with the commentary following the text line after line. The Kalpasūtra has been translated by Prof. H. Jacobi in the sacred books of the east series, Vol. 22.

The introductory portion of the commentary begins thus—

॥ १० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

कल्याणानो (नि) समुद्रधंती (ति) विश्वसूनु(नु)दामभाय्यालया

ता संपन्नद्विजा बी(वि)लासवङ्गलाः सेहीश्वला इत्यते ।

ताति, शान्तिमुपेनो(ति) भीतिततिभिः साकं न किं वि भवेद्

यदा मङ्गलमुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यानुभावाद्भवि ॥ १ ॥

श्रीमती यद्य सानिध्यादवर्तुसंपदो भवन्ति

श्रीदा + + + पुजने + दायनो ॥ २ ॥

नत्वा गुरुं च यागदेवी भगवा परमया सुदा ।

श्रीहंसकुसुमार्याय लिखते (लिख्यते) कल्पवृक्षकम् ॥ ३ ॥

श्रीकल्प श्रीशैतरागनुकण्ठो सा(शा)कते श्रीसर्वज्ञान कल्प प्रमाण तिवारे
सर्वज्ञानी अभाव न होय तिवारे तेहनी भाखी साखतेहि ज प्रमाण करवी
एह श्रीकल्पसूत्र एह विना मिमोथे साख श्रीधर्मरूप राजा नेहनिदेवसवानो
राज्यधानो समानति सा(शा)ख श्रीकनि उपगारो होधि जिहा धर्म तिहा
घणो धर्म बलीति । दानबली + + परीयदादीक धर्म धर्मार्थ कौया च
पाण्डव श्रीराम बी(वि)क्रमादीक श्रीगल + + + जिहनी कीरत कमलिनी
आजलने जगमाहि परीमल कसूरोकरहो वि । + + + तेह धर्मजा
दीवस + + + मासीं रक्षायाशति श्रीभाद्रपदमास आवें मंगलौक
निम्नाय पल्लुसणना पीय दीवस ताधि नवे वयाथे करी श्रीकल्पसूत्र प्रते
वा + यावत्कधर्मार्थ भले । कल्पनु साध्याचारसे दश सा(सा)धुनु

आचार दश प्रकार्ये । तंश्रमा (१) अर्चलकं (२) उद्देशीय (३) सित्याय
 (४) रायपिण्ड (५) कद्रकर्म (६) वय (७) जिडो (८) पडोकम (९) माम
 (१०) पद्योसथाकप्यो १ प्रथम अर्चलकम्, २ बीजो उद्देशीककम्, ३ बीजो
 सेयाय (श्रयान्तर) कम्, ४ बीजो रायपिण्डकम्, ५ पंचमो कृत कर्म,
 ६ दद्या, ७ कडो मतकम्, ८ सममी ओह कम् ९ पाठमी पद्यो कर्मका कम्
 १० नवमी मास कम्, १० दशमी पञ्चसथा कम् दश कम् नाना जातं वा
 द्विष्य संए उपगार जिन धर्मराजाने दशमानो नाम सास्त्रते धर्मधिकी पंच
 पाठय विक्रम नल इन्द्र प्रमुख (प्रमुख) राजानो कीर्तं आश्रमते जगमाहिं
 बोलारे जिन इष्ट (स) माहिं कम्पव (स), राजामाहि श्रीराम रूपवत माहि
 काम देवमाहिं इन्द्र जीतिपोमाहिं चंद्र बाजोएमाहिं ताचं स्त्रीमाहि रभा
 साहस्रीकमाहिं विक्रमादित्य यदगवमाहिं आदित्य धनुर्दरमाहिं अर्जुन
 वनमाहिं नदन रतनमाहिं चितामधि आभरवमाहिं चूडामधि
 धातुमाहिं काचन गोमाहिं कामधेनु रसमाहिं धृत ललमाहिं अमृत
 सकल पदार्थमाहिं धर्म तेमूषी एष्ट भयो मद्वापुस्वमुखे एष्टं धर्म यावती
 बीजा पदार्थने धर्म + + सचलाइ पदार्थसोक यम धर्मश्रिष्टी धुवं
 श्रिष्टि युवप्रद्युषधीरि सुखभा मपदिधि सर्पिं १ धर्मसौधयो निथइं
 सर्वश्रिष्टि जिन द्रव्य सोभति सर्वकामसुख (ख) सोभइं जू दुष् याव्याउ
 दक्षी वरतनी बाजो मद्दिजइ सोभइं जू मीटो ठाऊर सेवउनु परोवार सर्व
 श्रेष्ठं जोइं इष्ट आराध्याउं सर्वदेव आराध्या यच देवतानि आराधवि
 मणिमोक्षाफल दय्यपावर्गश्रव (दक्षिणवर्तं श्रव) चितकवल्ली सुवर्णरूप
 द्रव्यादि सर्व आराध्या इंस ओजिनधर्मनि आराधवइ मणिमोक्षाफल सर्व
 मति सर्ववमो सोधइइं ते धर्म मद्वाभाग्यवत पुष्टयामे उत्तमधर्मक
 + + + पांचइ + + भवति भूरिभिमाने धर्मकर्ममनोरथा फलेति ।

End of the introductory portion of the Commentary एष्ट दोनाम दोवउ
 नावहेतु जीवन वगेइं आवें मने ववव (विषय) विकार नावि जिन पूजा
 साधुसेवा पोसइ पडिकमर्थो वत पालिं सर्वदीधटालि एकदा कीईं क
 मजन जीनुं राजाइं घोर कलंक दीईं इष्टा व्योली आरत ध्यानमाहि
 मरीच्यत रदनुं अवधि ज्ञानि पूर्वभवि देशी (खो) राजा उपरि योसर धरउ
 राजानो सभामाहिं सिंहासन धी सीडो इडो नाव्यो राजा वपेडि इष्टी
 सुव (ख) लोडो वने । तेष्टी विलाइ सभातुलीक सर्वभय यां मनु इविते
 वंतर नामरजे वडोसिद्धा चिक्खो । + + + उपरि नाववा सज यथा

एवमुक्त्वा नाम केशु सर्वलोकानां वीर्या निवारणा प्रसादा उपरि चङ्गी मुखतो
गङ्गा द्वायिधरो पंच परमोऽपि समरो नरः धर्म प्रभवचो संतुष्ट इत्यं यज्ञ
+ + + भरगयो नाम केशु वेरागर्वत होतः तप पुर्जासना करिः एकदा
जिन पुजा करतो + + पुजामादि श्रीसर्पकंसधयो धम ध्यानः केवल
ज्ञाना मीमीष गयो । इति नामकेशुतो कथा ।

After this the text commences It chiefly treats of the Mahāvīrakathā or the adventure of Mahāvīra, the last Tīrthānkara of the Jains. Before him 23 Tīrthānkaras made their appearance successively of whom Rīṣabha Deva was the first. Mahāvīra after undergoing 26 births was born at last in the womb of a Brāhmaṇi named Sunandā. His father was a Bhikhārī or one living on alms but he was versed in all branches of Sanskrit Śāstra in an early age and thereby displayed an uncommon divine power in him. The text begins thus—

॥ श्री नमः ॥ नमो श्रीरुद्राय नमो सिद्धाय नमो आयरियाय नमो
सर्वज्ञाय नमो लोके सर्वसाक्ष्ये एषो पंचो नमो कारो सर्व पावश-
वासयो मगलानं च सर्वेष्ट पदमं इवै मगल १ तेषं कारिणं तेषं समर्थं
समर्थं भगवत महावीरे पंच इत्युत्तरे होत्या तंजडा इत्युत्तरादिं च
चरला गव्मभवई कचे १ इत्युत्तरादिं गव्मातुगव्म दीहरि २ इत्युत्तरादि
जाए ३ इत्युत्तरादि मुंडे भवीता आगाराव आगारिणं पञ्चदश ४ इत्यु
त्तरादि अचते अचुत्तरे निष्वाघारो निरावरणं कसिणे पंडिपुत्रे केवल
वरणाय देसयं संमुख(ज्य) ने ५ + सादृणा परिनिष्कृप भयव ॥१॥

The writing of the codex being injured in most parts we could not quote extracts in extenso. So we are obliged to finish it after quoting a few lines only from the end.

एवं भासइ एवं पणनेइ एवं पण वेइ पजोसवणाकप्पो नाम अइम अइ
सइतुच सकारण सयुमं सचयं सवागरण कयो स वदसे इति हेमो
६५ अइमं भावयं दशाष्टयजंथस पजोसवणकप्पो समला श्रीमद्राज
स्नानोति नवम पूज्या धूम ॥ आकल्पसुच सपूर्णं सं १८४८ वैशाख(सु)
सदी वार सोम खयोतं मुनीश्वरीलालजी खयोतं श्रीहरविजयजी
लिखायत् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन् सटोके जेनकल्पयं वर्त्तत ।

No. 7. कल्पसूत्रं मटीकम् । Kalpasūtram Sṭīkam. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches. Folia, 117. Lines, 16-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1807. Appearance, old. Prose. Not correct Complete.

This codex contains also the complete text of the Kalpasūtra with a Sanskrit version of the Antarvācyāni described by Weber in No. 1886, entitled Kalpakalpalatā, which is one of the Antaravācyāni but not described any where else, by Upādhyāya Śrīguṇavijaya Gani having also an introductory chapter like the foregoing one by name of Prathamapīṭhikā which commences thus—

॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा श्रीमन्महावीरं पृत्वा (श्री)गीतमं गुहम् ।

कल्पकल्पसूतानामो कल्पटीका प्रत्येत ॥ १ ॥

नतनानि पुराणानि प्राकृतान्यपि यावतः ।

संस्कृतानि विधायाव परीपत्ततिर्हितये ॥ १ ॥

श्रीमत्पद्यंषथा पञ्च मुखव्याख्यानं बाल्दया ।

अनर्वाच्यानि लिथ्य(का)ने शिथप्रायेणया मया ॥ १ ॥

तत्र तावत् मन्त्रेणैव पुण्यकरणीयं रमणीयं विधिविधानपूर्वकं एव अभौट
विशिटप्रदानफलदायि भवति पण्डितैः विधिः अवधार्यः

कल्याणानि समुद्भवंति विलसन् प्रोद्यामभाग्यालया

स्ता संपन्नमहिमा विद्यासङ्गता श्रीजीवन्ता वसुते ।

तातिः, अतिसुपैति भौतिततिभिः साक न कि किं भवे-

द्वयदा मङ्गलमुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यानुभावाद्भुवि । ५ ।

वास्मात्तस्मात् परमार्थयूया न दुर्लभायिवकथा मनुष्या ।

ते इक्ष्मा ये जगतो हिताय धर्मो स्थिता धर्ममुदाहरन्ति ॥ ५ ॥

यथा चतुर्भिः कनकं परोक्ष्यते

निघर्षणश्चेदमतापताङ्गने ।

तथैव धर्मो विदुषा परीत्यते

अनेन श्रीलेन तपोदयागुणैः ॥ ६ ॥

अहिंसा सत्यमस्तेषां त्यागो मेधुनवर्जन ।

पंचम्वेतेषु चलोषु सर्वे धर्माः प्रतिष्ठिताः ॥ ७ ॥

श्रुयतां धर्म्मं सर्व्वं युत्वा चैवावधार्य्यताम् ।

आत्मनः प्रतिकूलानि परेषां न समाचरेत् ॥ ८ ॥

कामधेनुधरादीनां दातारः सुखभाभवत् (भुवि) ।

दुर्लभः पुद्गलो लोके यः प्राणोः अभयः प्रदः (प्राणिनामभयप्रदः) ॥ ९ ॥

सर्व्वं वेदा न तत् कुर्य्युः सर्व्वं यज्ञाय भारत ।

सर्व्वं तीर्थाभिषेकाय यत् कुर्यात् प्राणिनां दया ॥ १० ॥

कपिलानां महम्मनु यो हिजेभ्यः प्रयच्छति ।

एकस्य जीवितं दद्यात् (एक जीवितदानस्य) कला नाहति षोडशम् ॥ ११ ॥

एकतः कृतवः सर्व्वं समयश्चरदक्षिणाः ।

एकतो भयभीतस्य 'एकतोऽभयदानञ्च' न च तुल्यं युधिष्ठिर ॥ १२ ॥

ददातु दानं विदधातु भीमं वेदादिकं चापि विदां करोतु ।

देवादिकं ध्यायतु सन्ततं वा न चेदद्यात् निष्कलमेव सर्व्वम् ॥ १३ ॥

सकमलवनमग्रेर्वासरं भास्वदस्तात्

अमृतमुरमवज्ञात् साधुवाचं विवादात् ।

इगपगममजोर्वात् जीवितं कालकृटात्

अभिलषति वधादयः प्राणिनां धर्म्ममिच्छेत् ॥ १४ ॥

महतामपि दानानां कार्त्तिकं चीयत फलम् ।

भीताभयप्रदानस्य चयएव न विद्यते ॥ १५ ॥

ब्रह्मचर्य्येण पुद्गल्य सर्व्वभूतहितस्य च ।

पदे २ यज्ञफलं न च तुल्यं युधिष्ठिर ॥ १६ ॥

किं ताए पंडियाए पल्लाल भूयाइ पयाणकीड़ीए ।

लइल्लिमं न नायं परस्य पीडा न कायज्जा ॥

पदो प्रेमचली सुतः सविनयो भाता गुणालङ्कृतः ।

दिग्धी बन्धुजनः सत्वातिष्ठतुरी भक्तुज्ज्वलः सेवकः ।

निर्दुःखं क्षितिमायकत्वममलं प्रौढपतापीदयी

विश्वव्यापि यश्च सत्फलमिदं धर्म्मोद्गमोत्य न तु ॥ १७ ॥

चेतः साद्वर्त्तरं (१) वषथ मधुरं (२) दृष्टिः प्रसन्नोज्ज्वला (३) ।

शक्तिः चातिगुता (४) मतिः श्रितनया (५) श्रीर्दीनदेव्यापदा (६)

इदं शीलद्वयं (७) श्रुत गतमर्दं (८) स्वामित्वमुच्छेकता-

निर्मुक्तं (९) प्रकटाव्यङ्गी नवसुधाकुण्डान्यमूल्यान्मतेः ॥ १८ ॥

इति धर्म्मश्रवणफलम् ।

Kalpa and its varieties are thus explained—

अनेन अमुयोगविधिना मनीवचनकायविशुद्धाः च श्रीकल्पयोगवाङ्मना
साधवः सकलपञ्चगवोपकारिणि श्रीपञ्चदशापर्वणि समायाते अवग्रहं मङ्ग-
लाथै श्रीकल्पसूत्रं पञ्चदिनानि वाचयति । तत्र कल्पशब्देन साध्नाधारः
स दशपकारः आचेलकं (१), उद्देशिय (२), सिध्यायर (३), रायपिठ (४),
किङ्ककर्म्म (५), वय (६), जिह्व (७), पङ्क्तिमणे (८) मास (९) पञ्ची
सवणा कपी ॥ १० ॥ इति श्रीकल्पशब्दाः ॥ न विद्यते चैलं वक्ष्य-
यस्य स अयं अचेलक अस्यार्थः । चतुर्विंशतितीर्थेकराणां वामस्केधे देव-
राजिन स्थापितः देवदूष्यवम्बस्य वामस्कन्धतः पतनात् अचेलका एव भवत्येव
साधूनां श्रीगौतम्य अधमचरमतीर्थंहरसाधूनां केवलधवल्लवर्णमानप्रमाथे
पीतवस्त्राणां खंडितत्वेन और्णप्रायचेलानां सदभावेपि अचेलो एव साधव
उच्यन्ते अजितादिशर्विंशतितीर्थेकराणां तु तीर्थे साधवः पंचवर्षपङ्कटकुलादि-
वस्त्रधारितत्वेन केचित् सचेलोः केचित् श्वेतमानप्रमाथे पीतवस्त्रधारितत्वेन
अचेलो अपि इति प्रथमः अचेलक कल्पः । साधून् उद्दिश्य श्रीगौतम्य यत् क्रियते
स आहारः सर्वेषां साधूनां न कल्पते अजितादि शर्विंशतितीर्थेकराणां यस्य
नेत्रयाकृतं तस्यैव अकल्पं शेषाणां साधूनास्तु कल्पं इति उद्देशीय कल्पः ।
यस्य शाडस्य श्रृंगारं क्रियते तस्य पिंडो अग्रन १ पान २ खादिस ३
स्वादिस ४ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ सूची ९ धिप्युक्त १०
नहिरिका ११ चाटुदो १२ प्रमुख हादमविधोपि पिंडः सर्वेषां तीर्थेकराणां
तीर्थेन कथिते तत् आहारादि यद्वर्णं हि मिटाद्रपानादिलोपुपाः एते
मुनयः सर्वेषां भृङ्गे रचणाय अवीम्याः इति आदि अनेक दीधीत्पत्ति-
भवति इति तीर्थंजिह्वनिर्दिष्टः तत् आहारादिपरित्यागेतु अहो एते साधवः
मिटान्नाहारादिषु निरुद्धा एव अतः कारणात् वसतिदानेन पूज्या एव
इति श्रव्यातरस्य यद्वाङ्मिः जिनमासनयेति अनेकमुचीत्पत्तिर्भवत्
अथवा श्रव्यांतरे कृते श्रव्यातरसुद्धा किं अपि आनीतं कल्पितं न वा इति
आह्व लण १ उमग्न २ भय ३ मलग ४ पीठ ५ कलक श्रव्यांतरे कृते ७
दर्भादिसत्तारक ८ नेप ९ प्रमुख तदाविध वस्त्राणां यद्वर्णं सोपधिकश्रिय
दीपायद्वर्णोऽपि श्रव्यांतरो न भवति इति श्रव्यांतर तृतीय कल्पः । राजा १
अक्रवर्णो २ वासुदेव ३ बलदेव ४ महात्मज्येश्वरादिः तस्य पिंडो अग्रन १
पान २ खादिस ३ स्वादिस ४ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ प्रमुखाट-
विधोपि यो राजपिंडोऽस्य प्रथमचरमतीर्थेकरतीर्थेयोः सर्वेषां साधूनां न
कल्पितः अजितादि शर्विंशतिजीनतीर्थेषु साधूनां अप्रमादितत्वात् कल्पितः ।

धतः प्रथमचरमतोर्ध्वरतीर्थे राजपिण्डं दृष्टुं हि आश्विनविधाधना संशमविधा-
 धना जिनशामनहेलना चेति अन्यच्च वदन्ती दीपा भवति तत्परित्यागे तु
 अन्येक गुणाः स्युः तथा अजितादिहाविश्रुतिजिनतीर्थेषु अजुपन्नत्वात् च
 अरमादित्वात् एतं दाया पुर्वोक्ता न भवति । इति राजपिण्डकल्पयनुयः ।
 कृतिकर्मकश्चेन अभ्यासान्दवं वंदनकल्पं च हर्ष वंदनकं सत्यते तद्वदमक-
 मपि सर्वलोथेकरतीर्थेषु समस्तसाधुभिः खम्यपण्यायानुमारेण कर्त्तव्यं
 साध्वीभिस्तु सर्वभिरपि पुरुषप्रभवो धर्म इति कृत्वा सर्वे साधवो वंदनीयाः
 पुनः तत्र पर्यायविचारणा न कर्त्तव्या प्रोक्त वरिसस्यदिक्रियाए
 अज्जाए अयं दिक्रिउत्तं साङ्ग अभिगमपथद्वयनसंस्थेन विण एण सुपुत्थी
 धम्मो पुरिसप्यभवो पुरिसवरदंसीउ पुरिसजिहो लोएवि पइ पुरिधी किं
 पुण लीगनमं वझे ३ स्त्रीण वदये वदना दीपा भवति दृष्टुं न्मभावदर्थोपि
 भवति ततो पुरुषस्य पराभव कुर्वेति लोकमध्ये च निन्दा प्रवर्तते यत्
 एतया स्त्रियोऽपि वयते एतेषां विनयो नास्ति इत्यादि ह्रीलनात् स्त्रीणां च
 नीचेर्गोत्रकर्मवन्थाय संसारहृदयेति वदन्ती दीपा भवतीति कृतिकर्मकल्पः
 पञ्चमः ॥ व्रतानि पञ्च महाव्रतानि अथवा चत्वारि व्रतानि एव स च
 प्रथमचरमतोर्ध्वरतीर्थयो पंच महाव्रतलक्षणं शिष्याणां हाविश्रुति
 जिज्ञानां तु परियद्व्रते गृह्यते स्त्रीरपि समागता एव । इति व्रत पञ्च-
 कल्पः ॥ ज्येष्ठा वृद्धत्ववच्छारः स च प्रथमचरमतोर्ध्वरसाधूनां उप-
 प्यापनान् आरभ्यशिष्याणां तु हाविश्रुतिजिज्ञानां निरतोच्चारत्वात् प्रथमदीपा
 एव ते अथ पितापुत्रादीनां द्वयोः समकाल उपस्थापने उपस्थिते कथं
 ज्येष्ठव्यवहारी विधीयते इत्याह सुख्यं वृत्ता तु पित्रादयोपि वृद्धा विधीयन्ते
 ते पित्रादयः पञ्चनपाचनयोनीषादनादि कर्त्तुं न शक्नुवन्ति वृद्धत्वात्
 तदा पित्रादीनां अनुमति आदाय पुत्रादयोपि ज्येष्ठा विधीयन्ते एवं
 राज्ञामप्य १ श्रेष्ठ २ वाचोत्तर ४ मातृपुत्रादयोपि श्रेष्ठ इति सप्तमः
 कल्पः । प्रतिक्रमणं षड्विधावश्यकरणं तत् प्रतिक्रमणं प्रथमचरम-
 तोर्ध्वरतीर्थयोः साधुभिस्तु सम्यक्काल अवश्यमेव आवश्यकं कर्त्तव्यं पापं
 भवतु मा भवतु शिष्याणां तु तीर्थहरणे सति प्रतिक्रमणं नान्यथा । इति
 प्रतिक्रमणकक्षीऽष्टमः । प्रथमचरमतोर्ध्वरतीर्थे मासकल्पस्थिति एक-
 कल्पन्ते प्रतिबंधादिदीपभयाच्च एकस्थानवासिना हि साधवः प्रतिष्ठा न
 प्राप्नुवन्ति लोकेपि सक्त स्त्री धोहरनरसासरे संजमोयां सद्य वा एतां क्षीर
 अल्लाम्णां जी मद्यश्चिरवास ॥ १ ॥ एतएव हाविश्रुतिजिनसाध-
 वोपि दीपसहावे मास अपि एकम स्थाने न तिष्ठन्ति बोधाभाविपि धं साधवः

एकव स्थाने बहुकायमपि न लिखन्ति ते उत्कृष्टाः । इति त्वम कल्पः ।
 जघन्या उत्कृष्टा पर्युषणा इति पर्युषणा द्विप्रकाराः जघन्या गृहस्थे
 रज्जाता पंचामृत दिनमानाः उत्कृष्टा तु गृहस्मिन्माता सति ७० दिन-
 मानाः पुर्णिमायां स्थिताः साधवः श्रावणकृत्तपचर्यां वर्यं च न स्थिताः स्य
 इति स्वं अभिगृह्यते कल्पेन लिख १ जगत्प्रमुखवस्तूनि गृह्येता भगव-
 त्निमित्तं पंचदिनानि कल्पसूत्रं वाचयति क्वचित् शौचसंस्कारिकपर्वदिनस्य
 ऽपि अथग्नं शीतयित्वा तु अथ शौकस्योपि शौचपर्युषणाकस्योभिधीयते स च
 पर्वदिनः शौकालिकसूरिरवाक् भाद्रभाद्रा यदि चतुर्था इति बोद्धव्यं । तत्र
 पूर्वपंचम कल्पः इति दशम पर्युषणा कल्पः । एते दशमपि कल्पाः प्रथम-
 चरमजिनतीर्थे नियता एव अजितादिजिनानां तीर्थे केचित् नियता एव
 केचित् अनियता एव । यतः अचेलक १ सहेनिक २ प्रतिक्रमणं ३ राज-
 पिठ ४ मासकल्प ५ पर्युषणा कल्पाः ६ एते षट्कल्पा अनियता एव शेषाः
 तु ये कल्पाः गण्यन्तरकल्प १, व्रतकल्प २ ज्येष्ठ ३ कति कर्मलक्षण ४ एते
 चतुःकल्पा नियता एव प्रथमचरमतीर्थयोः दीर्घाभावेऽपि एतेषां अवश्यमेव
 कर्तव्यम् ॥

The compiler of the Kalpasūtra and its usefulness.

कल्पसूत्रकर्ता श्रीशैरान् षष्ठपट्टधरः सर्वज्ञाननिपुणः युगप्रधान, चतुर्दश
 पूर्ववारी श्रीभद्रबाह्स्वामी दशमशतकस्य अष्टमाध्ययनप्रत्याख्याप्रवादाभि-
 धाननवमपूर्वात् कल्पसूत्रं रचयामास पूर्वाणि च प्रथमं एकैक १ द्वितीयं
 द्वाभ्यां २ तीर्तीयं चतुर्भिः ४ चतुर्थे षट्भिः, ८ पञ्चमं षोडशभिः १६ षष्ठं
 द्वाविंशतिभिः ३२ सप्तमं चतुर्दशभिः ६४ अष्टमं अष्टाविंशतिपञ्चविंशतेन
 १२८ नवमं पूर्वं २५६ दक्षिणमात्रं ८ दशमं पूर्वं ५१२ दक्षिणमात्रं, एका
 दशपूर्वं एकसहस्रचतुर्विंशति १०२४ दक्षिणमात्रं द्वादशपूर्वं द्विसहस्र
 अठ्ठाली २०४८ दक्षिणमात्रं त्रयोदशपूर्वं चतस्रहस्रनववट् ४०९६ दक्षि-
 णमात्रं चतुर्दशपूर्वं अष्टसहस्रएकशतवट् ८१९२ दक्षिणमात्रं एतानि दक्षि-
 णमात्रमष्टोपुजैर्लेख्यानि सर्वमंज्यया चतुर्दशपूर्वाणि १६३८२ दक्षिणमात्रं
 मष्टोपुजैर्लेख्यानि न केनापि लिखितानि परं बालविधाय दक्षिणद्वैतालः
 कथितं अतो महापुरुषपथीतत्वात् इदं शौकस्यसूत्रं चनन्तार्थपुरितं पूर्वं तु
 साधुमाध्वाभिः शीतयन् चतुर्मासवत् तु श्रीशैरनिर्वाणान् नवमशतशतीतिवर्षान्ते
 पुत्रमरणपौडिनस्य परमश्रेष्ठस्य भुवसेनदत्तस्य श्रीकनिवारणाय श्रीचानद-
 पुरे चतुर्विधमंघ्रममं समीत्सव वाचयितुं प्रारब्धः अतएव अतः शौचपर्यु-
 षणापर्वणि समाधाने शौकस्यसूत्रवर्षं च चेत्यपरिपाठो १ साधुवन्दनं १

संवत्सरिकप्रतिष्ठामर्थं ३ मिथः साधनिकप्रदानार्थं ४ अष्टमं तपयेति ॥
कृत्यपंचके कार्येभ्यः तत्र अष्टमं तपः नामकेतुवत् विधेयम् ।

The story of Nāgaketu.

तत्कथानकम्—चन्द्रकालायां नगद्वीपे श्रीकृतानेकराजो राजा विजय-
श्रीराज्यं करोति तत्र नगरे सर्वश्रेष्ठमुष्यः श्रौतः श्रीकालश्रेष्ठो परि-
वसति तस्य श्रौतश्रीव भाव्या निःसंताना स्यात् गृहे अनन्तद्रव्यमस्ति परं
पुत्रं विना सर्वं शून्यं सन्तानार्थं देवगुहगोत्रज्वाराधनं करोति दान-
पुण्यादानेकोपायान् कृतवती ब्रह्मव्यायां पर्युषणाराधनात् अष्टमतपः
करणात् पुत्रो जातः । एकदा तन्माता प्रत्यासन्नपर्युषणपर्वसमाप्तं
स्वजनेः सद्यः प्रवृत्तिं करोति वयं अष्टमं तपः करिष्याम इति कुटुंबभाषितं
श्रुत्वा संजातजातिं श्रुत्वा तेन बालकेन अष्टम तपः चक्रे । तदनु सत्य-
पानादिकमकुर्वन् बालः ज्ञात्वा साधुनेत्रयाश्रेष्ठिन्या सुतस्य रूपं पशुरथे
निदृष्टितं तेन श्रेष्ठिनाऽस्य तमपि सतप्राय ज्ञात्वा पृथिव्या निधिरिव निधिमः
स्वजनेः इतथाष्टमतपःप्रभावात् प्रकटितासनी धरेन्द्रोपि प्रारम्भवादाभ्य
बालकस्य व्यतिकरं सभासमस्यमुवाच यत् अयं बालः पूर्वमेव बाल्येपि सत-
मातृको वशिष्ठपुत्री विमाताऽन्वेष्टि आगमि भूयोभूयः पराभूयमानस्यपन्थेन
स्त्रीमनसा स्थितः एकदा रात्रिसमये प्रत्यासन्ने पर्युषणपर्वेऽपि चिन्तितं
तेनाहं अष्टमं तपः करिष्यामि इति पृष्ठध्यानपरायणः रजन्या दृष्टगृहेषु
सुप्तः । अथभरं प्राप्य विमाता पुत्रस्य गृहे अग्निकथा निचिन्ता स बालकः
तपोध्यानपरायण एव सद्यो भूत्वा अपुत्रस्य श्रीकालश्रेष्ठिनो गृहे उत्पदे
पुत्रत्वेन तदनुजातजातिं कृता अष्टमं तपश्चक्रे अवाप्तमूर्च्छः सतपिया स्त्रज-
वर्गैः भूमौ निधिमः । अथ यावत् स्थिते तावत् तं बालं सजीवयामि
इति ध्यात्वा धरेन्द्रेण सरदितः । श्रीकालश्रेष्ठो च पुत्रस्य श्रवणं श्कीट-
हृदयः सन् अष्टमायादेव सत्यमुवाच । ततः अपुत्रिण्य श्रेष्ठिनो गृहे घनादि
बान्धव्या समागतान् राजपुत्रान् धरेन्द्रोपि स्ववारायत् । ततो राज्ञापि
स्वयमागत्य धरणीन्द्र सवाच किं निवेद्यथसि ततो राज्ञो वचनं श्रुत्वा धर-
णीन्द्रोपुवाच हे राजन् तं अपि अथ श्रेष्ठिनी धनं कथं गृह्णासि तदा राजा
वादीत् इयं राजनीतिः अथाभिर्घत् अपुत्रिण्यो धनं गृह्णाते तदा धरणीन्द्रो
वभाष भी राजन् अस्य पुत्रो जीवन्नेवास्ति ह्यस्तीति राज्ञोक्ते धरणीन्द्रस्य
वाक्ये निष्काश्र सर्वसमस्त स्वजननीं अपर्यवत् । ततो धरणीन्द्रोपि स्वस्य तस्य
च पूर्वभावादिवृत्तान् राज्ञे निवेद्य बालाय हारं दत्त्वा आकाशे गतः राजा
च तद्वृत्तान् श्रुत्वा भी कृताः अयं बालकः यत्नेन परिपालनोद्य इति आदिष्ट

स्वयं कथाम् । त्रिशोर्नागकेतुरिति श्लातिः संज्ञये । ततः स न.यकेतुः
 अटमोचतुर्दशदिनेषु चतुर्थे चतुर्मासके पट पशुपत्त्यायां अटक कुञ्जायां
 यौवनेऽपि जितन्द्रियो जितपूजा साधुसेवापरायणः तपस्येव लीनमानस एव
 तिष्ठति ।

Thus a full description of Nāgaketu's adventures has been given in the Prathamā Pīṭhikā after which the text begins with the commentary of Vijayagani. We have already quoted extracts from the beginning of the text. Now we quote only some colophons of the commentary that our readers may make some idea of the subject matter.

(१) इति शोषामुद्रिकव्यसनतिष्ठतादिवचनानि सम्पूर्णानि ।

(२) इति अटादगपुराणनामानि ।

(३) इति अटादगव्याकरणनामानि ।

(४) इति कार्तिकश्रेष्ठिकथानके सम्पूर्णम् ।

(५) इति प्रथमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(६) इति द्वितीयव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(७) इति श्रीमद्भगवद्गीताविचारः ।

(८) इति श्रीविश्वनाथीकः ।

(९) इति श्रीविश्वनाथीकः सम्पूर्णः ।

(१०) इति चतुर्थव्याख्यानं महावीरजयम् ।

(११) इति दीक्षामण्डिकावः ।

(१२) इति कल्पकल्पलतानामयो टोकायां पञ्चमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१३) इति श्रीवीर उपसर्गः ।

(१४) इति श्रीगणेशपरायणम् सम्पूर्णम् ।

(१५) पार्श्वनाथकृति २१० वर्षस्य श्रीमहावीर इत्या इति चतुर्विंशति तीर्थहर आनरा
 सम्पूर्णम् । (१६) श्रीगणेशपरायणविरचिते पञ्चमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१६) इति श्रीवृषभवचनम् सम्पूर्णम् ।

(१७) इति श्रीधरावली सम्पूर्णा ।

End. यादव पुस्तकं दृष्ट तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दीक्षी न दीयते ।

Colophon of the Commentary. इति श्रीकल्पमूढरायं सम्पूर्णः शुभं भवतु सर्वम्

१८०० वर्षे चैव सुदी २ दिने लिखितं मङ्गरक श्रीश्रीश्री १८० श्रीश्रीश्री-

विजयपुरीश्वर तन्त्रिय श्रीश्रीशुभविजयतन्त्रिय श्रीश्रीभाविजय तन्त्रिय
श्रीश्रीशुभविजय तन्त्रिय श्रीशुभतुरविजयश्रिय श्रीऽपं विबुधविजय
तन्त्रियर्ष भाषाविजयलिखितं पूर्वसंख्याः ६० भाषकोटि वरस ५१ हजार
कोटि वरस एक पूर्वपाठः एमातः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् प्रथमपौठिकासहितं सटीकं मूल वर्तते ।

No. 8. कल्पसूत्रम् । Kalpasūtram. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 192. Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts Prose. Not correct. Complete

This codex contains the text of the Kalpasūtra with a commentary in Bhāṣā, different from that already described.

Beginning of the Commentary.

एह वो पञ्च परमंष्टि नमस्कार
अ वेदं पूर्व्ये नो सारोहार
जिनशासन नो सतावीसगुणे सहितमोचनार्ग्यहार
सिद्धिरमणो उरुहार, संसारनो पारदेहनी उदार
नर हे पापलिना साधक जिन कल्योन्नहार
कुपे जैन वकारते मुसल हेऽपार
कोइ नहि पे तेहनीकार तिके अशोरोपमादे तेहनइ नमस्कार सकल-
जीवने आहार जे जपे नरनारि ते पामे केकार उदार ।

End of the Commentary. नास्ति ।

Colophon of the Commentary. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् भाषाटीकासहित कल्पसूत्रं वर्तते ।

No. 9. कल्पसूत्रटीका । Kalpasūtratīkā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 114 (of which fol 143 is want-

ing). Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1843. Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Not correct. Complete.

This codex contains a Bhāṣā commentary on the Kalpasūtra, entitled Bālabodha. The preliminary portion of the commentary is finished in fol. 6 afterwards the commentary thus commences.

अथ कल्पसूत्रो टीका लिख्यते । तेषं कालेषं तेष समर्थ । तेषं काले
 तेषं समये ने विषय श्रमण भगवंत श्रीमद्वावीरने पांच कल्याणक उत्तरा
 फाल्गुनी नचवडं यथा । तं किम् । उत्तराफाल्गुनी नचवडं श्रीमद्वावीरने
 अवनकल्याणक यथा । उत्तराफाल्गुनीनचवडं गर्भोपहार यथुं । उत्तरा-
 फाल्गुनीनचवडं श्रीमद्वावीरनुं जन्मकल्याणक यथी । उत्तराफाल्गुनीनचवडं
 दीक्षाकल्याणक यथुं । आमार कद्दीड घरयकी अचारकद्दीडं साधु यथा ।
 उत्तराफाल्गुनीनचवडं श्रीपरमेश्वरणे अनन्त कद्दीडं । जेह नौ पार न थां
 मीयड । तेहवी अणुतर कद्दीडं । जेह यो आगलेवी जुकाड न मिले ।
 ते माटे सर्वोत्तम । निज्याधा एकद्दीड निर्याघातयवलनरहित । एके
 दिवसने आखी जाड नही । निरावरणे जेह नडं केथें टाकी जाड नही ।
 किसने कद्दीडं । कृतस परिपूर्ण । एहवुं केवल ज्ञानदशत उपनुं ।
 ते केवल कल्याण पांचमीं यथुं । अने स्नातिनचवडं श्रमतीर्थद्वारयडं
 निज्याण कल्याण थोथी । भोच याया । एहठे कल्याण जायवुं । श्रीमद्वा-
 वीरने कल्याणकथा । गर्भोपहार कल्याण यथु ते अधिक अठेरीका
 अवी रीजा तेवीस २३ तीर्थकरणे पांच कल्याण जानवा । ए मघेव
 बाचना श्रीसंघने मुंबलीकनें अथें श्रीमद्वावीरने कल्याणक बोल्या ।
 हि वे विस्तार वाचनाथें । कल्याणक सीली येहे । ते हमां प्रथम-
 चवनकल्याण बोलीह है । ते काल मां श्रमण भगवंत श्रीमद्वावीर गोप्त
 कालतनें चौधे पसवाडे आठमीं पसवाडे आसाठ मासतणें अजु आलेपव-
 वाडे महाविजयपुणीतर प्रवरपुंडरीक । एह वे नामें जे महाविमान
 तिहायकी भगवंतचव्या तिहा वीस सागरीपमनी आसपानी स्थिति
 भोगवोकरो देवतणुं आयुष्य अथ यथी देवतणी भवकद्दीड अवतारअथ
 यथी देवतानी स्थिति आहार वैक्रियशरीर तेह मां अथ यथी । तिवारणी
 श्रीजमनायनीं अवन यथी वचवानडं किणें स्थान कें अवतण्या ते कडे १८
 एहज अवशीपमामीं होपनें विवे भरतचेव ये- । ते माहिं दक्षिण पावे अहं
 भरत चेव माहिं एह ज उत्सर्पणी पडमी काल चेमाहिं काहिली आरी

सूयम मूसमा एदुं नाम सुयमा सुय(रु)ऊपजे । चार कीडाकीडि
 सागरीपमनु प्रमाण तिहा जुगलीया जोउलद एकलो एकपुख जुगल
 कहीइ' वे सघातजये । ते माचे जुगलीया मनुथ जो पजे तेइनु गरीर
 पणगाऊ ऊचु' जाणवु' एण पल्लोपम तेजुनु आऊपु विण दिवसपु
 वेभुवलागे मूंदरिनी कण केवहुं आहार । माता पिता सगळ पचास दिवस
 बालक नई' पालइ । परई' कल्पवृक्ष मगोरद पुरवे । गरीरनें विगे कणत्र
 पांसली ऊई' । इम पडिली चारी जाणवो ।

The other Kalyāṇas are also described in the same manner. Afterwards the 27 previous births of Mahāvira have been thus described.

इम सतावीस भव करथा पडिलइ' भव रथकार । वीजे भव देवता ।
 योजेभवे मरीयण चौथे भव देवता पळे ऊभर तापस थया । एकेदस
 भव थया पळे पांच भव देवता थया । इम १५-भव थया । सोलमे
 राजपुत्र थया । सतरे भवे देवता थया । अठारमे भवे वामुदेव थया ।
 सगणोस में भवे नरकगति थया । बोसमें भवे सीईनें अवतार । एक
 वीसमें भव नरक मांगथा । वावोसमा भवे राजा । चोवीसमें अरुवर्ती थया ।
 चौवीसमें भुवि देवता थया । पचवोसमें भवानन्द राजा थयउ । ऊवो-
 समें तव देवता थया । सतावीसमें भवे देवानंदा आठ्ठाथीनो कूपे अवतार
 थया । ओमङ्गावीरनें चवनकल्याण कथयुं ।

Afterwards his adventures are described. At the end of the codex we find the following lines—

तेकालनें विगे ते समयनें विगे यमण भगवत मङ्गावीर भाभीयणं साधु
 साध्वीयण आवक आविकायण देवदेवागनाणं चाये श्रीराजयइन्द्रगरनें विगे
 गुणशिलानाम चेत्य रछो । एके एइवी सभा मां वेसाने एइवु कइइ
 ओदयायुतकूपनामा आठमो अध्ययन श्रीकल्पमूचते प्रकासकरी सहेतु
 सकारण सूत्र संहित अईसंहित व्याकरणसंहित बली सपदेस करे ।
 ओपद्यावर्णा कल्प संपूर्ण थयुं श्रीसंघनें कल्याणकारी मंगलकारी यावो ।

Colophon.

श्रीकल्पमूचबालवीधसम्पूर्णम् । द्विविद् श्रीकल्पमूच लिख्यते अधिकी उद्दी
 जि काइ अखरपदमात्राभंगइ वी छीइछे मिच्छामि दुक्कड । अपराध समा
 वृत्त्ये । सवत् १८४२ वर्ष मासीतमसासे श्रावण शुक्लपक्षादश्या भगुवासरे
 शुभश्राविकापुष्पभावाकाशोलिनाशप्रतिपालिका श्रीश्रीवीरोजो श्रीकल्प-

कृत्वाजी स्ववाचनायै लिपिचक्रे निखल पदेष्वन्तेत्यादि । श्रीमत्सूक्तादि-
 श्रीसृष्टिनापुरमप्ये भागीरथीतटे इदं पुस्तकं लिखिष्ये । श्रीवाचकानां शुभ
 स्यात् । श्रीरघु ॥ ० ॥ श्री कल्याणसन्तु श्री शुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ । हः ।
 ॥ श्रीः ॥ हः श्री क ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कल्पसूत्रस्य बालवोधामिथभाषाटीका वर्तते ।

No. 10. कल्पसूत्रटीका । Kalpasūtratīkā Substance, country-made colourless paper, 13 × 5 inches. Folia, 138. Lines, 10-15 in a page. Character, Nāgua. Date, Samvat 1762. Appearance, very old. Prose Not correct. Complete.

Another commentary on the Kalpasūtra, entitled Mangalika-mālā, by Jinacandrasūri. Which begins—

॥ ६० ॥ नमः श्री अर्हन् । अर्हन् भगवत गुह्यलक्षित्यविमलकवल-
 ज्ञानदिवाकरशामनाधीश्वरश्रीवीरवर्धमानस्वामीय च मिमतिगामो ते भग-
 वत भयश्च शान्तिं विजययानमस्य विजयद्वारे कष्टी जड एकलोकी + +
 पञ्चवीजालीकीत्तर परयालि बोली यद काठठानादिकरी चीरी की जड
 कौट्टीया कन्धोशद मद्दिपवाजाना दिनाम कौजे मुखिरस्य कष्टीजे सज्जं
 ए पञ्च अथर्हदप मित्यात्मसदप आशिव । वोजालीकीतरपञ्च अटमो-
 चगुह्यश्रीसमावस्यापुर्विमाफाल्गुणचतुर्मासिकभाषः दचतुर्मासिककार्तिकचतु-
 र्मासिक जेहे पञ्च अर्हदु ते सोलत्रतपाली यद सत्यवचनबोली जड सज्जं
 लोवारी रिप्या की जड तव तपोजड दान दीजड भावना भावी जड इत्यादि
 कथया धर्मकर्तव्य कीजड एषितीयो समस्तलोकीतरपञ्चमाहिं ओपज्मस-
 पञ्चमोटी राजाधिराजपञ्चजातिर्वा । जिये कारणे शास्त्रमाहि इमज्जज्ञी
 के नेतृपञ्चसम पञ्च न च कल्पसुम शुल नधाम्भिकसमः सधधिरसीय
 अवलक्षम् ।

Colophon of the Commentary. गुरुगङ्गाधीश्वरविधिवत्पालयपूज्यमान श्रीजिनदेव
 तत्पदादुक्तमनीषाश्विभट्टारकश्रीश्रीजिनमूरितत्पदे गुणीया साधि
 यश्वरश्रीजिनरत्नमूरि तत्पदे वर्तमानगुरुभट्टारकश्रीजिनवन्दमूरि

ततो आत्ता यद् श्रीसंयमे संगलोक्तमाला प्रवर्तते ॥ संवत् १७८३ वर्ष
यावत् मृदि ३ ततोयायी ॥ श्रीमथीधपुरे ॥ यं ३ मासिकमृत्तिमयि
लिखितं ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकं इति नूतनसूत्रम् मन्त्रालयमालाभिधा ठोका वर्तते ।

No. 11. कल्पसूत्रं मटीकं । Kalpasūtram Satikam. Substance, country-made white paper, 13×5 inches. Folia, 259. Lines, 9-16 in a page. Character, Nāgara Date, Sāmvat 1781. Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten and writing injured in most parts especially the last fol has become entirely useless. Prose. Not correct. Complete

A complete copy of the Kalpasūtra with a bhāṣā commentary, entitled Bālabodha by Vijayabudha, but not the same as the one described in our No. 9. It has been originally written in Sāmvat 1707 in Ahammadabad city, and begins—

॥ ६ ॥ श्रीमथेशाय नमः ।

प्रथमं श्रीमहावीरं केवलज्ञानभास्करं ।

कल्पसूत्रं सदात्तावलीध. किञ्चिदुच्यते ॥ १ ॥

इदं विना खेदे इदं खेदे श्रीमामुरजा जयति मंगलौक्ये अत्रिं पांच
दिवस श्रीकल्पसूत्र वाच्य कल्पपते यतिनी आचार ते दशे प्रकारे तेकिदा
अधस्तु १ हेमिष २ मिञ्जापर ३ रायपिड ४ किङ्क कथे ५ वय ६ जिह ७
पडिङ्कमथी ८ मास ९ पञ्जीवसुव कथे १० ।

End of the Commentary. इति अहं ह्येति श्रीमद्ब्राह्मणमो यो ताना शिष्य नह इम
कहइ इति य पञ्जीवसुवकथी दश गृह्यकथम् अहम् अश्वयज्य ।

Colophon. इति पर्यावणा कथ्यते दशानुत्कथं नू आठम् अश्वयज्य आश्वयं । इति
श्रीकल्पसूत्रवालीधसम्पूर्णं ॥ अथ प्रशस्तिः ।

श्रीतपस्यगगनाभिषेदिनमथ

प्राप्त कुमततिसिरमराश्रीकचरउपपञ्चा ।

श्रीविजय सूरविजयसूरश्रीभुवन् । तत पदे गुणनिधयोऽभुवन् श्रीविजय-
सिंहसूरीन्द्राः श्रीविजयतिलकगुरवन्तपदमदीक्षिपन् दश ॥ २ ॥

ततपदे विजयते श्रीविजयमंदसंश्रमूरिवरा युवराज विजयराजाभिषमूरि-
प्रभति सुनि मद्धिताः ॥ ३ ॥ तेषां विजयिनि राज्ये प्रभुत प्रभुत मुगुण

रवरीहृष्यतुत्या बुद्धिजितदेवगुरवो देवविजयकीर्तिदा आसन् ॥ ४ ॥
 तेषां शिष्या विख्यातकीर्त्तयः शान्तरमयद्वयमिनः शोभानिविजयसंज्ञा
 समभूवन् वाचकश्रेठाः ॥ ५ ॥ तच्छिष्यः श्रीमद्विजयबुध इत्यं श्लोक-
 भाषां व्यविष्टुत् श्रीकल्पसूत्रार्थिकमंतदाभाषकोपज्ञः ॥ ६ ॥ वर्षे मुनि-
 गदनमिरिचमामिते । राधमाधि सितपत्ने गुरुपुत्रवराजि पष्ठ्या
 माहृष्टादवादवरमरः ॥ ७ ॥ श्रीजयतिजयमारदशिष्याः श्रीमद्विजय
 संज्ञबुधा युनायुक्तविवेचनमिह वक्तुमिदितां श्रेठा ॥ ८ ॥ किंचान् कल्प-
 बार्थिकलिखनप्रयत्ने हि नूनमधिकं वा यत् भवति तदिह सर्वे विभीषणीं
 चमानायेः ॥ ९ ॥

मंगलं पाठकानां च वाचकानां तथैव च ॥

सुखकानां भवतु वा कर्ता तस्य सुमंगलम् ॥ १० ॥

सकलभट्टारकपुरन्दरभट्टारकश्री १०८ श्रीश्रीरविजयपुरिग्रन्थ सकलपण्डित
 सभा शङ्करभक्ति जीवप्रतिबोधक १०८ श्रीश्रीभट्टारकभक्ति-तत्त्वद्विषय-सकल
 पण्डितमुकुटमणिभाषितिलकसमान श्री १९ भावविजयग्रन्थ तत्त्वद्विषय समस्त
 पण्डितश्रीमद्वि-श्री १९ श्रीमद्विजयग्रन्थ-तत्त्वद्विषय-साधुमुद्रागुणवर्त सर्व-
 कलापवोधश्री श्री १९ पविजयग्रन्थ-तत्त्वद्विषय-सकलभट्टारकभक्तिश्री १९ सुमति-
 विजयग्रन्थ-तत्त्वद्विषय-पादरजरेणुसमानमेवकसदासोक प मोहनविजयग्रन्थ
 (लिखितं) पौरानुपाठमये । संवत् (१) १८८१ ना मास वैशाख (ख)
 सुदि ८ गुरुवासरे पुण्यलक्षणे ।

विवरणम्—पुनर्लेखिन् मूलं कल्पसूत्रं, बालावलीभाषिण्येकानिबन्धेन श्रीविजयबुध
 कृतेन वर्धते ।

There is a large appendix attached to the end containing a long list of Jaina Ācāryas with a short description against each name. We quote below a few instances for illustration—

॥ ६० ॥ श्रीवर्द्धमानतीर्थंकर वर्ष ६० गृह्यपञ्चाय वर्ष ३० श्रीश्रीश्रीरसेवा
 श्रीश्रीरमोचनया पकोस वर्ष १ तत्पदे श्रीसुषम्नास्वामी १२ सप्तम्या

(1) This is the date of copying indeed for another date is given in the above extract such as “मुनिगदनमिरिचमामिते” १००० which appears to be the date of original composition

पथ्याय वर्षं ८ केवली पथ्याय सव्यं आयु वर्षं १०० पाल्युं श्रीवीरकेवली यथा
 पक्षी १४ वर्षं कृमालीनामा प्रथम निज्जव १ वर्षं ११ गृहपथ्यांशधिं
 शिथ्युतनामा द्विय निज्जव २ तत्पदे अंबुस्वामीराइगृहमरीइ' ज्वभ-
 दक्षसेव तेनी भार्या धारणी तद्धनी पुत्र पंचमा देवलीक धी चवो धारणीनी
 ज्वपभ नृपनी जन्म पथी । जवुनाम अनुक्रमिं धीवनपाथी एहवि श्रीसुधर्मा
 स्वामीनि पामिं धर्म्यं संभलीज्जतउ चम्पु पिता धधिं 'आयइइ' करी आठ-
 कत्ता परत्ता वीराशि कत्तामिं प्रति प्रतिवीधी प्रभातिं सुधर्मगणधरनिं
 पामि आठकत्ता आठकत्तानामा ठाए । जंडुनि अंबुनामा ठाए पांष
 मिसा धिं प्रभवी सर्वामलो पांसइइसत्ता सत्ताकोस २७ गवांयुं कीटि
 सुवर्णे काङ्को अंबुस्वामीइ दीचा लीयो तपतपी केवलज्ञान पाल्युं । जंम्बू-
 स्वामीधरे सोल वरस कूटनववस्था बध्दाइ कोसवस रचिर्छयानीसवरस केवली
 सव्ययइ असीवरस ८० नु आयुधुं पाली प्रभवति पाठ आयी मोच पीइतां
 श्रीवीर मोच गया पक्षी वारे वरसे गीतम मोचइ' गया । वीर मोच गया
 पक्षी कोसे वरसे सुधर्मास्वामी मोच गया वीर मोच गया पक्षी वीसठि वरसे
 जंम्बूस्वामी मोच गया तिहारें दमवानां लिता गया मनः पथ्याय १ परमा-
 वधि २ पुत्राकलत्रि ३ अहारिक शरीर ४ छेपकथेवि ५ उपसमथेवि ६
 जिनकल्प ७ सद्यम जिविषपरिहारविशुद्धिक सूत्रसंपरीय ८ यथाख्यात-
 'वरिव' ८ केवल ज्ञान ९ सुल्लध्यान १० यथा सौभाग्य तो धनो जवस्वामी
 जिनाटिं मोचइपणी स्त्री । श्रीजंबूनइ परयो वीजा कोइ भरतवेवना
 पुरुषनी वाङ्मा करतो नथो इति जंम्बूस्वामी कथा । तत् पदे श्रीप्रभवस्वामी
 वर्षं ३० गृहपथ्याय वर्षं ४४ त्रतपथ्याय वर्षं ११ पुत्रप्रध्यानपथ्याय सवादायु
 ८५ पाली श्रीवीरात् ७५ वर्षे श्रीप्रभवस्वामी स्वर्गिं पीइता ।

In this way names of 64 Jainācāryas are described of whom
 Śrī Mahāvīra stands at the head, and Śrī Vijayaksemasūri at the
 bottom.

No. 12. उत्तरज्जयणं (उत्तराध्ययनं) । Uttarajjhayanam (Uttarā-
 dhyayanam) Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches.
 Folia, 122. Lines, 5-7 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1625.
 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in parts. Prose.
 Generally correct. Not complete.

After Chedasūtra the Jaina literature comes under the head of Nāndisūtra which includes Anuyogasūtra in it. Then comes Mūlasūtra in which Uttarajjhayana, Āvāśyakam, Pratikramana-sūtram are included. Nāndisūtra is not found in the list of our MSS. so we take Mūlasūtra after the Chedasūtras. Uttarajjhayana is the first work under this head. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1901. The text is complete in 36 Ajjhayana or chapters. This work consists of several short sentences having no connection with one another, instructing the Bhikkus in useful subjects. Thus the first Ajjhayana contains 48 sentences the second 46, the third 20, the fourth 13 and so on. Each Ajjhayana has a separate name for it, such as, the first is named Vinājjhayanaṃ, the third Cauraṅgi-jjhayanam, the fourth Asāṅkhayanam ajjhayayanam, the fifth Akāma-maranam ajjhayanam, the sixth Buddhāmaniy viṇṇa (बुद्धकायवण ?) etc.

॥ ६० ॥ औजिनाय नमः ॥

स जीमा विष्णुसूक्तं अणुगारम्य निकृष्य ।

विषयवत् करिष्यामि आणुपुर्व्वं मुखेदि मे ॥ १ ॥

आद्यानिदेशकरी मुख्यं उच्यते कारणं नियागारमंयन्ती रीतिनीयेति
बुद्धः ॥ १ ॥ आद्यानिदेशकरी मुख्यं अणुवायकारणं पक्षिणीयं अमंयुद्धो
मे अविनीयेति बुद्धः ॥ २ ॥ लडा सुनी पूर कर्त्तुं निजमिच्छा स्वयमी
एव दुष्मीय पक्षिणीय । मुद्धरि औजमिच्छा ॥ ४ ॥ का कर्त्तुं अणुवा-
यत्तं । विद्धं भंजः । मूयरी एव गोले अणुवायत्तं । दुष्मीयि एव
मिद्धः ५ ॥ अणुवाय भावमायम् । मूयरन्म नरन्म विषयि विषय
अणुवायत्तं । इत्येती दि मयययी ॥ ६ ॥ उम्मा विषयी मयिजा । गोले
पक्षि अमयत्तं । मुद्धपुने विषयमयीन् निजमिच्छा अणुवायत्तं ॥ ७ ॥

End.

अणुवाय रोमवमरी तद्धर निमित्तमि कीर पक्षिणीय । एतेदि कारणदि
लीमुहिती भावत्तं लुद्धः । मुद्ध इत्येती विषयमयत्तं अणुवायत्तं
आगवाय भंजिनीयि विषय मययययीति । इति पाठकार मुद्धी नायय
परिमिद्धः । इत्येती अणुवायत्तं भावमयी मययययी ॥ ६० ॥

Colophon.

इत्येती अणुवायत्तं भावमयी । अणुवायत्तं १६९९ अर्थे आवायत्तं मुद्धि १
दिने श्री ।

विषयवत्—पुस्तकविषयवत्तं नाम अणुवायत्तं मुद्धमयी अणुवायत्तं ।

No. 13. उत्तराध्ययनगौतानि । Uttarādhyaṇagītāni. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 (1) Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Songs based on the Uttarādhyaṇa, written under the request of Kaṇaka Śiṃha and Mātī Śiṃha, by Mahīma Śiṃha.

Beginning. ॥ १० ॥

श्रीजिनवर पदयुग नमो । श्रीसुरसति गुरु पाय ।

उत्तराध्ययन कृत्तिसंगुण गार सुगिरमल भाय ॥ १ ॥

श्रीशिवनिधान वाचक चरण प्रणमिय मन उज्जासि ।

रियभासित गुण ज्ञादयइ । अनुसति लहि गुरु पासि ॥ २ ॥

गवण चरण गाइइ कवण । कुण तोलइ गिरिराय ।

सर्वजलधिजल कुणमिणइ । सुग अरयनि बणाइ ॥ ३ ॥

गुरुवंधव पठितपवर । कनकसिंह मतिसिंह ।

तिथिं आयइ कीधइ यणइ । भावइ महिमा सिंघ ॥ ४ ॥

मूत्र गहन अति सुत्तमति । गुण किस कइ पा लाय ।

त सयणि स गुरुपसाद लहि मान वदइ अति लाय ॥ ५ ॥

टाळ-पहिनी भावन भावीय इजि

एहमी श्रीजिनवर निज सुधि कइइ जी ।

पटिलच विनय प्रकार ।

जिन सासनतबमूल एकी

सयल भविक सुखकार ॥ ६ ॥

अतुरतर विनय बडिउ संसार ।

विनय करनउ जीव वइइ जो दामइ भयन उपार ॥

असरनर ॥ आकथी ॥ अनुपम नाथ विनय लइइ जी दरसण चारित

होइ । विनय रहित तपजव वपाजो साधु न भावइ कीइ ॥ ७ ॥

(1) Although at the end of the work the date of composition is thus mentioned "सोलसव पचहत्तर आषण वदि रविवार चाठमदिने अध्ययनगुणनाया सुविचार" but whether this is Śaka or Samvat cannot be ascertained.

End.

राग धन्यासी ।

दातु—लोक मुदप विचारउ आगम दित भयो एहनी ।

लौव अजीवसरूप वयाणइ जिन वदरि केवल नाथ प्रमाणि ।

लोक अलौक करामलनी परिजिह्न इति बिज मुदमुदप जायो ॥ १ ॥

भावधरी—भक्ति अणदि वस हो संभल उही तनमन जायो वाम ।

सरस सुधारसमधुरी जिहवर दसनार भवसागरविशाम ।

मुकुत अमुकल बिहु' विधि जीव वयाणौर इतर ।

मुकुत कछा मिह जीव पनइर भेदि करुमय

पाइ आपणारि तिरभय सुख सदावः ॥ २ ॥

भावधरी—लोक तणइ अमवासी फिरि आवइ नटोरि

अचय अन्धावाध । जननरणदुष छोडोसुप

संसार नारि अविह्वल शिवसुखनाथ ॥ ३ ॥

भा—बीजा जीव अमुकसंसारो जिन कहिरि

एस यावर बिहु' भेय यावर पावि एकैन्द्रा

भवि मरदइ हरि जीवजिहिंद कहिरि ॥ ४ ॥

भा—नमु आरुपी आगति गति बहुविधि अकइरि

सास कसास विचार कायस्थिति भवस्थिति आकार वरथ विधइरि

मूनइ ते विसार ॥ ५ ॥

भा—विह्व द्रा तिद्रा अउरिंद्रा एस जाणि

आरुपा परिभाष आगति गति वल्लविध हरि ।

विमलिंद्रा वहुपाणि ॥ ६ ॥

भा—नाथ, अनाथ सनाथ मरीरसंघटाथ नारि

अवगाइन याव डेइ सगालि संकषाय दंडकचउ-

बीस ईरि निजमति अवधारिइ ॥ ७ ॥

भा—पंचेन्द्रा मुरनरतिविनारकबिह्वविध हरि

निज निज करमप्रमाण मुष दुष भोग

अउबीसे दंडकीरि यंथ कोति जाणि ॥ ८ ॥

भा—द्विवर अजीवसरूपा दरदित कहि हरि ।

तेहना दोइ प्रकार । बंदेस परदेस

अजिद परमाणुय जरि ।

पुद्गलदुषी प्यारि ॥ ९ ॥

भा—धर्मं अधर्मं आकामं तिष्ठ' भेदे विधिं उरि ।

यंधर दीप्त प्रदेस एव व दसमस्त काल

तिष्ठो मिथियर दीप्त हरिसज्जीव सदस्य कद्विम ॥ १० ॥

भा—वरणादिक परिणाम इष्टो बहुविधि अथ इति

विस्तार किम कष्टवाय । मृपिक वादर भेद

यथा ह्येवम् औष नारि यंधि सकल समभाय ॥ ११ ॥

भा—जि द्विसक परनिंदा परवचन कर इति ।

दुरलभ बोधी संसार ।

परगुणसाक्षी जिनभाषित धर्म आदर इति

ते पासइ भव पार ॥ १२ ॥

भा—इष्टि परिविधि रद्विज जगति दृष्टांत सूरि

हृत्तोसय अज्झयण केवल नाथऽ नाथऽ समुत्थो

किंवत्थोरि कष्टवा यज्ञन विवरण ॥ १३ ॥

भा—आगम अथ विचार जगति विद्यानिष्ठ उरि ।

वाचकआश्रितनिधान तामु सौम मद्धिमसिंह

करजोक्ता कर इति रिधिभाषितगुण गाथो ॥ १४ ॥

भा—कनकसिंह सुगुरुधर गुणीरि ।

तिष्ठनो आर्यऽ नाथि । माणचंदर कर जोक्ता

गुण अध्ययननारि योवी मुल्लितराणि ॥ १५ ॥

भावधरी ।

Colophon.

इति उत्तराध्ययन खतोसम अध्ययन गान ॥ २६ ॥

राम धन्यासी ।

टाल रूपक मालानी ॥ श्रीउत्तराध्ययनर कथा ।

हृत्तोसऽ अध्ययण ।

गुणगेभोर अथ भस्मा सरस सुधाविष वयण ॥ १ ॥

सवेगी थाणी वातधरि । इष्ट परभवि द्वित नाथि ।

इम भावऽ श्रीजिननाथि ॥ संवेगी ॥ आ ॥

धन २ श्रीजिनवर जयल ॥ धन २ श्रीगणधर ।

भविष्य अथ तारण तथो एष्ट अथ उपमार ॥ २ ॥ सवेगी ॥

जि भवि सिद्धा पाणिया । जिष्ट अलप संसार ।

अव्य एष्ट अध्ययनर भणऽ गुणऽ अधिकार ॥ ३ ॥ सं ।

गुरु मुनिभिर्वाचना । विविधसुखं उपमान ।
 जोग सद्धिता किरिया करइ ते पानइ युतमान ॥ ४ ॥ सं ।
 सोलह सय पचइतरइ । यावथ वदि रविवार ।
 आठमि दिनि अध्ययन गुरुभाषा सुविचार ॥ ५ ॥ सं ।
 श्रीस्वरतरंग्य राजा षडः सुविहित साधुसिंहार ।
 जिनसिंह मूरि पाटो धरुष कठिनं क्रिया आचार ॥ ६ ॥ सं ।
 जुगप्रधान साधु जन । श्रीजिन राजमूरिं दाप ।
 तामु विजय राजा सदा । संघ सकल आणंद ॥ ७ ॥ सं ।
 श्रीहंससारसङ्ग गुरुगुण्ड । सीस बहुल परिवार ।
 वाचना बारिज पिर जयउ । श्रीशिवनिधान अन्धार ॥ ८ ॥ सं ।
 तामु सीस अन्नयचना । आतम सति अनुसारि ।
 मङ्गिमसिङ्ग विनयजरी गुणगार मनोहारि ॥ ९ ॥ सं ।
 पंडित, गुरु बंधनगुणो अविद्वत्तथिम सहाय ॥
 लनकसिंह मतिमिंह मद्र वचन विनोद कटार ॥ १० ॥ सं ।
 भवइगुणइ जे सभलइ । तिनि धरि लील विलास ।
 मानचंद्र कर लोडिनइ भजइ वंक्ति आस ॥ ११ ॥
 सवेगनी, प्राणो चिंतिधरे ॥

इति श्रीउत्तराध्ययनगीतानि समाप्तानि ॥ क ॥

विशेषम्—पुस्तकेऽस्मिन्नुत्तराध्ययनानुवाददोषाणि भाषागीतानि सन्ति ।

No. 14. पाक्षिकसूत्रं । Pākṣikasūtraṁ. Substance, country-made white paper, 11×5 inches. Folia, 13. Lines, 4–11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1862. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

This work is included also in the Mūlasūtra class and contains instructions on the Mahāvratas, which are four in number. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1926. But the extracts quoted by him do not entirely agree with our readings. We quote below passages from both, as illustrations.

Our codex begins—

॥ १ ॥ तित्यकरेय तित्ये अतित्यसिद्धे, तित्यसिद्धे, य
सिद्धे जित्ये य रिस्त्री महरिभोयनाथं च वन्दामि ॥ १ ॥
जे अहमं गुणरयणसायरमविराड्जल भिषगंसारा
ते मंगल करिता अहमभि चाराणामिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मंगलमरिहता सिद्धा साङ्ग मुषट धर्मीय
खंभी, गुभी, मुभी, अष्टविद्या मद्धवं येव ॥ ३ ॥
लीगां मिथं जयाज कथंति परमरिस्त्री दीप्तिमंयारं
अहमभि उवट्टितं मङ्गल्य उचारण कटं ॥ ४ ॥

ये किते मङ्गल्य उचारणा मङ्गल्य उचारणा पंचविदा पञ्चता राह्य
भीषण वेरमण्य कडा त जडा सञ्जा उपायाय वायाउ वेरमण्य सञ्जाउ
मुखावायाउ वेरमण सञ्जाउचदिना दायाउ वेरमण सञ्जाउ मङ्गलाउ
वेरमण्य सञ्जाउ राह्यभोयणाउ वेरमण्य तय खलु पदमे भते मङ्गल्य
पायाय वायाउ वेरमण सञ्जं भते पायाइ वायं पचखामि से मुद्धमं वा
वायरं वा तस वा वायरं वा नेव सञ्जं पाये अहवा इच्छाने वनेछिं पाण-
अइ वाया विद्या वायेयइ वा इते वि अनेन समण जाणामि जावज्जोसाए
तिविह तिविह्थं मण्ये वायाए कायेण न करेमि न कारवेमि करंतं पि
अहंन समण जाणामि तस्य भते पडिक्कमासि निंदामि गरिहामि अपाणं
वीसरामि ॥ ११ ॥

Extracts quoted by Dr. Weber.

महावतोधारणं तैत्यकरे अतित्ये अतित्यसिद्धे तित्यसिद्धे य सिद्धे य जित्ये
रिसि महरिसि च नाथ च वन्दामि ॥ १ ॥ जेय अहमं गुणरयणसाय-
रमविराड्जल भिषगंसारा । ते मंगलं करिता अभि चाराणामिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मङ्गलम् अरिहता सिद्धा साधू मुंष च धमी य । खंति गुति मुति
अज्जवया मद्धवं येव ॥ ३ ॥ लीगीमि सज्जयाजं करमभि परमरिसि दीप्तिमं
उचारं । अहं अवि उवट्टितं तं मङ्गल्य उचारणं काउम् ॥ ४ ॥ सीकिं
तं मङ्गल्य उचारण मण्णा पचविहा पञ्चता, राह्यभोयणवेरमण्य कडा
तं जडा सञ्जाओ पायाइ वायाओ वेरमण सः मुखावायाओवे सः अदना
दानाओवे सः मङ्गलाओरे सः परिगडाओ वे, स, राह्य भोयणाओवे तस्य
पदमे भते मङ्गल्य पायाइ वायाओ वे, सञ्जं भते पायाइ वाय पचखामि
से मुद्धमं वा वायरं वा तस वा वायर वा अहानरे दीव्ये मङ्गल्य सुया

वायाची वे, यम्, सर्वं भते सुसा वायं पञ्चखामि से कोडा वा खोडा वा
अहावरे तसे मङ्गाखण अदिडा दागाची वे, मन्त्र अदिद्विदार्थं प. से शाने
वा नगरे वा अहावरे वज्रहे म. मङ्गलाची वे, सर्वं भः मङ्गलं प. से
दिश्वं वा माणुवं वा तिरकज्जीयाणियं वा ।

End.

जमी ते मि खमासमसायं जिहं इमं वाइयं दुवाख सगं गण्डिपिडं पडि
भगवंतं त लङ्कासमं कामथं कासंति पाळंतो पूरतो पूरतो, तीरंतो किशंतो
समं आथाए अनुपासतीति आराधति अहि च नाराईमि तथ मिच्छामि
दुक्कतं ॥ १ ॥

मुय दिवया भगवई नांवा चरचोय कम्म संघाय

ते मख वेठ सद्धियं ओसंमु असायरे भति ॥ १ ॥

Colophon.

इति श्रीपाची (पाचिक) मूख सम्पूर्णम् ॥ पयचंदगच्छरा श्रीचंदक्रीरे लिपित
मसाय ऊपर लिखीं ये श्रीपाटखोपुरमध्ये लिपितं पं अमरचंद खपडनाथं
श्रीरस्तु दिने दिने श्रीकल्याणमस्तु सर्वम् १८६२ मितो वैशाख शुदि १४
वासरे श्री ।

Extracts quoted by Dr. Weber.

जमी तेमिं खमा समसाय जिहं इमं वाइयं दुवाखसगं गण्डिपिडमं तं कडा
आदारो सृगडा ठाय भगवाथी विवाहपणति नायाधमकडाची उवामग-
दनाची अतगड दनाची अणुत्तर ववाइ (य) दनाची पण्डा वागरणार्थ
विवाहसल्लो दिष्टिवायो सखेहिं पि एयग्निमि दुवाखसंने गण्डिपिडने भगवते
समुट्टे तम्भम् इच्छामि दुक्कटं सुइ दवया भगवई नाणावराणि य कम्म
संघायं तेसिन् खवेथी सयथं जिहं मुयसायरे भति । इति श्रीपाचिकसूत्रं
समाप्तम् ॥

विवरणम्—उल्लेखिन् पाचिकसूत्राभिधो महाव्रतविषयक. कथिज्जेगनिवन्थो वसंते ।

No. 15. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance,
country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 16. Lines, 10 in a page.
Character, Nāgara. Date, Samvat 1872 Appearance, not fresh Prose.
Generally Correct. Complete

Pratikramanasūtra is included in the series, *Mūlasūtra*, and has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1911. It is a guide to perform religious rites and consists of seven *Prakaranas* such as, (1) *Sāmayikavidhi*, (2) *Barāhavratavidhi*, (3) *Ksamīpanavidhi*, (4) *Pāraṇavidhi*, (5) *Ālocanavidhi*, (6) *Pārīvanāthastavanam*, (7) *Rāṣabhadevastavanam*.

Beginning. श्रीवैतरागाय नमः ।

अथ सामयिकप्रतिक्रमणविधिलिख्यते । नमो अरिहंताय नमो सिद्धाय
नमो आश्रियाय नमो उवज्जभायाय नमो स्त्रीए सखसाङ्गय एवो पंच
नमुक्तारो सखपापयथानुचो मंगलाय च सख्येनं पठमं वृद्ध मंगलं ।
वंद्याविधि इच्छामि खमासमथो वदोत् जावणिजाए निस्सङ्कोपाए
मत्थेण वंदामि पुण्यजो इत्थाकार भगवन् श्रीहराई सुद्धेवमी सुवतप-
प्ररोरनिवावाध सुवसंयम जातरा सुधे निरभय इहेजो पुण्यजो आता
प्रथमसामयिक निवा सवधि मुद्धपती धीतो उपकरण पूंछयो पडिनिहण
कारथो धीहे चक्षा धीयने इरिया वही पडिकमनो इत्थाकारेण संदिमूद्ध
भगवन् इरियावद्धियं पडिकमामि इत्थं इच्छामि पडिकमित्तु इरियावद्धि
याए विराइयाए गमयागमय पायक्रमये इरियक्रमय उभा उचुंग पण-
गदगमहीमङ्ग उभा संताणा मंकमणे जेम जीवा निरेदिया एकिंदिया
वेदिदिया तद्धदिया श्रीगिंदिया पछेदिया अभिया वतिया लेसीया संघट्टिया
पराविया किलाभीया उज्जविथा ठाणउट्टाणमंकमोया लोविया उववरोठिया
तस्य मिच्छामि दुक्क' । तस्य उचरोकरणेण पारच्छत्तकरणेण विमोही-
करणेण विसक्कीकरणेण पावाण कम्माय निग्घाए निडाए ठामिकाउसग्ग
अन्नच्छ कससेण निस्सिथं पासएयं वीएयं जभाएण उद्धेयं वायनिस्सुगेयं
भमलीपिअमिच्छाए सुद्धमेहि अगमथानेहि सुद्धमेहि विलसथालेहि
सुद्धमेहि दिद्धमंथालेहि आगारेहि अथगी अविवाहीयो ऊइमेकाउसमी
जाव अरिहंताय भगवंताय भमकारेण न पारिमि भाव ज्ञायं ठायेण
मूलिय कालेयं अप्पाय वोसरामि ।

Extracts from Barāhavrata :—

प्रथम नवकार पीच्छे लीगस्स पीच्छे नमोत्थुण पीछे गृद्धनेवाद्धा पीछे
कथमुद्धिके ए कइया इच्छामि खमासमथो वदितुं जावणिजाए
निस्सङ्कोपाए अण जावद्धमेमि उगाइं निस्सङ्कोपाओ काय काय-

સંકાર્ય કાર્ય ધર્મણિજોયે જિહ્વાસો અપકિલંતાયં વજ્રસમપમે દિવસો
 વેજંતો જતામં જજ્ઞાયે જંત્ર મે પામંમિ ધર્મામમણો દહાવે હમા હીયકે
 કહણા દેવસોમં વૈકલ્પં આરમીઆર પઠિક્કમામિ ધર્માસમણાં દેવસો
 આર આસાયણા તિત્તોમંનિયરાણે જં કિંચિમિચ્છાણે દુક્કહાણે વયદુક્કહાણે
 કાયદુક્કહાણે કીહાણે માયાણે માયાણે લીમાણે મજ્જકાલિયાણે મજ્જ
 મિત્તોવધારાણે મજ્જવધારાણે કમણાણે આસાણે આણે તિત્તોજી મેદે વમિયો
 આદ્યારકો તસ્ય ધર્મામમણે પઠિક્કમામિ નિદામિ મરિદ્ધામિ અપાણ
 વીમરામિ ૧ જો આદ્યણકે પઠિક્કમણે દીવસોયો એરિયારકો ૧ રાત્રિકે
 રાદ્યો અરિયારકો ૨ પચોકે પચોયો અરિયારકો ૩ ચૌમામે ચત્થાત્તો
 અરિયારકો ૪ મવચ્છરોયે મવચ્છરોયો અરિયારકો ૫ ૫ પાંચ પઠિક્કમણે
 અવિધ કહણા ૫ ।

Extracts from Kṣamāpaṇavidhī :—

પોરે હીયકે કહણા જોમે પવરકાણં અનાથપમાયરાગદોસવિમરણં અવયવ-
 કયંતં નિદે અણમીપવિયકયં સજ્જં ૧ જન્મભવે અદ્ધિગરણં સુદ્ધામવો જન
 યિમે અત્યોત અદ્ધિગરણં નિદે અપ્પાણં વો ઇરામીતિ ૨ જતહા પરહા સમ-
 યજ્ઞહા જી આરંભો કયકારિયા અણમીણે તં નિદે તથ ગિરહામિ ૩ જોયા
 કમ્મવસુસાજ ઇમંતિ સંસારસાયરે ધોરે ધમ્મત્થકામલેષ અતિયા દુર્થમિ તં
 નિદે ૪ આજિયાનિમત્ત લજ્જાભયહાસકોહમાર્યં મણિયં અરિહંદે તદ્
 સચિ નત્થિ અત્થિસંદેહી જંત્ર મણે વિવરીયં અદ્ધવાહીય અદ્ધિરત્ત ૬ સદ્-
 દ્ધિત્ત ઉવહિદ્ધં કમ્મવિમેષ સદ્ધય મત્તપણે મિચ્છામિ દુક્કહિત્તુ તિ કરણ-
 સુલેષ માવેષ ૭ જોમે જાણંતિ તિણા અવરહાસેમુ ઝેમુ ઠાણેમુ તં તદ્
 આલોયમિ ઉવહિયો સજ્જમાવેષ ૮ અરિહંતસમણસંધે દેવમણ્ણતિરિય
 નેરહયે એકેદ્ધ અવરહા વહિયા પામિમિ તે સજ્જે ૯ વટ્ટિત્ત સુદ્ધપરણામો
 મમ ચિત્તભાવસુદ્ધસમ્પત્તો નાણ તવ વિશણે મમ્મે અરિહં સમણે તદ્ધામિધે
 ૧૦ ઇતિ પઠિક્કમણા મૂત્તકેવોચ મનચલાયો હીય વચન વચ્છા હીય કાયા
 વચ્છો હીરૂં આગલો પાઠ પોરે પોઠલો પાઠ આને કયો હીય અચરનાથ
 પદસાત્તમરહીન કહ્ધા હીય વોતરાગદેવજીત્ત તુન્દારો સાધિ મુદ્ધવજી
 તુન્દારો સાધિ તમ્મસમિચ્છામિ દુક્કહં ૧ દહા વેઠકે વાંદનાદેણા પોઠે
 સજ્જ સજ્જ, આલોચના વંદનાં પઠિક્કમનાં પપીયં મણામિ, વીમાસે
 વીમાસો મણામિ સંવચ્છરો મણામિ ઇતિ ધર્માવધિધિઃ ।

Extracts from Ālocanavidhi :—

अथ आक्षेपविधिः । इत्याकारेण मुद्रिमुसृज्य भगवन् आसीदया आसी-
 एमि इत्य् नाथकै विधे दंसलके विधे चारएके विधे वीर्यके वीधे अतीकर्म
 वतीकर्म अतीचार अनाचार मन करि वचन करि काया करि दीय सांगी
 होइ ती मिच्छामि दुक्कड् १ एका असंयम सेव्यी होइ ती मिच्छामि
 दुक्कड् १ दोइप्रकार रामसेव कौवाहीय ती मिच्छामि दुक्कड् २ तीनदंड
 मनदंड वचनदंड कायदंड एतीन दंडामाहिं कीई दंड कौयो होइ ती
 मिच्छामि दुक्कड् २ तीन गुप्ति मनगुप्ति वचनत कायगुप्ति तीन गुप्तां
 के विधे कीइ मनका अथवसाय भला न प्रवर्त्ता होइ तेमिच्छामि दुक्कड्
 ३ तीन सत्य भावासत्य निदासत्य सत्यादंसत्यसत्य तीन सत्य कौया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् १ तीन राग द्वष्टिराग सेवुराग कामराग
 कौधा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ३ तीन विराधणं भावविराधना दंसण-
 विराधना चारिविराधना कौधा होइ तस्स मिच्छामि दुक्कड् ३ चार
 कथाय क्षीयमानमाशसोभं कौधा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ४ चार
 संज्ञा आहारसंज्ञा भयसंज्ञा मेष्टुनसंज्ञा परपदसंज्ञा ए चारसंज्ञा माहिं काइ
 संज्ञा कौधी होइ तीमिच्छामि दुक्कड् ४ चार कथा क्षीकथा भतिकथा
 दंसकथा राजकथा काई वि कथा कौधी होइ तीमिच्छामि दुक्कड् ४
 चार ध्यान चारतध्यान रौद्रध्यान धर्मध्यान गुरुध्यान कीइ पादु ध्यान
 ध्यायी होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ४ सखे पान सखे भूया सखे सप्ता सखे
 औवा एहण्णा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ४ पांचप्रसाद अन्नविषयकसाथा
 मिद्याविगहाय पांचमी भणिया ए पांच पमाया कौव पाडंति ससारीए
 माहिं कीई प्रसादकौधा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ५ पांचप्रकार
 समकित दूषण परसका कथा विगत्यापर पासंडी प्रसंडापर पासंडी संदुवी
 कीइ दुषण लाग्ता होइ तस्स मिच्छामि दुक्कड् ५ पांच किरौया आइकी
 अहगरथोया पाउसीया पारभावनी किरौया पापायवारंभौया परीगहोया
 मायवुड्ढिया ए पांचकिरौया सेवी होइ तस्स मिच्छामि दुक्कड् ५ पांच
 कामुकागुण शब्दपरसंज्ञाचक्रस पांच इद्रोकेति विस विधेने कांइ मोकल्या
 सेव्या होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड् ५ पांच अणुव्रत प्राचानुपातसदावाद-
 अदत्तादादमैष्टुनपरिणद इनके विधे दीय लगा होइ तस्स ५ पांच
 सुमति ईर्ष्यामुमति भावासुमति एषणामुमति उच्चारपासवणत्थल
 जलसचाणपरिहावनीवासुमति सामयिकपडिकमत्था एसा माहिं विरोधि

होय तेमिच्छामि दुक्कडं ५ क लीय्या कण्णनीलतेजपतनकापीत ह्वे-
 खामादि पाठवो जेव्वायाइ होई भलीलिया न ध्याई होई तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ६ षट्द्रव्य धर्मास्तिकाय अधर्मास्तिकाय आकाशास्तिकाय पुद्ग-
 लास्तिकाय कौवास्तिकाय कालास्तिकाय ए षट्द्रव्यभो भावभेद न जाण्णी होय
 तस्स मिच्छामि दुक्कडं ६ सातभय इहलीकपरलोकाभादानअकक्षात्-
 मरणअहोकाजीवअभय ए सात भय माहि कीइ कौया होइ तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ७ सात कुविसन द्यूतसांसभववीनददानकरिणीपरनारि-
 वेग्गागमनपातकधीरी ए सात कुविसन सेव्या होइ तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ७ आठमद जातिमद कुलमद बलदपतपशुतऐश्वर्यलाभमद ए
 आठमदो माहि मद अईकार कौयी होइ तच्छ मिच्छामि दुक्कडं ८
 आठकर्म ग्याणवरणी दर्शनावरणी वेदनो मोहनी आयुनामगीअतराय
 ए आठकर्म कौए कसीअठावम प्रजातिवंधन होय ते मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठप्रकार ना अतीचार कानि बिनि बहुमाणे सबइये तइया निज्जवणे
 वंजण्णीअठे तइभयं अठे वयदाअसाधाउ पढता गुणता नाण्णे विषे अतीचार
 लगा होए तस्स मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ समकितका अतीचार निसंक्रिय
 निकंपिय निज्जनिगात्थ अमुटदिश्ये अववीइ छिरीकारणे बल्लवभावणे
 अठ १ एक अतिचार समकितके जे लगा होय तस्स मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठ अतीचार चारिए विराधना पांच मुमति तीन गुपतिकी विराधना
 कौयी होय तस्स मिच्छामि दुक्कडं ८ भववाइ जल्लचर्यके विषे दूषण
 लगा होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ८ नवतत्त्व जीवतत्त्व अजीवपुण्याप
 आश्रव संवर नीर्जर बंध मीच ए नव पदार्थ मूवार्थजाण्णा न होय तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ८ नव नीयाणा नृपधणनारीजरसुरअण्णवीअण्णवीदा
 रणं सठतं दरिटणं वइ जैन नव नियामा ए नव नियामामाहि कीई कौयी
 तस्स मिच्छामि ८ दस प्रकारकी मिथ्याल असगी भगवत्ता मग्गे अमग्ग
 सत्ता अधर्मो धम्मसत्ता धम्म अधम्ममत्ता अजीवे जीवसत्ता असाइसाइसत्ता
 साइसाइसत्ता अद्वि देवसत्ता द्वि कूद्वसत्ता दसप्रकार मिथ्याल सेव्हे
 होइ तस्स मि. १०

इणारे अग आचारंगि मूयगडाइ ठाणां, समवायं भगवती शाता उपा-
 सकदशा अंतगड अणतरी राईप्रश्रव्याकरण विपाकसूत्र इग्यारे अग माई के
 अग सदेवो प्रकथी न होई तस्य मि. ११ इग्यारे प्रतिमा श्रावकको
 देसवयसामादयपोसइपठमायु' अत्यंमसधिते आरंभ पेसठ दिइ वजए

समस्तम् एव इत्यारम्भ प्रतिमा मूढो न सरदङ्गी होय तम्सु. ११ वारहव्रत
 यावत्कला पाँच अष्टव्रत युक्ताय पायाय बायाय वेरमर्षं युक्ताय मूसाबायाय
 वेरमर्षं १ युक्ताय अदनादायाय वेरमर्षं १ युक्ताय मेदयाय वेरमर्षं ४
 युक्ताय परिगाय वेरमर्षं पाँच अष्टव्रत । तीन गुणव्रत दिसुविदिसुपरिमाण १
 भीमिण भीमपरिमाण २ अनर्गदंढपरिहार ३ एतौन गुणव्रत । सामरुच
 व्रत १, दीमावगामिकव्रत २ सोमरुचव्रत अतोतर्षविभावव्रत एव्यार मिषा
 व्रत एवं १२ वारहव्रतके विषे दूषण लढा होइ तम्सुमिः २२ तेरु काठोया
 आलमुस मोड वत्ता रंभा कीदा पमाय किबणता भयसीम अत्तावाविषे
 पङ्कतुहला रमणा तेरु काठोया कोइ काठोया कोयो होय तम्सु मिच्छामि
 दुक्कडं १२ अथदे नियम सच्चित्तिदृष्टिगण पाण्डित्त मोल वत्य कुमुमेमु
 वाइय सयण विनिवण अयंम दिमि ज्ञाय भत्तेमु एचवद नियम खेइ वीतमुद्या
 ख्यान होय तम्सु मिच्छामि. १४ पनरु कर्मादान । इंगालकर्म्म १
 बलककर्म्म साङ्गो । भाङ्गो । फोडो । दत्तवाणिज्य । लाववाणिज्य । रघ-
 वाणिज्य । केशवाणिज्य । विषवाणिज्य । रंनपोलककर्म्म । निलेवन ।
 दवदाय । सरीवर । असतीपोषकर्म्म १५ । पनरु कर्मादानमे कोई
 कर्मादान लगाङ्गीई तम्सु मि, १५ सोलइ कवाय कौ धीकतो आर कोष क
 आर मानको आर मायाको आर लीभको सोलइवाय सोलइ कवाय
 को धीकतोमे वध पद्या होई तम्सु मि १६ सतरे अवहारकाना वसी
 कल्या मेल्या होइ तम्सु मिच्छामि दुक्कड १७ अठारै पापख्यान प्रणाद-
 वादसुवापादअदत्तादानमैयुनपरिणइकीचमानमायालोभरागहेवकलइअभ्या-
 पायपैमुनरतिअरतीपरप्रवादमायामोहमिध्यादंसनसल्य ए अठारु पाप-
 ख्यान सेव्या होइ सेवाया होई सेवतानुमोद्या होई ते मन करि वचन
 करि काया करि दूषण लागा होय तम्सु मिच्छामि दुक्कडं । इति
 आलोयणा संपूणे ।

These extracts will give some light about the nature of work. It is followed by Pāraṇavidhigīthās which are five in number and the text is finished with them इति पङ्क्तिमणसूत्रं समाप्तम् । After wards the Nāgaris' recitations of the text are appended अथ नागरीलोकानो पङ्क्तिर्लिख्यते ।

This is followed by Pāravanāthajistavanam, Śrīṣaṇbhajista-
 vanam, and Samvacchari Śikṣā. Of these the last mentioned text
 consists of five lines only so we quote it in full.

अथ संवत्सरी प्रियाय ।

अधोर्मगजकुण्डं चार्चसा संजमी तवी देवावितं नमं संति जल्य अथ
सयाम्पे १ जहा अमल्य पुष्केसु भमरी चार्चरय नवपुष्प कलामइ मोय
पोथेइ अप्पयं २ एमिए समचकुता जे लोए संति साइथी इइमनाइ
पुष्केसु दाचमले सवचरयान् वयं वित लवभंमी नयकोई अइमई अहा-
गडेसु परेयंते पुष्केसु भमरी जहा ३ सइकारमना वुडा जे भवति
अचम्पिसा नाचार्चिडरी यार्दता तेच वुडन्ति साइथीति वेमि ४ इति
श्रीगङ्गकमलममम् संपूर्णम् ॥ संवत् १८०२ रा मिति चासोट सुदि २
दिने लोपतं श्रीनगराज । श्रीवचारधनगरमध्ये । श्रीपार्श्वनाथजी वसा
दान् ॥ श्री । श्री । श्री ।

विवरणम्—निबन्धोऽयं प्रतिक्रमसूत्रानिधनचन्द्रपद्यविशेषः ।

No. 16. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtrañ Substance,
country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 8 Lines, 10-11 in a
page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh
Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the Pratikramanasūtra, entitled
Thuiti(Thuti)maṅgala and includes six Āvaśyakasūtras as indicated
by the colophon इति श्रीवृद्धतिलकं संपूर्णं ए मूलोऽत्र आचक्षते चार्चयन्नामोदितं आचकोटो.
Sādāvaśyakasūtram has been described by Dr. Weber in his Catalogue
No. 1911 but his extracts do not agree with ours. Our text begins—

श्रीश्रीनारायण नमः ॥ वंदामि । नमंयामि । आरेमि । समाधेमि ।
कलाम् । मगजदे वय । वेरयं । पञ्चवामानि । ए चादिनामा पाव भगवती
प्रसन्नमूर्तमध्ये जे इवइ चार्चयन्ती मूर्तौ ॥ अचयनना मूर्तपाठ अगुण-
चरी कहीपइइ ॥

नमी अरिहतायं । नमी सिद्धायं । नमी चायदितायं । नमी सवभापायं ।
नमी लोए मल्लसाइयं । एमी पंच नमीचारी । मल्लपावचामची ।
भंगलायं चंम्लेमि पदमं इवइ मंगलं ॥ १ ॥ पाद ३ । अचर १३ ।
इच्छामी पङ्क्तिमित्रं । इरिया वडिचार । विराहचार । नमचामनये ।
पावचमये । वीरचमये । इरेवचमये । नममाजर्तुम् । पञ्चरदा ।

महीमकड़ा । मंताणा । मंजमने जेन ओवा । बिराहिया । एमिदिदा ।
 बेदिदा । तेंदिदा । अउरिदिदा । पविदिदा । अमिहिया । वतिया ।
 सिमिया । मंघाहया । मघहिया परिभाविता । किलासिया । उद-
 बिया । ठावाउठाणमंक्कामिया । जोवियाउ । विहरीविया । तिस-
 मिच्छसि दुक्कक' । तस्स उल्लोकरणेयं विसीहीकरवेयं । विसज्जी-
 करणेन पावथं निग्धाए निहाए । ठामि काउस्सगं पद ११
 कावसमाना आगार सद्धति जाणवा । आदत्तज्ज समिएणं । नीससेयं ।
 खासिएणं वीणण । भुज्जाएण । ५ । उट्टएणं । वायमसिंणणं । भग्गिए ।
 ८ पित्तमुज्जए ८ सुहमेहिं । अंग मग्गालिहिं । १० । सुहमेहिं खेस-
 मालिहिं । ११ । सुहमेहिं दिहसमालिहिं मय काउएहिं आगरेहिं अमगो
 अवरदिउ । हुस्सगंकाउ सरगो । जावूअरिहंतायं । भगवतायं । भमी-
 कारेयं । न पारेमि । तावकायं पद १४ ।

End.

पट्टि वट्ट छट्ठ आवग्गक कट्टि छट्ट । वंदना निरागारी पचखाण । एम
 करवा दिव सचरमं पचखामि । अउविह विहारं । असण । पायं ।
 खादिम । सादिम ४ । अनत्थण भोगेण वो मिरामि १ उगे सूर नमु-
 स्हार सद्धिय । पचखामि अउविहंवि । आहारं । असणं । पायं ।
 वाइनं । साइनं । सहसहार । असण । पाय । वाइनं ४ अनत्थया
 भोगेणं १ सहस्सागारेणं २ वीतिरामि ३ इत्यादि क दम । एवउवीण भाहिं
 सगारो तथा निरासी । यथा सगत्ति पचखान करह ॥ एट्टठ आवग्गक
 सम्पूणं ॥ विसी करीमं । नमीतघुण । अरिहंतायं । भगवताय । अह
 मराय । तित्थमराय । सयमवुद्धाण पुरिमुत्तमाण । पुरसवीहाण ।
 पुरिसवरपुडरीआय । पुरसेवर मंधवीणं खोगत्तमाण खोगसीहाय ।
 खोग होयायं जीवदमाण । खोग ईवायं । खोगसकुई सरायं अमयदयायं ।
 धममावहोयं । धसवर वावुरत अकवहीणम् । दीवीतायं सरअह
 पट्टठा । अपक्किहरवरयायं सणधरणं वि अट्ट छट्टमायं । जिनायं ।
 साधयायं । तिग्गायं । मारयायं । बुढायं । रीहियायं । सुत्तायं ।
 मो अमायं । सवउण । सवदहिसीयायं । मित्रमयल मरु अमर्णत ।
 मखयमल्ल वाहणामुपमरावति । सिद्धमर नामधेयं ठाण सम्पत्ताय । १ ।

Colophon.

इति श्रीमुद्रतिभट्टले सम्पूर्णम् १ सूचीकृत आवकला आवग्गकानो विह
 जाणवी इति श्रीपट्टिकमन्थो सम्पूर्णं स' १७०२ लिखतं आध्यात्म्यलि ॥

वक्ष्ये वाङ् कुशला मुम भवतु कल्याणमस्तु लेखकपाठकयोः ज्ञाताज्ञान सुष-
जयणा करी वंचनी ॥ श्रीः ॥ वः ॥

विवरणम्—यदावगच्छसूत्रसहितं पठिक्रमणसूत्रमत्र वर्तते ।

No. 17. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance, untry-made white paper, 12×4 inches. Folio, 9. Lines, 11-12 in a ge. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old, and writing jured in many places Prose. Not correct. Complete (without lophon).

This text though entitled Pratikramanasūtram yet its readings do not agree with those of the previously described ones ; besides several stutis, such as, Annapūrnāstuti, Pañcamīstuti, Tirtha-jastuti, Maunaikāda-istuti, Ādijinastuti, Setunjayastuti, etc. ve been appended to it.

eginning. श्रीजिनाय नमः एमी अरिहताय, एमी सिद्धाय एमी आवरियाय एमी
एवक्रायाय एमी लीए सज्जसाहय एमी पंच नमुक्कारा सज्ज पावयवासयो
संगलाय च सज्जेति पदमं एवइ संगलं १ गुह ७ लघु ६१ अवर सज्ज ६८
पद ८ संपदा ८ जयज सामी २ रिमइमेतु जिवजित पडनेमि जिह
जयज बीर सज्जेर मरण तर अयसि मुणि मुवय मइरि पास दुइ
दुरिष खमणं अवर विइइजि तित्यअर चिइ दिमि विदिमि जिजेवि
तीआआगय संपयं वइ जिह सज्जेवि १ ।

End. विमलाम्बुलमडजिनवर आदिजिनंद निर्यस निरमीदो केवल ज्ञानदिषद
जं पूजि निराणू वारधरा आणंदमेतुंजिमिरिमिषरेस मो सम्रासुषकंद
१ इष एववीमी मो अणमादिकजिनराय वलोकाल अतीते एतल एवीमी
याय ते सुविइण गिरिवर आवी फरमी ज्ञाय इममावी काले आवर्ध
सवि मुनि राय २ श्रीखडभना गणधरंउरोक गुणवत दाविम अंगरचना
कीधी जिह मइत सवि आगममाहि मेतु जुमइम मइते भावी जिणमणधर
मेवी करियि चिच ३ चक्केसरिमोमइकण्डवमुइ सुरसार जय मेवा-
कारण याये इंद उदार देवचद्रगणिमये सवि अममे आधार सवितीरय
माहि सिद्धाचल मिरदार ४ इति मेतुअयपुतिः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कतिपयपुतिनिबन्धे. सइ प्रतिक्रमणसूत्रमपरं वर्तते ।

No. 18. प्रत्याख्यानभाष्यम् । *Pratyākhyānabhāṣyam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. * Prose. Generally correct. Complete.

An explanation of the *Pratyākhyānas* which according to the Jainas are ten in number. An abacuri or commentary on this work has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1916.

Beginning. ॥ १० । दसपञ्चाश १ चतुर्विंश २ आहार ३ दुर्बोधगारय दुरता ४ ।
दसविंश ५ सोम विग्रह ६ यय ७ दुष्टभंगा ८ कसुजि ९ फले १० । अथागय १
महक्कत २ कोटोमद्विंश ३ विपट्टि ४ अथमार ५ सागार ६ निरवसेसं
परिमाणकङ्क ७ साकय ८ हा १० ।

End. पञ्चाश १ मित्रं सेविकयः । भावेय जिष्ठवद्विंश २ पता अर्पत जीवा ।
सासय मुखं अथमार ॥ ४८ ॥

Colophon. इति प्रत्याख्यानभाष्यं समाप्तमिति भद्रं ॥ क ॥ कल्याणसन्तु पुनर्भवतु
शमणभंघण ॥

विवरणम्—प्रत्याख्यानभाष्याभिधीर्जननिबन्धोऽयम् ।

No. 19. प्रतिक्रमणसूत्रं । *Pratikramapasūtram.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the *Pratikramapasūtra*, entitled *Thuiti Mangala* and includes six *Āvaśyakasūtras*, as indicated by colophon इति श्रौतुइतिमङ्गलं सम्पूणे ए श्रौतु श्रावकना श्री आवाश्रकानो विधजायकीठी *Saḍāvaśyakasūtram* has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1911 but the extracts quoted by him do not agree with our text. Our text begins.

श्रीश्रीतरागाय नमः । वंदामि । नमसामि । स्तारमि । समासेमि ।
कलायं । भंगलदेवयं । वेदय । पञ्चवामामि । ए वादवानो प्राच
भगवतीप्रमृष्टसूत्रमध्ये के इवइ आवाश्रकनी सूत्रना १ अथयनना भूवपाठ
अनुक्रमकरी कहीवद्वर ॥

नमो अरिहताय । नमो सिद्धाय । नमो आद्यरिषाय । नमो सव-
 भाय । नमो लोए सव साङ्गण । एषी पंच नमोकारो । सवपाव
 पपासणी । मंगलाय च सव्वेमिं पदमं हवइ संगलं ॥ १ ॥ पाद ५
 अचर ३५ । इच्छामि पडिक्कमिउं । इरिया वडिप्पाए । विराट्ठपाए
 गमपागमणे । पाणकमणे । वीयकमणे । इरेयकमणे । उम्माउत्तंग
 पण्णदगा । मत्तोमकडा । संताणा । संकमने जीमे जीवा । विराट्ठिया
 एगदिया । वेदिया । त्तेदिया । चउरिदिया । पच्चिदिया । अमि-
 ट्ठया । बलिया । खेमिया । संघाट्ठया । संघट्ठिया परिप्पाविप्पा ।
 किलामिप्पा । उदविया । ठाप्पाउठाणं संक्कामिप्पा । जीविप्पाउ ।
 विहरोविया । तिसु मित्थामि दुक्कं । तेसु उक्करोकरणेणं । पाय
 वत करणेणं । विसीहोकरणेण । विसुत्तोकरणेणं । पावायं कमायं
 निग्घाण निट्ठाए । ठामि काउमसमं पद ३१ ।
 अंगमं चालिहिं सुद्धमेहिं पेलसं चालिहिं सुद्धमेहिं दिहसं चालिहिं एवमाहं
 एहिं आमारिहिं अवगी अविराट्ठोयी इद्धमेकाउममी जाव अरिहतायं
 मगयंताण नमोक्कारेण न पारेमि भावक्कायं ठाणेणं मूत्तिणं कालिणं
 अण्णायं वो मरामि ।

Extracts from Varāhavrata—

प्रथम नवकार दोहरे लीमण्य दोहरे नमोत्पणं पीठे मुदने वादना दोठे
 कवान् इतिक्के ए कट्ठया इच्छामि यमाममणी वेदित्ता ज्ञाविज्जाए दिक्खो-
 ष्साए अणु ज्ञावड्ढमीमि उग्गहं निज्जोचड्ढी काहं कायसकायं कायं धमणि
 जोहं किलायी अण्णकिहंतायं वल्लममेण मे दिवसी वेक्कंती जतामे जन्नायं
 जव मे धामेसि यमाममणी इहमि त्ता दीयके कट्ठया देवलीम वेक्कं
 आवमीषाए परिक्कमामि यमाममणायं देवसीषाए आमाउवाण,
 तिभीसं निवराए अ किंकि मित्थाए दुक्कडाए वयदुक्कडाए काय
 दुक्कडाए कोडाए माषाए मायाए लीमाए सव्वकालियाए सव्व-
 मित्थीवयाए सव्वधम्माए कमणाए आमाए वाण तिभीजी भेट्ठं वमिणी
 आइयारको तण्ण यमाममणी परिक्कमामि निदामि गरिहामि अण्णायं धीम-
 रामि २ जे आद्यरके पडिक्कमणे दीवमीयी अइयारको १ राविके राइयी
 अइयारको २ पचोके पचोयी अइयारको ३ अमामे उट्ठामी अइयारको ४
 मव्वत्थरीये मव्वत्थरीयी अइयारको ५ ए पाव पडिक्कमणे अविह कट्ठया ५ ।

Extracts from Kāmūpanāvidhih—

पीठे त्ता दीयके कट्ठया जीमे पवरकायं अमायममायारामदीमविमणं

अथयवकयं तं निंदे अणमीएवियकयं सखं १ जन्मभवे अदिगरणं सुदभवी
जन्मत्ति मे अचीतं अदिगरणं निंदे अण्ण वीसरामीति रे अतथा परहा
उभययथा जी पारंती कथकारिया णमीए तं निंदे तं च गिरहामि १
जीवा कम्मवत्थाउ भसति ममारमायरे घीरे धम्मत्थकामहेस अविद्या
दृष्टमि तं निंदे ४ आनिशानिमत्तं लज्जाभयह्मसकीहमाईयं भणियं अरिहं
तद्ध सवि नत्तिअत्तिमंदीही ज्ञंय गए विवरीयं अहवा हीण अदिहंतं १
सुदह्वित उवह्वित कम्मविसेण उदय भव अने मिच्छामि दुक्कडितुंति
करणसुहेण भावेण ७ ज्ञेमे ज्ञाणंति जिणा अवरहामी सुहेमु ठायेसु तं तद्ध
आलोशमि उवट्टियो सख्यभावेण ८ अरिहंत समणंघे देवमणसतिरिय
जेरहये जे कीर अवरया वहिया घामीति ते सखे २ बुद्धित मुदपरणामी
मम चित्तभावमुदसम्मतो नाण तव विद्याये धम्मे अरिहं समणे तहा मिधि
१० इति पडिकमणामूतके वीच मन न लायी होय वचन अल्ल्या होय
काया अलो होई आगली पाठ पीछे पीछली पाठ आगे कथी होय अघर
माच ८८ अर होन कथा होय बीतरागदेवजीउ तुम्हारी सावि मुददेवजी
तुम्हारी सावि तखमिच्छामि दुक्कड' १ इ'हा बैठके बांदथा देणा पीछे
सख सख, आलोवता बंदना पडिकमणां पक्षीयं भणामि, बीमामे तीमासी
भणामि सबच्छरी भणामि इति पमापणविधिः ।

Extracts from Ālocanavādhīh—

अथ आलोयणविधिः । इत्याकारेण सदिसह भगवन् आलोयणा आलो
एमि इत्यं नाणके विधे दंसणकेविधे चारतके विधे बीर्यके विधे अतीकषय वती
कयं अतीचार अनाचार मनकरि वचनकरि कायाकरि दीय लागो हीइतो
मिच्छामि दुक्कड' १ एक अमंयम सेव्यी होइ तो मिच्छामि दुक्कड' १
हीइ प्रकार रागदेव कीया होय तो मिच्छामि दुक्कड' २ तीन दंड समदंड
वचनदंड कायदंड ए तीन दंडामाहि कीई दंडकीयो हीइ मिच्छामि
दुक्कड' ३ तीन गुप्ति मन गुप्ति वचन गुप्ति कायगुप्ति तीन गुप्तां के विधे
कीइ मतका अथवसाय भला न प्रवर्त्ता हीइ ते मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन
सख्य मायासख्य नियालासख्य मित्यादसणसख्य तीन सख्य कीया हीइ
तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन राग हट्टिराग खेड्डराग कामराग कीया
हीइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन विराधना नाणविराधना दंसणविराधना
आरिवविराधना कीया हीइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार कषाय क्रोध-
मानमायालोभ कीया हीइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार मत्ता आहार-
मंजा भयसंज्ञा मेदुनसंज्ञा परियहसंज्ञा ए चार मंजा माहिं काइ संज्ञा

कौथी होइ तोमिच्छामि दुक्कडं ४ चार कदा कौकदा भक्तिकथा दीक्षकथा
 राजकथा कारवि कथा कौथी होय तोमिच्छामि दुक्कडं ४ चार ध्यान
 चारतध्यान रौद्रध्यान धर्मध्यान एकध्यान कीइ पादउ ध्यान ध्यायी होइ
 तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ सव्वे पाण सव्वे भूया सव्वे सत्ता सव्वे जीवा एइच्छा
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ पाँच प्रसाद भइं विसय वसाया निंदा
 विगहाय पंचनी भणिया ए पांचपमाया जीवं पाईति संसारीए माहि
 कीई प्रसाद कौथा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ पांच प्रकार समकित
 दूषण परमंका कंथा विगत्या पर पासही प्रसंसापर सासडी संयुवी कीइ
 दूषण छाया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच किरिया आइको अइगर-
 ५ थोया पाउसीया चारतावणी किरिया पाचाय बारभीया परीगहीया माय
 हुतिया ए पांचकिरीया सेवी होय, तस्यमिच्छामि दुक्कडं ५ पांच कामुकागुण
 शब्दपरसप्राणसरस पांच इटोके ते विस विषे सै काई सीकल्या मित्ता
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच अणुन्नत प्राणानुपात सयावाद चदता-
 दान मैथुन परियइ इनके विषे दीप लाग्ता होइ तस्य ५ पांच समिति ईपां
 समिति भाषा समिति पय्या समिति छहार पासवण पैल जल्लमंघाणपारडा
 वणीया समिति सामायिक पढिकमथा पीसा माहि विराधि होय ते
 मिच्छामि दुक्कडं ५ ५ अंश आ कृष्णनीलतेजपतनकापोत क लोखामाहि
 पाउवीलिया ध्याइ होइ भवीं लिया न ध्याई होई तस्यमिच्छामि दुक्कडं ६
 अद्ध्य अस्मानिकाय अधस्मानिकाय आकाशास्तिकाय पुद्गलास्तिकाय
 जीवास्तिकाय कालास्तिकाय ए अद्ध्यनी भावनेद न जाण्ठी होय तस्य
 मिच्छामि दुक्कडं ६ सातभय इइलीक परलीक आदान अकछान्तरस
 अग्निकजीवसभय ए सात भय माहि कीई भय कौथा रीई तस्य मिच्छामि
 दुक्कडं ७ क्विसन यूतमसि भयवी मद पान करिवो परनारि देशागमन-
 पातक चोरी ए सात क्विसन सेव्या होइ तस्यमिच्छामि दुक्कडं ७ आठ
 मद जातिमद कुलमद बलपतपुतपेइयंलाभमद ए आठमदां माहि मद
 अइंकार वीथी होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ कर्म ग्यानावरणीं
 दर्शनारवणीं वेदनी सीइनी आयुनामगीम अंतराय ए आठ कर्म कोए कसी
 अठावन प्रहतिबंधन होय ते मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ प्रकारना अतीचार
 काखि किनि बहुमाणे उवइयं तइयनिअइयं ईअण अठे तइ भयं अठे बरणाण
 मायाउ पदतां गुणतां नायके विषे अतीचार लाग्ता होय तस्य मिच्छामि
 दुक्कडं ८ आठ समकितका अतीचार निसकिय निअंविद्य निअंतिगाया
 अमृददिशीय अवबोइयिरीकरणे कइइवभावणे, अइ १ अतिचार मम

कितके जे लागी होय तख मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ अतीचार चारि
 मविराधना पांच समिति तीन गुप्तिकी विराधना कीधी होय तख मिच्छामि
 दुक्कडं ८ नवराठ ब्रह्मचर्यके विधे दूषण लागी होई तस मिच्छामि
 दुक्कडं ९ नवतत्त्व जीवतत्त्व अजीवपुष्पपापपायवसवरभोजनरंधमोक्ष
 ए नवपदार्थ मूर्त्यार्थावस्था न होय तख मिच्छामि दुक्कडं ९ नवनीयाणा
 नवधन भारी नर सुर अपवीय अपवीयारत्न सट्ठं दरिद्रं वई जैन नव
 नियाणा ए नव निघाणा माहे कीई कीयी होई तख मिच्छामि ९ दम
 प्रकारकी मिथ्यात्व असंगी भगवत्ता संगी असंगवत्ता अश्वे धम्मसत्ता
 धम्मे अधम्मसत्ता अजीवे जीवसत्ता जीवे अजीवसत्ता असङ्ग साङ्गसत्ता
 साङ्गसाङ्गसत्ता अदेवे देवसत्ता देवे कुदेवसत्ता तदन्यप्रकार मिथ्यात्वसीये
 होई तख मि १० ।

इग्यारे अंग आचारंग सूयगडाङ्ग ठाणंग, समवायंग भगवती ज्ञाता
 उपासकदशा अंतगड अणुत्तरी वार्डे प्रश्रव्याकरणविपाकसूत्र इग्यारे अंग
 माहे कीई अंग सदंखी प्रदूषी न होई तख मि. ११ इग्यारे प्रतिमा
 आशककी दसवयसामादय पोसङ्ग पडमायु अत्य भ सचिन्ते आरंभ पेसउ
 दिङ्खवज्जए समणभूए ये इग्यारङ्ग प्रतिमासु धी न सरदकी होय तस, ११
 बारङ्गवत भावकका पांच अणुव्रत घुलाउ पाणाशवायाउ वैरमणं १ घुलाउ
 मूसवायाउ वैरमण २ घुलाउ अदत्तादायाउ वैरमणं ३ घुलाउ मंडुवाउ
 वैरमण ४ घुलाउ परिगाउ वैरमणं ए पांच अणुव्रत । तीन गुणव्रत दिस
 विदिस परिमाण १ भीगी २ भीग परिमाण २ अनर्घदंड परिहार ३
 ए तीन गुणव्रत । सामइक व्रत १, देशावगामिकव्रत २ पोसङ्गव्रत अतीत
 मविभागव्रत ए आर शिषाव्रत एव १२ बारङ्ग व्रतके विधे दूषण लागी
 होई तखमि: १२ तिरङ्ग काठोया आलसस मोहवत्ता यभा कोहा पमाय
 किवत्तता भयभीग अत्ताया विधे पकुलूहला रसपा तिरङ्ग काठोया कीई
 काठोया कीयी होय तख मिच्छामि दुक्कडं १३ अश्वदे नियम सचित्त
 दिङ्खविगए पाणहित कील वत्त कुसुमेसु वाङ्मय सप्रयविलेवण अथमदिशि
 ज्ञाणभत्तेसु ए अश्वद नियम निङ्खी तस्याह्वा न होय तख मिच्छामि, १४
 पनरङ्ग कर्मादान । इंगावकर्म १ वनक कर्म । साठो । भाठो । फोठो ।
 दन्तवाणिज्य । लापवाणिज्य । रसवाणिज्य । केशवाणिज्य । विधवाणिज्य ।
 येषपौलणकर्म । निलेवन । दवदाण । शरीवर । असतीपोवकर्म १५
 पनरङ्ग कर्मादानमें कीई कर्मादान लागी होई तख मि । धोलङ्ग कथायकी
 कथायकीधी कठो आर क्रोधकी आर मानकी आर मायाकी आर

लोभकी पील कषाय सोलह कषाय कोधी कडीमे बंध पया होइ
तस मि, १६ सतरै श्वद्वारकानां वे सीकल्या मेल्पा होइ तस
मिच्छामि दुक्कड' १० अठारै पापस्थान प्रपाट्टवाद श्वावाद श्दत्ता-
दानमैद्युनपरियइ क्रीषमानमायालोभरागद्वेषकलहअध्यापाचपैमुनरतिशरतो
परप्रवादमायामोसमिध्यात्वसत्य ए अठारह पापस्थान मेल्पा होइ सेवाया
होइ सेवतानुमीया होइ ते मनकरि वचनकरि कायाकरि दुषचलागा
होइ तस मिच्छामि दुक्कड' । इति आलोयषा संपूर्ण. (१) ।

This extract will give some light regarding the whole work. It is followed by Pāranavidhigāthās which are five in number and the text is finished there.

इति पडिकमथा मूत्रं समाप्तम् ।

Afterwards the Nāgoris' recitations of the text are appended
अथ नागरीलुक्कानी पद्धतिलिख्यते ।

Then follow Pārśvanāthajistavanam, Śrīsaiyambhavajistavanam and Sāmbaccharīśikāya. Of these the last consists of five lines only ; so we quote it fully.

अथ संबच्छरी सिचाय ॥ धम्मीमंगलजुक्कड' अहिंसा संजमी तयो देवा
वि तं नमसंति जस्य धम्मे सयामणे १ जहा धम्मस्य पुप्फेसु भमरी आव
द्वरयं नयपुप्फे कलामईसीय पीणेइ अय्यं २ एमेण समणकुता जे खोए मति
साङ्गणी विहंगमाइ पुप्फेसु दाबभते सबयरयान् वयं च विमं खवर्ममी नय-
कीइं अहम्मई अहागडेइ । रेयते पुप्फेसु भमरी जहा ४ मङ्कारसमा
बुद्धा जे भवति अचन्धिया नायापिकरीषा दता तेण बुद्धनि साङ्गणीति
वेमि ५ इति श्रीपडिकमथमूत्रम् संपूर्णम् । संवत् १८०२ रा मिति
आसीज सुदि २ दिने खीवत श्रीनगराज । श्रीवचारसनगर मध्ये । श्रीपार्श्व-
नाथजीप्रसादान् ॥ श्री । श्री । श्री ।

विवरणम्—निबन्धोऽयं प्रतिक्रमणमूत्राभिधः ।

No. 20. दशविकालिकसूत्रम् । Daśavikālikasūtram. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 46 Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1663. Appearance, very old, and writing slightly injured in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An original Jain work on religious instructions under the name *Daśavikālīkaśrutaskandha*, by Śāyambhava suri. According to *Anaṅgatiśthā* a commentary on it, the text is complete in eleven chapters, such as (1) *Drumapuspikādhyaṇam*, (2) *Śrāmanyapūrvakam*, (3) *Ksullikācārakathādhyaṇam*, (4) *Satjīvanikādhyaṇam*, (5) *Pinḍesaṇādhyaṇam* with two sections (a) *Prathamoddeśaka*, (b) *Dvitiyoddeśaka*, (6) *Pinḍavi-uddhi*, (7) *Mahācārakathādhyaṇam*, (8) *Vākyaśuddhyadhyaṇam*, (9) *Ācārapranidhyadhyaṇam*, (10) *Vinayasamādhyaṇam*, with four sections (a) *Prathmoddeśaka*, (b) *Dvitiyoddeśaka*, (c) *Tṛtīyoddeśaka*, (d) *Caturthoddeśaka*, and (11) *Bhikṣādhyaṇam*. Our codex contains ten chapters only. The seventh or *Mahācārakathādhyaṇam* is not to be found here and the 6th chapter under the name of *Pinḍavi-uddhi* has been called here *Dharmārthakāmādhyaṇam*.

Beginning. ए० श्री नमो सज्जग्य ।

धर्मोर्मंगलमुक्कटं अहिंसा संशयो नरो ।

देवावि तं नमसति जस्य धर्मो सशान्तो ॥ १ ॥

जहा धम्मस्स पुप्फेस्स भमरो आबिण्ण वसमय पुप्फं किलासेइ । सीयपीणा
इअप्पयं । २ । एमे ए समखा मुत्ता । जे लोए संति साइयो । विइंगमा
व पुप्फेषु दाणभत्तेसणे रया ॥ ३ ॥ वधं अ विचि लभामो मय कीइ उप
इअई । आइअइस्स लोएते पुप्फेषु भमरा जहा ॥ सइकारसमा बुद्धा जे
भवति अणिकया । नानाविंडरया दत्ता तेण वुच्चति साइयो । ति वेमि
दुम्मपुप्फियमयण पढमं सज्जतं ।

End.

निख्खममाणा अ धे बुद्धवयणे निअं चिअं समाविउइ विद्या इत्थीअं वत्तं
न यावि गच्छे अंत नो पडिआवई जे स भिख्खु । पुढविं नख्खके मख्खा
वएसं उट्ठं नपिए न पियावए अंगणि सक्ख जहा मुत्तिसीय त न जल्ले न
जलावए जेस्स भिख्खु २ अमिलिण न बीए न बोधावए इदियाणि नक्किं
न किंदावए बोधाणि संयावि वज्जयंतो सविअं न हारए स भिख्खु । ४ ।
वह्मं त सज्जावरणं कीइ पुडसीइ तणकइ निसियाअं तहा उट्ठेसियं न
भुक्के नो विअए न पयावए जे स भिख्खु ५ अचारि वसेसया कसाए धुव
जीसीअइ विज्जवुड्डिवयणे । अइणे मिज्जाय इवरयए मिडिनीअं परि
वदाए जे स भिख्खु । ६ । समदिहीसया अमूट्टे अण्डिइमाणे ।
तवे संजर्णए तव साधुअइ पुराणदावम मणवयकाय सुमंइजे जे स भिख्खु । ७
तइव असण पाणणे वा विविहं खाइस माइमं लभिता कीही अही सुए

एवोततमिदं न निहोषए जे समिक्खू ८ तदेव असयं पाणयं वा विविहं
 खाइम साइमं त्वमिता छंदिए साइमियाण भुजे भुवा सभावरए य जे स
 भिक्खू ९ भयवु ग्गहिंयं कइ कइज्जा नो कुप्पे नइ ईदिए एमते सज्जम
 भुवजोगइसे सवमंते अवहिइए जे स भिक्खू १० ओ सइइ दग्गमकंटण
 अक्कोसपट्टार तज्जपाउ अभय भेरव सइसपट्टा से सममुद्धइयसइ
 य जे स भिक्खू ११ रेडिमं पडिबज्जिआ ममाये लोभीयए भय भेरव ईदि-
 यमुस विविहगुणभवारए निच्च न सरोरं चाभिकंखइ जे स भिक्खू १२
 असयं वो सइसत्तदेइ अस्सेडे वइए वनूसिर वा पुटविमसे सुपीइ विद्या
 अनियाये अक्कोइसे य जे स भिक्खू १३ अमिमुष काएय परोसइइ
 सउवरे जाइ पट्टाउ अयय विइज्जुजाइ मरण मइवमय । तवे रए सामि-
 णिए जे स भिक्खू १४ इत्यमंजए पाथमजए वायमजए मंजय ईदियमुस
 अत्थए सुससाइअपासु सत्य अ विद्याए जे स भिक्खू १५ सवदेविस
 सल्लिए अगिडे अत्राय संख्खं पुत्तनिप्पुत्ताए । कयविक्कयसंनिहिउ विरए
 + + वगए य जे स भिक्खू १६ अलीनु भिक्खू तरसे मुनिडे सत्यं धरे
 जोविय नाभि कंथो ईदि अ सक्कारणं पुयणं अ चएइ अप्पायं ई जे स
 भिक्खू १७ न पर वइज्जामि अयं कुसीले जेव नेर कुप्पिज्जमत वएज्जा
 जायिय पंतेय पुअ पावं अताथ समुक्कसे जे स भिक्खू १८ न जाइमते
 नय दइमते न लाभमते न सुएयमते एसाणि सत्थाणि विवज्जयतो धम्म
 भावरए अ जे स भिक्खू १९ एवे यव अज्जवय सइसुनी धम्मे वि उवावइई
 परपि निज्जमजिज्ज कुसीलनिगतया विहास कुइये जे स भिक्खू २० तं
 देइवासं अमूइं असासय स यावए निचं हिइइ यप्पा हिंदिउ जाई
 मरएयस रंथयं उखइ भिक्खू अप्पसा सम गणव ।

Colophons are added to the end of all the foregoing chapters except this one. Such as—

अन्यत्थकामज्जभयथं अइं सम्मत्तं सुवक्कमुद्धि अज्जभयथं सत्तमं सम्मत, आशा-
 रणिहो अज्जभयथं अइमे सम्मत्ते, विषयसमाहो अउत्थो उदेसो नरमे
 अज्जभयथं सम्मतं ।

विवरणम्—दशविकालिकसूत्र नाम जैनधर्मद्वयविशेष सम्पूर्णोऽयं वर्तते ।

No. 21. अनङ्गतिष्ठा (दशविकालिकसूत्रटीका) । Anaṅgaṭṭhā
 (Daśavikālikasūtratīkā). Substance, country-made colourless paper,

11×6 inches. Folia, 30. Lines, 3-24 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1304.* Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A Sanskrit commentary on the foregoing work under the name of Anangatiṣṭhā, by Śrītilakācāryya, composed in Śaṃvat 1304.

Beginning. ॥ ६० ॥ नमः श्रीपद्मपरमेश्वर्यः ।

अहंल प्रदयन्तु मङ्गलममौ + + यतः

पादाभोजरजःकणैः चितिवधू' काशीरक्षिगैरिव,

तत्त्वार्थकविदा मुवर्णरचनामाकर्ण्य देवां मुख्यान्

तच्छावनया तथा च लभते कल्याणकीर्तिं जनः ॥ १ ॥

देवः केवलसंपदो भवतु वः श्रीनाभिराजस्वभू-

ज्जिला योव जगत्तयोविजयिनं श्रीकामराजेश्वरम् ।

आदत्तातपवारणदयमिदं यत् केन नाधायित-

स्मन्मूर्त्तरपि मूर्द्धि' सर्वविधित निर्मायतेऽद्यापि यत् ॥ २ ॥

यज्जन्मस्नामकालेऽमलजलपटलेष्वासमन्दात् पतत्सु

मर्णाद्विद्योऽजनास्योज्ज्वलकलशमुखाग्निर्यतेष्वन्तरीत्य' ।

भाजन्नाजिषु शुभाधकगृहकगतो दीप्यमान' + + +

स स्वागो वीरनामा विस्तृततमा मग्निना मगलानि ॥ ३ ॥

अगानी क्लमतः स्थिति गृहतया विज्ञाय तिष्ठन्कृषा

दृष्टाशः द्रुतमपदोऽनुसमय यात्या प्रभौराज्या ।

यावत्सु प्रमभाभिधं गृहमती हलावलम्बं ददौ

य कला दशकालिकं मुनिपतिः शर्वभवं' सोवतात् ॥ ४ ॥

शर्वभवंपु द्रुतरवसिधो

सर्वस्वभूतं दशकालिकं यत् ।

श्रीभद्रबाहु, प्रमुखर्षकोणं

तद्व्यमुपाह्वयं करोमि ॥ ५ ॥

१६ सर्वेपि आम्काराः सुविदितसुचितसमयसत्ताधाराः श्री + + +

प्रद + + + दि बलप्रबलपल्लवूहपदारसमुचितेष्टदेवतानमस्काराभिधेय

संबंधपयोजनीलेख' निर्मापितानेकमंगलशतसहस्राग्नेयं अभिसुखीकृतसकल

श्रीलोकिकं श्रीक लिखति। परं किमप्येष्यति मत्कृत + + +

मंगलेषु यदि कर्मा न + + + प्रशंसितकर्माधर्मः सुखो धर्मः कृतः स्यात्,

तदा तन्मनीर्यापसाच प + + + बोमधिरीदृतिः । धर्मस्यैव निखिष
मंगलाभ्युदयहेतुत्वान् । अतएव पुत्र्यश्रीमर्थंभवप्रिमिदा अपि दम्भिका-
लिकद्रुतर्ध्वधपारंभे अमिदयसर्ध्वधप्रयोजनानुमं मंगलायै धर्ममेवोपपन्नोक्त
यति । तथाहि धर्मोर्मगचमुक्कटं अहिमा मेजमी तयोः । देवादि तं
नर्मसति जसुस चये मया मये । १ ।

End.

इदं प्रवचने खलु शब्द एवार्थः । स चार्थः मन्दकुम्भ्यादीभ्यः । भी इत्यामंत्रस्य
मन्त्रजितेन साधुना उत्पन्नदुःखेन मन्त्रातकामभीमायनातिरूपमानसदुःखेन ।
संदमे वर्धितस्वदपे अरतिममापन्नचितेन उद्विग्नमनसा संदमो निखिष-
भाव इत्यर्थः । अवधानोत्प्रेक्षिषा अवधानं संयमादपसरण । तदुत्-
प्रेक्षितं शीघ्रमस्य स तथा तेन उत्पन्नजितुकामेन अनवधारितेनैव अनुत्पन्न-
जितेनैवामूनि वत्समायानि अटादमप्यानानि मय्यमवैवमप्यदोषः मय्यनेव
संमिष्यपेक्षितव्यानि मुहु दृष्टव्यानि भवन्ति किं किमिदानीं इत्यस्मिन्महादुःख
पीतपटाकाराणि अथखलिनमजाकुम्भवद्विद्यमितपटतुल्यानि । यदा इया-
दीनामुन्मार्गपटलिकामाना रज्यादयो निरतिरहितवः । तदैवेतामपि-
मयमादुन्मार्गकामाना सख्यसुखानां कानि तानि । तदवस्था । इदो दुःख-
मया दुःखप्रजोवितः प्रापित इति वस्यते । राजादीनामप्युदारभीम
प्राप्नो विपक्षकालकादीन्नेकालराधाणि दृश्यन्ते । ततः किं उदारभीम-
रहितेन विडम्बनाप्रापिष कुगतिहेतुना गृह्णादमेवेति प्रत्युपेक्षितं इति
प्रथमं प्याने १ । तदा मधवः इत्यत्र गृह्णिषां कामभीमा दुःखमया
इति सर्व्ववानुवर्तते । संतीपि लघुवन्मुप्याः प्रकृती अतुर्गुणवदमारा
अन्धकायाः दुःखमयावुधीन्त्वान् गृह्णम्याना कामभीमाः मयादयो
विषया विपाककटवः । प्रभृतानरायाथ किं गृह्णादमेवेति द्वितीयम् ।
तथा भवथ पुनः स्वातिवहुता मनुष्याः सुखेनाथने संसाराभ्यनि वस्यतेऽन-
शेति उद्यादित्वादिष्वप्यस्ये स्वातिमांथा क्रीडादिभीमस्यवधिका यदा उद्या-
स्विततीर्षकृत्कर्मणि मज्जिभीव स्वीन प्रापितः । ततश्च स्वातिवहुता
मायापचुरा मनुष्या न कदादिन् परम्परै विषयमहेतवः तद्विद्वानां च
कीदृजं सुखं भोगार्थे सिद्धयादृशचनेय दाहपतरो मायावधः । तत् किं
गृह्णादमेवेति । ततोयं २ । तदा इदं मे दुःख मारीरे मानस च न
विरकापीप्याधि भविष्यति आधुमोऽन्त्वान् । इदं च मोहं मयमानति-
अरये अमामर्थः । मया च ए निष्यद्विषयिष्या । हिदि तुम्हाह मरचमुष
वचनः । अवेदि भिक्षु अनुवासन गदं मयति वेति । तं दीदृशमं ।
अदर्थं गृह्णोचितीदृशवान् अमायतं प्रतिषर्षं नवनवपयावर्षमवान् मया

व्यजति समस्तव्याघ्रेण निव्यहति मीचसाधने । सम्यक् दर्शनादौ स्थिताया
मुप्यतः । स्थिता जातिमरणव्यभक्तकर्मजाले उपैति भिक्षुरपुनरागमा
जन्मादिरहितो गतिं सिद्धिगतिं यत इति प्रवीमोति पूर्ववत् ॥ २१ ॥

Colophon.

समिन्धव्ययनटोका समाप्ता ॥ ६ ॥ तन्मसमाप्ती समाप्ता श्रीश्रीतिष्ठकाचार्य-
विरचिता दशविकालिकयुतस्कन्धटोका । अधुना निर्युक्तिकारः श्रीमान्
भट्टशङ्कराचार्यो दशविकालिकयुतस्कन्धसप्तदशमास्त्रकारिणः अतुर्दशपूर्वधारिणः
श्रीशर्माभक्तमूरेः गुणसंस्तवमेव आविर्भावयामास ।

सिद्धिभव गणधर शिष्यपदसंस्तेन पठितुं दम् ।

सत्यगपिधरं दसकालियम्स निव्यह्य वंदे ॥ १ ॥

शर्वभवं शर्वभवाभिधानं युगप्रधानं गणधरं । अतुत्तरज्ञानदर्शनादिगुण-
गणः गण धारयतीति गणधरस्तु । जिनप्रतिमादर्शनेन प्रतिपुङ्गः । तव
रागद्वेषकषायेन्द्रियपरोक्षद्वीपसर्गादिजेष्ठत्वात् जिनः । तस्य प्रतिमा
सद्भावस्यापमादया । तस्या दर्शनं तेन हेतुभूतेन प्रतिपुङ्गं निव्यात्वाज्ञान-
निद्रापदमेन । सम्यक्विकाशं प्राप्त । मनकपितरं मनकाख्यापन्यजनकं ।
दशकालिकसप्तयुतस्कन्धस्य निर्वृद्धकं पूर्वगतोद्गतार्थविरचनाकर्तारं वंदे
कौमि । इति

शाश्वार्थं भावार्थं पुनः कथानकादवसेयसंशेदम् ॥

श्रीमानभूमाक्षारपटुविशी जिनेश्वरः ।

जिला वाद्यान्तरारीन् यस्मिन्लीक्या शिरसि स्थितः ॥ १ ॥

श्रीमुधर्मा मुधर्माभुतदोषगणनायकः ।

विपक्षलेपदक्षोऽपि चित्रप्रतिभयालितः ॥ २ ॥

जम्बू कम्बुज्वलगुणस्य शिष्योऽभवत्ततः ।

तां काश्चनशिर्यं विभन् सकलतीऽपि केवली ॥ ३ ॥

आद्ययतुर्दशपूर्वी यं युतः युतकेवली ॥ ४ ॥

तदासनमलघने तदनुप्रभवः प्रभुः ।

युतोपयोगसन्नेयुर्भगवान् स प्रदत्तवान् ।

जिनप्रवचनाधारः को भावो मदभारम् ॥ ५ ॥

स्वर्गस्थेनेचितः कोपि कल्पलजः कलाविव ।

परमस्थोपि नादर्शं कोपि पद्मनिवात्यरे ॥ ६ ॥

एते षट् श्रीका मूलती आतव्या मूलभुतकथा पदती ॥ ईडा शय्यम्भ
पुल्लभद्रकथा जानवी । वली छेजिला श्रीकपंच आरि लिबि इदम् ॥

अथ प्रवाच्य त धर्माख्यानैः सकृदुत्पन्नं सन्देशा निदीज्य चंपरिजया
मज्जिद्वत् ॥ ८३ ॥

मुनिपक्षेय करणं वर्णयन् वचसात् (?)

मवन्नि हि महीयासी नित्यद्वानुपदे चमाः ॥ ८४ ॥

स्वामिना मूलमद्वेष रौ शिवावय दौचितो ।

महागिरिः सुहृत्तो र्ध्यायोपनदनामकौ ॥ ८५ ॥

पाठितो गुरुषा प्रज्ञौ संजातदशूचिंशो ।

हर्तो वाच्यदाचार्यो चन्द्राकारिव तेजसा ॥ ८६ ॥

धर्माख्यानैर्मर्त्यलोकां प्रवीण्य

प्रातः स्वर्गे मूलभद्रोमुनीन्द्रः ।

देवा दीव्यस्य सर्वेऽपि पञ्चपातिः ॥ ८७ ॥

इत्यममुना प्रसन्नेन एषां चूलिकोत्पत्तिः । एतासां अतस्तथा चूलिकानां
श्रीसीमन्तरस्वामिना श्रीमुखेन दक्षिणां आधिक्याः स्वयमुपदिष्टानां
मध्यात् ये हे चूलिके श्रीमुखेन दक्षिणकालिकप्याने योजिते यदापि तत्-
पश्यन्ते तत्रैव पठेयते ।

After these the last two culikas with commentary have been added by the commentator as well as a short account of his own, which we quote below—

तीर्थे वीरविभोः सुधर्मस्य भूतुलानवभ्युदयिः

चारिणीम्बलचन्द्रमङ्गलविभीष्टासुतमुत्ति ।

साद्विद्याममतरुल्लसत्-महाविद्यापगसागरः

श्रीचन्द्रममसूरिरुद्रतमतिर्वादीभमिहोमवत् ॥ १ ॥

तत्पङ्कजलोचनवत्तंसाः श्रीधर्मवीरममवो बभूवुः ।

तत्पादपद्मे कलहंसलोकां दधौ भूपः श्रीशक्तिर्ददधः ॥ २ ॥

तत् पटीदधमेकपङ्कममजत् तेजसिचूडामणिः

श्रीचक्रेश्वरसूरिरित्यभिधया कीर्तयिमावुत्त ।

स प्राणाभ्युदयः सदैव तमसा लो ज्ञानु विष्ठादितः

नेत्रोद्यच्छब्धिः कदाचिदपि न प्राणापरावहतः ॥ ३ ॥

दिव्यजाम्ब्येन तत्पङ्कजमाद्वयशालयाम् ।

श्रीमातुं शिवममुद्रकः सद्यमकमवाहृतमणिः ॥ ४ ॥

श्रीशिवममुद्रोक्तं तेषां शिखोऽपि सन्दधो ।

नामा श्रीतिष्ठकावाच्यः दूताराधनपद्धिभाक् ॥ ५ ॥

एतां सोऽहं विद्यमदशविकालिकयं पटोकां
 तत्पादाज्जरणमहसा सुखधोरणकार्यम् ।
 तदयत्किञ्चिदभस्यशतो दृष्टमणामभयं
 तत् संशोध्यं भवि कृतकपै. सूरिमिलत्वविद्भिः ॥ ६ ॥
 टीकां रचयता चैतां यन्मया मुकृतं कृतम् ।
 भवे भवेऽहं तेन स्या यताराधनतत्पर ॥ ७ ॥
 विज्ञमदपात्तयोदशशतमितमवत्सरेषु यातेषु
 टीका निर्णयेऽसौ गच्छति चतुदशरे षष्ठे ॥ ८ ॥
 शिष्यास्तु श्रुतधारिणः सर्वशास्त्राभिपारगाः ।
 अस्यां साहायकं चक्रुः श्रोतृप्रमत्तुरय. ॥ ९ ॥
 शिष्योऽप्याकमिमां टीकां यशस्तिलकसंश्रितः ।
 अलिखत् पथसादृशं शोधयन्त्यतस्तद्वित् ॥ १० ॥
 दशकालिकटीकाऽसौ सकलाप्यामूलचूलमेकाग्रैः ।
 श्रीबालचन्द्रसूरिभिरप्यच्छिद्यैरासंश्रितां सुधीभिः ॥ ११ ॥
 इह द्वीकसदृशाणां सप्तक संख्याया पुनः
 प्रत्यक्षरेण संख्याय निधिकाय कविः स्वयम् ॥ १२ ॥
 यादद्विजयने तोयं श्रीमदीरज्जिनेश्वरः ।
 तादृशेषा मरालोव खिलता कृतिमानमे ॥ १३ ॥

मङ्गल महायो. ॥ क. ॥

विवरणम्—श्रीतिलकाचार्यविरचितादशविकालिकटीका पुस्तकेऽलिखत् वर्तते ।

No. 22. अन्नपूर्णास्तुतिः । Annapūrnāstutiḥ Substance, country-
 made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 10 (of which fol 2, 7 and
 8 are wanting). Lines, 11-13 in a page Character, Nāgara. Date, ?
 Appearance, old, writing slightly injured in parts. Prose. Not correct
 Complete (except the above mentioned folia)

The codex though labelled Annapūrnāstuti yet contains
 the text of the Pratīkramayāsūtra already described. We quote
 below the stuti portion of it but we could not find out the cause of
 naming so.

शिवमनु सर्वत्रगतः परहितनिरता भवन्तु भूतगणाः ।

दीपाः प्रयान्तु नाशं सर्वेषु सुखोभवतु लोकाः ॥ ४ ॥

चिन्तामणिः कल्पतरुर्वराको

कुर्वन्तु भव्याः, किन्तु कामगम्याः ।

प्रसीदतु श्रीजिनदत्तमूर्तिः

सर्वे पदा वृत्तिपदप्रविष्टाः ॥ ५ ॥

सर्वारिष्टप्रमादाय सर्वभौष्टार्थकारिणे ।

सर्वलक्ष्मीनिधानाय शीतमन्त्रामिने नमः ॥ १ ॥

प्रथमं भारती नाम द्वितीयं च सरस्वती ।

तृतीयं सारदा देवी चतुर्थं संसामिनी ॥ २ ॥

पञ्चमं विश्वविद्याया षष्ठं वागीश्वरी तथा ।

कुमारी सप्तमं श्रीलक्ष्मणं अष्टमं चारुणी ॥ ३ ॥

नवमं विदुषीं भाता दशमं ब्रह्मणः सुता ।

एकादशं भुवं वाणीं द्वादशं सरदायिनी ॥ ४ ॥

नारी द्वादशनामानि प्रातस्तथाथ यः पठेत् ।

भवसिद्धिकरौ तस्य प्रसीद परमेश्वरी ॥ ५ ॥

या कुन्देन्दुवारहारधवला या श्रेतपद्मासना

या वीणावरदत्तमण्डितकरा या मधुवस्त्रावृता ।

या ब्रह्माश्रुतशङ्करप्रभृतिभिर्देवैः सदा वन्दिता

सा मां पातु सरस्वती भगवती निष्केशिणाद्यापदा ॥

करवदरसदृशमखिलं भुवनतलं यत्प्रसादतः कवयः ।

पश्यन्ति सूर्णमतयः सा त्रयति सरस्वती देवी ॥ १ ॥

इति सरस्वतीस्तुतिः ।

ब्राह्मी चन्दनमालिका भगवती राजीमतो द्रौपदी

कौमल्या च सगावती च सुलसा सीता सुभद्रा शिवा ।

कुन्ती श्रीलवती मलय दयिता चूला प्रभावत्यपि

पद्मावत्यपि सुन्दरी दिनमुखि कुर्वन्तु वी संगलम् ॥

इति सतीनामानि ।

उत्तमस्य य पारण्य इक्षुरसी हासिलीगणाहस्य

सेसाथ परमत्रं अनिपरसरसीवमं यामि ॥ १ ॥

उदं च अहो दाधं दध्यापिच आहवापि तूरापि ।

देवावि सन्निधय आ वसुधा शेषे वुडाय ॥ २ ॥

भयभी घणेण भुवमाजमेण भयवं रमेण पङ्क्तिद्वयो
 यथा निरुवेम सुक्तेणं सुपत्तदार्णं महाघविष्य ॥ ३ ॥
 खतिखम गृणकलिच सुक्तेणं मयभदिमंयद्व
 वोस्स पट्टमसीम सीधमसामि नमंसामि ॥ ४ ॥
 अत्थीयमहाणसीलदि मज्झ जयत्त गीयमी भयव
 जम्स पसाएण जवि भरई माह न सीधेति ॥ ५ ॥

इति अत्रपुण्यानुतिः ॥ क. १

विशेषम्—अत्रपुण्यानुतिनामत्यापिनप्यखिन् पुस्तके कतिपयानुतिमहित पूर्वोक्तिजित
 प्रतिपन्नमसूत्रं विद्यते ।

No. 23. एकवीमवाणा । Ekabīsamvāṇā Substance, country
 made white paper, 12×5 inches Folia, 5 Lines, 6-15 in a page.
 Character, Nāgari Date, ? Appearance, old, slightly worm eaten in
 parts. Prose Not correct. Complete

Though the codex has been labelled Anupūrvastuti, yet its last
 colophon has been written as इति श्रीएकवीमवाणासमाप्तः. The meaning
 of the colophon is obscure. The text appears to be a work giving
 brief accounts of Tirthankaras, mentioning the places from which
 as well as those upon which they descended, the names of their
 fathers etc. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवोतरामाय नमः ॥ अथ विन्यास १ जयरो २ जयवावा ३
 जयपेय ४ रिचि ५ रासाग ६ तंजव ७ प्रसाव ८ आग ९ वनयतर १० दिवा
 ११ पमिवा १२ माजठाव १३ गवहर १४ सुवि १५ अजयमंजुकि १६
 जवे १७ देवाय १८ मिहठाव अकमर्थ १९ माई भोजनवरदाय श्रीवादि-
 नाय २० सवारयमह आरवा, बीजा तोयंकर २१ जे विमानयका अवा २
 तोयंकर सातमा विवेग यका अवा ३ जयति विमान यका अवा ४ जयति
 रसविमान यका अवा ५ तोयंकर ६ भी मावाविम न यका अवा ७ सातमा
 तोयंकर कठा विवेगयका अवा ८ तोयंकर वाजिविम न यका अवा ९ तोयं-
 कर आविदिवलीक यका अवा १० मा अवाविदेवलीकयका अवा ११ मा
 अवाविदेवलीकयकी १२ पाविदेवलीकयका अवा १३ तोयंकर छे
 मारदेवलीकयका अवा १४ तोयंकर पाविदेवलीकयका अवा १५ वज्रविमान
 या अवा १६ तोयंकर सवारयसिद्धया अवा १७ तोयंकर जयति विमान

था अथा २० तीर्थंकर अपराजितथा अथा २१ तीर्थंकर पाणिदिश
लीकथा अथा २२ अपराजितथा अथा २३ तीर्थंकरपाणि दिवलीकथा
अथा २४ तीर्थंकर पाणि दिवलीकथा अथा इवे २४ तीर्थंकरथा
नगरना नाम कहै छै—

श्रीचादिनाथनी वनीता नगरी १ शीजा तीर्थंकरनी अयोध्यानगरी १ तीर्थ-
ंकरनी सावलीनगरी १ तीर्थंकरनी वनीता नगरी (वपारसीनगरी) ४ तीर्थ-
ंकरनी कीसलापुरी ४ तीर्थंकरनी कीसलीनगरी ६ तीर्थंकरनी वपारसी-
नगरी ७ तीर्थंकरनी चंद्रपुरीनगरी, ८ तीर्थंकरनी कीकटीनगरी १० तीर्थ-
ंकरनी भगलपुरीनगरी ११ तीर्थंकरनी सांझापुरीनगरी १२ तीर्थंकरनी
चंदापुरीनगरी १३ तीर्थंकरनी अयोध्यानगरी १४ तीर्थंकरनी रतनपुरी
नगरी १५ तीर्थंकरनी इतिहापुरीनगरी १५ तीर्थंकरनी मागपुरीनगरी १६
तीर्थंकरनी गजपुरीनगरी १७ तीर्थंकरनी मधुलानगरी १८ तीर्थंकरनी
राजगृहीनगरी १८ तीर्थंकरनी मध्यखानगरी १९ तीर्थंकरनी मुद्यापुर २२
तीर्थंकरनी वपारसीनगरी २३ तीर्थंकरनी अयोकुंड नाम ।

In this way names of the fathers, mothers, the astorisms and
constillations etc. of each of the Tirthankaras are enumerated in this
work

विबरवम्—पुनर्केऽस्मिन् तीर्थंकराणां अवनव्यानादीनां यथावत् समुद्देशो वर्तते ।

No 24. अष्टापदममेतशिपरस्तवम । Astāpadasametādisarastava
nam Substance, country-made yellowish paper, 11 × 5 inches Folia, 4
Lines, 8-15 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1856 Ap-
pearance, old Verse Not correct Complete

This work consists of verses in bhāṣā praising the adventures of
the Tirthankaras Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ अगरी आगच्छिष्य जगज्जाह्नव । पाय लाने ते पंडित दाप ।
मोदागामि नृप मण्डप गाई । तेतो पुदधीतम पुदध कज्ज वाप ॥ १ ॥
समेत शिखर छपर चाया । शीस तीर्थंकर वेकुंड पाया । पगल्या थापे
ते तोरय कोथा । आर तीर्थंकरचिह्न ठामे कोथा ॥ २ ॥ अष्टापद छपर
आदि सरलांको । अथा बास पूजवारसी बधायो । गिरनार तीठे ने
सीधर पांसी । पा हा पुरी पावतो वीरे भोवयांभी ॥ ३ ॥ प आर' सीर

षष्ठी ऊ आराम रहसी । सासती तोरय सेतुजी कहसी । अनंत
 श्रीश्रीसी आगल भाषी । बीरनी कणो मुखसी साषी ॥ ४ ॥ अष्टापद
 गीतम जाए आया । आया आरामा अरथ पाया । अटती श्रीश्रीसी
 कतरे दिन यासी । तिथ माई तीर्थेकर ऊष २ काहवासी ॥ ५ ॥
 बीरसी सइस वरस आ रहसी आरा । तिथ माई तीर्थ जासी करारा ।
 पंथ मां हि कां इक पुण्य थासी । ते सब हजार वरस अनारक
 जासी ॥ ६ ॥ त्वारे पड़े बीजीभारी मझा छी वरस कीडाकीड
 सागरीपम जासी । वेदजी तीर्थेकर भीषा मे थासी । बलता दस बीलब
 सिंद आसी ॥ ७ ॥ केवल जमीने पुतवगन्या । परमीह लवधोने पुलाक
 लवधि अ हजारत मरीर घेयक ऐव । जैन कन्धोने आरिअ तंय ॥ ८ ॥
 वेसठ सभाका पुण्य मइ वारे । बीजत बीलहीइ घाटवारे । वेदला
 तीर्थेकर सधाने जाए । पद्धिजां धी पावा प्रघट धाए ॥ ९ ॥ गीतमगुह
 आगलि कर लोकी रहिषी बीरे आरासीरय कहौल । उत्तरतामीतो
 सुविधी अवदात । हि वे सामलज्यी बढतानो बात ॥ १० ॥ साढा तीन
 वरस पंथ पयराजा । अतराजा सीमिष आरामा दोहामा । श्रेयिजनो
 जीव अवतार कहसी । पप्रनाम पद्धिमी तीर्थेकर होसी ॥ ११ ॥
 सातहाय लो छ लपये होसी । विद्योतर वरस बेकुंठ जासी । अठोशो
 वरस अतर जासी । पिच्छेती सामय बीजानी कहसी ॥ १२ ॥ सुपास-
 सामीनीहुंती शीतरीधी । अटती श्रीश्रीसी जिन वर अवतरीधी । शूर
 देवनामसाविधे दोष्ये । उंचीगहास सीरसें सीध्ये ॥ १३ ॥ पूष
 बीरासी सइस वरस अतर जासी । उदाइ कीचोनी सुपारस थासी दस
 सेतुष उंचपण कहसी । एक हजार वरस आछवी रहसी ॥ १४ ॥ पच
 लाख वरस अतर जासी । पैदाल महावीर लो खेखी सुप्रमथासी । पनर
 चतुष उंच पाच कहसी । दस हजार वरस आछवी रहसी ॥ १५ ॥

In this way short descriptions of the Tirthankaras are given in this work. Afterwards it has been said at the end—

सइसी श्रीश्रीसी इच रोते जापो । सर्वज्ञान बचन मनमाई आषी ।
 आद्योपाक्षपद इषमादि कीइ देखे । साक्षसीधने कइ व्योतिष
 देखे ॥ १२ ॥ पूरय पण्योपम सागरनेकोडि । कोइक कहिसो कृप
 लोइ । बीरनी वानी मत जापो बयोडि । आरामे मलि अकल छोडि ॥ १३ ॥
 पुरी पंडित ते विचारि जोवै । जनी साक्षसी बचन छोप । गुदना

वचन धी वाचोने जायो । ते माटे भवणमेहे मे जायो ॥ ५४ ॥ श्रीविजय-
रघुगूरि गळमायकगारे धोमनें पाटे गोपुनतारे । अहे वीगतो
विमल करजीठो । एह भवतां जाये सपति दीरो ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीवट्टापदमनेतशिष्यरत्नवनमामहेननिश्चयविशेषः ।
वदी १ ।

विवरणम्—निश्चयोऽयमष्टापदमनेतशिष्यरत्नवनमामहेननिश्चयविशेषः ।

No. 25. अजितशान्तिस्तवनम् । Ajitasāntistavanam Substance,
country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folio, 5 Lines, 9–10 in a
page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old, slightly worm-
eaten, and writing effaced in parts Verse Not correct. Complete

This small work consists of prayer to Ajitasāntinātha in Bhāṣā
verses. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ अजितं त्रिध सन्धमय । संतिं च पश्य सन्धमय पारं । जय
गुरुसंतिगुणकरदीपि + + + + + ॥ गाथा ॥ विवमय मगल-
भावे । ते ह्यस च विटल मिथिल सद्भावे । + + + + + श्रीशान्ति
मुदिह मुपान ॥ २ ॥ गाथा । सर्वदुष्क पसतोषं सन्धपात्रसंतिथे ॥
+ + + + + सतोष । नमी अजित सतोषं ॥ ३ ॥ विलोमी ॥
अजितजिणमुह्यरतये । तव परिमृत्तुमनामकितये । तव यद्विह वरे
पवत्तये । तव यजित्जिणसम + + + + + चं । मगादिवा ॥
किरिष्ठा वदि सन्धियकय किलेसतिमुखयर । अजितं निश्चय च गुणेहिं
महागुनि निजभय अजितगुणसति महागुणिथी विष सतियर । भव
मम तिज्जइ मरवय च नम सन्धय ॥ ४ ॥

End. ॥ गाथा ॥ पवत्तिय चउमासि ॥ सवच्छरए अरव्य भविष्यन्ती । सीयन्ती
सन्धेहि वि । उवमेग निवारणी एसो ॥ ५ ॥ जीपठ जीयणि सुधइ ।
धमयकाल पि अजित सतिधोयमह । न हुति तच्छरीरा पुण्यपत्रा
विनासति ॥ ६ ॥ जइ इच्छसि परमपदं अहवा कितिध मुदित्थडा
भुवने । ता तल्ल उदरये । जिण वरये पावरकुण्ड ॥ ७ ॥ विवय-
गयकुल कलसाण । विवगयनिहइ रागदीपाणं । विवमय पवम्भुजगण ॥
नमीत्यु देवायहि देवाण ॥ ८ ॥ सर्वं पसमइ पावे । पसे वइइ नम-
सगाणय ॥ संपन्न अंद वयाण कित्थे अजितसतिनाहय ॥ ९ ॥

श्रीमते शान्तिनाथाय नमः शान्तिविधादिने । पैलोक्के सामराधोय
मुकटावगताङ्ग्री ॥ ४३ ॥ शिवमन्त्रं सर्वजगतः परहितनिरता ॥ भवति
प्रलयणः । दीपा याति मागं सर्वं मुखो भवति लोक ॥ ४४ ॥

Colophon. इति शौचजितशान्तिलवन समाप्तम् ॥ ६ ॥ अपामाधो पठनार्थे ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेश्चिन् अगिमशान्तिलवनमभिध कश्चित्नेनक्षुतिनिबन्धो वर्तते ।

No. 26. ऋषभदेवस्तवनम् । *Risabhadevastavanam* Substance, country-made white paper, 13×6 inches Folia, 3 Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgura Date, Samvat 1723 (1) Appearance, old Verse. Not correct. Complete

Risabhadevastavana or a prayer to *Risabhadeva* in *bhāsā* verse by *Saubhāgya Ratana Sūri*.

Beginning. ॥ १० ॥ टाल चीपईनी । सकल मुराभुमैवितवामि ते आदिनाथनि
करो मणाम कइं बीनतीवि कर जाहि । यम पाम, मनवञ्जित कीडि ॥ १ ॥
कालि अनादि अन्तभव अयउ विण सत्कितते आनि नोगणउ । उभ
आथ उल्लयो नविसुखउ । तथिलोक आगलि यम तिम वखउ ॥ २ ॥
लहउं साधुआवकपण, बहुवार लेखि नाथउ अवेक विण लगार । कथा
अरपटलीक देवावण काज । त कहिता आवि बहुलाज ॥ ३ ॥ इवि
तुभ सागिन अगुभव ययउ । सिध्याग तिमर मवि दूरि गयउ ॥ तुभ
अरथ हु आथउ जिन्नराज । इवि पुरउ तुभ मनवञ्जित काज ॥ ४ ॥
धरमाधरम् ले जाणउ विचार । ते तुभ आगमनउ उपगार । गुण
सालक प्रभु जाण्वा विना । न करि पचम्काण मोचवो साधना ॥ ५ ॥
अमथ अनत काइ लुटालोइ निरमल पचख्काणउ पावोइ । प्रथम कहुं
जमयउ विचार ॥ ले जाकि ते जाणि निरधार ॥ ६ ॥

End. तुभ अनलागुण नविलमि पार । ते एक मुखि किमक उदार । पुन्य योगि
इ बडा तूं तुभ सयउ तुभ विणकाल अथतु रलयउ ॥ २६ ॥ इवि
प्रभु तुभ बीनती अवधारीइ । भवममुद्र लला तारीइ । तुभ विण कुण
करि तुभ समाज । त मनमोहन दीनदयाल ॥ २० ॥ संतजमंडव

(1) This is the date of original composition of the work See verse 30th at the end.

श्रीरमदेव कर्षी इ' तुम्ह दरमण पामेश । जाभिरायी मभू द्वेषो मझारे ।
 नुं प्रभु श्रीवि योग टातार ॥ २८ ॥ रात्रोद्धन विमांगु नगार न विमानं
 चरदगरय भझार । भविभवि मांगु तुम पाइ सेव इह सेवासुख दीजि
 जिनदेव ॥ २९ ॥ संवत सतर जेवोसिसीर जेमाधि ग्रहि पुण्यम ग्रनो
 बार । कुलट आथोकःशोवागाम मझार । श्रीविप योगती जाचरा
 विचार ॥ ३० ॥ श्रीविधि पचगन्धतणु भिषगार । श्रीकीरतिरतनमूरि
 पटीधार । कटि सोभाग्यरत्रमूरि नेह तणुसोस । इ प्रभु पाइ प्रथम
 जिनदीन ॥ ३१ ॥

Colophon. इति श्रीरघुभदेवस्तवनं समाप्तम् ॥ शुभ भवतु । कल्याणमस्तु ॥ लिखित
 अष्टमिहरवेन । आचकाराजकु अरिभयनायकं इदं लिखितम् ॥ ३२ ॥

विवरणम्—श्रीरघुभदेवस्तुतिनामकजैनस्तुतिनिबन्धोऽयम् ॥

No. 27. *ऋषमण्डलस्तोत्रं* । *Risamandālastotrām*. Substance
 country-made white paper, 11 x 5 inches Folia, 9. Lines, 9-12 in a page
 Character, Nāgara Date, Appearance, old Verse. Not correct.
 Complete

A prayer to *Risamandāla* (incorrectly for) *Risimandāla* or the
 group of Risis or Jaina Tirthankaras, by Tirthanātha Though a Jaina
 work yet it is in form of a Tāntrika compilation The mystic syllables
 etc. peculiar to Tāntrism have been used in it.

“आद्यं पदं शिरीरसेत् पर रचतु मस्तकम् ।

ततोय रचतु नेत्रे द्वे तूर्य्य रचतु नासिकाम् ॥ ७ ॥ etc, again.

देवदेवस्य यच्चक तस्य चक्रस्य या विभा तयाष्टादित सर्वाङ्ग समाहिंसतु
 पद्मगाः ॥ १२ ॥ देवः समाहिंसतु नागिनो ॥ १३ ॥ देव समाहिंसतु
 गोनसा ॥ १४ ॥ देव समाहिंसतु इक्षिका ॥ १५ ॥ देव समाहिंसतु
 काकिनो ॥ १६ ॥ देव समाहिंसतु राकिनो ॥ १७ ॥ etc.

Beginning.

॥ १० ॥ श्रीं आद्युन्नादरसल्लिख्यमसर व्याप्य यत्स्थितम् ।

अग्निज्वाला समं नादविदुरेवा(ष्टा) समन्वितम् ॥ १ ॥

अग्निज्वालासमाक्रांत मनीमलविग्रोधनम् ।

द्वेदीप्यमानं हृत्पद्मे तत्पदे गौमि निर्मलम् ॥ २ ॥

अर्धमिन्धवर ब्रह्मवाचकं परमैष्टिमां ।

सिद्धिचक्रादिवीजं सधृतः प्रविदधाम्यहम् ॥ ३ ॥

यो नमोऽर्च्यः यो ईश्वरः यो सिद्धिदो नमो नमः ।
 यो नमः सर्वमूर्तिभ्यः यो दयाधायिनी नमः ॥ ४ ॥
 यो नमः सर्वमाधुन्यो यो ज्ञानेश्वर नमो नमः ।
 यो नमः सर्वदृष्टिभ्यारिभ्यो नमोऽस्तु यो ॥ ५ ॥
 शेषशेषेषु शेषेषु तदर्थदायकं शुभम् ।
 यद्वानेष्टुमिच्छसि पृथग्भोजनं समन्वितम् ॥ ६ ॥
 आद्यं पदं शरीरप्रेत परं रसगुणमलकम् ।
 तृतीयं रसगुणं त्रैलोक्यं रसगुणं नाधिकम् ॥ ७ ॥
 पञ्चमं तु दृष्टं रसेत् पञ्च रसेदं घटिकाम् (?) ।
 नाभ्यन्तं सप्तमं रसेत् पदार्थं रसेदं घटिकाम् ॥ ८ ॥
 यो ज्ञो ज्ञो ज्ञुं ज्ञुं ज्ञे ज्ञे ज्ञो ज्ञुं यो यमि ।
 यद्युक्ता ज्ञानदर्शनवारिभ्यो ज्ञो नमः ॥ ९ ॥
 पृथगेव यथास्तुतः सति सर्वलोकादिपञ्चानाम् ।
 समष्टादश सुखं कान् वितीरिष्यन्त्येव पृथक् ॥ १० ॥
 पुण्यनामाधरा आद्याः पञ्चेते ज्ञानदर्शने ।
 वारिभ्यो नमो नमो ज्ञो ज्ञानसमन्वितः ॥ ११ ॥
 ज्ञानसर्वव्यापिनी रसोदधिपानमाश्रितः ।
 सर्वदादृष्टैरुत्पातादिद्वैतमङ्गलम् ॥ १२ ॥
 तन्मये संशयोदः कृष्णदेवमङ्गलम् ।
 तदेवमेव यथास्वस्वस्वस्वस्वस्वस्वम् ॥ १३ ॥
 तद्वद्वि मङ्गलं मङ्गलं मङ्गलं मङ्गलम् ॥ १४ ॥
 नमामि विष्णुमूर्तं नमोऽस्तु निरञ्जनम् ॥ १५ ॥
 अक्षयं निर्मलं सति सर्वं नाददददम् ।
 निरीदं निरीद्वारं सारं सारस्वतं चम् ॥ १६ ॥
 अक्षयं दधे व्योमं सान्निध्यं राजसं यत्नम् ।
 तानमं विरमरुहं नमः सर्वोदयम् ॥ १७ ॥
 साकारं च निराकारं सर्वमं विरमं परम् ।
 परापरं परातीतं परापरपरापरम् ॥ १८ ॥
 परापरं विरमं च विरमं नृपसर्वम् ।
 परापरं महापरं सुन्दरं च परापरम् ॥ १९ ॥
 यो ज्ञो यज्ञे नमः सुखमम् ॥ २० ॥

End.

ओ ओ श्री भूतिलंजोगीरीमण्डोसरवती ।

अथा च विजया क्रिया जिता मिया मर्द तिका ॥ ६१ ॥

कामगा कामबाधा च मानन्दानन्ददायिनी ।

माया मायाविनी रौद्री कला कालीकलिप्रिया ॥ ६२ ॥

एता मर्त्या मन्दाद्वयी वर्त्तते या जगमये ।

मया सर्व्वा प्रयच्छन्तु कानि लक्ष्मीं भूतिमतो ॥ ६३ ॥

दुर्गैताभुतवेतालपिशाचाभुदगुलान्मया ।

ते सर्व्वं उपशास्यन्तु दवर्द्धवप्रभात, ॥ ६४ ॥

दिव्यं शीघ्रं मुदुप्याय शीघ्रवमण्डलवम् ।

भाषित तीर्थमायैव जगत्पाणकृते, नचम् ॥ ६५ ॥

रणे राजकुले वज्रौ जलं दुर्गे गर्जं हरौ ।

उग्रशाम्भुदिने घोरं कृतं रत्नं मानवम् ॥ ६६ ॥

राश्वभटा निजं राज्यं पदभटा निजं पदम्

लक्ष्मीभटा निजं लक्ष्मीं प्राप्नुवंति न मशय ॥ ६७ ॥

स्वर्णं रूप्यं पटे काष्ठे लिखित्वा यत्नं पुजयेत् ।

तस्यैवाटमहासिद्धिर्गच्छं वसति शाश्वती ॥ ६८ ॥

भार्याधीं लभत भार्या सुतार्थी लभत सुतान् ।

विकार्थी लभत विजयं नर, करणमावत, ॥ ६९ ॥

भूर्जपत्रे लिखित्वेव गलके मृद्धिं वा भुजे ।

धारित सर्व्वदा दिव्यं महाभीतिविनाशकम् ॥ ७० ॥

भुते भूतेर्पक्षैर्घृते पिशाचैर्मुद्गलेर्मले ।

बालपितृकफोद्रे केर्मृत्पातं नालं सशय ॥ ७१ ॥

श्रीं भूर्भुव स्वस्वथीपीठवर्तिन, शाश्वता क्रिया ।

ते युतैर्वान्तिर्दृष्टैर्वैतफलं तत्फलं कृते, ॥ ७२ ॥

एतद्दीप्य महास्तीव न देयं यस्य कल्पितम् ।

मिथ्यात्ववासिनीं दत्तं बालकृत्या पदं पदं ॥ ७३ ॥

आचारादितप कृत्वा पुत्रयित्वा जिनावनौम् ।

अष्टमायानधि यावत् य पठेत्त दिने दिने ॥ ७४ ॥

लोचनैस्तस्याहा-ज अर्द्धदि व स पश्यति ॥ ७५ ॥

हृष्टे सत्कार्जने विश्वे भवे सप्तमके प्रथम् ।

पदं प्राप्नोति विश्वम्, परमानन्दसम्पदः ॥ ७६ ॥

यदचरपदघटे मरव्यञ्जनवर्जितः।

तत्सुखे चम्यता देव प्रसीद परमेश्वरः । ७८ ।

इदं स्तोत्रं महास्तीव्रं दुर्तोनामुत्तम परम् ।

पठनात् अरणात् जायात् लभ्यते पदमन्ययम् । ८० ।

Colophon. इति श्रीकृष्णमण्डलस्तोत्रं संपूर्णम् । भद्रम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्ने कृष्णमण्डलस्तोत्राभिधः कश्चिज्ज्ञेयनिबन्धो वर्तते ।

No. 28. कर्मस्तवः । Karmastavah. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 5. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, and writing injured throughout. Verse. Not correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name of Karmastava but after perusal it appears that this is the name of the second chapter of an work by Devendra sūri, the first being named karmavipāka. The writing being injured we can not read the text throughout so we quote below only the colophons of both.

Colophon of the first. इयं कर्मविपाकमोर्ध्वे विहित देविद सूतोर्धि ६० इति कर्मविपाक.

प्रथम समाप्तः चरंभन उपवाचनार्थे कानो मुक्तवचनो श्रीर्द ।

Colophon of the second. देविदं बंदिचं नमइ तं नोरे १३ इति श्रीकर्मस्तव

द्वितीयसमाप्तः १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्ने देवेन्द्रसूत्रविहितो कर्मविपाककर्मस्तवस्तोत्रो हो पृथक् निबन्धः उपवाचनार्थं विहितः ।

No. 29. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Substance, country-made redish paper, 10 x 4 inches. Folia, 12. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Verso and prose. Not correct. Complete.

This codex contains the text of Kumudhendra's Kalyāṇamandira

जगनयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्गसंपदो

मुक्ता ते विगलितमलिनचया अचिरान्मोचं प्रपद्यते ॥ ४४ ॥

End of the Commentary. व्याख्या—हे जितेन्द्र अहो जिनसामान्य केवली तेहना इन्द्र
स्वामी के जिके भव्या भव्यजनभक्तिकलीक भक्तिकलीक इत्यं इय परिकारी
नइ समाहितविषय समाधिर्वैतयका तवना हरउ संक्षेप स्वरुप हे विभी
अहो स्वामी रचयति रचइ हे जगनयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेहनानन्द-
रूपीया के कुमुद कहतां चंद्रविकासी कमल तेहनउं विकासि वामली
चंद्रमासमाग प्रभासरा कहतां दीपता यका स्वर्गसंपदो मुक्ता स्वर्गसंपदा-
भीगवीतर तेके अचिरान् मोक्षा काल साइइ मोचं प्रपद्यते मोचयवउ
पामइ विधिवत् विधिसघातइ केहवा वइ भव्य सांद्रोन्नसत्पुलकककुकितांग-
भागा साइ कहतां निवड उन्नसतउ जे पुलक कहतां रोमाच तिथइ
करोनइ कथुकित वे अइभाग शरीररुप अवयव जीवना बली कहवा
वइ भव्य लहिय ताहरो जे प्रतिमा तेहन उजे निर्मलसुखरूपीयउ कमल-
तेहनै विषइ वइ कहतां वांधी स्थापी वइ दृष्टि जीए बली केहवा वे भव्य-
जनविगलित मलिनचया विगलत दूरि कोधउ मल पाप तेह नउ निषय
कहोवइ समूहकुमुदचंद्र ए भगवंत श्रीपार्श्वनाथनउ विशेष अननसिद्ध
शेन दिवाकरनउ दीवानउ नाम पणि कुमुदचंद्र जाबिबउ दुगलएकल्याद-
मन्दिरसीय के भयइ गुणइ सांभलइ अयनइ सुणइ तेहनइ अरिमाग
लिकाली अेषि बिलारे सर्वे उपद्रवविनाशइव रिद्धि सिद्धि संपदो ॥ ४४

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरसीयं समाप्तम् श्रीरत्न ॥

विवरणम्—कल्याणमन्दिरसीयनामकी जैनलिबलीयम् ॥

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, foolscap paper, 11×5 inches. Folia, 3 Lines, 6-13 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, with a redish
spot throughout, writing injured in most parts. Verse Correct.
Complete

A translation in bhāṣā.verses of the preceeding work by Baṇārasi.

stotra or prayer to Jina the store-house of all good, in Sanskrit, with an explanatory commentary in bhīṣṭ, by Siddhasena Divākara

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

कल्याणमन्दिरमुदारमवयभेदि

भीताभयप्रदमनिन्दितमप्रपन्नम् ।

संसारसागरनिमज्जदशैषजन्तु

पीतायमानमभिनम्य जिनैश्वरस्य ॥ १ ॥

यस्य स्वयं सुरगुरुर्गौरिमाप्सुराग्निः

मोक्षं सुविस्तृतमतिर्न विभुर्विधातुम् ।

तीर्थेश्वरस्य कमलस्यरधूमन्विती-

स्त्याहमेष किल संशयन करिष्ये ॥ २ ॥ युगम् ।

Beginning of the Commentary.

इहवादी आचार्ये लघु शिष्ये सिद्धसेन दिवाकर कदम्बै चर्च एव ह एतस्य कदम्बता ए श्रीपार्श्वनाथनघ किल शिष्य इत्यन्व प्रकार इ संशयनं करिष्ये जयन स्वीय करिष्युं किमुत्करोन इ चण्डिपद्मं अभिनम्य चरणकमल वदीन इ किंसावे ते चरणकमल स्वामीना कल्याणकद्वीप इ मागस्थिक तेजना मदिष कद्वीप इ घर व इ वली किमा वै तेचरण कमलसामीना अवयभेदि अनैक भवना संचित पाप तेजना भेदक विष्णुसण्णहार वली किस वीर ते चरण कमलसामीना भीताभयप्रदं जनमज्जामरणादिक दुःखकरो न इ घणघ संसार खकवोदना जे भव्य जीव तेज ना दायकददण हार वै वली किंसावे ते चरणकमल भगवतना अनिन्दित निंदारहितवे वली किमावे ते चरण कमल संसारसागरनिमज्जदशैषजन्तुपीतायमानं संसारकपी या सागरसमुद्र-माहे निमज्जत् कदम्बता वृद्धता अशेषघना जे जंतु प्राणो तेजना समुद्र ए पण्ठाहुंती पीतायमान कद्वीपे प्रवदणसमान ठ इ वसाचरणकमलजिनेश्वरस्य जिन कद्वीपे सामान्य केवलीमाहे ईश्वरनायक श्रीपार्श्वनाथ तेजना चरण कमलमभीन इ इ स्वीय जयन करिष्यु एतने प्रथमकाव्य लघु अर्थे जावि वच ॥ १ ॥

End.

इत्थं समाहितधियो विधिवज्जिनेन्द्र

सान्दीप्तसत् पुलककक्षुकिताङ्गभागाः ।

तद्विम्बनिर्गलसुखाम्बुजवदलथा

ये सख्यं तव विभीरुष्यति भव्याः ॥ ७१ ॥

जननयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्गसंपदी

मुक्ता ते विगलितमलिनचया अचिरात्भीषं प्रपद्यते ॥ ४४ ॥

End of the Commentary. व्याख्या—हे जिनैन्द्र चण्डी जिनसामान्य केवली तेहना इन्द्र स्त्रीभी के जिके भव्या भव्यजनभक्तिकलीक भक्तिकलीक इत्यं इत्यं परिकारी मद्र समाहितधिय समाधिवैतयका सवना हरत संसार क्षुब्ध है विभी चण्डी स्त्रीभी रचयति रचय है जिननयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेहनानयन-रूपीया जे कुमुद कंदता चंद्रविकासी कमल तेहनाचं विकासि वामकी चंद्रमासमान प्रभासरा कहता दीपता यका स्वर्गसंपदी मुक्ता स्वर्गसंपदा-भीगवीतइ तेके अचिरात् छोटा काल साहइ मीचं प्रपद्यते मोक्षपत्र पामइ विधिवत् विधिसंघातइ केहना वइ भव्य सांद्रोन्नतपुलककक्षुकितांग-भागा सांद्र कहता निवड चक्षुसतल जे पुलक कहता रोमांच तिचइ करीनइ कक्षुकिता वै चंद्रभाग शरीररश्मि चवयव जोयाना बली केहना वइ भव्य लहिस ताहरी जे प्रतिमा तेहन लजे निर्मलमुखरूपीयउ कमल-तेहने विषय वइ कहता बापी स्त्रीभी वइ दृष्टि जोए बली केहना वै भव्य-जनविगलित मलिनचया विगलत दूरि कोधउ मल पाप तइ नउ निचय कहोयइ समुद्रकुमुदचंद्र ए भगवंत श्रीपार्श्वनाथनउ विमोक्ष अमरसिद्ध मिल दिवाकरनउ दीपानउ नाम पणि कुमुदचंद्र आचिबउ दुगलएकल्याच-मन्दिरसीध जे भयइ गुणइ समलइ अयनइ सुखइ तेहनइ धरिमाण-निकासी ऐषि विस्तरे सर्वं उपद्रवविनाशइव रिद्धि सिद्धि संपदे ॥ ४४ ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरश्लोकं समाप्तम् श्रीरत्न ॥

विशेषम्—कल्याणमन्दिरश्लोकनामकी जैननिबन्धोऽयम् ॥

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । Kalyāṇamandirastotram. Sub-stance, foolscap paper, 11 × 5 inches. Folia, 3 Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgari. Date, ! Appearance, very old, with a redish spot throughout, writing injured in most parts Verse Correct. Complete

A translation in bhāṣā.verses of the preceeding work by Bapārasi.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

परमधीति परमात्मा परमशक्ति परवीण ।

चर्चद् परमानन्दमय घट घट चमरलीन ॥ १ ॥

चौपई ।

निरभयकरव करम परधान, भवसमुद्रतारन शिवजान ।

शिवमदिर अगदर आनद तां उपास करव अरविंद ॥ २ ॥

End.

कल्याणमंदिर कछी कुमुदधंदकीं बुधि भावा कछत वधारसो कारव
ममकित सुधि ॥ ४४ ॥

Colophon.

रति श्रीकल्याणमन्दिरभावा समाप्ता । गुप्तं भूयात् श्रीकल्याणमन्द
श्रीरम्भ श्रीः ।

विवरणम्—कल्याणमन्दिरस्तोत्रस्य भाषापद्यानुवादरूपोऽयं लिख्यः ।

No. 31. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotra Sub-
stance, country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 21. Lines,
11-13 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1751 Appearance,
old Prose and verse Generally correct. Complete

This codex contains the text of the Kalyāṇamandirastotra along
with the Vyākhyā or commentary, entitled Bālābhibodha, like the
codex described in our notice No. . Besides this it also contains
an introductory portion in bhāṣā in which the origin of the text is
thus described—

There was a king called Vikramāditya in Ujjayini. He had
priests Angasena and Siddhasena Divākara, the son of the former.
Once Siddhasena was defeated in a discussion by a Jaina Guru, where-
upon he asked the Guru a suitable penance to purify himself. On
which the Guru told him to wander throughout the world for twelve
years in the garb of an Avadhūta. Siddhasena obeyed his command
and after finishing the tour came back to Ujjayini and placed his
feet over the Śivalinga Mahākāla. This news spread throughout the
city and people from all sides assembled there to see this The king
Vikramāditya also came. The king told Oh Svāmin you have dis-

પ્રાચીનપ્રતિમામહા : ગુરુ કહરુ વાર વરણ અવધૂતધેવર મમિ । કોઈ મિથ્યા
 ધોરજા પ્રતિબોધિ । ગદ્યું સોધંશાલિત પ્રાચીન વૂટર । તે વચન અહો
 કરો : વાર વરણ પૂજ્યો માદિ અવધૂતધેવર મમો । ઈશ્વરી નગરી ।
 મહાકાલનર પ્રાસાદિ । શિવલિંગજગરિ પગદેર । સિદ્ધસેનપૂજા ઘણે
 લોકે સ્થાપ્યા : પશ્ચિમ કહર । રૂઢિ રાજા વિક્રમાદિત્ય આપ્યા ।
 પ્રણિપત્યકરો સ્થાપ્યા । રાજા કહર અહો મામો એવના અવજા નકો
 જર । એવનો મુતિ કહર । સિદ્ધસેનદિવાકર કહર । એનાહરી મુતિ
 સદા ન ચકર । સદર રાજા કહર મુતિ કર । તિહારદ સિદ્ધસેન
 દિવાકર નરેશ્વરનર આદેશ લહોનર મુતિ કરર । પ્રથમ મહાવોરનો
 વમોસો કોધો । એવર શ્રીકલ્યાણમન્દિરસ્તીવનો પંચાધિષ્ઠ, તેજનર
 અગ્નિમુ કલિભયતા શિવલિંગસ્ત્રોટ જુર । શ્રીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા પ્રગટ
 હર । તે દેવો વિક્રમાદિત્ય પૂજર । નમો કરુ એકસિત જગપ । ઇશ્વર
 ગુરુ કહર એશીપાર્શ્વનાથનુવિવ । પૂર્વે અવ મદ્રા ન સદેર । અવતો
 મુકુમાલ । શ્રીમુદ્ગલિ સૂરિને વચનપ્રતિબોધ પામિર । જાતિ અરિ
 પૂર્વમવર નલથી મુદ્ગલિમાર્ગ મુષસાં મળ્યા । તિહાં જાવા સ્વયં કથયુ ।
 સ્ત્રી વચોસનાં મુષ મુંકો ગુરુસમીપે ચારિત પદ્મજો । શ્રદ્ધાન નર વિષક
 કાલ સમિ રહિર । તિહાં શ્રગલિમોજીત સપસર્ગેર । કાલકરોમલનો
 મુદ્ગલિમાન નર વિષક । દેવતાનો પદવો પામિર । પૂર્વેર એકસો સાધ-
 નનુ કોહતો : તેઓર પુત્ર પ્રસવિર । મહાકાલ નામિર તેઓર વેટર ।
 વિતાનો ચિતાનર સ્થાનકિ પ્રાસાદ કરાવિર । આશીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા
 ઘણો કાલિ મિથ્યાદટીપે લિંગસ્થાપન કીધો । રૂઢાંમાહરી મુતિર કરી ।
 શ્રીપાર્શ્વનાથ પ્રગટ હવા । રૂઢર શ્રીવિક્રમાદિત્યરાજા । સાષર દેવદેવો
 સમ્યક્ મૂલ દાદમમત પદ વજા । એશીકલ્યાણમન્દિરસ્તીવનો ઉત્પતિ ।

End.

શ્રીકલ્યાણમન્દિરસ્તીવ શ્રીપાર્શ્વનાથનો મુતિ મહા સ પ્રભાવ ।
 રાજા શ્રીવિક્રમાદિત્ય સાંભલો । પ્રત્યક્ષ મદિમા દેવો । રાજા વિશ્વ-
 થિત ધિજ : શ્રીગુરુસિદ્ધસેન દિવાકરને પગે લગા । ગુરુ યોલ્યા ।
 અહો રાજેર । એ દેવને ચરણે નમિ । પૂજ્યોમાદિ દેવને ગુરુતે મુઠાધ ।
 ષટ્કાથપ્રતિપાલક । અમર કેવલો પ્રથોત જીવ દયા મૂલ । શ્રીજનધર્મ ।
 એક વચન સાંભલો । શ્રીવિક્રમાદિત્ય રાજા ગુરુવચન પ્રતિબોધ પામ્યા ।
 યદ્યપ્યવક હવા । શ્રીકલ્યાણમન્દિરસ્તીવનુ મદિમા વિહારિર । એ
 અધિકાર અચીરધિર ચિદ્ગુર । સતિરિર વરણે જાણવર ।

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरस्तोत्रस्य शास्त्रामिश्रः सङ्ग्रहः । श्रीरत्नः सवत्
१०११ वर्षे श्रीमद्युगलदेवे श्रीविमातुःश्याङ्गुरि लिखितमिदं पण्डित
श्रीविद्यारवादिहस्तप्रियपण्डितश्रीमाध्वरावादि हस्तप्रियपण्डितश्रीश्रीति-
रवादि हस्तप्रियपण्डितराजदेवे लिखितं ग्रन्थं भवतु । श्रीः । ॐ । श्रीसंभवः ।
इत्याद्य श्रीकर्मकाः ४२० अक्षरम् ।

विवरणम्—मटीकं सीपक्रमधिकच कल्याणमन्दिरस्तोत्रं पुस्तकेऽस्मिन् वर्णितम् ।

No. 32. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country-made white paper, 11 × 4 inches Folia, 17. Lines, 7-13
in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, not fresh
Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the above mentioned work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 23. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country-made colourless paper, 11 × 4 inches. Folia, 14 Lines,
5 in a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1853. Appearance, old,
slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse. Not
correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 34. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country made white paper, 11 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 11-12
in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, nearly fresh.
Verse. Generally correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 35. कल्याणमन्दिरस्तोत्रकीभाषा । *Kalyāṇamandirastotrakī*, bhāṣā. Substance, country-made white paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 10-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the same translation of the *Kalyāṇamandirastotra* in *Bhāṣā* verse, which has been already described in No. 30.

विवरणस्तु पूर्वम् ।

No. 36. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । *Kalyāṇamandirastotram*. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 13. Lines, 7-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, torn worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

The work appears to be a different one from the *Kalyāṇamandirastotra*, but on account of its incompleteness we can not ascertain the real name of the work. But from the following contents

इति श्रीपार्श्वनाथलक्ष्मणम्, इति चैत्यवन्दनम्, इति जलशमयदण्डकः, इति पोरसी साट पोरसी पुरमठ श्वर पञ्चाखाण संपूषे, इति दसावशासिय पञ्चाखाण इति प्रत्याख्यानाति, इति सामयिकमूचम्, इति पोष उच्चार सुवम् etc.

the codex appears to have contained several small *Jaina* works.

No. 37. नेमिजिनगीतम् । *Nemiṇagītam* Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Although from the label the name of the whole text contained in the codex is to be known as *Nemiṇagītam* but really the case is otherwise. There are two little poems, first the *Pāravanātha Bāramāsa*, the second the *Nemiṇagītam*, the former is complete in 13 verses while the latter consists of seven only. We need not quote any extracts from the either of them.

N. B. There is another small poem of eleven verses with the following colophon.

इति श्रीमहिमादेवीसौम्यस्य सकाशं संपूर्णं । ॥ ॥

No. 38. चतुर्विंशतिदण्डकस्तवनम् । *Caturvīṃśatidaṇḍakastavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1843. Appearance, old, and writing slightly injured with a black spot in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer composed in twenty-four Daṇḍaka metre in Bhāṣā, by Śrī Jinahansa Munīśvara.

No. 39. आदिजिनस्तवनम् । *Ādijinastavanam* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 13-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Not correct. Complete.

The codex contains the following small prayers, viz., (1) Śrī-ṛṣabhajinastavanam complete in 5 verses, (2) Śrīajitanāthastavanam in 4 verses, (3) Sambhāvajinastavanam in 7 verses, (4) Abhinandana-jinastavanam in 7 verses, (5) Śrīsumatināthastavanam complete in 7 verses, (6) Padmaprībhastavanam in 5 verses, (7) Śrīsupārastavanam in 5 verses, (8) Candraprābhastavanam in 5 verses, (9) Śrī subidhināthastavanam etc., by Jñānasāgara pupil of Vidyāsāgara Sūri. It is useless to quote extracts from these.

No. 40. श्रीपार्वतीस्तवनम् । *Śrīpārvatīstavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1671. Appearance, very old, worn out and worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Complete

A prayer to Pārivanātha in Bhāṣā, complete in 30 verses, by
Abhayadeva Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥

जयति जयजयवर-जयदत्तक । जय जयजयसंतति ।

जय तिष्ठजय कलाप कोस । दुरिय करिकसरि ।

तिष्ठजयजयजयसंततिमाय भुवजयय सामिय ।

कय सुमुद्गाई जिणेस पास धेमजय पुरजिय ॥ १ ॥

व्या । जयवत प्रवर्ति विजयजयतिनामाद्य बान्धितद्विषकार तिष्ठा
कल्पजय । वीतराग, द्वेषद्वेषविशेष जयवत यात । विभुवजमादि मन-
लोकवत्त मन्त्रार । पापदपपाद्यायो तिरुनर विदारवा किरुसोसोह विमु-
वमना लीकजये अर्थजित भाष । विजयजयजय सामी । करिकसोला ।
जिय । पार्श्वनाथ । श्रीमाधतनगरि स्थित रज्ज ॥ १ ॥

End.

जगता हरर दपदं कुनर एकद प्रेमकरी सरिपत्त वयत्त ।

भीरु रज्ज आचर उन्हेज प्रसवदर-अमीकरीदपदेवा यात्त ।

एक भयो माहरत्त बांछत्त जेहोइति मुदुनर खाद्यन आपनोकीर्ति ।

रावर्तनाइ तुदुनर आचरवत्त कोर्तिइ दुगती अवगणना ॥ १२ ॥

पञ्च मन्त्रारिष जुतटव इवन्दवय मज्जमय । अ अचलीपगुणनदव तुद
सुविजयजयमिड्ड । ए मयसि अनुपासनाइ । धेमजय पुरजिय । इव
सुविदर सिरि अमयद्वेष बीनवर अर्थदिय ॥ १० ॥

ए अहारी याताए समानए मङ्गीवत्त जे साचत्त ।

जोगय सङ्गय तुन्दारी अमीवरनर कहर वर ।

एक वर वर प्रसन्न यात्त पार्श्वनाथ श्रीमाधतनगरि रज्ज ॥

श्रीरज्जवर श्रीअमयद्वेषमूरि बीनवर आचद यात्त ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीपार्श्वनाथलवन समाप्तम् । इति सं १६०१ वर्षे मागशर वदि १२
दिने श्रीगुहाराधपुरनगरे । श्रीललितप्रभसूरिविजयराजो पारिलिङ्ग
तत्पुत्र पारिलिङ्ग श्रीवत्स पठनाथे । शुभे भवतु । कल्याणमस्तु । ॥
श्रीरज्ज ॥ ॥

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथलवनद्वयोऽयं मित्यः श्रीअमयद्वेषमूरिविरचितः ॥

No. 41. श्रीपार्वनाथलघुस्तवनम् । Śrīpārśvanāthālaghustavanam. Substance, country-made redish paper, 12×5 inches Folia, 1. Lines, 10-13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, worn out, and writing slightly injured. Verse Not correct Complete.

A small poem on the prayer of Pārśvanātha in Bhāsā verses Anonymous.

श्रीपार्वनाथ लघुस्तवनस्तोत्रं निम्नम् ।

No. 42. भक्तामरस्तोत्रम् । Bhaktāmarastotram. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folia, 13. Lines, 13-16 in a page. Character, Nāgara Date, Śamvat 1357. Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Verse and prose. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to Jina in Sanskrit, entitled Bhaktāmarastotra with a short commentary in Bhāsā. Anonymous.

Beginning. श्रीगुरुभ्यो नमः ।

भक्तामरप्रणतमौलिमणिं प्रभाषा-
 सुद्योतकं दक्षितपादतमो वितानम् ।
 सभ्यक् प्रणम्य जिनपादयुगं युगादा-
 बालम्बनं भवजलि पततां जनानाम् ॥ १ ॥
 यः संयुतः सुकलशासयतत्त्वबीषा-
 दुद्धतद्विषटुभिः सुरलीकनाथैः ।
 मोचेर्जगत्तितयचित्तद्वरेन्दुरार-
 सीये किलारुमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥
 मुदया विनापि विबुधाश्चितपादपौठं
 सीतं समुद्यतमभिर्विगतपयोऽहम् ।
 बालं विहाय जलसंस्थितमिन्दुविम्ब-
 मयः क इच्छति जगः सद्यसा यदीशम् ॥ ३ ॥
 यत्तुं गुणान् गुणसमुद्रमशाङ्कालान्
 कस्ते चमः सुखगुणप्रतिमोऽपि बुरा ।
 अस्यान्नाकालपवनीहतनक्तर्कं
 को वा तरौतुमक्षमम्वुनिर्धि मुञ्जाम् ॥ ४ ॥

सोऽहं तथापि तव भक्तिवशाद्भगोम
 कर्तुं क्षतं विगतशक्तिरपि प्रवृत्तः ।
 ग्रीष्माग्नौ शीघ्रं विचार्य स्वर्गो नृनेन्दं
 नाभ्येति किं निजशिशोः परिपालनार्थम् ॥ १ ॥
 अथ श्रुतं श्रुतवतां परिहासधाम
 तद्भक्तिरेव सुखरीकृतं बलात्काम् ।
 यत् कीकिलः किल मधो मधुरं विरौति
 तच्चाकूतकलिकानिकरेकहेतुः ॥ ६ ॥
 तत्संस्तवेन भवसन्ततिर्मग्निरहं
 पापं क्षयात् क्षयसुपेति शरीरभाजाम् ।
 आकान्तलोको मलिनो लसद्ग्रीवभाय
 मूर्ध्यांशुभिन्नमित्रं शाल्वैरमन्त्रकारम् ॥ ७ ॥
 तद्भक्तिनाथ भवतस्तवमं नयेद्द-
 भारभ्यते तनुधिधापि तव प्रभावात् ।
 धेतो हरिष्यति सतां जलिनोदनेषु
 सुक्ताफलद्युतिसुपेति नमूदविन्दुः ॥ ८ ॥
 आस्तां तवस्तवनमस्तमस्तदोष
 तत्संक्षयापि जगतां दुरितानि हन्ति ।
 दूरे सुदृशकरिणः कुरुते प्रभेद्यं
 पथाकरेषु जलजानि विकासभाञ्चि ॥ ९ ॥
 नात्यङ्गुलं सुवनमूषणभूतनाथ
 भूतेर्गुणैर्भुवि भवन्तमभिष्टुवन्तः ।
 तुल्या भवन्ति भवतो ननु तेन किम्वा
 भूत्याश्रितं य इह नात्मसमं करोति ॥ १० ॥
 कुलाय भित्तमजशीषितवारिवाह-
 वेगावतारतन्वातुरयोधभोमं ।
 युक्ते जयं विजितदुर्जयं यजियपथा
 सन्पादपङ्कजवनाद्ययिषी सभजे ॥ ११ ॥
 अमीनिषी सुमितभोवणनक्षत्रक
 पाठीनपीठभयदीप्तववाङ्गवाघी ।
 रङ्गरङ्गशिखरस्थितयानपावा-
 स्तामं विहाय भवतः खरणाद्वज्रजनि ॥ १२ ॥

End.

उत्तमभीषणलोदरमारुघ
 शीर्षा दशानुपमतामुतलोवितामाः ।
 मनुपादवद्वज्रभीषतद्विषद्वि
 मया भवति मयाभजगुणदयाः ॥ ४१ ॥
 आपादकच्छमुदयद्विषतामा
 गदं दृष्टमिदंकीटिनिपुष्टजहाः ।
 तन्नाममन्मन्निर्गं मनुजाः अरुणः
 मयः मयं विगतवन्मया भवति ॥ ४२ ॥
 मन्निपेष्ट मन्नाजद्वज्रमन्नि
 मन्नामवारिषिमन्नीदरवन्मन्निः ।
 तन्नाम मन्नामन्मन्नि मयं मयि
 यन्नामन्मन्मन्नि मन्निमन्मन्नि ॥ ४३ ॥
 मन्नामन्मन्मन्नि मन्निमन्मन्नि
 मन्ना मया दक्षिणमन्निमन्निमन्नि
 मन्नि मन्नि य दक्षिणमन्निमन्नि
 तं मन्निमन्मन्मन्नि मन्निमन्नि ॥ ४४ ॥

Colophon. इति श्रीभक्तामरलोचनस्य मन्त्रम् । मन्त्रम् १६१० वर्षे वैशाख वदि १० श्राविका
 चतुर्दशीवद्वज्रमन्त्रम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् भक्तामरलोचनं नाम जिनलोचनं वर्तते ।

No. 43. भक्तामरस्तोत्रभाषा । Bhaktāmarastotrabhāṣā. Substance
 country-made white paper, 10 x 4 inches Folia, 5. Lines, 9 in a page.
 Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, worn out, torn and
 worm-eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A translation in Bhāṣā verses of the above mentioned work.
Anonymous.

पुस्तकेऽस्मिन् भक्तामरलोचनस्य भाषायादनुवादी वर्तते ।

No. 44. श्रीमहावीरस्तवनम् । *Śrīmahāvīrastavanam*. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1521 Samvat (1) Appearance, old worn out, torn and slightly worm eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Mahāvīra in Bhāṣā verses by Lakṣmana.

Beginning. १६० । श्रीगौतमाय नमः ।

पङ्क्तिषु धुरि सुमरत्त चरिचंत ।

अश्वकर्म्म न चत्वाणि चर्चंत ।

वागवाणिधुष्य ब्रह्मातपो ।

समरत्तं सरसति हं सामिथी । १ ।

सुहृद् गुरुवचन श्रवणे सामिथी ।

पथि सुवीरवरिद्रमनिहंली ।

चत्तवीस मत्तजिणेसर राव ।

गाय सुसंयत षड् सुपसाय ॥ २ ॥

लंबूदीवद् भरतए ठाम् ।

ते माहि वंभलकुठ छद् गाम ।

वसरत्त सपभदत्तविद्यावंत ।

मादण्ण देवाणं दाकत ॥ ३ ॥

जिसि भरि पुढीते मादण्णी

ते सर्वरी वद्दी चतिचथी ।

राति दुपद्धर इत्था जेतण्ण ।

अत्तदस पमसा भन तण्ण ॥ ४ ॥

आविच्च मयगलधुरिमल पंत ।

दीठत्त हवभ मदावलवंत ।

पेत्तद्द सुपनद्द वीत्तद्द केत्तरी ।

लत्तरी साधर लुंत्तरी ॥ ५ ॥

दामगौमाला धंपूरत्त चद्

दीठत्त सत्तवकिरण मयण्ण ।

लत्त कद्द धजा सुपनिच ठमर ।

भरिण कल्लसजल सोवत्तमद्द ॥ ६ ॥

पदम सरीवर द्विदिमाद्य
 रमण रेक सागर उग्राद्य ।
 धुवि वज्रगलि सुपन चउदसद ।
 बाह्यो सुपचंतर जागोतिमद ॥ ७ ॥
 ते सुंदरि प्पठो विधि वारि
 पुळ ध्यान मनि धरइ अपार ।
 अरुभदन मनि धर्म अपार ।
 सुपमं तरुण कव्विच विचार ॥ ८ ॥
 भयइ विमसुधि सुंदरि जानि ।
 कसिइ पुत्र पुधि मेदसमान ।
 जाति गर्भ जन्मपरि करइ ।
 तिय कर्मइ नीचकुलि अवतरइ ॥ ९ ॥
 माद्विपि छदरि वीर चवतरइ ।
 इद्रतचच आसन चर इरइ ।
 कायर आसुय नदी समान ।
 मनि अदलोको जीइउ धाम ॥ १० ॥
 मन्दावीरना चरण अपसरउ
 तपजपतनुसकति बीग करउ
 पांचर ईद्रो आचउ ठाम ।
 परमेश्वर पूजउ भुविदावि ॥ १० ॥
 वेलइ जिनवर आगलि रंजि :
 श्रीआकइ तस चरि मणिरंजि ।
 जिनर जिन आगलि मारइ ।
 नव नियइ सिवपुरि जारइ ॥ ११ ॥
 रतन वडिउ चिंतामणि आज ।
 सूरी सर वंदउ मुनिराज ।
 मेवक लवमयगुरु उपदेस सुनी
 किउ अचर जवाळ स ॥ १२ ॥
 घनर एकवोसइ वन्दर सार
 प्पाळुगुच वदि सातमि सोमवार ।
 कीउं मयन मनिघरी आचइ ।
 जयवंता जमिनर इति वीर जियइ ॥ १२ ॥

End.

જાં ચરિત્તમણ્ણતથર્થં ।
 જાં મિમિ તારા દૌપદ ઘણર્થં ।
 જા પૂજીમંહજ વિર શાદ્ ।
 તપતે જિહ્ જાં શમિદિનરાય ॥ ૮૪ ॥
 બોદ જિઘંસરતણુ ચરિત્ ।
 મળતાં ગુણતાં જનમપવિત્ર ।
 એક મનાં સેનર સાંમહર્થં
 તેજ્ઞ ઘરિ નિપદર્થં અક્ષતાં ફલદ્ ॥ ૮૫ ॥

Colophon. इति श्रीमद्भाष्येयसप्तमः सम्पूर्णः । श्रीः ॥ ० ॥

विवरणम्—श्रीमहाभोरस्तवने नाम सप्तसङ्कृतभाषापर्यायनिबन्धः ।

No. 45. मुहपत्तीपड़िलेहणविचारस्तवनम् । Muhapatipadilehapa-
vicārastavanam

Although the codex is labelled Muhapattīpaḍilehanavicāra-stavanam but really it contains two works (1) Poṣahagrabhanavidhi. (2) Muhapattīpaḍilehanavidhi, both are finished within two folia of country-made white paper, 12 × 5 inches. Lines, 13-19 in a page. Character, Nāgara. Date of the original composition of the former is Samvat 1627. The latter bears no date at all.

(1) *Posahagrahanavidhi* in *Bhāsā* verse treating of rules for observing *Posadha*, a Jaina festival, by *Samayasundara*, pupil of *Jina Simhasūri*. Composed in 1627 *Samvat* in *Murut* (मुरत नरोट) ?

Beginning. 140

जेसलमेर नगर भन्दी जिह्वा श्रीपासजिचद
प्रहज बोखित प्रथमता चायो परमापद ॥ १ ॥
तासचरणप्रथमो करो पोषधविधिविधसार ॥
पमखिति शायक हितमनो चारमने चनुसार ॥ २ ॥
पोसी पोसी सन्न कहइ पोसी करै सब कोइ ॥
विष पोसाविधि धामजो जिम निसारो होइ ॥ ३ ॥

डाख—पदपंकजरे प्रथमी वीर जिथेंदना एइनी जाति ॥ १
 पडिले दिनरे सांभ सभे उपपथ सह
 पडिलेहीरे रुखी परिरावर बह
 पाडिली रातेरे साधसभोप आवीकरी राई
 मासखिगरे प्रथम करै भल संवरी
 संवरी आवक करै पोखी अह पडरी युवमुखे
 सखरद दंडक तोंग वेला साजाराक यिथ तिथ रुहे
 पच्छे करै पडिकमणी पातरणी साध वदे
 विहानिये काभभूमी अह एने ससभ मगलीककथा भये ॥ १ ॥

End.

पाऊणी राते ऊठियेही आवक हीर सावधान ।
 राई प्रायकित काख सगकरद ही देव वांटे सुविधान ॥ संवेगो
 आवकपोखानी विधि एह
 मिलती मूतसिद्धां धातनर ही
 मति मति करज्यो मंदेह
 ऊंचर मुखोखर नहीही
 बीष कला भगवंत
 बलिसामादकले वहेही पडिकमणी करद तय सं ॥ २ ॥
 पडिसेहणि किरिया करै ही
 सगली पूरव रोदि सझ' सिचाप कोवा पडैही
 शुद्धदर धरि प्रीति संत
 पडिखी पोखी पारि न इही सामादक यिथ पारि
 पडिलामे अथमारि नइही अति सभागविचार सं ॥ ४ ॥
 विषसेती पोखी कर इही वहुफलदायक हीर
 अवधि संघातर कोन तांही काज सरद नही कीर सं ॥ ५ ॥
 मिथि विधि बीषय कोन तांही अवधि हीथे जे कार
 मिच्छामि दूकडं जीन तांही कूटक वाटी थाय सं ॥ ६ ॥
 पोखीछ सोकर मनीही ठावे दुरगति दुकड
 अशुभ करम सौवय करै ही आये सासता सुख सं ॥ ७ ॥
 सतलट पोसातणी ही एविधि कही उपगार
 केसल मीरो संघनर ही आवद कौरी सुविचार सं ॥ ८ ॥
 सोलेसर सतसवि समरही नगर मरोट मन्हार

मनसिर मुदि एकस दिने ही मुभदिन सदगुदवार मं । ८
 श्रीजिनचंदमूरी सदही श्रीजिनसिंध मूरीस
 मकल चंद मुप साठ छेही समय सुंदर भवे सोस मं । १०

Colophon. इति श्रीपीपुल्ल वदणविधिः सम्पूर्णः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् भाषापद्याविरचितः पीपुल्लवदणविधिः सम्पूर्णो वर्तते ।

(2) Muhapattipadīlehaṇavidhi complete in 16 Bhāṣā verses, on some injunctions to be strictly observed by the Jainas, by Laksmivallabha Gani. We quote below the whole text.

॥६०॥ वरपमानजिनवरसपाणीचरणननु चित्तधाय ।
 ग्यानक्रिया जिवि उपदिसीजी शिवमुपतणन उपाय ॥ १ ॥
 भविकं जल धरि श्रीजिन उपदेश छूटइ करम किनेस ॥ २ ॥
 चाकनी पङ्क्तिद्वयि मुदपतितपोजी माथी वर पचवीस ।
 तिस्र एभावविचारवरी भावइ इम जगदीश ॥ ३ ॥
 प्रथम खेयासि विलीकीयइजो सुन अरयनी दृष्टि ।
 ए पङ्क्तिद्वयि दृष्टि नौजी काइ परमनौ पुष्टि ॥ ४ ॥
 समकितमिष्ट्यामिष्टनौजी मोदनी तीन नलनाग ।
 कामराग नेहराग नलजी तजि बलितिम दृष्टिराग ॥ ५ ॥
 सीपि वधुटकगुरुयकीजी वामदाय करि नाउ ।
 नव अक्कीका आदरलजीनवपक्कीका मसाउ ॥ ६ ॥
 देवतत्व गुरुतत्व सुजी धरमतत्व बहिसार ।
 गुरु कुदेव कुधर्म नलजी तीन तणल परिहार ॥ ७ ॥
 नाथइसण चारिननाजी संपदि तीन आचार ।
 तजइ विराधना तीनसरीजी एइ अरथं अवधार ॥ ८ ॥
 मनवचकायानी सदा जी गुपति एहि नइ सुइ ।
 परिहरि यइ बलि आधि नइजी तोने दंड विरइ ॥ ९ ॥
 पङ्क्तिद्वयि पचीसएजी मुदपतोनी सार ।
 बहि पङ्क्तिद्वयि अगनीजी तेपणि बलर विचार ॥ १० ॥
 हास अरति रति धीइ नइ जी सुइ करल वामवाइ ।
 तजि बलि शोक दुगं छना जी इच्छिय पाणि करि साइ ॥ ११ ॥

धुल्लो लोधा लोन लेजो लेसि रथो करि दूरि ।
 रधिरस सातामारवज्जो करमुपयो चक्रभूर ॥ १२॥
 काटि साल लोन उरयकोजो भाषा निषाण मिथ्यात ।
 थारि कषायके दमनधोजो कोधादिके करि घात ॥ १३॥
 तजि धट्काय निराधनाजो चरण चिह्न मुघ ढोइ
 इम पडिलेइहि अंगनोजो पचवोसित'जोइ ॥ १४॥
 इम पडिलेइहि करइजो धरिसनित्या न विवेक ।
 सकल करम दूरइ करइयो पामर मुख अनेक ॥ १५॥
 कलस इम वीर जिघ वरतण्य सुंघयो
 चरण गणधर संभली कइइ मूव जांयो मणि सुहायो
 सुहर भविष्य मजिरलो छवभाय वर मिरि नहि कोरति सुप वकोइ
 संघयो सुहपयो पडिलेइहि तखविधि खलि वज्रम गणि कइो ॥ १६॥

Colophon. इति श्रीसुहपयोपडिलेइहिविचारस्तवनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुहपयोपडिलेइहिविधिनां कश्चिन्नवधर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 46. राजर्षिस्तवः । Rājarsīstavaḥ. Substance, country-made white paper, 12 × 4 inches Folia, 16. Lines, 12-13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and writing slightly injured in most part with black spots. Verse. Not correct Complete.

A Bhāsā poem on the adventures of Nami Rājarsī, by Samaya-sundara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ।

मूलमिव समस्तं सदा जिह्वावह पत्रपरमिह ।
 वाचन अपर मां हि तसु तिलकतु गढ सिरि दिह ॥ १ ॥
 इति श्रीगोवर्धन नमि तपस जीवण जायो बुद्धि ।
 विम विम पाप्या पहि पात्र मिलइ ती सुद्धि ॥ २ ॥
 साधुतया गुणवर्णवत् कश्चिता निरमल देह ।
 गंगा मां हि कोलतां नरहितन गोपेह ॥ ३ ॥
 साधु कथा सहजइ भली अधिक ठाव रस यह ।
 विधि १ मे वामपरकाइ अपर मौवाइ तेह ॥ ४ ॥

સાધુચરિત મુચતાં યકાસુ ગતિતથાં ફળ ફીર ।
તરથન જાગર મો ઠિનઇતિથિ મુચઝી સજ્જ કોર ॥

End.

જાગર મો રૂપફેરાથી આપ મગઢ થયો રંદુ
અનકંઢન આમળયકો પ્રથમદ પાય અરિવિંદ ॥ ૮૧ ॥

૬૬' પ્રસંસા રૂમ કરડ અન્ય અગ્નિ' રિધિરાય ।
અથિ પ્રદઅથ દેહકરો પ્રથમદ' વારંવાર પાય ॥ ૮૦ ॥

૬૬' અહીં તદ્દ' લીધ દૂરદ કોઇ
અહીં તદ્દ' જીતઇ અભિમાન
અહીં તદ્દ' માયા મમતા તજિ
અહીં તે લીધ તજી અસમાન ॥ ૮૮ ॥

૬૬' અહીં સખ આજંબ અતિમલો અહીં સખ મારંબ સાર ।
અહીં સખ સાધુચમા મલો અહીં સખ સૂતિ સદાર ॥ ૮૯ ॥

૬૬' અથિ મજિ ઇ તિમ, પૂજ્યઇં પરમજિ ફીર સમાધિ ।
પાં મોઇ સાધુ તુ સૂતિના ગાજતાં મુચસમજિ ॥ ૮૦ ॥

૬૬' અન્ય કારણી સીરિ સાધુજી અન્ય પિતા કુલઅન્ય ।
અન્યા માતા જિથ રૂ જનસી ઇ એક વ ઇ મુરરતન ॥ ૮૧ ॥

૬૬' રૂ અલિદારી સાદારી સખ સમ અરર ન કોર ।
અજ્ઞતિ પ્રથમદ અહીં સીનિ સંનિ ન કોરોર ॥ ૮૧ ॥

૬૬' અન્ય ઇ જીતારથ થયો સફલ કોઇ અવતાર
રાજરમણિ સવિ પરિદરસ લીધો સંનિમ માર ॥ ૮૧ ॥

૬૬' રૂમ પ્રસંસા કરતો યકંઢ દેઇ પ્રદઅથિ અથિ ।
વારંવાર કરો વદન, માવગતિ કરો અતિ લીન ॥ ૮૧ ॥

૬૬' સુમલઅથ પદ સાધુનાં પ્રથમો પરત છલાસ ।
વિમલ કુંઢલ સિરિ સેદરા ૬૬ ગયો આજાસિ ॥ ૮૧ ॥
સોલમો ઢાલ સોજાં મણિ ૬૬ પરીણા જાણિ ।
સમય સુંદર કદર સોમલો જીવત જન પ્રમાણ ॥ ૮૧ ॥

ઢાલ ૧૦ રાગ અન્યાસી ॥ વાંધો વાજિય વલાહો ॥ એદી ॥
નેનિ રાજા સંનિમલોઇ અજ્ઞતિ મનિ પરિણામ ।
અજ્ઞતિ ધંઢ વિદુ સાધનાગુણ ગારૂંસ અભિરામ ॥ ૮૦ ॥

सुनि वर पाय नमं इन्द्र प्रसंसा इम सुयो

कीधउ नदी चङ्कार मुनिं

श्री जउं प्रत्येक बुध ६८ मुनिं

विमलनाथ प्रसादयो श्रीउभयेन पुरमाहि मुनि ।

गिरउं गक्षपरत रतन उ दिन २ अधिक उ बाहि मुनि । ६६ ।

युगप्रधान गुरराजीया श्रीजिन सिंध मुचिंद मुनिं ।

सकल चंद सुए साउलि मुक्त मनि परमापदः १०० । मुनिं

श्रीजीयंडपुरोद्ययो नमि राजा अधिकार ।

सतलडाल सीहामची समय सुंदर मुयकारः १०१ । मुनिं

Colophon. इति श्रीश्रीश्री प्रत्येक बुधि नमि राजारिधि चरित संपूर्णः । १ ।

विवरणम्—नमिराजयिचरितबुधोऽहं जैननिबन्धविशेषः ।

No. 47. लघुशान्तिस्तवनम् । *Laghuśāntistavanam*. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6. Lines, 5–13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, some what old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains two works (1) *Ajitasāntistavanam* and (2) *Laghuśāntistavanam*. The former is composed in Bhāsā verses, while the latter in most parts consists of Sanskrit verses.

Beginning of the first Text. ॥ श्रीजिनाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अजियं जिय सव्व भयं श्रंतिं च यमंत सव्वगय पारं ।

जय गुरु संतिगुणकरे होवि जिणवरे पणवयामि । १ ॥

मायाहा ववगय भंगलभावे तेहि विच्छल नव निमल सहावे ।

निरुवम मङ्गलभावे धीसामि सुद्धिसव्वभावे । २ ॥

माहा सव्वदुक्खलपमंतीच सव्वपावपसंतिथं ।

सयान्ध अजिच संतीथं नमी अजिच संतिथं । १ ॥

सिक्खीमी अजिच जितमुक्कपवत्तथं

तवपुरिसुत्तममाम कितथं ।

तहय धिय मङ्ग पवत्तथं

तव यजिजुत्तम संति कितथं । ३ ॥

मातृगच्छिष्या किरिया विह संचिय कम्मकिरोशविमुत्तयरे
अजिथे निचियं च गुणे हि मयामुणि सिद्धिगये ।
अजिय सय संति मत्तामुणिणोवि असति परे

स ययं मम निज्जु कारणयं च ममं सययं च ॥ ५ ॥

वाचवाचिष्या ते तवेण धुय सव्वया वया
सव्वलोग द्विय मूल पावया ।
संयूषा अजिय संति पावया
इं उमे शिव सुद्धय दायया ॥ ६ ॥

अपरातिक्का एवं तव कल विच्छलं
पुद्गल अजिय सतिजिय कुचलं
ववगय कम्मरथमल
गायं सयं सामयं विचल ॥ ७ ॥

माहा तं वसुगुण्यसायं
कुण्ठ अथरिसाविष्यसायं ॥ ८ ॥

माहा तं मोए उ अलिदि
पावेठ अर्नदिसेणमभिनिदिं
परि साविष्य सुद्धनिदि
समय दिस्सु संजमे नं दिये ॥ ९ ॥

माहा पकिउअ चाउम्मासे
सवक्कर राए अदि अहेय
सोव्थो सव्वेहि
सवसगा निवारणो एसो ॥ १० ॥
जीम पद्ध जीचन सुण्ड
सभस काखपि अजियसंति धुर्थ
मज्ज हुंति तथ्य योगा
पुण्य पुष्या विनासंति ॥ ११ ॥

Colophon. इति अजितमांतिजिनसंन समाप्तम् ॥

Beginning of the second Text. ओ नम. वक्ष्यामि लिख्यते ।

ओ भी भग्याः श्रुत वचन प्रसूत सर्वमेतत्
ये याभायो विभुवनगुरोरर्हता भक्तिमानः ।
तेषां शान्तिर्भवतु भवतामर्हदादिप्रभावा-
दातोन्मयी इति मतिस्त्वरी ह्येव विष्णुसदेतुः ॥ १ ॥

भी भी भव्यलीला इह हि भरतेरावतविदेहसंभवानां समस्ततीर्थज्ञतां जन-
सम्रासनप्रकम्पादन्तरमवधिनाविनाथ सौधकाधिपतिः सुधीषा चष्टा
बालनामनारं सकलसुधासुरैः सह समागत्य सविनयमर्चद्गङ्गात्वं गङ्गीला
गला कनकाद्रिमये विहितजनमाभिषेकः शान्तिमुद्योषयति यथा ततीऽहं
जतातुकारमिति कृत्वा भद्राजनो येन गतः स यथा इति भव्यजनेः सह
समेत्य खात्याऽव पीठे स्थानं विधाय शान्तिमुदघोषयामि ततः पूजा याथा
स्थानादिमङ्गीतुसवानकारमिति कथं दत्त्वा निमग्नतां निमग्नतां स्वाहाः ।

End.

अथ एष एष सुमित्रं कुरु कुरु शान्तिं च कुरु कुरु स्वदितिं वृष्टिं कुरु कुरु
वृष्टिं कुरु कुरु स्वस्ति च कुरु त्वं च १२ भगवतो गुणवतो मित्रशान्ति वृष्टिं
वृष्टिं स्वस्ति कुरु कुरु जनानां श्रीमिति नमो नमो श्रीं श्रीं श्रीं ह्रीं ह्रीं
यचः श्रीं फट् फट् स्वाहा १४ एवं जिननामाचरपुरःसरं संस्तुता जया देवी
कुरुते शान्तिनिमित्तं नमो नमः शान्तये तथै १५ इति पूर्वपूर्व दिर्भितः
मन्त्रपदविर्भितः क्षयः शान्तेः सल्लिङ्गादिभयविनाशिनो शान्त्यादिकरण
भक्तिमतां १६ यथैव पठति सदा श्रयोति भावयति यथा योगे ।

स हि शान्तिपदं यायात् सूरौ श्रीमानदेवय ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीलघुशान्तिस्तवनं संपूर्णम् श्रीरघु कल्याणमस्तु यमं भवतु इत्यादीनां
नित्यं पठित्वा मगधौक वर्धते । श्रीकः

सूर्यनिर्जनदूरस्थ सूरमोचामिषाविषाम् ।

लिखानव कुचताथ नृपनिष्ठावकारणं ।

सुदूरं यो यवशोय सत्वं भवनिर्धरणं ॥ १ ॥

अक्सिषय पवत्तगर्भं विरया विरयाय एष खलु जतो

संसारय यय करणो दध्य एल्लय दिष्टं तो ॥ २ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽष्टिन् अजितजिनशान्तिस्तवनं लघुशान्तिस्तवनयेति पुस्तकपदं वर्धते ।

No. 48. - वीतरागस्तोत्रम् । Vitarāgastotram. Substance, country-
made white paper, 12 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 12 in a page. Character,
Nāgara. Date, Samvat 1882. Appearance, very old, worn out, torn
and writing injured in most parts. Prose. Not correct. Complete.

A prayer to Vitarāga in Sanskrit verses complete in 20 Prakāśas,
by Hemacandra.

Beginning. श्री नीतरामाय नमः ।

यं परात्मा परं ज्योतिः परमः परमेश्वरः ।
 आदित्यवद्यै तमसः पुरस्तादाभनन्ति यम् ॥ १ ॥
 सर्वं यमोदमूष्यन् स मूलाः क्षेत्रपादपाः ।
 मूर्धा यद्यै नमस्तस्मिन् सुरासुरनरीश्वराः ॥ २ ॥
 प्राबलेत यतो विद्याः पुत्रपार्थप्रसाधिकाः ।
 यस्य ज्ञानं भवद्वाविभूतभावाभमासक्तम् ॥ ३ ॥
 यस्मिन् विद्याममानन्दं मन्त्रं चैकात्म्यं यतम् ।
 स ज्ञेयः स च ज्ञेयः प्रपद्ये प्रपद्ये च तम् ॥ ४ ॥
 तेन स्यान्नाथवांस्तथै स्वज्येष्ठ समाहितः ।
 ततः कृतार्थो भूयास भवेयं तस्य किञ्चरः ॥ ५ ॥
 तस्य स्तोत्रेण कृत्यं च पवित्रं स्त्री सरस्वतीम् ।
 इदं हि भवकालादरे जगन्मतां जगन्मनः फलम् ॥ ६ ॥
 छात्रं पश्येदपि पश्येत्नीतरामस्तव क्व च ।
 उत्तितोर्ध्वरण्यामौ पद्मां पद्मुरिवाभ्यासतः ॥ ७ ॥
 तथापि यद्वा सुखीऽहं नीपालभ्यः खल्वपि ।
 विद्यङ्गलापि वाग्वृत्तिः यद्धानस्य श्रीभवे ॥ ८ ॥

इति नीतरामस्तोत्रे प्रस्तावनास्तवः प्रथमः प्रकाशः ॥

End.

पादपौठमुत्सृज्य सपि पादरज्जलव ।
 चिरं विलसतां पुण्यं परमायुक्तायामम् ॥ १ ॥
 मदृशी त्वनुयासतो ह्यर्चनायजन्तीन्द्रिभिः ।
 संप्रेत्य प्रेक्षणीभूतं यथात् चालयतां ममम् ॥ २ ॥
 त्वत्पुरी मुठमेर्भूयान्महालयस्य तपस्विनः ।
 कृतार्थस्यप्यामस्य प्रायश्चित्तं कियदादिः ॥ ३ ॥
 मम त्वदर्शनीकृताश्चिरं रीमाञ्चकष्टताः ।
 शुद्धतां चिरकालीत्यामसदृश्यं नवासनाम् ॥ ४ ॥
 तद्वक्तव्यं ज्योतीस्त्वामु निपीतासु सुखास्त्रिव ।
 मदीयेर्लोचनान्मोक्षोः प्राप्यतां निर्मिमेवसाम् ॥ ५ ॥
 त्वदाद्यं तामिनो नेत्रे त्वदुपासितं करो करी ।
 त्वदगुणशील्यो श्रीने भयाली सर्वदा मम ॥ ६ ॥
 कुण्डापि यदि नीतकण्ठा त्वदगुणपश्यं प्रति ।
 नमेशा भारती तर्हि स्वस्थे तस्यै किमन्यदा ॥ ७ ॥

तत्र प्रोक्तोऽपि दानोऽपि विप्रोऽपि विद्वत् ।

आमिति प्रतिपद्यन् नाथ नाथवरं नृपे ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीवोतराजकीये चामोःसरो विंशः प्रश्नाः ॥ १० ॥

श्रीदेवचन्द्रप्रभारातीतरादल्लादितः ॥

कुमारपालमुपास्यः मातो नृपकन्यलोचितम् ॥ १ ॥

मं १८२१ मिति आषाढ वदि १० दिने विप्रतं इदं पुस्तकम् ॥

१११२७—पुलकेशिकम् श्रीदेवचन्द्रकृतम् श्रीवोतराजकीयं वर्णने ।

No. 49. *वीरलिनस्तवनम् ।* Virajinastavanam. Substance, country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 7 (of which fol. 6 is wanting). Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1730*, Appearance, old. Verse. Not correct. Complete (except the fol. 6).

A prayer to Virajina in Bhāṣā verse*, by Vinaya, pupil of Vijaya-sūri.

Beginning. श्रीवोतराजाय नमः ॥

सकलविहितायक सदा श्रीवोसह जिनराय ।

सदगुरु सामिनि सरसतो देवदं प्रसस्तु पाथ ॥ १ ॥

विमुक्तपति विमला तन्वी भेदनगुणभोर ।

मासमनायकलजयो पर्वमाण वरु वोर ॥ २ ॥

एकदिन वीर जिर्ण जिमे चरये करो प्रथम ।

भविष्य ओवर्णा हितमयो पुष्टद मोतमक्षामि ॥ ३ ॥

मुक्तिमार्ग आराधनं कृत्वा विधि परि परिहृत ।

मुधासरसमक्षरक्षरस मावर्ण श्रीमगर्भत ॥ ४ ॥

अतीचार आलोकेन मत चरिये गुरु सीध ।

श्रीवदमाशेषय भजे सीनि श्रीरासो साध ॥ ५ ॥

विधि सुंदरी वीसरा वीर्य पावपान पठार

आर सरस नित्य चतुस्रो विदो दुरित आचार ॥ ६ ॥

* This is the date of original composition of the work. See the extracts from the end.

End.

अ. आज मनोरथ मुक्त फलदाय लाय दुखदंदी
 लती तूटो जिनचीवीस भीय प्रगल्भा पुण्यकलील ॥ १ ॥
 अ. भवि भवि विनय तुम्हार तोर भाव भगति
 तुम्ह पायती देवदयाकर दीजोईं बोधि बोज सुपसाय ॥ ६ ॥
 अ. कलम । इक्षतरपतारण सुगतिहारण दुषनिवारण जगज्यो
 श्रीहोरजिनवरसरण मुक्तता अधिक तनि सखट दयी
 श्रीविजयदे सुरिंदपटोवर तोरयजैदमदधि जगई
 तप गच्छ पति श्रीविजयप्रभु सुरि तेजई जगम गइ ॥ २ ॥
 श्रीहोरविजयपुर सोस वाचक कीर्तिविजयपुरगुरुसमी
 तससोसवाचकविनयई पुण्यो जिन चीवीसमी ॥ ३ ॥
 सइ सतर संवत स गथ सोसई रहोरामर
 श्री सासए विजया दगमी विजय कारण कोउ भुख ब्यासए ॥ ४ ॥
 नर भव चाराधनसिद्धिसाधन मुक्ततलोखविलासए
 निर्जराइ तरतवन रचिछ नामई पुण्यप्रकासए ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीहोरजिनस्तवन संपूर्णम् । ओम् श्री श्री श्री श्री श्री श्री ।

विवरणम्—श्रीहोरजिनस्तवन रूपोऽयं निबन्धः ।

- No. 50. सेतुजयस्वामिस्तवनम् । Setumjayasvāmistavanam
 Substance, country-made white paper, 12 x 5½ inches. Folia, 2. Lines,
 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse,
 Not correct. Complete.

A prayer to Jina in Bhāsā poetry under the title of Setumjaya-
 stavana. We have already described a codex of the same name
 by Devacandra Gani, but the text does not agree with this. There
 are two other codices also of the same name, described below; the
 readings of these too do not agree with the above mentioned two
 texts, nor do they agree with each other. All of them appear to be
 different works bearing the same name only.

Beginning. ॥ १० ॥ श्री नमः सिद्धेभ्यः ॥

आदि जिहंद जुहारिये समधिरे अधिक उद्दहासी जो ।

नगवचकाया मुख्यो कीजे निज चरदासी जो ॥ १ ॥

प्रभुनरकतया दुषदीहिनामै सद्या काल चरन्ती जी
 सीकउही कही सोसकै एक विना भगवंतीजी ॥ १ ॥ प्रभु
 करम कठोरनय यकै साधित नरकनिरासी जी ।
 वेदन तीन चहीया सतां सहे दुषरासि निरासी जी ॥ २ ॥ प्रभु
 सीपौ जीनि कुपनी बलतो भूमि बसती जी ।
 तातीमौषण्णिका तापरि पाव ठन्ती जी ॥ ४ ॥ प्रभु

End.

बंस इथागै मंडणीरे नाभि मरिदं मल्हार ।
 सेसुजै गिर मौराजी घीरे सेवकजनसाधार ॥ २२ ॥ हो,
 कलसः एथी आदि जिनवर सयलमुष करनरयदुषनिवारिये ।
 समकित दीजे दया कौजे भवमहीदधि तारिये ।
 प्रभु पतितपावन करमपपावन गौगुणसार भाइये ।
 इहलीक सुव परलोक शिवपदस्वामी सुमिरन पाइये ॥ २४ ॥

Colophon. इतो श्रीसेसुंजयस्वामिस्तवनं सम्पूर्णम् । लोपतं दनसवंत बीजे । श्रीश्री ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सेतुञ्जयस्वामिस्तवनं नाम जैननिबन्धो वर्तते ।

No. 51. शत्रुञ्जयस्वामिस्तवनम् । *Śatruñjayasvāmistavanam.*

Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 31. Lanes 6 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old ; slightly worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

Although this work bears the same name as the preceeding one but its contents are different from those of the preceeding work and it is also a bigger one. Hence it might be inferred to be a different work.

Beginning. ॥ ६० ॥ नमिस्तु अरिचकारे ।

हेरे भवली गाढबाय पत्तेभ सुनारयाच दुष
 नरतिरिवाचं विषा भवचं ॥ १ ॥
 लवबाय चरणविरहं संख दग समईचं बमामचं ।
 दस बास सद्द्याइ भवचवईचं लक्ष्मिदिष्टं ॥ २ ॥
 अमरबलि सारमहिच तहेवीणं तिगि चकारि ।
 पलिचाइ सदाइं सेख संगवलि कायाचं ॥ ३ ॥

End. . नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् श्रुतयस्त्वामित्येवं नाम कोऽपि पूर्वआदयः कथनमिदं
वर्तते ।

No. 52. सेतुञ्जयस्तवनम् । Settuñjayastavanam. Substance,
country-made colourless paper, 11×5 inches. Folia, 3. Lines, 10-11 in
a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn
out and slightly worm-eaten. Verse Not correct. Complete.

This is also a prayer to Settuñjaya in Bhāṣā poetry, by Prema-
vijaya.

Beginning.

प्रथमीय सयत्न निवद पाद । मग्नवस्त्रित कामो
सकलतोरयनी राजी सप । प्रथमुं सिरनामो ।
जसद्वरस्य दुरगति टले । नासे सवि रीय ।
सजन कुटुम्बसङ्ग मिले मग्न वस्त्रित भोग ॥ १ ॥
नामिषुं सर जग काशी एते कुङ्कु द्वीनंदवदनकमल
दोरंये अति भलीए ।

जायइ पुनिमर्दसेजुं जाकिरीरानीयोए ।
सोवन मयकाया क'पचेसे श्रुतपाचसेए प्रथमे सुर राया ॥ २ ॥

End.

आदौ पुरीरलि आनयोए दीठां पापज नासे ।
सेतुजीतलीनदी वेइए । सेतुजगिरि पासे ।
इंद्रपुरीसमो बडेसए पालीतापो एयर
चर्भंग प्रासाद जिथ तथीए दीठां नासे दयर ॥ १८ ॥
नामसरोवरसमो बडेएल्लता सरसीहे
वनवाङ्गी आराम ठाम इन्द्रादिक भीडे ।
सेतुजे सिवपुरसमो वङ्ग ए नानी इम मोले ।
विभुवनकी तोरय नदीए सेतुंजासमतोले ॥ १९ ॥
संकाट विपाट सवि सपसमइए सेतुजगिरि नामे ।
जे नरनारी भयइ गुण ते शिवपुरं पामे ।

तपगच्छ नायक मुचमीलोए कीरजी मुख राया ।
 मनमोहनविजयसेन पूर वंज नेहना पाया ॥ २० ॥
 श्रीविमलहरप्रमिय प्रेमविजय कदि मुखिई देव ।
 भवि भवि श्रेतुंजागिरि तपोए दे ज्यौ सुभ वीव ॥ २१ ॥
 कलस । इमदुख्यौ समी । सुमति गामो । आदि जिचंद लुगदेवए ।
 निति नमर सुरगर, अरु रंतर, करे अहमिसे सेवए ।
 जे भवइ ममति, भलो लूमति, तस घरि जय जय कारए ।
 इम कहे कवियथ । सुखी भवियथ । जिनपामो भव पारए ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीश्रेतुजी स्तवनम् ।

विवरणम्—पुस्तककेच्छिन्ने श्रेतुस्तवनं नाम कवियः स्तवनिबन्धी वर्तते ।

No. 53. शान्तिजिनस्तवनम् । . Śāntijīnastavanam. Substance, country-made white paper, 12×6 inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Śāntijīna in Bhāṣā poetry, complete in five verses, by Vijayamānasūri. We quote below the whole text.

॥ १ ॥ फुलही काजलसारे राजिए देमो ।
 शान्ति जिनसर शिवगामो राज
 इ' अरजक' मिरनामो राज ।
 आसधारीरे अंतर यामो
 तुमो प्राचवल्लभ सामोराज ।
 आ आकथो । पर सपगारी प्रभुमलोधा राज
 सुभ वंछित सखला फलोधा राज ॥ अ० । १ ॥
 आसधरीजे आखी पासो राज
 ते किमकरी निरास राज ॥ अ० ।
 देई दिलासा दिखभरसा ईराज
 कारा सेवकए सुवदार्ई राज ॥ अ० । २ ॥
 मोहनगरी मूरतो तेरी राज
 मनमदिर राहु घेरी राज ॥ अ० ।

शुभ वदन श्रीहाल तानी को राज ।
 तुंगी विष्णु जगके रोटीकी राज ॥ अ० १ ॥
 अस सरिषा सेवक तुमकीद्विराज ।
 एसी भगति करें कर जीद्विराज ॥ अ० ॥
 यधि अंगोक्त नइ पालेवी राज
 सप्तमनीते रड़े वी राज ॥ अ० १ ४ ॥
 शुभ शिवमति आपो सूक्ष्मीराज
 जिन सुभ भाजें भूषकी राज ॥ अ० ॥
 श्रीविजयमानसूरिभिर ताज राज
 महिमानां सरासवि काज राज ॥ अ० ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशान्तिजिनस्तवनम् ॥

विवरणम्—पुस्तकके अन्तिम शान्तिजिनस्तवन नाम स्तोत्रनिबन्धो वर्तते ।

No. 54. स्तम्भणकपार्श्वस्तोत्रम् । Stambhanakapārsvastotram.

Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14 (of which fol 4 is wanting). Lines, 8-11 in a page Character, Nāgara. Date, ' f Appearance, old, slightly worm-eaten throughout. Verse and prose. Not correct. Complete

Although from label the name of the work appears to be Stambhanakapārsvastotra but there are several other stutis in it.

इति अन्नपूर्वास्तुति, इति चतुर्विंशति जिनस्तुति, इति पारश्वदिने श्रीवीरजिनस्तुति, इति ज्ञानपद्मोस्तुति, इति तीर्थराजस्तुति, इति पल्लिकापर्वस्तुति, इति छोलिकापर्वस्तुति, इति मौन एकादशोस्तुति, इति बर्हमानजिनस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति पार्श्वजिनस्तवनम्, इति शीतलरसामिस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति वीरधंस्थानिकस्तुति, इति श्रीमौतुजयस्तुति, इति आदिस्तुति, इति पार्श्वजिनस्तुति, इति श्रीशतुशावीषु इति इति स्तुति, then follows साधुपतिक्रमचसूत्रम्

In fact this work is the Pratikramanasūtra and the stutis abovementioned are included in it, as has been found in the case of other Pratikramanasūtras described before, having at the

end Stambhanaka Pārśvastotra by Abhayadeva, complete in thirty Bhāṣā verses of which the first is—

अथ तिष्ठन्नप्यवरकप्यदस्तु अथजिह्वचन्दनरि
जयति वृषणकलापकीन दुरिषककरिकेमरि ।
तिष्ठन्नप्य अथ अवर्धवि आथ मुवणमथ मामिथ
कथ मुमुद्धार जिघेस पाथ यममथ पुररिष ॥ १ ॥

And the last is.

एय महारिठ अतुदेवद अथ वयमहुसुठ ।
ले अथविष गुणगहन तुम्हि मुविजययथ सिहंठ ।
एनहं पमीय मुपासनाह यममथ पुररिष ।
इथ मुमिषरसिरि अमयदेव विद्रवहं अविंदिष ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीसंभवकपार्श्वस्तोत्रम् ॥ १ ॥
कामो मधे लिखतराय चंद्रेन ॥

विवरणम्—उक्त केऽष्टिन् नामानुतिमन्वित प्रतिक्रमणमूवसहितं श्रीसंभवकपार्श्वस्तोत्रम्
विद्यते ।

STORIES RELATING TO JAINA SĀDHUS.

No. 55. आर्य्यरक्षितकथा । Āryyarakṣitakathā. Substance,
country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6 (of which fol. 1 is
wanting). Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance,
very old. Prose. Not correct. Incomplete.

Although from the label the name of the work appears to be
Āryyarakṣitakathā or the story of Āryyarakṣita, but after careful
perusal we come to know that the story of Āryyarakṣita is not the
main one. It has been mentioned only in the course of another
story. The work begins with the story of Sthūlabhadra Srāmin at the
end of which an important classification of the ranks of some Jain
Sādhus has been given in the following culikā—

“यतः किञ्चिन्ममो जन्मः स्वाम्यस्य प्रभवः प्रभुः
 मय्यमवो यमो भद्रः संभृतिर्विजयलया ।
 भद्रवाङ्मयः सुखभद्रः अताः किञ्चिन्ममो हि यद्
 महागिरिः सुहृत्वायाः वसन्ता दम्य पुर्विचः ॥”

The story of the *Śhūlabhadra Svāmin* is followed by a short account of his two followers *Āryya-mahāgiri* and *Āryya-suhastin* as a part of which the story of *Āryya-rakṣita* is thus given.

In the city of *Dasāpura* there resided a priest, called *Somadava* and his wife, *Kūḍhasomā*. *Āryya-rakṣita* was born of them. He went to foreign countries and became versed in various branches of the Sanskrit learning. Then he met with a king and obtained honour from him. The king awarded him an elephant to convey him to his house. On returning home he bowed down first to his father and then to his mother, but the mother did not turn her face towards him. Then *Āryya-rakṣita* asked, “O mother what fault have you seen in me ? Is it a fault that I have learned fourteen branches of knowledge and returned home with valuable presents from the king ?” On this his mother replied, “The *sāstras* you have learned, are entirely useless and lead one to the hell, what benefit shall you get from them ? you should get that kind of knowledge which does not obstruct the sight.” Then the son asked, “Who will teach me that ?” then the mother replied, “You must go to a *Jainācāryya* who will teach you this.” *Āryya-rakṣita* went to *Bhadrāguptasūri* and became his pupil. This is a short sketch of the story.

पुत्ररुमिदं आर्यरक्षितकथानामाहितमपि नात्र सा कथा प्रचलतया वर्तते, किन्तु प्रसङ्गत
 उल्लापितैः ; तथाहि प्रारम्भेऽस्य सुखभद्रस्वामिकथा वर्तिता, ततस्तस्मिन्निवसन्महागिरिसुहृत्कि
 ञ्कथा, ततस्तत्पुत्रसङ्केतानन्त आर्यरक्षित कथा वर्तते ।

No. 56. कथाकोषः । *Kathākoṣaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 14 x 5 inches. Folia, 90 Lines, 15-17 in a page. Character, *Nāgara*. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

वाहितवान्, अथान्यस्मिन्नवसरे आयाते अतुर्मासकपर्ध्वेण तत्र यादिभिः सुतेः
 समं च धनदः शङ्खपुरं प्राप्य निजं प्रासादसीमानमधिरोहन् निजाराममालि-
 कया उपायनीकृतपुष्पचतुःसरिकः ताभिर्जिनेन्द्रमध्यं रात्री गुरुणा पुरज-
 नेन मन्त्रमाराधयतस्तस्य पुरः कपर्दिंश्चैवः प्रत्यक्षोऽभूत्, सततं च धनदः अतु-
 र्मासकावसरे श्रीश्रीतरागण्य पुष्पचतुःसरपूजा-पुष्पफलं यं ददति, तेन कथितं
 एकस्यापि पूजाकुमुदस्य सध्वं विना दातुं न समर्थः इति कारणात् तस्य
 साधर्मिकत्वात् कपर्दिंश्चैव तददत्तं अतुर्गृहकोणकेषु सुवर्णपूष्पां
 चतुरः कलसामिधीकृत्य अदृश्यतां भेजि, धनदः प्रभाते दृष्ट्वा गतः धर्म-
 निन्दापरेषु मन्देषु तददृश्यं समर्पयामास, तेषु अथादरात् पितुः पार्श्वं
 सहिभक्त्याभ्यर्चयन्, तेषां हृदि धर्मप्रभावादिभिर्वाञ्छितपूजाप्रभावतः
 परितुष्टेन कपर्दिंश्चैव प्रसादीकृतां तां सम्पदं निवेदयामास, तेषु सम्पन्न-
 सम्पत्तयः तदैव जिननगरं समाश्रित्य जिनधर्मस्थानसमारचनापराः जिन-
 शासनप्रभावतो कुर्वन्तो वैधर्मिकाणामपि मनः धर्मो निश्चलीकृतवन्तः ।
 इति श्रीश्रीतरागपूजाया धनदकथानकम् ।

Colophon. इति कथाकोषः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कथाकोषनामकः नानाकथाविषयकः कथितजैननिबन्धो वर्णितः ।

No. 57. कालकाचार्यकथा । Kālakācāryyakathā. Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 13 Lines, 13-14 in a page. Character, Nagara. Date, ? Appearance, old, worn out, and writing injured in most parts Prose Not correct Complete.

A tale relating to the character of Kālakācāryya, a Jaina Sthavira, by Samayasundara, a pupil of Sakalacandra.

Beginning. ॥ ६० ॥ प्रथमं श्रीगुरुं शयपयवाचाभिरुदुतम् ।

कालकाचार्यसम्बन्धं वक्ष्येऽहं श्रियहतेवि ॥

अथ पूर्व्यं स्वविरावली व्याख्यायते । श्रीकालकाचार्यःपि महाप्रभावकः
 प्यविरा यभूत् । तेन तस्यापि सम्बन्धः कथ्यते, तत्र कालकाचार्यस्वयः
 स्वविरा आतात्तमध्ये एकः श्रीकालकाचार्यः श्रीमन्महाश्वरदेवनिर्वा-
 णात् संवत् २०३ वर्षे श्रीगणेशाचार्यनामा । श्रीगणेशाचार्यवर्तमानं पूर्व्यं
 विदां वसे श्रीमुधर्मस्वामिन आरभ्य सर्वोविशतितमः पुरुषो आतः । द्विती-

यन्तु श्रीवीरनिष्ठायात् संवत् ४५१ वर्षे सरस्वतीभाता गद्दंभित्रीच्छेदकः ।
 ततोऽयः श्रीकालकाचार्यः श्रीवीरनिष्ठायात् संवत् ४८१ वर्षे जातः,
 श्रीविक्रमसंवत्सरात् च ५२१ वर्षे जातः येन श्रीवीरवाक्पात् श्रीपर्युषणपर्व
 भाद्रपदमुदि पञ्चमोत्पत्त्युत्पन्नोत्तमः । पुनर्येन ब्राह्मणभूतस्त्रीधर्म्याये
 निगद्विवारः कथितः । एव श्रीकालकाचार्यस्य पृथक् पृथक् जातः ।
 परं नामसादृश्ये सति इत्येतयोः कालकाचार्यवीरकौमुदीव संख्या
 कदा कथ्यते । अत्र पूर्वं गद्दंभित्रीच्छेदकश्रीकालकाचार्यसम्बन्धी
 वाच्यते ।

End.

ततः श्रीकालकाचार्यश्चिरे निर्मलचारिव प्रतिपाद्य प्रातः चन्द्रश्च विधाप
 समाधिना द्वैतलोकं प्रातः । एवविधा एतेऽपि श्रीकालकाचार्या महा-
 प्रभावकाः स्थविरा बभूवुः । तेषां स्वस्य उक्तः । अथ प्रभाते साधुसमा-
 चारी वक्ष्यते स वर्त्तमानयोगेन एव एकं दानं ददति । एकं शीलं पालयति ।
 एकं तपस्तपति । एकं भावनां भावयति । स श्रीविधिवैशाल्यपूज्यमान
 श्रीशान्तिनाथशामनाथीश्वरश्रीवीरवर्त्तमानस्वामी तत्पदाशुक्रमैत्र श्रीसुधर्म
 स्वामी तावत् यावत् युगप्रधानशान्तिचन्द्रमूर्तिश्रीजिनसिंहमूरीणां तत्
 पदे पूर्वावले श्रीसंघस्याश्रया प्रवर्त्ततां इहत्खरतरगके युगप्रधानमूरयः
 जिनचन्द्राजिनसिंहाय विजयति गणाधिपा । तच्छिष्यः सकलचन्द्रः
 शिष्यः समयमुन्दरः कदा कालकमूरीणां चक्रे बालावबोधिका ३१ ।
 एताए ४५१ ॥

विवरणम्—कालकाचार्यकथाविषयकाऽर्थं जैननिबन्धः ।

No. 58. चित्रसेनपद्मावतीकथा । Citrasenapadmāvatīkathā Sub-
 stance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 5-13
 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1762.* Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete

A fable relating to Citrasena and Padmāvatī, by Rājavalīabha
 Pāṭhaka, a pupil of Malacandra Suri. Citrasena and Padmāvatī

* This is of course the date of copying the codex. But the date of
 original composition of the work is to be reckoned from the sloka "इमे च
 युगे खराणचन्द्रे" &c at end indicating Samvat 1524.

were a pair of swans in their previous birth and dwelt in a lake in a Campakavana on the boundary of Campā. Once upon a time in mid-day, a merchant came up to the bank of the lake and put up there with his caravan. The merchant bathed in the lake, worshipped Jina and after having prepared food, waited for a guest, when a sage fasting for more than a month happened to pass by him. The merchant was exceedingly glad to meet with such a guest, and took him to his place and supplied him with the best food sufficient to satisfy his hunger. The pair praised this action of the merchant with all hearts and in consequence of that virtue they were born as prince Citrasena and princess Padmāvatī in their next birth and became husband and wife. This is a short sketch of the story.

Beginning. ॥ श्रीमन्महाय नमः ॥

नला जिनपतिं साद्य पुण्डरीकं गृणाधिपम् ।
 शीलालङ्कारसंयुक्तां सायलीं सत्कथां त्रुवे ॥ १ ॥
 इष्टैव भरतक्षेत्रे देशे नाम्ना कलिङ्गके ।
 धनधान्यसमाकीर्णे वसन्तपुरपत्तनम् ॥ २ ॥
 पासादमन्दिराकीर्णे सरस्वारागमशोभितम् ।
 श्रेष्ठिनी बहुवी दय वसन्ति धनदीपमाः ॥ ३ ॥
 अजाधा. पालने दक्षी दाता शूरी दक्षपरः ।
 स्तगुणे. चित्तिविव्यातो वीरसेनी जनाधिपः ॥ ४ ॥
 वपयीवनसम्पन्ना सीमाग्यादिगुणान्विता ।
 तत्प्रिया रत्नमालाऽभून् सतीजनमतङ्गिका ॥ ५ ॥
 तत्पुत्रोऽस्ति गृणाधार सदाधोरशिरोमणिः ।
 दानवीरो गुणो पात्रः कुमारयिजसैनकः ॥ ६ ॥
 बुद्धिसारोऽभिधी मन्त्री बुद्धिमान् विनयी मयी ।
 चतुरयावमुर्धितु राजकायधुरन्धरः ॥ ७ ॥
 रत्नसारसुतसस्य रत्नकान्तिरिवाहुतः ।
 निपुणः सर्वशास्त्रेषु सुशौल सत्यसङ्गरः ॥ ८ ॥
 मन्त्रिभूमीः कुमारस्य भोतिजाता परस्परम् ।
 अपराक्षस्य आर्धव गङ्गे साऽधिकाधिकम् ॥ ९ ॥

एकदा स मभासीनी वीरसेनी नरेन्द्रः ।

समस्तनगरीक्षीकैः समागत्य नमस्कृतः ॥ १० ॥

कुशलं जनमापृच्छ्य मानसमानपुष्पं कम् ।

पृच्छतीश्वराधीशः समागमनकारणम् ॥ ११ ॥

तेशमिकां वभाषि च स्वामिन्नेषा तव प्रजा ।

पालिता पुत्रवद्वित्य किञ्चिद्विज्ञप्यतेऽधुना ॥ १२ ॥

तव एव मुतः स्वामिन् साक्षात् कन्दर्पसीदरः ।

भमते स दिवारात्रं रत्न रत्नेन युज्यते ॥ १३ ॥

यस्मिन् कुले यः पुत्रपुत्रः प्रधानः

स एव यत्नेन हि रक्षणीयः ।

तस्मिन् विनष्टे सकलं विनष्टम्

न नामिष्ये शरका वदन्ति ॥ १४ ॥

इति युत्वा मञ्जीमाद्ययिन्ताचलितमानसः ।

धीवनादय चन्मादासोऽय न्याटेर्हि लीयते ॥ १५ ॥

प्रजामुद्धेजते यत्तु तदा किं तेन सूनुना ।

कथं चीटयते यत्तु तत् स्वर्णे किं प्रदीपनम् ॥ १६ ॥

भुङ्कटीभीषणी राजा यावदस्ति समालरे ।

नमस्कृतं समाघातः कुमारस्तातसन्निधौ ॥ १७ ॥

पिता पराभुङ्खो हृष्टो यावत्तिष्ठति विधितः ।

तावत् पचयथ तस्य बोटकं प्रददौ धृपः ॥ १८ ॥

अकृष्यात् वज्रपातोऽयं विधिनयति मानसे ।

नरेन्द्रो विधिवत् पुंसां करोति च यथाश्रमम् ॥ १९ ॥

नमस्कृत्य पितुः पादौ मातापि हि नमस्कृता ।

पुत्रसीद्धाददौ सनरवोः सम्पलङ्कितवे ॥ २० ॥

करवालं समादाय गत्वा च जननीं निजाम् ।

मुहम्मदस्य कार्त्तिके रत्नसारङ्गं गतः ॥ २१ ॥

अभिप्रेतं दृष्ट्वा तं निजं निजशृङ्गमतम् ।

विष्णुदासस्यचित्तेन पृच्छते च मुहूर्तः ॥ २२ ॥

कथं दामानरे दामि तमीशान्वय कुतश्चित् ।

अथयित्वा निजं वार्तां नि श्रव्य कुब मानसम् ॥ २३ ॥

मुहूर्तिं जालरं चित्ते दुष्यति भन्दे विद्यामु नारीषु ।

स्वामिनि सीद्धदक्षिणे निवेद्य दुःखं सुखी भवति ॥ २४ ॥

समस्तमपि इत्थानं मित्राय कथितं निजं ।
 राज्यचिन्ता त्वदायत्ता विद्मः गम्यते मया ॥ २६ ॥
 वदने रत्नसारोऽपि मित्रदुःखिन दुःखितः ।
 जीवितव्यं विना कायः कियत्कालं हि धार्यते ॥ २७ ॥
 एकी जीवी द्विधा द्वौ कथं स्थापयसे हि माम् ।
 मुख वा यदि वा दुःखं सोढुम् हि त्वया सह ॥ २८ ॥
 कार्याकार्ये विचार्ये तु श्रेष्ठे दत्तो जलाघ्रलिः ।
 इति निमित्त्य मनसा प्रच्छन्नं चलिती ततः ॥ २९ ॥
 एतत् गुत्ता महीनाथो वस्त्राभरणपूर्वकम् ।
 सतुष्टः प्रददौ तस्मै मुनेरागमनोत्सवे ॥ ३० ॥
 कृत्वा सकलसामर्थ्यं कलशामाल्यसंयुतः ।
 चलितो भूपतिसन् मुनिवन्दनहेतवे ॥ ३१ ॥
 मुनिपुङ्गवमानस्य परिच्छदसमन्वितः ।
 स्थित्वा यथोचितं स्थानं विनयेन कृताञ्जलिः ॥ ३२ ॥
 मधुरज्जनिनिर्घोषा प्रारब्धा धर्मदेशना ।
 भवपाथोभिदुस्सारतारणाय तरीव यत् ॥ ३३ ॥
 अनित्यता शरीरेऽस्मिन् विभवस्याप्यनित्यता ।
 मृत्युस्तिष्ठति सलघ्नी मस्त्वैवं दुःखमाचर ॥ ३४ ॥
 लघुकर्मोत्तया तेषां विरक्ता भवशासतः ।
 धर्ममेव सततमेव राज्ये संस्थापिती निजे ॥ ३५ ॥
 रत्नसारयुतोऽप्यस्य सुमतिर्नामसन्वितः ।
 मन्त्रोत्तरधुरा तस्य दत्ता पूर्वकमागता ॥ ३६ ॥
 सुते राज्यधरं दत्त्वा पदं चाध्यास्य मन्त्रिणः ।
 स्वयं मित्रं कल्पयेत् राजागादं गुरुसन्निधौ ॥ ३७ ॥
 परित्यज्य कथायादीन् प्रमादाः पञ्च न्यक्कृताः ।
 व्यक्तराजान्त्रियः सर्व्वे गुरुं नत्वा भ्यजिज्ञापत् ॥ ३८ ॥
 स्वामिन् संसारभोतोऽस्मि हिंसे दीप्ता जिनीहिताम् ।
 भवभयमभीतैश्च प्राप्यते गुरुसङ्गमः ॥ ३९ ॥
 योग्यं ज्ञात्वा गुरुमेवां दत्त्वा दीप्तां दद्याविधि ।
 मावदं सर्व्वे सत्यं विजहार वनन्यरागम् ॥ ४० ॥
 चारित्रं निरौतिचारं पालयित्वा कियद्दिनेः ।
 प्राप्तास्ते अच्युतं कल्पं सामुदायिककर्मतः ॥ ४१ ॥

End.

यन्पुण्यं समुदायेन विभिर्जीवैरुपाश्रितम् ।
 समुदायमुखं मुक्ता ममिष्यन्ति कमाच्छिवम् ॥ ८४ ॥
 शीलप्रभावतो ज्ञेयं मुक्ता राज्यदिव निशम् ।
 जैनधर्मे समाराध्य सम्मानं वाञ्छित फलम् ॥ ८५ ॥
 वाञ्छिता च गृहे लज्जोरस्यस्त्रीपुत्रपौत्रकम् ।
 गौरवं स्वजने कौशिकः प्राप्यति शीलपालनात् ॥ ८६ ॥
 येन शीलप्रभावेण नयनेऽरिष्टद्वयः ।
 शाकिनोभूतवेतालाः सिद्धसर्पभयानि च ॥ ८७ ॥
 शीलस्य महिमां सर्वे वदन्ति मुधियौ जनाः ।
 भयशोभा इदं ज्ञात्वा पालनीय निरन्तरम् ॥ ८८ ॥
 नागस्त्रीकावधि सीष्णं वृसीष्णं मुक्तिमौल्यकम् ।
 शीलप्रभावतो ज्ञेयं प्राप्यते परमं पदम् ॥ ८९ ॥
 युगे च युगे धारवाचचन्द्रे
 संवत्सरे चाश्विनमासके च ।
 शनेय वारेण वयोदशोतिथौ
 कथा कृता शीलगुणप्रभाविका ॥ ९० ॥
 श्रीधर्मसूरिस्तदनुक्रमेण
 श्रीमूलपट्टकममागतेन ।
 श्रीपद्मचन्द्रः सुगुह्यस्तु मधे
 दद्याच्छ्रियं श्रीमद्विचन्द्रसूरि ॥ १ ॥
 शिष्यसदोषी महिमानिधान-
 चारिवपावः सुगुह्यैः प्रधानः ।
 पद्मावतो श्रीधगुणस्य कौशिके-
 करीत् कथा पाठकराजवत्सलम् ॥ २ ॥

Colophon.

इति श्रीशीलविषये विचरमेवपद्मावतो कथा सम्पूर्णा । संवत् १०६९ माघ
 मासे कृष्णपक्षे पञ्चम्यां तिथौ सोमवासरे वानारस पट्टसागरेवासिषि ।
 निष्कृपाठकयोः सुख कल्याणं विजयं भूयात् ॥ श्रीरत्न ।

विपरम्—विचरमेवपद्मावतोचरिविषयकः कथानिबन्धविशेषः ।

No. 59. नलोपाख्यानं । Nalopākhyānam. Substance, country-made white paper, 14×7 inches. Folia, 92. Lines, 12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1955.* Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the character of Nala, the celebrated Paurāṇika hero, illustrating the merit of charity and virtue in the mould of Jaina stories, by Śāntasukha Pandita, complete in 237835 ślokaś, divided into 16 Prastāvas or chapters. Among the tales of the Kathākosa also the story of Nala has been given illustrating the fault of gambling.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । एषां श्री नमः । श्री नमः श्रीवीतरामाय तन्मुखवादिन्ये
मुनदेवताये च । राग रान गिरा ॥ आनाम बुद्धिधरी मनसायदंजी ।
विश्व संभाल्यु द्विमुखनमायदंजी । पूरवजनमि पारे वराधुजीसी
स्वामीद दशाधर्म भाष्यश्री ॥ १ ॥

टाळ शुटक—भाष्य दशा धर्म दुषविमोचक । सकलजनसुखकार ।

सी सोल सुति जेपदु नमु वारी वार ॥ २ ॥

अचिरादेजयरद अवतरी जेपद करिच रिण काति ।

जगमादि अहित जमाबोठ' तेष नाम पाम्यु गीति ॥ ३ ॥

विश्वसेन राय प्रतदं कीच जेपद नाम साधु अर्थ ।

आधारदेपरि जगतच सुवि काजकारणसमर्थ ॥ ४ ॥

चक्रवर्ती पुंडवई' पचमु सनिरमुतेहन पाप ।

सी स्वामि नाम सभारता सुवि दुरित दुरि पलाइ ॥ ५ ॥

आगदरे जेपद प्रमु पूजो चपूजोच तेदधी पाप ।

आराधना अरिघंतनइ सुवि टल्या मन संताप ॥ ६ ॥

भारत इतै दमयंती हवी तेषी इभण्ण श्रीभगवान् ।

वनमादि वेला उलप्टाणुं जव धारउं निर्मलध्यान ॥ ७ ॥

वनमादि एकलही पडो सांचडो दुल्लंन हाथि ।

पातक टल्यां सज्जन मिल्यां जव करी कृपा जगनिदान ॥ ८ ॥

कुण हवी दमयंती सती नल राय जिहन कंत ।

राजीव भारत अरधनु महीमादि तनेइ नुत ॥ ९ ॥

* This is indeed, the date of copying while that of the original composition of the work is Samvat 1660. संवत् सीलचर सठठ आषि ।
पौषचर अष्टमी वधाणि ।

End.

एषो परि दमयन्तो साधवो ।
 अतिसमाधि भजतो साधवो ।
 आप अर्थ साधो सुममतो ।
 सोमुरलीक सदासा सतो ॥ ८० ॥
 श्रद्ध धनदईववृद्धमा ।
 पुण्यममा विलङ्घी अतिप्रभा ।
 अष्टपक्षादि मुनीवर जेहा ।
 धनदसामाजिक तेहा ॥ ८१ ॥
 महाबल देव तथो बली प्रिया ।
 इरी केमनो सासत क्रिया ।
 सपरिवार छगरदिसपाल ।
 छत्र तेजो राशि छमास ॥ ८२ ॥
 जयर बार बार सङ्ग देव ।
 स्वामीअङ्गे करमु तुम्ह सेव ।
 पुण्यमकार आधेक तुम्ह मरिया ।
 तुषितानि आतार चरतरिया ॥ ८३ ॥
 भानिज जिन पूज्यासु विवेक ।
 देवि मिथी करिछ अभिवेक ।
 समय विमानवर वीत स आथ ।
 समकित धरद सोधन सुजाथ ॥ ८४ ॥
 एषहु सुरसौख्य भोगवो ।
 आयु प्रमाचित ज्ञातो अबो ।
 लोका भव माहि सरमद काज ।
 छद्दिमद सुगति रवानी राज ॥ ८५ ॥
 सतोमिरोमविजा गुण कद्विया ।
 जेहवा तुह प्रसादि संरक्षवदिया ।
 कद्विछ धनद सुर पूर्ण अरिष ।
 मायु पुण्यग्रीक पविष ॥ ८६ ॥
 दम अभिनयनममङ्गलकार ।
 संघन सायन सेवो सार ।
 ते माहि जेको परित्यज अविहार ।
 रचित रास सेई सो अमुहार ॥ ८७ ॥

जेमि चरित्रादिक माहिणली ।
 कांइ एक भिन्न कथा संभली ॥
 दीपराये की मही इह ।
 प्रबन्ध मतसुख पण्डित कहइ ॥
 प्रथम बड् गुताखी कहीरी ।
 सरस कथा सार यद् धरो ।
 यथम लायन नद् अगुसरी ।
 लिखित पुण्यश्रीकर्म चरी ।
 बीत रामना वचन विशद ।
 जेमति कल्पी हुई अग्रद ।
 तेमिच्छा दुष्टदवली वली ।
 खामुं साधि सदा कैवली ॥ १०० ॥
 चतुरचमत्करि वाचित माहि ।
 एमडं यथरचो सहाहि ।
 गुणो अथगुण जाणो परवधी ।
 मांकी विवचनमा हरवधी ॥ १ ॥
 सज्जन दुष्मिण कर जगमाहि ।
 परगुणदीवयइ रसी माहि ।
 स्वाचित कर्मकरिस्थद दीद ।
 नहों मत्सरत सक्त परिकीद ॥ २ ॥
 जे बहुश्रुत मतमतसरी ।
 तेइ नद् कहु छठं प्रथमो करी ।
 अग्रद इतिहां करयो ग्रह ।
 सोमीठ सजिम साकर दुह ॥ ३ ॥
 ✕ सवत् सोल पद् सठठ जाणि ।
 पीव ग्रह अष्टमी ववाणि ।
 तिथि दिन मङ्गल मङ्गलवार ।
 सङ्क्रमण अश्वनी सदार ॥ ४ ॥
 कुजे जया तिथि वार सुयोग ।
 भीमाश्वनी अमृतसिद्धयोग ।
 एक बीसमा अमृत उपयोग ।
 सुन्दर साध्यदिनरुचि योग ॥ ५ ॥

तेनह दिनि संघ संपूरणयो ।

कवय यच्छ कृष गुरु कदित ।

Afterwards Jaina gurus have been mentioned in the following order—

नम आदित्त जिनवरुच उवोम ।

पदित्तु तेह नह नांम सोम ॥ १ ॥

महावीरशामन अयंत ।

प्रथम शिष्य गीतम गृहवंत ।

स्वामी मुषमा पद्यम सोम ।

जंन् भामि नमि निमि दोम ॥ ३ ॥

प्रथम सिंहभर युतकेवलो ।

यमीभद्र वन्दु मुनिरुलि ।

श्रीसंभूति विजयभद्रवाङ् ।

मूखि भद्रभुत केवलो माङ् ॥ ५ ॥

आयेमहागिरि आर्य मुङ्गो ।

वहर म्भामिनो प्रवक्ष प्रमलि ।

वहरसेम तेहना सोम आरि ।

धंद्र नामेन्द्रनिष्ठविचारी ॥ ८ ॥

चउथी माछा विद्याधरी ।

ए माङ्गिचन्द्र सबल वितरी ।

एषो शाखाई चनेवर मूरि ।

चैतन्य आर्य गुण मूरि ॥ १० ॥

मुषमचन्द्र गुरु वषाय देवभद्र गुरु आनम आष ।

ठाम प्रसाद सकल परिहरी ।

उषर जमि गृह दिवा उहरी ॥ ११ ॥

केहूर आविष तपकीड ।

तपावमनिष्ठल स्य पीड ।

वीचि मिषजो तेहह कहिया ।

वदन् कन्यनोडति इ म्हादिया ॥ १२ ॥

प्रथम मूरिवर श्रीजमचन्द्र ।

मूरीवर बीजी देवेन्द्र ।

विजयचन्द्र गुरुसजा कह ।

एक एक गुणि अधिकार लक्ष ।

विजयचन्द्र मुरीश्वर तथो ।

इह तपा गच्छ माखा भयो ।

येन कौत्सिं सद्ध गुरुतम पाटि

प्रथा वरर भ्यामिहं धाटि ॥ १९१४ ॥

इह गृहस्थटीका जीवद् करो ।

स हि सवितालोस जगि विस्तरो ।

इमकलय रत्नाकरि मूरि ।

प्रसादं लोभ्यो सर-गुरु भूरि ॥ १५ ॥

मुनिघोष धर्मवंत मुनिंद । अभयसिद्ध तपसो मुरींद ।

जेहना तपसो न लहुं पार । श्रोजयतिष्ठकमूरिगणधार ।

रत्नसिद्धश्रीसद्गुरु तप्या । अहिमदसाद्या गुण वीलद् जणा ।

पातशास्त्रप्रतिषेधक सूरि । प्रभाव वंदु सुदपूरि ॥ १९१० ॥

उदयवल्गभगानसागर नाम । जयसागर गुरु कर्द् प्रथाम ।

लवमिसार मूरि लमिनिधान । श्रीधनरत्नमुरीश्व प्रधान ॥ १८ ॥

श्रीधनरत्नसूरि प्रथमं पाय । श्रीतेजरत्नमुरीश्वरराय ।

जिमर् तेतिस गुरु संभरद् । तिमर् छर्ष होय विसरद् ॥ १९ ॥

गच्छयति मूरितया । गुणधंभाव होय उघणा ।

श्रीदेवसुंदरसूरि आशंदमूरि । समान विजयसुंदर माहर्ष ॥ २० ॥

श्रीधनरत्नमुरीश्वर तथो । सीस सकलगणसोद्भयो ।

श्रीमानुमेरुविबुधगणि काज । मन वञ्छित काज ॥ २१ ॥

तस जामं यसी सदी काय । माणिक्यरत्न ज्येष्ठ उवधाय ॥

महातपीश्वर मुनि नरराय । पं रत्नभवि वंदु तस पाय ॥

जय सुंदर लघुवंधन तास । बाणो आशित वचनविलास ।

पुण्यश्लोक सती अधिकार । साधु धनद पूर्व अवतार ॥ २१२१ ॥

सी समकितधर निजगुणि । मनस्थं प्रेमधरी आपनि ।

सधविधन अप हरायागुथो । मन कामित दयानिधि घणो ॥ २२ ॥

राजरिद्धि रामा भण्डार । जस महिमा जगनादि अपार ।

वारि इहणा कीरति भण्ड । रासविलहोद् पुण्यदं अचर्द् ॥ २३ ॥

राग धन्यासी

यण्डं पुण्यदं लहो नरं भववीर । वचन आराधोद् ।

जिनराज केवलहो दर्शन । भव वेद्द फल साधोये ॥ २४ ॥

जिनराजन्याषी चिति चाषी अग्रम कर्मनवाधोद ।
 महासनी पुण्यश्रीक गाई । पुण्यरिदि वाधोद ॥ २० ॥
 सवद्यायनय सुंदर सुवाषी । भविक माषी समनु ।
 सपामर मचिमिति मरीरेपु । दीपसी दूरद टली ॥ २८ ॥
 श्रीमति जिनवर सदासुखकर । पूजता सपमनु ।
 एचरिच गावद मुण्ड भावद । ता मरि मुरतदफली ॥ २८ ॥

चोपई ।

यंयसंख्या हवर वोलुं यड । दूहा शोक काव्य गाहाकिद ।
 माया हंद वीरुष प्रस्ताव । दीसदस तीन सई आठान ॥ ३० ॥
 मतपमिषी श्रीक अनुमान । हर्षधरी सङ्गकर योगान ।
 ए संभलता शिवमुख होई । ज्ञानवतविचारी जीद ॥ ३१ ॥
 यंय नलायनली सद्धार । नलचरिच नव रस भग्धार ।
 वाचक नय सुंदर सुभवभाव । एतलद वीरुष प्रस्ताव ॥ १६१२१ ॥

Colophon.

इति नलायनीद्वारे नलचरिने राज्ञलामवेराभ्यसंयमपदव्यमर्गगमनप्रशस्ति-
 वर्धनी नाम वीरुष प्रस्तावः ॥ १६ ॥ समत । १८५५ । वर्षे फाल्गुन सुदी
 पचमी गुरीदी । श्रीचंचल गच्छे श्रीमद्धारक श्रीश्री श्रीधरसागरमूर्ति
 मरविजयराज्ये श्रीपालावाविथ माखाया पं श्रीश्री श्रीहरसहाय ब्राह्मण
 श्रीरघुदे नाईने लिख्यते हाणि हाखीलेख्य कलकता ॥ संपूर्णम् ॥ श्री ॥

विवरणम्—अत नलोपाख्यानं नाम नलचरिचविषयकः कश्चिज्जेननिबन्धी वर्धते ।

N.B.—The above extracts have been taken from a copy of the MS. No. 59 which was made, as will appear from the colophon, in the samvat year 1955, during the principalship of the late Mahāmahopādhyāya Nīlamani Nyāyalaṅkāra. The original MS. is in a very dilapidated condition and can not be handled without damaging it

No. 60. पार्श्वनाथचरितम् । Pārsvanāthacaritam. Substan-
country-made colourless paper, 14 × 6 inches Folia, 95. Lines, 7-20
a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1735. Appearance, too
and decayed, torn throughout, writing injured in most parts. Ver
Generally correct. Complete

A poem in Sanskrit on Pārsvanātha, entitled Pārsvanāth-
caritam, complete in eight Sargas. The last folio being spoiled the
name of the author &c., can not be made out of it. So we quote
only a few lines from the first folio to give our readers some
acquaintance with its contents.

Beginning. ॥ ६० ॥ नाडेयाय नमस्तस्यै यस्य कसनखासवः ।

मौली दधति नखाणां मङ्गल्यमचनयिषम् ॥ १ ॥

सूक्तं श्रीशान्तिनाथस्य क्लमच्छायादुमयम् ।

यस्मिन्नयान्निघानेईदृतापी न विद्यते ॥ २ ॥

मनी दृशि यदह्नीष्टदिव्याङ्गनयिषीजनम् ।

कल्याणनिधिलाभाय सती जैमि तमादये ॥ ३ ॥

भक्तिमहो विजिहोषि मापीष्टैः पदसम्पदम् ।

यस्मिन्नस्मि मतो भतश ते श्रीपार्श्वजिनेश्वरम् ॥ ४ ॥

ते नमानि जिने श्रीरं यदुत्था विषदी नदी ।

धमाधरं गुरुं याव्य विश्व व्यापारस्तत्समम् ॥ ५ ॥

नमस्तस्यैः श्रमकानवदान्येभ्यो जगत्त्रये ।

विकल्पविषयभ्योऽपि जिनेभ्यो नमोस्तु मे ॥ ६ ॥

श्रीविद्यावास्तुदत्ताभ्या वाग्देवोपद्गमस्तकम् ।

श्रीवाहधानो दीर्गत्या दुःखोच्छेदाय देहिनाम् ॥ ७ ॥

नमोस्तु गुरुचन्द्राय यतकरसूटसूदन ।

आविर्भवति भाव्यस्मिन्नपि वाक्सुधासरः ॥ ८ ॥

अयन्त्येवमपि ये मनी भवपङ्केऽपि पद्मवत् ।

न लिप्यन्ते सदाकानं दधाना सुवशीतरम् ॥ ९ ॥

इच्छामस्तानुज्ञाय भावीज्ञासवशादहम् ।

मन्दधोरपि संक्षिप्तमतीनां हितकामया ॥ १० ॥

अनन्तसुखसर्गस्वनिधानाख्यानबीजकम् ।

दुष्टमोहविषहोहापोहनादहमुत्तमम् ॥ ११ ॥

समस्तविषदुष्टेदसिद्धमन्त्रमयनितम् ।
 इष्टमन्त्रतिवद्भीना कर्द कंदलमाश्रुदम् ॥ १२ ॥
 संसारीदन्वदुषारयानपावमख्यष्टितम् ।
 जलामरषविभंससुधाकुण्डं यथातथम् ॥ १३ ॥
 सुहृदा हृदये दिव्यसुखाहार महागुणम् ।
 कर्णशुभे स्वकर्णानां सुद्रव्यमर्थकुण्डलम् ॥ १४ ॥
 मनोऽति मत्तमातद्भवभनालानमय्यथम् ।
 अज्ञाननिद्राविद्राघसुप्रभातमिदं शृणुम् ॥ १५ ॥
 निवहमष्टभिः सर्गेः सम्बहं दमभिर्भवेः ।
 चरितं कथयिष्यामि श्रीमत्पार्श्वजिनप्रभोः ॥ १६ ॥ कुलकम् ॥

End. Spoiled.

Colophon. ग्रन्थसंख्या ६४०० समाप्तं चेद श्रीपार्श्वनाथचरितम् ॥ संवत् १७२५ ।

विवरणम्—निबन्धीयं श्रीपार्श्वनाथचरिताभिधेयकाव्यात्मकम् ।

No. 61. पार्श्वनाथगीतम् । Pārāvanāthagītam Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 2 Lines, 12-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1721. Appearance, old Verse. Generally correct Complete.

A collection of songs in praise of Pārāvanātha, by Śivacandra.

Beginning.

॥ ६० ॥ मौदागरजानीं चविम न देसं ए टाल
 जान न देसु साहिब जानन देसु जायो तीभी रीख राधियुं ।
 साहिब टुक पीच्छा हि रयि फीरो जइ
 नयनभरो अलसुय निरयो जइ । साहिब जा ।
 जो तेरे दिख होए बातइ । मोकुंइलको कोनीं शागतइ ।
 साहिब । यातुम कोनीं बहुत मयाइ ।
 मिरिपरिचाइघोरण मिराइ । साहिब ।
 चोटो ऊपरि कटि खो जइ । खा पच ममई मीमाणी जइ ॥ या ।

End.

मूरिति पासिको अतिनीको ज्यो ज्यो नदन भरी भरि देवु ।

धोति बधरु मेरे जोवकी ॥ मूरिति पां ॥ १ ॥

पूरणचन्द्रवदन जिनजोकी । सीधिति धार असोकी

कहरु शिवचंद सदा सुख दाह । हरिष इसो मेरी को की ।

मूरिति पासिको अति नीकी ॥ २ ॥

Colophon.

इति पार्श्वनाथ गोत ॥ सवत् १७२१ वर्षे मगसिर यदि १४ दिने सोम
वारि । शुक्रपक्षे ॥ रमी लिखतं ।

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथगौतिविषयकीऽर्थ चन्द्रनिबन्धः श्रीशिवचन्द्रविरचितः ।

No. 62. त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरितम् । Triṣaṣṭīśalākāpuruṣa-
caritam Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 202
Lines, 10 in a page. Character, Nāgārī. Date, ? Appearance, old.
Verse. Generally correct Complete

A large work in Sanskrit verses on the adventures of 63 Jaina
great men, entitled Triṣaṣṭīśalākāpuruṣacaritam complete in 10 Par-
vans. The codex contains only the last or tenth Parvan describing
fully the adventures of Mahāvīra, in ten Sargas; by Ācāryya
Hemacandra.

Beginning.

॥ ६० ॥ श्रीनमो वीतरागाय ॥ अहं ॥

नमो दुर्वाररागादिवैरिवारनिवारणे ।

अहंने योगिनायाय महावीराय भाविते ॥ १ ॥

अथास्य दिवदेवस्य दिवातुम्नराचितम् ।

चरित कीर्तयिष्याम' पुण्यवारिसरोवरम् ॥ २ ॥

अस्यैव जम्बूद्वीपस्य प्रत्यग्विदेहभूषणे ।

विजयेऽस्ति महावने जयन्तीनामतः पुरी ॥ ३ ॥

दीर्घाद्येण समुत्पन्न इव नन्दी जगद्गङ्गा ।

महासमुद्रमिवासीमृदति, शकुमर्दनाः ॥ ४ ॥

तस्य यामेतु पृथिवीप्रतिष्ठानाभिधेऽभवत् ।

स्वाभिभक्तो नयसाराभिधानोयामचिन्तकः ॥ ५ ॥

साधुसन्मन्त्राणां च सत्कृत्येव पराङ्मुखः ।
 दीपान्नेषणविमुखो गुणयुक्तस्तत्परः ॥ ६ ॥
 सौन्दर्यदृष्ट्या दृष्टिबोधोपतिमाप्नुयात् ।
 संपाद्येयं महाटव्यामादाय शक्यतां शतम् ॥ ७ ॥
 तस्य हृदयतो वृत्तान् न व्यन्दिनमुपावर्षी ।
 जठरोऽग्निरिव व्योम्नि दिदीपे तपनीऽधिकम् ॥ ८ ॥
 शतकैर्नवस्यारस्य सारा रचयती तदा ।
 समग्रैरुपायानि मे मन्त्रपानतरोरधः ॥ ९ ॥
 क्षुधितसृष्टिबो वापि यदि व्यादतिपिमेव ।
 तं भीजशमीति नयस्यारोऽप्यश्रितस्ततः ॥ १० ॥
 क्षुधितासृष्टिबोः शान्ताः सार्थान्नेषणतत्पराः ।
 धर्माणां पुण्यमर्ज्याः साधवश्चाप्युत्तमाः ॥ ११ ॥
 साध्वनी साधवी संज्ञातिथयः समुपप्लिताः ।
 विश्ववदिति नत्वा तान् सोऽन्नबोद्धवामभिनवः ॥ १२ ॥
 भगवन्तो भवन्तीत्यामृतव्यां कथमागताः ।
 एकाकिनः शक्तिबोऽपि पर्यटन्ति न खल्विह ॥ १३ ॥
 तेष्वध्वधुर्वयं स्थानान् सार्धेन प्रस्थिताः पुरा ।
 यामं प्रविष्टा भिच्छाये यथौ सार्धं सदैव हि ॥ १४ ॥
 अनामभिचायलिताः सार्धस्यानुपदं वयम् ।
 आगच्छन्तो महाटव्यामस्यां निपतितास्ततः ॥ १५ ॥
 नयस्यारोऽन्नबोद्धवमहो सार्धोऽस्ति निष्कृपः ।
 यदी दापादध्यमीररुहो विश्वमघातकः ॥ १६ ॥
 यत् सङ्गप्रस्थितान् साधून् सार्धं प्रत्यागम्य स्थितान् ।
 अनामस्य प्रथमौ निज कार्यैकनिष्ठरः ॥ १७ ॥
 नत्पुण्यैर्व्यमायाता वनेऽन्नातिवशी मम ।
 इत्युक्त्वा भीजनस्थानं स निवे तान् महासुधीन् ॥ १८ ॥
 सार्धोऽपगतैः पात्राभिः स सुनीज् प्रत्यक्षामयत् ।
 अन्धं गत्वा विधिना तेष्वमुञ्चन् साधवः ॥ १९ ॥
 यामयुक्तीऽपि हि मुक्ता गत्वा गत्वा वदन्मुनीन् ।
 अथन् भगवन्तोऽयं पुनामि दर्शयामि वः ॥ २० ॥
 ते तेन सङ्गं चेजुष्य प्राप्य जगदीश्वरम् ।
 तरोरधधीपविश्रं धर्मी तस्यावधिरि ॥ २१ ॥

स प्रतिपद्य सम्यक् धर्ममन्यः प्रथम्य तान् ।
 चलिता दादधि राज्ञे प्रेदीत् यामे स्वयमन्वगात् ॥ २२ ॥
 अथाभ्यस्यत् सदा धर्मं सततत्त्वानि चिन्तयन् ।
 सम्यक् पालयन् कालमन्यौत् स महात्मनाः ॥ २३ ॥
 विदिताराधनः सति श्रुतपञ्चनमस्कृतिः ।
 यत्वा बभूव सौधमे सुरपल्लवमस्थितिः ॥ २४ ॥
 इतथापि च भरते विनोतेत्यसि पूर्वरा ।
 पुरा युगादिनायस्य कृते सुरवरैः कृता ॥
 तत्र श्रीशृणुमस्वामिभूनुर्नवनिधीश्वरः ।
 चतुर्दशरूपपतिर्भरतयक्षवर्त्तमान् ॥ २५ ॥
 ग्रामचिन्तकजीवः स श्रुत्वाभूतस्य नन्दनः ।
 मरीचीन्किरस्तेन मरीचिरिति विभ्रुतः ॥ २७ ॥
 आद्ये समवसरणे शृणुमस्वामिनः प्रभोः ।
 मित्रभावादिभिः साङ्गे मरीचिः चविधो ययौ ॥ २८ ॥
 महिमानं प्रभोः प्रेत्य क्रिषमाणं समाकिभिः ।
 धर्मं चाकर्ण्य सम्यक्कलमधीव्रतमाददे ॥ २९ ॥

This little Marīci became Mahāvira the last Tīrthakṛt of the
 Jains in course of his succeeding births, as such was the prophecy
 of Rīṣabha before Bharata, the father of Marīci—

पुनः पश्य भरत, किं कथिद्विषयं दि ।
 भाव्यव भरतचेवे नाथ त्वमिव तीर्थकृत् ॥ ४६ ॥
 मरीचिं दर्शयन्नाय्यन् स्वामी भूनुरथं तव ।
 पश्चिमसौरीयक्षोदी नाया भावोद भारत ॥ ४७ ॥
 भाव्याद्योव विपुलाय्यः शार्ङ्गभृत् पीतने पुरे ।
 सूकापूर्वा विदेहेषु प्रियमिवथ चकधत् ॥ ४८ ॥
 तद्भुत्वा नाथमावृष्य मरीचिं भरती ययी ।
 त्रिय मदचिषी ह्यव्य बदिलैवमवोचत ॥ ४९ ॥
 स्वामिनीकं चरमत्वं भाव्यदंमिदं भारत ।
 आद्यथ वासुदेवक्षं विपुलः पीतनेश्वरः ॥ ५० ॥
 चक्री विदेहसूकायां प्रियमिमोऽभिधानतः ।
 पारिवर्त्य न ते वन्द्यं भाव्यदंमिति वन्द्यमे ॥ ५१ ॥

Afterwards Marīci when travelling round the world as an ascetic met with Kapila, the founder of the Śāṅkhyadarśana and made him one of his followers. The fact will be disclosed from the following verses—

अन्यदा भिनितयास्य कपिलः कुलपुत्रकः ॥ ६६ ॥
 धर्मार्थं प्रापितस्तेन कपिलो धर्ममाहृतम् ।
 किं स्वयं न करोषीति सोऽप्रच्छि कपिलेन च ॥ ६७ ॥
 सरोचिरशदहर्षं जैन कर्तुमहं क्षमः ।
 कपिलोप्यब्रवीत् किञ्चिन्मार्गे धर्मो न विद्यते ॥ ६८ ॥
 जिमधर्मानसं ज्ञात्वा शिष्यमिच्छन् स तं जगौ ।
 मार्गे जेनेऽपि धर्मोऽस्ति मम मार्गेऽपि विद्यते ॥ ६९ ॥
 तच्छिष्यः कपिलोयामुग्निप्याधर्मोपदिशनात् ।
 सरोचिस्तदनाद्योऽस्य विदितानशनी नृतः ।
 ब्रह्मलोके दशोदन्तपुत्रमितायुः सरोमवत् ॥ ७० ॥
 शिष्यान् विधायासुष्यादीन् स्वाचारमुपदिश च ।
 विषयं च ब्रह्मलोकं कपिलोऽयमरोऽभवत् ॥ ७१ ॥
 स प्राज्ञान्मातृधेर्माता भीष्मादभ्येत्य भूतले ।
 स्वयं कृतं सांख्यमतमासुष्यादीनवोधयत् ॥ ७२ ॥
 तदाश्रयादत्र सार्धं प्रावर्धत च दर्शनम् ।
 सुखसाध्ये अनुष्ठाने प्रायो लोकः प्रवर्धते ॥ ७३ ॥

On the other hand the *Jīva* of Marīci after undergoing six successive births in Brāhmaṇa families in six different villages, such as, (1) Kallāka, (2) Ilhapa, (3) Caitya, (4) Mandira, (5) Śvetavi, (6) Rājagṛiha, under the names of (1) Kauśika (2) Puṣpa-mitra, (3) Agonhya, (4) Agnibhūti, (5) Bharadvāja and (6) Sthāvara respectively, through the power of good actions in his previous births was born in the royal family of Rājagṛiha under the name of Viśvabhūti from Viśākhabhūti the younger brother of Viśākhanandī who was then the ruling king of Rājagṛiha—

इत्यमृद्राजस्य द्वे विश्वभट्टौ महोपनि ।
 पत्न्या विश्वद्वौ विशाखनन्दौ तस्याभवत् सुतः ॥ ८६ ॥
 विशाखमुतिर्गुह्यराट् राजसत्त्वानुजोऽभवत् ।
 युवराजस्य तस्यामृदारणो नामतः पिता ॥ ८७ ॥

मरीचिप्रोक्तः प्राज्ञन्मीपाब्जितैः शुभकर्म्मभिः ।

विमोक्षभूतेर्द्वारण्या विप्रभुतिः सुतीक्ष्णवत् ॥ ८८ ॥

In this birth he being insulted by his uncle Viśākhaṇandi became an ascetic and dying was reborn from Nimarāja, the ruler of Pātṇa in Mṛigāvatī. The story of Nimarāja is somewhat unnatural one. We quote it below—

इतयाधैव भरते नगरे पीतनाभिधे ।

अभुट्टिपुमतिशर्चुर्नमराजो भट्टाभुजः ॥ ८९ ॥

तथ भट्टेति पद्मनासीत्तस्य सुशूरजायत ।

चतुर्भि सुचितः स्वर्गैर्वलभद्वीपेष्वभिधः ॥ ९० ॥

समावतीति नामाभूत् पुत्री च स्वयंजीवना ।

सीद्धैव च रूपवती मणत्तु पितर दयौ ॥ ९१ ॥

जातानुरागा ता मेव्य निजोत्सङ्गे व्यधत्त सः ।

तत्पाणिदण्डयोपायं विचिन्त्य चाद्यज्ज ताम् ॥ ९२ ॥

पीरञ्जलानयाङ्गय प्रपञ्चेद मङ्गीपतिः ।

यदत्र जायते रवं तत् कस्य व्रत निर्णयम् ॥ ९३ ॥

तवेति त समाचक्षुस्त्रिरुपादाय तद्वचः ।

समावतीं परिणेतु तत्र आनाययद्गुपः ॥ ९४ ॥

जम्बुके खञ्जिता शर्व्वे पार्थिवोऽपि समावतीम् ।

गान्धर्व्वेण विवाहेन स्वयमव द्युपायत ॥ ९५ ॥

लज्जाम्नीधाकुला भद्रा देवी मुक्ता मङ्गीपतिम् ।

सङ्गाधर्मेन निर्गते प्रययौ दक्षिणपथे ॥ ९६ ॥

पुरीं माहेन्दरी तत्र विरचय्याचक्षौ नवाम् ।

मातर तत्र सख्याय पितुरन्तिकमाययौ ॥ ९७ ॥

तत्पितापि सप्रजायाः पतित्वेनाखिलैर्जनैः ।

प्रजापतिरिति प्रोचं बलीयः कर्म नाम हि ॥ ९८ ॥

विप्रभुतिपुतः शुक्रान्मृगावत्या अधोदरे ।

सप्तस्त्रप्रसमाख्यातविष्णुभावः समागमत् ॥ ९९ ॥

तया च काले सुपुत्रे सुतः प्रथमशार्ङ्गभृत् ।

दिकरञ्जकपटतात् मिष्ट इति संज्ञितः ॥ १०० ॥

This Trippista after death took birth from the king Dhanañjaya in the womb of queen Dhārīṇī in Mūlā the then capital of Pātṇa. The story is thus related—

ततोऽपरो विदेहेषु सुकायां पुरि भूपतेः ।

धनस्ययस्य भारिण्याः पञ्चाः कृपावशातरन् ॥ ८ ॥

अतुष्टं मङ्गास्तथा व्यातचक्रधराङ्गिकः ।

काले तदा च सुबुधे मृगः सस्यल्लक्षणः ॥ ८४ ॥

प्रियमित्र इति नाम पितरौ तस्य चक्रतुः ।

पिभीर्मनोरथैः साहै क्लमेण बद्धे च स ॥ ८५ ॥

अथ संसारनिर्विण्णो धनस्ययमहोपतिः ।

प्रियमित्रं सुतं राज्ये मिधाय व्रतमादर्द ॥ ८६ ॥

प्रियामित्र भुव पातुं प्रियमित्रस्य भूपतेः ।

अतुष्टं मङ्गास्तथा निरप्यन् च क्लमात् ॥ ८७ ॥

पट्खल्विजयं जेतुं चक्रमार्गानुगोचरन् ।

यत्ना च पूर्वोभिसुखं मागधे तीर्थमासदन् ॥ ८८ ॥

कृताष्टमपक्षे च तुरङ्गचमूहतः ।

अतुष्टं पृथ्वाकटः किञ्चिद् यत्नायहोद धनुः ॥ ८९ ॥

मागधतीर्थकुमारं समुद्दिश्य मङ्गास्तथाः ।

कटपथं सुनामाहं गुरुकर्मनिवाचिपत् ॥ ९० ॥

मगधेभ्यो हयोत्थाय तं जघाह शिखीमुखैः ।

चक्रिनामाचरयेषीं बीक्ष्य शास्त्रीभवनचषात् ॥ ९१ ॥

उपायनाम्नुपादाय प्रियमित्रं स आधयौ ।

आज्ञाकरस्त्रवासीति जल्पन् व्योमस्थितं नृपं ॥ ९२ ॥

पुनश्चाभासं विविधीपायनेः स पक्षपादवित् ।

ततो जगाम याम्याया कर्कस्थितं उपायमा ॥ ९३ ॥

वरदा नाम जगरं नृपः प्राग्वदसाधयन् ।

गत्वा प्रतीच्यां प्रसासतीर्वैद्यमपि चक्रन् ॥

विधिना साधयामास प्रतिष्ठितं जगाम सः ॥

कृताष्टमस्य प्रत्यक्षीभूय सिन्धुमहोपतेः ।

रत्नमद्रासने दिव्ये प्रददौ भुवणानि च ॥

उत्तीर्थं चण्डेया सिन्धुं सेनानोयक्रियासनात् ।

खोलया साधयामास सिन्धोः प्रथमनिष्कटम् ॥

भूयोप्यमेव सेनानीः प्रियमित्रस्य प्राप्तनात् ।

कृताष्टमी दण्डघातात्मिन्नामुदघाटयन् ॥

चक्राद्दी गजरत्नं तत्कुम्भे मय्य दक्षिणे ।
 मणिरत्नप्रकाशाय तमिस्रां प्राविशद्गुह्यम् ॥
 काकिन्या मण्डलान्यकंमण्डलाभानि पार्श्वयोः ।
 लिखन् गुह्यार्थं दीप्ताय चक्रो चक्रानुगो ययौ ॥
 आपातनाथ, किरातानजैषोत् तत्र चक्रभत् ।
 असाधयन्नसिनायं द्वितीय सिंधुनिष्कृतम् ।
 चक्रानुगो निहत्याद्य भूयो वैयासमण्डलात् ।
 वयो चक्रे दयोः श्रेष्ठोन्नवविद्याधराय सः ॥
 साधयित्वा ससिनाया गाढं प्रथमनिष्कृतम् ।
 स्वयमष्टममन्त्रेण गङ्गादेवीमसाधयत् ॥
 सिनाया साधयित्वा च द्वितीय गाढनिष्कृतम् ।
 जितपटुखण्डविजयपत्नी मुक्ता पुरीं ययौ ॥
 चक्रवत्त्वाभिषेकोऽस्य चक्रे द्वादशवर्षिकः ।
 चमरेर्नृवरेशादि मष्टोत्सवपुरःसरम् ॥
 नीत्या पाण्डयतन्त्रस्य पृथिवीं पृथिवीपतेः ।
 एकदा पोटिलाचार्यं उद्याने समवासयत् ॥
 धर्मं तदतिके श्रुत्वा राज्ये मय्य स्वमात्मजम् ।
 स प्रवृत्ताग्र तपे च वर्षकोटिं तपः परम् ॥

He took his next birth in Prāgrāpuri from Jitasātru and Bhadrādevi, and went by the name of Nandana. The story is thus related—

अश्वेह भारतेषु पादापुर्वा जितशत्रुतः ।
 भद्रादेव्यां सौजन्येन नन्दनी नाम नन्दनः ॥
 तन्वन्मोक्षीकृतं राज्ये जितशत्रुमष्टोपतिः ।
 स सारवासनिर्विघ्न, परिश्रव्यामुपाददे ॥
 लोकानां उदयानन्दो नन्दनीऽपि वसुश्वरम् ।
 यथाविधि श्रमाभिमो पाकशासनशासनः ॥
 चतुर्विंशत्यवर्षाणि जन्मतोऽतीत्य नन्दनः ।
 विरक्त पोटिलाचार्यसमीपे मतनाददे ।
 मासीपवामैः सततैः श्रामण्य स प्रकर्षयत् ।
 व्यर्षादीदगुरुणा साहै यामाकरपुरादिषु ॥
 उभाभ्यामपि ध्यानाभ्यां वसुनाभ्याश्च वर्जितः ॥

विभिर्दण्डैर्गौरवैश्च शस्त्रैश्च रहितः सदा ।

प्रदीपचतुःकथायः चतुःसंज्ञाविवर्जितः ।

चतुर्विंशकथारहितयतुर्धर्मपरायणः ।

चतुर्विंशैरुपसर्गैरपरिच्छादितोऽयम् ।

त्रैषु प्रथमसूक्तो द्वेवौ कामेषु पञ्चसु ।

पञ्चमकारम्भाध्यायप्रसक्तः प्रतिशासकम् ।

विनायः समितोः पञ्च जेता पञ्चेन्द्रियाणि च ।

पञ्चजीविकायन्ता समाभिस्त्यानवर्जितः ।

विमुक्ताष्टमदम्यानः स नवव्रजगुप्तिकः ।

दधद्दशविधं धर्मं सत्यश्रीकादशाङ्गधम् ।

तपो द्वादशधा कुर्वन् द्वादशपतिमावृत्तिः ।

दुःखदामपि सद्भिः परीषदपरम्पराम् ।

निरीदो नन्दनस्तु निर्वर्णलघु तपोकरीन् ॥

+ + + + +

एवमारोधनी षोडशस्रज्ज्वा नन्दनी मुनिः ।

धर्माचार्याय समयन् साधन् साधोय सञ्चतः ।

षट्तिदिनाभ्युदयनं पालयित्वा मुनादितः ।

पञ्चविंशत्यष्टलया पुर्यादुः सीऽममोद्यतः ।

With these accounts of previous births of the last Arhat Mahāvīra the first Sarga (Chapter) of the tenth Parvan is finished. The remaining twelve Sargas contain full accounts of Mahāvīra's life.

The *Jīva* of Nandana after enjoying heavenly enjoyments for long time incarnated in the womb of Devānandā wife of Rīṣabhadatta a Brāhmana of Kodalasa family a resident of Astibharata. Indra thought that upto this time none of the preceeding Arhats has incarnated in a Brāhmana race living in alms. So he transferred the incarnated *Jīva* into the womb of Tṛiṣatā the chief queen of the king Siddhārtha, belonging to the Iksāku race. The birth of Mahāvīra is described thus—

अथ दिव्य प्रसन्नाम् स्त्रीष्वप्येषु यद्विषु च ।

प्रदक्षिणेषु कुले च मुनिसर्पिणि मावृते ॥

प्रमोदपुष्पे जगति शकुनेषु जयिष्वलम् ।

अष्टाष्टमदिनायेषु मासेषु नवसूयकेः ॥

चेधे यत्कृतधीदक्षा चन्द्रे हस्तीतपुगते ।
 सिंहाद' काचनहचिं खामिनी सुपुत्रे सुतम् ॥
 यद् पद्माद्विभक्तुमाप्यभिलष्य भोगहरादयः ।
 खामिनः स्वामिमातुष मूर्तिकर्माणि चक्षिरे ।
 शक्नोप्यासनकस्येन यत् कालं सपरिच्छदः ।
 विज्ञाय स्वामिनी जन्ममूर्तिका गृहमाययी ।
 अर्चयन्महदम्बाद्य दूरतीरिपि प्रपद्य सः ।
 उपसृत्यायतो देव्याश्रयस्त्रापनिका ददी ॥

In the second Sarga the birth of Mahāvīra, his Abhiseka in the Indraloka, his marriage with Yaśodā, daughter of Varddhamāna, death of his parents, his ascetism in which he entered in the thirtieth year of birth have been related. See the last verse of the second Sarga—

यथै वि'श्रति जन्मतीक्ष्ण समतीते वै सद्ये मासि च
 श्यामायां दशमी तिथौ हिमकरे हस्तीतरासु स्थिते ।
 यामेऽङ्गथरमे तु बहत्तपसः साचात्रिलोत्थाः प्रभोः
 चारिवेष समं तदा सममभज्जन्निर्ममः पर्ययः ॥

✓ In the third and fourth Sargas his wandering about in the sacred places is described. In the fifth Sarga the organization of the four kinds of Sanghas is related. The sixth contains the adventures of Meghākumāra and Nandisena, both of whom not only became his pupil but also adopted ascetism under his guidance. The following are the contents of the seventh Sarga. (1) Kalyāṇa-Yoga, ekastambha Rāsadanirmāna, (2) Āmrāphatabarua, (3) Śrenika-vidyāgrahana, (4) Durgāndhākathā, (5) Bhadrakakumārakathā. This is the colophon of eighth canto—

अष्टमदश' देवान्दा अत्रज्जासालिनीशासकविशतिपति भगवदारीय-
 वर्यनी नामाष्टम. सर्गः ।

The tenth Sarga describes Dasārṇa with characters of Bhadrakasthāli and Dhanyakaspati. The eleventh Sarga describes the characters of Rohineya, Abhayakumāra, Apahāra and Udayan in detail. The contents of the twelveth Sarga are the life of Bhadrakumār-pāla, pravrajya of Abhayā, character of Kunika name of Ajātaśatru of Magadh, the prosperity of the kingdom of Udayana and Kēbalavihāra of Śrīmahāvīra. The last or the thirteenth Sarga relates the Nirbāna or salvation of Mahāvīra.

At the end the Triṣṭiśālākāpuruṣas are thus enumerated—

सप्त त्रैलोक्यराट् जीवः पद्मनाभो जिनेश्वरः ।
 सुपार्श्वजीवी भगवान् सुरदेवो हितोदकः ।
 तृतीयः पौण्ड्रजीवः सुपार्श्वो जिनपुङ्गवः ।
 जीवी हृदाशुपल्लवस्तोर्यनाथः स्वयं प्रभुः ।
 कार्तिकस्य जीवः सार्धं—तुमतिरिति पञ्चमः ।
 जीवः मङ्गल्य षष्ठीर्हन् देवदुतोऽभिधानतः ।
 सप्तमी नन्दजीवन्तु जिनैन्द्र छदयाह्वय ।
 मुनन्दजीवीऽष्टमीर्हन् पेटाल इति नामतः ।
 नवमः केकसोजीवी जिनैन्द्रः पौट्त्वाभिधः ।
 दशमी रैवतीजीवः शतकोर्निर्जनेश्वरः ।
 अर्हन् सत्यजीवीवैकादशः सुकताभिधः ।
 द्वादशीर्हन् नमनाथो जीवः हृष्य शार्ङ्गिणः ।
 त्रयोदशस्य जीवीर्हन् निष्कषायस्त्रयीदशः ।
 जिनैन्द्रोद्दिष्टीजीवी निपुण्याश्चतुर्दशः ।
 निष्कसः सुमयाजीवी जिनः पञ्चदश पुनः ।
 षोडशी रैवतीजीवविषयगुणाभिधानतः ।
 सप्तमिजीवः समाधिनामा सप्तदशो जिनः ।
 जीवन्तु गगनैरटादशोर्हन् संवराभिधः ।
 दीपयनजीवस्तेकोनविंशीर्हन् यशोधरः ।
 विजयी विजयितमः कर्णजीवी जिनेश्वरः ।
 एकविंशजिनी मञ्जी यः पुरा नारदोऽभवत् ।
 चाभ्यकल्प पुनर्जीवी द्वाविंशी देवतीर्षकः ।
 त्रयोविंशीऽतन्त्रवीर्ह्यौ जीवौ ह्यष्टमदशतु-
 स्तातिजीवचतुर्विंशी भद्रहृद्नाम तीर्थकः ।
 दीर्घदन्तो गूढदन्तः षड्दन्तस्तृतीयकः ।
 तथा श्रीचन्द्रश्रीमूर्ति श्रीसोमः पञ्च इत्यपि ।
 सद्वापशी दशमाक्षलया विमल इत्यपि ।
 विमलबाहुनीऽरिष्टभाविनीऽमी विषाक्षिणः ।
 नन्दिश्च नन्दिमित्रश्च तथा सुन्दरबाहकः ।
 भद्राबाहुरतिवर्लोमद्वावकीवत्त्रयपि ।

दिष्टय विष्टय मवाभौ चर्हचक्रिषः ।
 चटत्प्रकर्षारामाय तव प्रथमती वलः ॥
 जयन्वीयाजितो धर्मः सुप्रभय मुदर्शनः ।
 आनन्दनन्दनी पद्मसद्यो संकर्षणीऽन्तिमः ॥
 मयर्हचक्रिष्येते तिलकी लीङ्गजङ्घः ।
 वज्रजङ्घः केशरी च बलीप्रह्लाद इत्यपि ।
 तथापराजितो भीमः सुयोदीनवमः पुनः ।
 इत्युत्सर्विण्या विपदि' श्लाका पुरुषा चमो ॥

Once on a time just before his disappearance Mahāvīra, asked by Sudharman Śvāmin, told him—

स्वाम्यथाव्यग्रम सीचादगते काले कियत्यपि ।
 जम्बूमासस्तव शिष्यात्परं नैव च केवलम् ॥
 उच्छन्ने केवली भावी न मनः पश्चाद्योपि हि ।
 पुलाकस्तन्मित्र तदावधिप्य परमी नहि ॥
 चपकीपश्मयेष्टी न च नाष्टारकं वपुः ॥
 जिनकन्यो नहि नहि मयमनितयं तथा ॥
 शिष्यः संत्यति ते जम्बूः स चतुर्दशपूर्वभत् ।
 जम्बूशिष्यः प्रभवय भविता सर्वपूर्वभत् ॥
 शय्यभवन्तु तच्छिष्यो द्वादशाद्री भविष्यति ॥
 दश वैकालिकशय्यं सचात्युहृत्य स श्रुतान् ॥
 तस्य शिष्यो यशोभद्रो भविता सर्वपूर्वभत् ।
 सभतिभद्रवाङ्ग च तच्छिष्यो सर्वपूर्वभ्वी ॥
 स्यूलभद्रोऽथ समुत्पन्नेवासी सर्वपूर्वभत् ।
 ततोऽन्तिमा चतुर्पूर्वी व्युच्छेदमुपयास्यति ॥
 महागिरिमुच्छ्रिताया वज्रान्ता दशपूर्वभ्वः ।
 ततःपर भविष्यन्ति त्रीयंस्वास्त्य प्रवर्तकाः ॥

Saying this he thought that the love of Gautama to him is the chief obstruction on the way of his Nirvāna. Consequently he resolved upon sending him away from the place. He sent away Gautama on pretence of instructing Devsarman, a Brāhmana of the next village. Gautama obeyed his order without any delay. Then—

तदा कान्तिकदर्शनशायाः पथिने चये ।
 स्वाति ऋते वर्तमाने ज्ञतयडो जगदगुहः ।
 कल्याणफलपाकानि पञ्चपञ्चाशत् तथा ।
 तावन्वय विपाकानि जगावध्ययानि तु ॥
 षट्त्रिंशत्तमप्रश्न्याकरणाभिधाय च ।
 प्रधानं षायाध्ययनं जगदगुहर्भावयत् ॥
 मामिनी मीचमस्य विज्ञायासनकम्पतः ।
 मुरा मरेन्द्राक्षवेयुः मूर्ध्नेऽपि मपरिच्छदा ।
 तव दादशवात्सुरीं चितितले भव्यान् प्रवीर्थाश्चक्रेः
 श्वासी वामचकेवलङ्गिरमरैरप्यसिंती गीतम ।
 शला राजगृहे पुरेऽक्षतमवीपयादिकक्षा प्रभु-
 भूत्वा मासमुपीयतः पदमगादचोषशर्मापदम् ।
 मुक्ते तत्र च पञ्चमी गणधरी लब्धा मुधर्मप्रभु-
 श्रानं पञ्चम मन्त्राक्षिरतर धर्मे जनान् आतले ।
 पातो राजगृहामिधाननरि निःशेषमप्यन्यदा
 जम्बूस्वामिसुनैरधीनमनघ मुहुं निजं निर्यसे ।
 तस्मिन्नेव पुरे मुधर्ममपभत् चोषाटकक्षा क्रमात्
 तूर्यध्यानधरो पुनर्भवमगादहैतसौख्य पदं ।
 पयादलिमकेवलो चितितले श्रीवीरमार्गायश्री
 धर्मे भव्यजनान् प्रवीक्ष्य मुचिर जम्बूपमुयान्यदा ।
 पैलोक्षीऽपि हि सात्विकेष्टनवधे प्राग्जन्ममीचावधि
 श्रीमदीरजिनेश्वरस्य चरितु की वक्तुमीशीऽखिलम् ।
 आस्ताद्यथ तथापि प्रवचनाम्नीधेर्गुह्योलालवम्
 किञ्चित् कीर्तितमीदृशं ननु मया स्वस्वीपकारेच्छया ॥

Colophon. इत्याषाढ्ये श्रीहेमचन्द्रविरचिते त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरिते महाकाव्ये दशम-
 पर्वाणि महावीरनिर्जालवर्णनो नाम तयोदशः सर्गः ॥ सभातं खेद दशम-
 पर्वापरिपुर्णमिदं त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरितम् ॥

After this a long list of the followers of the principles pro-
 pounded by Jambū Śvāmin, commencing from Prabhāva Śvāmin and
 ending in Ācārya Hemcaundra has been given. The list ends in verses
 conveying a request from the king Kumārapāla to Hemcaundra
 for preparation of the work. As—

अथानुपूर्वजसिद्धराजमुपतेभक्तिस्पृहा याचञ्जया
 साङ्गं व्याकरणं सञ्जलिमुगमं चक्रुर्भवन्तः पुरा ।
 महेतीरथयोगशास्त्रममर्भं लोकाय च दद्याय-
 च्छन्दोलङ्कृति नामसंयद्सुखान्यानि शास्त्राण्यपि ॥
 लोकोपकारकरणे स्वयमेव यूयं
 मज्जाऽस्य यद्यपि तथाप्यहमर्थयेदः ।
 मादृक् जनस्य परिबोधकृते शलाका ।
 पुंसो प्रकाशयत ह्यक्षमपि निषष्टेः ॥^१
 तस्योपरोधादिति ह्यमचन्द्राचार्यः शलाकापुरुषेतिह्यक्षम् ।
 धर्म्मोपदेशकफलप्रधानं लघोविशेषादगिरां प्रपद्ये ॥
 जम्बूद्वीपारविन्दे कनकगिरिरसावगुते कर्णिकालं
 यावदयावच्च घत्ते जलनिधिरवनेरनरीपलमुच्चैः ।
 यावदव्योमाध्वपाय्यौ तरणिशशधरी भास्यतस्तावदे-
 तत्काव्यं नाम्ना शलाकापुरुषचरितमित्यन्तु गौतमं धरिष्याम् ॥

No. 63. मुनिपतिराजर्षिचरितम् । Munipatirājarṣicaritam Under this number there are two different codices of different subjects with different names such as (1) Jñātādhyayanabhāsa, (2) Munipatirājarṣicaritam with following descriptions :—

(1) ज्ञाताध्ययनभास । Jñātādhyayanabhāsa. Substance, country-made white paper, 10×4 inches Folia, 17. Lines, 3-13 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Verse Generally correct. Complete.

A Bhāsa or Bhāṣya on the Jñātādhyayana in Bhāṣā verse by Rājacandra Sūri, complete in nineteen chapters each with a separate name as—

इति ज्ञाता मयमाध्ययनमेवकुमारनी भास, द्वितीयध्ययनसंघादगन्थाय भास,
 त्रितीयध्ययन इतपन्थाय भास etc

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ब्रह्मदत्तकविल पुरराजोय करे पडाळ ॥

बीर जियेसर बंदे उविगति जिह्यु ।

मयमो गीयमपाये खमिस्वत्त हरवद्दु' सविराजोय उजी ॥

मेघकुमार भल्ल भाटि । सङ्ग सी सानो साधुशिरोमणोयि ।
 तेदुनूँ चरितवित्तार, खासि सुधमां लंघप्रतिद कइइ को ।
 कइअ अगि मम्भजारि ॥
 सङ्गसीमा गौसा शिरोमणि नीती ।

End.

इमजे संयम आदरीए विरजइ के कामभोग कि ।
 इइसी + + + परभवि सुगत नउ छोय कि ।
 ज्ञात अगनी भति शरए, कौदीइ गुणवभासकि ।
 जेडि नयण बिबाधी सए भिका दुंकइतासकि ॥
 पासचंदसूरि शिरोमणए । सीमसरचंदसूरिंदकइ ।
 राजचंद्रसूरि जय बताए, तेजई आधि दिधिदकि ॥
 सरवण अवि'भोटन यतीए पाटणि साध्यउ कालकि ।
 ते सङ्ग गुरुनरं पायनसीए । पठणइ अवि मेघराजकि ।
 देवगुरु केरइ सानिध्यइ + मइकीषी भास कि ।
 नरनारी अइनिमि भणउए पूजउ मननो आसकि ॥२५॥ ५

Colophon.

इति श्रीशताद गुणोम साध्यायन कंदरीक पुडरोकभास ॥ २८ संपूर्ण ।
 यथाग्रंथ । प १ अंवलनकेद साधी बाजडाजी तत् शिष्यो-
 लाखाजी तत् शिष्यो साधी मूमत लकी तत् शिष्यो सइमललीलिखितं
 सही २ ।

विवरणम्—शातायनभासाभिधः कथिजैननिबन्धः पुस्तकेऽस्मिन् वर्तते ।

(2) मुनिपतिराजर्षिचरितम् । Munipatirājarṣicaritam. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches, (bound in book form). Folia, 31 Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1550.* Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the adventures of Munipati Rājarsi by Rāj-candra Sūri.

* This is the date of original composition of the work. The date of copying is 1699 Samvat. See the colophon.

Beginning. ॥ ६० ॥ धूरि बलु ।

गोयमगणहर २ पायपणमवि ।

मामदं मवनिधि संपमदं ।

सुयलमिडिसेवक थापद ।

एकममा अउ लगर ।

धरद ध्यान तिहां बुडि थापद

वैकर जीहो दौग वर ।

दिउ मुभवाणिविशेष/बीलिं मुमुनिपति राय जवो

कया संबध सविशेषि ॥ १ ॥

जंबूदोवद । १ । भरद मभमि मणएतिकनगरी मली ।

करदराशमणपति सुभउ ।

कला वज्रभरिते कुसललक्ष्य आ वबोस पूरउ ।

पटराखी पृथबी सुयउ विनयवंत मुनिवार ।

नगरलीक गुण आगलउ तस मुखिचंद कुमार ॥

End.

लंघिक कया कही मुविशाल ।

परिब्राजिका जटा बिछं आल ।

तिणि मुनिवर परिकीधो जेह ।

अन्वेहि वरं परिप्यउ तेह ।

यावक जेणदद व्यता हरउ लोयउ ।

तेतां अय जासदं पापीउ ॥

इसिउ कइता लागी वार ।

थिउ मुनिवरए कीप अपार ॥

तेजी लीह पाप कइं जियाइं

कुलउ लीउमुखि मिउ तिसाइ ।

सेवि पुवने बीहइ घणउ ।

तत्तनि ध्यान प्रगटिउ थापणउ ॥

मदिउ आल मुनिवर गइ तुम्ह ।

कइइ पुव धनखीधउ अम्ह ।

दीवउतूं मुनिवरमइ सुवि ।

अभिसंतापिउ बाणइ रवे ।

अणूंयमा बीखानुपाय ।

मइ इइ व्याधमउ रिबि राय ॥

गुह्यं लघा परमविदुः इ' गतउ महाप्रभसाङ्गउ उपप्रात ।

करइ मेवि अति पथालाप ।

दोधु चाल सुदिइ मुह पाप ।

साजि उधचउ इइया माङ्गितेइ ।

भववाधि सहनंको मंदेइ ।

दिउ देराम्भेवि सजे भवउ ।

करिमुका काक इवर चापचउ ।

घचउ मदी वरवेउइ प्रीय ।

विवि मुनिपति कवि दोवा सीय ।

वेइ मुनिवर कवर विहार ।

पालइ कछ महावतसार ।

ध्यानमीनितपदीसीदेइ ।

देवसीकि देवता आवेइ ।

तेइतुं ध्यानहीया माङ्गि चाधि ।

वेइ एकावतार आधि ।

मुनिपति दय ते लाम्भइ वही ।

मुचउ कथा सुलेपई सहो ।

संदत् पनर पंथामी आधि ।

बदि बेगारु माम मधि आधि ।

दिन मुपमसी रविउ रविहार ।

मथइ मुचइ तिइ इयं अपार ॥ ६ ॥

Colophon.

इति श्रीमुनिपतिराजविचरितं संपूर्णम् । सवत् १८८१ वर्षे ज्येष्ठमासे
श्रुति पक्षे द्वितीया तिथी मङ्गलवासरे । पूज्यश्रीकल्याणशायर श्रीहर-
विजयराजे श्रीउद्यसेनपुरवरे स्वये मुनिवरकौर्मिचंद्रसेन लिपिकृतम् ।
इति लिखकपाठकयोः देयाणि भूयानु कसलाप्रादुर्भावतः परं शतानि
भद्राणि संपद्यन्तां, एतत् पठतां सा + वाङ् वार्ह पठनार्थम् ॥

विररचम्—उद्यकेऽभिन्नु मुनिपतिराजविचरितं नाम कविभ्येनपद्यनिबन्धो वर्णते ।

page. Character, Nāgara. Date, Sainvat 1739. Appearance, fresh. Verse. Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem on the story of the Śrīpāla, entitled Śrīpāla Narendrakathā by Jīāna (જાન) Śāgar. The story relates that in the city of Ujjayini there lived a king named Pṛithvī Nāendra. He had two wives, one Śrūbhāgya Sundarī and the other Rūpasundarī and two daughters by them, who's names were Surasundarī and Madansundarī respectively. Of them Surasundarī was materialist, and Rupasundarī was a fatalist or acknowledging the preponderance of karma (action).

Once on a time the king called them in the court and told "I am going to ask you both a question after answering which each of you will get one's chosen husband from me." After this little introduction the king put the question before them—"what is the effect of Puṇya (merits) ? On which Surasundarī replied—the wealth, youth, dexterity, health, beauty and company with one's desired husband, O king, these are the effects of merit. Afterwards Madansundarī replied according to the instruction of the Jaiua Śāstra that Vinaya (honesty), Viveka (conscience) Vicāra (judgment), Santosā (satisfaction), good character, sinless body, and a natural tenderness towards friends, these are the effects of merit. The king was not heartily satisfied with this answer and married her with a leper. Madansundarī went out from her father's house to the leper, and worshipped Siddhacakra for nine days continually and husband was cured". After this the leper became celebrated under the name of Śrīpāla Narendra.

Beginning. ૧૦૦ શ્રીચરિત્તાદિ પરમંત્રાય નમઃ ॥

કરકમલજોડે વિકિરિ । સિદ્ધિસુધન પદ્મનેમિ ।

શ્રીશ્રીપાલનરિદની રાસ મધપતનેમિ ॥ ૧ ॥

મહોદય મંદ અનેક તે । પંપલિમ્ પદ્મિમાર ।

મયસાયરતી હતરદ' । જો જપદ' શીતલકાર ॥ ૨ ॥

શ્રીગુરુદેવ પસાહ લદ' । રવીંદ' કવિત રસાલ ।

મ્યાન મયે મહુ સાંભલી સિદ્ધચક્ર ગુચમાન ॥ ૩ ॥

End.

મયમસુદરો ધન આશિશાય । જેવે યાદોહ કર્મ ।

સિદ્ધચક્ર આરાધીષદ । અનુપાલ્લો જિન અર્થ ॥

मिथ्यामत भूला भर्मेव । नयमे जिनवर बाध ।
 दानमोल तपवेदनाए । नेहने किम्य वधाए ।
 सुख अनंता भोग बह ए । जे पूजे चरिहत ।
 मयचमुंदरि श्रीपाल परेए । नेह बहइ गुणवत ।
 लाइल नष्ट गुह गार्हए । श्रीगुणसमुद्रसूरि ।
 ताम प्राटि सीकामकोए । बहो हं चारुंद पुरि ।
 भविष्य भावे नित नमोए । श्रीगुणदेवसूरिपाय ।
 ताम सीम रासए बन्धीए । त्यानसागर उरभाय ।
 पगर एकवीने मागसिरह । अजुदासी बीज गुहवार । *
 राम रच्यो सिद्धचक्रनीए । गाइउ योमवकार ।
 एकमनी जे अन जपइ । ते घरि मडल मरल ।
 अट्टि चन्ती भोग वेए । जिम मुपति श्रीपाल ।
 सुखो मुदरो मयचमुदरो श्रीपाल ॥ १८ ॥

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रचाराधनमाहात्म्याविषये श्रीश्रीपालनरेन्द्रकदासम्बन्ध चोपदे
 मन्मथा लिखिता चैवं संवत् १७१८ वर्षे वैशाखशुद्धि १३ मनी श्रीराजनगर
 वास्तव्य सुशाविक केशरवार्ह वाचनाये ॥ श्रीश्रीगुण सर्वसंघस्य श्रीपार्श्वनाथ
 प्रसादात् ॥ श्री. १ लः ॥ श्रीः १ श्रीः

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीश्रीपालनरेन्द्रकदासविषयकानि भाषावचानि श्रीज्ञानसमुद्रनरिचि-
 चितानि वर्तन्ते ।

No. 65. श्रीपालकथा । Śrīpālakathā Substance, country-made
 reddish paper, 14 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 9-15 in a page. Charac-
 ter, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, writing
 injured in many parts especially in the last page which are not legible at
 all. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणान्तपूर्वम् ।

* The date of composition of the work is 1531 Samvat, the second day of the full moon of Agrabāyana

No. 66. श्रीपालनरेन्द्रकथा । Śrīpālanareन्द्रakathā. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 84. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1861, Śaka 1726 Appearance, old, worm-eaten and slightly torn in parts. Prose Generally correct Complete.

A large work on the preceding subject in Prākṛita prose. This story was first told by Ratna-ekkhara Sūri and has been compiled afterwards in the present form by Hiranya-ekkhara Sūri a pupil of Hematilaka Sūri and copied by his pupil Hemcandra Sādhu in Samvat 1488. Though the work is based on the same subject as the above described ones yet not only its language differs from them but the manner of description also is different. This work has added a long introduction in the beginning in which different kinds of Dharma, Navapada and Siddhacakra have been fully explained by Gautama Svāmin, asked by the king Śrenika, in Rājgrīha.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अरिहाई नव पराई भापिना द्वियरकमलमङ्गलि ।

सिरि सिद्धचक्र मङ्गापमुलसं किपि कंठेनि ॥ १ ॥

अलि च अवदीवे दाद्विभरहृदमङ्गलि नं डे बडपण—धन-समिडी
मगहाईमी जयपसिडी ॥ २ ॥ अगुपन गिरिगोरलाइतिय जयमि
वित्तिरिय त देस सुविसेस तित्थ भासति गीयत्ता ॥ ३ ॥ तत्य
मगहाईमी रायसिद्ध नाम पुरवर अलि देमार विठल गिरिवरसमलदिय
परिसरपदेस ॥ ४ ॥ तत्य सेणिय राउ रज्जं पाली इति जय विक्काउ
गोरजणवलणभभी विद्धिअजियतित्थयरसुसी ॥ ५ ॥ अणत्थि पटम
पण्डी नन्दानामण औद वरपणी अमयकुमारी बहुगुणसारी चउ बुद्धि
भठारी ॥ ६ ॥ चिउइ नरिंदधुया वीया अणत्थि चिहना द्वि जीये
असीगवदी पुणी इह विहाहाय ॥ ७ ॥ अथाउ अवेगाउ धारणि पमुहाउ
अण्दीवीउ मेहाइणी अणैए पुना पिपमाइपयभना ॥ ८ ॥ सीसेणिय नर-
नाही अमयकुमारेण विद्धिय चअहाही तिउवणपयडपहावी रज्जं पाली
धम्मं च ॥ ९ ॥ एयामि पुणी समए सुरमहिउ वडमाणेतित्थंमि विद्धि
रलो संपणी रायगिहासज्जमवरंमि ॥ १० ॥ पेसेइ पटमसीसं जिउं नव-
हारिणगुण हरिइ' सिरिगीयममुपिदं रायगिणे लीयलामण्ण ॥ ११ ॥
सीसहजिवाएसी संपणी रायगिइपुइआणि कइपइ सुणि परियरिउ

ਸੀਧਤ ਸਾਸੀ ਸਜੀ ਸਰਿਤੁ ॥ ੧੨ ॥ ਤਥਾਗਮਥ ਸ੍ਰੋਤੁ ਬਧਨੀ ਜਰਨਾਢੁ ਪਸੁਢੁ
 ਪੁਰਖੀਤੁ ਨਿਧਰੁ ਰਿਤੁਸਮੇਤੁ ਸਮਾਗਤੁ ਭੁਜਿ ਅਭਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਪਥਵਿਧਿ
 ਅਭਿਮਸਰਥੁ ਕਾਚੰ ਨਿਧਪਾਢਿਥ; ਤਦਾਕੁਥੁ ਪਥਿਨਿਧੀਯਸੁ ਅਭਯੋ ਤਵਿਧੀ
 ਤਵਿਧਿ ਭੁਜਿਧਿ ॥ ੧੪ ॥

Then asked by them Gautama began to explain the real form of Dharma as follows—

भयर्षि सज्जनलहर गंभीरमयेण कश्चित् सादनी
 धम्मसद्वर्ध सन्धं पवराधधारिकतिद्धितो ॥ १३ ॥
 भी भी सद्दागुभावा दुल्लङ्ग लङ्घित्थ माणसं जम्भ
 यितिकुलाद पङ्काय गुदसामयिं वसुव्व च सा ॥ १४ ॥
 पंच विहंदि पमायगुदया वाय विवञ्जियं भुति ।
 सधम्म कम्मरिद्ध ससुज्जमे होइ कायव्वी ॥ १० ॥
 सो धम्मो च उभेत्त उव्वदी सयलक्षिण वरिद्धिं ।
 दासं सीलं च तवी भावीवि यत्तस्स मे मया ॥ १५ ॥
 तन्ना विभावया विणा दासं नहु सिद्ध सादण होइ ।
 सीलं च भावविबलं विहलं विहलं विद्यहोइ सीयंमि ॥ १६ ॥
 भाव विणा तथोवि थहु भावोइ वित्थार कारणचैव
 तन्हा नियमभावुज्जिय सुविपुल्लोहोइ कायव्वी ॥ २० ॥
 भावीवि मथो विमल मण च अइ पुज्जय निरीलंबयं ।
 तस्स नियमथुइ कश्चिय सालक्षण भाण ॥ २१ ॥
 थालं वथापि जइविद्ध बहुप्यधाराणि सति सत्थेसु ।
 तद्धवि नवपयभाणं सपट्ठार्थं वित्तजगगुदयो ॥ २२ ॥
 अरिहंसिटावेरिया लभ्भन्नाया साहूणीपसम्मत
 नाणवरण च तथो इय पयनवर्गं सुणेय्वं ॥ २३ ॥
 तथरिहते वारसदीवविसुक्के विगुहनाणमाए ।
 पयडियत्तत्तेन य मुरराए भावहि निहपि ॥ २४ ॥
 पनरसभियपमिद्धी सिद्ध चणकम्मवत्थन विमुत्ति ।
 मिह्माणंतत्तत्तलो भावय तन्मयमणा मयवम् ॥ २५ ॥
 पंचाशारपविने विगुहमिद्ध तद्देइस पडुक्ते ।
 पर उव्वयारि क्षापरे निबं भाएइ वीरिवरी ॥ २६ ॥
 गणितितोसमिद्ध सत्तयभाणमिद्धज्जत्त ।

સમ્પ્રાપ્ત લીલમયો સમ્પ્રાપ્ત સમ્પ્રાપ્ત ॥ ૧૦ ॥
 સમ્પ્રાપ્ત કમ્પ મુનિસુ વિદ્યરતી મુનિમયિ સમ્પ્રાપ્ત ।
 મુનિ મુનિ કમ્પ મુનિરત નિજિયકમ્પ ॥ ૧૧ ॥
 સમ્પ્રાપ્તો આગમ પદ્યવિદ્યતસદ્વિદ્યત્ત્વં ।
 દસ્ય રત્યપદ્યવં નિજધારિત મય મુનિ ॥ ૧૨ ॥
 સીવાસીવાદ પદ્યત્ય સત્ય તત્ત્વાવલોકન ચ નાણસમ્પ્રાપ્ત ।
 મૂલ્ય સિક્કેદ્ય વિવિદ્ય ॥ ૧૩ ॥
 અસદ્ય કિરિયા અસદ્ય સુદ્યા સુકિરિયા સુજીવ અપમાદ ।
 તત્ત્વારિયં સત્યમગુણજુતં પાલયનિરત ॥ ૧૪ ॥
 અન્યકમ્પ તમોભરદ્વજ ભાણમય દુવાલમગધરમ વરમકસાદ્યત્ત્વં ।
 અરિદ્યસમ્પ્રાપ્તો કલ્ય ॥ ૧૫ ॥
 અસદ્ય નવપદ્યત્ત્વં જિણવરધર્મમિ સારમ્પ્રાપ્ત ।
 કલ્યાણકારણાદ્ય વિવિદ્યા આરાદ્યિયત્ત્વં ॥ ૧૬ ॥
 અસદ્ય નવપદ્યત્ત્વં સિદ્ધ સીરિસિદ્ધચક્રમાનતો ।
 આરાદ્યતો સતો સિરિ સિરિપાલવચ્ચ લદ્ય સુદ્ય ॥ ૧૭ ॥

Here they asked who was Śrīśrīpāla ? and what kind of happiness he got from the worship of Siddhacakra On which Gautama began the story thus—

જત્ય ભરદ્વજસે દાદ્યિય ચંદ્રમિ અત્ય સુપસિદ્ધી
 સર્વોટ્ક પદ્યવેસી તાલવનમિય ભરદ્વજો ॥ ૧૮ ॥

સી અરિરતી

પદ્ય પદ્ય જત્ય સુમુનિજુતા ઓગપ્તવેસા દ્ય મંનિવેસા ।
 પદ્ય પદ્ય જત્ય ચ મજનોયા કુટુ મંનિયા દ્ય મુનિવેસા ॥ ૧૯ ॥
 પદ્ય પદ્ય જત્ય રસાલલાલ પદ્યમયાલ વ્ય તરદ્યિયત્ત્વં ।
 પદ્ય પદ્ય જત્ય સુદ્યકારાલ મુનિયલો સમ્પ્રાપ્તભાલ ॥ ૨૦ ॥
 પદ્ય પદ્ય જત્ય સનાથિ યાથિ મહાપુરાણીય મહાસનાથિ ।
 પદ્ય પદ્ય જત્ય સગીરસાથિ સુદ્યો સુદ્યાણીય સુમોયલાથિ ॥ ૨૧ ॥
 સત્યથ માલવદેસી અકયવેસી દુકાલમ્પરિદ્ય અત્ય
 પુરો પીરાયા સજ્જીવોનામ સુપદ્યાયા ॥ ૨૨ ॥

End.

એકીનવપદ્યમાદ્યસારસિરિપાલનરત્ત્વં દ્ય કલ્યાણ સુદ્ય તત્ત્વાવલોકન મિ-
 યાથં કુણ્ણ કલ્યાણ ॥ ૨૩ ॥ સિરીવલ્લસેનમયદ્યવદ્યવદ્યદ્ય મિલ્યવદ્યોત્ત્વં

सीसरत्तशेषरप्रयाकथा कीयोसीदे । १८ ॥ तीकीसीमे हिरयणसेहर-
मूरीदि इमाड्ड भंकलिया तखोस हंसचंदण साड्डणा विक्रममस्सवरिसमि
चउदसचट्टावोसी* लिद्धिशा गुरुभक्तिकलिएणं ४० सायरमेर जामहियलंसि
मशिसुरावट्टति तावनदड वा इयता कडा एसा ४० गाया १२४०
रयायथमुदेसत. १६७५ ।

Colophon. इति श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथा श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यायुता संपुष्ठा संवत् १८६१
शके १७१६ मौतो फाल्गुन सुदि द्वादश्या भौमवासरे लिखत पं प्रथ
चंदलीपीकृत श्रीकाशीमध्ये वरकरआचार्यगच्छं ।

विवरणम्—पूर्वोद्धिता श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथा पालीभाषारचिता सम्युष्ठा पुस्तकेऽव वर्तते ।

No. 67. साधुचरितम् । Sādhucaritam. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 21. Lines, 12-17 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete in parts

Although the codex is labelled as Sādhucaritam really it is not a work on the characteristic of Sādhū. On the other hand it contains Bhāṣā verses as well as songs on many different subjects. The following colophons will illustrate its contents—

- (१) इति श्रीपरमन राजईष गीत, (२) इति श्रीधनारिषिसुकायसंपूर्ण,
(३) इति श्रीचनावी सु, (४) इति सुकाय संपूर्ण, (५) इति श्रीवाड्डवल
सिकाय संपूर्ण, (६) इति श्रीगोडो जी गीत, (७) इति श्रीशेचछय जी
सवन, (८) इति श्री + + चर्जिशलिजिष सवन, (९) इति श्रीपार्श्वजिष
सवन, (१०) इति श्रीयुग्मध्यानी सवन, (११) इति श्रीनरक चौडालोयी
सम्पूर्ण, (१२) श्री४० चरणलंछण सवन सम्पूर्ण, (१३) इति श्रीधमावतीसी
संपूर्ण, (१४) इति श्रीपुण्डवतीसी सम्पूर्ण, (१५) इति कम्बवतीसी
सम्पूर्ण, (१६) इति श्रीपापवतीसी सम्पूर्ण, (१७) इति श्रीव्यासपुण्डवगीत,
(१८) इति श्रीसंभवनःपुण्डवगीत (१९) इति दादाजीगीत, (२०) इति
श्रीदादाजीगीत, (२१) इति श्रीदाजीगीत, (२२) इति श्रीआदिजिष
सवन, (२३) इति श्रीजिनदत्तमूर्तिस्सवन ।

* This is the date of the original composition of the work.

Almost every page contains one or two colophons of this kind. Besides these Bhāṣa verses mixed with some Sanskrit verses are also to be found here such as Dādāji Aṣṭakam. Jinakuśalagurunāmāṣṭakam Laghu Cāṇakyaślokaḥ and Prastāvikaślokaḥ. Of these we quote first the Dādāji Aṣṭaka fully and Jinakuśalagurunāmāṣṭaka partly.

नमस्यद् श्रीजिनदत्त सूरिं गुणाकरं किन्नरपूज्यपादम् ।
 यतीश्वरं तुष्टिकरस्वरूपं लावण्यगात्रं बहुसौख्यकारम् ॥ १ ॥
 भूपा नरा ये प्रणमन्ति नित्यं तेषां मनीषां सफलकरोति ।
 लक्ष्मीं यशीराज्यरतिं प्रप्तिं विद्यावरश्रीललनासुखानि ॥ २ ॥
 भक्त्या नरा ये तव पादसेवां कुर्वन्ति शं ते तु लभन्त एव ।
 न दुःखदौर्भाग्यभयं न चारिः स्मरन्ति ये श्रीजिनदत्तसूरिम् ॥ ३ ॥
 कविः स्ववुद्ध्या गुरु मन्निभोऽपि कस्ते गुणान् वर्णयितुं समर्थः ।
 तथापि त्वङ्गक्तिरतो सुनौन्द करोमि किञ्चिद्गुणवर्णनां ते ॥ ४ ॥
 महार्णवे भूधरमस्तकेऽपि स्मरन्ति ये श्रीजिनदत्तसूरिम् ।
 सुखैः सहायानि जिनाः स्वधाम्नि ततो भवन्तं प्रणमामि कामम् ॥ ५ ॥
 जैषाञ्जसंवाधनपूर्णचन्द्रः सत्सेवकेच्छामितकल्पवृक्षः ।
 युगप्रधानस्तुतसाधुमूर्तिः सूरौश्वरः श्रीजिनदत्त सूरिः ॥ ६ ॥
 न रोगशोकारिपुभूतयक्षा नवग्रहा राक्षसदस्युचौराः ।
 न पीडयन्ति सत्त्वनाममल्लेखस्मान्नराणां शिवदायकोऽस्ति ॥ ७ ॥
 इत्थं गुरोरष्टकमुत्तमाद्यः प्रभातकाले पठते सदैव ।
 किं दुर्लभं तस्य जगत्त्रयेऽपि सिध्यन्ति सर्व्वाणि समीहीतानि ॥ ८ ॥
 इति दादाजी अष्टकं सम्पूर्णम् ।

संघेयाने पुरेवा सकलजनपदे राजमार्गेकुटुम्बे
 गच्छे संघाटके वा प्रसुदित मनसा वासरे वा निशायाम् ।
 यन्नाम अयंमाणं भवति भयहरं सर्वसम्पत्तिकारि
 श्रीमान् दाताप्रतापी जिन कुशलगुरो न त्वदन्वोऽव कीर्ति ॥ २ ॥
 सर्वस्वापालमालापरिषदि विबुधश्रेणीवाणीसभायां
 वादव्याख्यानगोष्ठीसुललितवचनाव्यासविन्यासजन्याम् ।
 सौभाग्यं तत्प्रसादात् विमलशशिकलाकान्तिकीर्त्तिप्रदं स्यात् ॥
 त्रैलोक्ये स्थातकीर्त्ते जिनकुशलगुरो वाञ्छितं मे प्रदेहि ॥ ३ ॥
 अङ्गे वङ्गे कालङ्गे मगधजनपदे गौर्जरे मालवे वा
 सौराष्ट्रे मन्दपाटे मरुषु किमपरं भूर्भुवःस्वस्वयेऽपि ।

योमे निर्धारदंशे सलिलवितरणाभीष्टदानप्रभृता
 कोत्तिंसे विसृज्यो जिनकुशलगुरो पावयत्येव विश्वम् ॥ ५ ॥
 बाभ्मी वायुप्रवेगप्रजनितवह्नौत्पातसुप्राप्तमध्ये
 ज्वालाभिन्नाकराले ज्वलति भयरतेस्तस्मिन्निपद्रवे वा ।
 आपालक्रीधरुद्धे हरिकरिभुजगाभीगरीगादिथीमे
 ध्यायन्सत्पुत्रभावाज्जिनकुशलगुरो नैव कष्ट लभते ॥ ६ ॥

Under the head of *Laghuzānakyaśloka*, *śloka*s from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of *Prastāvikaśloka* we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अमंध्यमध्ये कीटस्य सुरेन्द्रस्य सुरालये ।
 समाना जीविताकाङ्क्षा तुल्य मृत्युभयं दधीः ॥
 केवर्त्तगिर्भंसंभती व्याप्नो भीमोमहामुनिः ।
 तपस्वी ब्राह्मणे जातसंस्थाज्जातिरकारणम् ॥
 न क्षतिद्वीपमाहंला न व्याघ्रः शरभो न च ।
 अजापुत्रो बलिर्दंती द्वैव दुञ्जलघातकम् ॥
 दृष्टिपूतं न्यसेत् पादं बभ्रुपूतं कान्ध पिवेत् ।
 मथपूतं वदेत् वाक्च मनःपूतं समाचरेत् ॥
 विशदद्भुलप्रभाष्य विशल्यद्भुलमायतं ।
 तदन्नं दिगुणं कृत्वा गालाघिलीदकं पिवेत् ॥
 यद्यपि चन्दनविटपी विधिना फलकमुमवर्जितो विहितः ।
 निजद्रवीघोरपरेषां शीऽपि सन्नापमपनयति ॥
 यद्यपि दुर्देववशात् सिद्धिं पतितोऽर्घ्यं दृक्करे कुर्ये ।
 तथापि हि बान्धां कुरुते कारकुम्भविदारणे मनसा ॥
 यद्यपि भवति विरुपी बन्धान्धारणैश्चपरिहीनः ।
 राजसभापविष्टी राजति विद्याधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि तरवः परिमल्लयुक्ताः सन्ति विशालाः ।
 तथापि एष रसाजः कीकिलहृदयेषु आगमि ॥
 यद्यपि परभृतजनया पुष्टाः काकेन कर्कशाहारेः ।
 तथापि न मधुरान्नाप त्यजति गुथं नीचसङ्गेन ॥
 लघुलज्जनकम्बुपुष्पलकर्णं मासाद्यमुक्ताफलं
 ब्रह्म साईकपीनभालविलसत्कस्तूरिकापत्रकम् ॥

रौमे निर्धारिते मलिलवितरणाभीष्टदानप्रभृता
 कौत्सिने विसृज्यो जिनकुशलगुरो पावयत्येव विश्वम् ॥ ५ ॥
 बाधौ वायुप्रवेगप्रजनितवह्नीत्यातमुपातमध्ये
 ज्वालाजिह्वाकराले ज्वलति भवरतेस्तस्मिन्पत्रवे वा ।
 आपालकीधरुद्धे हरिकरिभुजगाभीगरीमादियोगे
 ध्यायन्तस्तत्प्रभावाच्चिन्तुमशक्यो नैव कष्ट लभन्ते ॥ ६ ॥

Under the head of Laghucānakya-loka, slokas from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of Prastāvikaśloka we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अमेध्यमध्ये कौटव्य सुरेन्द्रस्य सुरालये ।
 समाना कौवितकाङ्क्षा तुल्य मधुमयं दधौः ॥
 कैवर्त्तगर्भसंभृती व्यामी भीमीमहाभुनिः ।
 तपस्वी ब्राह्मणे जातस्तस्माज्जातिरकारणम् ॥
 न हृषिद्रीवशाईना न व्याघ्रः शरभी न च ।
 अजापुंसो बलिर्दत्तो देव दुर्जलघातकम् ॥
 दृष्टिपुत न्यसित् पाद वस्त्रपुतं जल पिबेत् ।
 मय्यपूते वदेत् वाक्ये मनःपुत समाचरेत् ॥
 विशदद्भूलप्रमाद्य विश्रव्यद्भुत्वमायते ।
 तदर्थं दिगुण कृत्वा गालयित्वा दकं पिबेत् ॥
 यद्यपि चन्दननिटपी बिधिना कलकृमुसवर्जितो विहितः ।
 निजद्रवीधैरपरेया सीऽपि सन्तापमपनयति ॥
 यद्यपि दुर्दैववशात् सिद्धः पतितीर्क्षि दृष्टरे कूपे ।
 तथापि हि बाण्डो कुरुते कारकुम्भविदारणे मनसा ॥
 यद्यपि भवति विरुपी वल्लालहारवैशंपरिहोतः ।
 राजसमावलिटी राजति त्रिधाधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि तरत परिमलमुक्ताः सन्ति विशालाः ।
 तथापि एष रसात्तः कीकिलद्वयेषु आर्गातः ॥
 यद्यपि परभृततनया पुष्टाः काकेन कर्काशादारेः ।
 तथापि न संशुखानापं त्यजति गुणं नीचसङ्गेन ॥
 स्रमुङ्गलनकुम्भबुल्लनकर नासायमुक्ताफल
 वक्त्रं सारिकपोलभालविलसत्कम्बूरिकापयकम् ।

एकीऽपि यः सकलकार्यविधी समर्थः

नामाधिकैर्जगति किं बहुभिः प्रभूतेः ।

अन्तः प्रकाशयति दिङ्मुखमण्डलानि

तारामणः समुदितोऽनवरकाम एव ।

स कुमारः सततिकलाकुशलः अद्भुतसौभाग्यः स्वभाग्यपरीचायै देशानारं प्रति रावी चचान । क्रमेण चितकूटपर्वतं प्राप्तः । तत्र मीदपाट मालव कुरुपाद लघमरुमण्डल मद्याराध कर्णाट प्रभृति अनपटस्वामी राजा मद्यासेनी राज्यं करोति । पर मद्यार्चः पासमित्त्व गृहबासं मन्यते, निष्पुत्रकतया राजधुरा धारणां कमपि पुरुषं गवेषयन् राज्यं पालयति । स धान्यदा वाद्याख्यां परिजनानुवृत्त्या प्राप्तः सर्वथायत्नलक्षितगानं कृष्णवर्णमकं किशोरकं मन्दगतिं दृष्ट्वा पप्रच्छ मन्त्रिप्रभृतीन् गतेर्मोक्षकारणं । ततः स उत्तमचरितः कुमारः प्राह अहो । अनेनाग्नेन महिषी-दुग्धं पीतं, ततोऽलरितमतिः । तत् श्रुत्वा राजा प्राह वत्स, कथमिदं जानासि, तेनोक्तं अश्वपरीचाकुशलत्वात् । त्वं उवाच सत्यमिदं अस्य किशोरकस्य माता वडवा विपन्ना, ततोऽग्नेन महिषीदुग्धं पीतम् । वत्स त्वं कथिद्राजपुत्रीं प्रायतेऽतीऽनुगृहाण राज्यमिदम् । अहं संसारादिरक्तः पारमेस्वर्यं दीक्षां गृहीष्यामि । कुमारः प्राह, तात संप्रति केनपि कार्ये-शेषेण यावद्दमदुग्धा पुनरागत्य सर्वं तवादेशं करिष्यामि इति भणित्वा रावी तदगृह्यतः प्रतस्थे । इतश्च दमयोजनमतमगधवीपपरिस्थितश्च कुबेरदत्त सायाविकल्प परधीपावलीकनाय कौतुकीं कुमारीऽपि मिताभ्यां सह प्रवृण-मावदः । कियद्विदिंवसैरहंमार्गेऽपि पीतमध्ये जलान्तरस्योक्ता प्राप्ता, क्वचित् गन्धे द्रौपे प्रवृण्वं धृतम् । ओका लक्ष्मीर्वाः सर्वेऽपि तटे जलसदृशमकार्षुः । इतश्च भमरकेतुर्नाम राचसो मायावीपद्विसदृशराक्षसपरिभ्रतलक्ष्मागतः । इतश्च उत्तमकुमारी राचसैः सह युद्धं कुर्वाणः पीतलीकान् मीडयामास, ते सर्वेऽपि पीतमागताः । एकाकी कुमारस्यै सह युद्धं कुर्वाणो मृगसीं भूमिमिति ज्ञानः, जितो भमरकेतुर्नामा राचसः कुमारेण प्रपलायित्वागतः । इत्यवसरै-सर्वे मायाविकापलिताः । ततः कुमारस्तमागत्य तटे पीतगन्धं दृष्ट्वा विनियामास । अपि मामंकाकिनमव मुक्ता गतास्ते ? अहो अकृतघता सायाविकाणां राचसप्राज्ञान् मया सर्वेऽपि मोचितास्तथापि मां त्यक्त्वा गतास्ते ? अथवा कोय दीपक्षेपां भयव्याकुलानां नमैव पूर्वजन्मकृतं किमपि दुष्कर्ममापराध्यति । एकाकिनापि प्रदेशे गतेन पुंसां खेदीपनिर्वर्तनकृते यद्रीविधेयः । ततश्च समुद्रतटे वहापथफलेः प्राणयानां कुर्वाणस्तिष्ठति ।

अन्यदा दीपाधिहायिना दद्याद्भुतदं कुमारं दृष्ट्वा तत्र सञ्जातरामया
नवनवहावभावभीलाविलामादिभिः स सुमितोऽपि परनारोपराधु-
तया न कृष्टः। ततः सनुष्टा देवी सांज्ञादशमुखर्षकोटीनां
रक्षकोटीनां च उष्टिं कृत्वा स्वस्थानं जगाम। इतः समुद्रदत्तपीत-
पतिर्गानपाशाणि गृहीत्वा परहीपादागच्छन् ध्वजचिह्नं बोल्य तवा-
यातः। कुमारीऽपि तस्यै ब्रह्मचान्तमुक्त्वा स्वर्षकोटिरक्षकोटिपुत्र पीत-
मादरीष्ट। अथागच्छतां तेषां पाषोषजलाभावीजातः। ततो निर्वासकं
प्राङ् भी भी वेलाभसि बलमाने जनकान्तमणौ जलेऽक्षिन् पर्वत एकः
प्रकटीभविष्यति तत्रैकं सुम्नादुजलः कूपोऽस्त्यगाधः इति। परं भमर-
केतु-राक्षसस्य म्यानमिदं स च निरीक्ष्ययाऽत्र तिष्ठति भाव्यति च। इति
निर्वासकवचनानन्तरं बलिने वेलाजले प्रादुर्बभूव पर्वतसन्मध्ये मङ्गाकूपः।
परं भरणभयात् तत्रावतरन् जलयदृष्ट्वा लोकाः। इतः कल्याणरोम-
चेताः आकर्षां कृष्टकाम्नीकी बह्वृषीरः कुमारः वक्तिष्य भी त्वरभं जल
दृष्ट्वाय माभेष्ट मयि रक्षके सति के राक्षसाः शक्नादपि भय नानेयं
भवन्निरिति वृथापि पीतादुक्षीर्यं पात्रं जगाम। ततः सांयाचिकलीका
अपि पीतादुक्षीर्यं जलपात्राणि गृहीत्वा कूपोपकण्ठमागताः। परं तैः कूपे
जले न प्राप्तम्। ततोऽसौ सात्त्विकचक्रवर्ती कुमारीऽत्यैर्षोऽयमापोऽपि
कूपमध्ये प्राविशत्। ततः सोपानेस्तत्र प्रविष्टः कुमारः प्रासादं भविष्य
ददर्श। प्रथमभूमी दृष्ट्वा दृष्ट्वा नारी सा प्राङ्—रे क्षीनपुच्छ किमर्थं कल
बलेनावागतोऽसि किं न जानामि भमरकेतुं राक्षसं? कुमारः प्राङ्—
जानामि भमरकेतुम्। हे अन्व, सात्त्विकोऽष्टं समुजबलेनैव संजातकीतुकः
बिलीकनार्थं, वद, कस्मिन् स्थानम्? किंनार्थं कारितः कूपः? कल चार्थं
प्रासादः? इति त्रुला दृष्ट्वा प्राङ्—सात्त्विकजिरोमणे ग्रथ अवासर राक्षसरीपे
लङ्कायां भमरकेतुर्नाम राक्षसस्वामी तस्य मदालसा नाम कन्या दिव्यरूपा चतु-
षट्कला कुशला, सर्वशीललीलचिता। अन्यदा भमरकेतुना नेमितकः
इष्ट कन्यायाः की वरी भावीति भूषरः चन्द्रियकुमारः। स च हिन-
रन्नेखलावधि कौशिल्यप्रभृतिदीपावधि दाक्षिणात्यप्रासिता राजाभि-
राजो विद्याधरादिसेव्यमानचरणो भावो। ततो मदालसायाः पादौ
गृहीत्वा बहुधनं रत्नसमेतया तया सह कुमारः कूपान्निर्गम्य पीतमादः
समुद्रदत्तेन पुनः समुद्रे निक्षिप्तः केनचित्पिमिममन्त्रेण न मिलितः। ततस्तद-
रात् केनचित्पन्त्रजोविना निष्कासितो मोटपल्लीनामकं वेलाकुले प्राप्तः
पीतान्यप्यनुकूलवायुवर्गेन तत्र प्राप्तानि। तत्र तेन तद्देशराजकन्या विधितोडा

मदालसापि मिलिता । अन्येऽपि ते भाव्ये महासमूहग सह सयहोते ।
ततः स आसमुद्रचित्तोशीजातः । कश्चित् पूर्वभावे तेन खलु कुमार्य
धीरेरपटवस्त्रेभ्यो मुनिभ्यलारि यद्दानि वस्त्रानि दत्तानि तत्पुण्य
फलमेतत् । इति कथामक्षेपः ।

End. इति युत्वा राजादधी वैराग्यमापन्ना मित्र मित्र पुत्रेभ्यो राज्यं गृहभारं च
दत्त्वा प्रव्रजिताः स्वर्गं गत्वा मित्रं यास्यतीति ।

Colophon. इति वस्त्रदान कथा सम्पूर्णा ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वस्त्रदानकथा वर्तते ।

No. 69. विक्रमपापरचरितम् । Vikramasāparacaritam Under this head there are two small poems in Bhāṣā verses on the adventures of two different kings of Ujjayini, Gaja Simha and Vikrama. The former is complete in four khaṇḍas or chapters and latter in one chapter. We give below their respective description—

(1) गजसिंहचरितम् । Gajasimhacaritam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 15×5 inches, (bound in book form). Folia, 19. Lines, 7-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1721 (date of the original composition Samvat 1556). Appearance, old, slightly decayed. Verse Generally correct. Complete.

A small poem on the adventures of Gajasimha, a king of Ujjayini, under the name of Gajasimha carita by Sundar Rāja.

Beginning.

॥ ६० ॥ सिद्धमयशाय नमः ॥
पास जिथेसर पाय नमो त्रेवीससु जिथदसेव ।
कुप सेपति दीद पणमद सुनर इद ॥ १ ॥
कासमीरमुपमडनी समरी सरसति माय ।
सोल तणउ फल वर्षं वड गाउ श्रीगजसिंह राउ ॥ २ ॥
नवरस नवरगि वर्षंनु शास्वमाहिं जीदीद ।
वीरकथा रस वर्षंनु तेनि मुणउ सङ्ग कीद ॥ ३ ॥
महि भंडली ठर मालवदीस । कजेथी नगरि नव विस ।
मठ मठ मदिर पडनि सागर । वाम नगर भव जीवण वार ॥ ४ ॥

राज करइ जय सिंह भूपाल । न्यायवंत अरिभंजण काल ।
 परदुखकातर सूर मूजाण । निवृ पालइ जिण वरनी पाण ॥ ५ ॥
 तमु घरि राखी कमलावती । हृषि करी रत्ना जौयति ।
 प्रीयधरती प्रेमि अपार । सुषभोग वर भिरंतर सार ॥ ६ ॥
 एक दिवसि निसि पउठि बाल । दीपइ मुपन सार सुविमल ।
 गय वर सोइ सुदीठा निसइ । प्रह्विहसी स्त्री जागितौ सइ ॥ ७ ॥
 कठि रमणी हरप मनधरय । धर्मध्यान सविसेपुं करइ ।
 जाई बीन विउ निज भरभार । सामी मुपन अनीपन सार ॥ ८ ॥
 निखि भरि जाणु गज नइ सिंह । मइ दीठा घरि करता रंग ।
 सुनि वचन राजा गइ गहि । ह्रीई वोमासी वलनुं कहइ ॥ ९ ॥
 हुइ सी पुत्र बहुगुणवत । राजधुरन्धर नइ वलवंत ।
 राखी ज्यदिर छउ अवतार । दिनि २ उच्चव कय जय कार ॥ १० ॥
 पूरे माने सुत जनमौयी । राजा उच्चव अति बज्ज कौयी ।
 नगर माहिं सइ हरप्यउ ताम । गजसिंह कुमार दीधउ नाम ॥ ११ ॥
 दशरथ पुरिते पालइ राज । पुण्ण इसीधा सगलाकाज ।
 हृषि अवसरि सुनि बह अवैया । भाव सहित तिहां बंदण गया ॥ १२ ॥
 इन जावी संसार असार । तवति थिलीधउ संजम भार ।
 अत समय आलोचण करी । पचमी कलिय गया सुर पुरी ॥ १३ ॥

End.

दूहा ।

गज सिंह भूप लणउ अरी । मइ कहिउ संवेपि ।
 भणइ गुणदं जे सभलइ । सुष सपति लहइ हिव ॥ २० ॥

चउपइ ।

सुइ गुरुतया भाम मनधरी । वीलि श्रीगज सिंहनु चरी ।
 जे पण्डित नर धर्म करेति । सुदर राज तेइ मया मति ॥ २१ ॥
 संवत् पनर कपन्नइ सही । प्रथमजेठ पुनिम दिन लही ।
 बुधवार अनुराधा मां हि । कौयी चरिव मन उकाहि ॥ २२ ॥

Colophon.

इति श्रीगजसिंह चरिव चउपही बंध संपुर्ण । संवत् १०२१ वर्ष मघसिंह
 वदि ११ गुरुवारे । शीघ्रचल गच्छे ॥ पूज्य भट्टारक श्रीश्रीश्रीश्रीश्री-
 श्रीचमरसागर सूरेश्वराय । सुनि श्रीश्रीरत्नशीलजी । तत् शिष्या
 साध्वी बाबां तत् शिष्याथी साध्वीलाला लिखितं । वरभुदिताकी
 लिखितम् ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् श्रीगजसिंह चरिताख्यं छन्दकाव्यं वर्तते ।

No. 70. विक्रमषापरचरितम् । Vikramaṣāparacaritam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 15 × 5 inches, (bound in book form). Folia, 9. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1721 (date of original composition 1563). Appearance, old, and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A small poem in Bhāṣā verse on the adventures of the king Vikrama and Sāpara a thief, by Ānanda.

Beginning.

सकल सदाफल गुणभण्डार
अकलितरूप अविन उदार ।
सुर नर किंनर सेवा करइ
कवि यण जिणवर पर अनुसरइ ॥ १ ॥
कासमीर धुरि जसु अहि धान । चरणकमल प्रणमी राइ राण ।
सा सारदप्रणमुं निजभावि । कवित करंत अविघन थाइ ॥ २ ॥
विक्रम राय चरित्तहुं भणउं । जिण वलवव्यउ षापर तणउ ।
मालवदेसमहियविध्यात । लषमीवंत वनकनी जाति ॥ ३ ॥
जिहि पइ सार करइ नहु कीइ । जिहां सुगल सुधण कण होइ ।
नयर उजेणी सुर अहिठान । वसइ लोक तिहि सुहु सुजाण ॥ ४ ॥
कणय कलस भड्डहलइ सुचंग । यहां ठामि २ नितुरंग ।
चउ सठि योगिनी कलिरव करइ । वंभण चारि वेद उचरइ ॥ ५ ॥
बाधइ धरम पापक्षय थाइ । नितु नव मंगल घरि २ गाइ ।
राजा करइ श्रीविक्रम राय । अरि नरवइ भंजइ भड्डिवाउ ॥ ६ ॥
जसु साइसगुण समउ न कीइ । कौरति करइ वयन सुर लीइ ।
धुरित धामउ नगरि तलार । सेठि सुदंत वसै सुविचार ॥ ७ ॥
कंदउ नामइ वसइ कलाला । करइ कुकर्ष सदा विकराल ।
वंभण विजय चंद सुविचार । दिन कउ बाँचइ वेद विचार ॥ ८ ॥
मांडइ शास्त्र विचार वषाण । जाणइ जीतिष विध विनाण ।
षापर नामइ निवसइ चीर । ऊभि पर्यंत जाणि कौ मीर ॥ ९ ॥
रइउ प्रहंन राय तिन ठाइ । आव्यउ कीइ न जाणइ राय ॥ १० ॥

तिनि अथसरि सो पापर चोर । सदा कर्मअे जरइ अघोर ।
 नयरठ जेची चोरी जाइ । दिन दिन गुनि रइइ एक ठाइ ॥११॥
 एक दिइस जी सेठि सुदस । छछर मोक्षु नयर मईत ।
 सगासथीजा मेल्या यथा । पारन पासइ नारी तथा ॥१२॥
 कथा कुबारी नव मइ मिली । लोक सहु ते पायलि थली ।
 तिसु बिलि गयो पापर चोर । गयगमनी मगनयथी घोर ॥१३॥

End.

इम सामली परमाणे वात । भविष्य नव लीजइ अदत ।
 चोरी पणउ निव्यरु ट्रेरि । जिम सिव संपद पामइ धुरि ॥२०॥
 नरवर वइठी सभामभारि । नययि वरथी जय जय कार ।
 माइ छापने मेलीनारि । विक्रम प्राण्यो इनि कलि कालि ॥२८॥
 जामुतणामुण पारन कीइ । परदुध भक्षण अवर न कीइ ।
 केता कइ ता स अवदात । एक औभस चली भरमात ॥२९॥
 ए इचरिल योविक्रम तणउ । सरल लोक मन सुधइ भणउ ।
 भणता गुणता इइ वहु बुधि । पामी जइ मन वेकित निधि ॥३०॥
 भणता चोरतथा भय जाय । सुणता आपद किमइ न धाई ।
 इम जाणि भवि ज्यो सहु कीइ । मन आणदइ भविष्य लीय ॥३१॥
 साधु हरष गुरुउ गुरुराय । जइ वता मइयलि जवभाय ।
 आणइ अगइ ग्यार वधान । जिणवर तनौजे पालइ आण ॥३२॥
 तामु सीस आणंद इम कइइ । चरिष एइ विक्रम की भणइ ।
 राजसील सुर समुर पसाइ । गुरु प्रसादि घरि नव निधि धाइ ॥३३॥
 पनर सयतैसउइ विचारि । जेठ मासि जजल पयकारि ।
 चिचकट गठ तामु मभारि । भविष्य भणता जय २ कार ॥३४॥

Colophon.

इति श्रीविक्रमसागरचरित सम्पूर्ण ॥ सन् १०२१ वर्षे कार्तिक सुदि
 १४ दिने लिखित एत श्रीचल गच्छे । श्रीचमरसामर सूरौ ससन सांभो
 लाल तत् शिष्यो सांभो लाल लिखित ॥

विवरणम्—पुस्तकीधिनू विक्रमचरित नाम सुदभाषाकाव्यं विद्यते ।

RITUALS AND DISCIPLINARY TEXT.

जनधर्मास्त्यानुष्ठानविषयकानां गिष्ठाविषयकानाञ्च निबन्धानां सूचिः ।

No. 71. अष्टाहिकव्याख्या । Aṣṭāhikavyākhyā Substance, country-made white paper, 11 x 5 inches. Folia, 12 Lines, 8-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaivrat 1860 * Appearance, old, slightly worm-eaten and writing effaced in parts Prose Generally correct. Complete

A Jaina ritual work on explanation of the Aṣṭāhika Pārvaṇa rite to be necessarily observed by Jains, entitled Aṣṭāhikavyākhyā by Kalyāṇa Pīṭhaka. This work is composed in Sanskrit prose illustrating how the famous Paryuṣaṇa festival is performed during eight days.

Beginning. श्रीसिद्धेश्वराय नमः ।

शान्तीयं शान्तिहस्तारं गत्वा कृत्वा च मानसे ।

अष्टाहिकाया व्याख्यानं निरुक्ते मयावसतः ॥ १ ॥

इह सकलदुष्कर्मधारिणि विमलपद्मेकश्रेकारिणि इह परम च हत
ममृतश्रेष्ठि श्रीमद्विष्णुपादपञ्चवि समामते सति सकलसुराक्षरेन्द्राः
संभूय श्रीमद्विष्णुनाथि अष्टमरीषे धर्ममहिमानं कर्तुं गच्छन्ति तत्र तावत्
श्रीदीनरक्षीरम मन्त्रमाने चतुर्हिंस्तु चतारोऽष्टनमिरयः सन्ति अष्टनवर्षाः
पञ्चता इत्यर्थः तेषां प्रत्येकं चतुर्हिंस्तु चतस्रो वायः सन्ति, तासां वापीनां
मध्यमानेषु दधिमुखापञ्चताः सन्ति दधिवर्षाः चेता इत्यर्थः । पुनर्द्वयोर्द्वयो-
र्वाप्योरनरे री री रतिकरपञ्चतां वर्त्तते, रत्नवर्षा इत्यर्थः । एवं चैकै-
ककाष्ठनमिरेः सुखं तत् तत् प्याने दधिमुखा अप्यन रतिकरा. सन्ति
संभोजने हादम वशीदमम मयमचनमिरिः । इयं चतुर्हिंस्तु चतुर्धामचन-
मिरीषां स परिकराणां मौलने जाता हि पद्माश्रितयः ते च पद्मङ्गनाम-
मध्यमा चतारोऽष्टन मिरयः ॥ योदम दधिमुखाः १६ शान्तिभद्रतिकर-
पञ्चताः १२ तेषामुपलोकैकं जिनमवनमसीति वापवाश्रितमवनानि
सन्ति तेषु जिन चैत्येषु प्रत्येकं चतुर्हिंस्तुचिकमत्वं जिनविम्बानि सन्ति
सर्वेषां मौलने अष्टचत्वारिंशदधिक चतुःषष्टिमतानि जिनविम्बानि भवन्ति
६४८० तानि सर्वान्यापि चैत्वानि चतुर्हाराणि श्रावणानि प्रवरतीरवादिमि-
रलङ्कृतानि अतिशुद्धराणि सन्ति तत्र द्वेष्टा बहुद्वेष्टवीपरितता प्रवर्तमान-

* This is the date of original composition of the work.

भावेनाष्टादिकमष्टीक्यं कर्त्तव्यं जलचन्दनपुष्पधूपपाटद्वयैर्जिनविम्बानि
पूजयति, जिनगुणान् गायति स्तुवंति नाटकं च विदधति इत्यमरदिना
वधिक मष्टीक्यं समाप्य पुनः श्रवणं गच्छति । एवं श्रावकैरपि
श्रीमचीर्कप्रकाशिते अस्मिन् पर्वणि समागते धर्मकर्मणि यत्नो विधेयः ।

After this duties of Śrāvakas during this festival are thus mentioned—

तथाचास्मिन् पर्वणि श्रावकाणां कृत्यान्वाह—आश्रवकपायोपरीधः कर्त्तव्यः
श्रावकैः शुभाचारेः सामयिकजिनपूजातयोविधानादिकृत्यपरेः तदाश्रवाः
पञ्च प्राप्तातिपातः १ स्यावादाः २ दत्तादानं ३ मेष्टुनं ४ परिग्रहाः ५
तेषां निरोधस्तथागः कर्त्तव्यः एतावता प्रथमं क्षौद्रियादयो येन सजीवास्तेषां
विराधना श्रावकैर्वर्ज्या, सर्वदा तेषु अभयदानमेव श्रेष्ठः ।

Here the superiority of Abhayadāna is illustrated by a story—

द्वितीयं श्रावकैर्मिथ्यावचनमथ पर्वणि न वक्तव्यम् गालिप्रदानादि कठिन-
वाची न वाचा सर्वथा वाक्यशुद्धिः कात्या हत्तीयाश्रवपरिव्यागः परधनपक्षं
विचर्त्तनीयं द्रव्यस्य कालूनां बाह्यप्राचरूपत्वात् तदपहारस्य च मरणरूपक-
हेतुत्वात् चतुर्थाश्रावस्यावोऽथ पर्वणि व्रत्तचर्त्तं पालनीयं स्त्रीसंगी विषर्ज्या
इत्यर्थः परस्त्रीसेवनं तु लोकादयविरुद्धत्वात् सुश्रावकैरवश्यमेव वर्ज्या
पञ्चमाश्रवस्यागोहि धनधान्यादि नवविधपरिग्रहे परिग्रहपरिमाणं कार्यं
परिग्रहदृष्ट्या अपरिमिता न चाप्या दृष्ट्यापरिमाणं विधेयमित्यर्थः । पुनरपि
पर्वणि कपायोपरीधः कर्त्तव्यः कपायायत्नारः क्रोधमानसायाक्षीभाष्या-
स्तेषां परिव्यागीविधेयः । क्षीधादि कलहोत्पत्तिश्चिरन्तनप्रीतिनाशश्च
सामीदृशे विनयनाशस्तथाच प्रस्थानवतामपि सुनीनां कैवल्यावाप्तौ अन्तरायः
स्यात् एव मायाया स्त्रीभादपि च वदन्ती क्षीया उत्पद्यन्ते अन्तरायः कपाया-
स्तथा । सुश्रावकैः सामयिकं कार्यं सामयिकं स्वरूपं चेद—

समता सर्वभूतेषु स दमः शुभभाषणा ।

आर्भरीद्रपरिव्यागशुद्धि सामयिकं व्रतम् ।

अस्मिन् पर्वणि सुश्रावकैर्व्यामक्ति जिनानां द्रव्यपूजा भावपूजा च कर्त्तव्या ।

Here these two kinds of Pūjā or worship are explained and for an example the story of Ādrakūmāra is related. In the course of this the story of the king Sūryayaśa, faithful follower of the Jaina religion, has also been stated with which the work is finished.

End.

यदा इदमस्माभित ईश्वरकुर्वन्तो बहते तथा मूर्ध्वगणः सूर्यवंशीभ्यन्तु
सौम्यैकदा पितृवत् स्वरवदपंथे पश्यन् संसारासारतां ज्ञायन् केवलं ज्ञान
प्राप्य बहन् भव्यान् पतिषोष्य मुक्तिं प्राप इति जिननियमदृढपालने मूर्ध्व-
यमोत्पत्तया भव्यान्भिरष्टादिकपर्वणि इत्यं धर्मकर्मणि विधाय
तत्पञ्चाराधनीयेनेह परमं च सर्वेष्टसिद्धिः

संवधोमरसाटरावपमिते मासे शुचौ शीमने

पथे प्रीत्यलतायुते सुविहिते सत्यसुवितीयातिथौ ।

पूष्य श्रीजिनद्वर्षभूरिगणभद्राजिसुदाटादिका

व्याख्यानं सुगमं हितं सुविहितं श्रीजे शलाटौपुरे ।

श्रीमंतोगुणशालिनः समभवन् प्रीत्यादमाः सागरा

नष्टिष्या सतधर्मं वाचकवरा आसन् स्वधर्मादराः ।

तच्छिष्यैर्जिनराजराजिषरणाभोजप्रसक्तैः चमा

कल्याणाभिधपाठकैः समनसां श्रद्धावती प्रीतये ॥ युग्मं

+ + + + + व्याख्यानमादरादिदं व्यधायि प्राचीनं पद्यवत्संस्मृतं तत् ।

Colophon.

इति पद्यवत्संस्मृत्यादिका व्याख्यानम् ॥ श्रीः ॥ यथायथ ४०१ ॥

विदरणम्—पुस्तकैः सिद्धाष्टादिकव्याख्यानं नाम कथिञ्जैनधर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 72. आठकर्मणी । Āṭhakarmaṇī. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 7. Line, 13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, spotted in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work on the description of eight principal rites to be performed by Jainas, in Bhāsā verse. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवीतरागाय नमः ॥

आठकर्मणो एकसुत्रं श्रद्धावन (१५८) । प्रकृतिनो विचारं नियोजयन्

मूलकर्म आठ तेषु ॥ उत्तरं प्रकृतिं एकसुत्रं श्रद्धावनं जायते । इत्यत्र

आठकर्मते केषां पद्धिषु शानावरणी कर्म ॥ १ ॥ वीजं दूरस्थानवरणी

कर्म ॥ २ ॥ श्रीजलवेदनी कर्म ॥ ३ ॥ अष्टघटं मोहनी कर्म ॥ ४ ॥

पौषमसं आकषय कर्म ॥ अष्टजलमसं सातमसं गीतकर्म ॥ ५ ॥

आठमसं अंतराय कर्म ॥ ८ ॥

No. 73. अष्टाहिकमहोत्सवः । Aṣṭāhikamahotsavaḥ. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, not fresh. Prose and verse Not correct. Complete.

Another commentary on the Aṣṭāhika Mahotsava, in Sanskrit, illustrated with the adventures of good many Jaina Saints, such as Ākumāra, the king Sūryayaśas and Sayyambhava sūri etc., by Dhaneśvara Sūri. In the beginning this work agrees with the work noticed in the preceding No. So we need not quote extracts from the beginning. We give here extracts from the last part only.

End.

सत्यप्रतिष्ठा वसुधातले सूर्ययमावप ।
 भरतेन वदादित्यो वसुधाजिनमण्डिताम् ।
 अथात् स्वसंघयावाच निजं जन्म पवित्रयन् ।
 चतुर्दशदशो पञ्च दृष्ट मयंसु धर्मं वा ।
 नित्यमाराधयामास श्रौतुगादिजिनाह्वयितुम् ।
 ज्ञानदर्शनचारिव्यापारिणः श्रावकानसौ ।
 उपलब्धोपलब्ध्याम भीजयामास वेगमनि ।
 काकिपीरवरैरुत्तमिद्विद्वान् भरतेन तान् ।
 सीवर्णेभीषणेनैवद्वितान् सूर्यशकार सः ।
 महायमः प्रभतयः केचिद्वीर्येण चक्रिरे ।
 पृथुसूत्रमयेनान्ये परे सूत्रमयेन तु ।
 उदारचरितान्तस्य कुमारः स्फारविक्रमाः ।
 सपादलक्ष्म्यप्यासन् ते महायमः प्रमुखाः ।
 इत्ताकुर्वन्तीषभस्वामिना वरुणे मया ।
 तथा श्रीसूर्ययमसा सूर्यवेम्भीभभवदुवि ।
 सीप्यन्वदा भरतवत् पश्यन् न रवदर्पये ।
 संसारानित्यता भ्यायन् केवलं ज्ञानमासदन् ।
 विहरन् बीषयामास सीपि मय्यान् सुनीयरः ।
 क्रमाच्च सुनिनिष्ठं जगाम हतकर्मभुक् ।
 भरतादादित्यमस्तथासीन् महायमाः ।
 अतिबलीबलभद्री बलबीर्यस्ततोऽपि च ।
 कोर्त्तवीर्यो जलवीर्यो दण्डवीर्यस्ततोऽहमः ।
 इत्यष्टौपुरुषायासन् बभूवुः श्राद्धपुत्रजम् ।

एतेऽष्टावर्षिदपं स्वं पश्यन्तो रत्नदर्पणं ।
 कीदृशज्ञानमवसिदुः क्रमाग्निःश्रेयसं ततः ॥
 एभिर्मपैय बभूवे भरताङ्गं समं ततः ।
 भगवन् सुकटः शक्तीपनीतो मूर्च्छिधारितः ॥
 भरतादनुसन्तानं सर्वे भरतवंशजाः ।
 अजितस्वामिनं यावदनुत्तरिशिवालयाः ॥
 सर्वे हि मघपतयः सर्वेऽहंकारकाः ।
 तीर्थहारकराः सर्वे सर्वेऽश्रुण्डयतापिनः ॥
 श्रोतुं सर्वश्रवणाद्या न चलन्त्यं समावकम् ।
 स भाषोति परामृद्भिर्नृषः सूर्ययशादिव ॥
 इत्थं वशस्त्रिभुवनगुरोः कीटिशास्त्रोदित श्रीः
 कीर्त्याधारोऽमल सुचरितापत्यमुक्तानिवासः ।
 वैलोक्या समजनि सदा लम्बघटिर्गिरिणी
 भूयाङ्गश्रीमुखविलसितानन्दरुतु, सकामः ॥

Colophon.

इत्याचार्यश्रीधनेश्वरसूरिविरचिते श्रीसीवृद्धयमाहात्म्ये श्रीसुप्रभसामि
 श्रीभरतेश्वरनिष्ठापदीढारश्रीसूर्ययशश्चरित्रवर्णनो नाम षष्ठः सर्गः । आदि
 पदान् शुभभावनात् पर्वणि भावनीयाः । कदाचतुष्टयं कल्पसूक्ष्मेकाद
 शिमेन श्रितव्यम् । साधर्मिकवात्सल्यं कर्त्तव्यं तेन कल्याणपरम्परा कर-
 माभिनौ भवति । इत्यष्टादिका मङ्गीश्वर इत्यस्य सङ्कलितं सम्पूर्णम् ॥ सप्त
 १८४७ या १७०० मिति इ असाद यदि १४ रविवासरे लिपिकृत मेन मुख-
 चला । प श्रीश्वरजी पठनार्थं बनारसमध्ये ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्नष्टादिकमङ्गीश्वरस्य सुविकृता व्याख्या वर्तते ।

No. 74. आरतिः । Āratih Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 25 Lines, 3-11 in a page. Character, Nāgari Date, Samvat 1877 Appearance, not fresh, slightly worm-eaten throughout. Verse Not correct Complete.

A book of songs on the worship, praise etc. of Siddhācala, on the top of which the first Jina practised asceticism and acquired super-

human power, or became Siddha, entitled Ārati. We cannot account for the name of the work. The work is complete in 10 chapters of which 1st-9th are named Yātrā and Pūjā. The colophon of the 9th chapter runs thus:—इति श्रीमहाचल नवायुं ज्ञाता पुत्रा समाप्तः. The last alone has the name of Ārati, and hence the whole work might have been thus entitled. In this last chapter there is the following verse—"रत्नतट्टकचटित विविधरत्नश्रुति वाचरियिनंद संख्या प्रदीपे बत्तिवर वत्तिका सुरमिद्वतपुरिताभामित्." in badly written Sanskrit which says that 975 lamps of gold, silver and jewels were lighted with sweet scented ghee and moved round.

Colophon. इति श्रीआरतिः सम्पूर्णा । संवत् १८७७ ए वर्षे मिति मार्गश्रैर्मासे
शुक्लपक्षे द्वितीयायां तिथौ ६ शुक्लवासरे लिखितं । श्रीमैत्रपुराणीमध्ये
श्रीरत्नः । श्रीकल्याणमन्त्रः श्रीः ३ ।

विवरणम्—आरतिनामकमहाचलुविषयकपद्यनिबन्धीयम् ।

No. 75. आराधनाप्रकरणं । Ārādhanaṇprakarṇam. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 3-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1605. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A short work in Prākṛita on the daily worship of the Jainas, describing in its course, the eighteen places of sins (अष्टादश पापस्थानानि) the four refuges (चतुःशरणानि), five salutations (पञ्चनमस्काराः) and five good conduct*, by Śrīsoṃa Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ नमिष्वस्मद एव । मयं सप्त उच्यते समाप्तम्

ततो वा मरय दुष्ट पक्षता राक्षस एवम् ॥ १

आलोह सुचर आरे वयाह सचरि मुखनिमु जीवन्तु ।

बीसरिमिभावि अथा अष्टारस पाषट्टावाहः ॥ २

अत्रसरव दुष्टक दिग्दुर्ध्वं च मुक्तदाह दीर्घं कुचम् ।

मुदमवच अचसर्धं पचनदुष्टार सरधं च ॥ ३

नाचमि दंसर्धंनिय । अचमि तर्धमि तद दमिरधमि ।

दंसर्धं चर्धं चर्धं चर्धं चर्धं चर्धं चर्धं चर्धं ॥ ४

End.

एवं शुद्धवद्वु' पञ्चतारादयं सुविद्यम् ।
 बोद्धुं प्रसज्ययाव । तद्वैव आसिधर एमी ॥ ६०
 पञ्चपरमिद्वि सुमरण पराधन्वी पाविष्ठय पञ्चत ।
 पनीपञ्चमकप्यमि रायसीहो सुरि दत्तम् ॥ ६८
 तप्यनीरयय वई । तद्वैव आराधितय तद्वैव ।
 सामानियतपत्ता । दीविषु आनिज्जद्वैति ॥ ६९
 मिरि सामनूरिरय । पञ्चतारादय पञ्चमज्जयम् ।
 जे अणुसरनिसम्भ लईति ते सामयं ठायम् ॥ ७०

Colophon.

इति श्रीआराधनाप्रकरण समाप्तं ॥ श्री ॥ क संवत् १६०५ वर्षे वैशाख
 सुदि ४ दिने पतननगरे लिखितं राजर्षद्व ॥ शुभे भवतु ॥ ७

विवरणम्—आराधनाप्रकरणं नाम आराधनाविषयकः कथिज्जनितम् ।

No. 76. असह्याद्विधिः । Asahyāividhiḥ. Substance, country-made colourless paper, 14 × 5 inches Folia, 3 (of which fol 2 is wanting). Lines, 6-11 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete (as regards the fol. 2)

A short work treating of the causes as well as the times of Asvādhyāya or prohibition from study of the sacred books, in forty-three rules in Prākṛita language. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ सुवद्वु' पञ्चतारादयं सुविद्यम् । अणुसरनिसम्भ लईति ते सामयं ठायम् ॥ ७०

लुद्धय न तेहि किञ्चि इच्छाहु आगाम समा अर्थतिथा ॥ १

न सङ्ख्याहवेत्तुष्टि न लघात् न च कोटितः ।

न राज्यादेव देवत्वात्तन्त्रत्वादपि देहिनाम् ॥ २

कसिचपि ओ हम् लोग पतिपुत्रं दलिज्जद्व ।

कच्च तेपाविसेन स' तुच्छे इह दुष्टरए हमे आया ॥ ३

न वद्विस्तृण काष्टायेनंदोभिर्वा मदीदधि ।

नचैवाकार्दसारिण प्रकासपंथितुं कवितुं ॥ ४

॥ असह्याद्विधि लिख्यते ॥

सूक्ष्मरज आकाशयको जा लगे पडइ तालनइ: असछाई ॥ १ ॥ भूषरि
 जेतली बारलगी पडइ तंतली बार असछाई । जेइमणी—छुं अरि पडती
 मगलवेन अपकाय मय होयत्यारइ साधुकां बल उटोउ रजासां हि बड
 सीरहई अंग सपांग सुवन्दाकइ सुउपिणउ घाटैनहीकाइ अंगीपांग
 हलायै नही चँटा बंधो रइइ जीवनी दयाहेतु भुंअरि निवर्त्ता पच्छि समस्त
 क्रिया करइ ॥ २ ॥ तथा आकासि मन्धर्वनगर दिवताना कोधा दिसइ
 तथा उत्का कइइ तथा करणग कइइ उत्काते कहीये जे पठा पच्छेरेखा
 इइ अनई उज्ज आनउ इइ तथादिमुटाइ देजई दिगै बसती दोसर बिह
 दिसै रातही अप्रसरियो इइजा अनई मन्धर्वनगर उत्कादिगुदाइ कणग
 बीजली पडइ तां लगी असछाई निगुत्या पइइ एल प्रहर असछाई इइ ॥ ३ ॥

End.

जइं दिवसइं यज्ञउ दिवसइं जम्बूकाउ तउ रातिना प्रहर ४ असछाई
 इइ ॥ ४ ॥ तथा बारै मासि बुद्धदा सहित वरसइ तउ अहीरावि उप-
 हरी असछाई । जां वरसइ ता असछाई ॥ ५ ॥ बुद्धदारहित वरसइ
 तउ २ अहीरावि उपहरी असछाई ॥ ६ ॥ मासो २ कुमारइ निर्तर
 वरसइ तउ मात अहीरावि उपहरि असछाई ॥ ७ ॥ प्रमात ३८
 मज्जाइ १८ असमनवेला ४० मज्जरावि ४१ उत्तरी ४ मदा असछाई ४१
 तथा उज्ज आसइ पावि पडिवा बीज बीजलगी रातिनइ पडिलइ प्रहर
 असछाई एवं ४९ पायोही राविं पिय असछाई ४१ पडिलइ प्रहरइ ४१ ।

Colophon. ए असछाई विधि व्याचष्टी भूपूर्णे (?) समाप्तः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकालिङ्ग असाध्याविवरणका कतिविधयो वर्णको ।

No. 77. *आहारविधिः । Āhāravidhīḥ.* The Manuscript coming under this number, has been wrongly labelled thus. The name of the work is *Samvyaavahāravidhī*, a grammatical work consisting of rules on the use of nouns etc. It will be described in the proper place.

No. 78. उठावणीविधिः । Uṭhāvanividhiḥ. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 13. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1839. Appearance, old and worn out. Prose. Generally correct. Complete.

A work under the name of Uṭhāvanividhi, Uṭhāvani or awakening, here means the Diksā, for it awakens a man in religion and in the means of gliding the easiest way to the next world. The work lays down rules on the performance of rituals to be observed on the day of Diksā ; by Sriharsa Sāra (Suri). The following colophons are to be found in the course of this work—

- (१) इति नंदिविधिः सम्पूर्णः, (२) योगनिलय विधिः, (३) इति सप्तमंडली तपोविधिः,
(४) इति द्वा वैकालिकयोगविधिः ।

Beginning. श्रीजिननाथ नमः ॥

श्रीहर्षसार (परि ?) वाचकः शिष्योपाध्याय शिवनिधानमणिः । साधन-
स्नापनविधिमतिशय सुखबोधहेतवे लिखति ॥ उठावणनाम बड़ी दोहा,
तथे विधि लिखीयइके तिहा प्रथमदिने शुभमुहूर्ते चतुर्विहार करी अथवा
अथकोधर सम्भासने गुरुसमीप आसी हरिया बड़ी पड़कसी अमाशमण्डर
कहीये—इच्छाकारेण तुम्हे अन्नं आवच्छग सुख घतवे परेसइ तिवार
गुरु कहे अथ पड़लेइण सदिसा विज्यी, नवकारसीध्यान करिली
तिवारइ शिष्यकडे तदति पठइज्यो आहारपाथीनी दुता इइ तउ आहार
पाथीकरइ पळे चतुर्विहार करइ अथवा चतुर्विहारकरी पळे खमासमण
दिइ एहे छं पच आचरण सम्मतके यथा गुरु युगप्रधान श्रीजिनचन्द्र परि
वेछं प्रकार करताते भणी प्रमाण छइ हिवे प्रमात समरं कालवेला तउ
पड़कमणउ करता नवकारसिना वेलाये नवकारसी पच्छइइज्यो आवेनी
सवेली पच्छइती दिहाइ पड़ज्यो पड़ले दिनइ नवकारसी विलाये न
पच्छइ ती फेरिननीवार अमाशमणइ एसे प्रदायः छि नइ प्रमातिसमये
सप्तवसरणइ नदीकरी नंदी विधियायं तपोवाही साध साधनी पारिं मुह-
पीतो पाकमहावी बांदवा दवि, देवराजी कहावीए इच्छाकारेण छळे
अन्नं आवच्छग सुखअन्नं उच्छदिइ गुरु भुणइ उखिवासी पुनचणगवण ईइ
इच्छाकारेण छळे अन्नं आवच्छग सुखअन्नं उखि वावनीयं नन्दी पवेशादनी-
एका उवणा करावेइ गुरुधमणइ करावे मं । ती आवच्छग सुखअन्नं उखि
वावनीय नन्दीपवेशादनीयं करिनि । + + सुखायं पववी सुखायं मता-

It Begins

श्रीपात्रे परमस्य (प्रत्ययः) ।

कुमार नदिप्रपरोक्षिरागी जंभू कुमारान्नपरीविरागी ।
 सुदर्शनस्यापि समः सुशीलः न कृत्स्नानादपरः कभीलः ॥ १
 श्रीशालिनाद्यादपरी न दानी दशार्थभद्रादपरीभिमानी ।
 श्रीप्यूलभद्रादपरी न योगी श्रीशालिभद्रादपरी न भोगी ॥ २
 सुकुल अगविभुतिरनेकधा प्रियसमागमसौख्यपरस्पर ।
 नृपकुलिकदता विमलं यमी भवति पुण्यतरीः फलसौदृशः ॥ ३
 अधमजातिविमटसमागमप्रियविद्योगभयानुदरीद्वतं ।
 अपयशः खलुलीक पराभवो भवति पापतरीः फलसौदृशम् ॥ ४
 दःप्रापं प्राप्य मानुष्यं वा सुधा हारितं मया ।
 पापेन मनसाध्याम रामारामाधनं धनम् ॥ ५
 रद्यानीनेतिसया अष्ट वसष्टाहवति ।
 नर एसुं जाए मरणमत्ता किमजार्हैवैष पावति ॥ ६
 कुले मत सिद्यानुति लडाइजी निअंतिष्कमम ।
 बलमत्ता विपयशा बुद्धि मय बुद्धिहासुति ॥ ७
 रिद्धिमए सार्थीए कीदृग्मरण सप्यकासाई ।
 लाभमएय बड्डहा हवति ईय अहमय दुठा ॥ ८
 कीदृय हवइसिद्धी मायेणय दुति गह्वरी ।
 करही मायाइ ईच्छ खजीलीभेणय दुति सप्योय ॥ ९
 किन्त्याए जायए नरर्क्ष नीलाए आवरीभवे ।
 कायी ताए तिरिए तेयाए माणसी भवे ॥ १०
 पठमावदेव + + + निसासयटाथं च सुकलीसाय ।
 ६ पलंसा भावफलं यत्तत्तं वीथए एहि ॥ ११
 ज्योतिःकरज्जके । मणसा होइ सय्य छटफलं तु दिपस्स संभवए ॥
 गमणस्सय आरंभ होइफल अद्गमावास ॥ १२
 गमण दधर्मनु भवे तद्वयचे बहुवाल सगए किंयि ।
 मज्जे परकीपवासंभासीवासं च विट्ठेण ॥ १३
 मंपने जिणभवसे पापावइ च्छमासिधं फल जीवी ।
 संवच्चरियं तु फल दारपरसे ठिउलहइ ॥ १४
 पायाहिणेण पावइ वरिससयफलं जिणे मच्चिए ।
 पावइ वरिससइस्स अथत पुणं जिणे सुणिए ॥ १५

विप्रास्त्रिगणैः सहान् कथय भोक्ताल्लभनायां गणाः
 की दाता रजकं ददाति वसनं प्रातर्गृहीत्वा निशि ।
 को दक्षः परविश्वचित्हरणे सर्वेऽपि पौरा जनाः
 कस्माज्जीवसि हे सखे विषकृमिन्यायेन वैदिश्विकः ॥ १६
 प्रीतिदृष्टिं विनामुखं धनविना गेहं भार्या विना
 विप्रा वेदविना कुलं सुतविना राजा च सैन्यं विना ।
 शूरः शस्त्रविना स्त्रियः पतिविना पूजाविना देवता
 एतत् सर्वं न शीभते किमपरं बाणौ च सत्यं विना ॥ १७
 काया हंसविना नदी जलविना दाता विना याचकान्
 जाता क्लेशविना फलं क्रतुविना धेनू च दुग्धं विना ।
 भार्या भक्तिविना पुरं वृषविना दानं च पात्रविना
 दीपं तैलविना निसि शसि विना पुण्यं विना मानवाः ॥ १८
 आहूय कृतयुगे दानं चेतार्यां गृहमागते ।
 वापरे याचितं दानं सेवा दानं कलौ युगे ॥ १९
 पात्रे त्यागी (१) गुणे रागी (२) भोगी परजनैस्सह (३) ।
 शास्त्रे वित्ता (४) रणे धीढा (५) पुरुषस्य पक्षलक्षणम् ॥ २०
 सर्पाः पिबन्ति पवनं न च दुर्वलास्ते
 शुक्लैस्तृणैर्वनगजा बलिनी भवन्ति ।
 कंदैः फलैर्वनचरा गमयन्ति कालं
 सन्तीष एव पुरुषस्य परं निधानं ॥ २१
 धर्मो यस्य पिता क्षमा च जननी भ्राता मनः संयमी
 मित्रं सत्यमिदं दया च भगिनी नीरागता गेहिनौ ।
 श्रद्धा भूमितलं दिशोऽपि सदनं ज्ञानामृतं भोजनं
 यस्यै तानि सदा कुटुम्ब मनघं तस्येह कष्टं कथम् ॥ २२
 बाव न अक्षरं हे सखी पदबाणं कावनं कंत ।
 एकौदब्दा बाहिरा गया कुपंत कुपंत ॥ २३
 नेत्रानंदकरी भवोदधितरी श्रेयस्कारीर्मङ्गरी
 श्रीमङ्गलं महानरेन्द्र नगरी व्यापन्नता धूमरी ।
 हर्षोत्कर्षं शुभ प्रभावलहरी भार्वाहियां जितरी
 पूजा श्रीजिनपुङ्गवस्य विहिता श्रेयस्कारी देहिनाम् ॥ २४
 की पूज इति संकं जिहं दनयतह हर्षगिय रात्रि ।
 सो भर्ग्यभवे सिकद्व अहवास तटुमे जन्मे ॥ २५

ब्रह्मलोए दुरियाइ' दूरं गच्छन्ति हुंतोरिट्टीउ विप्फुरइ ।
 वर किसी जिण पूयाप्पहावेण ॥ २६
 परलोए देवासुराइ' दत्तं चक्कवट्टि रिज्जीउं ।
 सुक्खोविसुहं पाठइ जिणपूयाए रउज्जीवो ॥ २७
 दालिइदुक्खहरणी सहाण जणनी दुहाण निट्ठवणी ।
 भवजन हियाय भूथा जीवाणं देवतुह पूया ॥ २८
 जिणपूरण पथावे जइ कोवि सदाण देइ ।
 धनकीडि + + + + असारं सारं वित्तन्ति जिणपूयं ॥ २९
 तिच्छंकर पडिमानं कच्चनमणि रयणविद्यनमयानि ।
 तिक्कं अनविभूत्यगान सासय शूरनरकयानाश्च ॥ ३०
 चउदस पूव्वी आरगायि शनिनाण वियाराराय ।
 हन्ति पमायरीरवचसा तयणंतरमेव चउगईआ ॥ ३१

Beginning thus it mentions the faults of taking meal at night time, in the following way—

मेषा पिपीलिका हन्ति यूकाः कुर्युर्ज्जलीदरं ।
 कुरुते मल्लिका वान्तिं कुष्ठरोगञ्च कौलिकः ॥ ३२
 क्षन्तकीदारखण्डं च वितनीति गलव्यथां ।
 व्यञ्जनान्तर्निपतितस्त्रालुर्दहति वृश्चिकः ॥ ३३
 विलग्रथ गले बालः स्वरभङ्गाय जायते ।
 इत्यादयो दृष्टदायाः सर्व्वेषां निशिभोजनेः ॥ ३४
 अथासिद्धमदकादि ख + + + + रसादि भक्षयतः
 क इव दीप इत्याह यदुक्तं निशीथ भाष्ये ।
 जइ विहभासुगदवं कुत्थुपण्णा विजह्विऽप्पिस्सा ।
 पच्चक्खाण नाणिणी विहराइ भत्तत्तं परिहरन्ति ॥ ३५
 रात्रिभोजननिषेधमेव पक्षीयेण श्लोकद्वयेनाह ।
 देवैस्तु भुक्तं पूर्वाह्णे मध्याह्णे ऋषिभिसथा ।
 अपराह्णे तु पितृभिः सायाह्णे दैत्यदानवैः ॥ ३६
 सन्ध्यायां यक्षरक्षीभिः सदा भुङ्क्ते कुलीबहः ।
 सर्व्ववेलांमतिक्रम्य रात्रौ भुक्तमभोजनं ॥ ३७
 दिवस्याह्णे भागे मन्द्रीभूते दिवाकरे ।
 नक्तं तद्विजानीयात् न शक्तं निशिभोजनं ॥ ३८

निशाभीजनदोषश्च इति यद्वक्तं योगशास्त्रे ।

अङ्गीमुखिष्वहनि च यो द्वे द्वे घटिके त्यजेत् ।

निशाभीजन दोषज्ञोऽत्रात्यसौ पुण्यभाजनं ॥ ३९

अथ द्वे द्वे घटिके मुहूर्त्तं मुहूर्त्तं रात्रेः प्रत्यासन्नं त्यजन् परिहरणं योऽत्राति
सः पुण्यभाजनः । पश्चात् मुहूर्त्तादध्वाक् श्रावकां भीजनं करोति तदनन्तरं
रात्रिभीजनं । रात्रिभीजनस्य फलं आह—

उलूक काकमाज्जारि गृध्रः शम्बरः शूकरः ।

अहिश्शिकगीधाय जायन्ते रात्रिभीजनात् ॥ ४०

During the time of impurity caused by death as well as birth of a relation, prohibition is to be observed by a Jain in this way only—

वृद्धसूये घरेण मनुष्ये वारदिनं देवपूजा न करे । पङ्क्तिमण्यः नवकार नष्ट
विशेषका नही । मूलका धीया हीइ ते पृथक्धराये दिन ३ देवपूजा पङ्क्ति-
मण्यौ पलइ घरेण मूलका धीयाहे तं दिन १२ देवपूजा न करे, पङ्क्तिमण्य
पहर २४ ६ पलं । सृतकीभीचघ्नौ नङ्गवे, अने वेस पालठ्या नङ्गवे तो प्रहर
८ देवपूजा ठीले जीकांधीया अभड्या हीवे तो प्रहर १८ ठले ।

Rules for speaking, laid down here, are these—

संस्कार सहित वोलइ १ ऊंचखर वोलइ २ ग्रामीण वचन न वोलें ३
गंभीरखर ऊँडै वोलइ ४ वोलतो पङ्च्छंदा ऊठइ ५ सरसवाक्य वोलइ ६
रागसहितभाषा वोलें ७ सूत्रमीठी अर्थपणी विस्तरभाषे ८ पूर्वोपर विरोधन
हीण जूज् अस्मार्थवचनना सन्देह ढालीवोलें १० श्रोता श्रोतानइ सन्देहउ
ऊपजे ११ अनेगवादीवचनदूषणदेइ परीभवै नही १२ श्रोतानाम न + +
कठामें रहइ देशकाले योग्य वचन वोलइ १४ अतिविस्तर अणमिलती न
कहे १५ जीवादिक, वस्तुनी विचारमिलती वाक्य कहे १६ पद आगजि पद
सापेक्षपण ऊचरइ १७ वातरूप बालक समझे तिमं कहे १८ अतिसरम
मधुरभाषा वोलें १९ उपदेशदेतां मर्मकहेनी न भाषे २० अर्थधर्म सहित
वचन सदेहणह्यं रनेकवइ २१ सस्तु प्रकासकरइ तेहने अतिविस्तर करें २२
परनी निंदा आपनी स्तुतिवचन माहि न भाषइ २३ मध्यस्थ ज्ञाघनीक
वचन न वोलें २४ शब्दकारकलिंगइं शुद्धवचन भाषइ २५ श्रोता चमत्कार
पामइ २६ उपदेश मध्यस्थ भाषा वोलें २७ श्रोताने रोगादि दूषण न हीइ
२८ अमरहित वाक्य २९ जेपदार्थ वर्ष वइ तेहज विशेषस्वरूप परिणामइ ३०

वाक्ये वाक्य संकली बोलें ३१ अर्थपदनी भाषें ३२ साहससहित बचन ३३ धर्मकहतां यम न पांसे जीवादि पदार्थ कहतां अत्रिच्छिन्नवाक्य कहें ३४

The following passages are extracted here from the Pratyākhyāna Bhāṣya—

स्त्रीयाः संभोगी चतुर्विधाहारं न भुज्यते बालादीनामौष्ठादीनि च वर्गे उभज्यते । द्विविधाहारं तु तदपि न कल्पते ॥ Sacred works of Jainas are fifty-four which are thus enumerated. आचाराः १ सूयगङ्गां २ ठाणां ३ समवायं ४ भास्वती ५ ज्ञाता ६ उपाशक दशांग ७ अंतगङ्गदशा ८ अणुत्तरीववाइन प्रश्रव्याकरण १० विपाक्युत ११ एङ्गारद अंगनाम । उवाइ १ रायपसेणी २ जीवाभिगम ३ पन्नवणा ४ जंबूदीपपन्नती ५ चंदपन्नति ६ सूरपन्नती ७ निरयाबली ८ कप्विडंसया ९ पुषिया १० पुष्यचूलिया ११ वज्जीदिशा १२ एवारह उपांगनाम । चउसरण १ तंदुलवेयाली २ चंदगविज्जा ३ गणविज्जा ४ संसारगपन्नता ५ भतपन्नता ६ आव्वुरपन्नमां ७ दिवं दसुउ ८ गच्छाचरण ९ मरणविभत्ती १० एदश पन्नता । निशीथ १ मद्धानिशीथ २ दशश्रुतस्कांध ३ वृहत्कल्प ४ वहारसूत ५ पंचकल्पसूत ६ एच्छे क्खेदीनाम् श्रीआवश्यक १ श्रीउत्तराध्ययन २ दश वैकालिक ३ पिण्डनिर्युक्त ४ एचारि मूल सूव । नंदी, अनुयोगहार सूव २ ए ४५ आगमनाम पणयालीसं आगमनाम सव्वसघाण हूति कलत्थापणयालीस सहस्रा कव्व सया चैव व्यालीश ५३६४५६४० एकारस अंगाइ वारस उवंगई दशपन्नता ए क्खे मूलचउरी नंदी, अणुयोग पणयाना ४५ चत्तारि महा पडिब्बीयन्नका ।

According to the Jainas the Atiṣayas are 34 in number; they are—

केशनखरोमवधइ नह्णी १ रोग न होइ २ गाइनारुधसमांस अनइरुधिर ३ कमलसरौषोसांस ॥ स्वासः ४ आहारनिहारकरतां चर्मचक्षुनीयनी न देषइ ५ आकाश गतचक्र ६ आकाशागतकुच ७ आकाश गतश्वेत चामर ८ आकाशगतस्फटिकमय सिंहासन पादपीठकामय १० आकाशगतध्वजा आगलि पलें ११ जिह्वा तीर्थहर विचरइतिह्वां अशीकइल कायाकरइ १२ पृष्टिपाकलिभानं जलदीपइ १३ भूमिभागसमीहोइ कां पुनं धायाइ १४ चतु सपलीसुषका रीइ वइ १५ जीमणलगी शीतल वायकरी प्रमार्जइ १६ नांकाधारमइ वरसीरजढाले १७ गीळाप्रमाण भलभरें १८ भलाशब्द ६५ रसगन्धफरस प्रगठइ १९ विहं पासें यत् अगस्तुविहं २० धीजन लगीमजर

मरणागो सांख्य लियह २१ अर्द्ध भागधी भाषा बोलह ते भाषा सद्य नह
 आपी आपनी भाषा समजह २२ स्वामीसमीप सर्वविरोधनुपसमह २३
 कोह अन्वदर्शनो गर्भन करे कदाचिन्मक रदती निपूर्व आह २४ स्वामी
 विचरते तिहो जीज्य लमइति नहोह २५ मनुष्य तिश्वेय जातिवहरन
 कोरे २६ मारि नहो वद २७ स्वचक्र न होह २८ परचक्र न होह २९
 अतिगति न होह ३० अमावसी न होह ३१ घोड़ादिक न होह ३०
 पृथ्वीपत्र व्याधितमे सातह ३२ तमाहिनी एककाई इति न होह ३४ ।

The transmigration of the soul is described thus—

मनुष्य ८४ लापमह जाह अने ० लापयीनि माहिधीया धिया मनुष्य आह
 तेकिम तेचकाय ० लापवाचकाय ० लाप एइतो आयी लोह मनुष्यनी
 योनि न पामह भुवनपति वितर ज्योतिषी ए माहिना आया २१ पदवी
 पामे तीर्थकर १ वासुदेव २ ए पदवी न पामह सीधर्ष ईशान न आया
 २३ पदवीपामे शनकुमारदि सहस्रारता इल आया १६ पदवी पदवी
 पामह सातपंचेहीरव ० तीर्थकर ८ अक्रवर्षी ८ वासुदेव १० बलदेव ११
 केवली १२ साधु १३ समकित १४ देशविरति १५ मणलीक १६ ए सील
 पदवी पामह ज्ञानतादि नववीवैयकना आया चउद पदवी पामह सीमा-
 पति १ पुरीहित २ गद्यापति ३ स्त्रीरज ४ वार्तिक ५ अरिहत ६ अक्र ०
 वाम ८ बलदेव ८ मणलीक १० देशविरति ११ साधु १२ केवली १३
 समकित १४ पदवी पामह । अश्वनी गजनी पदवी न पामे एवाजुतरनी
 आया ८ पदवी अरिहत १ अक्रि २ बल ३ मणलीक ४ देशविरति साधु ६
 केवल ० समकित ८ एव ८ पदवी पामे पृथिवीना आया दावी न आया
 वनचरती न आया १९ पदवी पामह १४ रवमंड १५ देश १६ साधु १७
 केवली १८ समकित १९ ए १९ पदवीपामह अग्निवाचना आया ८ पदवी
 सात एक द्वीपी ० गजनी ८ अश्वनी ८ ए पामे वेद्वी तंदी अगुर्द्वीना आया
 १८ पदवी पामे १४ रवमंडलीक १५ साधु १६ समकित १७ देश १८ ए
 पदवी पामे पंचेद्वीति पचना आया १९ पदवी पामे याचली ८ केवलीनी
 एव १९ पामे तीर्थ कर १ अक्र २ वासु ३ बल ४ ए आर पदवी न पाम ।
 ए ४ गति श्रीश्री २३ पदवीनी विचरी निथीळः ।

A short sketch of the solar system has been given in this way—

समभूतलधी सातसेनेद्योजने तारामंडल केतारादीद्योजने सूर्यह ॥
 सूर्यघो ८० योजन अद्र अद्रमावी ४ योजन नचन नचनघो ४ योजन बुध

बुधघो ४ योजने गुरु, गुरुघो १ योजन बृहस्पती बृहस्पतघो २ योजन भौम,
भौमघो १ योजने जनेयरके । अटोहीपक्षे ४५ लाघ योजन १ १ १ लाघ
योजनघो लघुघोप २ लाघयोजनघो लघुसमुद्र ४ लाघयोजन धातको बंड
८ लाघयोजन कालीदधि समुद्र ८ लाघयोजन पुष्कराई ए अटोहीप ।
पृथ्वी पथिमदिसा लाघ ४५ योजन उत्तरघो दक्षिणदिशि ४५ लाघयोजन
देवका १६०० कीसका ।

कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः ।

कालः सुमेषु जागर्ति कालोद्दि दुरतिक्रमः ॥

काले फलानि तरवः काले बीजानि वापयेत् ।

कालं पुण्यवती नारी सर्वे कालेन जायते ॥

The following debate on the superiority either of time or
of nature on the production of the universe is interesting to
note.

इदं कालवादीवीथी जइहुकाल वंतउ सर्वच्छे सर्वच्छे सर्व वस्तु कानि
हुइ प्रमीद श्रीकमाइ मच्छरादिक सर्व सर्व जियकालिजे इवी लिखै
हुइ तेइवी सर्व आधी प्राण्यादि जीवनइ उपजैं यदि कालविनमा भवति
तदा पचवर्षनी स्त्रीगर्भ कानधरे परवारवरस पच्छी जकाल हुइती गर्भधरे
तदा वनस्पतीना पत्र पुष्पफलादि काभिअ हुवै अर्भकाने जयइो पडे तथा-
स्त्रीकाले जरीति आवै जी कालपाखे हुवे तीकसाहहा काइ रीति नावै
वर्षाकालादि काले वरमें तेइनेमइ कहिइ काउपाखितें माइट धोइट
अकाल वर्षा भइ कहि वाइ वेदैतीकाल जसूती जा कालिन जीअो ती
कालिज वीळी तेकालिज वीळी बाळी सूयी तीकालिज तथा बीधे आरा-
नामपुण्य मोखजाइ बली सप्तमी नरकें आई एहि कालमाइआमा तथा
पधमं अरवि भोच नही अनेसा तभीनरकें पिछनही एव कालजीज सर्व
सम्पदाय जाधिबी तथा मइआविदेइ सर्वतीर्थहर हुइ तथादेव कुइ उत्तर-
कुइ सदासुगलीया होइ एपिच चतुर्थ प्रथमारक कालनी माइआमाजी बिबी
तथा बालकणे दात दटा केश मुंहु दाढी सर्वक्रमानत आने काले जानइो-
तइकाल पशुनी बात होइती जन्मपामताज दात केसादिका न हुइ ।
बलववण्या कालिज कहिवाइ । यावनावस्थापिबी काले जइइ त अने
इहावस्थापिच काले जइइ इमकाले सुभिच, कालिज दुर्भिच काले
जरीरजे काले सौतकाल उत्तरकालिज वर्षा जीमुभ मगलिभायादि कीइ

पुरुष समर्थ होइ वीरिता उताशनापटुनक आयु जिमभाग्यतो सहना
 ज्ञानुया करोखाइहेतो हतोदरिद्रोनें घरपि न सीत उखवर्षादि रुप हुइ
 पट्टे अनैधउ ववनघरेपि न तिमइज घनाशघरेपि न दुर्मिच पट्टे अने-
 दरिद्रो हे पि न दुर्मिचपट्टे भाग्यनीयौकारण तथाकाल आया राजापि
 न सरइ अनेरं कपि न मरे तोह कालवादी कर्कके जेहु कुं ती सखे-
 मंसारबलेक सीपि गरवृषमाण मंसारमो मोलनघो सर्ववस्तुनो पिताह
 नह मरुह जनीपजावुहः इस् कही कालवादी आपी पेटमी चाकरी-
 भाटो भाटोमे निह चिन्तयाइ जाइ मिंजामने बैवी ॥ १ ॥ छिवइ
 वीजो स्वभाववादी वीर्यो ॥ अरि काल अपकारो मुखं शिरोमणि वाचाट
 भमुखं स्वयंसंसारकण तत्पर महादमो हतो मुखजन भीलवो इन्द्र पदवी
 पासो संघीवटीवेष्टी परं वापटा उत्तमनोप सीपा वणके जंझवो आपणा
 घटमे गुणकलाहोइ तेहवो सभायं स्वयिग्यठिकाणे बैसी जइतो छडाइ न
 कीइ लौकिक उखायो बैसी जेजोइ छटाइ न कीइ अनेजैनिवल छिवइ
 तेहने तीघणधकादि बराबीने गुडाटे तेमाठइ ॥ श्लोकः ॥ गुणैरुत्तमता
 याति लोपैरामकसंस्थितः । प्रासादशिखरस्थोपि काकः किं गरुडाग्रते । १
 तिये प्रथमतीते के आसीखामणके जे अन्न सघातेवादकरो अन्नं जोषी-
 सती अष्टोद्गीजकुधो निदे बैसायसा तेमाटे नीची बैसी अन्न सुवादकरि
 घरिमृगामटुपट्टिया इत्यादि ॥ २ श्लोकः ॥ अष्टादशपुराणान्वष्टी व्याकरणानि
 च । तावत् सर्वमपि रंखि यावत् कीऽपि न पृच्छति ॥ २ द्विवेद सकथा
 थके नीची बैसी मैनपणौ स्मार्त्ता ॥ यतः मीनं सर्वार्थसाधन ॥ लीक-
 नैविपेजै गर्लं मावीउवीहइतो. पीतानाफिल साताइ वीने परं आगनि-
 लोकमध्ये वीलिवानी जोरन कीइ पड्छे हि बैल भाववादी कालवादी
 नइ खंडोपीताने पदलिइ परगदाइन हे ॥ ३ काल तेतीण कतिनो
 लोडो । नेवृषानयाइ । अरेरं कंठतो स्वभावकुतो सर्वखइ ॥ श्लोक
 स्वभावनिपदेशिन शकते कर्तुमन्यथा । बहमेव भुनःपुच्छ वज्रासानलिका-
 धृत । १ लीकल खलु सहावी सख्यसख्य सीतहा चैव वाधीधणुइ
 चिटिनु गुणसहि उत्तमकिमारइ । २ अस्वभाव उगुण्य तथाचां विलोखाटो
 मेलटीमीठी कठकः कटवो आवीपटमिह मिरौखारो इत्यादि सर्वस्वभाव
 जजाविबी जवासीमिह वृत्तात्के अयै भ्रमरनवैसइए स्वभावनागुणः । इति
 स्वभाववादी कथानता २ पुनः ॥ ३ दीवज कालजोइ जेहु स्वभाववस्तुनो
 स्तोने पुचहीइ अथवा पुचो लहीइ अनेस्वभाववाले हुइ ती वया स्तोपुइथ
 किमकहारा अनेतेहनें पुतपुचकानयाइ अनेइ अभावकुतोघोडानीबैलीजा-

स्थापयती तत्कालं दर्शितं अने पुरय नावानक कामपक्षीचाने तथादीरटीमा
 कादाए जवां काराकसमा हीरयतः । एकीदरसमुत्पन्ना एव नचत्र
 आतकाः न भवन्ति समाश्रीता । यथा बदरकच्छकाः ॥ १ ॥ ए सर्वस्य
 भावजला शिवी ॥ आवाने आवाजलागे कौलचिं विलासने तथा वर्य
 तमासने विधे सर्वज्ञसि पत न वा आनि अनेजे कपरनेलावे ते म्पुकाव
 सर्वस्यभावः यवः ॥ पवेवश तमासि रिहोपवेति मयल वनराइ जंगहरीरे
 पमं ताकोदीसोवम तच्च १ अइयसिचकरे म्पुकीयथोयुखइ मयलसोपमि ॥
 कंनठं लूच पिच्छइ ता किं दीसीदिणयवस २ स्वभावात् करविनपव'
 चंलूकी न पशति एतावता सर्वव स्वभावो मुख्यः ॥ बलीधुभाइ कहे के ॥
 जे कालथा रोजीखालि सोमादाने नीरीगकां न करे तथा जी कालवत्तव
 तच्छे सोभरतारनी कीगयेदिह्वं तदिभर्भका न धरे पर स्वभावजगभरदै ।
 लुप्तसुखे । इमवादकरता कालवादीमुख आच्छादीलू गटाकारमुवर
 दीनाचोजीइ मानयोइ ठिका ये पइ ती स्वभावादी अटोमिपामने वेडो न
 धोतीययी कालवादीह्म्यै स्वभाववादीजोनी ॥ २ ॥

In fact the work treats of almost all the principles and the morals of the Jainas as well as their rituals in this manner. So we finish our description after quoting a few extracts only from the last part.

The duties of Śrāvakas during the performance of the Upādhanā vow,

उपधाने श्रावकै विहृतिसध्ये एककृतसंनय यास्यान्त्या कापि विहृति १
 उपधाने २० निर्विकृतिकानां मध्ये एकमपि निर्विकृतिक न यास्य तथाविध
 कारणे सन्ति पुखडादि यद्वय पतनकार्यं २ उत्कटद्रव्याण्यपि न यास्यान्ति
 ३ आद्रुहित शार्कोपि न यास्यो ४ धृतलीला दिव्याचारितशार्कोपि न
 यास्य ५ तक्षित पर्पटसौरा वटिकादिकमपि न यास्य ६ अन्नादि परिवेषिका
 स्त्रीकृतरावि प्रायश्चित्तानुश्रुति नान्यथा ७ अन्नादिपरिवेषया वस्त्राणि
 दण्डितखण्डितादिकानि न ग्रह्यन्ति ८ जेमतादि भूमिस्थानमपि कृतरात्रि-
 प्रायश्चित्तया दण्डितखण्डितादि वस्त्ररहितया क्रमान्वये ग्रह्यन्ति ९ यावन्ति
 वस्त्राद्युपकरणाणि तपःप्रदेशप्रथमदिने पादोनष्टहीतानि भवन्ति तानि
 सर्वान्यपि भोग्यानि उभयकाल प्रतिलिखनीयानि १० जेमन खालीक-
 शीलकादीनि तु जेमनदिने पादौत मष्टर प्रतिलिखनासमये प्रतिलिख्याति
 नान्यदानन्यथा च ११ कदाचित् द्वारकुण्डलादिकं यद्वयं । सर्वदादुर्गाय

मष्टादो मोक्ष भवेत्तदा विनीपधानं यथा म्रिया यक्षोरादि औषधी
 गृहीता भवन्त्या इतो रात्री न तु दिने उपधानादिदिने म्रिच प्रातस्तदुल
 स्थाने भवति १२ उपधाने सर्वेषां वस्त्राणि म्रियं वा मानिकया वा प्रति-
 लिखितानि गृह्णाति १३ सर्वक्रियानुष्ठान आदेशनिर्देशादिकं मानिका-
 देशेन गृह्णाति १४ क्रियानुष्ठान मानिकया समयकालं प्रतिक्रमणं करोति
 रात्रिप्रायश्चित्तं करोति सप्तवारान् देवान् वदति १ तदा गृह्णाति मानया १५
 रजस्वला दिनतय तपसि न घटति १६ मष्टाभ्याध्यायकालं ६८५८ दिनदयं
 तपसि न पतति १७ प्रतिक्रमणं मध्ये प्रभाते नमस्कारप्रत्याख्यानमेव कार्यं
 ततो गुरुसमीपे क्रियासुरे उपवासं आचारादन एकामने निधिक्षितिकं वा
 कार्यं १८ प्रत्याख्यान समये मुख्यं नमस्कारे प्राप्यति ततः उपवासादिकं १९
 मयम उपधानद्वयं पवित्रदिने मान्यादिके वक्ष्यते आङ्गवरेण उत्सृज्यता
 भवति औषधादि कर्तुं न शक्यति तदाहतीयं प्रहरं प्रतिनिधत्त तत्र सर्वेषां
 करणानि प्रतिनिधत्वा रात्रिप्रायश्चित्ते वन्द्य ग्राह्ये २० ।

End.

प्रातः उपधानवाङ्मो गुरुसमीपे समागत्य ईशां पञ्चिकीं प्रतिक्रम्यपौषध
 सामादिकं शलाका प्रतिनिधत्वा १ अग प्रतिनिधत्वा करोति २ ततो मुख-
 वस्त्रिकां प्रतिनिधत्वा ऊर्ध्वे पश्चिमदिक्कं मंदिसावेति उत्तरे पश्चिमदिक्कं करोमि
 इति चत्वारः नमस्त्रय ददाति ततो बंदनपट्टकदानानंतरं चत्वारः नमस्त्रय ददाति
 तत्क्रमणस्यार्थं वज्रवेले मंदिसावेति १ वज्रवेले करोमि २ वज्रं यं
 मंदिसा एमि ३ वज्रसं वा एमि ४ समाय ५ समायं करोमि ६ पादरण्यं
 मंदिसा वेमि ७ पादरण्यं ठावेमि ८ कठामयं सदिसा वेमि ९ कठामयं
 पश्चिमदिक्कं १० ततो बंदनस्य दानपुत्रं मुखतःपुच्छा म्रियायामपि एव-
 मेव क्रियाकरणं न वा पूर्वं प्रतिनिधत्वा १ अगप्रतिनिधत्वा च करोति
 तत्रही प्रतिनिधत्वा ततो पुश्चवदनक पट्टकदानानंतरं चत्वारः नमस्त्रय ददाति
 क्रमत्वेन उत्तरे ०१ उत्तरे ०२ करोमि शेषं पूर्णवत् प्रयत्नं प्रतिक्रियां सहना-
 वान् पाश्चिकवदनानि मुदतप. पुच्छापश्येत् सर्वक्रिया कृत्वा दिव्यानि मान्या-
 परिधाने संख्यायां मान्यमाभनं एवमा म्रियं रात्रिप्रायश्चित्तं कृत्वा प्रातः-
 रक्ष्यप्रायश्चित्तं मान्यापरिधातव्या ततस्तद्वदनक दशाङ्गिका कर्मण्या । तदा-
 पौषध दक्षिणाभावे द्विविधप्रायश्चित्तकर्मणं कुर्वन् उपधानवाङ्मोतिष्ठति
 संज्ञायामपि उपधानानि उत्कृष्टविधिना बह्विधानि तदभावे प्रायश्चित्तं
 ततोपवासं साधुभिन्नु उपवासमावाञ्छनिर्दिष्टकैलावत उपवासः पुराणीया
 दिनसंख्या निश्चयीति ॥ २५ ॥

Colophon. इति सप्तध्यानविधि. समाप्तायां ० (१) कल्याणमस्तु ॥ ० ॥ श्रीभगवान् ॥ ० ॥
श्रीभगवान् ॥ ० ॥ श्रीभगवान् ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ज्ञानानां शिक्षापदानि वस्तुविधान्युपदेशप्रतियोग्यादीनाञ्चिन्तानि
सन्ति ।

No. 80. कर्मच्छवीसी । Karmachhatriśī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 2 (of which the first folio is wanting). Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, 1645. Appearance, old with oil spots in both sides Verse. Not correct Incomplete in the beginning, by Samaya Sūndara.

36 Bhāsā verses on the effect of Karma (action), under the name of Karmachhatriśī The work being incomplete we do not describe it fully.

End. सकल चद सदगुरु सुप्रसाद
सोमद' सइ अट्टसट्टिजी
करम छवीसी एनइ' कौषी
पोसतणी सुदि च्छट्टिजी ॥ ३५ ॥

क० । करम छवीसी कानि सुणीजइ करिण्यो त्रतपचखानजी ।
समय सुन्दर कइइ जिवमुषलहिच्छउ । धरमतण्ड पत्तिमाहिजी ॥ ३६ ॥ क० ।

Colophon. कर्मच्छवीसी सम्पूर्णा ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कर्मविषयकानि ३६ मध्यकानि भाषा कवित्वानि विद्यन्ते ।

Under this No. there is another small work, complete in one folio, under the name of Vādaschala, a discussion on the existence of Dharma and its nature, etc., which begins—

॥ ६० ॥ पूर्वपक्षः । भो विद्वन् उच्यता । ननु प्रथमं तावत् । धर्म एव
नास्ति । उच्यता । प्रत्यक्षप्रमाणयोश्चरामतिकालत्वात् । उच्यता । भो यत्नि
धर्मः । तदा कीदृशो धर्मोऽस्ति । पञ्चवर्णानां मध्ये धर्मः को वर्णः ॥

उच्यता ॥ श्वेतो वा । पीतो वा । कृष्णो वा । रक्तो वा । नीलो वा ।
धर्मस्य कः पिता । का माता । किं लक्षणं उच्यता ॥ भो युष्माभिः प्रोक्तः ।
वीतरागः पिता । किं वीतरागाद् धर्मो जातः ॥ किम्वा धर्माद् वीतरागो
जातः ॥ उभयोर्मध्ये कस्यान् को जातः । उच्यता । भो अस्माभिः धर्मं
पिता अङ्गीकृतं आत्मापि नाङ्गीक्रियते । त्वया किं पृच्छते । उच्यता । भो
अहं जैनोऽपि सांख्योऽपि बौद्धोऽपि मीमांसकोऽपि भव्यम् । त्वदीयमतत्वेन
संघातः । चार्वाको जातोऽपि । उच्यता । भो वदन् कर्मणो । विपाके ।
उक्तं । यतः कर्मणोऽप्ययं जन्तुः कर्मण्येव विनीयते कर्मणा च सुख
भुक्ते निरन्तरमखण्डितं । १ । उच्यता ॥ भो विदुषा मतिः । कुत्रापि न ।
सत्यमिति । यतः । येन येन हि भावेन पृथक्तर पक्षः । इह भवैः सर्वदा धर्मोऽप्य-
यानीयः । उच्यता कस्यान् उच्यता । नैव अनुमानस्यापि प्रमाणत्वान् ।
केवलं प्रत्यक्षायतेन देवकालस्य भावादपि प्रकृतानां मत्थं भवतु ।

In this manner the existence of Dharma has been proved. The last sentence is—

इति उत्तरपक्षो धर्मसम्बाद्धधर्मस्थापनद्वयं

विवरणम्—धर्मस्थापनको वादविषयकः कश्चिज्जननिवन्धः ।

No. 81. ज्ञानपूजा । Jñānapūjā Substance, country made colour-
less paper, 10 × 4 inches Folia, 5 Lines, 7 in a page. Character,
Nāgaia Date, Samvat 1878, Śaka 1743 Appearance, very old, worn
out and writing injured throughout except in the last fol. Verse Not
correct Complete.

A work treating of the worship of Mānasa Jñāna or knowledge.
As the writing has been injured throughout except in the last fol.
so we extract the contents of this only.

मगलीक भणो श्रीसिधनी प्राशार्थ करी श्रीकल्पसिद्धात वरायै । इति पटावली
सम्पूर्ण (१) ॥ नमत सामंत महोवताड देवाय पुण्यं सुजण्ड पुण्यं भर्ताय
विश्व मणि दान एहि मदाय पुण्यं पमवत्त नाथ ॥ १ । तर्हि मड्डा मणि
सुन एहि सुगंध पुष्पकिहि वर सुएहि पुण्यति बंदति नमति नाथ नाथसा
लाभाय भवकउथाय ॥ २

Colophon. इति ज्ञानपूजा समाप्त ॥ संवत् १८०८ शके १०८३ भाद्रप मासे कृष्णपक्षे
द्वितीयातिथौ भगु वामदे ब्रह्मन् स्वरत्न आचार्य गच्छेति गं गुण उदय ।

विवरणम् - ज्ञानपूजाविषयकः कथिज्ज्ञेननिबन्धः ।

No. 82. **ज्ञाताधर्मसूत्रपाठः ।** Jñātādharmasūtrapāṭhaḥ Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 380 Lines, 5-7 in a page. Character, Nāgari Date, ? Appearance, old, torn, worm-eaten and writing injured in parts Prose Generally correct. Complete

Jñātādharmasūtrapāṭha is a celebrated Jaina work, written in Prākṛita language, it is included in one of the Śrutaskandhas and belongs to the sixth Aṅga. It is complete in nineteen chapters, which are 1 Ukkhitta nāc, (2) Saṅghāḍe, (3) Aṇḍe, (4) Kummaya, (5) Selage, (6) Tumbaya, (7) Rohini, (8) Malli, (9) Maipḍī, (10) Chand amāiya, (11) Dāvadabhe, (12) Udaganā, (13) Maṇḍukke, (14) Teyali, (15) Biyanandi phale, (16) Abarakanka, (17) Atinne, (18) Susamāiya (19) Abaheyapundariya, each relating the adventures of a particular person, a story of some peculiar kind, by way of example. It has been spoken by Sudharma Sthavira to Jamvū Svāmi, as instructed by Mahāvira, in the out side of the town Rājagṛha. The first chapter is an introductory one. The following extensive extract from the beginning of it will give some light to elucidate the name of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ सर्वज्ञाय नमः । तेन कालिणं तेन समयेन चंपा नाम नद्यरी होखा
बलनु तीसेन चम्पा नद्यरी वहीया उत्तर पुरस्तिमे दिसौ भाए पुचभवे नाम
चेदये होखा । वणउ । तत्थं चदाननरीये कोणिए नाम राया होखा ।
वणउ । तेन कालिणं तेन समयेनं समणस्य च भवावउ महावीरस्य
अनेवासी अज सुहसे नाम येरे जालिसम्पन्ने कुलसम्पन्ने बलदद
विणय नाण दमण चरिने उयसी वहेसी यशसी तेयसी जीय कोहे
जियकोहे जिय चाए जियलोहे जि इदिथे जिय निहे, जि परोसहे
जीविता सा सरण ३५ विष्णुके तव पद्माणे गुणपद्माणे एवं करण

चरण नियत निच्छय अजव मच्छन्नाघवं खनि गृत्ति, मुत्ति विज्ञा संतथं
 भवेरवथ भयनिमम मज्झमीयण दंसण चरितत उगल्ले घोरं घोरव्यथे घोर
 तपसी घोर वंभेरवामी उच्छटसरिरे मविसे विउल भेय लंसे । १ ।
 चौहसपुत्ती चउणाणी वगते पंचविं अणगार मएहि मरिदं पुरिवुडे पुत्ताण
 पुत्तिचरमाणं गामाणुगामं दूइच्छमाणं मुहं मुहं विहरमाणं जेवेव चपा
 नगरी केणव पुणभट्टे चेइए तेणामिव उवागच्छ इत्तार अहा पडिइव उगह
 उगिइइ गिच्छिता संजमेणं तवसा अप्पाणं भावेमाणे विहरति तेण चंपानयरीण
 परिसा निदया कोणित निदउ धम्मो कहिउ परिसाजा मेव दिमि पाउ व्भण
 तामेव दिमि पडि गया तेणं कानिण तेणं समएणं अज्ज मुधम्मअ अण
 गारअ जेडे अंतेवामी अज्ज जंबूनामं अणगार कामवगीतेणं जावमत्तुसेहे
 जाव अज्जवुइअअ अदूरसामते उइउ जाण अही मिरिज्भाण कोडीवगते
 संजमेणं तवसा अप्पाण भावे भाणं विहरति तातण मे अज्ज जंबूनामं जाय-
 मइडे जाय समण जाय कौउ हल्ले सजातमज्जे सजातममण सजातकीउ-
 हल्ले उपममइडे उपममंसए उपमकीउहल्ले समुपममइडे समुपम
 ममए समुपम कौउ हल्ले उट्टाए उट्टिता जेणामिव अज्ज मुहमं येके
 तेणामिव उवागच्छइहता अज्ज मुहमंमेरे तिकुत्ती आगहिणं पराहिण करिइ
 २ वदंति नमंसंति २ वंदिसा नमसिता २ अज्जमुहमथेरअ नद्धासमे
 नातिट्टरे मधु समारं लमंसमाणे अभिसुहे पज्जनि उडे विणणं
 पच्चवासमाणे एव वयासी जउणंभने समणं भगवया महावीरेण
 आइगरिणं तिथयरेणं सय भवुडेणं लीगलाहेणं लीग जइवेणं लीगपत्ती
 अंगरेणं अमयदएणं सणदणं चकवुदणं मयदएणं धम्मदएणं धम्म
 दंसएणं धम्मधरचाउरंते वज्जवडिना अप्परिहर वरणान दंसण धरेणं
 जिरंण जानएणं बुडेणं बोहएणं मुधेणं मोययेणं तिण्णेणं तारएण
 मिस्सयलमक अमणं त भक्कय मज्जा वाहु मपण रावतय सामय ठाण
 सुवगतं पंचमअ अगमअ अवमइडे पन्नते हइअअं अरअ भंते णाण
 धम्मकहाणं के अइ पत्तते जवुनि अज्ज मुहमंमेरे अज्जजंबूनामं अणगार
 एवं वहासी एवं खलु जंबू समवेणं भगवया महावीरेण जावमंपत्तेणं
 अइअ अंगअ देवमुय संधा पत्ता । तज्जहा नायाणिय धम्म कहा उअ
 जतिणं इते समवेणं भगवया महावीरेण जावमंपत्तेणं वइअ अगअ दीमुय
 वंधा पत्ता तज्जहा नायाणिय धम्मकहा उअ पडमअअं भंते मुयइं धम्म
 समवेणं जावमंपत्तेणं कत्तिय नायण भयणा पत्ता एवं खलु जंबू समवेणं
 जाव मंपत्तेणं नायाणं एगुव वीस अहायअ पत्ता तं जहा उक्किण्णए १

मंघाडे २ थंडे ३ कुम्भेय ४ मंगल ५ तं वय ६ गीहिणी ७ मज्जी ८ मारदी ९
 अंदमाडय १० दावदब्बे ११ उदगणाण १२ मंमुके १३ तेयनी १४ त्रियनदि
 फर्ल १५ अवरकंका १६ अभिन्न १७ मुमसाडय १८ अवरेय पुंडरीय १९
 नायाए पगुण विमय मे जतिणं भंते समणेणं जाव मंदपणी नयाणं पगुण
 वीसा अज्झयणा पसत्ता संजहा उवित्तणाण जाव पुंडरीय पदमअणं
 भंते अज्झयणं के अडे पवत्ते ।

On hearing this Jainvū asks again what subject matter has been described in the first chapter, whereon Sudharma relates the story. The story related in the first chapter may be sketched in this way. There was a city, Rājagṛīha, with its especial Cātya Guṇasaila. The king Sreṇika, as great as the Himālaya mountain, ruled over it. His queen was Nandā by name and his son was Abhayakumāra, a handsome prince, well versed in Sāma, Danda, etc., as instructed in the Nītisāstra. In fact he was a clever prince and kept a keen eye over the kingdom, the treasury, the army, the horses, the elephants, the palace and the harem. The king had another queen Dhāriṇī by name and beloved by the king. Once upon a time Dhāriṇī when sleeping on a valuable bed saw in dream that an elephant of seven hand height, of white colour, looking like a silver table land, but very beautiful in appearance, was entering into her mouth. She awoke and went to the king and awakened him with sweet and lovely words and told him of the dream. The king hearing this felt extreme joy in heart and all hairs in his body being erected appeared just like the Kadamva flower wet with the showers in the rainy season. He repeated the dream and repeatedly thought over it with his natural keen intellectual power. He told the queen that the dream was a very good and auspicious one, "It will give us wealth, he said, we may get a son, a new kingdom and great happiness under its influence. Hence after nine months and some days we shall get a son who with his handsome appearance will enlighten our family like a lamp, extend its fame, and establish it in the world." The queen was too much pleased with these words and expressed her obedience to the king saying "yes this will be so." She went to her own bed with the permission of the king. She did not sleep again in that night for fear of a bad dream which might destroy the good influence of the previous dream. Early in the following morning the king awoke

and went to bathe with an assembly of relatives, Mantrin, Mahāmantrin, Daṇḍanīyaka, Senānīyaka, etc., all classes of servants. After taking bath he proceeded with this assembly towards the place of worship out side the palace. Then he called Dhārini and performed some auspicious ceremonies to protect the good influence of the dream. In the mean time Abhayakumāra the first son of the king went to him and told after usual obeisance "O father I think you do not love me as before, for while I am sitting before you, you are thinking of something else. So I shall make an end of my life." The king replied "you are just my son, but your step-mother is big with child nearly three months, she is now craving for many things, among which the most difficult to satisfy is that she desires an untimely rainy season, the sky being covered by clouds of five colours, with repeated flashes of lightning. While I was thinking of them, you came to me, so I could not receive you as usual." The prince became glad with his father's explanation and told him "I will gladly do everything whatever you will order me. I can easily give up my life to satisfy the craving of my step-mother." The king was glad with this answer, and showed him due respect. After taking leave of his father, Abhayakumāra proceeded to the palace and sat on the throne, and thought that he would satisfy the craving of his step-mother by all means. Then a deity appeared before Abhayakumāra and told—

अहं नं देवाणुषिण पुञ्जसंगतिण सीहस्यकप्यवासी देवे महिशीए जन्नं तुमं
 पोमहसालाए अट्टुभनं सुगिस्सित्ताणं ममं मनमि करिमाये विट्ठति तवमं
 देवाणुषिणा अहं इहं हज्जमागए सुदिग्गं देवाणुषिणा किं करीमि किं
 दत्तामि किं पयच्छामि किं वा ते हियद्वियत्तं, on hearing this Abhaya
 putting together his two hands said—एवं खलु देवाणुषिणा मम
 पुञ्ज माउयाए धारिणीए देवीए अयमेयाएवं अकालं दोहसी पाउव्भूने धन्नाउणं
 ताउ अक्खयाउ तह्वेव पुञ्जमे तं आव विविज्जामि तन्नं तुमं देवाणुषिणा मम
 पुञ्जमाउयाए धारिणीए देवीए अयमेयाएवं अकालं दोहसं विणेदि, The
 deity said तुमं देवाणुषिणं मुनिव्ययीसत्ते अच्छादि अहं तव पुञ्ज
 माउयाए धारिणीए देवीए अयमेयाएवं दोहसं विणेमीति saying this he
 disappeared, when Abhayakumāra went to his father
 and having put together his both hands told एवं खलु

ताउ मम पुत्र संगतिएणं सीङ्गकप्पवामिणा देवेणं खिप्पामिव मगजित
 सविज्जुत पंचवन्नमिह निनाउव सीभिता दिव्वा पाउमिरी विउज्जिया तं विषे
 उणं मम भुल्ल माउया धारिणी देवी अकालदीहलं The King Srenika
 having heard this from Abhayakumāra called for his
 relatives who were also glad with this news and told
 them—खिप्पामिव भो देवाणप्पिया रायगिहं नगरं सिंघाङ्गगतिय चउङ्ग वडर
 आसितसित जाव सुगंधवर गंधियं गंधवड्डिभुतं करेह कारवेहय तव माप्पत्तियं
 पचयिण्ह After this order being obeyed the King Srenika
 ordered again his relatives twice in this way खिप्पामिव भो
 देवाणप्पिए हय गय रह जोह पवर कलितं चाउरं गिणीसुतं सप्पाहेह सीय-
 ण्यं च गंधं हत्थिं परिकप्पेह They did accordingly. After her
 cravings being satisfied the Queen Dhārini gave birth to
 a beautiful son in proper time. Her maid-servants
 informed the King of this good news. The King gave
 them every thing they desired, and named the new born
 child, Meghakumāra The King expressed his joy
 caused by the birth of the son in this way—ततेणंसे सीधि
 एवाया अहारस सेणिप्प सेणीनुसहावेति । एवं ददामी । गच्छदणं मुत्ते
 देवानुप्पिया रायगिहे नगरे । अस्थित वराहि रए उल्लुक्क नुक्करं अलभप्पदेसं
 अउड्डिसं कुउड्डिसं अधविम अचरणिज्जं अल्लुप्पुयसुगं अच्चायमल्लदासं गणिया
 वरलाडदन्नकलिय अण्णेतालाघराणचवियं पमुइय पज्जालियालिरामं उहारियं
 विउवड्डियं दसदिवसियं करेह एतमाणत्तियं पड्डप्पिह ते विकरेति तहव
 अप्पिणत्ति ततेण सेधि ए गयवाहिरिया उदढाणसालाए सीङ्गसण वरग
 पुरञ्चालिमुहे सन्ति सत्तेसइ ए हियसाहस्सि एहिय सुयसाहस्सि एहिय
 जाएहिं दाएहिं लागेहिं दल्लयपमाणे पज्जिमाणे एवं वच्चं विहरति तं मित्त
 नातिनि सट्ठाणं सुविधिं गणनायग विपुल्लिणं पुप्पगंधं मज्झालं कारेणं सकारेति
 सम्भावेति एवं वदामी जन्हाणं इमस्स दारगस्स गव्वभत्तस्स गममाणस्स

लासिवल नुसिवदमिलि सिंहलि । आर विपुलेंदि पकनिवहलि सुरु'दिस
वरिपारिसीहि णाणादेसीहिं विदेस परिमंदियाहिं इगितं चितिदायपच्चिय
वियाणि याहिं सेदेसणे दत्थगह्ति वेसाहिं णिणुण कुसलाहिं विणीयाहिं चेंदिया
चक्कवाल वरिसधर कंचुइय महत्तरगवदपरित्ते दत्थानु दत्थं साहिज्जमाणे
अंकानु अकं परिहज्जमाणे उवलालिज्जमाणे रम्मसि मणिकोटि सतलंसि
परिज्जमाणे णिइयानि घाब्बातंसि गिरिकंदरमल्लीणे ददंथगपायते सुहं सुहै
थं वज्जति ततेणं तस्स मेहस्स कुमारस्स अम्मापियरो अणुयुक्तेणं नामकरणं
चपज्जंमणं च यद चंकमाणं च दोलोपयणं च मइया इड्डी सक्कार समुदयेणे
कवेसु ततेणं ते मेहकुमारं अम्मापियरो सातिरेगठवासजत गंवेव गबभ्भे
वासे सोहणंसि तिहिकरणं मुकुशंसि कलायरियस्स उवणेति ततेणं सेकलायरिए
मेहकुमारं लेहाइयानु गणित प्पहाणाणु स नुणरुतपज्जवसाणानुवावरिकलानु
मुत्थनु अत्थनुय करणनुय सेहावेति सिक्खावेति तं जहाल्लिहं गणियं रुबं नडं
गीयं वाइयं सरगयं पोस्सरगयं समतालं जूयं जनतायं पासयं अट्टावयं पोरेकडं
गदमट्टियं अन्तविहिं पाणिविहिं वत्थविहिं विलिवणविहिं सयणविहिं अज्जं
पहेलियं मागहियं इत्थिलस्सकणं गाहं गीतियं सिलोः हिरस्सजुत्तिं सुवस्सजुत्तिं
चुत्त जुत्तिं आलण विहिं तरुणी पडिकम्मं पुरिसलस्सकणं दयलस्सकणं गयल-
स्सकणं गोणलस्सकणं कुकुलस्सकणं वत्तलस्सकणं दंडलस्सकणं असिलस्सकणं मणिलस्सकणं
कागणिलस्सकणं वच्चुदिज्जं यधारमाणं नगरमाणं वूहं पदिवूहं चारं पडिचारं
चक्कवूहं गरुलवूहं सगडवूहं जुज्जं निजुज्जं जुज्जानिजुज्जं अठिजुज्जं सुठिजुज्जं वाहुजुज्जं
लयाजुज्जं इसत्थं वरूपपायं धणच्चेयं हिरन्नयागं सुवस्सयागं सुत्तखेडं वड्ढखेडं
नालियाखेडं पत्तेत्थेज्जं कडगत्येज्जं सजीवं सकुणरुयमिति ततेणं सेकलाय-
रिए मेहकुमारं लेहादीयानु गणितप्पहाणाणु सयणरुए ज्जवसाणानु वावरि
कलानु मुत्तनु अत्थनुय करणनुय सेहावेति सिक्खावेति सेहावित्ता सिक्खावेत्ता
अम्मापिकुणं नुवणेति ततेणं मेहस्स अम्मापियरो तं कलाय रियं मकरेहिं
विपुलमं गंधमल्लालंकारेणं सक्कारेति सम्माणंति । विपुलं जीवियारिहिं
पीइदाणं दत्थयति ता पडिविसज्जेति ततेणंसे मेहकुमारं वावत्थरीकलापडिए
णवंगमुत्तपडिबोहए अट्टावस विह्विप्पगार देसी लासाविसारए गायरइ गंधव्वनड
कुसले हय जोहा रहजोही वाहु जोही वाहुप्पमही अलं लीगसमत्थे साहसिए
वियालवारीजा तेयारिहोत्था—This Meghakumāra once attending
the religious sermon of Mahāvīra, the last Tīrthaṅkara,
who came at that time to the city of Rājagriha became
his pupil. The work is full of stories of this kind.
The last chapter relates the story of Apard Puṇḍarīka.

This chapter is called second Srutaṣkandha and it is divided into ten Vargas. The following extracts will illucidate it :—

End.

दीक्ष्यं लतेमुखध्वं धम्मकहाणं समयेणं जावसपत्तेणं के अइ पत्ते एवं खलु क वूसमयेणं आपसपत्तेणं धम्मकहाणं दसवया पत्तता ॥ तं अहा ॥ अरमस्यणं अयमहिमीणं पटमेव धं वलिच्छवइरोयणिं दसवइ रोयववओ अयमहिमीणं बीए वयं अमुरिंदवच्छियाणं दाइनिज्जाणं इदं अयमहिमीणं तइवये नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अयमहिमीणं यरमेवणं । नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अयमहिमीणं वध्वेयं चंदम्य अयमहिमीणं सधमेवणं । मरुअ अयमहिमीणं अओवये सकस्य अयमहिमीणं । ईसाण्य अयमहिमाणं दसमं वग्गे ॥ अतिणसंते समयेणं जावसपत्तेणं धम्मकहाणं दसवयायत्तता । पटमस्यं लतेवय्यं । समयेणं जावसपत्तेणं । के अइ पत्ते । एव खलु जवु समयेणं जावसपत्तेणं पटमस्यं वग्गं यव अवभवथा ।

दसमस्यं लतेवय्यं एवं खलु जवुजाव अइ अण्यथा कय्या कय्याय वामा तहरामरुक्किया वय्यं अमुगुत्ताय वसुमिवा वसुधरा वैवइसाणे पटमपुल्लयणं खलुस्कीरुत्तु । वखलुजवु तेणं कालिणं वायमिण्णधरं समं समीसरणं जावयारिं सायकं वासइ तेणं कालिणं कय्यादेवी इसाणे कप्पे कय्यवडि मए विमाणं कय्यं सिमाहासणं सि । सलाए मुहण्णाए । संसंज्जा कालीए । एवं अठ विअपुल्लयणा कालीगमेणं नियव्वा नवरं पुव्वलवी वाधारसीए वयरीए दोजणिनु सावत्थीए वयरीए दोजणीनु कोसवीए नयरीए दोजणीनु । गियामस्यं अरहनु अंतिए पव्वइयानु पुप्फधूलाए अच्छए मिअ विअसे ईजाणे अयमहिमीणुविइं नवयणिनु वसाइ । महाविदी देवसे सिअलिहिति मइइइ मव्वहुरकाणं अंतं काहिइ । एव खलु जवु । निन्ने वनु । अणम वग्गस्यं दसमो वग्गो समसो । एव खलु जवु । समयेणं लगवयामहावीरेणं आइगरेणं जावसपत्तेणं धम्मकहा मयस्संधो । समसो । दसइ वग्गेहिं । नायाधम्मकहाणु सधमानु ॥

Colophon. इति श्रीभगवानुवाचः सम्यग्ं ॥ श्रीरन्तु ॥ वंशाय ६००० भूतयेयम् ॥

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् शाताध्यायकथाभिः प्रसिद्धजैननिबन्ध. कश्चित् वर्तते ।

No. 83. . अवयन्तीसुकुमालचौपद । Abayantīsukumālacaupai. Sub-
stance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 10 Lines, 10
in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1780 Appearance, not
fresh. Verse Generally correct. Complete

A little work on Abayantī or Abanti in Bhāsā verse, entitled
Abayantīsukumālacaupai. In this work Āryasuhasti's adventures
have been chiefly described ; by Sijhaya-Jogiswar.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभीः नमः । श्रीजिनकुसलसूरि. सदगुरु. सहायोन्म ॥ श्रीः ॥
ढाल जम्बुद्वीपमाभारि एहनि याति ॥ सुनिवर आव्य सुहसो किनेक
अवसरे षयरे उल्लेखनी समीपस्थाए ॥ अरण्यकरणव्रतधार । गुणमणि
आगर बहु परिवारे परिवस्थाए ॥ १ ॥ वनवाडी विशाललेख तिहारदा,
होय सुनिषयर पठाविद्या कथाणक माङ्गलकाज, सुनिवर माङ्गलता भद्रानै
घरि अबीयाए ॥ २ ॥
सेठाणो कहैताम शिष्य तुम्हे कहनायैकाली आव्याइ हाये आव्य सुहसिना
सोस । अम्हेकु श्राविका लयाने गुरुवै तिहाए ॥ ३ ॥
मागुनु तुम्हपासिरह बाधानक प्राप्नु कहूँ देतीदोखीये । बाहनशाल
विशाल आपभावसु आवि इहा वहीजीये ॥ ४ ॥
सपरिवार सुविचार आचारिज तिहा आवीसुपे सदाए जलनी गुलम अछ्येन
पहणी निसिसमै गुणै आचारिज एकदाए ॥ ५ ॥
भद्रानुतगुणवन्त सुखीसुरीपमदपवनरलीया मनोए । अवयन्ती सुकुमाल
सत्तमभूतिका पाव्यो सुखविषासै घनीए ॥ ६ ॥
निरुपम नार—तीसद्वै अप्करा शिशि जयथो स्वर्गलीयथोए कहुँ जिन-
हरक विनीद परममोदमुखीला लाभै अतिघषोए ॥ ७ ॥
ढाल मयोमहो दक्षिण आपसिलाय एहणी जाति ॥ ८ ॥ मधुर सुरह
सुनिवर करहरै मधुतनी सिकाय श्रवण सुपरे । साभकी होजी आवी-
कुमारने दाय अवयन्ती सुकुमाल पुनये शुभभाव । शिखय प्रसादतजी
तजीपरी । होजी तनीमन नचनलगाय ॥ अ० १ ॥

End. भद्राघरि आवी पद्य महाव्रत सुधापालइ दुखन मगलाढालइ दुखकर
तपकरीकाया भागी कलमल गायै पयालइरे ॥ अ० २ ॥
अलकाज सह अमरमलेख तजिगुदारिक देहरि केशकीकना सुखन हीर
चारिष ना पालइहिरे ॥ अ० ३ ॥

वंसइ गरभवत मु + + + कराओरे पितामरणको ठाने मुहायो महा-
काल कहनाथीए ॥ भ • ४ ॥

+ + + जिनेशर पतिमायावि कुमतिलता अङ्काविरे किरति येनि
समलैव्यापि मूरय धेम प्रतापरे ॥ भ • ५ ॥

सम्बत्सतरै एक*तालिङ्ग गुरु आषाढ कङ्कितेरे राजप्यर तियि आन-
दिशै किछ सिक्काय धोमोहर ॥ भ • ६ ॥

अवधन्नीमुकुमाल खल्हावे मधुरसुरे गुणगावयेरे ते जिनहरवत तपइ रह
दानइ आनिहरक सुखपावइ रे ॥ भ • ७ ॥

Colophon.

इति श्रीअवधन्नीमुकुमालचौपइ सम्पूर्णं. ॥ सम्बत् १७८० मिति फागुण
वादि चौह श्रीपहनमध्ये ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विषयम्—अवधन्नीमुकुमालचौपइ नामकभाषापद्यानिबन्धोऽयम् ।

No. 84. उपदेशमाला । Upadesamālā Substance, country-made
white paper, 14 x 5 inches Folia, 179 Lines, 11 in a page. Character,
Nagari Date, Samvat 1585 Appearance, very old, worn out, and torn
in parts. Verse and prose Generally correct Complete

This original work, entitled Upade-amālā, consists of a number
of Upade-as or instructions regarding salvation, according to the
Jaina principles, preached by Mahāvira. Afterwards Dharmadāsa
Gani commented upon it in Prākṛita language under the name of
Bālabodha The codex under notice contains the original work with
commentary.

Beginning. अहं नम श्रीवर्जमानजिनवरय्य जयत भोमि बालबीध प्राकृतवाक्यं
विषयमुपदेशमालाया ॥ १ ॥ नमि ऊच जिषवरिदं इदं रिदमि पति-
लीयगुरु चवएसमालमि आमा बुझामि गुरुवसेण ॥ २ ॥ जिनवर श्रीतीर्थ-
करदेव नमि ऊच नमस्वरोनइ एउपदेशीशलाअविबुवा बालिमु गुरु चरे-
सेधं गुरु श्रीतीर्थकरगत्य धरादिक तेहनइ उपदिशिइं न तु आपनो बुधिइं
ओजिनवरेंद किम्यदिइं इंदनरिंदमिएइं इहय नावइं चकवसति बासुदेव-
प्रमुख नरेइर तइ अरिंत पुलित बरंइं बलीकस्यापूर्व इति लीचगुरु-

अथसत्यपातालरूपजिज्ञिषीक तेहना मुन मोक्षमार्गया उपदेशनहार
 पहिली + + + आचार्यनी कौधी संबंधु जाणवालथो , अथच धम्मदास-
 मणिसाम्प नर करि मांगनी कलपिपहिला अनइव उवसमा तीर्थकर दिवत
 जनमकार बइर बइ । जगज्जुआमणिसुनु उमालावोरोतिलोदसिरिति
 लउएवालीया इसी । एणावक्कति जरएण्ण । गउसुलकहियर ओवादि-
 नामुते किंस उवइ । जगज्जुआमणिसुनु अमलनीव इव उदरजातकली
 कतेइ धूआमणि सुतम । कूटसमानवर्इ सुजिपदन्वितलनी अन इवोष
 ओमहावीर किंसा केकरं तिथीचससिगितलउ विधीकओषिभुवनलओ
 तेहनइ तिलसकरोए संतिलसकरो जिमसुपुवीलइ तिमपरमेश्वर ओमहा-
 वीरकरो विभुवनशीलइ तथा एवालागाइही एक ओआदिनाथ तोना-
 कणइ । आदित्यसमान जिनपुलात् समइ आदित्यकरो सकलजिघा-
 मार्गप्रवर्णइ तिमयुगनइ करि ओआदिनाथिकरो सकललीकव्यवहार
 अणइ धर्मव्यवहार प्रवर्तिया । एणावक्कतिइयअण्ण । एक ओमहा
 वीर इइ विभुवनचक्षुलतिपइलीचन समानखे जिमलीचनकरो सकल
 पदार्थ प्रकाश इइ । तिम ओमहावीरि वालि उज्जिसिइल तयइकरो
 ओमहावीर इइ तिलक अणइ लीचन माउ पमानदीयाए यथकारनउ
 अभिप्पाय एहि लउ मांलोकलनोतपनउ उपदेश कही यइइइ
 सबअर सुसुल षिजिओरमासावइमाथजिण चदी । इइविहरियाणि
 रमया जइअए उवसथोर्ण ॥ १ ॥ संबअर वरस दोस उमलि जिथी ।
 ओआदिनाथ वध्मा सावइमाके जिणचदी ओमहावीरए इओपरिगिरसया
 चउविधाहार उपवासकरनां विहरिया वट्ट कालि विहार कण्ण कोथा
 एउवमाआणए ओआदिनाथ अनइ ओमहावीरएउ उपमानिइउटतिहि
 केइ ज्येतपनइ विण इजाणे यत्तकरइ लगवंत तीर्थकरादवर्षिइयान्
 नाचनी ईअजिमवि अरअ आणए पानइ मोक्षगमन जाणता इअ उर्व-
 निवाया रतए समाचरइ तउजेइलइ मोक्षगमनसदिग्धवर तीथइ मोक्ष-
 गमनसदिग्धवर तीथइ मोक्षणइ सक्ति नइ अनुसारिइ तपनइ विषइ
 अनयर्थ आदर पुरिउ । अन् उक्तं । दिइदुर्गसुदयानि कर्माणि + + +
 देहिनी नी मलि वावदनांनुप कामाउ निवर्गला ॥ १ ॥

End.

ओधर्मदासगणिनीकौधी एतलाइजि गाथा जानिओ अजिओ पंच गाथा
 पाविओ आचार्यनीकौधीपुपगटायजिबइ वइम धम्मदासधनिअजिअ
 वयणवउस कज्जमाणाए मालअ विविइकुसमा कइया पमुभीसवणअ
 इवअ इओपरिधम्मदासाअिअ आचार्य जिअरजिनवचननीतरागनावना

तद्वना उपदेशतां काशनीमालाश्रेष्ठिं' करीए मालकीधी जिन माण
 + + विविध अनेक जातिना कुसुम फली करी माणा मुदियई' ।
 तिमंतपनादिकथा अनेक उपदेशकरीए मालकीधी मुग्धिचाविनोत
 नव्यगीम्यश्रियपतिइ कहीवदवए श्रीउपदेशमाला इइ' बाभोर्माद
 कइइ छइ । सति करी बुडिकरी कलायकरी सुमंगल करीय । हीउ
 कइइअ परिसाइत इइनिव्वावफलटाइ । संति + + श्रीउपदेशमाला
 श्रुति क्रीडादिफलत उपग्रमावइती कुशवहार चनइ वृद्धिधर्म नइ
 अल्पदयातइनी करण हारि । अनइ कण्याव इहालाकइ अनेकरि
 विमपदानी करणहारि हीउ इउ । कइइअ कइइहारइउं अवर परि-
 साइ पर्वंदमलासां लचणहारलीकातइ इइ' । अवर परलीक तइ य
 निर्वाणफल मीचमुणनोदणहारि । इत्य समप्यइ धमी मालाववए
 मए गाथा पगथं गाढावं सव्यग' पच सयावववालोसा । इहाजिन
 शासति इधमीए उपदेशमालाप्रकरण प्राकृत आरसमप्यइ पताइ केतली
 गाढे गाढावं सव्यग' सव्यसचाइहाज लगाहाजाइय इंतउं पांच सदसूत्र
 गाइ इइ' । जावयलवणसमुद्दीजावइ नकवतर्भट्टिनिध ताथ उवए
 सुमाकाए दिपायिरथाव रोइउ । जाव यजालगइए लवण समुदइ
 खेत उवइ । अनइ जालगइ नचनमालाइ मडित अलंकरिणुं मेइ
 पर्वतेश खेतउं वइ । तावय तालगइ श्रीधर्मदासगणिर इया रथीनी
 पजावी श्रीउपदेशमाला ज्यैथसि । अजगरजाहि आनरीइ जित्तिर
 शास्वती + + + तद्वनाश्रावर निगल शास्वती इउ । अकउवमना
 हीए अंतिय पडिइ अयावनाथावं तछमइमज सज्जं लिपववण विनि
 ग्यावणी । श्रीधरदासमणिना वचनमाहिं दीप सर्वदा तची गव आवइ-
 युतलनीए श्रीउपदेशमाला श्रीमहावीर इजीव तानीपनीतइलनी
 श्रीसिधांत पाय जाविनी । श्रीवत्सपागणनाला गिणला कवरण श्रीसोत-
 सुंदर गुह + + + प्रणीतर आकल्यामव जयती उपदेशमाला बालाव-
 बीध इइ अख्यामनोपकृत्यै । ५४५ ।

Colophon.

इति श्रीउपदेशमालाबालावबीधसंपूर्णमिति । क क क । श्री । व व ।
 श्रीरनु । क क क । क ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् उपदेशमालाभिधः कश्चिज्जननिधयो वर्णते ।

No. 85. नित्यदेवपूजा । Nityadevapūjā Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 18 Lines, 7-8 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, not old Verse and prose. Not correct. Complete.

A guide to the worship of the image of Jina in Sanskrit verse, mostly corrupt. At the beginning various kinds of Mangalas are enumerated. Then a collection of one thousand names of Jina, entitled Sīhasranāma stavan, by Jina Senācāryya, has been included in it, which is followed by a guide to the worship Anonymous.

Beginning. अथ देवपूजा लिख्यते

विघ्नोघा. प्रलभ्य याति साकिकीभूतपद्मम् ।

विषं निर्लिपता याति पुण्यमाने जितेन्द्रे ॥ १ ॥

श्री जय जय जय नमोस्तु । नमोस्तु नमोस्तु नमो अरुणाय नम
सिद्धान्तं । नमो आर्ययास्य । नमो उवभाषाय । नमो श्री सत्य
माश्रय ॥ २ ॥ अक्षरि मगधे । अरुणमगध । सिद्ध मगधे । साह
मगध । केवल पद्मनी धन्वी मगध । अक्षरि श्रीगीतमा । अरुण-
नीगीतमा । सिद्ध श्रीगीतमा । साह श्रीगीतमा । केवल पद्मनी
धन्वी श्रीगीतमा । अक्षरि मरुणं पञ्चजानि । अरुणं मरुणं पञ्चजानि ।
सिद्धमरुणं पञ्चजानि । साह मरुणं पञ्चजानि । केवल पद्मनी धन्वी
मरुणं पञ्चजानि ॥ ३ ॥ गति कुं कुं स्वाहा । अनादि सिद्ध
मथ ॥ ४ ॥

श्री अपवित्र. पवित्रो वा मुष्टिती दुष्टितीऽपि वा ।

आयेत् पञ्च नमस्तारात् सत्यंवापि. प्रमुखात् ॥

अपवित्रः पवित्रो वा सत्यंवापि नमोऽपि वा

व. अरुणं परमात्मानं सु बाह्याभारं दधि. ॥ ७

अपराजितसन्तोष सत्यंविद्वत्विद्वत्सत्तम् ।

मदमेतु च सत्यं वदम मगधं मगधम् ॥ ८ ॥

पद्मी पञ्च नमोऽहो सत्यंवापराजितम् ।

मदमालाच सत्यं पदमं वद मगधम् ॥ ९ ॥

अरुणमदयः अरुणायक परमंविद्वत् ।

सिद्धमदयः मरीचं सत्यं मगधमदयम् ॥ १० ॥

सत्यंमदयः मरीचं मीचमदयम् ॥ ११ ॥

सत्यमदयः मरीचं सिद्धमदयः मगधमदयम् ॥ १२ ॥

Extracts from the beginning and end of the Sahasranāma.

अथ सङ्ख्य नाम निष्कृति ।

स्वयंभुवे नमस्तुभ्यस्तुपाद्यात्मनमात्मनि ।

स्वात्मनैव तथोद्भूतमर्थेचिन्त्यतर्था ॥ १

नमस्ते जगतां पथे खल्लोभर्षे नमो नमः ।

विदांवर नमस्तुभ्यं नमस्ते वदतावर ॥ २

कामसमुद्भवं देवमामनन्ति मनोविणः ।

त्वामाभामत्सुरी त्मोलिमालाभ्यर्चंस्थितिकमम् ॥ ३

ध्यानदुर्ध्वनिभिर्भिन्नं घनघातिं महामहः ।

अनंतं भवसन्तानः जयादाशीरनन्तजित् ॥ ४

चैलोक्यं मिजंघा व्याप्तं दुर्दम्यमतिदुर्जयम् ।

सत्पुत्राजं विजित्यामीर्जन्मसत्पुत्रयो भवान् ॥ ५

त्व पञ्चव्रततत्त्वात्मा पञ्चकल्याणनायकः ।

पङ्कमेदभावमत्त्वज्ञं त्वं सप्तनयसमृद्धः ॥ ६

दिव्याष्टगुणमूर्तिस्तु नमो वल्लभ्यय ।

दशावतारनिर्देशी मां पाहि परमेश्वरः ॥ ७

युष्मन्नामा बली दिलु विलसन् कीर्त्तमालया ।

भवन्तो वरदः श्यामः प्रसीदतु रक्षाय नः ॥ ८

इदं कीर्त्तनमुद्धृत्य पूतो भवति भाक्तिकः ।

यः संपाठे पठत्येव स स्यात् कल्याणभाजनम् ॥ ९

ततः स देह पुण्यार्थो पुमान् पठतु पुण्यधीः ।

पौरुषतश्चिदं प्राप्तं परमामभिलाषिक ॥ १०

स्तुतिरिति मघवाद्देवं शरावर जगदगुरुम् ।

ततस्त्रीर्षिचक्षारस्य व्यधात् प्रकाशकं मिमं (१) ॥ ११

भगवन् भव्यमस्याना पापघट्टघ्नीविद्याम् ।

धर्मोत्तमप्रशेकितं त्वमेधि शरणं विभो ॥ १२

भव्यं सार्द्धाधिषा श्रीय दया ध्वजा विराजिता ।

धर्मचक्रमिदं सज्जत् तज्जयी योगसाधनम् ॥ १३

निर्धूमनीहपतानां मुक्तिमार्गोपरोधिनी ।

नवीपदिष्टं सन्मार्गं काक्षीयं समुपास्थितः ॥ १४

इति प्रवीथतत्त्वस्य अथ भर्तुजिगोषु च ।

पुनश्चतुरा बीजा प्रादुरासन्नसत्कृतौ ॥ १५

વાદ્યમયો જિનમંત્રેન જિનભાભાનિ ચાર્ધિકમ્ ॥

અર્ચાધિકમ્દશાધિ સર્વભીષકરાધિ ચ ॥ ૬૭

इति श्रीजिनदेवाचार्यविरचिते महासनातनस्य मन्त्रसंक्षेपम्

The work is finished with this manual of worship, from which we quote the following Mantra—

જિવેન્દ્રસિદ્ધાન્ત યતીન્દ્ર મધ્ય આ જો જો વરમદ્વય અનનામતદ્વાનમતીયે
ત્રિચારીસંવિભાગનાય જન તિર્થવાસિને ભાદ્રા નામઠ કીર્તીદરમખરતી ।
સમલ મનાદિતદ્વાય ચાત્રાન્ શીર્ષદનેતીભવિજમખદ્દોર્જિનેન્દ્ર ચી જો
મન્ત્રે વિનોત મળા + + + નેવાન્ રવ્યોદયદ્યા અવનેઠ પૂર્વાન્
અંદારવિદમ્મુચયમને ॥ જિનેન્દ્ર ચી જો ૫૫મ્ ૬૦

After the worship of the first Jina the following deified men should be also worshipped—

અવમી જિનભાભા ચ સમ્પ્રવચામિતદ્વય ।
ભુવતિ, યદ્વિભામય મુવાચાં જિનમત્તમ ।
અન્દામ, પુષ્પદલય જીતની મનવાન્ મુનિ ।
દેવા મ વામ, વુચ્ચથ વિમલો વિમલપુત્રિ ।
અનની અન્તનાભા ચ જાતિ કુચ્ચ જિનીતમ ।
અરથ મત્રિનાથય યુગ્મતી નમિ તીર્થેશ્વર ।
હરિર્વજ મમુઃપ્રતીવિદ્યેમિ જિનેશ્વર ।
અર્ચાવમ્તેદેવારિ, પાર્શ્વનાદેન્દ્રપુજિતઃ ॥
કન્દાનલપદ્માચીર મિદ્ધાર્થકુલમન્થય ।
વતે સુરા સુરીયેન પુજિતા વિમલલિપ ॥
પુજિતા મરતાયેષ મુદેન્દ્રેર્મૂરિમુતિમિઃ ।
અમુર્ચિય સમલ પ્રાપ્તિ કુર્મ્મ્મિ પ્રાપ્તી ॥

After worship આશીર્નાદ should be announced thus—

મંપુજકામી પ્રતિપાદકાનામ્ ।
યતીન્દ્રમામાન્વતપીધનામી ॥ ૧
દેશ્ય રાદ્ય પરણ રાગ્નઃ ।
કરોતિ પ્રાપ્તિ મગવાન્ જિનેન્દ્ર ॥ ૨
અમીકથય સુરપચ્ચટિઃ ।
દિવ્યધ્વનિ આમરમામલય ॥ ૩

भामहलं दुन्दुभिरातपच ।

सतातिद्वार्यानि जिनेश्वराना ॥ ४

समं सर्वप्रज्ञां प्रभवतु ब्रह्मण् चाग्निं की भूमिपालः

कालं कालं च सम्यक् वरयतु मघवान् व्याधयो यानु नाग ।

दुर्भिक्षं चौरमारी अणमपि जगता मा भवन् जीवलोके ।

जेनेन्दी धर्मचक्रं प्रवदतु सततं सर्वसौख्यदायी ॥ ५

ज्ञानतोऽज्ञानता वापि शास्तीकं न कृतं मया ।

तत्सर्वं पुनर्भवान्स्तु त्वत्प्रसादाज्जिनेश्वर ॥ ६

एकाकी निःस्पृह ज्ञानः पाणिपालो दिगम्बर ।

अहं कदा भविष्यामि कर्मनिर्मूलनं चम ॥ ७

वाङ्माप्रेरितमानसश्रुततपो युत्वा भवम् मद्धत् ।

पुण्यं चाभिनयन् पवित्रतरं की ज्ञातौत्यहं प्रवक्ष ॥

वाङ्मासि पञ्चतार्कन्य भवती भूयात् पुनोदर्शनम् ।

Colophon. इति जिन्यकदेवपूजावन्दनं समाप्तं ॥॥॥ श्रीः ॥ ॥ ॥

विवरणम् — जिन्यकदेवपूजाविषयकं कविव्रजनिबन्धः ।

No. 86. परदेसीराम । Paradesīrāsa Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches Folia, 39 Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara Date, ? Samvat, 1772 * Appearance, not fresh. Verse Generally correct. Complete

Rāsa means a dramatic representation having songs of various tunes describing some historical event or the adventures of a hero. This poem describing the adventures of Paradesī or Jina, in this world, has accordingly been named Paradesīrāsa, by Jñānasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

जिन्मपदकवासिनी गणधर प्रथमी जाम ।
 सभारो युतदेवता हं पक्षिताम ॥ २
 सायिक सागर मुनितथा प्रथम पदकरजोहि ।
 चानिधिर स्यो गिष्पनी जीपेदाह जोहि ॥ १
 राय पक्षी ५५ म। देगविरति अधिकार ।
 परदशो राजातथा भाषाके गणधार ॥ ४
 मूव यकी मयरी परि तेहु आषी सधाहि
 दया धर्म जिन आबम सेवोपे मूष प्राहि ॥ ५

। देसी रमो आषी ।

जवुपेरे दक्ष भरत मां
 आसलकल यारं नाम बाहु ।
 नयरी छुडिभरी जीवा जिछी ।
 मेऊ नृप तेथे ठामि दीक्षी ॥ १
 राज करैरंगे राजवी ।
 दिसवत सरियेरे छेपतापी ।
 मुरिमगुणकरि जायें केहरी ।
 कीरति छेदनीरे जगमा व्यापी ॥ २ राज०
 मेछ नृपने राखी धारवी ।
 पंथ विषयसुख बिलसवेइ ।
 कृषि ईशानेही नयरी वाहिरे ।
 अमलालवननानिच्छे वेइ ॥ ३ राज०
 वन मां वन अशोक अक्ष भला
 पुदरो सिखा पुट हीएक बघाछी ।
 अंसाल वनि वीर समी सखा ।
 जे जगनायक हो जगगुहजाण्यो ॥ ४ ॥ राज० ।
 बदेय पट्टी सघली परष दा ।
 मेळ राजारे आदि मंडी ।
 पंथाभिगमे बांदी प्रेमसु ।
 मुणें सहु देश नरे आलस कछी ॥ ५ ॥ राज०
 मीधराम मुरलीके तिथि समें ।
 सुरीया भगुरे वहुपरिवारे ।

સુરૌયામ વિમાનસિંહાસને ।
 મમા સુધરસીરે વેઠી કરારે ॥ ૬ ॥ રા०
 નાટક ગોતાન તૂર વિનોદસું
 સુરસંવંધીરે ભોગ સોં રંજી ।
 ભોગવતે અવધિ જ્ઞાને કરી
 જંબૂદ્વીપે રેવ્યો ચેંદ્ર જૂજી ॥ ૭ ॥ રા०
 આમલ કલયારે નયરે ભરત માં
 અંવસાનવનિ વીર જિનેસર ।
 તપસંજમ આતમ ભાવતાં
 દેતા દેસન રે દૌવા દિનેસર ॥ ૮ ॥ રા०
 જિનને દંષી નેહ દુરણ્યો
 ઘણું સંતોષાણી ચિત્ત આણંદી ।
 સમૃદ્ધિ પામ્યોં રે પ્રીત મને
 થદ વયણ નયણ કેદ વિકસિયા વંદો ॥ ૯ ॥ રા०
 સિંહાસનથી સુરવર કુઠીથી
 પાદપીઠ કરે અલસી વોહી ।
 સાત આઠ પગ જિન જિન સાહસી
 જદ વેઠી ધરણીરે મદસવિ સોહી ॥ ૧૦ ॥ રા०
 ફાવુંટી ચણુ ચોરાષિને
 જમણોટીં ચણરે નીચી રાણી ।
 કરિ ઉતરા સંગ મસ્તક ભૂમિ સિંહ
 ફરમું સુષસું રે એહવો ભાણી ॥ ૧૧ ॥ રા०
 નમસ્કાર હીજ્યે અરિહંતને
 ઇંદ્ર ચૌસઠિ નેરે પૂજ્ય જીગી ।
 જાવસંપત્તાણં તાદ કહી
 ભાવે વંદરે અમૃત ભોગી ॥ ૧૨ ॥ રા०
 નમીત્ય યં હીજ્યો જિન
 વીરને આદિતથા કરણારજી સ્થાની ।
 તૌરથંકર ભગવંત તિહાં થકા
 જાંણો પાસેરેહ શિવગાની ॥ ૧૩ ॥ રા०
 વાંદી નમસ્કાર કરિચિંતવે
 તથા રૂપરે અરિહંતનુ કાને ।

नामने गीए घबि सफ़च इवे
 तीहिले वा दुरे जइ तिथि याने ॥ १४ ॥ २० ॥
 कर्षाथ संगलदायक देवनी
 प्रतिमानी परि रे सेवासार ।
 जिथ करि गरलविहितसुप मोक्षनु
 फल सेईलरे आतम तार ॥ १५ ॥ २० ॥
 हमधितोने सेवक देवने
 सुरोयाल सुररेड मकहेतेमी ,
 आमल कल पाइ' जिन बीरडे
 तिहांति मं जान रे मकवी जमी ॥ १६ ॥ २० ॥
 तिहां जइवधि प्रदक्ष्य दिरने
 बांदी निज निज मामते बहिन्यो ।
 निज निज गीव कहीयो जिन तण
 मइल करिनेरे सेवा बहिन्यो ॥ १७ ॥ २० ॥
 त मगल भावण मे काटजे
 प्रथनेकर कर रे अमुचि जं कोइ ।
 मलमुवादिक कथिल पुरलिजिके
 ते करव देवन्थो रे अलगा जोइ ॥ १८ ॥ २० ॥
 जलथी सुधीनी माटीकरी मुरली
 जलसु रे रण वेसारी ।
 फुल घषां जल घल ना उपमा
 जाण प्रमाथे रेवे बिलारी ॥ १९ ॥ २० ॥
 जलने पुष्पने वरसा बोकरी
 धूपकसु खीरे धूपते करान्या ।
 कल्याणर शिलारम कुदब
 मगल सुघले रे धूपन धरन्थो ॥ २० ॥ २० ॥
 एमकरीनें आणए माइरी
 सुझनें बहिली पावीद ज्यो ।
 पडिली दानिन्याम सागर कटे
 जिन नीलगति मारे लालले खेव्यो ॥ २१ ॥ २० ॥

End.

राग सारंग ।

नय दलरौ दपवंत गुण आगली मान नमान प्रभाष हो ।
 लक्षणवती सेकरी सोभागी गुणप्राण हो ॥ १ ॥
 पंचधा बीयाली जती अगुनमिही छं जास । कु०
 आठ वरप भी ते मही माता पिता तसतामही ॥ २ ॥
 शुभ + + बति शुभयोगसु कलाचार जने पासिही । कु०
 महाभहीच्छव मगावसु वदसि अतिन न्यासि ही । कु० ५० ॥ १ ॥
 मुन अरव सु'सीधमे कलावहीतरि सीयही । कु०
 लीगसमर्थसु से जिसे आवन'यायों ओयही । कु० ६० ॥ १ ॥
 माता पिता कहिछे धनु परणो पुन मुजाणही । कु० ।
 गुंला सेनही लीगमा रहिस्य दटतिथि बाणि ही । कु० ६० ॥ १ ॥
 माधतया गुण सीलता । शिवर जिंके अणवही । कु० ।
 आरितलिये लिथि कहे लजि घरिकनकल भारही । कु० ६० ॥ १ ॥
 तप सजंसु आतमा दटप्रतिजनि यथ सुनिवर लावतो
 अहमिसि मदा साधमे सुगति नीयही ॥ ७० ॥
 सुनिवरघातीकर मध पारिजे लहिस्ये केवलगाथ ॥ ८० ॥
 अरियस ने प्रतिबोधस्ये केवल नाणीलाण ही । मु० ८० ॥ १ ॥
 वरस वकुल गेवालये केवल नीपर जाय । मु०
 अतसमे अणसणकरी लहिसे शिव सुख दाय ॥ मु० ॥ ८० ॥
 न्यानसागर दुधनेदमु कहीवधी समीटाल ही । 'मु०
 कंकणाधरम आवाधता दे इस मजलमालही ॥ मु० १०० ॥ १० ॥
 हिसक परदेशी जूतो तजिनधर + + + साय ।
 लहिरौ शिवसुख सासतां पालीनें घटकाय ॥ ११ ॥

दाण । ११ । राग धन्याम ।

यासजिथ वजुहारी ॥ ए देशी ।
 बसोहि साने करी कुर्मदयाधरमल बिपाणीरे ।
 परदेशी वृपती परे फल एहनामीटा आभीरे ॥ १ ॥
 कदवा धरम आराध ज्यो श्रीवीरसहित एवानोरे ।
 आब सहित एकविमने हमामालवि अणआणीरे कदवा ॥ २ ॥
 वायवसेही सुखी मे अधिकार एलाणीरे ।
 न्यून अधिक तेजही कहियु तेमिष्टादुष्क मदापीरे कदवा ॥ ३ ॥

गच्छ अचलमिदं आगच्छ नायक योगपरतनसूरि दीरें
 मद्यचारपूजामयी जी अभिनव जंघ सुखे दीरें ॥ ४ ॥
 तेइने पाटप्रलाकह श्रीविमारतन सूरि सीहरे ।
 ललितसागर बुधलावण्यधारी लवियणना मनसीहरे ॥ क० ॥ ५ ॥
 प्रथमश्रित्य तमुपरगमा मुहुगुरु मदिभावतो रे
 माणिकसागर मुनिवर तमु चरणप्रसादि एक तीरे ॥ क० ॥ ६ ॥
 श्रावकापुरीगाममा संवत्सतर जीपीसेरे ।
 ज्येष्ठ सुकलने रसिकविचासरि सिद्धजीमि मुजगीमेरे ॥ क० ॥ ७ ॥
 बाजाधर देखी तपीमें रासकस्थीरस आपीरे ।
 श्रीगुरुपामूयसारथी ए जीडी चढी पर भापीरे । कल्या ॥ ८ ॥
 सरव मिलीईगोयारमें एण'थागरनी भापीरे ।
 कौथी प्रत्यवरगनी लिख जीवित राखिथा नीरे । कल्या ॥ ९ ॥
 राग धन्यासिरीइ' कछी एतेतरी समी डाहोरे
 नानसागर बुधवरमक्षी कछेलहीइ' संगल मालीरे ॥ कल्या ॥ १० ॥
 मर्जगाथा । ७२१ ।

Colophon. इति परदेशीराससंपूर्ण यथायथ ११०० । संवत् १७७२ वर्षे मिति माघ
 वदि शर्मा । श्रीचपल गच्छे वाचक श्रीजीतसादरगणित्य मुनिवालजी
 लिखित श्रीपटनानगरे ॥

विवरणम्—परदेशीरासाभिध कथिज्ञायापयनिबन्धोऽत्र वर्तते ।

No. 87. Āgamasāraḥ. Āgamasāraḥ Substance, country-made
 white paper, 14 x 6 inches Folia, 17 Lines, 15-26 in a page Character,
 Nāgara. Date 1 Samvat, 1776 Appearance, old, torn in the first
 part. Verse and prose Generally correct. Complete.

A work in Bhāsā verse treating of the first Principles of the
 Jaina religion, entitled Āgamasāra, by Devacanda muni

Beginning. श्रीजिनाय नमः ॥

अथ प्रथम भव्यजीवने प्रतिबोधि वा निमित्तं सौख्यसागरीनी वचनिका
 कहेछे तिहु प्रथम जीव अनादिकाल । ना निध्यालोइती तेकाल
 लखविध धानो मै विष करण कहेछे प्रथम यथाप्रवृत्ति कहेछे । प्रथम
 यथाप्रवृत्तिकरण १ बीजी अपूर्णकरण २ बीजी अनिर्गुणिकरण ३

तिष्ठति यथाप्रवृत्तिकरण कहे है । ज्ञानाधरण कर्म १६ दर्शनाधरण
 कर्म १ वेदनो कर्म १ अन्तराय ४ आर कर्मनी बीस कीडा कीड़
 पपाचे सागरीपम स्थिति के एहनो गुण बीस कीडा कीड़ पपाचे एक
 कीडा कीड़ रोपे १ नाम कर्म १ गोप कर्मणी बीस कीडा कीड़
 स्थितिके एमां छि १८ पपाचे १ रावे मोहनो कर्म १ मिगिर कीडा कीड़
 सागरनी स्थितिके तेमाहेलमण्णीनर ६८ पपाचे एकराये इम सात
 कर्मनी एक कीडा कीड़ सागरीपम वाको स्थिति रावे एह बीजे बैराग्य
 रूप छदास परिणाम ते यथाप्रवृत्तिकरण कहे जे ए प्रथमकरण अनंती-
 वार सर्व्व स्वीव करैछद् । छिवे बीजी अपूर्व्व करण कहे । जे एक
 काड़ा कीड़ स्थिति में एक मुहूर्त्त अने अमादि मिथ्यात्व अनंतागुर्व्वो
 पपा बबामो अज्ञानहेय ज्ञान सपादिय एह वाङ्मरूप अपूर्व्व कहेता पदिका
 कि वारे नाव्यो एह बीजे परिणामने अपूर्व्वकरण कहे जे । ए बीजी
 करण समकित योग जीवने म्याये छिवे बीजी अनिर्व्विकरण कहे
 ते मुहूर्त्त रूप स्थिति पपाचे ते निर्मल शुद्ध मुहूर्त्तसमकित पामे मिथ्यात्वनी
 छट्य मिटे तिवारे जीव सपसम समकित पामे एह बीजी परिणाम ते
 अनिर्व्विकरण कहे जे इहे करणकोधा गा निवेदो कहेजे तिष्ठा आदयक
 निर्युक्तिमाहे । उक्तज्ज जाने वीतापम टमं गयी केत भवे योड अपि
 अक्षीकरणं पुण समसपुर कडे जीवे कसर देसं ददुक्षीयं विंकार वषदो
 पण्ण अमिक्तस्य अणुदए सवसम सन्न इह जीवीसममिथ्यात्वने सदय
 मिटे जीव समकित पामे ते समकितनीसदहणा नावे भेदके एकविचहार-
 समकित बीजी निश्चय समकितके तिष्ठा विचहार समकित कहे
 कर दिव अरिहंत गुरुमु सा साधु अटकि हैव ते धर्मकवलनी प्रसूयी
 आगममादि नय १ प्रमाण २ निवेदा ४ करो सह हे । एहवी सह
 हणाते व्यवहारसमकित कहे जे ए पुण्यनी कारणके एहवी रुचिग्यान
 घणा जीवने उपजे छिवे निहे समकित निहे समकितकहे जे एगुनिहे
 देव आपयो आत्मा जीव निहे गुरुपण आपयो जीव निहे धर्म आपया
 जीवनी सभाव एहवीसदहणा मोचके ना कारणके जीवसरूपठ सभा
 बिना कर्मघये मछी एहवी सह सदहणाते निहे समकितकहे जे । छिवे
 ज्ञान मो स्वरूप कहे के ते ग्यानना विभेद के एक व्यवहार ज्ञान १ बीजी
 निहे ज्ञान २ व्यवहार ज्ञान कहेके अन्यमतीना शास्त्र सब अधवा जेन
 आगमं कहे जे विष्य अनुयोग प्रथम गणितानुयोग १ क्षेत्रमानवरण
 करणानुयोग २ क्रियाविधि धर्मकथानुयोग ३ विचहार ग्यान के अतरंग

उपयोग बिना जी मूत्र ना जयेकर वाते विवहार ज्ञान कही जै द्विजे निधे
 ग्यान कहै है। बह्व्यजाणें बह्व्यना गुण जाने बहुव्यना पर्याय
 जाणें तिणें साहे पांच अजोवद्व्य हयजानोही उवा अने एक जोव-
 बह्व्य निदें नय करि सिद्धसमान साच मइ १ नीचनी आनय द्वार २
 नीचनी कारण ३ नीचजानय द्वार ४ नीचमें रहैहै एक वा आपनी
 जीव अने गुणी अदपी ध्यानें ते निधे ग्यान कही जै द्विजे बह्व्य नी
 ग्यान कहै पद्यम बहुव्यनाम कहै धर्मास्तिकाय १ अधर्मास्ति काय २
 आकाशास्तिकाय ३ काल एवद्व्य हें साम्यताहें तिअमें ४ अजीवहें एक
 जीव 'चित्तनालचणहें' उपादेयहें तिअ में दिवें ह द्रव्यना गुण कहै है
 धर्मान्तिकायनागुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ गतिसहायगुण ४
 अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ स्थितिसहायगुण ४ अधर्मास्तिकायना ४
 गुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ अवगाहदान ४ गुणकालद्रव्यना ४
 गुणहै अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ नवपुराणवक्तेना लचण ४ पुद्गल
 द्रव्यना ४ गुण अदपी १ अचेतन २ सक्रिय ३ मिलय बीयरण रूपपूर्ण गहय
 गुण ४ जीवद्रव्यना ४ गुण अनंतदमन २ अनंत चारित ३ अनंतरीय ४
 एक द्रव्यना गुणकहाते नित्ये हुव है। द्विजे द्रव्यना पर्याय कहै है
 ते धर्मान्तिकायना पर्यंत नित्ये खच १ दीश २ प्रदीश ३ अगुरु लघु अधर्मास्ति-
 कायना ४ पर्याय है खच १ दीश २ प्रदीश ३ अगुरु लघु ४ आकाशास्ति-
 कायना ४ पर्याय खच १ दीश २ प्रदीश ३ अगुरु लघु ४ कालद्रव्यना ४
 पर्याय अतीत काल १ अनागतकाल २ वर्तमान ३ अगुरु लघु ४ पुद्गलना
 ४ पर्याय वर्ष १ गंध २ रस ३ परस ४ अगुरु लघु संहित जीवद्रव्यना
 पर्याय है अद्यावध १ अनवगाह २ अमूर्तित ३ अगुरु लघु ४ एक
 द्रव्यना पर्याय कक्षा द्विजे ह द्रव्यना गुण पर्यायनी साधर्म कहै The
 following extract also relates the characteristics of the
 Jiva शिष्य पूछैछे जे हम सर्व जीव एक शिरोधाही तो इह सिद्ध
 परमानन्दमई दासैं है संसाराजीवकर्म सपदाशुषी दासैं हैने सर्व जुंदा
 दासैं हैते किम उत्तर कहै है जे निधे नय सर्वजीव सिद्धसमान है
 सर्वजीव कर्मप्रपावी सिद्धयायेछें तिणें सर्वजावनी सत्ता एकहैती अभव्य
 जीवपणि सिद्धसमानहें तिवारे अभव्यमोक्ष किमजाइ न होति वारें
 कहै है जे अभव्यनें कर्म शीकणाहें तेइनी स्वभाव एवहीन है अन
 आवगदसी जीवना सुखहें ते निधे नयकरी तें सर्वजीवसत्ता एक शरीरा
 है। द्विजेसत् असत् पद्य कहै है एव द्रव्य स्वद्रव्य १ स्वत्व २ भवकाल ३

स्वभाव ४ पक्षे सत्कृताहै परद्रव्य १ परत्वे २ परकाल ३ परभाव ४ पक्षे
असत् है द्विवेक द्रव्यमें द्रव्यत्वे कालभाव कहै स्वद्रव्यनी मूलगुण
धर्मास्तिकायनी स्वद्रव्यस्थिर सहाय गुण अधर्मास्तिकायनी स्वद्रव्यधिर
सहायगुण आकाशनी स्वद्रव्य पुद्गलमें जीवमें मार्ग आपते सहाय गुण पुद्ग-
लनी स्वद्रव्य ४ प्रकारें खंड १ देश २ प्रदेश ३ परमाणुए ध्वारप्रकारें अजीव-
द्वी गुणसहाय जीवद्रव्य ज्ञानादि क्षितजलघनगुण द्विवे स्वत्वे प्रदेशपक्षी
हैं तिहा धर्म १ अधर्मनी २ स्वत्वे एकजीवना असंख्याताप्रदेश द्विवे
स्वकाल अगुरुलघुपर्यायते छ द्रव्यमें अगुरुलघुपर्यायते छ द्रव्यमें तीईजके
सर्व मद्धिवे स्वभावगुण पर्यायते छ द्रव्यमें स्वभाव आपणा गुण पर्याय
कहवाइ तने धर्म द्रव्य में आपणा द्रव्य १ चैव २ काल १ भाव ४ है
बीजापांच द्रव्य ज्ञानधी अधर्म द्रव्यमें स्वधर्म आदि कथारहै बीजापांच
द्रव्यज्ञानधीइ महीज आकाशमें आकाशना द्रव्यादिक है १ पांच द्रव्य जधी
कालमें कालनाहै पांचना जधी पुद्गलमें पुद्गलना है जीवना स्वद्रव्य स्वत
कालभाव ४ जीवमें बीजापांच द्रव्याना तिधमें जधी इस छ ए द्रव्य स्वगुणे
सत्पक्षे परगुणे असत्पक्षे द्विवे वक्तव्य १ अवक्तव्य २ पक्ष कहै है छ द्रव्यमें
अनतागुणपर्याय वक्त व्यक्त व्यक्त कहता वचन सूक्त कहि वा योग्यए
छ द्रव्यमें अनता गुणपर्याय व्यक्त छै इत्यादि ।

End.

इस सर्वद्रव्यनी पवसना वड आकाशधी धर्म १ अधर्म २ अवगाहना सृष्ट
वै इस छ द्रव्यना गुण पर्याय सामान्य स्वभाव ११ विशेष स्वभाव १२
ज्ञानधी आर्षे दर्शनधी द्विवे सिद्धभगवत रग्यारे सामान्यस्वभाव कहै है ।
अस्ति स्वभाव १ नास्ति स्वभाव २ नित्यस्वभाव ३ अनित्यस्वभाव ४ एक-
स्वभाव , अनेकस्वभाव ५ भेदस्वभाव ७ अभेदस्वभाव ८ भव्यस्वभाव ९
अभव्यस्वभाव १० परस्वभाव ११ एइ ग्यारें सामान्यस्वभाव सर्व द्रव्य में वै ए
सामान्य उपयोग दर्शन गुणधी द्विवे दस विशेषस्वभाव कहै छ द्रव्यतत्त्वस्वभाव
१ अचित्तस्वभाव २ सूर्तस्वभाव ३ असूर्तस्वभाव ४ एकप्रदेशस्वभाव ५ अनेक
प्रदेशस्वभाव ६ शुद्धस्वभाव ७ अशुद्ध स्वभाव ८ विभासस्वभाव ९ उपचरित
स्वभाव १० पदस विशेषस्वभाव एकिणही द्रव्यमें कैरु है ए ज्ञान खेजाणे है
एतल सिद्धभगवान ज्ञानोपयोगदर्शनीपयोग धी लीक अलीक जाणी देवा
रक्षा है एइवा अनत गुणो अद्वी सिद्धभगवत वै देसमान आपणें आत्मान
जाणें उपदेश करो ध्यावेंत समकितो जाणवी इहा अष्ट कर्म वनदादिकें
भय सिद्ध जिनचंदता समी लो अप्याणियें ताकी वदेधंद १ कर्मरोग
उपधरुसी ग्यानवृत्तरसइति २ एहिजसदगुद सोव है एहि ज्ञानिवपु

भाग नीजो निजग्यानादिगुणकर ज्योपर गुणव्याग १ ज्ञानवृत्तमेवी भविक-
 चरित समकितमूल भगम अमरपद फल लहो जिनवर पदवी मूल १
मवतुसतरहिछो तैरं मलशुद्ध फ्रागुण मास मोटें कोट मरोटमें वसतां
 गुण अउमास ५ युविहल खरतरगच्छ सुथिर जुगवर जिनवंद मूर
 पुण्यप्रधान प्रधान गुण पावकगुण पवर (१) ६ तास सास पावक विबुध
 समतिसागरगुणवतमकलशास्त्रापकगुणी साधुरग जसवत ७ ताससास-
 नीमपावकपवर जिनमत परमत जाण भविक मलप्रतिदीध वाराजसार-
 गुण भाण ८ ज्ञान धरम पावक पवर चमदमगुण भगवद राजहस गुह
 गुह सकवि स जग करैसरा तास तास भागमदवी जैन धरम को
 दाम देवीचद आनदनें कालीयय प्रकाश १० आगमसारोहार यच्च प्राकृत
 सक्तत रूपयथक * देवचंदमनि ग्यानासत रस रूप ११ कछी दहा सदाय
 अतिहालिसुदय चितममकवेण निज मितकीं कालीयं पयविब १२ धर्म-
 मिव जिनधर्मैरतमविजनममकितवंत शुद्ध अम २ पदउल्लवणयथकिथो
 गुणवंत १३ तत्त्वग्यानामययंथ यच्च जोधै आलावीध निजपरसत्ता सबलपै
 शीता लहै प्रबोध १४ सेकारण देवचद मुनि काली भाषायथमचसी
 गुणमौ न भविक लहसीत सिव पथ १५ कयक शुद्ध शीताक धौ मिल
 धौ मिल ज्योए पवीग तत्त्वग्याना यद्वासहित वलो कावा नारोग १६ परमा
 गत संवाचन्दी लहज्यो परमानद चर्मराज गुहधर्मखधर ज्योए मुरवठ दे १७
 यथकिथी मनरगसु सित पथ फ्रागुणमास सोमवार अरुतोजतिथि सफल
 कलो मन पास ॥ श्रीः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् आगमसाराभिधजनधर्ममतप्रख्यापकयन्त्रिजिबो वर्तते ।

No. 88. श्रावकाख्यानम् । Śrāvakākhyānam Substance, country-
 made white paper, 12 × 5 inches Folia, 10. Lanes, 10-11 in a page.
 Appearance, old, worn out, writing injured throughout except the first
 four only Prose and verse Not correct. Complete.

A Bhāṣā work chiefly treating of Jaina Moral Philosophy, entitled
 Śrāvakākhyānam. Anonymous

Beginning.

॥ ६० ॥ अथ आठ कर्मणां १०८ प्रकृतियो विचार विषय है ॥ श्री ।
 ते आठकर्मकेछा पड़िनी ज्ञानावरणो । १ । दर्शनावरणो । २ । वेदना । ३ ।
 मोहना । ४ । आक्रयो । ५ । नाम कर्म । ६ ॥ गोचकर्म । ७ ॥ आठमुं अंत-
 राय कर्म ६८ ॥ पड़िला ज्ञानावरणो कर्म । तिन का पांच प्रकृति । ते
 कहिये छे । मति ज्ञानावरणो । १५ सुतज्ञानावरणो । २ । अवधिज्ञानावरण
 । ३ ॥ मनपश्यज्ञानावरण । ४ ॥ किवल ज्ञानावरण । ५ ॥ कैवल ज्ञानावरण
 ॥ ५ ॥ ज्ञानावरणाकर्म किसवांथा ये ते कह्ये छे ॥ सिद्धांतशास्त्र वेचें ॥ १ ॥
 कदेवना ६समा करे ॥ २ ॥ ज्ञान विषे संदेह आवे ॥ ३ ॥ कुशाम्भो
 कृतनो भ्रमसा करे ॥ ४ ॥ शास्त्रसिद्धांतनी सुलगा अथला जे ॥ ५ ॥
 परका दीप प्रकासे ॥ ६ ॥ मिथ्यात्व उपदिसे ॥ ७ ॥ ए साते बोधिजाप
 ज्ञानावरणो कर्म बाधे । विद्यावे ॥ ८ ॥ ए कर्मना स्थिति ॥ ९० ॥ कीडा
 कीडा सागरोपमज्ज वै । एह दूकी जीव संसारि मारि दले । पड़िनी
 कर्म केहना सरियो । पाटी नो हटात जाणयो । निमगुगडे टाकी
 आधकी नदीसि । तिस एकर्म करी ज्ञान उप जे नदी ए ज्ञानावरणो
 कर्म ययु । बीजो दर्शनावरणो कर्म कह्ये छे ॥

The last part of the codex is entirely spoiled and consequently not legible.

Colophon. इति श्रीशिवकर्मा + + प्रकृति सम्पूर्ण ॥ क ।

विवरणम्—पुस्तकीऽभिन्नु शिवककर्म्मप्रकृतिविषयकः कश्चिज्ज्ञेयधर्मनिधयो वर्तते ।

No. 89. **आधकातिचार ।** Śrāvakāticāra Substance, country-made white paper, 8 × 5 inches Folia, 15 of which the 1st, 2nd, 4th and 8th fol are wanting Lines, 2-12 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, torn, worm-eaten Prose and verse. Generally correct Complete (except the fol. mentioned above).

A work instructing good conducts to the Jaina ascetics in case of omission of their duties, under the title of Śrāvakāticāra. Anonymous.

The first part being totally spoiled, we quote here an extensive extract from the last part in order to make our readers acquainted with the contents of the work.

पञ्चतिथि व्यतीसक्ति किंभी नहि वृषोदरो भविष्ये । एकाग्रम न कोष
 केवल वैविधी चार पाच सांते कुथार्थं द्विधा नहि । द्रव्य मध्ये ए न
 किंभी अतमनादिक दाय किलिम् विमयत्यागनकिधेय मवर वडोपाड
 संकीच्या नहि । पाटल उरी गती राखी नहि नवकारमी । दोरमी ।
 गच मही । मुंच मही । पुत्रमह । एकाग्रया वै चामना । मोरो
 आविल प्रमुख तपन किंभी । पक्षक्याच पारवाचो साम्या वेमत्या नवकार
 मथी नही । उचतादिवस चरिमन किंभी । विमन घन वाज्रतप
 द्विपद । अतिचार लागो होय । अथनरतप पावचित्त विलुप्त । वै
 दावज्जत ह्वे सिपास । काले उवमणो विष अर्धमितरिउ तथी होइ ।
 गुरु समीपद मनयति आलोचन न किंभी । गुरुदत्त प्रायश्चित्त लेवा गुड
 पक्ष चाम्पी नहि । द्वैगुरुसंघमाहमी साधु प्रति विनय साचव्यो नहि ।
 नाचना प्रच्छना परावर्णना अगुल्यथा पंच विधि सिपाय धायो नहि ।
 धर्मजान गुलजान ध्याया नहि । कर्मव्यभिचिन्तित श्रीगुल दस विप्रवी
 काउ समान किंभी अथनरत पविपद ए चार भेदे विपवे जिह्वी अति-
 चार पायी दिवसमाहो हूर होय ते सुवे मन वचन कायायै करि मिष्टामि
 दुद्धर । १ । वीर्याचार लव अविचार अनगद्विग वल वीरिच परलव
 जो यज्ञवायेस गुज्जर अजडा भाग नाययो वीरिपायारी पटवे गुचवे
 विपद वै जावच देवपुत्रा सामायक दानशील नवभावनापसुध धर्महृत्तनी
 विपद जिह्वी अतिचार पायीदिवसमाहो जूर होय ते सुवे मनवचन कायाय
 करि मिष्टामि दुद्धर । २ । मनवचनकायातयो वती वजरीय वीर्यु वचां
 पंचाङ्ग यमासन न दिधुं नैवा परिक्रमव किंभी । वीर्याचार विपद
 अतिचार लागो होइ । ते सुवे मनवचनकायाकरिमिष्टामि दुद्धर । ३ ।
 नाचाइ बहु पदवध सममं नहव यच एन कर्म वासमतवरीरिधति
 पचर्मभाइ भय श्रीविम पडिमिटाव करवे जिय पडिमिह वाविम अथन
 व्यतीम अतकाच बहुवोजा भयच मद्याकारक परिदवादि किचा तोडे
 लावादि न किचा जीवजीवादि विचार ईश्या नहि चापन दमन लने
 उतून परीपका किंभी इत्यादिजने विपे अनेरो प्रकातिपातमवावाद बदल
 मेहुनपडिपड जीव मान माया लीम ह्याल रति चरति ह्येकमय दुष्ट्या
 परपरिवाद माया मयावाद मिष्टान्त शून्य ए अठरो पावजान समावला
 होइ परमादि समावला व्याहोइ तलपनाये विमा ददा चार्धमादंन मन
 मनीव विमय वेदावध दानशील भव भावादि दुष्ट सर दद्या वतोदा नहि
 उतून दिव्य विमय निर्मल श्रीकाशीकवजामह वैरल ग्यानसहित गुर्भय

वीतराग द्वैत अरथभाष्या जीव अजीव पुण्यपाप आश्रयमवर निर्जरावध
 मत्त ए मवतत्त्व सद्दृष्टा नहि अथवा मिश्रति साक्षिणा अर्थ त्रिगोदममव
 आबन्धी सासीसाम पट्यापम सागरीपमवार देवलोक्त मवशेषेक पद्माशु-
 त्तार विमान सर्वार्थसिद्धि तथा जम्बुद्वीप लवणसमुद्र असव्यात कालोदधि-
 समुद्र असव्यात दीपसमुद्र असव्यात चंद सूर्य चंद्र नव्यत तारा इत्यादि
 विचार श्रद्धा न हि । ए सर्वं ब्रत विपद्दुःखनेरी त्रिकी यावकाचार
 अतिचार लागी है ते सबे मनवचनकायाद करिमिच्छामि दुहर् ।

Colophon. इति श्रीश्रावकातिचारं सम्पूर्णः । शुभम् ।

विबरणम्—श्रावकातिचाराभिधं कथित् धर्मनिबन्धोऽयं वर्षे १ ।

No. 90. श्रावकश्राविकालोचना । Śrāvakaśrāvikālocanā Sub-
 stance, country-made white paper, 14 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 19-12
 in a page, Date, ? Appearance, old Verse Generally correct.
 Complete.

A little work in verse treating of some of the duties of the
 Śrāvakas and the Śrāvikās by the name of Śrāvaka-śrāvikālocanā.
 Anonymous.

Beginning.

॥ १० ॥ आमि सुद्धाकर श्रीसैरीसए ।

पास जिथेसरा लामण शेसए ।

शेसए लोमणपासए ।

रगतपद्द विपर उप्परए ।

सेवता सुपक्षि मुकविज पति

तिम बल सकट चूरए ।

ए अचञ्ज मूरति सकल मूरति आदि कीइ न जाणइ ।

मिसुनोरवाणीरद्व आणी

सगरएमववाण ए । १ ।

विद्यामागरकीइ गुरु आवीया दध सघानुं

मुनिवर विद्यामी आविद्यामी या वभिजिन कांती ।

विकामइ गुरुपणुणए ॥ २ ॥

सदीइ खेला पुण्यवेला मिलीयमनि आलोचए ।

गुरराजपोषो ।

चण आनधीन मूकर कारण किम् ।

एकवार आपण जोइ मूङ् ।

इमिउं बहु कुषिए वसि छ । २

अवसरि एणि गुरु फेरि इगया ।

पुस्तक छोडो दीन चैला रुडिया ।

दीर दिया चैला छोडि पुस्तक छति आवर डरपट ।

छोडता + + + + +

ह्वावन्नदीरतणुं आकर्षण ।

मोइ मंवरदिमि वाधीक पुस्तक वेगलइ ।

गुरुतणु भटा होयइइ धर । ३ ।

आत्थामहि गुरु आवशक करइ ।

पोरसि पडुछोडिहा अणुसरइ ।

अणुसरइ मिहामु गुरु देला ।

दीइ चैला तब मिला ।

जईरहि आपास इमनि विमासइ मउ केलरीइ कला ।

एकरहिउ साधक एक आराधक मंउ आपजगादोया

छल दलइते जिइ रदमइजि वीर ह्वावन आवीया । ४ ।

about the middle of the work 12 bratas (vows) are described. We quote below the following lines from the first and last of them. गोरीलक्षादिकवर जमाभय परतीर्यदचण करवर भगल मगाविरउ उतावणु मुकाविरउ छोडर मिज्याइ एकवार करवर शयक उपवास १ घणोवार करवर उपवास १० साडि पाडिधर धुला विवर पडो आपडो करावि गलमरी पाराया विवर रवइ मनी-क्रियषकादि विवर । गर्भपतन करिवर उपवास एव कारइ १० साध साधो पाडिबी पडा विवर वा विवर पुरमड १ वासत्यादिकुनई गुरु रहि आहोरे दिदेवारइ पुरमड साधसाधवी नइ अमुकनुं पानीलात दिनुपुरमड साधसाधोवइवलो अमुकनुं आहार दिनु उपवास ११ ॥ वासत्यानइ ममत्याचा अन्पकरि वडापुरमड । देवदावइगौ मलामपुरमड ॥ धीइइ देवर द्रव्य लोमगवर पुरमड मज्जमदिवद्रव्य लोमगवर उपवास ॥ उगुलउ देवद्रव्य लोम गवर उपवास इति मज्जकापारासीचना ॥ १२ ॥ अहानी वृक्ष्यादिए किरव विराधना श्रेय सामारकना ३ मे अनिदहातिकथ

वा ज्ञेया । पृथ्वी अथात युवायुवनमपति नि. कारण मघ + पुरिमठ एतेषा
 अन्वपीडणे एकासन्धः एतेषा गाढपीडने आह्वित १ एतेषा उपद्रवे उपवास
 पंचेष्टी मंघले पुरिमठा पंचेष्टा अन्वपीडने आह्व पंचेष्टी गाढपीडने
 उपवास प्रदीप्तीतपंचेष्टी उपद्रवे उपवास । दर्पेण पंचेष्टी उपद्रवे उपवास
 १० घोडासवारा लापरडं उपवास २ मंघाक मूकवर उपवास १० एकवार
 अणगलपाणा पावरस मुच्छंतडं संतापवर उपवास २ पाचपेच्छा विभीष
 उपवास २ बली अणगल जल पदर जघन्य उपवास ४ मध्यम पीवर
 उपवास ६ उत्तुङ्ग पीवर उपवास १० आत्मा मुकाविदिरं जघन्य आह्वित
 घपी जली मुका निवर उपवास २ अतिलारारोपण आह्वित एक १
 नासावेधे उपवास २ म्पुसादिक छेदने उपवास । १० । शापदाने
 उपवास १ पाळ वड । फीडीनाघरा जीवाकुल पृथ्वी उच्छन्न । उच्छ
 सामणनापवड अणमी धियाइ धन अद्यमध्य घाल वड सुलुधानदलवर
 पाडवड लरडवर ककरडा कालवर चैयमूठिकरिवड । पुजइ आगइ
 दिवइ कीइ कुघालवर । ककासाभरडवर । लोष फीडवर । लुका-
 शीर्थत्यानवर प्रत्येक जघन्य । उपवास एक उत्तुङ्ग प्रत्येक । उपवास
 १० कनिनाशन औपधकरिवड चैयलील उधाहामाउंवर । वरसाडरं
 दीव अणुटी कवर । वामीमारिला पवर । वामीकाण धापवर । वागी
 क्काधपवर । अइलामाता कवर अणध्याआवधधीवर । रात्रि
 ज्ञान अधालकरवर । धरटी कुपल पूजा अणपूव कवर पाटलाता वडि
 मुकवर सूइनी गमवरा जथा मघात ज्ञानवर इत्यादिनि धंमआपारे
 प्रत्येक १ जघलइ जघन्य उ उपवास २ मध्यम उ प्रत्येक उपवास २
 उत्तुङ्ग प्रत्येक उपवास १० इति प्रथमाशुत्रतालीचना । १६ । श्री
 + + + + + + +
 अतिघिसं विलासव्रत अतिघसंविता + + + निमसति भंग अक-
 रणे प्रत्येक उपवास १ तदवीचावेणु आह्वित सामान्यालि सध लगेणु देव
 पूजादि आह्वारादि द्रव्यं सवित्य विज्ञायादी एकवार भंगे पुरिमठ बहुवार
 भंगे पुरिमठ इति द्वादशव्रतालीचना । १७ ।

• End.

कि बहुला धेवास पापनिवर्ततो शरीरे नाच्य त च पीडते आत्मनी पिय
 थारागवेपावितं पापं तच्छाद्राधा तिष्ठता दीध विशेष विराधना पावापेक्षाया-
 पुरिमठ धिका न पुना वा । यथाशक्ति व्याख्यायत उ पीड्यादयति १८०
 सकायर पट्टवर ५०० सकायपट्टवर ॥

Colophon. इति यावकशाविकाश्रीवला संपूर्णा ॥ ६: ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् यावकशाविकाश्रीचनानामकः कथञ्चैनयावकशाविकाधर्मनिबन्धी वर्तते ।

No. 91. उपदेशमाला । Upadeśamālā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1783 samvat. Appearance, old, writing injured in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work on instructions as received from the Jina, in *Prākṛita gāthās*, by Dharmadāsa Gani, complete in 544 verses.

Beginning. ॥ ६० उ तमः ॥

नमि स्य जिण वरिंदे । इदं नरिंदं लिय तिलोअगुद ।
 उवएस मालमि एसो दुवामि गुदपवएसिथं ॥ १ ॥
 जगवुद्धामणि भूत । उममो विरोतिलोअभिरितिलुत्त ।
 एगो लीगाइजो एगो वरुत्तु गिहुण्ण ॥ २ ॥
 संबच्छरमुमभजिणो । जमामा बड्डमाण जिणचदो ।
 इय विहरिया निरसथो । जइ जएत्त वमाणेयं ॥ ३ ॥
 जइमा तिलोअनाही । विसइइ वहु आइ' असरिस जिण्ण ॥
 इय लीअत कराइ' एस खमा सुव्व माहुण ॥ ४ ॥
 मवइ जइ चालिंत्तं मइा बड्डमाण जिणचदो ।
 उवसगासइओहि वि मइजइा वायगुजाहि ॥ ५ ॥
 भदो विथीअ विणत्त पटमगण चुरो सममसु अनाथि ।
 जाणतो वि तमत्थं विमियिअ डिणत्त सुणइ मज्झम् ॥ ६ ॥
 जं आणवेइ राया । पगइत्त त मिरिअ इच्छंति ।
 इइ गुरजम सुइ भविअ कवजलि उडेहिं सो अथ ॥ ७ ॥
 जइ गुरगणाअ' इंदो गइगण तारा गणणे जइ चदो ।
 जइ य पयाअ नरिंदो गणम्स वि गुद तइ थंदो ॥ ८ ॥
 वाण्णि मडिपाओ । न मरा परिमवइ एस गुद उवमा जंवा
 पुरत्त कात्तं ।

विहरति सुणि तइा जीवि ॥ ९ ॥

पङ्क्तिवो ते अच्छी । जुगपुष्पायगमी मङ्गुरवक्त्री गैभिरभिर्मती ।
 उवएस' परीअ आयरियो ॥ १० ॥
 अपरि सीसी संगहमीली अभिगङ्गमर ॥
 अविकं वषो अवली पसतद्विअउ गुह छोइ ॥ ११ ॥
 कइ आवि जिण वरिंदा पञ्चा अयामय रंमई दाउ'
 आयरिएहि पययणं धारिजइ संपयं सयलम् ॥ १२ ॥
 अणुगमए भगवइ । रायमुयजाविदेहिं ।
 गइवि न करेइ माय परि अइइ तं लहा मूणम् ॥ १३ ॥
 दिण टुकिअ अणु दुमगाअ अभिमुहा अजचंदण अजा ।
 निव्वइ आसणगइण । मीविउ सव्व अजाण ॥ १४ ॥
 वरिसमय दिक्खि आए अजाए अजदिच्चिउ साइ ।
 अभिगमण वंदण नमंसणेण विणएण सी पुजो ॥ १५ ॥
 अच्छी पुरिसणमवो पुरिसवर देखिउ पुरिस जौइ ।
 लोएवि पइ पुरिसो किं पुण लीगसमी धम्मो ॥ १६ ॥
 सुवाइअसुस रणो तइआ वाणारसिइ नयरीए ।
 कलासइमससहिंअ । आसि, किर रुववतीण ॥ १७ ॥

End.

धम्मालयकाममुपडेसु जन्म भवो जहिं रसइ ।
 वेरगयिग तरिअं न इम सव्वं सुहिवेइ ॥ १२ ॥
 सजमनकालसाय । दीए कइ न छोइ कइमुहा ।
 संविगपखियाणं । ऊहा केसिचि माखीणं ॥ १३ ॥
 सोकनपगरणणिणं ॥ अच्छी जाउ गउ जमी जसुस ।
 मयअणिय वेरगं । जाजणिय अणंत संसारी ॥ १४ ॥
 कम्माणं सुवइयाणं । उवसमेण उवगच्छइ इमं सव्वं ।
 कम्मलविक्रयाणं । वइइ पानेण भणतम् ॥ १५ ॥
 उवएस मालमेध जी पटइ सुणइ कुणइ वा हियए ।
 सी जाणइ अयहियं । मालण सुहं समावरइ ॥ १६ ॥
 भंतमण्णिदाससिगय' । निहपसपटमवुराअनामिणं ।
 उवएसमालपगरणमि अ मोरइ हियहाए ॥ १७ ॥
 जिणवयअकपरुखे । अथेगसमलसालवित्थिमी ।
 तवनिमसकुसुमगुच्छी । सुगइ + + + अच्छी जयइ ॥ १८ ॥

जग्यासु साङ्गवैरगिद्यार्थं । परलीगपत्तिद्यार्थं च ।
 संविण पसिद्यार्थं । दानदायक सवाच्यं ॥ ३९ ॥
 इय धर्मदासगाथिथा । जिणवयधुवएसकच्छमा मालाए ।
 मालिन्ध विविहकुसुमा । कईया सुसीसवग्गम्सु ॥ ४० ॥
 भंतिकरी वुट्ठिकरी । कङ्गायकरी सुमंगलकरी य ।
 होठ कङ्गय परिच्छाए । तइ य निम्बायफलदाइ ॥ ४१ ॥
 इच्छ समप्पइ इयमो । मात्ता उवएस पसरणं पयंथ ।
 गाहायं संविथं । पचमया खेव जालीसा ॥ ४२ ॥
 जावइ लवणसमुट्ठी जावइ नकुलमडित रुरी ।
 तावइ उवएस माला जय मिथि धीवरा होइ ॥ ४३ ॥
 अरुवरिंदुलावा मलाहोण च जं मए पडिथं ।
 तं खुमियवं मामिणि (१) सीहियथ्व पयतेण ॥ ४४ ॥

Colophon.

इति श्रीठपदेसमालाप्रकरणं समाप्तं ॥ भवत् १७४३ वर्षे फागुण मासे
 कृष्णपक्षे । अठदश्या समीवारे सुकलपंडितश्रीरोमणि पंडित श्रीश्रीपुण्य-
 चंद्रश्रियपंडितश्रीप्रेमचंद्रश्रियगणिश्रीप्रीतचंद्रसु तत्प्रश्रियमुनिप्रतापचंद्रसु
 लिपिकृता आचार्ये श्रीपद्मावतनगरे । जाडिस पुस्तक दिष्टा ताडिसं
 लिखतं मया । यदि सुधे अयधं वा मन दीयो न दियते ॥ १ ॥ ग्रंथं
 भवतु ॥

The following extracts will show the nature of instructions imparted in the above work,

अं जं समथं जीवो आविसइ जेण जेण भावेण ।
 सी तग्गि तंमि सुद्धासुद्धं वंषए कम्म ॥ २४ ॥
 यद्धो निरीवयारी अविणोउ गविष्ठ निदवयामी ।
 साङ्ग जइय्यं अरिहिट्ठं जइय्यं अरिहिट्ठं खड्दियं ॥ २७ ॥
 दोसंति परमधीरावि पवरवन्धयभावि पडिनुहा ।
 जइसी चिलार पुगी पडि हुकोसुंमुमाए ॥ ३८ ॥
 आहरेसु सुहेसु आरमावसहेसु काचर्थमुं च ।
 साङ्गुण आदिगारी अदिगारी धम्मकम्मेषु ॥ ४० ॥
 दोससयमूलजाले पुच्छरिसि विवजियं अरुवंतं ।
 अयं बइसि अयत्तं कोस निरत्तं तथं अरसि ॥ ४१ ॥

वद्वयधनमारणसेदुणाउ काउपरिगह नति । •
 तं जइ परिगहद्विष जइ धन्योती नत्तं पवंधी ॥ ५२ ॥
 रावकुंमु विजाया भीया जरमरणगवमभवसहीण ।
 साऊ सद्धंति सव्वं निषयाणविपेसपेसाणं ॥ ५६ ॥
 ते धन्ना ते साहु तेसि नमी जे अकजपडिविरया ।
 धीरा वयमसिद्धार अरंषि जइ धूलभट्टमुषि ॥ ५७ ॥
 विसयामि पंजरमिव लीए असिधंजरमि तिस्कमि ।
 सोहा व पंजरगया वसंति तवपंजरे साहु ॥ ६० ॥
 लो कुणइ अणमाणं गुणवयणं नय लहइ अवएसं ।
 सो पन्ना तइ सोअइ उवकोसघरे जइ तवधि ॥ ६१ ॥
 परपरिवायमइउ दूसइ वयणहिं' जीहिं जीहिं परं ।
 ते ते पावइ दोसि परपरिवाद इइ अवल्लो ॥ ७२ ॥
 चणं मइ एहिं अइ सु'दरेहि कारणगुणो विणीएहिं ।
 पण्हायत वमणं सोसं चीएइ आयरित ॥ १०४ ॥
 भीगे अमजमाणे बिकइ मीहा धंडिति अइमई ।
 कुवि उह्जार छिनइता जण्य दमगुंअ ॥ १२२ ॥
 भवसयसइअदुलहे जाइ जरामरण सा गुह्यारे ।
 जिण वयणमि गुणायखणमवि मा काहिंसि पमाय ॥ १२३ ॥
 अं न लहइ सम्यत्तं लडूण विअं न एइ संवेगं ।
 विसयमुहे सुयर जइसो दोसो रागदोसाणं ॥ १२४ ॥
 सो बहुगुणनासाणं सम्यसचरितगुणविणासाणं ।
 नइ वसमार्गसव्वं रागदोसाणं पावाणं ॥ १२५ ॥
 एइ लीए आयासं करंति गुणो सव्वं ।
 पसवति अपरलीए सरिरमणोगए दुग्गो ॥ १२७ ॥
 धिक्को अकळ्ळं अं जाणतोवि रागदोसिहि ।
 फल मउलं कडुअरसं तं पेष निविषए जोवी ॥ १२८ ॥
 को दणलं पाविजा कळवि मुखेहि विस्सीउ हुजा ।
 कोवि न लहिज मुख्खं रागदोसा जाइ न ऊजा ॥ १२९ ॥

No. 92. उपदेशमाला । Upadeśamālā. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 20 (of which fol 1st is wanting). Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Versè. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above.

विवरणलूकपूर्वम् ।

No. 93. करलेखालक्षणम् । Karalekhālakṣaṇam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1788.* Appearance, old, slightly worm-eaten and torn in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of different marks on the palms of hands of a man indicating fortune by Śrītilloka Śi, with interlinear explanatory notes in Bhāṣā.

Beginning. श्रीमद्विद्वदेवाय नमः ।

विवरणलूकपूर्वम् ।

वदिला अरिहते सिद्धे आयरिय सव्य माह ॥

संखेवेण महत्तं करलेखालक्षणं वुचम् ॥ १ ॥

पावड लाहालाहं सुदुद्धवं जीवियं च मरणं च ।

रेहादि ओबलोए पुरसी महिलाड जाणियड ॥ २ ॥

आठ पुतं च धवं कुलवं दंदधनमपति ।

पुत्रमवधंविधावि पुत्रावि कर्ह रेहाड ॥ ३ ॥

दादियदये पुरिसावं लखवं वामंमि महिलावं ।

रेहाड सुड निज्जाडड य तीलखवं भयड ॥ ४ ॥

काठय इती भंगुलि पुरिसमहिलाइयं एवणेण ।

कमार कुल्लय जरामु जाव सुड दुखं संपति ॥ ५ ॥

बालगुवंमि जावमु तत्रविमंजिमंनरचयमि ।

मभज्जमणामियवंतरं यवंमि तद्वयनवं दुखं ॥ ६ ॥

* For on the recitation of the colophon this appears to be the date of original composition

पञ्चाणामिदं भद्रं । आत्मिकण्ठोऽथ चतुरं चर्चयन् ।
 अष्टिहेसु यं चतुस्रसु यत्नेषु मया सहो होइ ॥ ७ ॥
 विरलं गुणि धनरहितं । धनसंचय चतुर्गुणी होइ ।
 ना + + मगुलि पञ्चो अधयो असमंगुली अधयो ॥ ८ ॥
 धनकण्ठगरयणुनी मणिवंधो यस्य गिनि रिकुल ।
 आभरणविवहभागो पया भद्रं च लहइ ॥ ९ ॥
 महु पिङ्गलाहिं सुहृत् । रताहिं यं रिद्धिसंशुत होइ ।
 कलूहाहिं रिकुलं रूहाबी मूलमंत विठ ॥ १० ॥
 मणिवंधाउ रिकुलं अंगुष्ठपदसथीण मभ्जमया ।
 सा कुण्ड रिकुलं विप्राणविधमणं पुरिषं ॥ ११ ॥
 मणिवंधाउ पयडा पदसथीजाव अइगया रिकुल ।
 बहु बंधु समाइन्न कुलवंसं निहसी तख ॥ १२ ॥
 दीहाइ जात दीहं कुलवंसं मठहवं मडह्याए ।
 द्विप्राइ जाण द्विजं जाण सुभिन्नं च भिप्राए ॥ १० ॥
 मणिवंधाउ पयडा संपत्ता मभ्जिमंगुली रिकुल ।
 सा कुण्ड धनसमिद्धं देशपाथं च आयरियं ॥ १३ ॥
 अखंडिया अफुडिया अप्पन्नविषा तहा अविच्छिन्ना
 एगावि उड्ढेरिकुलं सहस्रं जगज्जयोसथो भयोपा ॥ १५ ॥
 विष्णवं विष्णुकरो रज्जकरो खतिपाथं सा रिकुल ।
 बइसाणंइ अत्यकरो मुखकरो मुहुवग्गाणं ॥ १६ ॥
 मणिवंधाउ पयडा कण्डिकाजाव जा गया रिकुल ।
 सा कुण्ड अससमिद्धिं सिद्धिं बहुविधसंयुतं ॥ १७ ॥
 जा मणिवंध पयडा संपत्तमणामिधंगुलीरिकुल ।
 सा कुण्ड सत्यवाहं नरवयस्यपुत्रियं पुरिषं ॥ १८ ॥
 काणंगुलीहिं रिकुलं पदसथीयं लंघित्तण जख मया ।
 अखंडा अफुडिया वरिसाणं सयंच जियइ ॥ १९ ॥
 वीसं तीसं चाल पत्रासं सट्टि सत्तरिइसीड ।
 महुई कणकादिभाउ । पदसथी जाव जाणिज्जा ॥ २० ॥
 वरएत्तमभातसरिसा विच्छिन्ना मंसलाय संपुषा ।
 निच्छिदा जख रिकुलं धनकण्ठसमिद्धिभा हलो ॥ २१ ॥
 पार्वति पत्तमरिकुलं इहा जा छति पत्तमसंकासा ।
 अदणव्वाथा खलिवा अच्छिन्ना कोमला जख ॥ २२ ॥

पल्लविथा विसमविवन्ना नंदिया रेहा ।

हरिदा फुड़िय विवन्ना नौला रुखा य हां चिव ॥ २७ ॥

पल्लविएसु किनेसं विच्छिन्नेसु वि जीविए वि संदेहं ।

विसभेसु अत्यनासं फरुसेसु कुभीयणं जाण ॥ २४ ॥

ऊ'ति धनविप्लव्हा बहुरेहाहं चिएहिं हत्ये हिं ।

अलिकायाकरा मणस्स परपौड्यहथया हु'ति ॥ २५ ॥

End.

दाहिणहत्थ अङ्गलउ जस भावउ कर होइ ।

सुक्किलपक्खिहिं जमं तसु निउणउ माइउ जोइ ॥ ५० ॥

अंगुलिअंगुठोवरि भमंति भमराउ दाहिणवत्ता

धणभागी जनपुज्जी धम्ममई बुधिमंतो अ ॥ ५१ ॥

जय कुलधनरेहाउ अ'ते गंतुं मिलंतए गयउ ।

ताघरबंधं जाणसु घरभंगो अन्नहा होई ॥ ५२ ॥

सुई अगिसिहा वा सतोव सरोवलिज्जएसु ।

कुलवंसआउरेहं तारिसयं निहेसे तस्स ॥ ५३ ॥

काणंगुलिसूलीवरि रेहाउ जस्स तिन्नि चत्तारि ।

सो होय पुन्नभागी रायायं तह य नमिणिज्जो ॥ ५४ ॥

जइ ताउ दाहिणकरे आमूला होई सव्वरूपपुज्जी ।

अह वामे तो पच्छा सव्वे संसेवणिजाउ ॥ ५५ ॥

जियरेहा कुलरेहामागया जस्स होइ अखंडा ।

रेहाउ अप्पुड़िया धनवुद्धो होय पुरिसस्स ॥ ५६ ॥

सो वायणापसूरी कणिट्ठाआ हिट्ठमागया रेहा ।

नुह्य अणामिआए जिट्ठा हिट्ठायतो सूरी ॥ ५७ ॥

जेट्ठा अणामिआणं मभ्भुआउ निगायाउ वयरहा ।

तं मूले जाउ पुणो । ताउ इह धम्मरेहाउ ॥ ५८ ॥

करयल लक्खण भणियं समासउ दंसिय जयजणस्स ।

पुव्वायरिएहि परिकिवउण इतोवि आणिज्जा ॥ ५९ ॥

Colophon.

इति श्रीकररेषालचरणं संपूर्णम् ॥ संवत् सतरै १७ सैं ८८ वर्षे मासीतममाशे
भाद्रवमाशे शुक्लपक्षे चतुर्दशीतिथौ शनिवासरे पुस्तिका संपूर्णा ॥ पूज्य
श्री१०८ अतिश्लोकसीजी । तच्छिष्य श्री५ श्रीलालचंदजी प्रसादात् लिखतं
रिषिनाम ॥

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् सानवकरणसरेखानां शुभाशुभलविवेकी वर्तते । ग्रन्थोऽयं प्राकृत
साधारणन्दसा निबद्धः ।

No. 94. कर्मविपाकः । Karmavipākaḥ. Substance, country-made white paper, 13×6 inches. Folia, 39. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing injured by black spots in most parts. Verse and prose Generally correct. Complete

A work on the effect in afterlife of human actions and their varieties, entitled Karmavipāka, by Śrīcanda.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीरुद्रदेवाय नमः ॥

सिरि बीर जिणं वदित कथं विवागं समासत्त बुद्धं ।

कीरुद जिण्यं छित्तयं जेण तो भद्रए कथं ॥ १ ॥

पथेद १ विद २ रसपरा ४ ३ च उहा मोचमस्स दिहंता मूल पगद्ध
अहुत्तर + + १५८ अहुत्तरसय भियं १ इह नाथ १ दंसवावरण २
वेय ३ मोद्धा ४ पण ५ उनाम ६ गोपाणि ७ विग्घं च ८ गव ९ दु १
अहुत्त २८ चत्त तिस ससय १२४ पण ४ विहं १० मद् १ सुच २ छि
उमण ३ केवलाणि ४ नाणाणि तत्त मद्रनाणं २८ वंजय वद चत्ता
मणयणविणिंदियचत्ता ४ अत्तमाह ६ इहा ६ धारणा ६ करण ३
मायस्सिद्धि १ वहा इहा अहुत्त ३ भय २८ चत्त दसहा धीसहा वसुध ३
अक्खर १ सुत्री २ सस्यं ३ सादयं ४ खलु स पजवसिण च ४ पगमियं ६
अंगदं ७ सत्त विए एम पमिवजा ६ पजय १ अक्खर २ पय असपाय ११
+ + पडवणि ५ तदय अणुगगा ६ पाहुत्त पाउत्त ७ पाहुत्त ८ वल्लु ९
पथय १० ससमासा ७ The following are the divisions of the
Abadhijñāna. अणुगमि वद्वत्तमाय २ पडिवाह ३ धरविहा वहा उही
रिह मद् १ विच्छ मद् २ मणनाथ ४ केवल भेग विहा दाहणसिं जगत्त
+ + वहुत्त चक्कुत्त तत्त यावरणं दस्यचत्तपणमिच्छावितिसमदंठया
वरण अचक्कु दिह्ति १ अचक्कु २ सीसेदिय ३२ छि २ कावनेहिं च ४
दस्य मिह सामन्न तत्तसावरणं तथं चत्ता १० मुहपकिवोहा निहा १
निदाय यनिहाव २ दुक्क पकिवोहा पयसाहि उवविहम्स पयल पयलात्त

४ चकमउ ११ दिव चित्तियलकरणो धो णडी ५ अदरव्खि अहवला
मङ्गलित खग्गधारा लिहणं दउहाउ वेयसीय १२ उमंता सुरमण स्या
१ मसायं च तिरिय नरणदं मच्चवमीहनीय दुविहं दसणनरणमीहा
२२१ दंसणमीह तिविहं ६ मणं १ मौसं १ तहव मिच्छत्तं सुउ १ अह
विमुहं २ अविमुह ३ तं हवइ कमसो १४ जिण १ अजिण २ पुत्र २ भावा
४ सब ५ सवर ६ वंव ७ मुख्क ८ जिणरथा जेणं सद्धइ तय सम्मखकइ
ग्याइ वड्ढमेय १५ मौसा न राग दीसो जिण धम्मे अतमुइ जहा अणे
नालियर दोव मण्णो मित्त जिणधम्मे वोवरीयं १६ मोलमस कम्माय १६
नवमो कमाय ८ दुपिण चरित मोहिणियं २ अण १ अणवत्काणा २
पव्वख्काणाय ३ संजलथा ४१७ जाभीष १ वरस २ अउमास ३ पख्कमा
४ नरय १ तिरिय २ नर ३ अमरा ४ मग्गा १ ण २ मव्वविरइ ३ अदुखाय
चरित्त सायकरा १८ जल १ रेण २ पुढवि ३ पव्वय मइ सरिसो अउविह
कोही तिण सलया कइ ० द्विय ३ सील यंभो भवमो माणं १८ माया वने
हिं गोमुण्णो २ सिंदुसिं ३ अणवंसिम्भ सभा ४ मोहा हनिउ १ खंजण १
कइम २ किमिराग ४ मारिव्वो २० अहदगा ह्रीद जिण हाम वज्ज २
अरइ सोग भय उच्छास निमित्त ममहावा ता इहहासाइ मोहनीयं २१
The first chapter is finished in 60 Gāthās followed by
the Colophon इति प्रथम कर्णविपाकगवम्. The Second chapter
begins—

तह पुणि मो वीर जिणं जह गुण वाणिसु सयल कदाइ वंधू १ दउ १
दीरणंय १ मत्ता ४ पंचाणि खविधाणि १ मित्थे १ आसण २ मोसं ३
अविरय ४ देसे ५ पमन तो अयमने ७ । नियति ८ अजियति ८ सुहमुइ
१० वसन ११ खीण १२ सज्जीणि १३ गुणा ४ २ ।

Ends as विमुहरे ७१ खउ अचरिमं तिरस १३ मणय ३ सतिग २ जमा १
ज्जं १ सुभग १ जिवा १००१ पण्णिय १ मायामार अमयर ११ वेउ ४
३३ वध अण पुब्बि १ विधावा वारम वरम समयं समधंमि ओ खण्डि
पलासि सिद्धिं देविं बंदिदं दत्तं वीर ४ १४ ।

The Colophon of the second chapter is—

इति श्रीकर्मभगवत्तम् ।

The Colophon of the third chapter is—

इति श्रीबोधमानिलवम् ३ It contains 15 Gāthās. It begins—

बंध विहाय विमुक्तं बंदिय सिरी वड्ढमायजिणचंदं ।

गइ थारिमुं ६१ बुद्धं समासत्त बंधसामिने ॥ १ ॥

गइ ४ इंदिय ५ काए ६ जोए ७ वेव ८ कसाय ९ नाणेमु ८ ।

संजम ७ दंसण ८ लेसा ९ भव १ सम्मे ६ सन्नि २ आहारि ॥ १ ॥

And Ends—

सन्निमु १४ उच्च अपूर्वा ११४ असन्नि ११७ मित्तसमा सामणि असन्नि

१०१ सन्निवक्कम्स भंगी अयाहारी ११२१०८४७४१२४ ।

दुमु ७ तिसु ४ सुक्काइ ११ गुणा चउ ४ अग ७ तेर ११ ति बंध सामिने

देविंद सुरलिहिअं नेअं कम्मं ल्यपं सीउं ॥ १४ ॥

The Colophon of the fourth chapter is—

इति श्रौषट्श्रीतकाव्यचतुर्थः कण्ठस्थः समाप्तः ॥ श्री. ।

The fourth chapter begins—

नमिय जिण जिउ १ सगण २ गुण ठाण ५ अउम ४ । जीग ५ लेसाउ
६ धंव ७ पवहु ८ भावे ९ संखिज्जाइ १० किमवि बुद्धं ॥ १ ॥

प्रथमं जीव ना ध्यान नामानि—

इह सुद्धम १ वायरिगिदि २ वि ३ ति ४ अउ ५ असन्नि ६ सन्नि । पंधेदे

७ अपज्जात्ता पच्चता कम्मण चउदस १४ जिण हाया ॥ २ ॥

अथ जीवस्थानेषु गुणस्थानाणां—

वायर १ असन्नि २ विमल ३ अपज्जि ५ पटम १ विव २ सन्नि अपज्जि १

अजयज्जु असन्निपव्वे १ सत्तुगुणा मित्तं सीसेमु ७ ॥ १ ॥

अथ जीवस्थानेषु योगानां—

अथ तेष्वेवोपयोगानां—

जीवस्थानेषु सिम्सा पट्कं कथयति—

जीवस्थानेषु बंधादिचतुर्थं In this way the subjects treated
of in the 4th chapter.

After the fourth chapter the following Colophon is to be
found.

(1) इति शतकं पद्यमं श्रव्यमं ॥ ५ ॥ श्रीरत्न ।

The concluding verses are—

ओ जन्म अपडिपुप्पी अत्थो अप्यागमये वट्ठति ।

सं समिदण वड्डसुपा पुंउणं परिकहं उ ६ ८ १ ॥

गङ्गां सरोचंदं महत्तरी मयागुमारि ।

टोकाइ अभियायं पृथ्वा ह्रीं नवद ॥

॥ सत्तरी सम्पत्ता ॥ १० ॥

विवरणम्—कर्माविपाकाभिधः कर्माविषयको जैननिबन्धविशेषः ।

No. 95. क्षेत्रसमाससूत्रम् । Ksetrasamāśasūtram Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 17. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1870 Appearance, very old, torn, slightly worm-eaten, writing injured throughout, (the first and second folia have stuck in such away that they can not be easily separated). Verse Generally correct. Complete.

The writing being injured the MS can not be properly examined. However on a cursory look it appears to be a work treating briefly of the sacred places of the Jainas.

Colophon. इति औद्योगसमाससूत्रं सम्पूर्णं । सवत् १८०० मिति यावत्तद १२
शनिवासरे लिखत गोलावचन्द्रेण पठनायम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् क्षेत्रसमाससूत्र नाम कश्चिन् जैननिबन्धो वर्तते ।

No. 96. कुमतिदत्यापनचर्चा । Kumatiutthāpanacarcā Substance, country-made white paper, 16 × 8 inches. Folia, 7. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, slightly torn in small portions. Prose. Generally correct. Incomplete.

A work on correcting the sinful mind. Anonymous.

Beginning. कुमती उत्थापय चरचा लिपने ॥ मनोमतिभूटो प्रदण्डा करे है ।
तिष्ठको मति दूर कररे कुं जैनमतोक है ॥ दुष्टि यो कहै इवती स आ
गममानुं और आगमनमानुं सो प्रत्यक्ष स्रवावादो है ॥ जिन आत्माकेइ
उपधाप कहे ॥ इण कालं वर्त्तमान पैतालोस आगम जी न मां नेति
थें वचोस भी न मान्या ॥ फेरजो चउदै पूर्वधारी ॥

श्रुतिकेवलीयुग प्रधानशुद्ध श्रीभद्रवाङ्मनामो कृति निर्गुणप्रमुखसंघन मां
नै तिनै वचोसभी न मान्या ॥ उसकुं पूरुष गुम्फुं केसा भान कपन्या ॥
जिण सेते वचोस साचा जाण्वा ॥ और भूठा जाण्वा तब कुकहैं आरी
सरधासुं वचोसभी खैसी मानु और न मानुं तार उसकुं कह्या ॥ तें
मनोमती है जैन मतीहीज नहो ॥ तेरो सगतकरथे बाधा वा पड़ा ॥
असग सजीवधणु ॥ संसारमें रजवडै तै कहता है में वचोसमानुं वचो
सां मां हैतौ नदीमूख भो गिण्या है ॥ श्रीरुनदी सूत्रमां है प्रायें पैतालोस
काभी नाम लीप्याहैं सो तें उद्यापा तब नदीमूख भो उद्यापा तबवचो
सतें कहां मान्या तै प्रत्यक्ष स्रवावादो ठहला के सत्यवादो ठहल्या फेर नदी-
मूख माहै चउदै पूर्वधारी श्रुतिकेवलीकारचन सूत्र कछा मानधीस्य
कछा श्रीरुते निर्गुणप्रमुख श्रुतिकेवलीकाव चूत प्रायें सब उद्यापा
तब तें नदी मूख कहा मान्यो तथा श्रीभगवतो मूर्ख २५ में श्रुतके चउदै
सूत्रलो खलु पढ़मी ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कुमतिउत्थापनचर्चाभिध. कथितं जैननिबन्धो वर्त्तत ।

No. 97. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Gacchācāraprakīrṇakam Sub-
stance, country-made white paper, 10 × 4 inches Folia, 7. Lines, 2-11
in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse.
Generally correct. Complete

A little work in Bhāsā verses on usages as observed by Jains
Gacchas or religious assemblies, as laid down in the sūtra, under the
garb of instructions to Gautama; complete in 136 verses.

॥ १० ॥ गमः श्रीवोतरामाय ।

नमित्तव मङ्गाबोरं तिष्ठ सिद्ध नमस्मिधं ।
 मङ्गाभार्तं गच्छाधारं किञ्चो छद्गरिनी मुष्मसुधारात् ॥ १ ॥
 चये गी गीचवपायी ये छद्गया पट्टिधे ।
 गच्छद्गि मञ्ज मिनाभं भवत्त भाव परं परं ॥ २ ॥
 जामङ्गजामदिष्टपत्रं सामसम्पत्तरं पि वा ।
 मङ्गया पट्टिधे गच्छ मञ्जसमाख्य वा चमा ॥ ३ ॥
 श्रीला चालसमाख्य निमज्जाङ्ग्य वासव ।
 पिङ्गा ब्रीङ्गा चलेधिं मङ्गाय भागावसाङ्ग्यं ॥ ४ ॥
 छद्गमसुख यामिषु ज्योतिरतथा इत्थं
 जम्भामहं ऐङ्ग्य तस्य चरितं समुच्चले ॥ ५ ॥
 बोरियधत्त जीवस्य समुच्चलियेव ।
 गीचमा जम्भं तत्यये पार्श्व पायी मङ्गलेव निहृते ॥ ६ ॥
 तद्वा निगुण विहायितं गच्छं मङ्गया पट्टिधे ।
 वसिष्ठ तस्य चालम्भं गीचमा संजये गीचो ॥ ७ ॥
 मेटो चालम्भनं खर्चं दिष्टि चाव सु उत्तमं
 सुविजं ह्ये गच्छस्य तंभा तंत परीक्षये ॥ ८ ॥
 भवत्तु केहि भिष्टि गूरिं छद्गयपट्टिधे ।
 विद्या निज्वाव छद्गये मुनि तंनि निमामदा ॥ ९ ॥
 सच्छन्द चारि दुष्कीलि चारंभसु पवलय
 पीठ चाद पट्टिवत्तं चातकाव विधिं सकम् ॥ १० ॥
 मूलतर गुणवम्भं सीमाचारी विराडिय ।
 अदिज्जालीचयं विधं विधं विगहपरायण ॥ ११ ॥

Definition of a Gaccha.

संक्लेपेव मयि श्रीम वरिष्ठ गुहसिक्तयं ।
 गच्छस्य लक्तयं धोर संक्लेपेवं चिसामहे ॥ ४० ॥
 गीधत्येवेषु संविग्ये अनालसि ददत्तए ।
 अक्तलिय चरिते स अजं रागहोम विवलिध ॥ ४१ ॥
 निहविच अष्टं पञ्चाये समीङ्कसाद कोन्दिए
 त्रिह्रिज्जा तस्य सिङ्गालो क्त सत्येव केवली ॥ ४२ ॥
 नाजि अष्टहि परमत्ये गीचमा भजये भवे ।
 तद्वा ते विवलिचा दीगे पञ्चदाय गी ॥ ४३ ॥

गोपत्यय वयसेनं तिम हावाहले पिर ।
 निविकयोपभक्तिज्जा तत्यायं यं समुद्धमं ॥ ४४ ॥
 परमत्मी विमंयोतं अमियरसायणं यत्तु तं ।
 निवियं कंठसंभारे मत्त विंसी अमयच्छसी ॥ ४५ ॥
 अगोपत्यय वयसेनं अमियंयि न सुटए ।
 जेष न तं भवे अमयं जं अगोपत्य देमियं ॥ ४६ ॥
 परमत्यठ न तं अमयं विसं हावाहलं कत्तु तं ।
 न तेष अजरामरा कुज्जा तत्तया निदयं वए ॥ ४७ ॥
 अगोपत्य कुसीवेहिं संगतिविहेण बोसिरे ।
 सुकत्त मुगच्छिमे विग्घं पदंसीतेसुगे जहा ॥ ४८ ॥
 पञ्जलिचं अद्द बहु देहु निम्संकी तत्य परिसिठं ।
 अतायं विहहिज्जा नो कुसीलस्य आलए ॥ ४९ ॥
 पलंति जत्य धगधगधगस्य मुदयावि बोइए सीसे ।
 रागदोमेण वि अणुसएण तं गोअम समच्छम् ॥ ५० ॥
 गच्छी सहागुभागी तत्य वसंताय निज्जरा विठया ।
 मारण वारण थोअय माइ हि न दोस पडिवतो ॥ ५१ ॥
 गुरुणो वंदणुविती सुविणीए जिअ परिसिठं धीरी ।
 न विक्कुहे न विक्कुले न विमारविए न विगहसीली ॥ ५२ ॥
 कत्तंते दंते गुत्ते सुत्ते वैरगा मगा मज्जीणे ।
 दसविह सामायागी अवच्छग संजमुज्जे ॥ ५३ ॥
 कत्त परस ककसाए अणिडा दुहाइ निहुर गिराए ।
 निव्भंकेण निडाण माइहिं पडम्भंति ॥ ५४ ॥
 जेष न अकित्ति जएण ना जस जणए ना कज्ज कारोअ ।
 न परयणु डाह करे अणुसए अतं गी न गच्छं ॥ ५५ ॥

In this way the characteristics of a Gaccha is described upto the end.

End.

दंसणइ चारं कुणइ चारित्तनामं जणो नित्यत्तं ।
 दुग्ध विवगाणज्जा विहारभेअं करे माणी ॥ ५६ ॥
 तं मूलं सासारं जणइ अज्जावि गोअमा तूणं ।
 तम्हा धम्मव एसं सुत्तं अन्नं न भासिज्जा ॥ ५७ ॥

મામે મામે સજા જજા એમસિયેષ પારણ ।
 કલહ રંગિહય મામિજા સમ્મતીએ નિરત્યયં ॥ ૧૪ ॥
 માદાનિ કોહ કપાત વવહારાત વહેવય ।
 માહુ માહુષો બદા એ ગચ્છાધાર સમુદિર્ષ ॥ ૧૫ ॥
 પરંતુ માહુષો એવ અમમ્જાયં વિવત્તિય ।
 હતમ મુષ નિમ્મદં ગચ્છાધાર સુતતમં ॥ ૧૬ ॥
 ગચ્છાધારં સળિતાથં પટિતા મિકતુ મિકતુષી ।
 કુષત કંજદા મણિય ગચ્છ માહિ અમપ્પશી ॥ ૧૭ ॥

Colophon. . इति श्रीगच्छाधार प्रकीर्णकं नाम पदम समाप्तं ॥ ६ ॥

વિવરણ—પુસ્તકેઽધિન્ ગચ્છાધારપ્રકીર્ણકં નામ કવિજ્ઞેનપદમી વર્તતે ।

No. 98. ગયસુકુમાલસન્ધિઃ । Gayasukumālasandhi Substance, country made white paper, 11 x 5 inches Folia, 5. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1696 * Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A Jaina work of the name of Gayasukumālasandhi, having two parts. In the first the Nama-kāra five Padas, such as—

નમો અરિહંતાય, નમો સિદ્ધાર્થ, નમો આયરિયાય, નમો હવમ્હ્યાય, નમો લોપસપ્પસાદ્ધય ।
are explained ; the second consists of verses relating the tale of Devaki by Surendra.

Beginning. ૧૦ । નમો અરિહંતાય ।

અરિહંતનદ માદરત નમસ્કાર ૬ । કિથ્યા વદ તે અરિહંત રામરેષ
રુપો યા અરિ વરૂરી હથ્થાવદ ૬ । જિહ્વે તે અરિહંત કિથ્યા કહીર

* This appears to be date of copying for we find another date in the last part of the work as—

સવત્ સીલ અત્તસીમા વરસદં કાગુણ સુદિ રગ્યારસિ &c સવત્ ૧૬૨૪ કાગુણ સુદિ ૧૧દિવસે
which is no doubt the date of the original composition.

बन्धो अष्टसविं इतथो ज्ञपञ्चावो पुञ्जानर योग्य धार कित्ता इह ते
 अष्टम विद्वद् बीम भवनपतिना बन्धोस व्यंतरेइ दस ईवसीकना
 वि चंद्र सव्य ए अष्टसविं इतथो पुञ्जानर योग्य धार । बन्धो
 अरिहंत कित्तावर उत्पन्न किरण ज्ञान अष्टमीस अतिसय विद्याज्जमान ।
 अष्टम महाप्रतिद्वार्कशोभायमान, कित्ता ते अष्टममहाप्रतिद्वार्क अशोक-
 वन १ फुल पगर १ परमन्दरथो बाथो चामरधुम्म सिंहासन ज्ञप तथमा
 मंडल ७ ईवदुम्भि ८ ए आठे प्रतिद्वार्क शोभायमान विहरमान गीर्णदरो
 पदध्याय वा अनर जिंसउ कूटकमणि अहर तन् गंध कुद तथा पुण तेइनों
 परि धवलवर्ण श्रीचंद्रमम सुविधिनाथ तोर्यंकर अरिहंत जाविवा । जे
 श्रीचपदवो दीण हार ते अरिहंत प्रतिमा इह नमस्कार इ । इति श्रीनम-
 स्कार मंत्र प्रथमपदगत अर्थ जाविवच । १ ।

The fourth Pada is explained in this way—

अथ अष्टया पद नमो सवभूक्तायार्थ उपध्यायप्रतिमा इह नमस्कार धाउ
 कित्ताते उपध्याय जे हादशमी भणइ । कित्ताते हादशम आचारंग १
 सूगङ्गांग २, ठाणांग ३, समवायांग ४ विवाह प्रश्ननि कडितां भयवती सूत्र ५
 ज्ञाता धर्मकथांग ६ उपवासकदशांग ७ अंतमहादशंग ८ अचुतर ववार
 दशांग ९ स्वपाकश्रुतांग १० प्रश्रव्याकरणांग ११ ए अथार चंग । अनर
 अष्टद पुल्ले जे भणइ वर्द्धमाण विद्याधरइविमयसोप वर जे जे वाचना
 आर्थ मूळ पठावर । अनर जिमु ईदनीलमणि तमालपत्र मोलीखल
 नीपरइ नीलवरण श्रीमङ्गिनाथ श्रीपार्श्वनाथ ते उपध्याय जाविवा अनर
 जे जे इहलोक लाभ करइ ते उपध्याय प्रतिमा इहउ नमस्कार धाउ ।
 इति अष्टमा पदार्थः ।

End.

अरिहन्मि तव जपइ बाथो वासुदेव दारिकां बधाथी ।
 ते माहिं उभनइ परं संतां साक्षात्पुण पुदय आवंतां । २४ ।
 उभ दीयो ते काल करे सइ बंधवघातलं जाविसिइ ।
 वरचसुथो सामोनां सावां चोतरागपथ प्रथमी जावां । २५ ।
 इक्षोवध चडिउ गोविन्द दीपइ तारां माहिं जिनचद ।
 तेणइ समइ श्रीमिलमति चिंतोअइ वासुदेवआजजिन बंदीअइ । २६ ।
 पुछइ कडिअइ माइरीवात लखराय करिसइ उपघात ।
 बौद्धतठ मनसिउं चिंतइ एम दारिका जगरी जाकिउ सीम । २७ ।

चिठी वातकरत उजे हवइ साहमा कणमिल्या सहीते हवइ ।
 दुर्गति पुहुतउकाल करेइ दोठउ नररायइ' तव तेइ ॥ २८ ॥
 तेलेइ पणमाहिं तणावइ लोकमाहिं वलो एम जणा वइ ।
 मम सहीदर हणीउ एणइ' नगर वाहिरन पावउ तेणइ ॥ २९ ॥
 एन कही नइ घरि आवइ दिन२ साधतणा गावइ ॥
 सांभलि जंवूएह विचार वीर वचनथी कहं निरधार ॥ ३० ॥
 संवत् सोल चउवीसा वरसइ फागुण सुदि इग्यारस दिवसइ' ।
 साचउर मंडण वीर पसाइ' अलिय विघन सवि दूरइ' जाइ' ॥ ३१ ॥
 जायउ गय सुकुमाल मुनीश पूरइ सांघतणीय जगौम ।
 संविभणंतां हरष अपार श्रीअ'च गळि गिरुआ गुणाधार ॥ ३२ ॥
 युगप्रधान गच्छ नायकजाणउं धर्मसूरति सूति सूरिंद वषानउं ।
 जास नामि हुइ जइकार वाचकरवप्रभ श्रुतधार ॥ ३३ ॥
 तास सीस ऋषि मूलइ कौषिगय सुकुमाल तणीए संधि ।
 एह संधिजे भणइ भणावइ ऋद्धि वृद्धितम मंदिर आवइ ॥ ३४ ॥

Colophon. इति श्रीगयसुकुमाल सन्धिः संपूर्णा ॥ संवत् १६८६ वर्षे असित पक्षे
 ज्येष्ठमासे लिखितं । साधवी वाणवाई धठनार्थं लिखकपाठकयोः कल्याण
 माला भूयास्तां ॥ शुभं भवतु ॥

विवरणम्—गजसुकुमालसन्धिनामकः कश्चित्जननिबन्धः ।

No. 99. गुणस्थानस्वरूपं । Guṇasthānasvarūpaṁ. Substance,
 country-made white paper, 12 × 6 inches. Folia, 164. Lines, 8-9 in a
 page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, slightly,
 worm-eaten in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

Although this Ms. is labeled with the of title Guṇasthānasva-
 rūpaṁ yet really it contains two works (1) the famous Bhaktāmara-
 stotra in Sanskrit, by Mānatungācārya with Bhāṣā explanation of
 Hemarāja consisting of 48 sanskrit verses each followed by a bhāṣā
 explanation of its own. Then begins the philosophical work Guṇa-
 sthānādisvarūpaṁ in Bhāṣā. It does not mention the name, &c., of
 the author in any colophon, but ends with the following line—

“यद् बीदद् गुण ध्यानककान्द संख्येयमात्र जिनवाणी अनुसारकदत्त
करपूरण कीया ।

There is no colophon and the work is not divided into chapters or sections. The subjects treated of in it are enumerated under some different readings only such as—

अथ बीदद् गुणध्यानक लिख्यते । “प्रथमही मतिग्यानका सदप कहे
हे” । “आगे सुतग्यानिकामदप कहे हे” । “आगे अथवि ग्यानके
सदप कहे हे” । “आगे मनपर्याय ग्यानके सदपकी कहे हे” । “आगे
केवल ग्यानका सदप कहे हे” । आगे पाच प्रकार मिद्रा भेद कहे
हे । आगे वेदमो दोह प्रकार । “आगे चारित्र मोह २५ प्रकार
कहे” । “आगे नव नौकयाया” । “आगे तीन वेद” । “आगे
छत्किट गुणज्ञ सलुग तयी क्रिया कहे” । “आगे आयुः कर्म चार
प्रकार” । “आगे नाम कर्म कहे हे” । आगे सस्यान कहे हे । &c.

We think this will be sufficient for forming an idea of the work. Now we quote below extracts from both of them.

Beginning of the *Bhaktamara*.

॥ १० ॥ श्री भक्तः परमात्मने ॥

भक्तामरपथतमौलिमणिप्रभाषा-

सुदीप्तकं दलितपापतमोवितानं ।

सम्यक् प्रपथ्य जिनपादयुगे युगादा-

बालेवन भवजले पततां जगताम् ॥ १ ॥

यः संस्तुतः सकलबाधयतत्त्वकीधा-

दुहृतबुद्धिपटुभिः सुरलोकनाथैः ।

कीर्त्तये जगत्त्रितयचित्तहरेरुदारेः

कीर्त्तये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ युग्मम्

अर्थः ।

किल अपि अहे तं प्रथम जिनेन्द्रं कीर्त्तये किल नियय करि अहमपि भेभीषुर्ही
मानतुगन्ताम आचार्ये सोत प्रथम जिनेन्द्रं कीर्त्तये सो लु हे प्रथम जिनेन्द्र
श्रीआदिनाथ ताहि कीर्त्तये क्यू गा कहा करि कीम करी गौ जिनपादयुगे
सम्यक् प्रपथ्य जिन लुहे सगवान् तिनके पादयुग दोह भरणकमल ताहि

मम्यक् कहीये भभीभाति मग वचकायाकरि मचम्य नमस्कारकारिके कैसा
 छे भगवान्की चरचइय । भक्तामरमोन्निभविप्रभाषा उद्योतकं भक्तिवंत जुहै
 अमर देवता तिनके नवीभूत जुहै, मोन्नि मुकुट तिन विषे जुहै मखि
 तिनको जु प्रभा तिनका उद्योतकं उद्योतक छै यद्यपि देव मुकुटनि
 उद्योतक कीटि मूयंरत छै तद्यापि भगवान्की चरण नखकी दोहि यानें
 वे मुकुट प्रभारहित हो' छै तातें भगवान्की चरणचर उमका उद्योतक
 छै बहुरि कैसी छै चरणचरदक्षितपापतमोवितानं दक्षित दूरि कीथोछै
 पापदप तम अमकार ताकी विद्याममूह तातें । बहुरि कैसीछै चरणचर
 युगादी भवजन्म पतता आर्चन युगादी अतुयं काखकी आदि विषे भवजन्म
 संसारममुद्रजन्मविषे पतता पछे जुहै मनुष्यनि की' आर्चन आर्चन छै
 जिह्वाज समानाहें तंक यो आदिनाय की'न छै आकी सोम में करी' गी ।
 सोपै, य सुरलीकनाथे: संनृत, मोषे: मोतङ्ग' करिय ली श्रीआदिनाय
 सुरलीकनाथे: सुरलीक देवलीकके नाम तिन करि सन्तुत: सुखमान भया ।
 केसे छै ईद सकलबाद्यतत्त्वबोधोपादूतमुद्रिपटभि: सकल समस्त जुहै
 बाद्यय हादमाय तिसका लु तत्त्वमदप तिसकाजु बोध ज्ञान तातें उहू
 उत्पन्न जुहै प्रगटमुद्रि ताकरि पटभि: प्रबोधछै वेलोम केसे छै जिनकरि
 नृतिकरी जगवचविलहरे: जगचितय तीन जगन्की जीवनिके लु चित
 तिनकी' हरे: हरे बहुरि कैसी छै कोम उदारै: अर्थकी नद्वनता करि
 येठ छै । १३

End of the Bhaktamara.

लोचयजं तव जिनेद्र मुकेर्निबडा

भद्रा मदा वचिरवर्धविचित्रपुष्पाम् ।

असे जमी य इह कठगतमज्जधं

तं मानतुंगमयदा ममुपेति लज्जो: । ४८ ।

हे जिनेद्र अरशा लज्जो: तं मानतुंगं उपेति अरशा जुहै माभीमलज्जो भीष-
 लज्जो तमानतुंग तिम मान करिज पुषप की' फास होइ मुषप पुषप की'न
 हे य: जग: इह भीषमज्ज' बंठमता' असे य: कहोये जो पुषप इह इमभीष
 विषे भीषमज्ज' भीषदपमाणा 'अजम' निरंतर बंठमता' बंठविषे फास अने
 चारे छै केसी छै मुन्दारी भीषमाणा भद्रा मदा तवमुकेर्निबडा भक्ति'करि
 में मानतुंग आचा'मे मुन्दारे मुषप मूषनि करि मु'हो छै बहुरि केसी
 छै वचिरवर्ध विचित्रपुष्पा वचिर भीषममान जुहै वर्ध अचर ५६ छै

विचित्र है नामाप्रकार फल जामें जो कोई सुन्दारो मोतदपमाका सदा
कण्ठविषे पावे है सो स्वर्गमोदवन्धो को पावे है अवश्यमेव ॥ ४८ ॥

दीक्षता ।

भक्तामर टीका सदा पढ़े सुने जो कोर ।

हेमराज सिव सुप लहे तस मन वधित होइ ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीभक्तामरटीका समाप्ता ।

विवरणम्—पुस्तकैः लिखितं हेमराजकृतभाषाव्याख्यासहितं भानुशङ्कराचार्यकृतं भक्तामरश्रीवं
सम्पूर्णं विद्यते ।

Beginning of the second work.

अथ बोद्धव्यं गुणस्थानकं लिख्यते—गुण आतमीक परिणाम गुणी जीव नाम,
पदार्थ तेन आतमी परिणाम तौन जातकी सुभ अशुभ सुद्ध तिर्यङ्ग परिणाम
इं मापक बोद्धव्यं स्थानक जीव जानना जैसे जैसे परिणाम वसें तेसा
तेसा गुणस्थानका नाम पावे तिनके नाम कहे हैं प्रथम मिथ्यात् १ दूसरा
सासादन २ त्रीजा मित्र ३ चौथा अश्रित सम्यक्त ४ देशविरति छद्मपरमत
५ सातमा अपरमत ६ आठवां अपूर्वकरण ७ नवमा अनिर्वाच्यकरण ८
दशमा सूक्ष्म संपराय लोभ १० एकादशमा उपशान्त कषाद ११ द्वादशमा
च्छीन भीष्ट १२ त्रयोदशमा संजोगकेवली १३ चतुर्दशमा अजोगकेवली १४ ।

The Kevalajñāna is illustrated in this way—

सो अखण्ड है अनन्त सत्ता करि समस्त हे वहुनि निर्मल है समस्त लोका-
लोकनिक पदार्थ विषे एकहों बार एकहों समें से प्राप्त भयाई बहुरि
लोकालोक का प्रकास कहे । बहुरि लोकालोकके पदार्थजा विषे प्रति
भास रहे हैं ते मानो उकेर काटे हैं । ऐसा केवल ग्यान जगना ।
ऐसे जु पाच प्रकार ग्यानकी आवरे सो ग्यानावरनी कर्म कह्यो ।
आमें दर्शनारणी कर्म नो प्रकार कहे हैं । चतुर्दशानारणी १
अचतुर्दशानारणी २ अवधि दर्शना वरनी ३ केवल दर्शनारणी ४
अद निद्रा ५ । प्रकार मिलिए भीमए । जो निश्चय करि द्यो

पदार्थ दीधौ यै सो चक्षु दर्शन कइये अरु जे चार दूंदो पाँचमां मन इनका जु प्रकास हो चक्षुदर्शन कइये अरु सो परमाणु तें निकर दुषक दष स्तंभ पर्यंत जे लोक विषे समस्त सुभोज द्रव्य तिनको प्रत्यक्ष-दीधौयै सो अविधि दर्शन कइये अरु समस्त लौकालोक का प्रकासन वाला एक समे विषे एकही बार ऐसा केवल दर्शन कइये ऐसे जु चार प्रकार दर्शन कीं आवरे सो दर्शनावरणी कर्म कइये ।

According to Jaina philosophy Cāritra Moha is of 28 kinds, which are enumerated thus—

१६ कषाड अरु नव भौकषाड । पहिले १६ कषाड कहे हे — अनंतानुबंधी क्रोध १ अनन्तानुबंधी मान २ अनन्तानुबंधी माया ३ अनन्तानुबंधी लोभ ४ ऐमेहो अपत्याख्यानो क्रोध १ मान २ माया ३ लोभ ४ लोको प्रत्याख्यानो चतुष्प ४ संजलन चतुष्प ४ ए सोषट कषाय ते अनुक्रमे चारौ गतिके कारण हे अनंतानुबंधी क्रोध पाषाण रेषावत उत्कट सक्ति करि जीउकी मरकति विषे उपजावे । जलकी रेषावत् अपत्याख्यानो क्रोध मध्यमशक्ति करि तिरज्ज गति विषे उप जावे धूलि रेषावत् प्रत्याख्यानो क्रोध लघ्व मरकति करि मनुष्यगति विषे उपजावे तेमे हौं संजलन चपनो लघ्व प्यति करि दिवगतिकी उपजावे तेमे हौं पाषाणस्तम्भवत् १ अल्प्य संभवत् २ काष्ठस्तम्भवत् ३ वेत ४ रज समान जुटे मान सो चपनो उत्कट मध्यम लघ्व सक्ति करि चारौ गतिकी करे हे बांस बिड़ा १ मीटि कासी १ गोमूत्र एगुरधेनवत् मायाचारौ गतिकी करे हे । किरमजोरंग १ मजीठ का रंग १ कसुंभकारंग १ इखद का रंग ४ इधो भाति लोभजनानी एजु चारि कषाय कइने अनुक्रम अनंतानुबंधी क्रोध मान माया लोभ सत्यकल कीं आच्छादे हे अपत्याख्यानोदेश व्रतकीं आच्छादे प्रत्याख्यानो क्रोध मान माया लोभ महावतकीं रीके लोको संजलन यदा ज्ञातकीं आवरे चागे नव भौ कषाय द्वाव १ रति २ अरति ३ मोक ४ भय ५ दुग्ध ६ लोवेद ७ पुद ८ वेद ९ अनुमक वेद ८ ए दोहो कषाय हे भौ कषाय कइ । जाके उदे राम दोय सहि दाय प्रगटे भौ दाय कइये जहा इंद्रीजनित दुषमे मद्र मदा मोत भाउ भौ रति १ जहा कहु दुहाय नाही भौ अरति १ जा कर्मके उदे बदल विनाय विनांग भौ मोक ४ जहा दुसनकर कापनो होइ भौ भय ५ जहा मिमांज भौ दुग्ध ६ चागे तीन वेद न बाह्योप बिष्ट करि लयीये हे अंतरंग भावदकर हे भावकी प्रधान हे जो जोउ मिथ्यात अम्यान असंजम इत्यादि परिणाम क करि बापकी आच्छादे अर

घयाकारी साकौ जागि पुनः प्रगट दीसै नाहौ अंतःकरण निरुद्धा करे
हल अभिलाषगर्भितराये लीं स्त्रीवेदो पुरुष बाहरतो हाउ भाउ मोउ
बचनहुं बसि करें भीतरि कपटदप कतरणी सो जीव पुरुष छै वा स्त्री छै
वा नपुंसक छै सो भाउ स्त्रीहो कह्योये ।

The following extracts will be interesting to our readers—

आमें गति नाम कर्म कहै छै नरकगति १ तिर्यच गति २ मनुष्यगति ३
देवगति ४ सो गति नाम कर्म चार प्रकार । पृथिवी काय आदि पांच
प्रकार यावर ते एकेंद्री जानने ५ रसना सहित छेंद्री ६ नासिका सहित
तेंद्री ७ चक्षु सहित चौरेंद्री ८ कर्ण सहित पंचेंद्री ९ शरीर नाम
मनुष्य वा तिर्यच का १० वैक्रिय देउ नारकीका ११ आशिरक १२
मुनि काटे तैजस १३ काम १४ ए चारों गति में होइ सो शरीर नामा
कर्म पांच प्रकार । आमें संख्यान कहै छै ॥ सम चतुर सख्यान सखीग
सुंदर सोभायमान १५ अर जो शरीर छपरते बिकीर्य होइ तखें सकीच
सीन्वकीध परिसंडल १६ तले बिकीर्य ऊपरसु धंकीच सो मातृक १७
जो सबहीं लागहैं कोटा सो हांचम १८ आ शरीर में हाथ पाउ सिर
दीर्घ हौं छि और शरीर छोटा होइ कुलक १९ जो सब जागहें गांठ
गठीला होइ सो छुंडक २० ॥

End.

शुक्लनेत्र्यागई बाकी १३ भाउ रहै ते अजीगगुन स्थानक ५८८ समुक्ति
होइ अजीगो होइ तिनकी धिति पाच खण्ड अचर कहव जेता काल
होइ तेता काल चोदह में गुन वानेंको धिति जाननी तब ग्यानावरन कर्म
५ प्रकार दर्शनावरनो ६ प्रकार वेदनी ७ प्रकार मोहनी अठाइस प्रकार आउ
कर्म ४ प्रकार नाम कर्म २३ मोत २ प्रकार अतराइ ५ प्रकार एवं आउर
कर्मको १४८ प्रकृति तिनका धंध सखा सदै समन नाम करिके अर १९
भाउ जिरह्ये तिन में छाइक दान १ छाइक लाभ २ छाइक भोग ३ छाइक
उपभोग ४ भव्य ५ असिद्ध ६ मनुष्यगति ७ जदाव्यात चारि ८
ए आठ भाउ छै करिके अरुपी इदाय सिद्धानि तिटे लोकके अरभाय
पुरुषाकार निराकार निरंजन जथा पाषाण ते सर्वथा भिन्न भया सुवर्ण
निःकलंक भीमे लीं अपनी अनत सक्ति करि विराजमान केवल स्थान १
केवल दर्शन २ अनंतरोध ३ छाइक सम्यक्त ४ देवताभाउ ५ ए पाच
भाउ सिद्ध करै रहै तिन सहित अविनासी टकोत्कीर्य समुक्ति परमात्मना
कह्योये ।

Colophon. यह चौदह गुणव्यानकका मध्य संक्षेपमात्र जिनानी अनुसार कथन कर
पूरन कौया ॥ ॥

विवरणम्—गुणव्यानककाव्यनामकः कविज्ञानविश्वः ।

No. 100. गौतमपृच्छा । Gautamapricchā. Substance, country-
made white paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 10-11 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old. Verse
Generally correct. Complete.

A dialogue between Gautama and Mahāvīra on the effects of
merits and demerits, entitled Gautamapricchā, complete in 64 verses.

Beginning. नमो स्य मित्यनाहं जायंती तद्वयं शीयमभयम् ।
अनुदाय बोद्धव्यं धर्माधर्मफलं पुच्छे ॥ १
भयं सुखं नर्यं सुखं जीवी पयाह पुण साण ।
सुखं किं तिरिण्णं सुखं किं माणसी होह ॥ २
सुखं जीवी पुरिसो सुखं इत्थो अपूसुह होह ।
अपाउ दिहाउ हीइसमोमो अमोणिय ॥ ३
किण्व सुहउ जायइ केव व कम्मण दुहगो होह ।
केव मेहाज्जो दुहोहो कह नरो होह ॥ ४
कह पंडित य पुरिसो केव कम्मण होह सुहउमं ।
कह भेद कह धीरो कह विद्या निक्खमा तव सफला ॥ ५
केव नासइ अत्थो कहवा संमिलइ कह धिरो होह ।
पुत्तोकेव न जीवइ बहुपुत्तो केव वा बहिरो ॥ ६
जाहंधो केव नरो केव भोत्तं न जिज्जए नरव्व ।
केव लुट्ठी पुत्तो कम्मण च केव दासत्तं ॥ ७
केव दन्दि पुरिसो केव कम्मण इमरो होह ।
केव रोगी जायइ रोग विह्वलो इवइ केव ॥ ८
कह होपंगोमुत्त केव कम्मण कुंउ पगू ।
केव सद्वो जायइ इवविह्वो इवइ केव ॥ ९
केव बहु वेयण्णो केव कम्मण विवण्ण विमुक्को ।
पंचिदि सव होइ केव एगिदि होइ ॥ १०

संसारो कष्ट विधौरो केषव कश्मेण ह्योऽसंखितो ।

कष्ट संसारं तरिय सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ ११

सव्वजगजीववंधवसव्वन्न सव्वदसथमुण्डि ।

सव्वसादस एयं कसव कश्मेण फलमियं ॥ १२

एवं पुट्ठी भयव्वं ति असेदनरिंद नमिय पयकमणो ।

अष्ट सादित पव्वतो धौरो महुत्ताड वाणीए ॥ १३

इ गोयम जने पुच्छसि एमी लीवो इमाइं सव्वाइं ।

पावइ कश्म वच्चाउ सद्धते कम्म' निसामेइ ॥ १४

End.

धम्मोवि अत्थि लोए अत्थि अद्धम्मो अत्थि सर्वदु ।

रिसियो वि अत्थि लोए ओमन्नइ सो न संसारो ॥ १५

ओ निम्बल नाणचरितं दंसणेहिं विभूसिय सरीरे ।

सो संसारो तरि च सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ १६

लं सोयमेण पुट्ठं त कद्धियं जिणवरेण वीरेण ।

भव्वाभावे दंसया धम्माधम्मं फलं पयइं ॥ १७

अठयालीसा बडुतरौहिं गाहाणा ह्योऽसठसठो ।

सुखेवैण भणिया गोयम पुच्छा मद्धत्यावि ॥ १८

Colophon. इति गोयमपुच्छा समाप्ता ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गौतमपुच्छानामको धर्माधर्मफलविषयकः कश्चिज्जननिबन्धो वर्तते ॥

No. 101. गौतमस्तोमः । Gautamastomaḥ. Substance, country-made white paper, 11 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 10 in a page Character, Nāgara Date, Śamvat 1844 Appearance, old. Verse and prose Generally correct. Complete

A Jaina work treating of eight religious practices, entitled Gautamastoma, consisting of both Sanskrit and Prākṛita passages with their Bhāṣā explanations.

Beginning. ॥ १ - ॥

अर्चित भगवत गुरुगौतार्दमस्य औव तैह भते एहथी हितोपदेश उपदिसे दे
 भस्य औवो भर्तः जस्य फलाटक मनुष्य अवतारनाए चाठ फल वैजे औव
 आर्यदेस आर्यकुल पांच इद्री पर वडा धर्म करवाणो शीगवाहे पांमो ए
 चाठ बोध भंगीकार करै ते औव मनुष्य अवतार सफल करै ते चाठ बीज
 कहेके प्रथम बीज देवपूजा देवश्रीवीतरागदेव अगहैये करी रहित चाठ
 महा प्रातीहार्थे सहित अचकृत इक्त फोड़ि देवताए सेवायमान चउतीस
 बाणोना अतिशय तिनइ' विराजमाय एहवाजे श्रीवीतरागदेव तैहनी पूजा
 करवी तैह पूजाना सुय (एय) दोय भेद एक द्रव्य पूजा बीजो भाव पूजा अने
 चाठ भेद पचि पूजाना कछा वरगध १ पुष २ अचय (त) ३ परदेव (प्रदीप) ४
 फल ५ धूव ६ नौर ७ पगेहिं नेविज ८ विहायेणय जिन पूजा अइवोहा
 भणिया १ भना कपूर केसर चंदण प्रसुपनी पूजा ते गंधपूजा कहौजे १ जाइ
 शूची केतक कुद मधकुंद भोगरी मानती प्रसुपनी सुगंध फूल फूलनीमान
 चाढावीते फूल पूजा कहौजइ २ बीधामेइ प्रसुप चावु' धान दीयवी ते ते
 अचल पूजा कहौजे ३ जिन वंध आगनि घृतना दीवाकर वा भगल दीवा
 भरवा आरतो प्रसुप ते प्रदीप पूजा कहौजे ४ मालिह मोपारी विदाम प्रमुख
 फल चाढयाते फलपूजा कहौ जै ५ आरगंदोलार प्रसुप धूपण कोजे ते धूप-
 पूजा कहौये ६ गृहपवित्रनिर्घ्नजने ध्यान करावै ते जलपूजा ७ मरुषा
 केवडा दिकन पत्र चाढिया ते पत्र पूजा पुषपूजा माहि जाइवी नैवयते
 सुंदरी विविडप्रकारनी भिडाइ अन मालि दावि विविध प्रकारना भोजन
 जिन मूरति आगइ दोइये तेनैवेय पूजा आठमो कहौ इम चाठ प्रकारे १०

In this way the rest Days &c. are illustrated.

End.

अब्धिकदंवकस तिलकी नि.शेषमूर्थावलि

शायीरप्रतिबोधनैपुणवता मज्जेयरी बायिभान् ।

हटाती गुरुभक्तिमानिजनसा मौलिधपः श्रीजुषा

सर्वाधर्ममयी महेटसमयः श्रीगीतमन्त्रास्तु ॥ २०

व्याख्या ।

लब्धिकदंवकस अर्चि' लब्धि २८ तिहरा श्रीगीतमन्त्रामो अर्चिः समुद्रसमान है
 श्रीगीतमन्त्रामो लब्धिका समुद्र जालि वा नि'शेष समल मूरि आचार्य तिषारी
 आवली परंपरा तिषांमै श्रीगीतमन्त्रामो तिलक समान है प्रतिबोध नैपुण
 वता आपीइ. प्रतिबोधकी विषै जिकें साधु निपुण चतुर तिषारे विषै विष
 गीतमन्त्रामो सिद्धरा समान है बायिना पंडिताणां जिकें बायो वचन कलायै

करि मनुष्यांनै रंजितकरे तिणारे पुण श्रीगौतमस्वामी मुखके गुरुभक्तिशब्दि
मनसां शिष्याणां गुरुकी भक्तिवंत विनयवंत साधु तिणारे श्रीगौतमस्वामी
दृष्टात समानके मौलिरूपः श्रीजुषा तपस्वारी शीलश्री करि संयुक्त तपसौ
जिके साधु तिणारे पिण श्रीगौतमस्वामी मौलमुकुट समानके कष्टं कष्टेण पद
स्वित्तेणं वचो कम्मेण अप्पाणं भावमाणं विहरइ नित्य वेत्तोतप कोधीः सर्व
अर्थमयो जिणारे सर्वज्ञज्ञानस्वरूप आयुधमयीके आपसी शक्ति करि पटा-
दशतीर्थयात्रा करी पनरसै तापस श्रीरपावै एके पारणी करावै जिणारे माय
हाय दी योतिके केवली मूर्तिरा अधिकारी हुआ इसा श्रीगौतमस्वामी मुदे
हर्षभन्नी हुवै एहवा श्रीगौतमस्वामी तिणारी ध्यान करणकरता सदा
श्रीमंगलीकमाला उपजे २१ ॥

Colophon. नास्ति ।

श्रीकल्याणमस्तु मिति फा वा ५ भी० स १८४४ ।

विशरणम्—गौतमस्वोमाभिधं कथिच्चैननिबन्धविशेषः ।

No. 102. चउसरण । Causarana. Substance, country-made
colourless paper, 12×5 inches Folia, 5 Lines, 11-12 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn
in parts. Verse Generally correct. Complete

A little work on Jainā religious principles in Bhāsā verse,
entitled Causarāṇa. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ओ नम. श्रीवीतरागाय नम ॥

सावच्छ लोग रिरई उक्कितण गुण वठय पड़िबत्तो ।
खलियच्छ मिंदणवाण तिगित्य गुणधारणा चैव ॥ १ ॥
चारित्तच्छ विसोही कोरइ सामाएण इह य ।
सा वज्जेयर ओमाण वज्जणा सेवण पाणउ ॥ २ ॥
दसणयार विसोही चउवोसा इत्यएण किञ्च इय ।
अववसुय गुणकित्तण रुवेण जिय भरिंदारण ॥ ३ ॥
आणार आउगुणा तच्छ पुच्छपड़िबत्ति करणाउ ।
बंदण पणविदिआ कोरइ सोहीय तेविउ ॥ ४ ॥

खनियम् तसिं पुको विहिणा अ निंदणाई ।
 पडिऊमणं तेणं पडिऊमणं तेसिंपिय कोरण सोही ॥ ५
 अरिहंतं अरिहंतंमु जच सिद्धतण च सिद्धेसु ।
 आया' आयरिए उवम्जायसठ उवम्जाए ॥ ५०
 साहण साहणरियं देसविरड च सावय जणाण ।
 अणमसे सत्तेसि सम्मत्तं समदिशीण ॥ ५०
 अहवा सम्मे णिय वीयरायं वरणाणमारिज सुकळं ।
 कालणए तिविहं अणमोएमी तयं सध ॥ ५८
 मुहपरिणामी निध चउसरण गमाइ आयर ।
 ओवी कुमल पयडीउ वधइ वहाउ मुहाणवंधाउ ॥ ६०
 मंदाणभावा बहा तिखणभावा कुणइ ता खेव ।
 अमुहाउ निरणवंधाउ कुणइ तिखाउ मंदाउ ॥ ६१
 ता एय कायव्व बुद्धिं निचपि संकिलिसमि ।
 होइति काल सम्मं अनकिलिसमि सुकय फल ॥ ६२
 अउरंगी जिणधम्मो न कठ अउरंगी सरणम् ।
 दिन कठ अउरंगी भवच्छेउ न कठ हाहारिउ जमी ॥ ६३
 इय औव पमाय महारि वीरं भट तमेव मकयण ।
 काए सुति सकासकं कारणे निवुड मुहाण ॥ ६४

Colophon. इति चउसरण ।

निवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् चउसरणाभिधः कश्चिज्जनधर्मपुस्तकविशेषो वर्तते ।

No. 103. चतुर्गतिनिवेसि । Caturgatiniveli Substance, country-made white paper, 16×7 inches. Folia, 5. Lanes, 12-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, slightly torn in parts. Verse Generally correct Complete.

A small work in Bhāsā verse treating of four *gatis* according to the Jains, entitled Caturgatiniveli. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ऐं नमः सकलगणिसरोमणि श्री ७ श्रीविमलग्नि गुह्यो नमः ॥

राग आसावरी ।

देव दयापर नमीव निरंजन सज्जन जीव विचारी ।

विषय कषाय वकी मनवायी आद्यवृत्तं सभारी ॥ १

किङ्कायी आविउ किङ्कायूँ जाइसि चाइसि किङ्क मयायी ।

ए संसार परामर्शदी ओउ चेतना आशी ॥ ९

ममता माया संतमन बासिउ करइ कयाय कलोन ।

संयमशील चरित' बीसारी मांडिउ घरदंदोल ॥ १०

लख चउरासी घोनि भमंता माणसनु भव सामउ ।

एक सदा जिन बाणि बिचारी काज आपणउ' साधउ ॥ ११

कर्म्म कठोर करता होसि१ नरनूतबी गति भाइ ।

परम ध्यानी सेववेदना किमसइ बासिइ लाइ ॥ १२

End.

परबी वनमइ पाथीना भव लही ठलइ अज्ञान ।

जन्म अनंत इसी परि पुरियाइओन आवइ साज ॥ १३

राज रिद्धि-भंडार मनी परि बिद्या धरना बास ।

गारी भोगभली परिकीधा एइ जइजी अभ्यास ॥ १४

सवि संसारतथा मुखदीठां बहुला जाधं मान ।

ज्ञानवतने वचने आवइ इजी न जघाया कान ॥ १५

धान मान नउ सुविउ भाइ भाइ बहुलां कर्म्म करोमि धरम

बिइया तेइनाहो ।

सुगति किङ्कायी होसिइ ॥ १६

क्रोध मान माया मद वांडी मांडी मनि वयरांग ।

अंतरंग लोचन लघाडी सु'की ममता राग ॥ १७

आपकाज ऊपरि मन दीसइ कीजइ काइ दिनंद ।

आउया नइ अति पहुतइ काइ नमी अबलंव ॥ १८

विधि काल जिन पूजा कीजइ सुगुरु वही जइ बाण ।

भवीयण श्रीजिन धर्म्म करंता पानीसिइ कल्याण ॥ १९

चिइ गतिना ए विलिविचारी जे पावइ जिन बाण ।

तेइना चरणकमल पासइ' हुं'वर छुइए ठाय ॥ २०

Colophon.

इति श्रीचतुर्गतिनीवेलि सम्पूर्णं ॥ ६ ॥ सुति अइ विमलगणि तनु शिष

सुनि असत विमल लयावीत श्रीराजनगरमध्ये ॥

विवरणम्—चतुर्गतिवेलिनामको जैननिबन्धविशेषः ।

No. 104. चतुर्दशगुणवर्णनम् । Caturdaśa-guṇavarṇanam. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 26 Lines, 14 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1792 Appearance, very old, worn out, the writing nearly injured with black spot throughout. Prose. Generally correct Complete

A work treating of fourteen *Gunas* as well as the *Dosas* (merits and demerits) according to Jāinas. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

चवदे गुण ठाथाना नमः ॥ मिथ्यादृष्टि गुणठाथी १ सासादन सम्यक् दृष्टि २ सम्यक् मिथ्यादृष्टि ३ मिथ्यगु वै अविरति सम्यक् दृष्टि ४ दिग् विरति ५ प्रमत्त सज्जत ६ अप्रमत्त सज्जत ७ अपूर्व कर्ष ८ अनिदधि वादरसपराय ९ मूढसपराय १० उपशान्तिकथाय बीतराग छदमत्त ११ चीण कथाय बीतरागछदमत्त १२ सजीवी केवली १३ असजीवी केवली १४ प चवदे गुणठाथाना नाम । हि वै जिये अर्थे जे जे गुणठाथानी नाम हुवो ते ते अर्थसहित गुणठाथनी तात्पर्यायें बर प्रथम गुणठाथी मिथ्यात्वं नेहनी अर्थ कहै छै. गुणठाथी कामु कह्यो ज्ञानदर्शन चारित्र्य रूप जीवना समाव विशेष ते गुण दीयानी स्थानक कहिता यहिनिर्भयता अग्रहिमलीनता तथा प्रकर्ष अधिकता अपकर्ष हीनता जिये करी स्वरूप भेद ते गुणस्थानक कोय. किह्वा एक ज्ञानादिकनी यहि किह्वा एक अग्रहि किह्वा एक गुणनी यहिनी प्रकर्ष अग्रहिनी अपकर्ष किह्वा एक गुणनी हीनता किह्वा एक यहिनी प्रकर्ष किह्वा एक अग्रहिनी हीनता १५ ज्ञाननी प्रकर्ष दर्शननी अपकर्ष १६ चारित्र्य परिणामनी यहि अग्रहि प्रकर्ष अपकर्ष सघाते लू लूया सजीवना करता जे भामा उपजै ते स्थानक एतले ज्ञानदर्शन चारित्र्यरूप जीवन्भावस्वरूप गुण तेहनी यहि अग्रहि प्रकर्ष अपकर्ष इजै कोठी स्वरूप भेद तेहने जिये रहियो ते गुणस्थानक; किह्वा अग्रहितने कह्वा कौन अजीवादिक नवतत्त्व तेह नी मिथ्या विपरीत ज्ञान जीवन अजीव जाय अजीवने जीवकरी माने जिन धर्मुपा (खा) धर धवली वस्तु पीनी प्रभिसर ते मिथ्यादृष्टि नी गुणस्थानक; In this way all the Guṇasthānas are described here.

End. घोडानी परै एक पगर गरीरनी भार ईई बीजीय वाकीरायै ए पहिली दीप वायनी ह्वा वाजिमवेन ह्वाने तिम वली २ गरीरने डोलाये ३ आभाने भीनने आधारै कावसदकरे ४ ऊपर ले माने माधील गाडी ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

भील कीने जिम अवाच्य दीस हाम दीह रछे ५ बन्दूजिम माथी लेव
करो रछे ६ अडिल जिम धान्या हउ तिहनी परें से छपासमो कथा हरो रछे ७
भाभ उपर मोड़ा छतलि भील पट करो रछे ८ छामसमादि कउं भवे वपुः
करो भील टांको रछे ९ गाड़ानी ऊध जिम पालछी मेलि कायसे वैदेस
विस्तारै तथा वैवे अगुठां मीनी पाइनी पानछी विमारे १० संथली मझान्ते
परै छे छध बाऊ परै वस छदे जिणे कारणे ओम पाव बाऊ बादा वि
क्रियावतिक्रमणादिक मुके नछी ११ घोड़ाना चीक जानी पडे चओ चरने
रापीका उमग करै १२ कगाभी परै आपना डोनावनी १ करै १३ होव
परै पहिरणी पगवि चाले पिठकरो राये १४ भूतनागा मनुष्यनी परै मन्त्र
बनी १ कपाडे १५ होवड़ानीपर हू हू करै १६ मदिराना भाड़ानी परै वड
वड़ाट करै १७ वनचरनी परै होव हलावे १८ कांच मरमाहे बांगुतो
हलावे ॥ १६

Colophon.

इति समाप्त सवन् १८८२ वर्ष यावत् भास्ये कृष्ण पक्षे ११ सीमे दिवि
नगरैः आश्यांमांशु पटनायं श्रीरत्न कल्याणमस्तु ॥

विवरणम्—पुस्तकीधिनू चतुर्दशगुणानां स्वरूपवर्णनमस्मि प्रसंगतो दोषाद्य कथिताः ।

No. 105. चतुर्दशस्वप्नाधिकारः । Caturdaśasvapnādhikāraḥ Sub
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14, (of which
fol 1—7 both including are wanting). Lines, 9—13 in a page Character,
Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly worm eaten and torn in
parts Prose. Generally correct Incomplete.

A work on the description of fourteen dreams of Trisālā, a
Katriya woman, the mother of Jainanātha before the birth of her
child. The first portion of the work, containing the description of
the first five dreams has been entirely lost, and the text begins the
sixth dream upto the end. The sixth dream is described thus—

एवि वट्टर खत्रि चन्द्रमा दिवस । सप्तिक गो खीरलेख । दशरय रय कलस
पंडुर । सुभ छि अनयणकत पड़िपुत्रं । तिमिरनिकर घब गहिर बितिमिर
हरपमाण पञ्जतरालेयई कुमुद वण विबोद्धं निखी सोहिग सुपरिमड दण्ड

तथीवसं हस पडुपन्नं जोर समुद् मंडगं तमरिपु भयवसरा पुर । समुद्दग
 पूरग । दुम्नय जण हइ अवच्छिन्न पायएहि सोमयतं पुषी सोमचारुवपिच्छ
 सागराण मंडल त्रिसाल सोम चकम्पमाण लिलंगं । रोहिणीमण्डिययवज्जह ।
 देवी पुनचद समुज्जसंतं । हवइ च्छट्टइ सप्रातरि परसेररनी माता चद्रमा
 देयइ ।

The description of the last dream—

एतन्नानंतर देवी विशला चउदसइ स्वप्नि वैश्वानर देवता दीउउ । केइ वइ
 एक जाणीइ मधु अनइ छतइ सीथी होइ जिहो भनी ज्वालाइ करी विराजमान
 निरूपमानतेवीस कीडि देवता तेइ तणं सुय पंचासतसहित धूसरहित तेज-
 सहित जाचेतरतम योग लगइ आकाश प्रतइ लागउ । केइ न दून ही सगी
 अतिहि बेगिकरी चव्यल दइदीव्यमान तेज करी धिगधियायमान । सर्व-
 मंगलीककरी प्रवरजेणइ दीउउ यजइ सुपाइयो निर्दूमशिषा वैश्वानर जगनाय
 तथीमाता विशला चवियाणी राणीइ । चउदसइ स्वप्नि निर्दूम वैश्वानरदेवी
 करी जागइ ॥ १४ ॥ तिवारइ विशला चवियाणी तीयंडरतथी माता इया
 चीदमाहा स्वप्न देवी करी जागइ ॥ ६ ॥

Colophon. इति चतुर्दशस्वप्नात् अधिकारसंपूर्णं इति श्रीशङ्खल शङ्खे साधो वाङ्मना
 तन्मिश्रयाणी साधोलानां लिखित ॥ ६० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् विशलाहटानां चतुर्दशस्वप्नानां वृत्तं वर्णितमस्मिन् ।

No. 106. चउवीसदण्डकसूत्रम् । *CanvIsadanḍakasūtram.* Sub-
 stance, country-made white paper, 10 × 6 inches Folia, 37. Lines, 9 in
 a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn
 out, torn and writing injured in parts. Verse and prose Generally
 correct Complete.

Although the MS. is labelled with the title of *Caturviṃśati-
 danḍakasūtram*, yet it contains really good many stuti works besides
 the *Caturviṃśatidanḍakasūtram* The following colophons will
 supply a complete list of the different works it contains—

- (1) इति श्रीभजितमानि जिनस्तोत्रं (2) श्रीलघू भजित मानिसारः (3) इति श्रीपार्श्वनाथस्तोत्रं समाप्तं (4) इति सर्वोपनिषद् अनुकरण (5) इति भयर हियस्वरत्नं समाप्तं (6) इति सिन्धु सवहरं समाप्तं (7) इति श्रीसप्ततिमानि जिन स्तवत्वं (8) इति वडिमानि संपूर्णं (9) इति महावीरखामिनुतिः (10) इति श्रीजीव विचारसूत्रं (11) इति श्रीनवतत्त्व सूत्र (12) इति श्रीविचार साह जति चउवीस दंडको सूत्र टवार्थं संपूर्णं ।

In the very beginning of the MS. we find the following colophon
इति श्रीभयहरं स्तोत्रं instead of usual salutation to a god; so it may be inferred that the original first fol. of the MSS. being destroyed a new one with a copy of the second page only has been placed in its stead. However we have already described almost all the stuti works named in the above colophons; of the rest we describe the last work. It begins after the sixth line, fol. 33. obverse.

Beginning.

एकच मय सहासं उद्यासाद्य सुतेरस सद्गुणोत्तम ।
सएलं अहिया दिवसं निस ह्रुति विषये ॥ १ ॥
लघातिनिस सद्गुण पण चउइ सत्तय सयाइ जावइ ।
कहियार पुंश्च सूरीहि चत्तारोय कोड़ी चउलचा ॥
सत्ते वइ नि पायव्वा अइयावीस सद्गुणा ।
चारि सयाइ इति चारिसेने ॥ ७ ॥ इति

श्रीपरमात्मने नमः ।

नमित चउवीस जिने तखू नुति विद्यावली देसचउ ।
दंड गय वहि तेचिय धोसामि सुषे हभी भव्वा ॥ १ ॥
नेरइया ॥ १ ॥ आसुराई ११ पुद्गवाइ १६ वेदिया दउधेव १२ गसय तिरिय
२० मणव्वा २१ वितव २२ जोइसिय २३ देमाणीय २४ ॥ १

This work consists of 46 verses teaching the principles laid down by Gajasāgara.

End.

जिणमएणंसो पया ॥ ४४ ॥

संपर तुम्हं भक्त्य दंडगपय भवण भागहिययय ।
दंडतिय विरय सुलहं । लहुममदितुं सुकडपय ॥ ४४ ॥
सिरि जिण पंस सुणीसर रज्जेसिरि धवलवंदवीसेय ।
सायसागरेय अहिया एया विचति अणहिया ॥ ४६ ॥

Colophon.

इति श्रीविचार साह जति: चउवीस दंडक सूत्रटवार्थं संपूर्णं ॥ शुभमस्तु ॥

(2) The Navatattvasūtra treats of the nine categories—

(1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Puṇya (merits), (4) Pāpa (sins), (5) Sava, (6) Samvara, (7) Nijjarāṇa (ascertainment), (8) Bandha (bond), (9) Mokkha (salvation) and is complete in 48 verses. Anonymous.

(3) Jīvacārasūtra consists of 51 verses or sūtras treating of the Jīva or the soul, by Śrīśānti Sūri.

विषयम्—पुनश्चैकस्मिन् कति स्तुतिनिबन्धास्तदा त्रयं सूत्रपट्या विद्यन्ते । सर्वेषां तेषां नामानुपरि सम्यक् प्रदर्शितानि ।

No. 107. चतुःपटीन्द्रस्यापनं । Catuḥṣaṣṭīndrasthāpanam. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Not correct. Complete

A guide to the worship of 64 Indras in Sanskrit. Anonymous.

Beginning. अथ चतुःपटीन्द्रस्यापना ।

य तोदंश्चरन्मपर्वेषि समं दीवीश्वरा' सद्ये ।

यद्दी मीदमहोदधेः मिलितुः सर्वैर्दिव्यैश्चरः ।

ते वैमानिकनागभीकगगनावासाः पुत्राधोदरा.

मन्युद्वमतिघातकर्षेण चतुःपटि. समापान्वितः ॥ १

अनेन इनेन इन्द्रवचये पुष्पाक्षलिं चिपेत् ।

मेषाभोरक्तवसनवूढामणिविराजितः ।

अधुनाधोदराः चिमं चमरी मे प्रयच्छतु ॥

श्रीं नमः श्रीचमराय अक्षुरमुखपतीन्द्राय श्रीचमरेन्द्र सारुभ, सवाहन सपरिच्छद अङ्गराय सामानिक पारिषद तदलिंमङ्गोकपालाभौक मङ्गी- र्चकामिथीमिदिकिलिपिकपुत्रः रश्च पीटिकपूजामहोत्सवे आगच्छागच्छ इदमर्घ्यं पादं बलि चर गृह्णाथ २ सन्निहितो भव २ स्वाहा जलं गृह्णाथ २ गंधं गृ. पुष्पं, अक्षतान्. फलं, सुद्रां. धूपं. दीपं. मैत्रेय सर्वोपचारान् गृह्णाथ २ शालिं कुब २ पुष्टिं कुब २ पुष्टिं. अर्घ्यं. इति, सर्वसमीहितानि इति २ स्वाहा, This is the-way of worship of all the rest.

The 64 Indras are thus Enumerated. (1) श्रीचमरः चमर-
 भुवनपतीन्द्रः, (2) श्रीबलिः चमरभुवनपतिः, (3) श्रीचरणः नागभुवन-
 पतिः, (4) श्रीभुतानन्दः नागभुवनपतिः, (5) श्रीवेणुदेवः सुवर्णभुवनपतिः,
 (6) श्रीहरिकान्तः विद्युद्भुवनपतिः (7) श्रीचन्द्रप्रियः चन्द्रभुवनपतिः,
 (8) श्रीपुण्ड्रः दीपभुवनपतिः, (9) श्रीवसिष्ठः दीपभुवनपतिः, (10) श्रीजल-
 कान्तः दधिभुवनपतिः, (11) श्रीजलप्रभः दीपभुवनपतिः, (12) श्रीवसित-
 गतिः दिग्भुवनपतिः (13) श्रीसितवाहनः दिग्भुवनपतिः, (14) श्रीवैद्यः
 वायुभुवनपतिः, (15) श्रीप्रभञ्जनः वायुभुवनपतिः, (16) श्रीघोषः क्षिति-
 भुवनपतिः, (17) श्रीमहाघोषः क्षितिभुवनपतिः, (18) श्रीकालविशाचः
 व्यन्तरेन्द्रः, (19) श्रीमहाकालविशाचः व्यन्तरेन्द्रः, (20) श्रीसुहृन् व्यन्त-
 रेन्द्रः, (21) श्रीप्रतिरूप भूतव्यन्तरेन्द्रः, (22) श्रीपूर्वभद्रः यक्षव्यन्तरेन्द्रः,
 (23) श्रीमणिभद्रः यक्षव्यन्तरेन्द्रः, (24) श्रीभीमदेवः राक्षसव्यन्तरेन्द्रः, (25)
 श्रीमहाभीमः राक्षसव्यन्तरेन्द्रः, (26) श्रीकिन्नरः किन्नरव्यन्तरेन्द्रः, (27)
 श्रीकिपुरुषः किन्नरव्यन्तरेन्द्रः, (28) श्रीसत्पुरुषः किंपुरुषव्यन्तरेन्द्रः, (29)
 श्रीमहापुरुषः किंपुरुषव्यन्तरेन्द्रः, (30) श्रीचण्डिकादेवः मङ्गीरगव्यन्तरेन्द्रः,
 (31) श्रीमहाकायः मङ्गीरगव्यन्तरेन्द्रः, (32) श्रीगीतरतिः गन्धर्वव्यन्तरेन्द्रः,
 (33) श्रीगीतयशः गन्धर्व व्यन्तरेन्द्रः, (34) श्रीमन्निहितः ऋषयव्यन्तरेन्द्रः,
 (35) श्रीसम्मानसः ऋषयव्यन्तरेन्द्रः, (36) श्रीधाता पश्यपन्नव्यन्तरेन्द्रः,
 (37) श्रीविधाता पश्यपन्नव्यन्तरेन्द्रः, (38) श्रीवृषिः ऋषिपाठव्यन्तरेन्द्रः,
 (39) श्रीवृषिपादः ऋषिपाठव्यन्तरेन्द्रः, (40) श्रीईश्वरः भूतवादिभ्यन्त-
 रेन्द्रः, (41) श्रीमहेश्वरः भूतवादिभ्यन्तरेन्द्रः, (42) श्रीविशालः क्रान्दिव्यन्त-
 रेन्द्रः, (43) श्रीहामः क्रान्दिव्यन्तरेन्द्रः, (44) श्रीहासरतिः क्रान्दिव्यन्तरेन्द्रः,
 (45) श्रीश्वेतः कृष्णव्यन्तरेन्द्रः, (46) श्रीपतगः पतगव्यन्तरेन्द्रः, (47)
 श्रीपतगरतिः पतगव्यन्तरेन्द्रः, (48) श्रीसूक्तः ज्योतिष्केन्द्रः, (49)
 श्रीचन्द्रः ज्योतिष्केन्द्रः, (50) श्रीशक्रः सौधर्मेकलेन्द्रः, (51) श्रीईशानः
 ईशानकलेन्द्रः, (52) श्रीमहेन्द्रः माहेन्द्रकलेन्द्रः, (53) श्रीमन्नः मन्न-
 कलेन्द्रः, (54) श्रीलालकः लालकलेन्द्रः, (55) श्रीदक्रः दक्रकलेन्द्रः,
 (56) श्रीसहस्रारः सहस्रारकलेन्द्रः, (57) श्रीचाननेन्द्रः चानतपाचत-
 कलेन्द्रः, (58) श्रीचण्डुतः चारणाण्डुतकलेन्द्रः, (59) श्रीवेणुदायी सुवर्ण-
 भुवनपतिः, (60) श्रीहरिसहः विद्युद्भुवनपतिः, (61) श्रीचन्द्रप्रियः
 चन्द्रभुवनपतिः, (62) श्रीविष्णुः, (63) श्रीमहाश्वेतः कृष्णव्यन्तरेन्द्रः,
 (64) चतुर्वर्ति सुराधरेन्द्रः ।

The last is a collective name of the abovementioned 63 Indras and with his worship the work ends, which is similar to the first one, so we need not quote.

विवरणम्—पुस्तकैऽङ्कम् चतुःपटोऽष्टपुत्रावङ्कतिर्नतैः । तदाविधेऽष्टपुत्रा नाम ग्रामिणीष्टक-
कर्मस्यनप ।

No. 108. चतुःशरणप्रकीर्णकम् । Catuṣṣaranaprakīrṇakam. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 17 Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work in Bhāṣā verse entitled Catuṣṣaranaprakīrṇakas, treating of four refuges of the human souls such as Siddha, Sādhu, Dharma and Jina, with a Bhāṣā commentary, entitled Bālāśabodhha, in the margin. Anonymous.

Beginning of the Text.

॥ १० ॥ अहं सम्पन्नं सुखं परमं वीरजिह्वं वरिदेव ।
तद्वक्तिष्ये तमहं पुण्यामि सम्पन्नमुद्दिश्य ॥ १
सामो अथाहं अर्चते पुण्यं संसारघोरकं ।
तारे भीष्माहं कथं मुद्विष्टं विनागतसं भुजमहं जीवी ॥ २
पञ्चीनलुमाहं तदा पवनकरणेषु कीर्तिषु कुण्ड ।
पलिया अर्चयं भाग्या कीर्ति कीर्ति अपरिहृष्टं सैव ॥ ३
तस्य विर्कतिं घण्टरागदीप्तपरां समर्थं ।
अर्भित्विती गतिं जीवीवि तदा न लक्ष्यं तुह दंस्यं नाय ॥ ४

Beginning of the Commentary.

॥ १० ॥ श्रीमहावीर देविहं भव्य जीव कुह कारणि जिम सम्पन्नत
स्वरूपं कश्चि ।

तिसहं सम्पन्ननी मुदि नदकारोणि कीर्तिनि करोतिविषु ॥ १

सामो हं सामो अथादि अनंत चतुर्गतिसंसारविषयो घीरा रीर कानार
चटवी माहि भीष्मादिक धर्मनी मुद्विष्टं स्थिति ते भीमविनामाह विमिष्ट
जीव भगव ॥ २ ॥ पञ्ची जह की एक जीव माहा अनंत पावाय इत्यादिक

दृष्टांत मद्र मेनिद्र' यथा प्रवृत्ति करण्य करो सातद्र' कर्मगो उद्गृह
स्थिति टलो एक कोड़ा कोढ़ि सागरीपम एक पल्लोपम खद्र' संका
तमद्र' भागि कुषो । इसमान कर्मगो स्थिति करद्र ॥ २ ॥ तत्त्व वि
तिहाद्र' धिकी जीव परम प्रकृष्ट । घन निश्चित राजदेवमद्र' गति अथ
मेद्र तुल्य स्वामी तादृद्र' दर्शन मलद्र ॥ ४ ॥

End of the Text.

चत्तरंगी जियधम्मी न कउ चत्तरंग सरणमवि न कथे ।

चत्तरंग भवच्छेष्ट न कउ हारहारिज जम्मी ॥ ६२ ॥

, इ अजीव पमाय महारितीरभई तमेव सम्मुख्यण ।

जाए सुति संजम वंभ कारणं निखुइ सुहाणं ॥ ६३ ॥

Colophon of the Text. इति चउ शरण प्रकीर्णकं इदं प्रकीर्णकं सिद्धांतमन्त्रा लिखितं
वाक्यमानं चिरं जयतात् ॥ श्री ॥

End of the Commentary. चत्तरंगी जीवद्र जीविद्र' चत्तरंग धर्म कहीद्र दानशीलतप
भावनामय चतुर्विध धर्म न कींधु । अनद्र जीविद्र' जीविद्र' चत्तरंग
मनमद्र भाविद्र' न कींधु । अनद्र जीविद्र' जीविद्र' मन सुद्धिद्र' करो धर्म
मद्र करिवद्र' स्वारि गति दीव मनुष्य तिथि' च मारजीगो गति छच्छेदन
कींधु । तोषद्र' जीविद्र' एहवु मनुष्यनु भवलही सामगो पानी निरर्थक
काज पाखु इहारि ॥ ७ ॥ ६२ ॥ इ अजीव पमाय अरे जीव प्रमादि इस
गुण्यपथुं महारि तू' बीर समर्थ छउ अंति छेदछर विकाल एक विलपवद्र'
एहज चत्तरण्यठ' अर्थहीरे वीतवि जिन एहलद्र प्रमावि इ'यण निफल
भवीद्र सकलनिर्वृति मुक्तिउ सुख नियल पायअ । एवातउ संदेह नही ।
ए संसार साहि चत्तरण्य सुभाय जीविद्र' मिलमिध सदाइ करिउ जिन
तेजीव नर कहीद्र' मनुष्यना सौख्य दीवानी सौख्य अनद्र मुक्तिना सुख
लहद्र' ॥ ६३ ॥

Colophon of the Commentary. इति चत्तरण्य कुसलाणबंधि अजयनउ बालावबोध
इति चत्तरण्यउ बालावबोध संपूर्णं लिखरातउ इउ वीतपानअनायक
ओजयचन्द्रपुरिमिष्यपं मुनिकीर्तिमणिर लिखिउ ॥

विवरण्य—पुनर्लेखितं चतुःशरणप्रकीर्णकं सटीकं वर्णितं ॥

No. 109. चित्रसम्भूतचौपाई । Citrasambhūtaupāi Substance, country-made colourless paper, 10 × 4 inches Folia, 3 Lines, 12 in a page. Character, Nāgira. Date, 1* Appearance, old Verse Generally correct. Complete

A Bhāṣā poem relating the story of two ascetics Citra and Sambhūta, by Municaṇḍa.

Beginning. ॥ १० ॥ दृष्ट

प्रथमु सरसति सामथी मागुं वचनविभास ।
 साधतया गुण वरपुं करज्यो मुनि प्रकास ॥ १
 सदगुरु सेवा प्राप्ते तुष्टे चित्रसम्भूत परिजोडि ।
 गाय अरावे गवालीया ब्रह्मभिषू सुत दोड ॥ २
 सुनिषद नामे अवि प्रतिबोधा ओव आर ।
 तेहतयो कथा कहुं ए सुनिष्यो अधिकार ॥ ३
 अडि प्रबल तिहा देपिके नियाण नकारि अकीये ।
 निवाण करे तिके भवभमे सम्भूत तथो परि जोड ॥ ४
 सल हामाद नागो तनी डाल
 हलियागुर वराड सथो मेरी सामे एम इन्द्रपुरीसि सीमा जाथीये ।
 राजे राजन हे मेरी सन्तकुमार सकलराजिंदशिरिमणिजाणिये ।
 सुरजित सिने हे सथी मेरी सोले हजार
 राजा बतौस हजारो सोहता राणी रांथी हे सथी मेरी सोसठहजार
 विनु कीकि पाला साथे सीमता ॥ २ ॥

End.

ए चित्त चंगे हरष अंगे आथी अधिक विद्यातए ।
 चित्र नाम सुनिवर तथागुणभये धारे निरमल मातए ।
 संवत् सैतरे छयाल वरवे कुमार मास सज्जाम ।
 एक सोभे एह तविया रागदाल विलासए ।
 पूज्य श्रीगीतमप्रसादे विक्रमनयर भभारए ।
 लीवरारज आवे सधकेथी विनति अवधारए ॥ १४

* At the end we find a verse describing the date of the original composition of the work, such as "धारे निरमल मातए संवत्सतरे, छयाल वरवे" But it is not clear whether the date is 1796 or 1746.

Colophon. इति श्रीचित्तमन्त्रत बोटाबिषी मंयुर्थाः अना श्री श्रीवरजाजी वचनाम् ।

विवरणम्—चित्रमन्त्रतबोटाबिषीनामकभाषापद्यनिबन्धः ।

No. 110. जयसेन चौपाई । Jayasena Caupāī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts, especially in the last two or three folia which are entirely illegible. Verse Generally correct. Complete.

A poem on the night meal, by Jayasena, son of the king Bhramara Sena

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥ धुरि चउपरै ।

पयसि सउ गीइम गुणहर राय समरीय सरसति सामधि ।

पाय रदयो भीजनदीप विचार बीलि सुदे संभलउ छदार । ।

Colophon. इति श्रीराक्षीभीजन उपरि भमरसेन राजा तत्पुत्र जयसेन चउपरै संपूर्ण ॥ विजयवज्रभ लिपता स्वभाषनाय ।

विवरणम्—राक्षीभीजनदीपविचारविषयकभाषापद्यनिबन्धः, कथितम् ।

No. 111. जलगालनविधिः । Jalagālanavidhiḥ. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on straining the water, used for religious purpose. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अथ जलगालनविधि चौपाई लिखिते ।

प्रथम सुमिरि जिन राज अजल

परम सुभग सीतल सिन मत ।

भारद गुर रद्वी परवान

जलगालनविधि अरी वधान । ।

कादरिमसक नली लै मोल
 भरिये नहीं चामकौ सोल ।
 जिहि २ कुवा भरै सत टेट
 एकल जसों परै लवेट ॥ १
 उत्तम मोच नहीं मर जाद
 भिन्न कुवा मिटि जाइ विपाद ।
 नीर तीर जहाँ होइ भसान
 सो तजि घाट भरी जल अति । २
 पाँखी भरष जाइ ओ घाट
 जेच्छना गालै भरि साट ।
 गाठी गजो बडे बिभार
 फूलि दूली करि गालौ डारि ॥ ४ ॥
 लीजहुदिह अंगुल छभीस
 पड़नामति अंगुल चौबीस ।
 चारों कौन पकरि कहि बाँह
 सोच्छदा बिलकी जल साँह ॥ ५
 छद्मा मध्य न कर संघरे
 चारि कौन गहि घट पर घरे ।
 चहुँटी धरि दावे नहि ताहि
 मान बिना समकाव काहि ॥ ६

End.

टीनां डाम न जानें मारि
 सो कहा गालै मूढ गवार ।
 पूजन चलै कुलें बह धार
 ताकिमन कौ धर्म सुदार ॥ १०
 अति क्रोध निपेहारी चीर
 दान पुण्य करि धरो कठोर ।
 सो गालै जल कौ सति भाइ
 सठे रिसाइ धर्म नहीं माइ ॥ १८
 गालै जलवे राजकुमार
 कै सुलच्छ साहुको मारि ।
 कै धर्मिष्ठ कुलवंतो होइ

सो जल गालिके बरते सोइ ॥ १८
 कौमसकौन होइ वा पुरी
 मानें सोइ गुरनिबरी ।
 ऐसो विधि बरते जल कोइ
 सो सप्तमकुल आवक होइ ॥ ४०

दीक्षा ।

गालन विधि पुरी भर कइत अंत नहि भेद । -
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुखी ते पावैजु अभेद ॥ ४१
 जो जल गाल्यो जुगति सी जिहिं कछो पुराण
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुखी लोकमध्य परवान ॥ ४२

Colophon. इति श्रीजलगालनविधि श्रीपदं संपूर्ण ॥ श्रीः ॥ १ ॥

विवरणम्—अलगालनविधिविषयक. पद्यनिबन्धीयम् ॥

No. 112. जिनविनयः । Jinavinayah Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 1. Lanes, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1788 Appearance, old Not correct. Complete.

Though the codex is of one fol. yet it contains two little poems (1) one consisting of 15 Sanskrit ślokas under the name of Deva-darśana, (2) the other having 11 Bhāgā verses only entitled Jinavinati or Jinavinaya. Anonymous. We quote below both of them.

॥ १० ॥ अथ देवदर्शनं लिख्यते ॥

दर्शनं देवदेवस्य दर्शनं पापनाशनं ।

दर्शनं स्वर्गसोपानं दर्शनं मोक्षसाधनम् ॥ १

दर्शनेन जनेन्द्राणां साधनां वन्दनेन च ।

न चिरं तिष्ठति पापं किञ्चिदसौ यथोदकम् ॥ २

जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्दिने दिने ।

सदा भिन्नु सदा भिन्नु सदा भिन्नु भवे भवे ॥ ३

नहि वाता नहि वाता नहि वाता जगत्त्रये ।
 बीतरागसमीदेवी न भूतो न भविष्यति ॥ ४
 अन्यस्तु शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ।
 तस्मात् कारुण्यभावेन रक्ष रक्ष जिनेश्वर ॥ ५
 जन्मजन्मकृतं पापं जन्मकीड्यामुपार्जितम् ।
 जन्मसृत्यजरामूलं हन्यते जिनवन्दनात् ॥ ६
 बीतरागमुखं दृष्ट्वा पद्मरागसमप्रभम् ।
 जन्मानेककृतं पापं दर्शनेन विनश्यति ॥ ७
 दर्शनं जिनमूर्त्यस्य मिथ्याध्वान्तविनाशनं ।
 बोधनं चित्तपद्मस्य समस्तार्थप्रकाशनम् ॥ ८
 दर्शनं जिनचन्द्रस्य सुधर्माष्टवर्षणम् ।
 जन्मदाहविनाशाय वर्द्धनं सुखवारिधेः ॥ ९
 जिनधर्माविनिर्मुक्ती माभूच्च चक्रवर्त्तपि ।
 सचेष्टोऽपि दरिद्रीपि जिनधर्मानुवासितः ॥ १०
 प्रध्वस्तजातिकर्माणः केवलज्ञानभास्कराः ।
 कुर्वन्तु जगतः शान्तिं वृषभाद्या जिनेश्वराः ॥ ११
 जीवादितत्त्वप्रतिपादकाय सम्यक्त्वसुख्याष्टगुणाश्रयाय ।
 प्रश्नानुरूपाय दिगम्बराय देवाधिदेवाय नमो जिनाय ॥ १२
 यावन्ति जिनचैल्यानि विद्यन्ते भुवनत्रये ।
 तावन्ति सततं भक्त्या त्रिः परोत्य नमाम्यहम् ॥ १३ इति देवदर्शनम् ॥
 वंदे श्रीजिनराजमनवचनकायकरीजि ।
 तुम्ह माता तुम्ह तात तुमही परम धनी जी ॥ १
 तुम् जगसाधे देव तुम सम उर नहीं जी
 मितुम क बहु' न दीठ गदर नैन भरे जी ॥ २
 भय्यो संसार अनन्त नहीं तुम ध्यान धरी जी
 तुम दरसन विन देव दुरगति मांहि कखी जी ॥ ३
 धनजीवन मदर्थध नही तुम भेद नहीजी
 तुम सुनेह निवार परसु' नेह कखी जी ॥ ४
 पड़तां नरक मभार अब तुम उद्धार कखी जी
 तुमसु प्रेमकरें जी जीवते संसारतिरें जी ॥ ५
 तुम बिगु एत काल मम सब निष्फल गयी जी
 प्रभु तुम ह्मकुं तार ह्मती दास भए जी ॥ ६

तुम बँदें दुष जाइ सबही पापटलें जी
 इन्द्रादिक मय देखते तुम सेव करे जी ॥ ७
 जिभा सुद्ध सपाय तुम गुणकथन करें जी
 रूप मोहारमकानेन हजार रघें जी ॥ ८
 भाव भगत ब्रह्मतीन इन्द्रानी वृत्य करें जी
 अंगविवेकवनायथेइर' तान करें जी ॥ ९
 इ' पापी मत हीम पुन बिसर गयी जी
 मोह महाभट नीर मम दूष दूर करो जी ॥ १०
 प्रभु तुम बिहू उगार में तुम सरइ गछी जी
 कनक कौरति कर भार शोजिनभक्ति रघी जी ॥ ११ ॥

Colophon. इति शोजिनविनतीसश्लोकः लि० जसु विजय संबत् १७८८ आषाढ सुदि १

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ही पद्यविधायी वर्णिते, तत्र प्रथमं तावत् जिनदर्शनं नाम संस्कृत
 पद्यं, अथोद्गमश्लोकात्मकम् । द्वितीयं जिनविनतिनामकं भाषापद्यमेकादशपद्यात्मकम् ।

No. 113. जीवविचारः । Jivavicārah. Substance, country-made
 white paper, 12 x 5 inches. Folia, 7. Lines, 4 in a page. Character,
 Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out. Verse
 Generally correct. Complete

A work treating of different kinds of human souls under the
 name of Jivavicāra sketched from Rudrasiddhānta, by Śrī-ānti Sūri,
 According to the Jainas the principal divisions of Jīva are two
 (1) Mukta and (2) Saṃsārin. Of these the Saṃsārin is of two kinds
 (1) The Sthāvara, which can not move, and (2) The Saṃsārin, which
 moves from one place to another. The Sthāvara is again divided
 into five sorts such as—(1) the earth, (2) the water, (3) the fire,
 (4) the wind and (5) the plants. Of them the earth includes crystals,
 jewels, gems, corals, vermilions, arsenic, red arsenic, mercury,
 all kinds of metals, gold, &c., stones, and salts. The water includes
 rains, hails, snow, &c. The spark, meteors, thunder, lightning, &c.
 are included in the fire. Breathing, respiration, tempest, gales, &c.

are the different kinds of the wind. All kinds of vegetables may be called plants. All kinds of animals such as aquatic, living in the land and flying in the air, are animals included in the Samsārin. Either movable or immovable each soul has a different body of its own. The souls after getting eighty-four lacs of births receive salvation.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीसदगुरुभ्यो नमः ॥

सुखं पर्यंतं नीरं नमि सन भवामि श्रीद्वीद्वयं ।
 जीवसद्वर्षं किंचिचि जह भवियं पूज्यपरिधिं ॥ १
 जीवा मुक्ता संसारिणीय तस्य यावराय संसारी ।
 पुटवि जलजलण धातु वषट्कार यावरा येया ॥ २
 फलिहमणि रयण बिहुम हिंगुल हरिया मणसिल रसिद वसियाइ ।
 धातु सेटिथ अरणेद्वय पति वा ॥ ३
 अर्धभय तूरीत संमद्री पाहाण लाई चयेगा
 सीनीरस्य लोणाइ पुटवी मियाइ डकार ॥ ४

End.

असन्न सन्न पंधिं दिएसु नव दस कसेण वनेया ।
 तिधिं सु विप्यतमी जीवण भवइ भरणम् ॥ ४१
 एवं अणीरपारे ससारे सायवंमि भीममि ।
 पत्नी अर्धत सुनी जीवेहि अप्यमजहमेहि ॥ ४२
 तह चोरासीलकज जीणी य सीइ जीवाणं ।
 पुट वईण अलकज पत्तेयं सन सनेव ॥ ४३
 दसपत्ते अतरुणं श्रीदस लाखा गर्वति इयरेसु ।
 विगलिदि एसु दीदी अचरी पचेदि तिरियाणं ॥ ४४
 अचरी अचरी नारयसुराणी मणसांण अचदम हवति ।
 मंपिडियाय मखे चुल्लसीलखाय जीणीणम् ॥ ४५
 सिद्धाण नत्थि देही नाउं कम्म न पाण जीणीउ ।
 साइ अर्धता तेसि द्विइ जिणंदागमे भविया ॥ ४६
 काजि अथाइण्हण जीण गहणंमि भीसणेलि ।
 भमिया भमिहति विर जीवा जिणवयमलहता ॥ ४७
 ता संवइ संवते मणजने दुल्लहेवि संसरी ।
 सिरि सति मूरि सिद्धि करेह उज्जमं अणे ॥ ५०

सो जीवविचारो संखेव दर्शय जायसा छिउ ।

संखिनी छहरीउ बद्धाउसु अ समुदाउ ॥ ५१

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् ।

विवरणम्—जीवविचारविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 114. जीवविचारः । Jivavicārah. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1679. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the above described work with a slight difference only in the colophon such as—

इति जीवविचार सम्पूर्णः ॥

संवत् १६७९ वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे १२ ॥ श्री श्रीसोमसूरिगणेश
श्रीरत्नसूरिगणेश सं श्रीरपाल आर्षा अग्रत दे सुत धन पात्र ।

विवरणम्—सम्पूर्णम् ।

No. 115. जीवविचार प्रकरणम् । Jivavicāra Prakarapam. Substance, country-made colourless paper, 16 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 4-8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1863. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A third complete copy of the same.

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् सम्पूर्णम् । संवत् १८६३ वर्षे फाल्गुण सुदि ४
पक्षे लिखित बाणारसी गंगा तटे । अत्रि अर्थता जीवा जेहि न पत्ती
तसाय परिचामी उपजति चयनिय पुचोवि तत्येव तत्येव ॥ १ ॥ अन्-
हारिय सुझाया अथाइया सखलीगमज्झमि । अपडिहर केषावी कण
वसेथे जउ मचिय ॥ १ ॥ बालगोदर कंसिय असंख कीकोउ दुति गोत्र सो ।

अथंत् जीश वि गोलाथं गोली इकिक्क भणित ॥ १ ॥ गोलाथ अंसमिन्ना
असंखलिथ गोलाथ इवइ । गोली इकिक्क' मिनिगीए अथंत् जीश सुणे
अन्ना ॥ ४ ॥ श्रीरम्भु ॥ १

विवरणान्तपूर्यम् ।

No. 116. जैनग्रन्थः । Jainagranthaḥ. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 25, by numeration without consecutive number. Lines, 17 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Prose. Generally correct. Incomplete.

On examination the beginning of the work appears to be a commentary on the Karmavipāka of the Jainas, but the MS. being in irregular state it is difficult to ascertain what it really is. Many leaves are without marks. Besides this it has neither end nor colophon. On account of this state of the MS. it seems to have been labelled Jainagrantha.

Beginning. ॥ २० ॥

श्रीवर्द्धमान प्रतिममस्कारकरीनइ कर्मविपाकसूचनउ विचारकइ' । चिरि,
गा, श्रीवीरजिनशदीनइ कर्ममउ विपाक संघिपिइ' इ' कइ' विपाकसु
कइइ । अनुभव कर्मसुं कइइ ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—जैनकर्मविपाकग्रन्थस्य काचित् खण्डिता टीका ॥

No. 117. जैनग्रन्थः (पट्टावली) । Jainagranthaḥ (Pttāvalī). Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 16. Lines, 2-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work describing successive Pāttas or Jainagurus with a short account from birth to salvation of each. Anonymous.

Beginning. १६० ।

जयन्तु गुरवो जेना मोर्यहच्छित्तसन्ततिः ।

येषां नामापि जायन्ते रसनाः सफलाः सताम् ॥ १ ॥

श्रीगीतमन्वामी गीतमगोवीध ५० वर्षांते दीक्षा १० वरस श्रीशेरसेवा १२ वरस केवल सन्ध्यायु ८२ वरस घोरान् १९ वर्षांते मोचः ॥ राजगृहे श्रीसुधर्मन्वामी अप्रिययायनगोत्र कुन्नाक दामे धम्मिन्न गदिल पुत्र वर्ष ५० प्राप्ते दीक्षा १० वरस वीरसेवा १२ वरस व्रतस्य वरस ८ केवल पद्मपत्र सप्तवरस १०० सन्ध्यायु । महावीर ज्ञांती २० वर्षे राजगृहे मोचः महावीरपाट ३ श्रीजंबूस्वामी काश्यपगोत्र राजगृहनामनगर तिहा स्वप्न व्यवहारो छत्र । तेहनी भाष्यां धारिणो तेहनी कुञ्जिलद विषय जगत् गृहे वर्ष १६ व्रत २० केवल ४४ एव ८० सन्ध्यायु प्राप्ते मोचः २ तिवारपक्षी दस बील विच्छेद गया । मणपरमोहि पुलाए । बाहार गखव गत्र लवसन कप्ये संयमतिय केवल सिम्भजियणल जंबूमि बुच्छिन्ना १ मन, मयधि ज्ञान १ अवधिज्ञान २ पुलाक लब्धि ३ बाहारक शरीर ४ व्यापक येथि ५ उपसम येथि ६ परिहारविद्युहि चारिव ७ मूष्य संपराय चारिव ८ यथाख्यात चारिव ९ केवल ज्ञान १० ए दस बील जंबूस्वामिनु विच्छेद गया २ तेह नद पाटि श्रीप्रभवस्वामि विन्ध्य राजारज सुत गृहे १० दीक्षा ४४ वर्ष मूरि पद ११ वर्ष सन्ध्यायु ८५ वर्ष मधुरायी स्वर्गप्राप्ता १ तेहन ३ पाटि श्रीसिद्धभव मूरि बाह्यायण गोवीध ब्राह्मण गृहे वर्ष २८ व्रत ११ युगप्रधान २३ एवं सन्ध्यायु वर्ष ६२४ तेहन ३ पाटि श्रीयशोभद्र मूरि तुमियाण गोत्र १४ पुर्वधर गृहे ४२ वर्ष व्रते १४ वर्ष मूरि पदे ४० वर्ष सन्ध्यायु ८६ ॥ ५ ॥ श्रीबाधसंभूति विजय प्यारि शिष्य सिद्धगुफावासी १ दृष्टविष २ बिलवासी कृपकाटवासी ३ कीशी गृहवासी धूलभद्रः ४ गृहे वर्ष ४२ व्रते ४० युग प्रधानत्वे ८ सन्ध्यायु ८० ॥ ६ ॥ तेहन ३ पाटि श्रीभद्रबाह्मस्वामि गृहे ४५ वरस व्रत १० वरस मूरिपद १४ एवं ७१ वरस ३ ० ॥ तेहन ३ पाटि श्रीधूलिभद्र पाठलीपुर भगर भद्राजा तेहन ३ दिगडाल मुद्र तत्र । भागर बाह्मण तेहनो भाष्या लाबलदेवी तेहन ३ पुत्र धूलि भद्र १ नद सिरियो २ तियांर ३ बहिन जकडा १, य जकडदिन्ना २ भूया ३ तद्विष भूयदिप्राय ४ सेवा ५ वैषा ६ देषा ७ मयनील धूलिभद्रस्य १ ए सात बहिनो धूलिभद्र गृहवासर वरस ११ दीक्षा वरस २४ युग प्रधान वरस ४४ सन्ध्यायु १०१ महावीर ज्ञांति २५ वरस दिव गत ॥ ८ ॥

In this way the Jainagurus have been described.

The 18th is Ārya Sudharma Sūri who lived at the time of Vikramāditya reigning over Ujjayini after 470 years of Mahāvira, 22nd is Haribhadra Sūri, of whom the following account is to be found.

जिह्नद पाटि श्रीहरिमद्र सूरि देहदइ हस १ परमहंस अश्विचिथां
उभजटएवसामली १४४४ वीइ होम भयी बांधी आया। पइइ याकिनी
महतरा साधौ तिबइ प्रतिबोधीनइ वाहाया। पइइ चालीयाच भयी
१४४४ प्रकरण कोधा आगवकनी २२ सइदी कीधी अनेक यध कोधा
विचकोटसमोप बोहियाणउ गाम तिहा कषि एइवा श्रीहरिमद्र सूरि ।

The last part of the work is written in Sanskrit as follows—

श्रीजिनमाणिक्य सूरिपद्वे युगप्रधान श्रीजिनचंद्र सूरिज्ञांत । तिमरीपुर
पार्श्ववर्ती वडलायामवाधो रौद्रह गोवीध. सः, श्रीवत्सरि + पुनः
संवत् १५८५ अन्त्य श्रीजिनमाणिक्य सूरिभिः संवत् १६०४ वर्षे लघुवया
दीधित । यस्य १६१२ वर्षे भाद्रपद सुदि २ दिने श्रीनेमल मरी वेगडा
श्रीगुणप्रभसूरिणा सूरिपद दत्त राजल श्रीमालदेविन नदीमहः कृतः । पुनः
स्वप्न मध्ये समवसरण कोलकस्थित सूरिमन्त्रपत्रं दर्शित श्रीजिन माणिक्य
पादे । पुनर्येन मयान मचीयर समाकारितेन श्रीविक्रमनगरे संवेगात्
क्रिषोद्वारः कृतः । तत् समये रौद्र गोवीध, प श्रीमकलचंद्रनामा प्रथम
श्रियो जातः । गुर्वरादी विडम्ब आविका हृदीकृताः । पुनः श्रीपत्तन-
नगरे श्रीभमयदेव सूरिः स्तंभनक पार्श्वमूर्तिं प्रकटकर्त्ता नवांग इतिकर्त्ता
खरतर इति मकल गच्छ ससर्च निश्चित्य ततः सपचीय चर्मसागरी धर्षितः
पुनः श्रीलाभपुरे श्रीचक्रवर साहि प्रति बोध्य दादश भूवेष्ट आषाढ-
माससाटाङ्गिकाया जीवदया पालिता पुनः साहेराग्रया भिन्नुर्देशे १६५९
वर्षे पञ्चनय. साधिताः । पञ्चवीरभ्यानानि साधितानि । यथे यावत्
स्तंभतीर्थे समुद्रमच्छजालानि भोषितानि । पुनर्यस्यातिग्रथं दृष्टा युगप्रधान
पदं दत्तम् । पुतटेन फलवर्द्धिपुरे चैले परपक्षिदत्ततालकं दृष्टम्यर्गेनाद्वाय
देवाः चतुर्कृता श्रीके चमत्कारी जातः । यद्वारके मन्त्रो श्रीकर्मसंघरी
श्रीसामजी शिवाप्रमुखा. दीप्तिमन्तः यावका जाताः । देन कथं चन्द्र-
मन्त्रिणा १६६५ वर्षे शवाकारे प्रभूतमन्नं दत्तम् । पुनः श्रीसाहि पार्श्वान्
सोरोहि मलाः १६०० पित्तप्रतिमा मोषयित्वा श्रीविक्रमनगरे स्थापिता ।

सर्व्वे ८ रजत लंभनिका कृता । तथा श्रीजिनचन्द्राय मूर्ति राजानां
पातिसाहि अकव्वरेण युगप्रधान पदं दत्तम् । श्रीजिनसिंहन मूर्तेषा
माचार्यपदावसरे याचकानां ८ गजः पञ्चशतावस्थाः ८ यामाद्य दत्ताः
एवं सपाद कोटि दानं दत्तम् । सं श्रीसीमश्री शिवाभ्यां च श्रीश्वरद्वय
गिरिनारायणदासल गोड़ी राण पुरादिषु श्रीसचसाहं याथा कृता । अनेक
प्रासादविम्वदादीनि कारितानि । सर्व्वे श्रीखरतर गच्छ सङ्घेषु लंभनिका
कृताः । पुनः श्रीगुरुणा एकदर्शनतोऽनाचारं दृष्टा कृपितेन साहिना
सर्व्वेगच्छीयदर्शनेषु देशेभ्यो निष्कासितेषु पत्तनादित्य अगारायां सत्ता
श्रीसाहिसमच्च अपराध सोचनेन सर्व्वदर्शनानां सर्व्वे विहारः कारितः
पुनर्यंश श्रीसकलचन्द्रमूर्तिप्रसूता २५ शिष्याः सङ्घसदीक्षिता जाताः स
१६७० आसोज सुदि २ दिने श्रीजिनमूर्तेषां गच्छभारं समर्थं सर्व्वशिष्या
श्रीवीलाडा नगरे स्वयं प्राप्ताः ॥ ततः श्रीजिनचन्द्र मूर्तिपदे श्रीजिनसिंह
मूर्तिर्जातः चोपडा गोवीर्यः केतासरवामो सा चापां चापलदेवपुत्रः सं १६
१५ वर्षे मार्गशीर्ष सुदि ५ दिने जन्म । १६१२ वर्षे दीक्षा श्रीवीकानेर
दीक्षामहः भांडाणी निवेन कृतः १६४० वर्षे श्रीजिनल मेरौ वाचकपदं
सं कुशलेन महोत्सवः कृतः साहि श्रीचकव्वरसलीमादिभिर्व्वहमानित १६७०
वर्षे मार्गशीर्ष सुदि १० दिने श्रीवीलाङ्गानगरे मङ्गारकपदं प्राप्तं १६७४
वर्षे पीथ वदि १० दिने श्रीमङ्गलानगरे परलीकं प्राप्तः १६५ ॥ श्रीजिन-
सिंह मूर्तिपदे श्रीजिनसागरमूर्तिः बोहिलरा गोवीर्यः श्रीवीकानेर वास्तव्य
सां वच्छराजभाष्याभिरागदेवी पुत्रः १६ वर्षे कार्तिक सुदि १४ रवौ
अश्विन्यां जन्म श्रीलामूलनाम १६६१ वर्षे माघ सुदि ७ दिने अमरसरसि
श्रीजिनसिंहमूर्तिपदे दीक्षितः श्रीमालवुद्धराचूका आवकनेदी महोत्सवः
कृतः वां श्रीहर्षनंदगच्छिना वास्तव्य आरभ्य सर्व्वशास्त्राणि पाठितानि स
१६७४ वर्षे मेङ्गता नगरे श्रीजिनराजमूर्तिपदे मङ्गारकपदं प्राप्तं । तस्यानैव
नन्दा आचार्यपदं प्राप्तं संघ वीष्माम करणेन पदमहोत्सवः कृतः । ततः
सं १६८६ वर्षे जिनराजमूर्तिपदे मित्यानिष प्रयोगवशति प्रकटितेन गच्छ-
स्फोटः कारितः तथापि स्थाने स्थाने सर्व्वे आवकनेर्मानिताः परमसंवेग-
वती भाग्यवीभाग्यवन्तः । मङ्गारक श्रीजिनसागरमूर्तिपदे श्रीचक्रवर्त्तवदा-
नगरे सवत् १७२० वर्षे व्यंठ वदि दत्तीयायां एकादशवासरागमनं विधाय
निधाय च श्रीजिनधर्ममूर्तीन् सर्व्वशिष्याणां शिष्यां दत्ता स्वयं जन्मः ।
ततः श्रीजिनसागर मूर्तिपदे श्रीजिनधर्ममूर्तिर्जातः भणवालि गोवीर्यः
श्रीवीकानेर वास्तव्यः सारिण मम भार्या रतनादेवी पुत्रः सवत् १६८८ वर्षे

मौय मुदि १ अभिज्ञित् नचते जन्म खरहृदमन्त्रनाम संवत् १०८ वर्षे
 वेमाख मुदि १ दिने श्रीजिननाममूर्तिषा दीक्षितः वादि श्रीहर्षनंदगणिना
 वाक्ये वयमि सर्व्यमाश्रायि पाठितानि । संवत् १०११ वर्षे माघ मुदि १२
 आचार्यपदमहीश्वरः ६० बहूषा भाष्यं विमत्ता देव्या कृतः संवत् १०२०
 वर्षे श्रीविक्रमपुरे भट्टारकपद महीश्वरी गोलवस्था अचलदासजीकेन कृतः ।
 ततो भट्टारक श्रीजिनवर्धनमूर्तिभिः सं उद्यमेन रतनकृत श्रीमृच्छय श्रीमंखे-
 नर पार्थनाय संघयात्रा कृता । पुनः मृच्छये षष्ठाटमादितपः छत्रं सर्व्य-
 देशेषु मृच्छयेषु विहारः कृतः संवत् १०३६ वर्षे मृगशिर वदि ८ श्रीजिन-
 चद्र मूर्तीषा गच्छ भार मृच्छीय पङ्क्तं समर्थं श्रीलूपकचंहरमि नगरे स्तुते
 गताः । ६० । तत् पदे महासीमाग्वभाग्यवनः साम्प्रतं विजयमाना
 भट्टारक श्रीजिनवर्धन मूर्त्यो जयन्तः । तेषा चाज्ञया संघः प्रवर्ततामिति
 श्रियः ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् जैनगुह्यां केषाञ्चित् क्रमाविभाजः संविनेतिष्ठतश्च वर्तते ।

No. 118. **जैनगास्त्रम्** । Jainaśāstram. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. It contains different works each with different leaf marks. Some of them are incomplete and the hand-writing also differs in many cases. So we describe below each of the MS. separately.

(1) **रतनचूडामुनि चौपाई** । Ratanacūḍāmuni Caupāī. A poem complete in 20 folia, of which fol. 1—10 are wanting. Lines, 13—16 in a page. Character, Nāgara. Date, not clear, for the date of copying is not mentioned while at the end the date of original composition has been given in the following verse संवत् नववर ऋषदौ मुनिवर मुनि वरसो दासीरे it has been illustrated by the figure 1028. Appearance, old. Verse. Not correct. Incomplete

17.

A poem in Caupāī or Catuspadī metre instructing religious principles of the Jains, by Kapakanidhānavācaka. The following extracts from the end may give a comprehensive idea of the work.

રતનચૂડ વિવહારોર છે । તે સંસારી જીવ કૃપકટાદિતે જાણીયો ।
સસારરૂપ હૃદય ॥ ૧ ॥

મથક જન સાંમલિ જી મમ માત । કરવ્યો હદિમ પ્રમ તથા છે ।
જિમ યામઝ સુધ માત । વિશ્વામઝ વપર્દમઝ છે ।

સદગુરુવચન રસાન । માહ જે કહ્યોતિ કોરે ગરમ નિવાસ વિમાન ॥ ૨

અન્યાદ ધાનક કહ્યો રે નીચ કુલદ અવતાર ।

કશિકવિ હું વનજે મહીરે આરિ કપાય વિચાર ॥ ૩

મૃત હારની પાવફીરે । તે રાગદેવ સંમારિ

કાળિય નદ માની કહ્યો રે તે અટમ અહંકાર ॥ ૪

મં આરિ કણિ કાઠીજા કાઠારે । તે તડ વિ કયા આરિ

રણધણ્યા વિશ્યા કહીરે તે મિથ્યાત વિકાર ॥ ૫

મં કેવલી માપતો સામલ્યોરે સાંમલો કર્મવિપાક ।

વડ રાગ મનમડ આવીય છે । સમક્તિ પામી સાર ॥ ૬

મં રતન ચૂડકયા કયધીરે । આદરૂંયા વ્રત વાર ।

મણિચૂડ મિણિ શાવક યથા રે । હીયડદ હરણ અપાર ॥ ૭

સાત ધેતે ધન થા વડરે વામો વાસિ અમારિ ।

વરન વડજમ વિસાહીરે । સોમાણી સિરદાર ॥ ૮

મં શાવકના વ્રત પાલીયારે કૈતલા વરસા સૌમ ।

દગ્યારે પ્રતિમા વાહીરે સંભાવદ પડદહ તીમ ॥ ૯

મં સાધુસંયોગદ અનુકમદરે લીધત સંયમ માર ।

સીંહ તણીપરિ આદલ્યોરે પાલદ ધાંમાધાર ॥ ૧૦

મં ચડદહ પૂર પુરામણારે તપકૌશા શ્રીકાર ।

પંચ પ્રમાદ પરિહર્યોરે દુકર પ્રકાર ॥ ૧૧

મં પંચ મહાવ્રત પાલીયારે । વરસ ઘણાલગીંધીર ।

અત સમદ અણસળ યજિતરે સા અડસાહસ ધીર ॥ ૧૨

મં રતન ચૂડમુનિ સાતમદરે પહુતડ વરદેવલોક ।

સનર સાગર નડયા કયોરે સીધા સગલા યોક ॥ ૧૩

મં રતનચૂડમુનિશર જડરે કરિયદ દુક અવતાર ।

મગ્ધા વિદેહમદ સૌમ્યદરે । ધન પદ્મનડ અવતાર ॥ ૧૪

મં પાલ દાન ધીયા મીયારે સરવ સંપદ સંતાન ।

દમ જાણી મદ પ્રાણીયારે દેજી અટલક દાન ॥ ૧૫

ढाल कही वे वीम मीरे राग सारंग मल्हार ।
 कनकनिधान करद वदनारे दिन २ प्रति सोवार ॥ १६
 भं ढाल २४ पास जिहंद सुहारीय ॥ ० ॥
 रतनचूडामुनि चउपई ॥ पवाची चउरमुजाणीरे ।
 चउवीस ढाल सुहामणी । एतउ पूरी चट्टी प्रमाणोरे ॥ १
 सवत् गयवर अषडी ॥ १०२८ ॥ सुनिवर समिबर सीदारोडे ।
 यावण वदि दसमी दिनउ चउपी ओडि गुरुवारोरे ॥ २
 श्रीपतर गच्छना धनी भट्टारक श्रीजिन राजोरे ।
 श्रीजिनरतन सूरी सरु । गच्छ नायक वड बाजींदरे ॥ ३
 युग प्रधान जगि परगडार । विजयमान गच्छ राजोरे ।
 श्रीजिनचदमूरी सरु । गच्छ नायक गुरुसिर ताओरे ॥ ४
 श्रीजिन कुसलपरंपरा जिहा क्किणि मोटा मुनि रायोरे ।
 विद्यागुणगणसामरा । श्रीहंसप्रमोदउ वकारोरे ॥ ५
 तामु सीस पाठक जयो चारुदत्त गणि राजोरे ।
 तेहनी सानिधि चउपई एतउ पुरीसउ सुम काओरे ॥ ६
 कनकनिधानवाचक रटोए चउपी चौवीस ढालोरे ।
 सधर सवध सुहामणी सधर चउ सा गोरे ॥ ७
 भणता हणता वाचता एतउ सगुणा भाषस हरषदरे ।
 रागरतन जव हरभला पिमि जवहरी भाषस परषदरे ॥ ८
 श्रीजिन कुसल पसाउने । सुभ वन्दिताच व्यापर माओरे ।
 कनकनिधान कहइ हुण्णी सुवसपदा लील कल्याणोरे ॥ ९

Colophon. इति रतनचूडामुनि चउपई समाप्ता ॥ गुरु जीनी सो चवीतिनें वासे निषीवइ
 जालजोरे ॥ श्री ॥

विवरणम्—रतनचूडामुनिचउपईनामक. कथित् भाषापद्यनिबन्धः ।

(2) **मृगावती** । Mṛigāvatī is the second poetical work on the adventures of Mṛigāvatī the queen of the king Udayana, complete in three khaṇḍas, of which the first and second are incomplete ; by Samaya suūdara At the end of the third khaṇḍa, a brief account of the work is given thus—

समय सुंदर मणि मानाये ॥ १४

सं शीखरतरंगच्छकमल दण्डिदा युगप्रधानं जिनचंदाये ॥ ११

सं शौजिनसिंध मूरि सीभाणौ पुण्ड्रदिसाजमुजामिके ॥ १२

सं प्रथमशिशु शौपूज्यकेरा सकल चंद गुरु मीराके ॥ १३

सं तमु प्रसादि यथा थंय धूरा प्रगट्या मुज जसं पडराके ॥ १४

सं सीलसह आठसुट्या वरये नुद चउपरईशाव हरवेके ॥ १५

सं मगावती चरित कछा विजं खंडे शाणे आदधम डेके ॥ १६

सं मोक्षणि बिलि चउपरई सुणतां भणतां नद बलि गुणताके ॥ १७

सं समय सुंदर यह सघ आसीसा रिहि ठहि मुजगौ साके ॥ १८

सर्वंगाथा ॥ २११

Colophon.

इति श्रीमगावतीचरिते चंड प्रदीत नव प्रकारायपण ॥१॥ श्रीधारागमन ॥२॥
मगावतीदीपा ॥ ३ ॥ उदयन आवकवलयइण ॥ ४ ॥ मगावती चदन
केवलीपति ॥ ५ ॥ तन्निर्व्याण वणंनो नाम ततीय खंड सपूर्ण ॥ ६ ॥
ततीय खंडे ढाल ॥ १२ ॥ गाथा ॥ २११ ॥ प्रथम खंडे ढाल ॥ १२१
गाथा २६८ ॥ द्वितीय खंडेपि ढाल ॥ १२ ॥ गाथा २६६ ॥ सर्वढाल १८ ॥ सर्व
गाथा ७४५ ॥ संघाप ॥ ११०० ॥ इति श्रीमगावती चउपरई सपूर्ण ॥ संवत्
१६८७ वर्षे श्रीकचलगके पूज्य श्रीकल्याणसामर सूरेश्वर विजयराजे वैवाधमसे
यत्न पच पूर्णिमायां रविवासरे लिखितम् ॥ लेखकपाठकयोः ॥ येदासि
भूयासुः ।

So it appears that this copy has been written 20 years after the original composition the date of which is 1668.

(3) The third Ms is a copy of the Daśavaikālikasūtra (दशवैकालिकसूत्र) one of the famous Jaina religious works. Substance, country-made colourless paper. Folia, 17. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, 1. Appearance, old and writing slightly effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

Daśavaikālikasūtra is a famous work, complete in four Adhyāyas (chapters) of which the first is called the Dumapuppaphyajhayanam, the second Sāmannyapubbiyajhayanam, and the third Khullyakācārājhayana while the fourth is without a particular name for in the

colophon it is mentioned in general term such as Daśavaikālika-sūtrasya Caturthamadhyanam. In the first chapter a simile between flowers in trees and this work and of bees and the readers is illustrated hence its name Drumapupphiya. The name of the second chapter is Sāmannyapubbiyā or Srāmanyapurbyam meaning the first step to attain the true merit of a Śramana ascetic. In the third chapter Ācāras or good conduct to be observed by Jaina Sādhus are mentioned, hence it is named Khullakācāra or Ksullakācāra. In the fourth chapter a detailed account of the characteristics of the Jaina religion as taught by Jambu Svāmī has been given. As the work is a famous one and already described before we need not describe it here.

(4) The fourth as well as (5) the fifth Mss. under this number are Bālabodha, a commentary on the Ajtaśāntistavana and the text Ajtaśāntistavana respectively already described before.

The rest being incomplete we mention below their names only in the order in which they over.

- (6) लघुसंघयणी । Laghusamghayanī.
- (7) संस्तरकविधिः । Saṁstārakavidhiḥ
- (8) वृद्ध अतिचारः । Vṛiddha Aticārah
- (9) श्रीस्तुतिः । Śrīstutiḥ.
- (10) श्रीपार्ष्वनाथनमस्कारः । Śrīpārśvanāthanamaskārah.

Of these the Saṁstārakavidhi, being complete and the smallest of the works containing 14 verses only we quote below the whole work except verses 2, 3 and 4 which are illegible.

॥ ६० ॥ निष्कृष्टो नमो खमाममणाय ॥ गोपमाद्वेय । महासुषोम नमो
अरिहन्ताय ॥ वार १ ॥ करेमि भन्ने सामाद्वेय ॥ वार २ ॥ अणु जाणह
जिह्जिजा ॥ अणु जाणह परम गुरु । गुरुगुरुयणाहि । मडिअसरीत
बहुपरिपुत्रा पीरसि राई संधारय ठाडमि ॥ १ ॥

अचारि मंगल । अरिहंता मंगल । सिद्धा मंगल । साहसंगल केवल पत्रची
धम्मो मंगल ॥ ५ ॥ अचारि लोकोत्तमा अरिहता धीगुत्तमा । सिद्धा लोकोत्तमा
साहलोगुत्तमा । केवल पत्रची धम्मो लोकोत्तमा ॥ ६ ॥ अचारि सरण पवञ्चामि ।
अरिहंते सरणं पवञ्चामि । सिद्धे सरणं पवञ्चामि । साहसरणं पवञ्चामि ।
केवल पत्रची धम्मो सरणं पवञ्चामि ॥ ७ ॥ पायायवाय मितियं धेरिअ
मेहुथे दविय मित्यं । कोहं मायं मायं लोभ पिच्छं तहा दीसं ॥ ८ ॥ कवहं
अभकवाण पेसुअ रइ अरइ समाउत्तं । परपरिवायं मायाभोसं मियध सङ्गं ॥ ९ ॥
वोसिरेधु इमाइ सुवउ मण संमण विण भूयाइ दुणइ निबंधणाई अट्ठम
पावडाणाइ ॥ १० ॥

End.

गोहं नल्लि सेको । नाहमवस्य कण्डे । एवं अदीय मवसो अयाय मण
सासए ॥ ११ ॥ एगोमे सासउ अया । नावदेसण संशुउ । सेसा मे वहिअ
भावा सव्वे अजीगलअणो ॥ १२ ॥ संजोगमूला जीवाणं पत्ता दुवउपरमप ।
तन्हा संजोगसवंधा सव्वं तिविहण वीसरिअं ॥ १३ ॥ अरिहंतो मइदी
जावज्जीव सुसाहुणो गुरुणो । जिण पणसं तसं इअ सम्मत्तं मए गहिअम् ॥ १४

Colophon.

इति श्रीसंस्कारकविधिः संपूर्णः । सवन् १९८० वर्षे ज्येष्ठ मासे अक्षयपक्षे
श्रीश्रावरा नगरे लिखितम् । श्रीकल्याणसागर सूरीश्वरो रज्जे विजयराज्ये
लेखकपाठकयोः चिरं जीयात् शुभं भूयात् श्रीसात् सकलार्थाशितोमणि
साधवौ श्रीबाहला पठनार्थम् ॥ श्रीअचल गच्छे ।

Next important work is the Vpiddha Aticāra इह अतीचार It consists of some valuable instructions on avoiding unreal and following what is real. The following extracts from the beginning will throw some light on the nature of the work.

॥ ६० ॥ इच्छामि खमा समणो । इच्छाकारिण संदेसइ भगवन् गुरुपणं
मणी । सविशेष पयी अतीचार आलोउ । इच्छ नमो अरिहंताय । इच्छ
आवक तयाइ धर्माइ सम्यक्क मूल वरत्रत भणीइ ॥ इच्छ ॥ अरिहंतदेव
सुसाधगुरु जिनप्रणीत धर्माभाव तु सम्यक्क प्रतिपालुं । द्रव्यतु लौकिक ।
लौकीकर । दिवगत । गुरुगत । पज्जगत मिथ्यात्व अतुल्लिध भणीइ ॥

हरिहरब्रह्माख्य इन्द्र चन्द्र महर्गोवज्र गणेश दिक्पाल धैतपात्र स्कन्द कपिल
 ब्रह्म इन्द्रमंत यक्ष मुक्तिमुक्तिदायक तथी आराधीत ते लौकिक देवगत मिथ्यात्व ।
 चरक परित्राजक कौलिकापालक द्विज तापस संसार तारिक भस्मी भानीत ते
 लौकिकगुरुगत मिथ्यात्व । अपर परियहीत जिन विभ्व वैराघ्या ब्रह्मग्निक
 प्रमुख जैनदेवदेवी तनु देव बुद्धि पुत्रन ते लोकोत्तर देवगत मिथ्यात्व । पास
 हाउ सद्गुरुगील संसल अह्वद निरुव वीटिक द्रव्यलिङ्गी तण्ड विषद
 जे गुरुबुद्धि मासीत ते लोकोत्तर गुरुगत मिथ्यात्व । ए चतुर्विध मिथ्यात्व
 यथामति परिहर ॥ सम्यक्त्वा पाच अतीचार छोपठ ॥

Aticāra means neglect and corruption. To avoid all kinds of neglects and corruptions is the principal instruction of this work. By way of illustration we quote below few lines.

इतरि घर गाहिया गमने । अपरि परगहिया गमने । अन्नंगक्रीडा परवोवाह-
 करणे । कामभोगतिथ्वलाभिलाषे । ईतर छोडइ कानि सुकेतनइ वारइ संपुरष
 तण्ड गमन कोषइ हइ । अपरियहीत परपुरुष तण्ड गमन कोषइ हइ ।
 अन्नंगक्रीडा अयामरुद देइ काम लुचेटा कोषी हइ । कामभोग तण्ड विषद
 रानि दिवस ति चित यइ । तीत्राभिनाय धरिउ हइ । पर्व तिथि विष्णुत
 लगइ मीन भग हइ हइ ॥ &c

No. 119. पञ्चमाङ्गश्रुतस्कन्धव्याख्या । Pañcamāṅgaśrutasāṅgha-
 vyākhyā. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia,
 36. Lines, 9-17 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance,
 old, torn in parts. Prose Not correct. Incomplete

A commentary on the Śrutasāṅgha Anonymous.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रुतस्कन्धनामकस्य पञ्चमाङ्गस्य काचिदसम्पूर्णा टीका वर्तते ।

No. 120. डालसागर । Dhālasāgara Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 127 (of which fol. first is wanting). Lines, 13-17 in a page. Character, Nāgara. Date, Śarīvat 1740. Appearance, old, with different hand-writings Verse. Generally correct. Complete.

A poem on the description of Harivaṃśa in the form of Dhāla a kind of song, by Guṇasāgara Surī, consisting of 151 Dhālas, complete in nine khaṇḍas or chapters. The subject of the work is the same as that of the Hindu Harivaṃśa. Names of persons such as Jadu, Sauri, Vṛispi, Andhaka, Vāsudeva, &c., as well those of the localities such as Mathurā, &c., are the same as in the Hindu Harivaṃśa. The only difference is that the heroes of Dhālasāgara are Jains. From the following lines the readers will be able to form an idea of the work.

सेवकद्वीपी देवता कहइ तदा सिर नामि ।

किं हिं करणी सुर उपना आप प्रकाशउ स्मामि ॥ ४०

अवधिज्ञानकरी दीवीयो पुत्र भवातरिताम ।

राजा राणी पेयीया युगलपणि अभिराम ॥ ४१

अगूहा घीउ पनी अग्नि भाल असराल ।

काल रूप कोपी तिसा आवउ मूरतव काल ॥ ४२

आदिनाथ की नंदन वर्नी कउ बाहुबली बलवन्तजी ।

भरतेश्वर भुजबलि हरायो एवहु लउविरतंतजी ॥ ४३

सीमयश कूँवर करमइ तउ श्रीशेयांस कुमारजी ।

आदिनाथ नर जेणि करा वियउ इच्छ रसइ आहारजी ॥ ४४

तेहनी पांदन सार्वभूमजी तेह नहउ भुमजी ।

सुधीय राजा तस पाइ उपइ वैरी कुलनउ भूमजी ॥ ४५

धीय सुधईनी तेहनउ नन्दन महानंद सुनन्दजी ।

सुभइ सुभंकर सीमवंसिए उदया पूनिमा चंदजी ॥ ४६

कोसु गति की सुरगति वासइ एह वंसिना भुपजी ।

असंख्यातनी पीटी उपजिउ कीरति चन्द्र अनूपजी ॥ ४७

निसंतान राजा तव मूउं दैवतणइ सजीगजी ।

रूपपदवी नायक नही कोइ मिलिया सघना लीगजी ॥ ४८

पचदिव्य करि बनि आया सुभग अनि भक्षी सजी ।

हरिणी युगलपण दीधी मनमइ धरी जगीसजी ॥ ४९

अम्बरधी सुरवाणी मृगटो शीघ्र करत तुम्ह काङ्क्षी ।
 अंघानगरी नटभल भूपति आपड' बाहिंजी ॥ ५३
 राजा राणी नइ तुम्हें देखी मदिरामांस पाहारजी ।
 म्यारत वचन न माने सउ'रे तउ करिभित संहारजी ॥ ५४
 सुर सकति आउ'षउ घटावी अवगाइन पणिनेमजी ।
 वयग बैर नवीमरदरे धमरस पाजित एसजी ॥ ५५
 हरि नामिइ राजा हुइ ते लोक नथा कारिजीतिजी ।
 पायक पणियइ पुरइ तउरे इयमयरथनी कोहिं जी ॥ ५६
 एयापदना हरिवंशत नीरे वसुध्यामुइ विख्यातजी ।
 दशमा जिन वरजीनि वारइ आगइति सुषो वातजी ॥ ५७
 हरिहरिणी धी नदन उपजित' प्रथवीपतिगुणधामजी ।
 महागिरि हिमगिरि वसुगिरि राजा उत्तमनाम प्रथामजी ॥ ५८
 संवी गिरि सुयग नरनाथक एमोटो राजानजी ।
 विषंउ प्रयकी माहिं अर्धंडित वरतावी निज आसजी ॥ ५९
 सहूल ही संघपतिनी पदवी करि विमला चल जातजी ।
 भगति व भाव सुभभाषनामावी कौपी निर्भलगतजी ॥ ६०
 एवं हरिवंशि कुलहुया संख्या रहित अपारजी ।
 किहि सुगति किहिं मित्रगति माधो सकल कौया अवतारजी ॥ ६१
 सुनि सुव्रत स्वामी जगतारक राजगृहीद'हिर वंशजी ।
 सुनि सुव्रत सुव्रत राजा वंशतण्डे अवतंसजी ॥ ६२
 भुवि भूपनउ अन्तर छोतां मथुरापुरी मभारिजी ।
 वसु पुत्रव वृद्धतक उवइ वंशविभूषणसारजी ॥ ६३
 केत लाउ काल अन्तर यदुराजा उत्तपनजी ।
 जिहिधी यादव नाम कह्याया दुनिए पुरुषरतनजी ॥ ६४
 यदुराजानउ मूरमुनरउ मूरसरीय उवावजी ।
 भादा प्रतिगाथा हि विचारी ते कहिया विरामावजी ॥ ६५

The king Sūra had two sons like the sun, the first Sauri and the second Suvira. Sauri was enthroned and the second was made Yuvarāja. Prince Sauri removed his capital to a newly built city entitled Sauripuri, while his younger brother used to remain in the city of Mathurā. King Sauri having placed his son Andhaka Viṣṇu (Andhaka Vṛiṣṇi ?) on his throne died. Andhaka Viṣṇu had ten

sons Samudra Vijaya, &c. and two daughters Kunti and Madri by the queen Subhadrā. Kunti was married to a king belonging to the Kuru dynasty. Here a description of Kuruvamśa has been given thus—

आदिनाथ नो सुत कुरुजायो तेहयको कुरुपेत कहाउउ ॥ ८२
 कुरुसुत हस्तीराय कहायो हृदिनाउर भन्नी नगर विमायो ।
 हस्ती रुप संतान वपायु' विश्ववीर्य नरेश्वर आउ' ॥ ८३
 असंख्यात रुप हृयानंतरि । शान्तिनु राय हुउ हृदिनाउरि ।
 दुष्के दारण साधु उजागर तीजी डाल कहियुष सागर ॥ ८४

End.

गायोरे हरिवंश सरीयारे मनवन्धित काज कि पांभौरे ।
 परमास अधिकारीरे छपनी आजकि गायोरे ॥ १
 बारह दशना जिय तथइरे वंशए उत्पन्न ।
 विस्तरी शाया घणौ कांड हुया बहुपुरुष रतत्र ॥ कि गां ॥ २
 अपर नाम सुद्धा मयोरे रुप यदु धौं जोड ।
 राय यादव राजीया कांड पुहवीरे पर सुधा सोड ॥ किगां ॥ ३
 वीसमो बावीसमोरे एणिवंश जिनंद ।
 उपज्यौउ आनंद मइ' कांड आयारे तिहां चउस बिहद ॥ किगां ॥ ४
 लण नइ' बलदेवजोरे वंशनइ' अवतस ।
 बासि नगरी हारिकां कांड कौमुउ अरिकुल विध्वंस ॥ किगां ॥ ५
 स्थान फइ आइ भलारे धर्ममदन भीम ।
 शक्रमुत सीभायरी कांड पोठारे पीरप निसीन ॥ कि गां ॥ ६
 शावनइ पर जून नारे बन'तयो नही पार ।
 एक एकांथी बडा कांड अगणितरे हरिवंश कुमार ॥ कि गां ॥ ७
 इन्द्रनगरी हारिकारे हारिकापथ सोड ।
 छपमा सरिपौ सद्धि कांड अनाररे नवि दीसइ कीड ॥ कि गां ॥ ८
 नित्य रत्नविनोदमइ'रे नित्य हरष लल्लास ।
 हारिकानगरी तथो कांड निति कोरे बाधतो वास ॥ कि गां ॥ ९
 नित्य सुत जन्मो सुबूरे नित्यसुतनी साल ।
 नित्यसुत परणतया कांड होवइ रे उच्छाड रमाल ॥ कि गां ॥ १०
 चउक पूरइ' कामिनीरे कलसना मंडाव ।
 दीपनइ दधि अचता कांड करीयइरे घरि २ कल्याण ॥ कि गां ॥ ११

કોજીયર જિન દેહરારે પૂજા પ્રકાર ધીકિ ધપમપ મટભી ।

કાર્દ વાજરરે વાજિણ અપાર ॥ કિ ગાં ॥ ૧૨

પેલ પેલના ઘરારિ ઘૂઘઘ ઘમકાર મળી ભાવર ભાવના કાર્દ મલોયારે

મન્ય માર હદાર ॥ કિ ગાં ॥ ૧૩

પ્રવલ્ભાવિ પ્રભાવનારે પરમ પુણ્ય પ્રકાર ॥

ચોકના ચીકારિણ કાર્દ પૂતોરે પૂષી મન આગ ॥ કિ ગાં ॥ ૧૪

તારી નીકી શોભતોરે પદ્ધિતીયાં તનિ મોલ ॥

માર મટારેં કરી કાર્દ લોણરે મુયિ મોંટા લોલ ॥ કિ ગાં ॥ ૧૫

રમણી કલોલરારે ઘાલ મોતી માર ॥

કરર મનુર વંચામણા કાર્દ વરતરરે જિન મન નીવાર ॥ કિ ગાં ॥ ૧૬

આજ હર દીપાલિકારે નારિકાકમ્ભ માલ ॥

આજિ પર્વ પત્રમુપાં કાર્દકૌ જરરે હરહર મુવિમાલ ॥ કિ ગાં ॥ ૧૭

મિલર માહમીમામટારે માહમિયિ મુવિમાલ ॥

ધવલ મટન્ય આરધુ' કાર્દ જથર અયર કાર ॥ કિ ગાં ॥ ૧૮

મચ્છ મચ્છ પ્રલામમુરે વિજયવન વિમેસ ॥

યોવિજય મચ્છ રાજીયા કંદીપરરે મુલધર્મ મરેસ ॥ કિ ગાં ॥ ૧૯

વિજય અયિ વિગાવનોરે ધર્મદાસ મુગોમ ॥

વિમા માનર પેમજી કાર્દ જીજનોરે જમમાદિ જનોમ ॥ કિ ગાં ॥ ૨૦

પદ્મમાર મુવિજીરે મુયમ યમ મર પુર ॥

પાય પ્રલમી પ્રમુતના કાર્દપા મલરરે મુલમાનર મુર ॥ કિ ગાં ॥ ૨૧

મલ્લર કીકોતરરે માસ માલલ મુહ ॥ ૨૧

તોજ મામમમુલર કાર્દ વામરરે વાર વાવિરર ॥ કિ ગાં ॥ ૨૨

જુકટિયર નહરમરરે પ્રામ મામિ વમાર ॥

મયનર અલ્પલપલર કાર્દ વરીયર મર અવિત મુમાય ॥ કિ ગાં ॥ ૨૩

ટાલ માનર માસ ઓહરિરનો વિમાર ॥

મુદમાર મામલર કાર્દ વામરરે મુમુલમલિ માલ ॥ કિ ગાં ॥ ૨૪

વચ્છી વજ વનરે ટાપની મામલ ॥

આદિની આગ્રાવરી કાર્દ વનર અલમી માલ ॥ કિ ગાં ॥ ૨૫

* This is probably the date of original composition of the work but not obscure for સંવત્સર ૬૬૨ indicates 76th year only. From this only it can not attributed to any particular century. ૬૧૬/૭૦

अथ लघुगद्गिरि मंदमोरे सकल गिरिवर ईश ।

तव लघुगद्गिरिवरं कांछिष्यामीति चिरं विद्या मौल ॥ किं नः ॥ १६

कलस ।

हरिवंशगंधी मृगश पायी ज्ञानबुद्धि प्रकाशनतः ।

पाप जावचं गंधी भावतु पुण्य चायी आननतः ।

करण पुत्र कलत्र कमला पते सुवत सुहृत्तयोः ।

पुण्य श्रीगुणपुरि जयह संघरंग वधा मर्षो ॥ १७

Colophon.

इति श्रीगुण मूरिसागर कृतं टालसागर समानं खंड नव ८ दास एक सतं
एकावर्ण १५१ अक्षतः । संदार्थव ५०५० । सं १७४० वर्षे शुचि दिन मने
१४ चतुर्दश्या कर्कशाद्यां लिपिकृतं प्रवासरे आर्गलपुरमध्ये विद्यापठके शुभं
भवतु कल्याणमस्तु । विरं नन्द्यात् पुस्तकं । लिखितवाचकयोर्मंदं
भवतु ॥ छः ॥ छः ॥ पंडितेः संमोध्य वाच्यं भद्रं भूयात् ॥ छः ॥ लिखितं
पूज्य स्युषि श्री श्री श्री श्री श्री ५ सह, दीपचंद्रजी तत् अनेवासी सहि
श्री श्री श्री ५ सह रांगाजी तत् विनय सहि श्री ५ सह, राजारामजी तत्
सिध्या सह, श्री ५ दयालजी तत् अनेवासी मुनि साक्षि ॥ श्रीरन्तु व ०८६०.
लिपकपाठकयोः शुभं भवतु कल्याणमस्तु श्रीरन्तु कल्याणमस्तु । श्रीलुंजा
गच्छे लिपिकृतानि ।

विषयम्—टालसागराभिषेकहरिवंशाख्यानविषयकगीतिनिबन्धोऽयं श्रीगुणसागरमूरिविरचितः ।

No. 121. त्रैलोक्यदीपिका । Trailokyadīpikā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 47. Lines, 12-4 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1811. Appearance, very old, worn out and writing effaced in parts Verse Generally correct Complete.

Sanghayanīsūtra was originally composed by Jinabhadra Gani and explained by Śricandra Muniśvara. The text under notice has been sketched from that by Hema Suri. Hence it has been entitled Madhyama Sangrahaṇī or Trailokyadīpikā, a lamp for the illumination of the three worlds, with an explanatory note under the name of Bālabodha. Subjects treated of in this work

are (A) five kinds of Śarīra (body), (1) Audārika, (2) Vaikṛīya, (3) Āhārika, (4) Taijasa, (5) Kārmana; Rūpa, four Kaśāya, eyes &c. five Indriyas, seven kinds of Samudghāta, three darśanas such as Samyaktṛiṣṭi, Mīradṛiṣṭi and Mithyātvadṛiṣṭi, five sorts of Jñānas such as Matijñāna, Śrutiñāna, Abadhijñāna, Manaparyajñāna and Kevalajñāna; three Yogas (1) Manayoga, (2) Vacanayoga, and (3) Kāyayoga, Upayoga, which are principally of three kinds (1) Sāmānyalakṣaṇa upayoga, (2) Sarvajiva-prati sākāra upayoga, (3) Anākāra upayoga. Of these Anākāra upayoga again is of nine kinds such as (1) Upapātā, (2) Cyavana, (3) Sthiti, (4) Paryāpti, (5) Karma, (6) Āhāra, (7) Sanjñā, (8) Gati and (9) Agati. Thus the Upayogas are twelve in number. These are the principal subject treated of in this work.

Beginning.

॥ ६० ॥ नमिउ अरिहंतार विह भवची गाहवाय पनेयं ।

सुखारवायं नरतिरियायं विवाभवयम् ॥ १

उपवायं अरय विरह मखर मसमय ममागमये ।

दसवायसद्व्याय भुयय वरयं जहज विहं ॥ २

अमर वलिहार मयिं तहे विवउ तिप्रि अतारि ।

पयोयारं मट्टारं सेयायं नरनिकायायम् ॥ ३

दाहिवदि वर पलिचं उतरउ कुंति दुप्रिदिमुखा ।

तहेवि मर पलिचं दिमुच आनुमुहोर् ॥ ४

Beginning of the Commentary

अरिहंत क श्रीवीतराट्टेव अने चादि मय दकेकी मिह वावाये उपवाय मसल माय पने इमिति वेनमभरी नहं सुखरिता ॥ नारकी १ नरमनुय २ अनेतिथ्यं ३ एहकी ज्यति क. आनुवी १ भवन घर कहेये विमान पवि घरज कद्वार जिहदि वने अने नारकी रहे ने नरकवासो तिह ने भवन कद्वारं वनेउ दाहवा क दिहमान ३ पतया पुत्र कहेयु पवि मनुय तिह. अना घर मरप नहो कज्ज जिह वारये तिहना घरादिक यान अमायन हे मायती न हो. एहने ज्यति (१) भवन (२) उगाहवा ए तिप्रि वीमं कटा ।

End.

दिहोदसयनाय ज्ञेय उप मोववाय अरवटिह ।

पयोवी किमाहारे मप्रिय ए आदह विह ॥ ६

मज्झारि इमपूरीय मीमर्द्धीय विरहव मयं ।

मंजववि वरमंयं मट्टुमा वीर'जय तिल ॥ ७

Colophon. इति श्रीबेल्लोकदीपिकाभाषी मय संयुक्तयोः संपूर्णं श्रीरत्न कल्याणमस्तु ।
श्री श्रीं । भक्तोद्भव दिवोक्तं जिनस्य मध्ये ॥ श्री ॥ संवत् १८११ वरते
मिली मीगसिर वद ६ दिने श्री ॥ महारक श्री श्री १०८ श्रीश्रीशिवचंद्र-
मूर्ति विजय रात्रे ॥

End of the Commentary. एतन्ना प्रचार यथाकार उपयोग जाणि वत् ॥

Colophon of the Commentary. इति सुयुक्तयोः संपूर्णं ॥

विवरणम्—पुस्तकैः ग्रन्थं वैभोपादीपिकाभिः काव्यज्ज्ञेन जिनभाः सटीकोत्पत्तेः ॥

No. 122. दण्डकसूत्र । *Dandakasūtra.* Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 x 5 inches Folia, 7. Lines, 5 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, torn in parts and slightly worm-eaten throughout Verse. Generally correct. Complete.

A review of the principal catagories of the Jaina philosophy, entitled *Vicārasāi*, in *Dandaka* verse, hence it is entitled *Dandakasūtra* also, by *Gajasāgara Gani*, pupil of *Dhavalā Candra Upādhyāya*. The principal catagories, according to the Jaina Śāstra, are (1) *Nāraki* including *Ratnaprabhā*, *Śarkarā*, *Bālu*, *Pañka*, *Dhūma*, *Tama*, &c., (2) *Āsurādi* includes *Bhuvanapatis*, *Tamatama*, *Asuras*, *Nāgas*, *Suparnas*, &c., (3) *Prithyādi* including *Apa* (water), *Teja*, *Bāyu*, and *Vanaspati*, (4) *Dvindrīyādi*, such as *Dvindriya*, *Trindriya*, *Caturindriya*, &c., (5) *Garbhaja*, *Tiryak*, *Manuṣya*, &c (6) *Vyantarika devatā*, &c. (7) *Jyotiska* including planates, stars, &c., (8) *Vaimānika*, (9) *Śarira*, (10) *Saṅghayana*, (11) *Sāṃjñā*, such as *Āhāra*, *Bhaya*, *Maithuna*, *Parigraha*, *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, *Lobha*, and *Gharaloka* (wife &c), (12) *Saṃsthāna*, (13) *Kasāya* including *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, and *Lobha*, (14) *Śeṣa* colour such as black, green, white, &c., (15) *Indriya*, eyes, ears, nose, &c, (16) *Samudghāta* seven in number, (1) *Vedanā*, (2) *Kasāya*, (3) *Marana*, (4) *Kṛiyavaikṛiyā*, (5) *Tajjasa*, (6) *Āhāra*, *Kevali*, (17) *Dṛiṣṭi* are three in number *Samyaktvadṛiṣṭi*, *Mithyātva-dṛiṣṭi* and *Misradṛiṣṭi*, (18) *Darśana* is of four sorts, *Caksudarśana*, *Acaksudarśana*, *Avadhidarśana* and *Kevaladarśana*, (19) *Jñāna* is of

five kinds, Matijñāna, Srutijñāna, Avadhijñāna, 'Manaparyāyajñāna and Keralajñāna, (20) Yoga, (21) Upayoga, (22) Utpāta, (23) Cyavana (death), (24) Sthiti, (25) Paryāpti, (26) Kimāhāra food of each animal, (27) Sanjñi, (28) Gati, (29) Agati, (30) Veda (male, female and eunuch).

Beginning. श्रीपरमात्मने नमः ॥

ममिह चतुर्वीम जिने तन्मृत विचियारलेसदेसवत् ।
 दंडगपएहिं ते चिययो सानि सुवेह भो भव्या ॥ १ ॥
 नेरइया १ अमुरार्ह ११ पुटवार १६ वेदिया दंडवेव ॥ ११
 गभयतिरिय मनुष्या ११ वीतय २२ कीइसिय २३ वेमापीया २५ ॥ २
 सखित यरीउ इमा अरीर १ सीगाहणाय २ सघयया ३ सभा ४ ।
 संठाण ५ कषाय ६ लेस ७ इंदिय ८ छ समुचाया ९ ॥ २ ।
 दिटी १० दंसण ११ नावा १२ जीयु १३ वडगी १४ ववाय १५
 ववण १६ डिई १७ ।

End.

पजति १८ किमदारे १९ सन्नी २० गर्ह २१ अगर्ह २२ वेए ॥ ४
 वाऊ वण्णअइ विथ अइया २ कसंण से जति वारम् १५ ॥
 सत्वे विइ मे भावा जिण मएण तसीपता ॥ ४४
 संपइ तुह मत्तअ दंडगपय भवण भन्निइययअ ।
 दंडतिय विरय सुलहं लह ममं दिंतु सुख पट ॥ ४५
 सिरि जिण हंस सुणीसररत्ते सिरि भवलसंद सीसिय ।
 गजसागरेण तिइया एसा विवसि अणइया ॥ ४६

Colophon. इति श्रीविचारसार्हं अमि. चतुर्वीस दंडक मूषटवारं संपूर्णं दमनम् ॥

विवरणम्—विचारसार्हं प्रतिनामक-दण्डकमूषटवारोऽयं निबन्धः ।

No. 123. दमष्टान्तकथानकम् ।

Daśadṛṣṭāntakathānakam.

Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches, Folia, 4. Lines, 4-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1836, Śaka 1701.* Appearance, old. Prose Generally correct. Complete.

* The date of the original composition is 79 Samvat see the verse एकोनामोति वर्षेऽस्मिन् विज्ञप्तादिगते &c. at the end.

A work on instruction for children entitled Bālavabodha. As it consists of ten different tales by way of examples, another name is Daśadṛṣṭāntakathānaka. The ten tales are the following (1) Cullok, (2) Paśaka, (3) Dhāreya, (4) Jvara, (5) Ratna, (5) Svapna, (7) Cakra, (8) Carma, (9) Yoga, and (10) Paramāṇu. The following Sanskrit ślokaś are written in the margin of the codex with reference to them.

“चक्री द्वादशकोऽथ विप्रविषये तुष्टी ददी वाञ्छितम्
विभो मूढमतिर्ययाच सपुरे याम् गृहे भोजनम् ।

यादृशान् गृहे विप्रिय सुखने वारं पुनर्वाञ्छति
दुष्टाय तदशीषयो निगद्यते भ्राता भवं मातृदम्” ॥ १

“चाणक्यः किल चन्द्रगुप्तनृपतेर्मन्त्री स्त्रीकी वार्यकी
देवीदत्तमुपायके च जितवान् स्त्रीकान् धनान् धनान् ददन् ।

भ्रातृन् मर्त्यं भर्तुं पथे प्रकृतवान् कौकदीनारत
सौम्यं धीत कदा तदापि नृभवी न प्राप्यते दुर्लभः” ॥ २

“धान्यं भारतसम्पत्वं च सकलं संमोक्ष्य तदादरात्
प्रस्थं सर्वपञ्चं कुतुकान्धे परिचिप्यते ।

इहः सूर्पककोष्के कदमपि प्रस्थं पृथक् रूपकं
चेत् कुतुकाच्च नृणां भवी भुवि तदा प्राप्यः प्रसादान् कथम्” ॥ ३

“राज्यार्थी तनयो वृषे च विदितो नूनं मम द्रोहकी
बुद्ध्यास्तन्मसद्वक्तृकोष्कपथे रन्तुं समारंभिते ।

स्नान् सर्वान् नृपनन्दनो विजयते यद्येकवेले वपः
सर्वं यान्ति समूलतस्तदपि नो संप्राप्यते मातृदम्” ॥ ४

“श्रेष्ठो रत्न सुवशकोऽथ क्लृप्तो यामान्तरः सौ गतः
प्रभेः सार्यमाय रत्ननिबद्धं दत्तं निदेशे पृथक् ।

जाला याचयते सुतानपि च ते व्यावर्त्तयं ते ह्यचित्
स्वर्गं निर्गमयन् सुधा नरभवं जीवः पुनर्माप्नुयात्” ॥ ५

“शालायां किल मूलं देवद्वपतिः सुतः समं भिक्षुणा
राधो चन्द्रमसं सुखे निविशतं दृष्ट्वा प्रभुहावभी ।

पादो राज्यमथो गुहायसहितं सम्यङ्कं भिक्षुकी
राज्यार्थी दधिभीजकी न लभते तद्वत् मातृदम्” ॥ ६

“संभं दृष्ट्वा शरीरं घट्टयत्यकान्धाविक्रयन्ते बुधे-
यके धीदृश धीदृश + + गुते राधा च तन्नाकरे ।

सुखीं हृमधे + + + सद्यसा शिवाप्रवीणः पुनः
 दुर्बुधो न विनीकितुं हि तदर्थं तद्वत्त्वं मानुषम् ॥ ८
 'जवालाहम + + + कूर्मोऽपि तोरं गतो
 वातोत्सारितशैबलिन सखलं चन्द्रं चिरात् दृष्टवान् ।
 कौटवक्ष कृते गतः सुमिक्षिते द्विद्र' पुनर्वाञ्छितं
 चन्द्रं नैव लभेत्तथा न शभवः संप्राप्यते अर्चिषित् ॥ ९
 "पूर्वाञ्चौ सखिलं युगं यदि भवेत् तत् पश्चिमाञ्चौ पुनः
 वातादीक्षित यूपरश्मिभिस्तु सा चेत् समिन्ना कदा ।
 सांता भूरि भव स्वपुण्यव्रततो स्वप्नं प्रमादाद्गं
 न प्राप्यं यममादुषं पुनरपोत्य' वीरलाघोऽमवोत् ॥ १०
 "द्विषी सन्दरसप्रिभं तिरिवरं कृताय चूर्णे वली
 कल्यातोद्भवयायुना विकिरते शीघ्रा बुधौ सञ्जतः ।
 मञ्जा त परमाकवः पुनरसौ पिण्डीकरोत्यादरात्
 मादुष्य सुभग पुनर्भवमहारण्ये सदा दुर्लभम् ॥ १

The main subject treated of in this work is the human birth, which can not be got easily. After repetition of several births of different kinds one gets human birth by his previous good actions. This theory has been illustrated with ten examples. The work was originally composed at the request of Kāraṇa a merchant for the perusal of the sons of Vacanācārya Sannāga, by Abhaya-dharma, in 79 Sāmvat.

Beginning. ॥ १० ॥

प्रथम्य श्रीमदावीरं सुरासुरनमस्कृतं ।
 कुर्वे यजन्मन्त्रवधि दमडटानविसरम् ॥ १
 बाणानामवशीषाय सुधिया करवाय च ।
 तकाप्रोपेक्षयाः सुखी भवन्त्येव ज्ञपापराः ॥ २
 बुद्धय पाप्मन धने ज्वरे रयसे सुमिष चङ्गे यत् ।
 चन्द्र जुगे परमाद्य दसदिङ्गता मयुष जन्ते ॥ ३
 तेन भवो लोका यथा चर्मे करिवानह विवर प्रमाद ।
 न करिवत् एतन्नर दृष्टातनी बाणावशीष सुयय
 श्रीमन्मित्र च्छम दूरीका राण्ये विजयिनि व्युटम् ।
 देहिनः करवाक्यस्यापदेन विदुषा मत्तम् ॥ ४

End.

वाचनाय सशङ्कमाराणां विनियक ।

चकाराभयधर्माख्यो वाचनायं विवेकिनाम् ॥ २

एकीभासीति वर्षेऽस्मिन् विक्रमादिते सति ।

तिथ्यङ्माने चालायावबोधं सुमार्थकम् ॥ ३

यावन्मोहनंभीरवनिन्दु भूचीरसागराः ।

तावन्नन्दतु सत्सहवाचमान, पदे पदे ॥ ४

Colophon.

इति दृष्टान्तकथानकं सम्पूर्णं श्रीः कल्याणमल्लः सं १८३६ वर्षे शके १९०१
प्रवर्त्तमाने मासीतम प्रथम यावत् मामे कृत्यपदे चतुर्थी तिथौ शनिवारि
श्रीमज्जेसल गङ्ग महादुर्गे प जैनसौमित्रिना निविताः ॥

विवरणम्—दशदृष्टान्तकथानको नाम कश्चिज्जेननिबन्धविशेषः ।

No. 124. दशविकालिकसूत्रम् । *Daśavikālikasūtram*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 46. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1663. Appearance, very old, worn out, writing effaced in most parts Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the *Daśavaikālikasūtra*, complete in ten *Adhyayanās* or chapters as (1) *Dummapupphiya*, the first *Adhyayana*, (2) *Śramanya Pūrvikā*, the second *Adhyayana*, (3) *Kṣullakācārakathānāma*, the third *Adhyayana*, (4) *Thajjavanīyānāma* the fourth *Adhyayana*, (5) the fifth *Adhyayana* is entitled *Piṇḍikhaṇḍebhise uddesa* (6) the sixth *Adhyayana* is named *Dhammathakāma* (*Dhārthakāma*), (7) the seventh *Adhyayana* is *Suvākkasuddhi* (*Suvākyasuddhi*?), (8) the eighth *Adhyayana* is *Āyāraṇiṇi* (*Ācāranidhi*?), (9) the name of the ninth *Adhyayana* is *Viṇayasamāhībauttho uddeso*, (10) the tenth *Adhyayana* has no colophon indicating its name, however it gives some definitions of the *Bhikkhus*, relating their characteristics. This work has been already described before see No. 20.

विवरणम्—दशविकालिकसूत्रम् ।

No. 125. दशारण । Daśāraṇa. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 2 Lines, 8-11 in a page, Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the good conduct and adventures of the king Daśāraṇa Bhadra Rājarsi, by Lālā Vijaya, a pupil of Vijaya Paṇḍita.

Beginning. ॥ ६० ॥

सारद बुद्धि दार्ढ्यं सेवक नयचानद ।
प्रथमुक्त मित्रगुरु भविक विकासनन्द ।
बद्ध शासनापति साधो वीर जिह्मद
हुं गारुडि भवति दशान भद्र मुचिन्द ॥ ० ॥

॥ छ टक ॥

दशान भट्टे सि अति उत्तम दशान भद्र मुर सीद्ध ।
दशान भद्रं राजा अनुसीदन् भविजनानामन सीद्ध ।
न्याह राय प्रजा पतिपालहं टालहं परदल पीडा ।
विमल निवारह धर्मविचारहं टालहं परदलपीडा ।
विमल निवारह धर्मविचारहं करह रंगरस क्रीडा ॥ १

End.

॥ छ टक ॥

इ द्र वादी बोलहं धन मानव अवितार ।
जउमान करो नहं लक्षपाति भवपार ।
साह वीर पदं पई धन मानव भवपीडा ।
इन्द्रपाय लगाडिउ तीसम अवरण कोई ॥

॥ छ टक ॥

अवरण कोइ एषी परि बूझि उरुमुकुट कर्ममंवातिहं ।
केवल पासी सुगति पीडता मंगलिक हू एषि बातर ।
भयता गुणता उत्तम तु गुण पुङ्गवहं सयत्न जगौस ।
सुम विजय दीडित मित्र प्रबन्धर लाजविजय निमदीस ॥ १०

Colophon. इति दशारण भद्र राय अपि सव्भाय संपूर्ण । इति चंडल मन्त्रे ।
साधवो भाला लिखितं ।

विवरणम्—दशारणभद्र राजपिं सहायविषयकोऽर्थ निबन्धः ।

No. 126. देवराजवच्छराजचौपई । Devarājavaccharājacaupai.
Substance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 27.
Lines, 7-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1792.*
Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A Caupai or Catuspadī poem on the adventures of Vaccha (Vatsarāja) Rāja, entitled Devarāja Vaccharājacaupai, by Vinaya Gani a pupil of Kanaktilaka Munīśvara.

Beginning. ॥ १० ॥ ऐ नमः ॥

परमोदयकारण पवर । अगदानंद पास ।
श्रीफल बधिपुरमडय चपचमी सुलतनिवास ॥ १
हंसगमनि परमसरो सफला जसु अवदात ।
बोणा पुस्तधारिणी पणमु सरसति मात ॥ २
जास पसायइ ततविणइ सुरप पुण कवि होइ ।
चिरमंदउ सा भारती कालीदास परि जोइ ॥ ३
तुभ पसाय विण जी करइ कवित कथा अवदाइ ।
भूष विणा जिम रसवती होइइ ते मनिसवाद ॥ ४
इ बालक बुताइइ सरसति करु पसाय ।
तुभ सुपसायइ जिकभू सरस सजोते थाय ॥ ५
कीरति कमला सगुण सुंत सुमति अग गीरीग ।
पुण्यपसायइ इण भवइ लक्ष्मीइ सकलासोग ॥ ६
पुण्य पसायइ परभवइ पामदेव विमान ।
केवल सिरि नदि कइ मुदा कइ पामइ निरवाण ॥ ७

* The date of the original composition is नयनवारिधिरसमस (मघो) 1673. See the end.

पुष्पकल्पतस्मिन्वर्ता फलदः मनोरथः सन् ।
 पुष्पवत् रङ्गो भूभलः कच्छः राजहृत्शालः ॥ ८
 जिह्व परिदीप्तः शास्त्रमरः सुषोणुः श्रीगुरुपाणिः ।
 तिस्रः परिहृष्टः दिशः तत्र कश्चिन्मन्त्र उद्गातः ॥ ९

रागगोपी माहि लज्जदो ।

श्रीजंबूदीप मुद्रामण्डलः लघुयोजनः परिमाणः ।
 सकलः दीपः विधिः सोद्वतोऽङ्गुलः गिरिः येन प्रधानः ।
 सुप्रधानः साधकः कश्चिन्मन्त्रोऽङ्गुलीः विगुणो जिह्वः वरदः ।
 लघुः कौचः सोद्वत् कनकगिरिवरः देवदेवी मङ्गलदरः ।
 विह्वरः प्रति भूप्रति व्याप्तिः जिह्ववरः जिह्वः जिह्वः प्रतिमयः घण्टः ।
 सुरः असुरः वितरः भवनश्रीभिन्नः जंबूदीपः मुद्रामण्योः ॥ १०
 भरतचेतः सोद्वत् भलः जंबूदीपमन्त्रारिः ।
 वरदामादिकः देवताः निवसन् जिह्वः विचारिः ।
 सुविचारिः पुरवरजिह्वः राजः इति प्रतिष्ठितः नासए ।
 जिह्वः वसन् प्रसूदितः लोकाः संगलः दुष्टः कौनहुः पासए ।
 घरः घरदः सोद्वत् जिह्वः प्रजापतिः पुरुषोत्तमः वदः सुविनिर्गुणो
 जिह्वः रघुः सुन्दरः षड् मङ्गलः भरतः येन सोद्वत् मन्त्रोः ॥ ११ ॥
 कमला जिह्वः किञ्चिन्मन्त्रोऽङ्गुलीः गोरीः बहुः आर्षदः ।
 कलिः करदः जिह्वः दिनः दिव्यः दीपदः अविचलः भेदः ।
 सुमर्भदि दीपदः कौनः क्षीपदः जिह्वः अवगुणल्लेखः ।
 गङ्गाः श्री मन्दिरः चेतसुन्दरः बहुतः पुष्पः प्रवेष्टः ।
 जिह्वः वीरसेनः नरिन्दराजः नमः कश्चिन्मन्त्रः सुपतोः ।
 अतिः सूरः सवः वलः पञ्चुरः सोद्वत् कमला जिह्वः किञ्चिन्मन्त्रोः ॥ १२ ॥

End.

वन्द्यराजभूपतिः जिह्वः मन्दिरदः आर्षोः बहुपरिवारदः क्षेपः ।
 श्रीमन्मन्त्रमुत्तमः आपदः जिह्वः राजभारः सुविचारदः ॥ १३ ॥

३८ दृष्टा

पञ्चरीः बहुधनः आपदः कश्चिन्मन्त्रः सवः संसारः ।
 विह्वः रमणीः साधकः भलः लीयः भूभलः भारः ॥ १४ ॥
 दालः—सुयः दाहरेः सुयः दाहरेः एवमो जातिः ।
 दालः पालः दालः पालः दालः दूयः समन्तादालः ॥

प्या नखराज सुमीर सीढ़रे किरिया गुणजनमनसीढ़रे ।

नन पवज निज करल विपीढ़रे ।

अभिमानमलगजपीढ़रे ।

पंच मुमति मुपति त्रुतघारीरे ।

नित प्रति निजगुह अगुघारीरे ।

नित विषय कपाय बिघारीरे

नित प्रणमर जस नरनारी ॥ ५५

दश भिदयती धूम लाबीरे करर मूधी निजमन बाबीरे ।

प्रति बीधर बहुल प्राचीरे बख्खराज सुनि गुणघाबीरे ॥ ५६

बहुदिन सुभसंधमपाबीरे निज अग्रभ करम पर लाबीरे ।

मन तामरु दुरर टाबीरे भवधी मन पावउ बाबीरे ॥ ५७

भइले अघसण भावइरे सुरनरनारीगुण दावइरे ।

निज पातक सकल समा वइरे बख्खमुछ पावइरे ॥ ५८

सुरधी भानव अग आईरे लेसइ सेज मन न लाइरे ।

तपबलि निज करम अपाइरे सिवल दिमइ ते सुखदाइरे ॥ ५९

राग धान्यासी ।

ढाल—कुमर इसीमन बीतवैरे एईगो इन परर धर्म भणउ मुषी ।

सहिमा अनीपमवेग सेबीधर धर्म बीसदाजिमल दीयर हो

सुख भनइ ॥ ६०

सिवपुरलोखा सासनीरे पामीजर हो धरम पसाय ॥ ६१

सुखकार खरतर गण धधी श्रीजिनसिंह सुखिंद ।

जस दीयउ जूगवर पदतलउ श्री साहिइ हो नय आबंद ॥ दासी ।

सृत्क्रियाकारक गुणनिधी आगम तथा डार ।

श्रीकनकतिलक सुनिसइ जवंती पाठकपद धारे ॥ ६२ सि ।

तसु सीस बाचक पद धरु लिपभी बिनयगुणवत ।

जिणकरि विहार पदीतलइ प्रतिबीज्यादे बहु आवकसंत ॥ ६३

दर्शप तसु सीस सदगुण तिलउ

श्रीरत्नसागरसुनोस महापीठज मुजस सहइ ।

जसनामइ हो सुख ऊर निसदीस ॥ ६४

गधिरव दर्प मनोहर गधि हेमनंदन धीर ।

एसीस तसु सुद्धकदगिति पतिपउहो गुणगभीर ॥ ६५

श्रीहृन्नन्दन गवि भयउ सुप्रसाद लङ्घि अभिराम ।
 गुणि सङ्ग कौरति धर्म ता ए भायाहो फलमुपकाम ॥ ६६
 योयाम भरणगरउ भलर श्रीमति जिन सु प्रसादि ।
 नयनवारिणि रस सुसङ्ग सुतवरसङ्ग हो गङ्गो परमाद ॥ ६७
 जे कहिय अगाम समतङ्ग अगुमीदीयइ ते सुङ्ग ।
 निष्कामि दुकङ्ग तेङ्गल जे कहियउ हो अगमर विरङ्ग ॥ ६८
 पुष्पावत श्रीशङ्खमुनि भयउ जे सुषङ्ग एङ्ग चरित ।
 ते लङ्ग लोला दिन दिनइ बलि होवर जनम पवित्र ॥ ६९ वि

Colophon. इति श्रीमोक्षविषये देवराज बच्छराज चौपदे संवत् १७८९ वर्षे कार्तिक
 वदि ७ दिने श्रीबीजातदेष्टि पाठना ॥

विवरणम्—वस्त्रराजपरिविषयक चौपदी निबन्धोद्भूतम् ।

No. 127. धर्मबुद्धिचौपदे । Dharmabuddhicaupā. Substance,
 country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 20. Lines, 1-16 in a
 page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1742.* Appearance, old.
 Verse Generally correct. Complete.

A poem on the character of Dharmabuddhi a minister of the
 king Pāpabuddhi, entitled Dharmabuddhicaupā, by Lābhabardhana.

Beginning. ॥ ६० ॥ दृष्टा ।

प्रथम जिणे सर परगङ्गी पुरव हार ।
 सेवक मन वञ्चितकरण सुष संपति दातार ॥ १
 मरुद्देव रूप नाभि सुत सेवन वरण सरौर ।
 विभुवनपति तारण सरण सुन्दररूप सुधौर ॥ २
 कवड यक्ष अमोसरो करे सेव सुविवेक ।
 हो सहिजंत सदावर्तुं पासति अङ्ग अनेक ॥ ३
 सुमति बधारे सारदा सदा सुजस संसार ।
 धर्म अजि मन तेहनी विघ्न निवारण हार ॥ ४
 धरम पदारथ जयंत मे बापाणे सङ्ग कीर ।
 लोकोत्तर लोकीक सुष असु पसादनुं होइ ॥ ५

* This appears to be the date of the original composition of the
 work. See संवत् सतरै वैशाखीसै at the end.

મગવલ કાયા મુદ્ધ કરિ પારાધે એ ધર્મ ।
 સંપદ પામે નવનરી કાઢે પાઠે કર્મ ॥ ૬
 કરે ધર્મ રોજે પડી તેપિ ચ મુષ પામેત ।
 ધર્મ મુદ્ધિ મંચી પરે સંકટ મુદ્ધ નામેત ॥ ૭
 ધરમ મુદ્ધિ મંચી કયા સરમ ઘણું શીકાર ।
 જતુર વિત મુષ જપને મુષે જિકે નર નારિ ॥ ૮
 રાગવંધ મે નવનરી દાલ પીપર પદ્ધ ।
 મુષતાજં યે એદ્ધ ॥ ૯

End.

દાલ જ'દાવન મત જાહુલ લારાજા કુયા પદ્ધે ।
 પદ્ધની જગતમે વાતમણી ધમરો ॥
 એ દટાત જનોપમ સુંદર મુષતા જોત સિરી ॥ ૧ જ' ।
 રમ જે ધરમ કરે નર નારી ચાલુમર કુમરો ।
 તામુ જરણદલકમલમનીજરનમે જમર જમરો ॥ ૨ જ' ।
 પદ્ધ સયાપો ધરમ કદાપી જીપદ્ધ વંધ ધરી ।
 મણતાં યુવતાં સમ કિલ પામે મવસિસુ તરણ તરી ॥ ૩ જ' ।
 સેવતુ સતરે વૈતાલીસે સરસે સદર દરકરી ।
 મુષતાલીસ કદો મુષવંતી સરસ દાલ મુષરો ॥ ૪ જ' ।
 શ્રીજિમવંદસૂરિ મદારક જરતરમજ્જપતી ।
 તામુ વિજય રાજે એ જીપદ્ધ દાલ કદો વિરતી ॥ ૫ જ' ।
 જીપમસાધે મુષવરધન મણિ જાપે સકલ જતો ।
 જપન સિદ્ધિ મુષવંત વચારમ માને જ્ઞપતી ॥ ૬ જ' ।
 વિષ્ય તામુ શ્રીસીમવચારમ સીમાપી સુમતી ।
 તામુ વિનિય શ્રીસાતિદરણિય વાચક વજ્ર વધતો ॥ ૭ જ' ।
 તામુ સીસ ગામે જામ વરધન પદ્ધ પ્રવંધ કદે ।
 ગોરસકે તોપિય પુણિ રણ જનહિતકરિ દુરત પદ્ધે ॥ ૮ જ' ।
 મયે મણાવે ગાદ મુષાવે કદિશ મમ જમદે ।
 જાલ જદનવનિધિરિધિત મુષક સિર મુષમુ જસંમલદે ॥ ૯ જ' ।

સર્જનાયા ૫૩૪

Colophon. કવિ ધર્મવિષયે ધર્મમુદ્ધિ જતુપદી સમાપ્ત ॥ શ્રી

વિવરણમ્—ધર્મમુદ્ધિજતુપદીનામક. કવિજ્ઞેનનિવસઃ ।

No. 128. नवतत्त्व । Naratattva. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 16. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A work treating of the nine Tattvas or the principal categories of the Jainas, which are (1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Puṇya, (4) Pāpa, (5) Āśrava, (6) Saṁvara, (7) Nirjarā, (8) Bandha, and (9) Mokṣa. These Tattvas are first enumerated in a gāthā which is followed by an extensive gloss in prose. Anonymous.

Beginning. ॥०॥ श्रीमन्महाय नमः ॥

अथ नवतत्त्वानि विद्वन्ने ॥ जीवतत्त्व १ अजीव तत्त्व २ पुण्यतत्त्व ३ पाप-
तत्त्व ४ आश्रवतत्त्व ५ संवरतत्त्व ६ निजरातत्त्व ७ बन्धतत्त्व ८ मोक्षतत्त्व ९
गद्या—

इदं बंधा मय पुन साग जीवा जीवाव जंति विद्वेदा ।

मुक्तो संवर निजरा विप्र विप्र एतन्नाथि वा ॥ १

अर्थ ।

बंधतत्त्व आश्रवतत्त्व पुण्यतत्त्व पापतत्त्व ए आर इय कहन्तो हाइहा भोग्य
जीवतत्त्व अजीवतत्त्व ए दोष विद्वेदा कहतां ज्ञापयं भोग्य मोक्षतत्त्व
संवरतत्त्व निजरातत्त्व ए तीन उपाये वा कहतां आदरयोग्य । जीव एक
प्रकारे चित्तगुणद्वयी जीवः १ जीव दोष प्रकारे + + सावर २ जीव
तीने प्रकारे जीवेद १ पुण्यवेद २ ननुमकवेद ३ जीव आर प्रकारे
देवदति १ मनुष्यदति २ तिर्यंच दति ३ नर्कदति ४ जीव पाप प्रकारे
एकेंद्रो १ द्वेन्द्रो २ त्रेंद्रो ३ चतुरिंद्रो ४ पंचेंद्रो ५ जीव छ प्रकारे दृष्टिको
काय १ अचकाय २ तेज काय वायुकाय ४ वनस्पति काय ५ पृथु काय ६
जीव सात प्रकारे ज्ञाया सातमो अकाय एवं ७ जीव आठप्रकारे आर
दति पर्याता अर्याता कीदा ८ प्रकारे जीवदि नवे प्रकारे सावर पाप
मय आर एवं ९ भेदे जीव दसि अनादीया अमरमयीया निष्ठा जीवमा
जवन् ॥ ४ भेद एकेंद्रो सुष अर्यान्तो एकेंद्रो सुषमर्यान्त एकेंद्रो वादर
अर्यान्तो १ एकेंद्रो वादर पर्यान्ति ४ त्रेंद्रो अर्यान्तो ५ त्रेंद्रो पर्यान्तो ६
तेंद्रो अर्यान्तो, तेंद्रोपर्यान्तो चतुरिंद्रो अर्यान्तो चतुरिंद्रो पर्यान्तो १० संप्रो
पंचेंद्रो अर्यान्तो ११ संप्रो पंचेंद्रो पर्यान्तो १२ अर्धसंप्रो पंचेंद्रो अर्यान्तो १३
अर्धसंप्रो पंचेंद्रो पर्यान्तो १४ एवं अर्धे भेद ।

Afterwards the varieties of Jīvas are mentioned as 563. 198 of Devas, 303 of mankind, 48 of animals, and 14 of Nārakīs. The No. amounts to 563. Devas are first enumerated in this way—

दशभुवनपती असुरकुमार १ नामकुमार २ सुवर्णकुमार ३ विष्णुकुमार ४
अग्निकुमार ५ होपकुमार ६ उदधिकुमार ७ दिगिकुमार ८ पद्मकुमार ९
सहितकुमार १० आठव्यतर ८ पिशाच ९ भूत १० जघ ११ रावण १२
किन्नर १३ किपुरुष १४ महीरग + + गंधर्व ८ आठवा अश्वत्थर अणपत्रो १
२. पणपत्रो २ इतिवादी ३ भूतवादी ४ कंदी ५ महाकंदी + + कोहिकी ७
पदक ८ एवं व्यंतर १६ सरव १६ पनेर भेदे परमाधरमो एवं १ एवंस्य १
ग्राम २ गुणल ४ रौद्र ५ उपरीद्र ६ काल ७ महाकाल ८ असिपव ९
धनुष १० कुंभ ११ बालुक १२ वैतरणी १३ खरखर १४ महाबोध १५
सर्व ४१ दश ज्योतिषी चंद्रमा १ सूर्य २ ग्रह ३ नक्षत्र ४ तारा एवं ५
चर एहोज दिर एवं १० ज्योतिषी सर्व ५१। After Devas Deva-
lokas are enumerated which are twelve in number, such
as—

सौधर्म १ ईशान २ सनत्कुमार ३ माहिंद्र ४ ब्रह्म ५ लांतक ६ एक
सहस्रार ८ आनत ९ प्रायत १० शरण ११ अशुत १२ सर्व ६३। The
remaining 135 varieties relating to Devas are enumerat-
ed also in this way. They are दशतीर्थगृभक १० तीन किंव-
भीषीया ३ नवलीकतीक ९ नवशैवयक ९ पांच अनुतर ५ total 99,
99 Paryāpta and 99 Aparyāpta = 198. The 303 varie-
ties relating to mankind are thus enumerated—
कर्मभूमि २५ अकर्मभूमि ३० अतरहीप ५६ सरव १०१, एकसोएक
पञ्चाभा, एकसोएक अपञ्चाभा, एवं २०२ भेद अने १०१ समूर्द्धिम मनुष्या,
द्वारा हो ल मलमूवादिक अने असुचिस्त्रान करे विषे उपजे निषारा
एवं ३०२ भेद मनुष्या भेद द्विवे।

The 48 varieties of Tiryānca are thus enumerated—

प्रतिषी १ अप २ तेज ३ वायु ४ साधारण वनस्पति ५ एवांच सूक्ष्म वादरगी
अपेया ये १० भेद कुपा प्रलीक वनस्पति ११ वेद्री १२ तेंद्री १३ बीरिद्री १४
जलचर समूर्द्धिम १५ जलचर गर्भज १६ जलचर समूर्द्धिम १० गर्भज १८
खचर समूर्द्धिम १८ गर्भज २० उपरिसर्प समूर्द्धिम २१ गर्भज २२ भुज

परिचयं समृद्धिम् २१ गर्भज २३ चौबीसेरे पद्यांत, चौबीसे अप्यांत एवं
४८ तीर्थचरामेद द्विवे ।

The 14 varieties of Nārakī are thus enumerated—

रतनप्रभा १ मकरप्रभा २ बाहुप्रभा ३ पंक्तप्रभा ४ धूमप्रभा ५ तप्तप्रभा ६
तप्ततप्तप्रभा ७ एषाने ही पद्यांत, सातेही अप्यांत, १४ भेद नारकोरा
सर्व मिथ्यो ५६१ जीवरा कृपा ।

The varieties of Ajīva are 560 of which 530 are Rūpīs and 30 Arūpīs. In the Rūpīs 100 kinds of Varṇa or colour, 100 kinds of Rasa or taste, 100 kinds of Saṁsthāna or shape, 42 of Gandha or smell and 184 Sparśas or touch are included. Thirty varieties of Arūpī include Darmāstikāya skandha, Dharmāstikāya deśa, Darṇāstikāya pradeśa, Adharmāstikāya skandha, Adharmastikāya deśa, Adharmāstikāya pradeśa, &c.

The Panyatattva, Pāpatattva, Āśravatattva, Nirjarātattva, Sam-varatattva, Vandhatatta and Mokṣatattva have been also treated of in this way, but the Ms. has become so worn out that it can not bear even a soft touch of a finger consequently we being unable to go through could not describe it fully.

No. 129. नवतत्त्वप्रकरणम् । Navatattvapraṇaṇam. Substance, country-made white paper, 13×6 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1820 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the same subject in a different way. In the former one gāthā only speaking of the principal tattvas has been quoted and explained extensively in Bhāṣā prose, while this one consists of 52 gāthās treating of the nine tattvas in a different way, of which the first gāthā nearly agrees with the gāthā already quoted in the former.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ।

जीवाजीवा पुण्य पावासवसवरीय निज्जरणा ।

बंधी सुकरी तदा नवतत्त्वा ह्रुति नादव्या ॥ १

अउदस १४ अउदस १४ बयालोडा ४२ वासी कुंति ८२ वायाडा ४२
 सतावन्न ५० बारस १२ अउ ४ नव ८ भेदा कमणेमि ४२
 एमविह दुविह विवहा अउविहा धंघळ्विहा जोडा ।
 विधणतस इयरेहि वेयगई कारण कारहि ॥ २
 एगिदि अमुह मिथरा सप्रिबए निदिआयसखिति अउ ।
 अपञ्जाभा पजता कमेण अउदस जोषहाणा ॥ ४
 प्पाणं च दंसणं चैव चरितं च ततो तथा ।
 धोरीचं चवठ गोअ एवं जीवण लक्षणम् ॥ ५

End.

थोडा नपुंस सिहा धोमर सिहा कमेण मंखगुणा ।
 इय सुखततमेअं नवतता लेसउ भणिया ॥ ४०
 जोषाइ नव पयणे जो जाणइ तख होइ सखत्तं ।
 भावेण सहइतो आयाण मानेवि सखत्तं ॥ ४८
 मर्खीई जिणेसर भासियाइ वयणार नन्नहा कुंति ।
 इय बुद्धी जखमणे सखत्तं निचलं तख ॥ ४८
 अतो सुइतमिर्तं पि फासियं इज्जजेहि सखत्तं ।
 तेमिं अवट पुगल परियही चैव संसारो ॥ ५०
 उखणणी अणतो पुगल परियही सुणियब्बो ।
 तेणं ताते अहा अणारगयडा अणंतगुणा ॥ ५१
 जिण १ अजिण २ तिल्य ३ तिल्या ४ गिहि ५ अन्न ६ सलिंगा ७ ।
 धो ८ नर ९ नपुंसा १० पल्लेय ११ सयंवुडा १२ बुद्धिबोहि १३

क १४ निक्काय १५ ॥ ५२

Colophon.

इति श्रीनवतत्त्वप्रकरणं सम्पूर्णम् ॥ संवत् १८२० का मिनो कार्तिक मासे
 कणपणे तिथी पढो भगुनासरे लि आर्यलपुरमध्ये ।

This codex has also an explanatory note written in margins as well as in the middle of lines entitled Navatattvaparakaranavicāra. Anonymous.

We quote below few lines from the first part of it.

श्रीचतुर्विंश तिर्यङ्कराय नमः ॥ जीवतत्त्व चेतनासिद्धत सदाकाल जगती
 १ अजीवतत्त्व चेतनारहित २ पुण्यतत्त्व सुखदायी ३ पापतत्त्व दुःखदाई ४
 आयततत्त्व नराकर्म भेलाकरे ५ सव्यपत्ता नराकर्मभावतो रीकर ६ ।
 निर्जरातत्त्व पूर्वकृतकर्म धपावइ ग्याममू ७ वधतत्त्व आत्मप्रदेश कर्मपुण्ड्र
 एकठा करइ ८ मोक्षतत्त्व सकलकर्मसंघकरे तिमहीज ९ नवतत्त्व हीव

जायवा ए नवतत्त्व जाण्वा जीवन्त मोचयति स्त्रीः द्वितीयादिय मू द्विवर
नवतत्त्वराभेदकद्वयै जीवरा भेद १४ अजीवराभेद १४ पुत्रराभेद ४२ पापरा-
भेद असुभदय ८२ आयवयवद्वयतत्त्वराभेद ४२ संवर आकागुण तेहना
भेद सत्तावन अक्षपी ५० निर्व्वराभेद वारव १२ वंशना भेद ४ मोचपरमा-
नंदना भेद ८ सत्तं नवतत्त्वना भेद २०६ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तव्याख्यासहितं नवतत्त्वप्रकरणं नाम कश्चिज्जनितिवन्धी वर्तते ।

No. 130. नवतत्त्ववालावबोधः । Navatattvabālāvabodhaḥ. Sub-
stance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 10
(without folia marks except the last one). Lines, 12-14 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn
and worm-eaten throughout ; writing injured in most parts. Verse and
prose. Not correct. Complete.

This codex contains only 43 gāthās on the nine categories with
explanation in Bhāṣā prose, entitled Bālāvabodha. The gāthās are
the same as those of the Navatattvaprakaranam. We quote below the
following extracts from the first part in order to give an idea of the
work.

नवतत्त्वमाया बालावबोधी लिख्यते ॥ यथावस्थित सावर्ज्ये वन्दुनडं खदप
ते तत्त्व कश्चिद्विद्वे सप्ततन्माधयो इह । जाण्वा जीवन्तं तेह मणोय द्वि
खलं तेहना नाम कश्चिद्विद्वे इह ॥

जीवाजीवापुत्रं पावासवसंवरी अ निज्जरणा ।

बधी सुक्कीष तद्वा नवतत्त्वाहुति माधव्या ॥ १

पट्टिलं जीवतत्त्व १ बीजत्त्व अजीवतत्त्व २ बीजत्त्व पुण्यतत्त्व ३ अचयत्त्व
पापतत्त्व ४ पांचमत्त्व आश्वतत्त्व ५ कटुत्त्व संवरतत्त्व ६ साधमत्त्व निर्व्वर-
तत्त्व ७ आठमत्त्व वंश तत्त्व ८ नवमत्त्व मोच तत्त्व । ए नवतत्त्वना नाम
जाणिवा । हिमपद नवतत्त्वनामाटिका भेदनी संख्या कद्वद्व इह । अत्र-

दस अचदस बायालीसा बाठीष ज्जति बायाला ।

सत्तावनं वारस अउमवमेया कमेवेधिं ॥ २

સંસારોજીવના ચતુદમેદ ૧ અજોવના ચતુદમેદ ૨ ૭૫ પ્રકૃતિના વતાશીઠ
મેદ ૩ પાપપ્રકૃતિના વ્યાસીમેદ ૪ કર્મ આવિનાનતં કારણ આશરકહિયદં ।
તેહના વજતાલીસ મેદ ૫ કર્મ આવતતં જીવદં રાપિયદં કર્મન વંધાર તે
સંવર કહિયદ તેહના સત્તાવન મેદ પીતાનાકર્મ જીવદં કરી અપોયદ તે
નિર્જરા કહિયદં તેહના વારમેદ આત્માજી કર્મવાંધાર તે વંધકહિયદં ।
તેહના ચારિ મેદ સકલકર્મનત અયકોજદ તે મોચકહિયદં । તેહના
વિચારનાનવમેદ દસીપરિદં અગુઝમિદં નવતત્ત્વના મેદનો સંઘા કર્મો ।

Extracts from the end.

અતી સુદુત્તમિતં પિ પાસિયં કિહિહુજ્જ સંમનં ।

તેસિં અવટુપુગલ પરિષદીચેવ સંસારી ॥ ૪૨

અંતસુદ્ધર્ષપ્રમાણ પુણજિણ કીવે શ્રીસમ્યક્ પ્રવચ્ચતં હુદં । તેહનદ ઇનિય
હુપ્પત । જુ નેહદ અતિવિષ્ણતં સંસાર ન હુદદ । જદ ઘણત હુપ્પ
તત અર્થે પુદ્ગલપરાવર્તં પ્રમાણ સંસાર હુદં પુદ્ગલપરાવર્તના દ્રવ્યલેખ કાલ-
ભાવાદિ ઘણામેદ હુદદ । પુણ હજી ચેવપુદ્ગલપરાવર્તંતેવ તેહના અર્થેનાહિ
મોલિયં જાડં । ૫હવત જાપી એક શ્રીસમ્યક્ દુજ નિયલ કરિવણતે
શ્રીસમ્યક્ મુધી જિનાયા માહિહુદદ । હણિ કારણો જિતનો આજ્ઞા પ્રમાણ
કરિવો ।

ઉસણિયી અથંતા પુગલ પરિષટ્ટ સુણે અચ્ચી ।

તેણં તાતી અટ્ટા અણિયટ્ટા અણતગુણા ॥ ૪૩

Colophon. દત્તિ નવતત્ત્વ લાલાવબોધઃ સચેપતી ચરાર્થેન વિહિતઃ ॥ ૬ ॥ શ્રી ॥ ૬ ॥

વિવરણમ્—લાલાવબોધાદ્ય્યાઘ્યાસહિત નવતત્ત્વગાથાઽવ વિવિતે ।

No. 131. નવતત્ત્વલાલાવબોધઃ । Navatattvavilāvabodhaḥ. Sub-
stance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines,
4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old,
worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose.
Generally correct Complete.

Although this work has the same name and treats of the same subject with the above described one, yet after examination slight difference is found owing to the omission of some gāthās only. Except the first two and last five all gāthās relating to Navatattvas have been omitted. Nos. of the gāthās do not agree with those quoted in the formerly described. The language of explanation also differs. As we have already fully described Navatattvas in our former descriptions we need not quote here further extracts from this one.

विवरणम्—पञ्चकेऽष्टिन् नवतत्त्वविचारो वर्तते ।

No. 132. नवपदतपविधिः । Navapadatapavidhiḥ Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 x 6 inches Folia, 2 Lines, 7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete.

. A guide to certain especial worship of the Jainas, entitled Nava-padatapavidhi. Anonymous.

Beginning. ॥ अथ नवपदतपकीविधिः प्रथमः अरिहंत पद १ उग्रव्रत गुण १२ काउसग १२ लीगच्छनी वादिषा १२ श्रीं श्रीं नमो अरिहंतस्य ए नामनी नवकरवाली २० गुणनी प्रथम आमोज यदि ७ तथाचैव यदि ७ दिनथी ए करथी करथी २ बार पड़िकमथा करवा ३ टंकदीव वादशा ९ टक पडिलिहण करथी मूमि संसारवी ज्ञानवर्ध पालवी ३ टंकदीवपूजा सिद्धचक्रपूजा । ८ आबिलकरवा पुनिमा सूची योपाल अरिह तया धोपड सांभलवी । द्वितीय दिने २ सिद्धपद रक्तवर्ण गुण ८ लीगच्छ आवनी काउसगा वामथा ८ दिषा श्रीं श्रीं नमो सिद्धस्य ओकरवाली २० गुणनी शिव पुर्वली परे तीजे दिने ३ आचायं-पद वीतवर्ण ३५ श्रीं ३५ कांपमति वामथा श्रीं श्रीं नमो आचरियस्य २० नवकरवाली गुणनीशिव पुर्ववत् चौथे दिने लवाधाय पद नीलवर्ण २५ गुण २३ लीगच्छनीका २५ वमति वामथा श्रीं श्रीं नमो लवाधायस्य नवकरवाली २० गुणनी ।

In this way the worship of the remaining five Padas, such as Saṅghasādhupada, Darśanapada, Jūñapada, Cīritrapada and Tapa-pada are mentioned

End.

प्रणयमानवतां नयनायकं प्रथमतीर्थपतिं शिवदायकम् ।
 नजतिदुष्कृतमभयसायकं प्रकृतानामतिमलकदायकम् ॥ १
 जगति शांतिसदासुखदायक सकललोक भवाम्बुधितारक ।
 हृदयतो विपदामपवारक सुरनरेन्दुरीतिप्रधारक ॥ २
 काममन्दयमानविनाशक श्रिययोगोभुवनव्यभामक ।
 अयति नेमिजिनो जिनशासक शिवबभूवमनोवविनाशक ॥ ३
 विकट स + + चेटकपाटभं प्रणयतां दधदक्षभवाटनं ।
 विगलितशिखिन् संस्तुतिनाटनं स्फुरतिपार्श्वजिनो मदमोदकम् ॥ ४
 वितति मेरुगिरिरेषिधीरता जलनिघेरपि भूरिमभीरता ।
 रजसि कर्ममणे च समीरता भवति वीरजिनस्य सुधीरता ॥ ५
 इति मति साधनानां पञ्चतीर्थोजिनानां
 प्रमुदितभुवमानां नासदेवाङ्गनानां ।
 प्रणतसमनरेन्द्रा सोमबुद्धिजिनेन्द्रा
 घनतिमिरदिनेन्द्रा द्रव्यदानेभिनेन्द्रा ॥ ६
 इति पञ्चतीर्थपैत्य बन्दनं

विवरणम् — पुस्तकेऽभिन्नवपदयोविधिनामकः कवियज्ञेन निबन्धो वर्तते ।

No. 133. नेमिनाथष्टादशमासाः । Nemināthadvādaśamāsa
 Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 5 Lines,
 6-10 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old
 Verse Generally correct. Complete

A poem on the description of twelve months addressing Nemi-
 nātha a prince who became an ascetic giving up all worldly
 connections, entitled Nemināthadvādaśamāsa, by his wife, daughter
 of Ugrasena.

Beginning. ओजिनाय नमः ॥

वीरविजयसेनको लाङ्गली करजारिके मेनके चामिन्दरी ।
 तुमकाहि धीरा गिरनार चटे हससे तोकको कडा चुकयरी ।
 यह वेषनही पियामनमको तुमकाको कुंसेसी विचित्रधरी ।
 कैसे बारहमास बसाओगे समझाओगे मुझियाइधरी ॥ १

तुम आनिं अमादमि की न सोधाररतती तुम कहिइ वरांतवृथाइ ।

कथन कोइजुरे जाहुं बंसवाइनिं आन सोमान बजाइ ।

मंससमुद्रविषै बलोमदमुरारको तोहिजाजन आई ।

नेमि पिघाउव आवी घरे इन बातनमि कहो कौन बड़ाइ ॥ २

बडाइ कहा करीये मुनि राजुल जीवनइ निमिकी सुपनी ।

सुतवध वधु सबजातचले जलबुंदनमो नेतने परनी ।

दिन चारनकेसममानिं सबे धिरता नरहो कहु सबहीपरनी ।

तिहाने यहजाणि आनंद सबे अमरे अवसिद्धकीः जपनी ॥ ३

पीग यावपिमि ततनी जनही धनघोरघटा चलि आवेगी ।

विबुं बोरते परन भकीरिखन कीकिलाकुं क मुनावेगी ।

पोधारेंच अवारोमिं रुक्मिणीं कहुदामनोदवडुराविमो ।

परगडको भोक्त सङ्गेनेहों दिनमें तपनेजघटाविमो ॥ ४

यह जीवनको कोरापनहीनरकहो कहाकेसरणगा तजैये ।

कालवेचो सबमे जगमें पोद्यामोश दिधनिमशासर देविउरये ।

इंद्र नागेंद्र धरणींद सबे जव आयपड़े तव बातचलेये ।

तातें कहाडर आसनकी मुन राजिमतीविष कुं मुनभरे ॥ ५

भाद्राक्षीवरपावरये तवकीं दिनरघनगवाउ मे ।

चिहुबोरतें पवनभकीरकरे तव कैसे दुंदवचावीगे ॥

घरहो कीं न आनिके जोगकरो वनमाहि वहुत दुष पातोगे ।

कहि राजे मतीपिशामान कहि शिवमुदरिखुं नहो पावोगे ॥ ६

ये जगमें सुखन कतराजव दुःखमें काल अनत गवायी ।

योनलखवीरा सीधे फिरें गतआरहीजाय महादुःखपायी ।

रोमबीयाग वियोग भयी किरजभहो मरन अदघत संतायी ।

भाद्राक्षीवरपा कौनये छम निरकनि मोदनान फीर आयी ॥ ७

u this way the difficulties in each month, which may necessarily
on Neminātha in his ascetic life are described.

भाद्रवैशाखको रघुनाराज सोतलनीरकी प्यासखगो ।

कीं मिरमे रहोगे मेरे नाथपो घामपहि सबदेह दहेगी ।

ये से कडीर मयेकवास सम तातजो केंसिव प्रीतपवेगी ।

नेमपीयाच उठ आवी घरे कहुयेकवारमिमिद्धजगि ॥ २२

धर्ममें सिद्धनजो कहि राजनधर्मकीधितें कहा नहो पावी ।

धर्ममें दर्शनज्ञान आरित धरि तिहाने सिवमारन पावे ।

धर्ममष्टैत वडोजगमि कही जीवदया तिहा धर्मकहावे ।
 धर्ममें मोषपरापक राजनधर्मविना कामनबावि । २३
 धर्मकोविटमीती साचीहे नाथजी जटम धर्मकैसे करीगे ।
 सुयचले सबधिंन्यो घातपट्टि गौरनारदहीगे ।
 पंथी पतंग सबे हरहिबपने घरकु सबही चाहगे ।
 भूपटपा अतिदृष्टदष्टे तब ऐसी महाव्रत क्यों निभहगे ॥ २४
 माधुषजन्मदुलभ यो इशकारनभारी ।-
 दुलभ श्रीजिनराजकोमारम दुलभहै सिव सुंदरनारी ।
 एसदुलभजिन जवे तवमीत सन्यासकीनारी ॥ २५
 बारहमास जोपूरे भये तबनेम कु राजन जाय मुनायो ।
 जामें द्वादश भातबनौतव पीजेसे राजन कुं सबभायो ।
 राजनबीतवसंजमलेकर निजंराकी बसनीगंऊधं जनायो ।
 राजन कीवतनेम जिनंदहै उत्तरलालविजे विधिनायो ॥ २६

Colophon. इति श्रीनेमिनाथजी १२ माससंपूर्ण ॥

विवरणम्—निबन्धेऽस्मिन् सद्यःसम्पन्नमान श्रीनेमिनाथमुद्दिष्टं तत् सदधर्मिण्यावादि
 द्वादशमासानुभवित्यमानकेशसन्निधिरुपस्थिता ।

No. 134 निन्दासन्तापः । Nindāsantāpḥ. Under this number only one folio of country made white paper of 14 x 6 inches was found, which too, after perusal appeared to be a fragment of some codex containing a number of little works such as Śrīpāśāvanāthālaghustāvanam, Caitya-vandanam &c In this state we may well infer that the book labeled here, must have been taken out and the above mentioned was placed in its stead.

अन्योपार्थलिखितस्य पुस्तकस्य स्थाने किमप्येकमात्रमन्यदीयं पत्रं वर्तते ।

No. 135. पञ्चाख्यानचौपई । Pañcākhyānacaupai Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 135 Lines, 5-12 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1785*. Appearance, not old, but writing injured in many parts. Verse. Not correct Complete.

Pañcākhyāna literally means a collection of five stories. It has been written on the base of the widely known Pañcatantra of Viṣṇu Śarmaṇ, the author of the Hitopadeśa, &c., "complete" in five chapters (Adhikāras), (1) Mitrabheda or separation of friend-, (2) Mitraprāpti or acquisition of friendship, (3) Kāka-Alukā or a story relating to Kāka and Aluka, (4) Labdhanāśa or loss of the acquired, (5) Aparikṣitakārin or a story of one doing every thing carelessly. Each chapter contains several interesting tales in the course of the main story like the Pañcatantra. In fact it may be called a literal translation of the Pañcatantra, by Ratnasundara Sūri, a pupil of Guṇameru Sūri, and an inhabitant of Sānandanagara.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीऋषिदेवाय नमः ॥ अथ पञ्चाख्यान चतुषादी लिख्यते ॥

प्रणम्य पृथ्वे परमात्मनः पद सरस्वतीमीशमुतं च सदगुरुं ।
सुदीपक्यामिबमूढमानसे सुपञ्चकाख्यान चतुषादीं ब्रुवे ॥ १

इडा

आदिदेव प्रभु आदिगुरु । शालिनाम जिनधीर ।
पाम आस पुरै क्षणी परमपुरुष मछावीर ॥ २
मिद्धिबुद्धिबलवधिनिधि गौतमगुरुभंडार ।
केवल दर्शन पूर्वधर ज्ञेय्या भवपार ॥ ३
तारण तारणवच भवनिपति, अजर अमर पदराय ।
गणधर दुतधर मुक्ति कवि प्रथमनंतम पार ॥ ४

गदा

जिहवयवकवमलवासा पुष्करपद्माटाविषुवरहत्या ।
हमामधिगयगमया सरसई सा सुहदाउ ॥ ५

* The date of the original composition is 1622 Samvat. See श्रीगणेशपुराणसार &c. at the end.

अदिरल शब्द मर्द्दाया प्रशानित सकलमनकलङ्का ।
 सुनिभिरुपासितचरणा सरभतौ हरतिमे दुरितम् ॥ ५
 सरसति मर्द्दाभागी वरदे कामरूपिणी ।
 विश्वरूपे विशालाक्षि देहि विद्यां परमेश्वरि ॥ ६

दीहृता

भारति भगवति सरसति करपुस्तक वरमान ।
 वेषा वाह्णि हंसवर आपै वचनरसान् ॥ ६
 कथय चपकतनवानजस तपै तैजसखसूर ।
 पीतंबर अंबर भलभूषण अंगर ॥ ७

चउपईनीडाल

चरणचोली चिरदिशग धरै विधेलीनवरंग ।
 नवजनादिरणकैलेवरी घमकै जोड़िसेवन घूघरी ।
 हारदोरसेवनमेषमी नलवलि आधाशशि घरकली ।
 करककण सोवन सूँदडीकान भवुकैरयसेजड़ी ॥ ८
 भक्तकिमनमोहनरायजीसिरि सःघु मोहै पदकजी ।
 नासा अतिमोति निर्मल पूनिभचन्द्र यकीमुखभनु ॥ ९
 कमलनयनि काजलनीरेह अधरधरग परवालीगेह ।
 दतपंक्ति दाडिमनीकलीकै जव हरहरी सुंभिनौ ॥ ११
 कमलमाल सुजदड प्रमाथ बेणिदड बासिगहुंमान ।
 बाँकीभगहि धनुषनुवक् कटिप्रदेश केशरितु लंक ॥ १२
 कथयकलय कुचवेद्यसमान कमठपीठपद गोपतिजान ।
 मुखत वोल कुकुमरील तनउगट घटनरसधील ॥ १३
 रमैरग जलधल आकासि वसेवसेवाव न नैवासि ।
 पूर आस कबिसुख अवतरी सरसति सरसबाणि दिवरी ॥ १४
 सुगुरुपरथगुलहीप्रसाथ पूनिमपधप्रवरगुरुराय ।
 गुरुया श्रीगुरुमेरुसुरीस वचनसारसत सबोलैसीस ॥ १५

दूहा

वचनसार अतिसरस सरस दियो जिनरसनदेव ।
 विधनरहित विद्या विभव आपि सदा सुसकवेवि ॥ १६

सिद्धवेदभागमनिगमश्रुतिन्याकर्मपुराण ।

तत्र छंदश्चणनरह्योतिथवैद्यपुराण ॥ १०

काम कीकरतिवृद्धिं स्वप्नकुल लखकीर्ति ।

नीतिवृद्धिं युतं बलविना नवकाईजांथी जीति ॥ १८

युतसुखरतटं पामिवा नीतिवृद्धिं दीयनाव ।

धर्मकर्म उपासीयस्व जिह्वं मुक्तिप्रभाव ॥ १८

विश्वकर्मा वीडवमलं श्रीगौडन्याति मुजार्ण ।

सरसकथा रसवर्णवत् नामदं पञ्चाख्यान ॥ २०

नर्तनविद्या वृद्धिनेतली तु कविमिच्छं मित्रवाद ।

काईजी अचरनेलहुंते गुरुचरणप्रसाद ॥ २१

धीपदं

पंचतव अईजेमाहि नामे पञ्चाख्यान कहिवाय ।

जाण अजाण जिन प्रीईवान बोले चौथी माहि रसान ॥ २२

कल्पित बोनकछा कविजेछ नरपति जनमन रत्ननेछ ।

सुणियोयस्सवे सावधान बाधैवृद्धि विद्यावल्गान ॥ २३

करणदेमतमउत्पति कही गेमठामबोल्है मही ।

विमलं वातविचारी करी कथाकहीलजिम दिज उच्चरी ॥ २४

इहा

देवतणें इकजीयणें नरमै जीयणचारि ।

जीयणनाप एकदेवका जवूहीपविचारि ॥ २५

धीपदं

लक्षसमुद्रतम पापनिकछी मध्यमेर सोवनमंलछी ।

गंगसिंधुयमुना नोधही सरतदेवविचि बह्नितीमणो ॥ २६

In this way some renowned places of Bhāratavarṣa or India are mentioned. Then a full description of the city of Pātṇā in Deccan is given. In this city of Pātṇā there resided a king Amaraśakti by name with his beautiful queen Canga. The king had three sons by the queen (1) the first Vasuśakti, (2) the second Ugraśakti and (3) the third Anantaśakti. When the children passed five and seven years of their age, the mother thought of making them learned. She recited herself the following sanskrit verses :—

“ विद्या नाम नरस्य ह्यपमधिकं प्रच्छन्नगुणधनम्
 विद्या भोग करी यशःसुखकरी विद्या शुद्धिर्गता गुरुः ।
 विद्या वन्धुजनो विदेशगमने विद्या परं देवता
 विद्याराजसु पूज्यते नहि धनं, विद्याविहीनः पयः” ॥
 “ यद्यपि भवति विरूपो वस्त्रालङ्कारविग्रपरिहीनः ।
 सज्जनसभाप्रविष्टी राजति विद्याधिकः पुरुषः ” ॥

Afterwards the king and the queen, after consulting with their chief ministers invited Visnu Śarmā a Brāhmana thoroughly conversant in all branches of Śāstras, to teach their sons. The learned Brāhmana on entering the court, blessed the king with following ślokas. —

“ चिरं जीव चिरं नन्द चिरं पानय मेदिनीम् ।
 चिरमाश्रितलोकानां पूरय त्वं मनोरथान् ” ॥
 “ कमलभूतनया सुखपद्मे वसतु ते कमला करपङ्कजे ।
 वयुषि ते रमता कमलाग्रजः प्रतिदिनं हृदये कमलापति ” ॥

The king prostrated before his feet and respectfully asked him to take charge of instructing his sons kindly. The learned Brāhmana agreed to his proposal and was appointed by the king immediately. Thus appointed, Visnu Śarmā began to instruct the princes through a new work, entitled Pañcatantra composed by himself for that purpose. Here ends the introductory portion of the work.

End.

नीतिशास्त्र एकहृदयद्रुतनाम पञ्चाध्यायन अथ अभिधान ।
 तैश्चयन्यतणसारिहर्षं वडाकूया पासदए कूर्द ॥ १८
 नवरसनुपवह विस्तर भावभेदि भाषा अधिकार ।
 नीतिरीति बुद्धिमतिनीषाणि श्रीरत्नसुन्दरसरिवरशाणी ॥ १९
 सरसति सुगुरु पसार लक्ष्मी
 कथाकालील चुपईए कक्षी ।
 भगवता बुद्धिमति लहि अतिघणी
 सुणतां सुखसंपति तेमणी ॥ २०
 सीलशानीसु वच्छरसार
 आसो अदि पचमि रविवार ।
 साथंद मयय सीहृद गुभठाम
 पूणिमपच गच्छे गुणधाम ॥ २१

श्रीगुणमेव सूरि गुणराय
 सबीयथ जन सेवड तम पाय ।
 सानिध्य सारइ जिन चुबीस
 अनइं अवर वलीयेत अधीश ॥ २२
 हरइ विपद आपइ संपदा
 सुधइमनि सुमरी सारदा ।
 जासपसाइं वचन विनास
 नहि कबीयथ मनवधित आस ॥ २३
 मुणयो सुकवि मदे इयोडि
 सुगुरु पसाइं रचीमइं जोडि ।
 बुद्धिमानजनइ बोल्हा वोल
 अवि मुणीकरयो रंगरील ॥ २४
 हर्षधरी साभलयो मदा
 आपद कटन आवै कदा ।
 संख्याशील कहा चउई
 मतइवीस अधिक वलीइइ ॥ २५
 भगुभपाउ निमल बुद्धि
 नवनिधि अट मझा इरे सिद्धि ।
 रिद्धि इद्धि मगल निमिदीस
 श्रीगुणमेव सूरि कहिसीस ॥ २६
 ईश्वर अवर जाधरा
 जांसवि मूर होपसायरा ।
 सयन विजुधसुखितां दिरवास
 देव सुगुरु कवि पूरइ आस ॥ २७

Colophon. इति श्रीपद्याख्ये राजनीतिबुद्धिशाल्ये विष्णुसंस्कृतोत्पत्तिविरचितकारिनाम
 पद्यमोऽधिकारः ।

इति पद्याख्यान चौपई समाना १०८५ वर्षे श्रावणमासे हृष्यपदे एकादशीतिथौ
 रविवारे सुश्राविका पुष्यदशमिका पक्षपरमेष्ठिकाश्रिका श्राविका श्रीमद्विमादेजी
 निखापित बोधलाभाय ॥ श्रीरन्तु ॥ कल्याणमस्तु । मर्दं मृयान् शुभं मृयान् ॥

विवरणम्—विष्णुसंस्कृतविरचितपद्यख्यानगतपद्याख्याननामकभाषापरनिबन्धोऽयं श्रीरत्नमुद्रसूरि
 विरचितः ॥

No. 136. पदावली । Padavali Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old Verse and Prose. Generally correct. Incomplete.

This work consists of Padas or verses with explanations.

Beginning. ममो २ अरिहन्तार्थं प तेषु कालेषु २ ए आत्मा मंपुण्यं कहीर ।
इह किल सकल अनन्य सकल्पपादपथ कथनाकथ ओकन्यसूत्रय वाचना
सकल श्रीसंघसावित्र्यान् श्रीदेवगुरुवरणक्षरणप्रसादात् विधीयते । यद्वा
भयं लोकस्य अतरंग द्रष्टुं आलोक चय एक निद्रा विक्रया प्रसाद मूकस्य
वधारण विवेक निर्मलस्य श्रीसिद्धांत तथू मूत्र साभलस्य सकल समोहन्
पूरितवा अभिनवस्य कल्पद्रुसमानः । निरुपमान प्रधान सकलतत्त्वनिधान
ओकस्यसूत्र तथी वाचना श्रीदेवगुरुत्वा प्रसादस्य ओसंघ तथा सानध्य
निर्वहान कोजइ ए मार्गं कुलिइ उपदेसइ भगवत श्रीश्रीतरागदेव वदित
सुरासुरसेव एभोवनौकनायक सकलसुधदायक अष्ट महापातीहारसंयुक्त
अष्टादशदीपविप्रसुत अलवीस अतिप्रथम मविद्वान् पीमिस वचनातिसय
विराजमान तिथइ श्रीपरमेश्वरिए मारग उपदिष्टिअ ज महात्मा तरे
कल्ये विहार करता प्रथो पीठि यामा न यामि विहारक्रम कर १ अनेक
तीर्थं नमस्करइ भयं जीव रइइ मिथ्यात्व पड़ता समधरइ एवि वर्षां कालि
एकस्य स्थान कि रइइ अनेक धीर अभिसंघइइ योगवहि धर्मकथा कदि
केइ कालि रयि वर्षां कालिसुधर धाराधर जलधर धीरवीधरमंडल
सौंघइ भीषइ करो एवि २ परथी प्रदाइ प्रगटइ कीमल किसलय झुटइ
द्यानकी २ अनेक जीव जीनि कपजइ २इ कारयि वर्षां काली जीवतपी
जयपाइइ अरिबीया विहार करइ । एमार्गे सिद्धाति स्थान कि १
कहिउ वधंइ यतः आसुअ पुनिमा ए वासावासं तु हीइ वाइलं धुगिर
वधुल दसमी आव इकंमि छितं मि १ अनइ अनेरे दर्शने इम कहिउइइ
यतः—

योगइमनकान् मासान् अटौ'भिर्गुर्विचक्रमेत् ।

सर्वंश्रीवदयार्थं तु वर्षांस्वेकव संवसेत् ॥

अनइ जे महात्मा श्रीपद्मपथापर्व न पड़िअइ तां माहात्मा सीकना
पुकिया रइणमइ विधइ ब्रतमान योगिन कइइ एवि पद्युवयोपर्व पड़कना
ए पच्छी कार्तिकी पुर्णिमा जा रइण + + + त्रयिक कइइ पद्युवया
अतिकी अर्थः परेषामस्ति एवथा वसितुं ए कारयि पद्युवया कहीइ ।

ए पर्युषथा आगमं एकं अनभिगृहीतं वीजं अभिगृहीतं कश्चित् भिन्नं
कारणं श्रीकल्प निर्गुक्तिं सिद्धांतं माह्निं दमिच कश्चित् इति—

इत्यो अणभिगृहीतं वीजगदर्थं सर्वोसे मासे ।

तेष परमभिगृहीतं निदिषाय किंचित् ज्ञातं ॥ १

अभिगृहीतं कारणं किंचित् अहिंसां च तं सुहृत्माह ।

अभिगृहीतं वीजा इत्येव सर्वोसे मासे ॥ १ अं २

अभिगृहीतं वीजं अहिंसां च ।

अभिगृहीतं वीजा इत्येव सर्वोसे मासे ।

जहीन चंद्र सवच्छर इह तहीनं चउमासा याको पेचासे दने जाववू
अणि अभिगृहीतं पच्छि अभिगृहीतं कहीन एह कारण अने जिह्वा अभि-
वहितं वपं ऊह तिह्वा चउमासा याको वीसे दिवसे जाण अण्ड एह कारण
आसाद रुदि पुनमि तण्ड एवमि चउमास पडिकमो अणि भाद्र वा रुदि
पंचमी पर्युषथा पर्व करइ । अनइ जहीन अधिक मास इह तहीन
पु मासा याको वीस दिवसे जावव यदि पंचमीह श्रीपर्युषथा पर्व करउ ।

At the end of this work Jaina Gurus are mentioned in this way—

तिह्वा पडिनुं जिन नीम विमेषतउ प्रथम तीर्थंकर । तेहण आमीजाद
देव केवल हिंदए पिह' रीतिह' बीजाइ तीर्थंकरना नामपदण लिवा ।

गणधरा बलीनइ अधिकारि गणधर १४५२ इया तेहना नाम लिवा पाडि
तही एणि श्रीमहावीर देवणइ ११ गुणधर तेहना नाम लिवा (१) ईंद्रमति,
(२) अचिभूति, (३) बाहुभूति, (४) विगत, (५) सुषण्णमासी, (६) मंडित-
पुत्र, (७) मौण्यपुत्र, (८) अकम्पित, (९) अचल भाता, (१०) वीतायं,
प्रभास हि व प्यिबरीबली नइ अधिकारी श्रीमहावीर नइ पाटि श्रीसुषण्ण
मासी तेहणइ पाटि श्रीजंबूमासी (१) प्रभवमासी (२) मय्यणव (३)
यमीभद्र (४) सभूति विजय (५) भद्रबाहु (६) श्रीसूक्ष्म (७) आर्यमहा-
गिरि (८) वलिखड (९) आति मूरि (११) ग्रामाध्य मूरि (१२) शान्तिग्या
(१३) जातधर (१४) आर्यसमुद्र (१५) मंदिर (१६) नामहति (१७)
रेवतिमूरि (१८) सिंध मूरि (१९) कृष्णि (२०) हिनवंत (२१) नागा
जुंन (२२) मोविन्द (२३) श्रीभूति दित्र (२४) भीहिय (२५) इण्डमवि
(२६) देवहिंदवि (२७) हिनगुराणी श्रीचंचेलप्यापका (१) श्रीआर्य-
रचितमूरि (२) श्रीजयसिंध मूरि प्रथम राजात प्रतिरोधकारक (३)
श्रीचंचेलीव मूरि आगमप्यालाधिर वंद नृहवा (४) श्रीनरेन्द्रसिंध मूरि

(५) श्रीमिह्वभ मूरि (६) श्रीजित शिंक मूरि (७) श्रीवर्धभ मूरि (८)
श्रीमिह्वतिलक मूरि (९) श्रीमिह्व तिलक मूरि (१०) श्रीमिह्व इभमूरि
(११) श्रीमिह्वग मूरि (१२) श्रीजयकौशिक मूरि (१३) श्रीजयकौशिक मूरि
तत्पदि पुत्र्यगच्छाद्योयदि विरहमान श्रीमिह्वान्तमगर मूरि यदयंत
वर्धभ द्विध प्रारभोद तैहकु प्रथम श्रीक

द्विध यद्यपि श्रीमिह्वि मुह्यता तथा वर्धभा संभित्या ।

तद्विध असांसित मूर्धन्य तथा वर्धभा किं सा भीमा पानद ।

तथापि जिम निमल गौरवार्थि कर्हममयपालि कीजद आमवरचारिंकीर
वाटिका कीजद कर्पूररचारिंमरिच मध्व राधोद कनकाभरचारिं
काष्ठमद पेडिका कीजद तिम पुण्यतथा व्याख्यानमृतरचारिं असांसित-
गुणा उपदेस साभलित

यदा यादृशोऽवसरस्तदा तादृशैर्भावं ।

यदा धवलगृह न स्यात् तदा लघुकुटीरके न वास्तवम् ?

यदि चतुर्जांतिकमोदका न भवन्ति तदा कंगमीदका, किं न गृह्यते ?

आ जह्म होइ सुती सा तेव अविज्वरेण कायव्या ।

ऐरावणमि मत्ते किं सेसगथा सुचलि ।

द्विध श्रीमिह्व रहइ आमवण कीजा

व्याख्योव्यौ सव साला जिणवचनकथा पुसूकः कीडकली

भोक्तव्यं व्यञ्जनाद्यं नवरसकलित + + + पापहारि

वास्तव्यागनुकीर्वा प्रतिदिवसमहो भोज्यमेतद्विकाले

संधि नाहं पुरोषा प्रमुदितमनसा तत्रदानेन युक्तः ॥ १

पुसा केन विभा हाव्या नारीभ्यां बालकेन च

सभास्थाने समागत्य सर्वैरेव नरोत्तमैः ॥ २

छ । श्री । छ । श्री । छ । श्री । ॥ ८६०

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—प्रथमोऽध्यायमधिक एव नास्त्यारम्भवाक्यं न चान्तिम वाक्यं विद्यते ।

No. 137. पद्मावतीजीवरागिचमावली । *Padmāvatījīvarāṅgikṣamā-*
vālī. Substance, country-made colourless paper, 13 × 6 inches. Folia, 1.
 Lines, 14-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
 old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem instructing the queen Padmāvatī the conditions
 of the soul in its different births, complete in 35 Bhāṣā verses,* by
 Samaya Sundara. We quote below the whole work that readers may
 have a complete idea of it.

* ६० ॥ राग वैजराठी टाल्लो जी

जण्यो मन चाव्या घर्षा एवनी टाल्लो ह्वराचो
 पद्मावती जीवरागि यमा वै जाव पणू अगिते भनू
 हवि विला आवें १ तें मुळमिळामि दुहरें
 अरिहतमो साय जेसै जीव विराधिया अउराचो खोग २ तें०
 सात लाप पुदवीतया साते अरकाय
 सात लाप तेंउ कायला साते वलि राय ३ तें०
 दस प्रत्येक वनस्पती अउदद साधार
 विति अउरिंद्री जीवना विवि लाप विचार ४ तें०
 द्वेव तिरजं च नारको प्यारि २ प्रकामी
 अउदद लाप मगुयला ए लाप अउराचो ५ तें०
 हण भवि पर भवि मेवीया मेवीया जी पाप अडार
 विविध २ करि परउ दुरगति दातार ६ तें०
 द्विंसा कोटी जीवनी वील्या मिरवा वाद
 दोव अदलादागला मैदुन उगमाद ७ तें०
 परिदद मैन्दी कारिमो कोटी कोष रिमेव
 मान माया आंभ में किया वनी गममे हव ८ तें०
 कलदकरो जीवद्व ज्य्या दोधा कृदकलक
 मिंदा कोधी पारकी रति अरति निर्मळ ९ तें०
 वाङ्मोया दो अउतरे कोधी दापव मोमउ
 कदुव कर्दव कुधने मउ भनी अली भरीमउ १० तें०
 वाटकिनें भविनें कोटा जीवना वंच वात
 चिकोमार भवि चिर जना माना दिन रात ११ तें०

मच्छीगर भवि माछना काछा कल बास
 धोर भोल कोली भवे सग मारया पास ११ ते
 काओ मूछानि भवे पया मय कठोर
 कोय अनैय जवह कोया कोया पाप अघोर १२ ते
 कोटवालने भविजे कोया अकराकर दंडी
 वंदोताण मरा विवा कोरता छह दंडी १३ ते
 परमाछनी नह भवे दोषा नारकी दुःख
 छेदण भेदण वेदना साइना अति विकड १४ ते
 तुंभार नह भविजे कोया नो माह पञ्जावा
 तेखी भवि तिल दोलीया पावो पेट भराइवा १५ ते
 दालीने भवि हल घया फाड़ी घुघीपेट
 सूड निदाण कोया घया दोधी बलद अपेट १६ ते
 मालीने भवि रोपोया मानाविध डव
 मूल पत्र फल फुलन चागा पापलच १७ ते
 आधी वाई आसनी भग्या अधिक भार
 पोटी लच कीडो पगा दया न रही लिंगार १८ ते
 छीपाने भवि छेतरी कोया रांगण पासि
 अगति आरम्भ कोया घण धातुर वाद अयास २० ते
 सूर पणें रण भूमना माया माचस हन्द
 मदिरा मांस माषण भया वाघा मूलनड कंद २१ ते
 घाणि घणावी धातनी पाणी उलंघ्या
 आरंभ कोया अति पोते पाप अं संया २२ ते
 अंगार कर्म किया बली घरमें दव दोषा
 सठस कोया बीत रागना कूड़ा कोसज पोषा २३ ते
 बिबी ऊदर निया गिलीह हतिघारी
 मूढ तमार तणे भवे में झूली बमारो २४ ते
 भाड़ भुंजाने भवविषे एक्केटो कोव
 भारि बिधा मोहुसी किया पाड़ तारीव २५ ते
 बाइण पोसण गारिमा आरंभ अनेक
 राधन ईधण आनिना किरा पाप उदक २६ ते
 बिकया आरी कोधी बली सेव्या पंच प्रमाद
 दहबिद्योग पया कोया रीदन बिघराद २७ ते

माध अने मावक तथा व्रत निह मागा
 मूल अम उत्तर तथा मुक्त दूषण लाग्ता २८ ते०
 माप विकू सोद चीतरा भिकराने समलो
 सिद्धक जीव तणे भवे हिंसा कोधो मवलो २९ ते०
 मूषा वडि दूषण चया बलि गरम गलाव्या
 जीवाणी दोष्ट्या घडा सोल वरत भंजाधा ३० ते०
 भव अनंत भमता एका कीया कुटुंब संबंध
 विविध २ करो वो मुख तिथसु प्रतिबंध ३१ ते०
 इच्छि परि इच्छि भवि पर भवे कीया पाप अथवा
 विविध २ करोवीसक कष्ट जनम पवित्र ३२ ते०
 रागवैवाही जैसुथे ए जीओ डाल
 समय सुन्दर कष्ट पापधी छुटे ते तत काल ३३
 दृष्टा—राखी पदमावतो सरणा कोधा पार
 सागारी अमश्य किधी जाय पचानी सार ३४
 यथा जडमे कल्ल पमात्त इमस्य देहस्य इमाह विलाप
 आहार सुबद्ध देह सवति विद्वेष वोसरिभो ३५

Colophon. इति पदमावतो जीवरात्रिचमत्कलो संपूर्ण (१)

विवरणम्—पतःपरं विवरणमप्रयोजनमिव ।

No. 138 पनरहकर्मदादानस्वरूप । Panarahakarmādānaavarūpa.
 Substance, country-made white paper, 10 × 8 inches Folia, 11. Lines,
 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh.
 Prose. Not correct. Complete

This is a little work treating of fifteen sinful karmas or actions which are prohibited to Śrāvaka. They are (1) Angarakarma or working with fire, (2) Banakarma planting, (3) Sādikarma trade of a Carter, (4) Bhāḍikarma lending one's own animals or things to others for timely use on hire, (5) Troḍikarma making hole upon the surface of the earth etc. Works of several traders are also included among the sinful works.

Beginning. श्रीमद्देशाय नमः ।

अथ पनरह कर्मदातृत्वस्वरूप निरूपेण कर्मदातृ मी व्यापार करतै पाप कर्म गाढवन्धन हवे ऐसा व्यापार मी पाप कर्म उमका आदान मी यदृश्य है जिस व्यापार में उस कुकर्मदातृ कहीवे इहां संसार में पाप ती मुख्यही व्यापार मी हू वैछे ती भी और सब व्यापार से तिए पनरह कर्मदातृ व्यापारमें बद्धत पाप अरु मलिन परिणाम हवे परंपरा पापकी चाले इसनासे यावककुं अवग्रह त्यागार्ह कदापि न छूटे आजीविका उमने लागी हीय ती परिमाण करलै ।

Of these the first Angārakarma is thus explained—

तिहा प्रथम अंगार कर्म सोल कहे जलाय कैयला करे देवे आजीविका उपजावे मीदंगालकर्म एतलै कौतरेकी भटी करे इंटनि पत्रावे कुपार कर्म लोहार कर्म सोचार कर्म अड्डारा कर्म बंगारा कर्म बंगड़ीहार सोडहर कलाल भठीधारा भडभुजा हलवाई धातुगालक प्रमुखजी अगनि सेती जितना कीरे व्यापार हे सी ई गाल कर्म ए व्यापारमें बद्धत दीव है ले कारणे सर्वनो मुख्य शस्त्र हे आग दिशि कहै' अथी सघने बडकावके जीवकु अरुण्य हवे इसनासे अनाचरणीय हे इदंगालकर्म प्रथम ।

The sinfulness of trade is thus described. Trades generally are of five kinds (1) Dantavāṇijya, (2) Lākhavāṇijya, (3) Rasavāṇijya, (4) Keśavāṇijya, and (5, Visavāṇijya. Each of these is equally sinful, take for instance the Dantavāṇijya,—

हाथीका दात, उल्लूके मख, जीम कलंजी और पंथीके रोम तथा परल्लिंजी प्रमुखको चमर मीके पुच्छका तथा हरिणके सींग केंडा प्रमुखके शींग और सख कौठा कीडी कसूरी जवाद मीती बाघवा चर्म दाघके मुडके वेश साबरसींग एसवका व्यापार दंत बाणिज्यमें आवे एवाणिज्यमें आदरमें जावे अदलेछेकु जव वी लीक बुद्र भिन्नादिक तत्काल इसी गैडा मख प्रमुख ओषु कौहिसान प्रवर्त्तें मद्दापाप अनर्थ करे अपनाभी परोवरम उछा गये मलीन प्रवर्त्तें लोभके इत्तु उन व्याधीसु कदापि कदवा परे महमारतांर आच्छा दांतएजे भारीदृष्टतासा आच्छे देखी गेती और बधता मील पावीगे तब व्याध इनु के कदर्यमें तीज्यादि कर्म करे ऐसीतरे सुदृश्य में जायना तिस्रोसर चीज व्यापारमें लेख दिख आगर से न लेखा आजीविका करी जोइ तिसनासे कुवाणिज्य त्यजथा एक हसोमरे तब दोष दात पावे एक गोमरे तब पुच्छ एक पावे ऐसीतरे सब मनिष लेखा इति दंत बाणिज्य ।

End. ए पनेरह कम्पादानमें जो जो चीज घर सन्धमें दविष्यता सन्धमें इत्यादि
अच्छूटेपचेलइया प्रमुखमें आवै ते कारखे कम्पादान किया करणीय पडे
छयकी जयषा इहाजी कम्पादान रखे है उसमें एकैक कम्पादानमें
दोय तीन चारभी बलते आवै उनकी जायषा ।

Colophon. इति कम्पादान विगति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽध्विन् पञ्चदश मानवजीविकावर्त्मककर्मणां सदीपता प्रतिपादिता ।

No. 139. पनरढाल । Panaradhāla. Substance, country-made white paper, 12 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of fifteen Dhālas on Devakīśuta, by Nemicaṇḍa.

Beginning. इस सोरठ चारामती नवमर्त्त तिहा वासदेवुए दसर दसार तेरा औषा
वाधव श्रीवस देवुए १ ।

और २ सामि समोस्या हरविउ गोपीनठ नायुए मेमिषंदनमनि अलजगु
अलजगु यादन सायुए २ वाधव छइ कइ २ पारणि मामी प्रसुगु आदेवुए
संघडि विहं जूए जयरी कीउ प्रवेसुए ३ ।

और २ सुनिवर मधुकर ओपनि गिदया श्रीगुणवंतरे आहार करइ अति
सूजगु देवकी मंदिर पुजतए ४ और २ दयी देवकीगह गरी निरपइ मरि
नयवे तिमरहो पइलंड हरयोउ बीनखइ सुवरे वयवेइ ५ ।

और २ टाल छुलीनठ ६ ।

End. श्रीमेमिठची सुषी बाषी दीवी लागी द्विको राखी
उपमम रसमती बाषी एइकार मा काया लाषी ८३
तहा लाषी दीव सुगारि बषी कुटुंब तबइ परिवारि
एणि सरि कौमु काजवाचं अविहकसुमति मउंराज ८४
उमवईन गुरराय नित प्रबमड तेइना घाय
जयमुक माल सुविंद जग नूच नैमि जिबंद ८५

जय गय सुकमाल सुषीय श्रीसंघदीर आसीस

जस नामिं परमाचंद तसमातां ऊई आचंद २४

Colophon. इति देवकीसुत गयसुकमाल पनर ढाल समापूर् ङ्क श्रीर

विवरणम्—पुस्तकसिद्धि पञ्चदशसंस्कृता ढालनाम प्रसिद्धा गाथा देवकीसुतविषयका वर्तते।

No. 140. प्रतिमास्थापनं। Pratimāsthāpanam. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1852; Sak 1727. Appearance, slightly worm-eaten throughout. Prose Generally correct. Complete.

A work treating of the erection of Idols according to the rule of Jaina scriptures. Anonymous.

Beginning. ६० इहा केर अग्यानी जीव कहैके जो आपनामें ग्यानादिक गुण नही तिथे प्रतिमा मानवी पूजवी नहि तेहं ने ए छतर दोजे जे आपनामें बप स्त्रीमें स्त्रीणा गुण केहाके पि च देया संविकारनी कारण पाय है ती जिन प्रतिमा ध्यान नी कारण के अने जो हिंसा पायके तिथे भगवत दया से धर्म काछी के तिहरी कहीजे जे परदेसी राजाकेसी गुदनें बादि वा बोजे दिन घये आठ' वरस' आधोने बंदना में हिंसा घरे पिय लाभ कारण गिणि लीटी न दयो बीजी मग्ननायगी ६ मिस प्रविबोध बाने पूतलोनी द्रष्टात काछी सी हिंसातो घर चिय लाभकारण गिणो हम भाव सुह दहा हिंसा नही लागती अथवा केर हम कहैके जे अन्हें आपने धान के बैठान मो गुण कहिछ' आमाने लाभ पासी तेव रीपिय भगवतो सुननें भगवतनी बंदनाने अधिकारै तिहा जाय बंदना बीधारा मोटा फल कला तथा विवेवाने अधिकारि हम काछी है जे भाव विवेपी एकली पाय भरी तिथे आपना अवस्थ मानवी ने ध्याने जिन प्रतिमा पूजना लाभ पायके हम युक्ति करता अने आगम सावे पिय जियप्रतिमा जिय समान जावरी मानवी माने ते आराधक अने प्रतिमान माने तिथे आपना विवेपी उल्लाखी अने आपना जघापीति बारै व्यभार गिय उद्यायेके जिवारै इनिखेपाउदाया तिवारे सिद्धांत उद्यायो तिथे जिन प्रतिमा त माने ते विराधक है।

End.

तत्र इतर थापनाय प्रमाणीयेत काञ्च यावत् थापनाय साक्षत प्रतिमादि-
रूपं पुनः अनुयोग द्वारात् यस्य चर्चा विस्तरतो श्रेयं तेमाटे गुणीनी
थापनाते गुणोत्तमान् काण्वी भगवतो भूवे नमराधिकारै निशार कहीपटी
आसात नार कही एक अरिहंतनी तथा बीजो साधुनीते जिन प्रतिमानो
आसातना यई ते माटे ते भिलोगिणीके तेहानी आसातना करता
अरिहंतनी आसातना घायतो तेहनी भक्ति करता पिण अरिहंतनी भक्त
घाये इम समीधारवीते मध्ये कल्याण है।

Colophon.

इति श्री थापना निवेद्या ऊपरि प्रतिमाथापनद्वसाचतः तस्य किञ्चित्
चर्चा सन्ध्या सं २८६२ माहि १०२० मि चैत्र वदि ११ रविवासरे।

विवरणम्—प्रतिमास्थापनविषयकः कथिञ्चैननिदम्बः।

N. B.—Under this number another copy of the work noticed above has been found which appears to have been copied in Samvat 1955 Māgha, Vadi 6 in country-made white Kāśmīrī paper. Folia, 8 of 15 × 7 inches having 3-11 lines in a page. Character, Nāgara. Not correct.

No. 141. प्रश्नोत्तरसाङ्गशतकं । Praśnottarasāṅghaśatakam Sub-
stance, country-made white paper, 14 × 7 inches. Folia, 21. Lines, 10-20
in a page. Character, Nāgara. Date, 1853* Appearance, very old.
Prose. Generally correct. Complete.

A work consisting of one hundred-fiftyone answers on a question, not mentioned here, but from different answers the form of the question may be assumed like this,—“how instructions should be given by an Ācārya”; by Kṣamākalyāṇa Gaṇi, pupil of Amṛita Dharma Gaṇi. The work is finished in the third line of the first page of the 19th folio. The remaining portion may be called an appendix containing छुटक प्रश्नोत्तर or answers of less important questions.

* This is the date of original composition of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ अथ प्रतीसर सारंगतक नौ बीजक लिखीयेके ॥

पहिले बीजे तीर्थकर देव समवसरणमें दिशना अवसरें पाद पीठ ऊपर राख राखीके से ॥ हाथ दोनूँ जोग मुद्रायें राखें ॥ आचार्य पिण प्रायें इण सुदेय करीमें व्याख्यान करे भगवन सुपतीन राखें ॥ आचार्य राखें इतरी विरै के । ए अधिकार चैत्यबंदन इच्छायसैं कछी के ॥ १ ॥

दूजे बीजे—भगवान् दिशना प्रार्भतां चतुर्विध संघरूप तीर्थमें नमो तिदण इण वचनं नमस्कार करी दिशना देंवें ए अधिकार आवश्यक निपुति प्रमुखमें तथा चैत्यबंदन इच्छायमें कछीके ॥ २ ॥

तीजे बीजे—भगवान् दीक्षालेतां सिद्ध भगवाननं नमस्कार करे ए अधिकार आचार्यग मुखें दूजे सुतस्तुति कहें अध्ययने के ॥ ३ ॥

चौथे बीजे श्रीवीरप्रभजीनी प्रथम दिशनामें कोइ जीव प्रतिबुझो नहीं तिहां ठाणंग टीका माछे तथा प्रवचन सारोद्वार टीका माछे कछीके देवता मनुष तियैं च सगलासाही मिल्याया अनैं आवश्यक इच्छासिमें कछीके देवताहीन आयाया ननुप्यादिक नयी आया पिण कौण ही सम्यक्तदी बादसी नहीं ए अकेरी इन्ही श्रीआचार्यग जीना बीज सुतस्तुति कहें अध्ययने पिण प्रथम दिशनामें देवताहीन आयाया ए अभिप्राय के ॥ ४ ॥

In this way only the answers are written one after another.

End.

एकसत इकावनमें बीजें—सम्यक्तनी विचार कहे के तिहां तत्त्व वस्तुनी सर दृष्टाते सम्यक्त कहौजे अनैं सरदृष्टाते प्रतिति प्रतीते मननो अभिलाष के ते अपर्याप्तादि अवस्थामें तथा सम्यक्तनी तिहांपिण बांकीके जेमाटें उत्कृष्टी सम्यक्तनी कासठसागरोपम स्थिति कछीके तेमाटें एलक्षण किशु संभव तेइनों उत्तर इम तत्त्व अर्थ सरदृष्टाते सम्यक्तनी कार्यके अनैं सम्यक्तनी मिथ्यात्व चयोपशमादि कथी उपनोजे ग्रह आत्मानों परिणामविशेष ते कहौजे ते अपर्याप्तावस्थामें पिणके वली सिद्धादिक भग रहितके तेहुमें पिण एववच व्यापकके माटें दोष नहीं इहां वली कोई पूछे आप आपणा शास्त्रमें कछा जेतत्त्व अर्थ तेहुमें सरदृष्टता जे परमती ते हुनैं आभिरुद्धि मिथ्यात्व के तिम जेनीनैंते मिथ्यात्व किमनयी तेपिण आपणे शास्त्रमें कछा तत्त्व अर्थ सरदृष्टके एहनी उत्तर इम पोताना शास्त्र म्यौ बंध कुभीके विवेकरूप प्रकार जेहुनैं बल बीजा मतउ आपवानें उत्तर एहवाजे परमती तेहुनैं हीज आभिरुद्धि मिथ्यात्व आपणी अनैं अर्थ अधर्मनी परीचा करी तत्त्व नी परीचा करी तत्त्व उ लपी आप आदसी ते गृह अर्थ तेहानें सरदृष्टता जे जेनीते साची युक्ति एकरी परम

उद्घापवाने चतुर है तो पिप तेहुनें अभिरुहीक मिथ्यात्व नयो केमाटे पीताने भाषे विवेक प्रकाश बंध नहीं कौधोहै दयो केनामें करी केनी दका पिप आपयें कुयाचारें करीहीज आगम परीदाने बधि तेहुनें अभिरुहीक मिथ्यात्व हीजहै सम्यक्ता हुवे ते बिना परीचा पक्षपात न करे केमाटे शौहरिमद्र श्रीजी कछो है पक्षपाती न में बोरें न होय; कपिलादिहु। दुखि मरुचनं यथ तस्य कार्यः परिग्रह" १ इति ए सर्व अधिकार प्रथम पंचामक इतिमें तया धर्मसंग्रह प्रकरणी में कछोहै तया चायिक १ अपरमिक २ चायोप-रमिक ३ ए तीन सम्यक् आरे कतिमें लामे किंवा नहीं तेहुनों उत्तर कहै लामे ते हम नारकगत पक्षिजी तीन पृथ्वीमाहि एतौनुही सम्यक् लामे तिहां चायिक ती पर भर भवनौ हीज लामे ते भवे नहीं न पामे जे माटे मनुष हीज चायक सम्यक्को आरंभक कछोहै उपरमिक ते भवनौ हीज हुवे चायोपरमिक तिहुं भवानो हुवे बाकी आर पृथ्वीना नारकौगने चायिक सम्यक् न छवे बीजा वे हुवे १ देवतिमें वैमानिक देवता में नारकौनी परें तोनुं सम्यक् लामे भवन पती मनुषमाहि वैहीज लामे चायिक बाकी तिहां उपजै २ मनुष्या माहें तोनुं सम्यक् लामे तिहां संख्यात वर्ष आउया बानाने उपरमिक भीते भवनौ हीज हुवे अने चायिक चायोपरमिक विहु भवना हुवे तदाहुमजिया मनुष्योनें उपरमिक चायिक तो वैमानिकनी परे आबो अने चायोपरमिक कर्मरुधने अभिप्राये ते भवनौ हीजहुवे सिद्धांतने अभिप्राये भवनौ पिप हुवे ३ पंचेंद्री तिथे च युगत्रियामितानुं सम्यक् मनुष्यनी परे आबो तया संख्यात वर्ष आइये बानी संज्ञा पंचेंद्री तिथे च अने तिथेचका तिपा माहें चायिक सम्यक् नयो बीजा वे पाहिला परे आबो एकेद्रियादिक माहि तोनां माहेशो एकही सम्यक्जन संभवै ३ एमजं अक्षरवर सारोहारना १४८ में भार मेनें तयानियय नय मतें श्रेष्ठोनें धरम समय जीवने धरमनी प्राति हुवे तेहयो पूरनां समय माहि सम्यक्कादि कछै ते सर्व धरम तो साधन हीज आब बी इहां एवंमूलरूप निययनहै धर्मसंग्रहो भाषने कछोहै १११

Colophon.

इति श्रीवाचनार्थ श्रीमद्वैतधर्मसिद्धान्तस्य वाचकसमाह्वयार्थसिद्धिंत
प्रयोगर सार्धमतकस सूचीमात्र आपायामुत्तराहम् ।

निष्पन्नमानन्दमयेर्जिनाथः

समाप्तिमेः सहपदैरवक्रम् ।

श्रीकार दीर्घ दितसर्गं शब्दं

श्रीसिद्धं शरवं ममायु ।

दीक्षा ।

सय आठार तपन समे यदि बैशाख सुमास बुधवार
संपूर्ण रथी बीकानेर सुवास १

आर्या ।

उत्तम धर्मरुचि पुत्रौ समसुविनीतनाम
पुस्ताल श्रौनिमित्त यद् कौनी धरि चीत ॥ १ ॥

तथ साली संघ जीवपु भोज नाम कदार
ताकी पुन आग्रहभयो नैसन मिर मभार १

इति बाधकपमाकल्याणबिहृत संवितभाषामय प्रशीतर साईशत ॥
संघारंथ ८०० है ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् साईशतक प्रशीतराणि वर्तन्ते ।

The appendix does not appear interesting so we leave it off.

No. 142. प्राकृतमनोबोधः । Prākṛitamānobodhaḥ. Substance country-made colourless paper, 11 x 5 inches. Folia, 24. Lines, 2-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A poem instructing the mind, entitled Prākṛita Manobodha, complete in 201 verses, by Rāmadāsa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ रामदासरुत प्राकृत मनोबोध प्रारंभः । श्लोक

संख्या १०१ श्रीराम श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ प्राकृतमनोबोध प्रारंभ ॥

गणधीशजो ईश सध्वंगुणाचा ।

सुखारंभ चारभतो निर्गुणाचा ॥

ननु शारदा मूल चत्वारि वाचा

गळ पंथ अर्नत या राय वाचा ॥ १

मना सज्जना भक्ति पंथेचि आवे ।

तरि शीहरि पाविजे तो स्वभावे ॥

जानि निंधते सर्व सीमू न धावे ।

जनिबंध ते सर्व भावे करावे ॥ २ ॥

ममाति मनिराम चिंतो ते जावा ।
 पुट्टे वै खरिराम अधिवदना ।
 सदाचार ह्यो रसा भी जियती ।
 जनि मानव तो चितो धन्य होतो ॥ ३ ॥
 मना कामना दुष्ट कामा नयेरे ।
 मना सर्वदा पाप बुद्धि न कोरे ।
 मना धर्म तानिति सातन कोहो ।
 मना रतारि सार विचार राहो ॥ ४ ॥
 मना सर्वहि संग सोडु न धावा
 अति आदरे सच्चदा वा धरावा ।
 जयाधे निसंग तहां दुख भंगे
 जनि साधन विष सन्धानं खागे ॥ ५८८ ॥
 मना संगहा सर्व संगामि सोडि
 मना संगहा भोच तात्काळ जोडि
 मना संगहा साधका मित्रसोडि
 मना संगहा हेत निशेध सोडि ॥ १०० ॥
 मना टोळाते ऐकतादोष जाति ।
 मति भंदते साधना योग्य होति ।
 चढे शूनवेराग्य सामर्थ्य जागे
 चढे दास विनाश तामुनि भोगी ॥

End.

Colophon. इति रामदासकृतप्राज्ञत मनो बोधः समाप्तः हस्ताक्षर घोड़ी गोपाय धर्मोप-
 कारियाचे । इति श्रीरामकृत प्राज्ञत मनोबोध समाप्त ॥ राम
 विवरचम्—पुस्तकः खिन् श्रीरामदासकृत मनप्रबोधनविषयकाणि भाषा पद्यानि वर्तन्ते ॥
 श्री नमः ।

No. 143. प्रज्ञोत्तरमालिका । Praśnottaramālikā. Substance,
 country-made Kāśmīrī paper, 11×5 inches. Folia, 6. Lines, 3 in a
 page. Character, Nāgara. Date, Śaṁvat 1785. Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of questions and answers on moral subjects, complete in 29 Sanskrit slokas, entitled *Prasnottaramālikā*, by Sitapata Guru or a preceptor of the *Svetāmbara* sect of the Jains. The work being small and interesting at the same time we quote the whole.

प्रपिपस्य जिन वरेन्द्रं प्रश्नोत्तरमालिकां बह्व्ये ।
 नागनरामरवस्यं देवं देवाधिपं ऋषमम् ॥ १ ॥
 कः खलु नालं कियते दृष्टादृष्टार्थसाधनपटौयान् ।
 कण्ठस्थितया विलसप्रश्नोत्तररत्नमालिकया ॥ २ ॥
 भगवन् किमदेयं गुरुवचनं श्रियमपि च किमकार्यम् ।
 को गुरुरधिगततत्त्वः सत्यद्विताभ्युदतः सततम् ॥ ३ ॥
 त्वरितं किं कर्मव्यं विदुषा संसारसन्निविष्टैः ।
 किं मोक्षतरोर्वीजं सम्यग्ज्ञानं क्रियासहितम् ॥ ४ ॥
 किं पथ्यं दानं धर्मः कः शुचिरिह यस्य मानस शुद्धं ।
 कः पण्डितो विवेको किं विषमार्वाचीरिता गुरुवः ॥ ५ ॥
 किं संसारे सारं बहुशो विचिन्त्यमानमिदमेव ।
 मनुजेषु दृष्टतत्त्वं स्वपरं द्वितायोदतं जगत् ॥ ६ ॥
 मदिरेव मोक्षजनकः का स्त्री ह्यः के च दस्यवो विषयाः ।
 का भववर्णीकृता को वैरो नन्वतुष्टो यः ॥ ७ ॥
 कश्चाद्भयमिह मरणादंघादपि कोऽप्यो मतो रागो ।
 कः यूरो यो ललनालोचनवाचनेन व्यथितः ॥ ८ ॥
 पातुं कर्णाञ्जलिभिः किमद्यतमिह बुध्यते सदुपदेशः ।
 किं शुक्ताया मूलं यदेतदमार्गेण नाम ॥ ९ ॥
 किं गह्वरं स्त्रीचरितं कथयतुरो यो न खल्वितचित्तः ।
 किं दारिद्र्यमसन्तोषः एष किं लाघवः याचना ॥ १० ॥
 किं जीवितमनवद्यं किं आशं पाटवेप्स्यन्मयासः ।
 को जाग्रो विवेको का निद्रा मूढता जन्तोः ॥ ११ ॥
 मलीनौदलयतजलमिव तरलं किं घौघं धनमघातुः ।
 के मश्वरकरनिकरानुकारिणः सञ्जना एव ॥ १२ ॥
 को नरकः परमशता किं सौख्यं सूर्यसगविरति यां ।
 किं सत्यं भूतद्वितं किं प्रमेयः प्राणिनामसवः ॥ १३ ॥ १४ ॥

किं दानमनाकाङ्क्षं किं मित्रं यद्विवर्धयति पापान् ।
 कोऽलङ्कारः शौचं किं वाचा मण्डनं मन्दम् ॥ १४ ॥
 किमनन्दफलं मानसममङ्गलं का मुखावहा मैत्री ।
 सर्वश्रमनविनाशं को दृष्ट, सर्वदा व्याधः ॥ १५ ॥
 को द्वयोऽकार्यरतः को वधिरा यः श्रयोति न हितानि ।
 को मूर्खो यः काले प्रियाणि वक्तु न जानाति ॥ १६ ॥
 किं मरुतं मुख्यं किं चानन्यं सर्वमङ्गलं दत्तम् ।
 आभरणान् किं शल्यमशुभं यत् कृतमकार्यम् ॥ १७ ॥
 कुत्र वा विधेयी यथो विद्यार्जने मदीयधे दाने ।
 अवधारणा क्व कार्या खलु खलु परयोषित् परधनेषु ॥ १८ ॥
 काङ्क्षनिष्कमनुविन्वा संसारसारता ननु इमदा ।
 का प्रियमी विधेया क्व चादाधिभ्यस्तपि मैत्री ॥ १९ ॥
 कष्टगतैरप्यमुनि, कल्याणनोऽवधार्यते जनोः ।
 मुख्यं विशदस्य च शल्यं तथा कृतघ्नस्य ॥ २० ॥
 कः पुण्यः सद्व्रतः कमथममाचक्षते चरितं व्रतम् ।
 केन जितं कुरुदेतत् सत्यं तितिषावता पुमा ॥ २१ ॥
 कथं नमः सुखैरपि सुतरां क्रियते दया प्रधाताय ।
 अकाङ्क्षिद्विदित्य मसारारक्तः सुधिया ॥ २२ ॥
 कस्य श्रेष्ठं शक्तिदम्, सत्यप्रियभाषिणे विनोदस्य ।
 क्व म्यातव्यं नायं पथि हृष्टाहटलाभाय ॥ २३ ॥
 विदुश्चित्तवित्तमयं किं दुर्जनमङ्गलं सुवतयय ।
 कुलजीवनि, प्रकृत्या के कनिष्ठाणि सत्पुत्रपाः ॥ २४ ॥
 किं शौचं कार्यं सति विमर्शं किं प्रकल्पमौदार्यम् ।
 तनुतत्रविलस्य तदा इमविषोर्दं सङ्घिञ्जन्म् ॥ २५ ॥
 विद्यामविनिवृत्तं दुर्लभमिदं किं ? कथयामि ननु चतुर्भेदम् ।
 एतद्वदलि भूयो विदुल्लसतो विमर्शे च ॥ २६ ॥
 दानं प्रियवाक् समाहितं आलस्यार्थं समानितं शौचम् ।
 व्याधः सङ्घिता विभं दुर्लभमङ्गलं चतुर्भेदम् ॥ २७ ॥
 इति कष्टरता विमलपद्मी नरमन्त्रिणा धियाम् ।
 ते मूढाभारणा अपि विभन्ति विदुन् समाजेषु ॥ २८ ॥
 वचिता मितपटुमुखा विमला विमर्शेति वक्त्रमादध ।
 प्रदीप्यमाना इति कष्टरता किं न भूयदति ॥ २९ ॥

इति प्रश्नोत्तरमाया समाप्ता ॥ संवत् १०८५ वर्षे मितौ आसु बदी २ ति
विवरणम्— सदुपदेशविषयकप्रश्नोत्तरमायापर्योक्ष्यं पद्य निबन्धः ।

No. 144. प्रियमेलक चौपई । Priyamelaka Chaupai. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia, 8. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara Date, } Appearance, old. Prose Generally correct Incomplete

The label of the codex leads us to think that it is a poetical work under the name of Priyamelaka Chaupāi, but after examination it appears to be nothing but an appendix only of a work, containing a list of the subjects treated of in that. The following questions will show the nature of the contents.

॥ ६० ॥ समझाव दाह तिमन राव दाहित स्वभाव माहि कीद मर
अउविम दंडक नाम माथ लिखिइइइ यथा १ शरीर ५, २ अंगनाहना,
३ संघयण ६ ४ संठाण ६, ५ कसाय ४, ६ सजा ४, ७ छेया ६, ८ ईदी १,
९ समुदघात ०, १० संनियसंनो ९, ११ वैद २, १२ पर्या ६, १३ दृष्टि २,
१४ दंसण ४, १५ नाथ ५, १६ योग २, १७ उपयोग १२, १८ याहार
कहिंसिगुलि, २० उतात ४, २१ आउधुं, २२ संमीहयार अर्समीहयार
२३ अयन ४, २४ गति ५ यागति ४, २५ प्राण १०, २६ योग १५, कवी
योग ४, तत्वयोग ४, कायजोग ० ।

अथ नारकिनु हार माहि इइइ १ शरीर ३ वैक्रिय १ अथीजस २, काश्रैव
२ अथगाहनाजिष्ट अनुष ० अंगुल ६२४०१०० वैक्रियज ४४० १५११
१०४०१००० उपजंतू भव धारणीयं गुलनुं य मंज्यात सुभाग उत्तरवैक्रिय
अ ३ संयसे यइणि । सयइणि नहि ।

४ हुडक संस्थान, ५ कषाय ४ याहार भय २ मे ६ संजा ४ याहार भय २ मे
ऊप २ परियइ ।

In this way the subjects treated of in the main work are enumerated.

No. 145. पार्श्वनाथग्रन्थः । Pārśvanāthagranthaḥ. The codex under this number has been entirely spoiled consequently not worth notice. So we are obliged to omit it.

पुस्तकमिदमादितोऽन्तावधि विलुप्तोत्तरं वर्त्तते, पचाणि च विपश्यन्तानि ततः परित्यक्तमिदं मन्त्राभिः ।

No. 146. पार्श्वनाथदशभवविवाहः । Pārśvanāthadaśabhavavivāhaḥ. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, worn out. Verse. Generally correct. Complete.

A work describing ten previous births of Pārśvanātha in Bhāṣā verses, by Śrīmukī Svāmin.

Beginning. ॥ ६० ॥ ओं नमः श्रीपार्श्वनाथाय ॥

समस्तं सरस्वती सारदमाय सुभ्रमनि एह उ' माहलु ॥
 धवल वधइ वज्र नागइ ढाल गाइ सुजिणइ हौरा लुए ॥ १ ॥
 मूल चरिच प्रभुकेर उपाउ पास भाविइइ भवोयण सांभलुए ।
 सांभलता जइ पुण्य प्रकास दसइ भवंतर देवताए ॥ २ ॥
 पोतन पुर वरि राय अरिबिंद पूज्य परोहित तसतणइए ।
 नरवर प्रतिइ' करति आखंड कमठ आखंड अमरभूत छेउ ।
 स्त्रीणि कारण वासवविरोध कमठ कोपि भरि काढीउए ॥ ३ ॥
 समकित रयण हृदय प्रतिबोध लणइ सोभाइ मनावीयुए ।
 विप्र अपराधीयणित्त गिरिण' गि अमरभूति कमठ घमा वौउए ।
 तिमतिमताप सन्नितकइ अंगिशेल शिलातलिघो सबइए ॥ ४ ॥

॥ ढाल ॥

हविउ' लालुजीउ जीउ कमठिए कीधू'
 भाई हिला फल कीधू' विसमउ करमविपाक ।
 हुवुकी गयधर राय ॥ ५ ॥
 बंध्याचल वन माहि नरवदा नदीय प्रवाहि ।
 भीलइ भीलइ निरमल नीरिइ' परवत माहि सरीर ॥ ६ ॥

आभूदेवद आगासइ अरविंद राय विमोसइ ।
 इंसित अघिर संसारी खीधु संगमभारी ॥ ७ ॥
 आगम सुयल संपन्न अवधि ज्ञान लपन्न ।
 फिरि फिरि करइ विहारो गुणगणयथ भडारी ॥ ८ ॥

॥ टाल ॥

End.

पुरीय परषदवार पुहुविय प्रभु देसना करइए ।
 सांभनइ वरण अटार सुरवइ सुफल जाणीए ।
 वीन वइकि करजोड़ि सामीय त्रिपदी उपदिशए ।
 व्यापीय विभुवन तहि रघीमण पूरव पापहरी ।
 अरय अनंतत हीइ तेतो जाणइ कैवलीए ॥ १ ॥
 सारसिद्धान्तविचार ओमुखि सामीय बोलीयाए ।
 तेइअ पामइ पार बूज व्याजे जगि जीवघना ॥ २ ॥
 इन परिकरइ विहार । अतिसय अतिधना आगलाए ।
 कछाड़इ वरवार । मुकति तथा सामी पास जिय ॥ ३ ॥
 भगटइ पुण्य प्रकास शसवइ मिभुवनि तिमिरहरी करइ विघन
 विषाद ॥

देवहण देवजीराउल छए ॥ ४ ॥
 दशविध कल्प सभान दसभव एमइ सुखिबोलीयाए ।
 नामिहि नवइ निधान अह घरि आवीय अवतरइए ॥ ५ ॥
 जीम सहस सुखि होइ कीकि वरस कवि होइ ॥ ६ ॥
 तुलबनेसनू जाणइ सुरख किंसित नयाणइ ॥ ७ ॥
 मणि पेलुइम बीलइ अवहन कीर तह तोलइ ॥ ८ ॥
 तू माया तू य तात कइइ किसी परिनात ॥ ९ ॥
 भतो पुरि भवाहित तू सरणगत साहित ॥ १० ॥
 करि करि दीन पसाउ जगि कीराउलि राउ ॥ ११ ॥
 राधि राधि गइ सामी तू परमारय पामो ॥ १२ ॥
 कीखल कवित विसाली दइइ अनइ रसाली ॥ १३ ॥
 पटता गुणभाए सिद्धि पाइ अविचलरिहि ॥ १४ ॥

Colophon.

इति श्रीपार्वनाथ दशभव बोवाइलल संपूर्ण ॥ साधवी बाइला तनु विपवी
 सांभोलीलालिधित ॥ ओ ॥ ओ ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथदशजन्मविवरणविषयकः कथित् पद्यनिबन्धः ।

No. 147. बालावबोधः । *Bālāvabodhaḥ*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 31. Lines, 8-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1813*. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Bhaktāmarastotra in Bhāṣā, entitled Bālāvabodha, by Śubhabardhana, a pupil of Sādhuvijaya. It begins with a long story relating to the origin of the poem, as—

॥ श्रीगुणादि जिनेश्वरी नमः ॥

श्रीमदादिजिनं मत्वा कृत्वा वाग्देवतां मुदा ।

भक्तामरस्तवध्यायीं लिख्यते वार्धया मया ॥ १ ॥

श्रीभक्तामर महाशिवजी मूल उत्पत्ति लिखीयेइइ उन्नीसो मगरोयइ बहउ
राजा भोज राज्य करइ तिहां भयूर पण्डित मुर्धेमास्त्रनइ विषय कुशल
बसे । तेइनइ जामाई बाबपंडित तेइपिय अति कुशल परं बहूँइ
परम्परइ घचाघच मत्सर एक बारते विजेइ पंडित विवाद करेता राज-
सभावर पकता राजा कहइ भी पंडित मुर्धे जाग्रीर दीम जीवउ तिहा
मुर्धारा बिहूँ नाहि तेइनइ मरमती बदावर तेइ उगळउ पंडित न
मोमली विजे अभिमानपुरित जाग्रीर भयो जाल्या बाटउ तेइना अर्चकार
उतारि मरमती यह पांच यह पीठो पोथाना बिक्रीइ न पुहइ पई पीठि
एणुँइ अर्चकारनी इतिना पोथा छइ बभी चाया जाल्या निगल पांच
पांचनइ पीठोवा द्वीपो पुहइ तिहा न अतर यह अर्चकारनी इतिना बीजा
पडना पोथा इमबीओ, बीओ ओयो बारवर विमगइय पीठोवा एक
अर्चकार अचरनी इतिना पोथा जाबी तिदिइना गर्ज गल्ला तिहा मकी न
विजे एकर ठामि मूला निवारइ मरमती आकाश वही प मगना यह
कहइ मतपण् ममलार्थ प मोमली भयूर पंडितइ अय कवच लकड़ जिह
ममला पुरी ।

बाबीदरहरायात बिहूँनीकर्मभंग ।

इहं आनुरमहेन मतपण् ममलाम् ॥ १ ॥

* The date of original composition is "मदभेदेभङ्ग" १८१३ ।

वाचपंडित तिष्ठतु हृत्कारकरो इमस समया पुरः ।

यथा उक्तं सीधाय विष्णोः शब्दनाम्नुजे ।

विरराज पिभाव्या शतचन्द्रं तमस्तर्ल ॥ २ ॥

विचारपटो सरस्वती भण्डतु ह वाच तुभ्य पांडित मयूर पंडितं एव
हृत्कारक विद्यां अधकतुं उक्त एव मयूर श्रीकारनी इतिना उक्त
ना पीठिया भद्र दिवाद्या सरस्वतीना भण्डारनर पारकी भरी पण्डित ते
भयो विद्यामठ गर्भं न करिवध जेतयो कछत छह मारुत कोइ रत्न
इत्युक्त ए पंडित अष्ट चैव आमुश्रमात्र पुण तरतम जोए नमइ विद्वान् ॥
इमउं कही सरस्वती चै विद्वान् प्रीति परस्परत पाइ तिवार पण्डित रिउं
पंडित वाद्य इति परस्परं मिलतां कछिपो गन्या पूर्वं रीतं रावो
सेवा करइ द्विवर एकदा भक्तावई वाच पंडित नइ आपकी मायां संघाठ
धेइना कलह हुआ पिणते स्त्री आपणत मानन भू कर रावि चरो रई
एह वर अवसरि मयूर पंडित शरीरनी चिंताइते घर द्वेवलि आरुत
तिहा गउधि वेटो जमाई ना शब्द सामनी लभत रछत वाच पंडित
भाय्योनइ पगे लागी कछइ हं पनित्रते माहुरत अपराध एक तूं चनि
वली अपराध न कइ नइत कछिउ तउ वाच पंडित तिवर भाय्य
रखखतइ नेउर सहित पगे करी माहुर आहखत एहनउ जायो मयूर
पंडित दूह वाचत भौत वर माहुरी वैचोकेह वीरीसाल अशोक के निहार
ते स्त्री न मानइ तिवारइ वाच पंडित इम कछइ काव्य काव्य—

गतवाया रावि कृष्णतनु शमी प्रीथते इव ।

प्रदीपोऽयं निद्राशमुपगतो घूर्णित इव ।

प्रणामांतो मानन्यजसि न यथा त्वं क्षुधमही

कुचपल्यामलगा इदमपि सुखं मुकटिनं ॥ १ ॥

ए काव्य सामंतीते मयूर वाचमति यथा कछइ भी वाच उधु पदमभिव
अतिरीसाल पयायको एक स्त्रीनइ चंडि कठित इमउ भवित एवा
सामंतीते महा सती चितवइ माहुरत स्वरुप पितरं जाख्यउ भिन्नप
उए पितर नइ जे वेटोना स्वरुप जोतउ हंडइ तिवार पकी अति रोवा
थोई तिवर स्त्रीइ सुपलइ तं वीलइ करी काख्यउ अनइ इसीसाप दोळी
जैतुं पुनिकाना अरिदनी जीवणहार कछी थाए मयूर पंडित तिवर
आपइ तनुकाल कुछी थयउ शरीर कुछ मांडला थया तिवर स्त्रीइ वाच
पंडितनइ कछउ माहुरा पितानइ शरीरइ कुछरोग ययी हं मझासती

साहस साप अन्यथा न याद प्रभाति मयूर पंडित मोटल बरक वस्त्र छड़ी
 राजसभाई आवतउ देखी बाँध हमी राय समधि मयर प्रतिह इसउ
 कह आवत बरकीडी इसउ बाप नी वचन सामची बार। पुईह पंडित
 एह वउ क्यु कहउ छउ बापपंडित कहइ स्यामी चहई करीयर चम्पारा
 वचन अन्यथा न याद जीवरा वउ राजा धइ मयूर नी सरीर जीवरा औ
 कुठना माइला शरीरइ दीठा राय कहइ मयूर पंडित गुहई शरीरनी
 कुठ नीगमीनइजि राजसभाइ आविवउ तिहायकी मयूर दूह बाँधउ
 मूर्धनइ प्रसादइह एक चित पणइ मूर्धनइ जम्भारातीतकुम्भीइव इत्यादि
 मउए काये सव्या छटइ जिहायइ मूर्धनइयच धइ कहइ मयूर मांमि
 कउउ मयूर कहइ कठ रोग नीगमि मूर्धन कहइ मयूर पूइ वडवा दप
 ववा देखीइ अणयमती सेवा करक शापइ करी कुठो कौधउ ते कुठइ
 भीग बुहु छभयइ पणि सतीना शाप दकोउ कुठ है ते किमजाइ पणि एक
 किरण छैइ जितता हमै कठ टंकाइ इस कछी एक किरण आपो मूर्ध
 आपणइ स्यानि कि पकृतउ मयूर तिरइ किरणकरी कुठ टंकाइ भेजइ
 भयइ छलउ राजसभाइह पइतइ राजाप्रमथ मूर्धनकीचमकणो मयूरनइ
 राजाइ घनामानसम्मान वडुदान दीधा धीकमाहि घचउ महिमा बिसारी
 तिवार पकी बाणइ मयूरनी महिमा अणदेयो सकतइ आपणा हाय पग
 कपाया आपणो सरीर चडिका मवनिमू काय्यो मा भावोविममभुरधर-
 विधुरता कैय मिया मीए काये करी चंडिकानी स्तुति कीयो काय्यनइ
 छइह अचर चंडिका प्रसन्न धइ बाणइ हाय पग नवा दोषा तेइनी पणि
 पूजा राजाइ धयो कीयो तेविधुनो मटी महिमा देखी राजा भोज मूर्ध
 समाधीक समच इस कछे भीलीक शिव शासन टापो एह वा असम महिमा
 कवित शक्ति नाथकीकी करीयर अनेरइ शासन छइ एहवइ रायनी प्रधान
 पटम सुधावक कहइ स्यामी शोमान तुग मूरि सुप्रभाव कवितारचकार
 अतिमयना धरचकार नेताम्वर जिनमासन माहिहै इस समन्तो राजाइ
 घचइ आदइ करी ते भाव्या शोमान तुग मूरि रायनइ समीपइ आगे
 हमी आसीआइ धइ॥ यथा ।

जटामाली गणेशार्थ, प्रहृष्ट प्रहराहित ।

दुगादीश प्रिय कुटुम्बिकममकर्ममदप्रः ॥ १

राजा गुह प्रतिदधान करो मोटल आसन देसारी पुइइ भगवन् तुम माहि
 प्रवर कवित शक्ति काई छइ गुह भणइ रुद्धाराज मूर्धन काकनि बाँध
 अटीन भरी सुभनइ मू कवित शक्तिनी महिमाइ सकलमंडो पटीम

सांजीमद आपण पठ मू'काठै तउची आदिमाननी महिमा तिवारणे
 राजा' सर्वसंकलि वांधी अठोलल अठताली सघाचीकपतावीरद सवे
 सठरता माहि श्रीमान तुमाचार्यमू' काव्यी कमाइ देई वड ताको कताही
 दीधा इम कछाउ कवित्व शक्ति' अठोल ताला भांजी प्रभाति रात्रसमा
 आविची तिवार पुवई' श्रीमान् तुह मूरिं प्रथम तोयंडर श्रीपादिनाचो
 मुति करै तिहां एकीकठ काव्यकरता एकेक अठोल सकेकठ ताळउ भांश
 इम जमातीये काव्ये सर्व अठोल ताला भांश लोड सांकल पुटी वरं
 कमाइ उघाव्या बाहिर आव्या प्रभाति राजसमाइ' पडता राजा' बांदा
 नमस्कृत्या सिंहासन वडसाव्या महामहोच्छव कीवठ जिनशासन बाहि
 गद्याप्रभावना इई एभक्तामरलोवठ' मूख सख्य कछी ।

End.

श्रीमन्मंडपदुर्गमन्दनवनावल। किलैक कलो
 बीधतेऽर्थिसमीहितार्थकरणात् कल्पद्रुमसीपमा ।
 दिक्चक्रप्रसरद्यमः परिमलैः संवासितोर्वीतलः ।
 स श्रीमान् भुवने धिरं विजयते श्रीजावहेन्द्रः कृतो ॥ १
 श्रीमन्नेदिलगोव दूग्धजलधिप्रीक्षासने सर्वदा
 यो जेवायकता सता मतिमता धर्मा कलादानतः
 सौख्य श्रीगुरुदर्शदः किल सदा नन्दवमालायित-
 तात् पुनः सुधिया निधिर्विजयते श्रीहोरसंघाधिपः ॥ २
 श्रीमच्चन्द्रमण्येन्द्र हेमविमलानूषान राज्ये गुणा-
 गार श्रीगुरुराजसाधुविज्ञयान्तेवासिना साधुना ।
 तदावा शुभवर्हनेन नयनेष्वचेन्दु वेपं पिरं
 श्रीभक्तामरसंस्तव्य विक्रमदालावबीधः कृतः ॥ १

Colophon.

इति श्रीभक्तामरस्तीवमत्रस्य बालावबीधमामिमाप । भवत् १८११ वीं
 मिति कार्ति सुदि २ दिने श्रीलूणकर्णसर मध्ये वाचनाचार्य दयाप्रभा
 गण्य शिष्य माणिक्य राजजीगण्य शिष्य लक्षकर्मल मुनि लिखितो गौरव ।

विवरणम्—भक्तामरस्तीवस्य बालावबीधामिधटीकाद्वयोऽयं निबन्धः श्रीशुभवर्हमत्रतः ॥

No. 148. वासटियाबोल । Bāsathiyābola. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, slightly torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the principal categories of the Jainas in Bhāṣā verses, under the name of Bāṣṭhiyābola or complete in sixty-two bola metres. Anonymous.

Beginning. ॥ ६ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ नमः १ हृदीय २ काय ३ जीए ४ वैद्य ५
कमाय ६ भाषेसु ७ संयम ८ संसृष्ट ९ विज्ञा १० भवि ११ विनी १२
सनी १३ आहार १४ ॥ १५ ॥ वोल ६२ ॥

देवगति माहि जौदना भेद २ पर्याप्तो अपर्याप्तो गुणठाणा ४ पद्धिषा
नाभियोग ११ ते मत्तना ४ वचनना ४ वैक्तावेको भिय अनिकामंय । उप-
योग २ ते मतिन्यान गुत्तन्यान अवधिन्यान मतिन्यान गुत्तन्यान विमंय
न्यान वषु दरमय, वषु दरमं अवधि दरमं वीशा लामि । १ । व ।

End. अथाहारक मादि जीवनाभेद ८ एकैन्द्री भूजनि वादर वैहन्द्रो, तैहन्द्रो चारिन्द्री अपर्याप्ता अर्चनी, पर्याप्ता चर्चनी पर्याप्ता अनि अपर्याप्ता गुचठाया ५ लाभि ते प्रीवयो पडिलुं १ बीजूं २ चीरूं ३ ते रसु अ उदमूं पडिलुं बीजूं जीगा कारमथ नो उपधीय १० मतिभ्यान, भुतभ्यान अविभ्यान वैवलभ्यान मतिभ्यान, भुतभ्यान, विभंग भ्यान अथय दमंथ, अविध दमंथ, वैवल दमंथ अथदमंथ, अनिमन प्रजवभ्यान २ भादि बाको १०] लिंगा ६ लाभि १ ६९ ॥

Colophon. इति वामनविद्या बोध सम्पूर्णं श्रीकल्याण भूषणम् ।

विशेषम्—अत्र सङ्गतपदार्थनिवृत्तिरिति विशेषः ।

N. B.—To this codex is appended the following four Gāthās from the Bhaktimāra.

मन्त्रोक्ताररूपपुरितदिग्विभाग
धैर्योऽसौ ज्ञानमयः समभूतिदयः ।

सङ्कीर्णजगदीशचरितः सन्
 ये दुन्दुभिर्भवेति मे वदतः प्रभावी ॥ १
 मन्दासमुत्तरमदीश्वरप्रतिष्ठाताः
 सन्मानकादिपुत्रभोत्तरप्रतिष्ठाताः ।
 मन्दीद्विन्दुसुभक्तमन्त्रमन्त्राणां
 दिव्या दिवः पतति मे वदतः ततिरा ॥ २
 दुन्दु मन्त्रावन्त्रमन्त्रविभा विभीषी
 श्रीकृष्णं पुतिमतां पुतिमादिपत्नी ।
 श्रीपद्मिनीकर्मनिरन्तरमन्त्रिणां
 दीपताः जगत्पि निमानपि सीमसीमा ॥ ३
 मन्त्रावन्त्राणामन्त्रविमानपिष्टः
 दिव्यीधनिर्भवेति मे विमदायंस्तु
 भावाः सन्माव परिवामन्त्राः प्रदीप्यः ॥ ४
 इति मन्त्रावन्त्राणां गाथा सम्पूर्णं शुभं भवतु ॥

No. 149. ब्रह्मचर्यविषयै नववाङ्मि । *Brahmacaryaviṣayai nava-
 vāṇi*. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 x 5 inches. Folia, 6.
 Lines, 8 in a page. Character, Nāgara Date, 1772. Appearance, old
 Verse. Complete.

A work treating of nine rules relating to Brahmacarya, entitled
Brahmacaryaviṣayai navavāṇi, by Dharmamahāsa Kavi.

Beginning. ॥ १ ॥ ऐं नमः ॥ ब्रह्मचर्यवर्गः ॥

आदिं आदि जिनेश्वर न मत्त'

मरुत मत्ता भट्ट दीपक दमत्त' ।

मन्त्रविधि बादी जे मन्त्रनी

जालवन्तो कुमति कर्णवी ॥ १

यतो अग्निं यावकते आथ जे पासे जिनवन्तो आथ ।

आया भंगर समकित जाइ काजो सोकि मदी जमाइ ॥ २

સુનિવર જારિય મનુષ્ય પકરે નિયતિ વાદિ તેનથિ આદરે ।
 દેવત દોવા જાયે કરી કૂપ ભાવતિ તિથ દોધી પરી ॥ ૨ ॥
 મુલ અરથ લોભ્યા વહુવધિ વિનય વિવેક વિચાર સમ્પાદિ ।
 ગૌતારથ મુખવંતર નામ કુધીપર્ણી ગમદ-અર્જાણ ॥ ૪ ॥
 મવિયથ ભાવદ મન કરિયાણ રાધે સીલ સદા અપોષ ।
 વાદો વિશેષ દક્ષદ જૂ જૂદ મદ્મચર્યની જાનમી દર્શ ॥ ૫ ॥
 વિભાદ મય લોહ તત્ત વિચરદે મૂલક દેષે દિન નિરવદે ।
 નારીયંત વમ્ અદિતાં તિહાં રહિતાં સકાદ મુર્જાણ ॥ ૬ ॥
 સ્લુ ।

પ્રીદ તદવર અજે વનમાદિ તિહાં આગેશ્વર વાનરજ ।
 મૂમ પતન થકો યજ્ઞીષે પંજર માદિપીપટ રદે ॥ ૭ ॥
 સત્ત મવદવટ્કતદોદ તિમમુનિ વર સેકા ધરદ ।
 રહિતલ વનજમભારિ પ્રથમવાદિ જિનવરકહોં ચોસિદ્ધાન્ત
 વિચારિ ॥ ૮ ॥

હતિ પ્રથમ વાદિ ॥

નવમી વાદિ વિચારીયદ ।

End.

મથુ આકણ્ઠ મજિમલોરે સપોદરી તપ આદરો ।
 તિહોં મૂરલરે કોરી સંવંધ ॥ ૪૬ ॥
 જિનવર જોદ'મ લોલેરે મહોં તોલેરે સોલ સમાન ।
 થલિ આપે રે મુગતિ પ્રધાન ॥ ૪૭ ॥ જિણ
 અટલી વે જાયા આલોયા વેપદરેં રે જિમવા ।
 અજ્ઞાન્યા માજન રાધિયા ઘર હર વારે મૂરધમન ॥ ૪૮ ॥
 માજનનાં તૂં તિહ તર્ણ અગ્ર સપરિ રે અદિ આવેદ ।
 તત્ત તિથદ' કુપકો બુદ્ધિ કિલરી અગ્રસપરિ રે શિલ ધરેય ॥ ૪૯ ॥ જિ
 માજન માંગૂં અગ્ર મર્થુ ન વિમરોહ એ તેંદનુ કાજ
 ઇર્ણે રે દટાંતિં આધિવ્યો કુંવા કુટેરિ કયથિ વિચાર ॥ ૫૦ ॥ જિ
 એનવ વામો મદ્મથી । સિપાલે રે મન કારો દટ ।
 તેંદનિ મનમવસું કરે રહેં રાધેરે સોજ મુંદદ ॥ ૫૧ ॥ જિ
 શોલેં નવનિધિ પાનોદ' થલિ શોલેંરે અરથ મંદાર ।
 શોલેં નારદ જાવયા થલી શોલેં રે મિતકુમાર ॥ ૫૨ ॥ જિ
 શોલેં રાજો કલ્યાવતો । તમુ આચારે જર નવમાર ।
 શોલિ દૂપદોમદગાદો । વજ્ર કાચારે અગનિ મદ્મારિ ॥ ૫૩ ॥ જિ

શ્રીધામમળ્ય જાણીદં શ્રીધામરે સાગર તુરિદ ।

તાસુ તર્લિ મુદ્ધસદ્ગત્તા ધૂળ્ય પંડિત રે હેમસુચિંદ ॥ ૧૭ ॥

તાસુ તર્લિ સુવમાનસદ્ધરમદંસરે કવિ માવેદ ॥

જે નરનારિ પટદ મુખદ તે અદ્વિત્તિ હરિરે સંગલ દોર ॥ ૧૮ ॥ જિ

Colophon. इति श्रीमद्भक्तप्रविवेचने नववादि समाप्ता । श्रीरघु श्रीरघु १०८२ वीं
मिनसिर मामे कृष्णपसे अगुर्दमोतिथी श्रीहजिपुरपटना मध्ये लिखिता
श्रीरघु ॥ भद्रं भवतु ॥ श्री

વિવરણ—પ્રવચ્છોદ્યે મદ્ધપારિવ્રતિપાલ્યનવવિધાપારવિવચકઃ શ્રીધરનદંસ કવિવિરચિત ।

No. 160. મેઘકુમારસ્વાધ્યાયઃ । Meghakumārasvādhyāya. Sub-
stance, country-made white paper, 16 x 4 inches. Folia, 7. Lines, 11 in
a page. Character, Nāgara Date, Sainvat 1778. Appearance, old.
Verse. Generally correct. Complete.

Although in the label the name of the work is written as Meghakumārasvādhyāya or a lesson on Meghakumāra, but after examination it appears not to be the same thing exactly. It is a little poem on the praise of sages. Complete in four chapters (1) Anāthi Muni Svādhyāya, (2) Mānaparihāra Svādhyāya, (3) Meghakumāra Svādhyāya, (4) Kosalā Mahāmuni Svādhyāya. The subject matters treated of in each, are indicated by their respective names. We give below a short account of each chapter (1) Anātha Muni Svādhyāya or a lesson on Anātha Muni. The story runs thus—Once a king of Magadha, Śreṇika by name, went into wood and saw there a sage. The king prostrated before him and made Pradakṣiṇa and asked him, “why he has taken ascetism at such an early age.” The sage replied that as there was nothing to protect him from destruction so he adopted this solitary life and entered into ascetism to avoid the worldly sufferings. He finished his speech with a description of worldly life. (2) Mānaparihāra or a lesson on giving away pride, which is the root of all the worldly evils. (3) Meghakumāra Svādhyāya or a lesson on the adventures of Meghakumāra a prince of Rājagṛīha.

The prince in his previous birth was an elephant. At that time he protected a hare from the heat of a dangerous conflagration of forest. As the result of this act of virtue he became a prince in the next birth. The memory of the previous birth was still present in his mind so he adopted ascetic life in his early age giving up all worldly attractions. (4) Kosala Mahāmuni Svādhyāya or a lesson on the life of a prince of Kosala, who turned a great sage coming in contact with a sage. The author of the work is Brahma by name.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीं नमः सिद्धेभ्यः ॥

सिद्धसाधनमस्तु मनभावे । कष्टिषुं धरमविचार (प्राचीजी)

ममधर्मेसी राजीयो जेवज्ज राय साधार (प्राचीजी)

गुणगाउँ श्रीसाधना होयहे चानद पूर (प्राचीजी)

श्रीये चित्त मेवाकडं पापपलाउं दूर (पलाउं दूर (प्राचीजी)

गुणगाउँ श्रीसाधना ।

End.

जाति संभारे पूरव आवचो अति पद्धिता वो आवचो वाचचो ।

पापचोमें पाप मोटी छुटिम किल परे ।

निजपुत्र नीमे करोइत्या भूरती वन मे फिरे ।

अपघातचित्ते वाचचो तद्वा अपवचन कहे धर्मतथा ।

वाचच न कोजे पेद मनमें फले ज्ञत ज्ञतकर्म आपणा ॥ १२ ॥

इमप्रति बन्धी रिष पाय लागए विनय करोये अचरुव संगए ।

आने धर्मकेरे याय देवी ततविषे सुम आनरगे साधुसंगे जाज

सोमे श्रीब्रह्मभये ।

एववा मुनिना अरव मनता विचयव्याध सद्गते ।

पानो ये अविचल सुगतिना फल मनतथा बद्धित फले ॥ १३ ॥

Colophon.

इति श्रीसहोमज्ज महागुनि स्वाध्याय समाप्तं विवर्त निहाय अंद मुनिना

श्रीं श्रीं अनुपपत्तनाय सं १००० वर्षे श्रीं ।

विवरणम्—पद्यनिबन्धीयं अनु.साधुपरितरिपयकः श्रीब्रह्मरचितः ।

No. 151. हेमयोगोपनिषत् । Hemayogopaniṣat. Substance, country-made white paper, 11 × 4 inches. Folia, 55 Lines, 5-11 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, old. Prose and verse Generally correct Incomplete

A treatise in Sanskrit on the Yoga system Philosophy entitled Hemayogopaniṣat, complete in twelve Prakāśas or chapters by Ācārya Hemacandra. One may ask here that the practice of Yoga belongs to one of the six philosophical schools of the Hindus then why a treatise on the Yoga has been placed among the Jaina literature? Our reply to this is that the author of the work is himself a follower of the Jaina religion, and the king Kumāra Pāla at whose request the work was composed was also a Jaina, besides the concluding words of the author such as " तेन जिनदीपितान् प्रणयो भव्योजनी भवतात् " indicate that only with the intention of teaching the practice of the Yoga to the followers Jaina religion this work was originally composed. So the place of the work among the Jaina literature is not wrong. We have already said that the work has twelve chapters of which the first four are not be found in the codex under notice, it contains the last eight chapters only, and begins with the description of Prānāyāma the method of commanding over the course of natural inhalation, and exhalation.

अथान्तरे प्राणायाम उपदिष्टो यमनियमासनप्राणायामश्लोकारधारणाश्वा-
समाश्च यो अष्टावंगानि योगस्येति वचनात् न च प्राणायामो मुक्तिसाधने
ध्याने उपयोगी अनीमनस्यकारित्वात् तथापि कालारोग्य कावसावादी
स उपयोगीत्यस्याभिरपोक्षीपदर्शने ॥ क ॥

प्राणायामसतः कैश्चिदाश्रितो ध्यानसिद्धये ।

मयो नेतरया कर्तुं मनःपवननिर्जयः ॥ १ ॥

प्राणस्य मुखनासान्तरस्यारिषी वायोरात्रमन्ताद्यमन गतिविच्छेदः प्राण-
यामः ततः आसनजयादनन्तरं कैश्चित् पतञ्जलिपद्धतिभिः आश्रितोऽङ्गोक्तः
ध्यानसिद्धये ध्यान सिद्धायै तदावश्यमे कारवमाह इतरया मनसः पवनस्य
लयः कर्तुं न शक्यः । ननु प्राणायामान् पवनविजयो भवतु, मनो विजयश्च
कथमित्याह ॥ क ॥

मनो यव महत्तम मरुदयम मनसतः ।

अतश्चक्षुष्मक्रियावेतो संशोतो श्रीरनीरवत् ॥ २ ॥

मनयेतो यथ देजे तत्र मरुत् यत्र मरुत्ततो मनः । तत इत्युपायादित्तेन
सप्तम्यन्तात् तमुः । अतएव तो मनः पवनौ तुल्यक्रियौ तुल्ये क्रिये गमन-
म्यान लक्षणे यद्योस्ती तथा संवीतौ चीरनीरवत्, यथा चीर नीरे समरम-
तया वर्धते तथा मनःपवनानपि २ तुल्यक्रियत्वमेव भावयति ॥ ६ ॥

एकस्य नागेऽन्यस्य श्यन्नागो वृत्तौ च वर्धनं ।

ध्वस्तोऽरिन्द्रियमतिध्वंसान्कोचय जायते ॥ ७ ॥

एकस्य मनः पवनयोरेवतरस्य नागे अन्यस्य तद्विकतरस्य नागः स्यात् वृत्तौ
प्रवृत्तौ च वर्धनं प्रवृत्तिः स्यात् मनःपवनयोर्ध्वंसयोः सतीरिन्द्रियमतिध्वंसो
भवति इन्द्रियमतिध्वंसोऽसौ सोऽपि भवति ॥

प्राणायामस्य लक्षणं तदभेदाद्याह ॥ ८ ॥

प्राणायामो गतिच्छेदः श्वासप्रश्वासयोर्मतः ।

रेचकः पूरकश्चैव कुम्भक इति स त्रिधा ॥ ९ ॥

नीडाडायोर्वर्द्धिममं श्वासः वाहस्य वायोराचमनं प्रश्वासः तयोर्गतिच्छेदः
प्राणायामः स त्रिधा रेचकः पूरक इति ॥ ८ ॥ आचार्यान्तरमतेन भेदा-
न्तराद्याह ॥ ९ ॥

प्रत्याहारस्त्यागान् उत्तरश्वाधरमथा ।

एभिर्भेदैरनुभिन्नु समथा कौर्णते परैः ॥ १० ॥

प्रत्याहारश्चालोत्तराधरलक्षणेयनुभिर्भेदैः सहितः प्राणायामः समथा क्रमेणैषां
लक्षणमाह ॥ ९ ॥

यत् कीडादतिथवेन नासा ब्रह्मपुराणे ।

वह्निः प्रवेपथ वायोः स रेचक इति श्रुतः ॥ ११ ॥

कीडादुदरादतिथवेन नासया ब्रह्मपुराण्युपादनेन च यत् वह्निः सेपथ वायोः
स रेचकः प्राणायामः ॥ तथा

समाश्रय यदापानान् पूरय स तु पूरकः ।

नाभिपत्रे स्थिरौक्त्य कुम्भनं (रोधनं) स च कुम्भकः ॥ १२ ॥ तथा

स्थानान् स्थानान्निरोत्कर्षः प्रत्याहारः प्रकौर्णते ।

तामुनामाननशरैर्निरोधः स्थानं लब्धते ॥ १३ ॥

स्थानाद्याभ्यादेः स्थानान्तरे हृदयादी वायोरत्कर्षणं स प्रत्याहारः, तापु च
नासा च श्वासनं च तामुनामाननं तत्र श्वासाच्च ते यौ वायोर्निरोधः स
स्थानः ॥ १२ ॥ तथा ॥

आपौयीं' यदुत्कृष्य उदयादिषु पारण' ।

सप्तसप्तमाख्यातो विपरीतस्ततोऽधरः ॥ ८ ॥

आपौय भीता बाह्यबाधुमूर्धसुत्कृष्योद्गीय उदयादिषु यथापौर्ण' कृत
ततो विपरीतोऽधर ऊर्ध्व' देशादधीनयनरपः ननु रेषकादिषु कर्तृपारण'
गतिविच्छेददपि हि स स्यति ? यत्र रेषके कीदृशीबाधुर्विरेष भविष्यति
तन्नास्ति आसप्रभासयोर्गतिविच्छेदः । यद्यपि पूरके बाह्यो बाधुत्पन्नः
उच्यते तन्नाप्यस्ति आसप्रभासयोर्गतिविच्छेद एवं कुम्भकादिष्वपि ॥ ८ ॥

रेषकादीनां फलमाह —

रेषनादुदरव्याधेः कफस्य च परिचयः ।

पुष्टिः पूरकयोगेन व्याधिघातश्च जायते ॥ १० ॥

विकसत्याश्च हृत्पद्मं यंधिरन्तर्विभज्यते ।

बलस्यैर्विकटिश्च कुम्भनाडवति स्फुटम् ॥ ११ ॥

प्रत्याहाराखलं कनिर्दोषशान्तिश्च शान्ततः ।

सप्तपारसिवातः स्थिरता कुम्भकस्य तु ॥ १२ ॥ १२ ॥

श्लोकवयं स्पष्टम् ॥

The following verses will clearly show the Jaina tendency of the work—

अथ रूपस्य ध्येय सप्तभिः श्लोकैराह

भोचयौसंमुखीनस्य विभक्ताखिलकर्मणः ।

चतुर्मुखस्य नि शेषभुवनभयदायिनः ॥ १ ॥

इन्दुमण्डलसदासच्चवन्वितयशालिनः ।

लसद्भ्रामण्डलाभोगविभुश्चित्तविवस्वतः ॥ २ ॥

दिव्यद्रुतुभिर्निर्घोषगीतसामान्यसम्पदः ।

रथद्विरुक्तभङ्गारमुखराशोकशोभिनः ॥ ३ ॥

सिंहासननिषण्णस्य वीर्यमानस्य चामरेः ।

सुरासुरशिरोरजदोमपादनखद्युतेः ॥ ४ ॥

दिव्यपुष्पोत्कराकोष्ठांसंकीर्णपरिपद्मसुतः ।

ललकान्धर्मैककुलैः पीयमानकलधनेः ॥ ५ ॥

शान्तवेरेभसिंहादिसप्तपाशितसन्निधिः ।

प्रभोः समवसरणस्थितस्य परमेष्ठिनः ॥ ६ ॥

सर्वोत्तिमययुतस्य केवलज्ञानभास्वतः ।

अर्हतो रूपमालम्बा ध्यानं रूपस्यमुच्यते ॥ ७ ॥

स्पष्टाः । प्रकारान्तरेण रूपस्य ध्येयं विभिः श्लोकेषु । ॥

रागहेयमहामोहविकारैरकलद्वित ।

भान्नं कान्नं मनोहारि सर्वलक्षणद्वितं ॥ ८ ॥

तीर्थिकैरपरिज्ञातयोगसुद्रामनोरमम् ।

अश्वोरमन्दमानन्दं निखन्दं दधदद्भुतम् ॥ ९ ॥

जिनेन्द्रप्रतिमारूपमपि निर्गलमानसः ।

निर्निमेषदृशा ध्यायन् रूपस्य ध्यानवान् भवेत् ॥ १० ॥

स्पष्टाः

ततश्च योगी चाभ्यासयोगेन तन्मयत्वमुपागतः ।

सर्वश्रीभूतमात्मानमवलोकयति ध्रुवम् ॥ ११ ॥

सर्वश्री भगवान् ध्येयमहमेवास्मि स ध्रुवम् ।

एवं तन्मयतां यात, सर्ववेदीति मन्यते ॥ १२ ॥

स्पष्टी कथमित्याह

वीतरागो विमुञ्चेत वीतरागं विचिन्तयन् ।

रागिणन् सुमानस्य रागौ स्यात् चोभयादिकृतं ॥ १३ ॥

उक्तञ्च

— येन येन हि भावेन युज्यते यन्तवाहकः ।

तेन तन्मयतां याति विश्वरूपमधिगच्छा ॥

एवं सहजानुसङ्गा असहजानं निराकुर्वन्नाह—

विश्वानुवादं कुर्वाणैवं बुभेदान्नियोगिभिः ।

दुष्टध्यानानि विद्यन्ते दमिंतानि कुतूहलात् ।

नासहजानानि सेव्यानि कौतुकेनपि किन्विह ।

स्वनामायैव आयन्ते सेव्यमानानि गानि यत् ॥ १४ ॥

स्पष्टः । कुतः । ॥

सिद्ध्यन्ति सिद्धयः सर्वाः स्वयं भोक्तात्मस्विना ।

संदिग्धा सिद्धिरन्येषां स्वार्थभ्रमस्तु नियतः ।

स्पष्टः ॥ १५ ॥

Meditation of Paramātmān is also referred to—

अथ इपातीत ध्येयमाह—

अमूर्तस्य विद्वान्मन्दस्वस्य परमात्मनः ।

निराग्रस्य सिद्धस्य ध्याने साद्रूपवर्जितम् ॥ १६ ॥

मन्त्रपद्याकुला चिन्ता ध्यानमिच्छन्ते बुधेः ।

ततः शिवत्वमापन्नमात्मानं संकरेत् कष्टम् ॥

अवीच्यते

भादितं तत् स्वभावेन संक्रान्ताशेषतदगुणम् ।

कृत्वाकानं नियुञ्जीत परमात्मनि योगवित् ॥ ९ ॥

स्पष्टः ।

अनन्यशरणीभूय स तस्मिन् लीयते तथा ।

ध्यातृध्यानीभयाभावे ध्येयैकं यदा ब्रजित् ॥

स्पष्टः ।

The following also will disclose the Jaina tendency of the work—

अथापायविषयमाह ।

रागद्वेषकषायाद्यैर्जायमानान् विचिन्तयेत् ।

अथापायास्तदापायविषयध्यानमिच्छते ॥ १० ॥

रागद्वेषजितानामपायानां विषयो विचिन्तनं यत्र तदापायविषयं तत्र फलमाह ।

ऐहिकामुक्तिकापायपरिहारपरायणः ।

ततः प्रतिनिवर्त्तेत समन्तात् पापकर्म्मणः ॥ ११ ॥

स्पष्टः । अत्रान्तरे श्लोकः ।

अपृष्टजिनमार्गानामविघ्नात्परायणा ।

अपरामृष्टयतीनामपाया स्युः सङ्क्षयः ॥ १२ ॥

मया मीढास्यतमसविषम्रीकृतचेतसा ।

किं किं नाकारि कलुषं कस्कीऽपायोप्यवापि न ॥ १३ ॥

यद्यदुःखं नारकेषु दिव्येषु मनुजेषु च ।

मया प्रापि प्रमादोऽयं ममेव हि विचेतसः ॥ १४ ॥

प्राप्याऽपि परमा दीप्तिं मनोवाकायकर्म्मणैः ।

दुष्टेष्टितेर्मयेवायं शिरसि ज्वालितोऽमलः ॥ १५ ॥

स्वाधीने मुक्तिमार्गेऽपि कुमार्गेपरिमार्गेषु ।

अहो आत्मस्वयेवैव स्वात्मा पापेषु पातितः ॥ १६ ॥

यथा पातेपि सौराज्ये मिथ्या नाभ्यति बालिभः ।

आत्मावने तथा मोक्षे भवाय आत्मवानसि ॥ १७ ॥

इत्यात्मनः परेषां च ध्यात्वापायपरपराम् ।

अपायविषय ध्यानमधिकुर्वीत योगविन् ॥ ७

End.

इत्यप्यवगतवतां पुनः सदृशरूपासनायां कथमिच्छा न भवति । किं
विशिष्टायास्तु न्यूनोभावहेतौ चान्नस्वकारणभूतायां इदानीमनस्ततोपाय-
भूतात्मप्रसादनां उक्तेश्च —

तांस्तानापरमेष्ठरादपि परान् भावेः प्रसादं नयं

सौक्ष्मेस्तदुपायमूढ भगवन्नात्मन् किमाशस्यसि ।

इत्यात्मनमपि प्रसादय मनाग् येनासतां संपदः

सासाज्यं परमेपि तेजसि तव प्राज्यं समुज्जृम्भते ॥ ५४ ॥

तास्तामुच्यते नैवेदिं वज्रप्रकारान् परानामन्यतिरिक्तान् किमपरं परमेष्ठरं
परमात्मानमप्यभिव्याप्य प्रसादं नयन् उपयुक्तपरान् कुर्वन् सौक्ष्माविरभि-
प्रायेर्धनयशोविद्यास्वर्गाद्यर्थपार्श्वमाह्वये योगदारिद्र्यक्षीपद्रवाद्यनर्थपरि-
हारैश्चाह्वयेषु हेतुभूतैः किं कृतो हेतोः । हे आत्मन्नाशस्यसि आदायं
अनुभवसि । तत्तदुपायमूढेत्यात्मनो विशिष्यं । ते च उपायनसेवादान-
पूजादय उपयासेषु मूढा । केनोपायेनायमर्थं च परः प्रसादनीय इत्यत्र
आत्म । भगवन्निति भावे प्रसादयुक्त । तथा आत्मनः पूज्यतामाह इति—
प्रत्यक्षौक्यतयात्मनः सख्योपनं । आत्मनमपि स्वमपि प्रसादय । रजस्तमी
मलापनयनेन प्रसादवत् क्रूर मनागिति चणमात्रमासां विरक्तालं येनात्म-
प्रसादेन असता मत्याः संपदोऽयं प्राप्नोत्यर्थपरिहाररूपा यावत् परमेऽपि
तेजसि परमज्योतीरूपेऽपि प्रकाशे सासाज्यं परमाविषयं प्राज्यं प्रचुरं तव
समुज्जृम्भते आभिर्भवति अयमर्थः । निखिलजनसुप्रसादनप्रयत्नमन्तरैषापि
आत्मप्रसाद ईषत्करः परमेष्ठ्यसंपदिति उच्यते । सकलः प्रयासः तस्मात्
सासाज्ये संपदि सुलभो न्यूनोभाव इति । इदानीं युताभ्योधिरेधिगमादिति
यन्मुखे प्रतिपाद्यं तन्निर्वहणे अनूद्योपसंहरति ॥ ७ ॥

या सास्त्रात् सुशूरोर्मुखादनुमवासाशायि किञ्चित् क्षिप-

योगस्योपनिषद्वैकिकपरिषद्ये तदमन्तुकारिणी ।

श्रीश्रीलुक्कुमारपालवृषपतेरत्यर्थमभ्यर्चना-

दासाज्येण निवेदिता पयिगिरा श्रीहेमचन्द्रेण सा ॥

यो योगस्योपनिषद्रूपमन्त्रायि ज्ञाता, कृतं सास्त्रात् वादशाश्रयानमान्
सुशूरो ! सर्वज्ञमध्याक्यानुमुखात् साचादुपदेशात् अनुभवश्च स्वसर्वेदन-
रूपात् किञ्चिदिति स्वप्रज्ञानुसारेण क्षिपदिति एकत्र सन्त्य ज्ञानुपपत्तिः

कृत्वात् प्रदंशेदे कचन, उपनिषदमेव विजिगृष्टि विवेकिनां योदकौशं
यां परिषत् सभा तस्य यथैतन्नाशमन्कारोतोत्येवं शीला सा योयोपनिषत्
श्रीबीलको व. कुमारपालप्रपतिः तस्यात्यर्थमभ्यर्चनया स हि श्रीगोपाल-
प्रिये दृष्टयोगशास्त्रान्तरस्य इति पूर्व्वेभ्यो योगशास्त्रेभ्यो दिव्यचर्चं दी-
शान्त्रं घनूपमाचोऽत्यर्थमभ्यर्चितवान् तत्तत्तदभ्यर्चनतो वचनस्यानोवापि
उपनिषत् गिरां पथि तां निर्वैशितवान्नाचाध्यश्रीहंसमन्द इति । ॥

श्रीशैलुक्ताचितिपतिस्तुक्तपार्थनामेरितीऽर्च

सखज्ञानामृतजलनिधिं योगशास्त्रस्य हनिम् ।

स्वीपक्षस्य व्यरचयमिमां तावदेषा च गम्या-

द्यावज्यैनप्रवचनवती भूर्भुवःस्वस्त्योयं ॥

संभाषि योगशास्त्रात्तद्विदितेयापि मया यत् सुकृतं ।

तेन जिनबोधिसत्ताभरणयो भव्यी जनी भवतात् । ६ । शीः

Colophon.

इति परमाहृत श्रीकुसारपालश्रुति आचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते वशा-
कीपनिघट्टाखि संज्ञातपटवश्वे श्रौयोगशास्त्रे चादशप्रकाशे सौपर्म चादश
प्रकाशविवरणे समानम् ॥ छ ॥ यथायं १३५ संपूर्णं च योगशास्त्रविरच
मिति मिति आसीज सुदि ७ संवत् १८७७ लिखते नैथ मुखवासी पाटणा
काशीमध्ये लिखावत्तुं श्रीहेमचन्द्रजी श्रोकसंख्या प्रमाण १११५०० श्री
छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ श्रीयम् ॥ श्री ॥ मनुः ॥ छ ॥
श्री ॥ कल्याण ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ मनुः श्री ॥ छ ॥ रत्न ॥ श्री ॥ पुं ॥ छ ॥
श्री ॥ भूयान् ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

विवरणम् — आचार्यश्री हेमचन्द्रविरचितयोगशास्त्रकाव्यविवरणाभिधौ जैनमतानुगतबोधविवरण-
सौख्यं निबन्धोऽसम्पूर्णः ।

No. 152. रोहिणीतपः । Rohinītapah. Substance, country made Kāśmīrī paper, 12 × 5 inches Folia, 4 Lines, 7-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the asceticism of Rohiṇī, the only daughter of Maghaba Rāja, a king of Anga. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ सकलपंडितशिरोमणि पंडित श्रीश्रीज्ञानविजयमणि सुसत्री नमः ।

सामर्थ्य देवी सामर्थ्ये सुभक्त सानिधि कीजइ ।

भुखी अचर भगत भवो समझाइ दीजइ ।

मोटी तप रीद्विष तपए तिनरा गुण गावु ।

जिम सुष सोदग संपदाए वाञ्छित फल पावुं ॥ १ ॥

After this, the subject of the poem is related as follows—

दक्षिण भरतइ अंगदेस छइ चंपानथरी ।

सचवा राजा राजकरइ जिनजात्याधरौ ।

पाटतपो बाधो बडौए लखनो इन नामए ।

आठ पुत्र जाया भि थ इए सममइ सुखपामइ ॥ युग्ममम् ।

रीद्विष नामइ पुत्रिकाए सबकुं सुषकरी ।

आठां पुत्रा ऊपरिए तिथलागत प्यारी ।

वाधइ चंद्र तपोकलाए जिम पष अजुआलइ ।

तिम ते पुत्री भाइ माइ पावे प्रति पालइ ॥ २ ॥

कुमरी रूपइ दवडौए घरि अंगण छेवौ ।

दोबी राजा खेलतोए तिथ चिंता पयवौ ।

तीन भुवममइ एडवौए नडो दूजो नारौ ।

रंभा पोमा गौरी मंगइ इन आगल हारौ ॥ ३ ॥

पुष न दोसइ कोइइ सो जिणने परणावु ।

आर्या होइइ आगलमाल वधइ तिथ चयन न पावु ।

देस ९ ना राजवीए ततविषइ तेझाया ।

सबल कारि सम्मकरी नवपति पणि आरा ॥ ४ ॥

बोतमीक राजा तपोएछे कुमर सोभानो ।

कन्याकरी आवडौए तिन सेती लागौ ।

सभा देवि सकललीक चढीयाके पाला ।

विषसेनने कंठठवौ कुमरी वरमाला ॥ ५ ॥

देव अने देवांगनाए अंदइ जइ जइ कार ।

बनोयाइत ययो देविने सारी संसार ।

कार जीडि कहइ लोक बयत कन्यारी जाडो ।

बोतमीकरी कुमर ययो कन्यारी जाडो ॥ ६ ॥

इम विवाह भलो यथोद् दीदा दान अपार ।
 परि आया परिषी करीए हरय्य परिहार ।
 बीतशोक निज पुत्र भयो आपन्नं पट दीधी ।
 आपन्न संवत् आदरीए जगमई जससिधी ॥ ८ ॥ दाह दूजी ।

Thus Citrasena became king and passed good many happy days with his beloved queen Rohinī, and eight sons were born to them. Of whom the eighth was very fond of parents. Once on a time when the king took the last son from the queen the child fell down from the arms of the king and immediately disappeared underneath the ground. On this occasion his Guru appeared before him and instructed Rohinī to practise asceticism. Rohinī obeyed his instruction. This story is the basis of this poem.

End.

आठे पुत्रे आदरी दीदा धरम दिन चमिरे ।
 बली नागाविष तपतपे जिह्वधर्मतथी मति जागोरे ॥ २१ ॥
 कार अथसन आराधना लहि केवल सिवपद पायोरे ।
 जिन बाँधी आया होइ प्रभुवरणकमलचित लायोरे ॥ २४ ॥
 मगमोहन महिमावती में लवीयो सिवपुर गाह मोरे ।
 मगमान्वा साहिबतथी द्वि पुरखे सेवा घामोरे ॥ २५ ॥
 इम मगने दुइ सुनि चंद्र वरखी महिमा गुहसुधि संभलो ।
 वास पूज्य अमने यथो सुममद्र चितरो चित्ताटलो ॥
 श्रीसारजिनगुण गावता द्वि सकल सुभ आखा फली ॥ २६ ॥

Colophon. इति श्रीरोहिणीतपः संपूर्णरत्नः कल्याणमस्तु लिः पं श्रीज्ञानविजयशिव
 महिमाविजयेन सुशायिका बाधनाथे ॥
 विवरणम्—रोहिणीतपीठमूलोऽयं सुद्रपयनिबन्धः ।

No. 153. लघुपद्मम् । Laghupañcamī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1655. Appearance, very old, writing effaced and slightly injured in most parts by black spot. Verse and prose Generally correct. Complete.

A little work on the auspiciousness of the fifth day of the bright fortnight of the month of Kārtika, composed in Sanskrit verses with explanatory notes in Bhāṣā prose by Kanakakuśāla a pupil of Vijayasena Sūri.

Beginning of the text.

॥ ६० ॥ श्रीमत् पार्श्वजिनाधीशं फलवर्हिपुरहितं ।

प्रथम्य परया भक्त्या सर्वोभीष्टार्थसाधकम् ॥ १ ॥

यत्नं कार्तिकं पञ्चम्या माहात्म्यं वर्ण्यते तथा ।

भक्त्यानामपकाराय यद्योक्तं पूर्वपुरभिः ॥ २ ॥ युष्मकम् ।

मुच्यते हि परं ज्ञानं ज्ञानं सर्वोपसाधकं ।

अनिष्टवस्तुवित्तारकारकं ज्ञानमोरितम् ॥ ३ ॥

ज्ञानादासाद्यते मुक्तिर्ज्ञानात् स्वर्गातिर्लभ्यते ।

समन्ते प्रापिनी यस्यात्तज्ज्ञानं स्वर्गमोपमम् ॥ ४ ॥

भक्त्यैरासाद्यते ज्ञानं पञ्चम्याराधनाद् भुवम् ।

अतः प्रसादमुत्पन्नपाराध्या सा विधिना तथा ॥ ५ ॥

युष्मकस्यै वरदत्ताभ्यां पूर्वमारोक्षिता यथा ।

पञ्चमी भावती तेषां दृष्टान्तः प्रीच्यते तयोः ॥ ६ ॥

Afterwards stories of Guṇamañjarī and Baradādatta are related with reference to their regularly observing the vow on that auspicious day. The stories run thus—

In the land of Bhārata in the Jambudvīpa, there was a rich city Padmapura by name. Jitasena was the king ruling over it. He got Baradatta, the only son by his queen Yaśamati. Although the child possessed all good qualities and was naturally obedient as well as courteous from very early age he could not make any progress in learning. Even the letters of the Alphabet were not perfectly uttered by him; besides in his youth he became a leper. In that city there resided also a rich merchant Sinhadāsa by name possessing wealth amounting seven koṭis. He also had only a daughter named Guṇamañjarī by his wife Karpūratilaka. The daughter was sickly from her birthday and turned out dumb at last. On this account both the king and the merchant passed their days sorrowfully.

At that time a Jaina Guru Vijayasena Sūri came to that place unexpectedly. The people welcomed him. All classes of men

even including the king assembled before him, worshipped him with due respect and requested him to impart instructions on religious and moral subjects. After perceiving the extraordinary occult power of the sage the merchant related the lamentable condition of his dear daughter before the sage and asked of the cause of such misfortune. The sage told :—"This is the effect of evil action performed by her in previous birth. In previous birth she was married with a wealthy merchant Jinādāsa of Khetakapur and gave birth to five sons as well as four daughters. The children being sent to the Guru for their proper education could not bear the Guru's conduct towards them and consequently returned to home. They, after making several complaints against their Guru before their mother, expressed their total unwillingness for learning and declined to go any more to the Guru's house. The mother agreed to their proposal and allowed them to stay at home as they liked. Such state of the children became gradually known to their father. He became angry with his wife, told good many bad words to her, thus a quarrel arose between them, when your daughter, the wife treated her husband very badly, used ill words to him as she liked, which made the husband aggrieved. The present lamentable condition of your daughter is the effect of her that evil action. The only remedy for this is to observe severe vows on the fifth day of the bright fort-night in the month of Kartika as I shall prescribe." On hearing this the girl got a full recollection of her previous birth instantly. She acknowledged the saying of the sage as true in every letter, and agreed to observe the prescribed vow regularly. Now the king came forward and after usual salutation said, "O reverend Sir, will you kindly tell me, for what sinful action in the previous birth my beloved son is suffering from leprosy? for what reason he is illiterate?" The sage told, "Hear, O king, the story of the previous birth of your son. There was a rich merchant residing in the city of Śrīpura called Vasu. He had two sons, the first Vasusāra, and second Vasudeva. Once upon a time they both went to a forest to play and saw a sage whom they worshipped and requested to impart instruction to them. Whereupon the sage spoke on the transitoriness of the world. Having heard his preaching they were thoroughly changed and entered into ascetic life with the permission

of their father. The younger Vasudeva not only possessed a pure character but also sharp intellect and in a little time he made improvement in all branches of learning ; hence the Guru offered him the title of Sūri. When his good name spread in all directions men came to him to receive instruction and put questions of all sorts. At last he became so busy in answering those questions that he could not spare time even for sleeping. He was then extremely dissatisfied with his own vast scholarship and preferred ignorance heartily. He died with great disgust for learning and was born as your son. This is the cause of his present illness and ignorance." On hearing this the remembrance of the previous birth instantly awoke in the prince. He also approved the saying of the sage. Then being asked for remedy the sage prescribed the same vow for him also.

End.

वितीयं राज्यं पुत्रेभ्यस्तपस्यां प्रतिपन्नवान् ।

स प्राप्य केवलं ज्ञानं भव्यं जीवनवीधयत् ॥ ४८ ॥

पूर्व्वलक्षं स राजर्षिरासिष्यं चरणं वरम् ।

सर्व्वं कर्मचयं कृत्वा जगाम परमं परम् ॥ ४९ ॥

जायतेऽधिकसौभाग्यं पञ्चम्याराधनानृणाम् ।

इत्यस्या अभिधा जज्ञे लोकेऽस्मिन् भाग्यपञ्चमी ॥ ५० ॥

एवं विभाव्यतां भव्याः पञ्चम्याराधनीयमाः ।

भवतीति विभेदाय कार्थी भवद्विरद्भुतः ॥ ५१ ॥

श्रीतपोगगनाङ्गनदिनमणिविजयसेनसूरीणां ।

शिष्याणुना कथेयं विनिर्मिता कनककुशलेन ॥ ५२ ॥

वज्रपद्मविजयगणिभिः प्रवरैर्भौमादिविजयगणिभिश्च

संशोधिता कथेयं भूतेषु रसेन्दु (१६५५) वर्षे गणिविजय सुन्दराणा-

समर्थनया कृता

मय का च प्रथमादर्शो लिखितस्तैरेव च सिद्धता नगरे ॥

Colophon.

इति सौभाग्यपञ्चमी कथा सम्पूर्णा । पं मोहन विजय पं हर्षविजयलखतं ॥

विवरणम्—सौभाग्यपञ्चमीकथाविषयकः कश्चिज्जेननिबन्धः कनककुशलेन विरचितः
सम्पूर्णोऽत्र वर्त्तते ।

No. 154. लघुसंग्रहणीसूत्रम् । *Laghusaṅgrahaṇīsūtram*. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches Folia, 20. Lines, 2-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1837. Appearance, old, torn and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete

It is a short collection of categories mentioned in the Jaina scriptures under the name of *Laghusaṅgrahaṇī sūtra*, by a pupil of Malhārī Hema Sūri.

Beginning. श्रीमोक्षीजी मदा सहाय है ॥

नमिच अरिहताई ठिई भवपी गहाणार पत्तेय ।

सुनारयाणवुच्छं नरतिरियाणं त्रिआभवणम् ॥ १ ॥

उववाय चरणविरहं संघ इगसमय गमणावमये ।

दस वास सहज्याइ' भुवण बहं छान्न डिइ ॥ २ ॥

End.

संखितयरीच इमा सरीरमी गाहणाय संघयणा ।

सत्तासंठः कसाय निस इ'दिथ दुधसुखाय ॥ २६ ॥

दिङ्गी दंसणनाथी कीवुवउ गीय ववाय चरण विई ।

पज्जति किम आहारि समीगरागइ रागइ वेए ॥ २८ ॥

मनहाटि हिमवूरिणा सीसलीसेण विरइय सणं ।

संगहणि रयण मियं नद उजा बीर जिय तय' ॥ २९ ॥

Colophon. इति श्रीलघुसंग्रहणीसूत्रं समाप्तं । संवत् १८३७ रा मिनशिर वदि १६

दिने पे कपूरचंद लिखतं श्री

विवरणम्—लघुसंग्रहणीसूत्रनामकी जैनशास्त्रसम्मतपदार्थनिरूपकनिबन्धविशेषः ।

No. 155. लघुस्त्राध्यायः । *Laghustādhyaḥ* Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 3 Lines, 3-5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out. Verse. Generally correct. Complete

A little poem on the praise of Sangha Tirthaṅkaras under the name of *Laghustādhyaḥ*, complete in 24 stanzas. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीव'मानाय नमः' ॥

जयइ जग जीव योषि विद्यणउ जगगुरु जगपावंदी ।

जगमाही जगवधु जय जनि पियामही भगवं ॥ १ ॥

जय मयावं पमरी तिष्ठ चरावं अद्वितीयो जयद ।

जयद गुरु लीगार्णं जयद महत्त्वा महावीरी । २

महं सखजगतीयस्य महं लिख्य वीरस्य ।

महं सुरासुराणमंसीयस्य महं धृतरथस्य । ३

After this the author begins to praise the Sangha, first it is compared with a large city, then with a wheel, then with a cart, afterward with a lotus, next it is compared with the moon, the sun, the ocean and lastly with the mountain Sameru. Thus nineteen stanzas are over. Of the remaining five four consist of salutations to the Tīrthānkaras and Ganadharas and the last one is—

निवृद्ध यद्द सामर्थ्यं ते सदा सखभावदिशर्थ ।

कुसुमय मयथाऽमर्थं जिर्णद्वर वीर सामर्थ्य ।

Colophon. इति श्रीलघुश्लाघायाः सम्पूर्णः ॥ क

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् लघुश्लाघायायनामको जैननिधिविशिष्टो वर्तते ।

No. 156. लोकनालोद्वात्रिंशिका । *Lokanālidvātrimsikā.* Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 8–21 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, slightly torn in parts Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the situation of the Locas or several regions, in Bhāṣā verses, with explanation in Sankrit prose, complete in 32 verses, entitled *Lokanālidvātrimsikā*, by Śrūta Dharma Kīrti.

Beginning. । ६० । लिख्यदस्य विधा लो लीयं पूरुत जगमरवेदि ।

भमद लिख्यतमवे तस्य सखं किमदि बुध । १

वैशाख्याय दिवपय कटिस्थ कर जुगनरा निद्र लीगो ।

उपनिनासधुयगुणधम्मा इच्छदस्य पदिपुत्री । २

प्रसारितपादं तच्च तत् स्थानं च वैशाखस्थानं च तं वैशाखस्थानेन स्थितो
पादो यस्य स तथा वैशाखस्थानस्थितपदस्य कटिस्थ करपुष्पस्य नरसैवा-
कृतिर्यस्य स तथा । २

केषु विषु कः न वतः। हः रो न हृदित्तस्यंभिडी ।

अहमुहमहमअगवि अलहमअगसंपुहमरिच्छी । १

मल्लकं शरावः । तत आद्यमकमधोमुखं मल्लकमवस्थाप्यते । ततस्तथी-
परि द्वितीयमुपरिमुखं लघुमल्लकं तथाप्युपरि द्वितीयं लघुमल्लकमधोमुख-
मित्येवं व्यवस्थितशराववयमद्वयोः श्लोकः ।

पश्यतस्ते सगमज्जेगा पणकथरि सिरतस्तेग रज्जा पिङ्ग ।

सो चतुदश रज्जुषो माघद्र तनाउला मिहो ॥ ४

पदतली लोकग्याधलान्द्रघवत्या अधीभागे विलरतः सगन्तिदेशीनाः सतरण-
रज्ज्वीड्यन्तादेशीनत्व न विवक्षितं । ततोऽधोक्षीकान्तादुपरिप्रदेशज्ञानि-
न्तिथ्यंगुलान्स्थेयभागहानिस्तावद्यावन्मध्ये तित्येगुलीकवर्तिसमभूभागे
एकारज्ज्वस्तदनु समभूभागादपरिमुखं प्रदेशवृद्धितित्येगुलांस्थेयभाग-
हानिस्तावद् द्यावत् कूर्परि वृद्धलीके पञ्च रज्जवः । ततः पुनरप्युर्ध्वं प्रदेश-
हानिस्तावद् द्यावच्चिरतले लोक एक रज्ज्वत्तुः ।

End.

इथमसहृणलोठ बुद्धिदत्त सत्तरज्जुपमाणधणी ।

सगरज्जु अहिय हिक्का मित्रिय प्पसाइ' पूरिज्जा ॥ २८

घण रज्जु निसयते पाछ तेर छावतरा पसरमूइ ।

चक्षुःशृङ्गस्य खड्गस्य च निग्रीमानदुष्यता ॥ २८

सगदुगो सग १ चर २ तिग ३ गुणिए । उभय १ अह २ उद्ध ३

संक्षेपः ।

ਵਸਤੁ ਰਸ ਉਸੀਯਾਲੇ ਖਰਗੁਣਿਏ ਧਰਤ ਸੁਫਲ ਅੰਸਾ ॥ ੨੦ ॥

सग सुलसी पण अजसी इगतीस ह्मतीमातिविसवावधा ।

पथ चतुर्पालकाया वार सहस्रचतुर्णवसुधठहिया ॥ २१

इय पर निहिय वगिणय संवट्टिय लीग सारसुवत्तवम् ।

सुयधम्मकिति यतह जयह जहा भमह न हह इति सं ॥ ३२

Colophon. इति श्रीकन्याजी दारिद्र्यिका सम्पूर्णा ॥ १०५

विवरणम्—पुस्तकैऽङ्किन् हाथिंशता भाषागाथाभिः लोकप्रणाली वर्धिता ।

No. 157. लोकनाली । Lokanālī. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 13 × 6 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1813. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above, with explanatory notes in Bhāṣā instead of Sanskrit.

विषयम्—भाषाटीपथि सप्ततः पूर्वोद्धितनिबन्धः ।

No. 158. वारहभावना । Vārahbhāvanā. Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 17 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1714.* Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touching of a finger, torn and writing injured. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on twelve meditations of the Jains which are (1) Meditation on अनिन्दता, (2) असंयता, (3) भवसदय, (4) पश्यत, (5) चक्षत, (6) चक्षित, (7) चाक्षत, (8) सखत, (9) निजत, (10) धर्म, (11) सुखीक सद्य, and (12) दुर्लभपरजन्म, by Gapi Jaya Soma, a pupil of Gapi Sukha Guru.

Beginning. ॥ १० ॥ इति

आदीश्वर जिह्वर तथा पदपद्म पञ्चमेवि ।
भविष्यं वारह भावना साविधि करि द्रुत दिवि ॥ १
दाज दया तप जप क्रियाभाव पथे चमसाच
लूक विना जिह्वरसवती ए जीजिह्वरसावि ॥ २
दाज सील तप दीक्षिता करताङ्ग समकालि ।
भावज भावत भविष्य जिह्व पुण्यसरीवर पालि ॥ ३
अजिह्वपञ्च असंयदपञ्चो भव सद्य एकल ।
चक्षपञ्चो बलि चक्षुषिपञ्च चाक्षय संवरताप ॥ ४
जवनी निजत भावना चर्म्मसुखीक समाच ।
वीधि दुर्लभ पर भवि एषो वारह भावना भाव ॥ ५

* It is the date of copying, the date of the original composition is "रघुवरविधि रघुसोमहरवरसे" 1676.

End.

इति परिवारह भावना जाणी चाणनिषंदत मुनि चाणी ।
 चहमिनि जे धरे मनमाहे ते श्रीजिनवर धर्म चाराहे । ००
 रसवारिधि रस सीम हर वरसे बोकाधेर १ मन हरिसे ।
 श्रीजिनचन्द्र धरि गुरराजे एह विचार भयो हित काजे । ०१
 प्रमोद नाक गणि सुह गुरु सीमें गणि जय सीम कहे सजसीसे ।
 चादी सुरतह सुप साये एह भपता सविमुख दायै । ०२

Colophon.

इति श्रीवारह भावना संधि समाप्ता । श्रीः । संवत् १०४० वर्षे वैशाख
 सुदि ० दिने । श्रीपासीतरा मध्ये लिपीकृता । श्रीः श्रीः श्रीः ।

विवरणम्—जैनानां हादशभावनाविवरणकोऽयं निबन्धः ।

'No. 159. जीवविचारप्रकरणम् । Jivavicāraprakaraṇam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 12 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-5 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating briefly of Jīvas or animated things and their varieties according to Jaina philosophy, by Śrī Śānti Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीवीतरागाय नमः ।

सुवच्य पश्येत् वीरं नमि लब्ध भवानि चतुष्टयं बोद्धव्यं ।

जीवद्वयं किं चिव लब्ध भविष्यं पुण्यसूचीर्हि । १

After this introductory verse the author commences his work in this way—

जीवा मुक्ता ससारिणो यः । तस्य यावदाय संसारी

पुटवो जल जलधि वाक् सद्यस्त्वं यावदा सीया । २

Of this Sthāvaras or immovable things पुटवो (इषिदो) the earth includes

फलिक मणिरयश्च विद्रुम हिंगुल हरियाल मणसिल रजिता ।

कणगाह धातु सेटी वल्ली इयपली वा ॥

अन्धय तूरीकसंज्ञी पाद्माश्च जाह चवेगा ।

श्रीवीरघ्नं लुणाह पुटवि मेया चाहदृष्टाह ॥ ४

all solid matters in it. All kinds of liquid matters are included in जल or water. lustrous substances are included in Agni or fire. वायु or the wind includes all its varieties such as tempest &c. and all kinds of उद्भिज्ज or plants are included in वनस्पति.

In this way Jīvas or animated things are treated of in this works which concludes thus—

दस पक्षेय तद्वर्णं चतुर्दशलक्षं इवति इत्यरेषु ।
 विमलं दद्यात् दोषो चतुरो दंष्ट्रिदि तिरियाणं ॥ ४६
 चतुरो २ नारय सुराय मनुयाण चतुर्दिषु इवति ।
 संप्रतिद्यात् सज्जे चतुर्लसील ग्राउ जाणीयं ॥ ४७
 मित्राणं नत्ति देही नाउक्कम् न पाण जीणीयं ।
 साय अपंतो तिसिं द्विरे जिणंदागमि भविष्या ॥ ४८
 काले अनार निद्विणे जीणी गद्धिंमि भीसणे इत्थि ।
 भमीया भमति परं जीवा जिण वयस वयस मन + + ॥ ४९
 एसो जीव विद्यारी सत्तेविदि ऊण जग्गणा हेउ ।
 सखिणी उद्धरिल क्कहा उस + समुदा ॥ ५१

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणं सम्पूर्णमिति ऋषि रत्नमोल मुनि वीर जील ॥०॥

विषयम्—जीवस्वरूप तद्विचारविषयकीश्रैयननिवृत्तिविशेषः ।

८ No. 160. विचारमञ्जरी । Vicāramañjarī. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 7. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara Date, * Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touch of a finger, writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete

Another little work treating of the same subject in a different way under the name Vicāramañjarī, by Pandit Jaga Risi.

* Writing being injured we could find out in what Samvat it was originally composed See at the end संवत् x x लतौडीतर &c.

Beginning. ॥ ६० ॥ त्रिनं प्रथमम् ॥

वदितु वीर जिघेसरदेव
 जामु मुरासुर सारङ्गं छेव ।
 प्रभविषु दंडक क्लम चउवीस
 एक एक प्रति वील कवीस ॥ १
 गणधर रघुना अंग सपांग
 पद्मव पाशु विचार उपांग ।
 तेह धकी जाणी लव लेस
 नाम धाम जू लुभा विसेस ॥ २
 पदिल्लउ दंडकनायक तणउ
 भवन पती दस दंडक सुणइ ।
 धावर पंच विगलि दिय तिन
 पंचिंतिय तिरिय गरए दुनि ॥
 वितर कीद सवे माणिया
 हथि परि इनि परि चव्वोसर जाणिया ।
 चउवीस + + + + नाम
 वीलच्छवीस सुणउहि वडाम ॥ ४

End.

इम सुवीसे डंडक करी
 अग्रत अग्रती देखे धरी ।
 देखे धरी परधर गहो विचु कहीए
 सागर जाइ अग्रत ए ॥
 भीगीद माहि वसं तए
 जतए एणी परे रथर संसार माहाए
 त्रिन पाया अंगीकरइ
 समकित सुधूषा दरइ
 आदरइ तेह तरइ संसारधीए
 अंद मखिऊ सदीत कइ
 बहरी सावा मनोइइ
 मनोइइ श्रीपाचंद विमलसूरोखरप
 श्रीवजय दाम मूरिंदए
 दोठिऊइ पाचंदए

आर्थदय सायद चरकमल नमू
 यौप + + विषी पंडितम् + +
 हृषम कालद नूधधिनू
 धिनु रव एद मूंसीभताए ।
 पंडित जगरियोड चरद ॥ २६
 संवत् + + ल बीडीतर + + कीतरद
 विचारमंजरी ए वरषीए
 एद भषी नद जे सुदद + + +
 + + पदवी सिधनीए ॥ १२० ॥

Colophon. इति विचारमंजरी समाप्ता ॥ छ ॥ अं २० + +

विशेषम्—विद्याभमसरोजानकी जैनदर्शनसम्प्रदायविचारविशेषक। निबन्धविशेषः ।

No. 161. विचारसौत्तरीसूत्रार्थः । Vicārasittarisūtrārthaḥ. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 10. Lines, 11-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat (?) 1712*. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina religious work containing full accounts of twelve Dvāras or ways of work such as idols &c. under the title of Vicārasittarisūtrārtha, complete in 78 Gāthās in Bhāsā with Kalyāṇa's commentary entitled Bālabodhaka in Bhāsā prose written in the margins. The name of the author of the original work is not clearly mentioned. In the commentary of the last Gāthā the commentator in explaining the double meaning of the compound "नरसुरमहिद" tells us that the name of the author is Mahendra Sūri.

* It is the date of composition of the Tīkā Bālabodhaka attached to the original work in margins, see the end of the Tīkā "हृतीत्य वादवीधकः समदय प्रतेवर्षे प्रणीते ह्यदयोत्तरि" । The date of copying or composition of the original work is not mentioned.

Beginning of the Commentary.

॥ ६० ॥ श्रीगीतगीतय नमः ॥

नत्वा श्रीमद्भगवद्गीतं सर्वज्ञं सर्वदर्शनम् ।

विचार समस्तिकायाः कुर्वे शास्त्रावधीभक्तम् ॥ १

पठिमा गाथा प्रतिमानसंहार कहीशङ्क १ मिच्छाम दुःखानुं हारकही नाह
 २ कीडि मिला पर्वतनु हा ०२ चैत्य हा ०४ दिवना प्रासादनु हा ०५
 मूर्धना किरण मधुरनु हा ०६ पर्व्यामनुहार ७ धलवाचनपर्वतनु हा ०८
 नदीसर हीपनु हा ०१० यदृष्टनो करणीनु हा ०११ गुणठायादार ०१२
 एवारह हार ३ विचार सीतिरी कहीशङ्क प्रथमगाथाय ।

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥

पठिमा १ मिच्छा २ कीडि ३ चैद्य ४ पासाय ५ रविकार पसारा ६ ।

पव्वलि ७ किङ्ग ८ धलयालनंदो ९ ० गिहिकिरिय ११ गुणठाणा १२ ॥ १

उभमाह जिथपदिम इहंपित्यवंत पूइयंतहिं ।

चित्ते यच्च भवेहिं विवेगमतेहिं ॥ २

End of the Text.

उभ संति जिथाथीवा संदिऊ गुणउ खीण सीङ्गजिना ।

सुहमणि यहि अपि आहे तिनि विठ्ठला विसेस हिया ॥ ७६ ॥

कीगी अपमस इ अरे संलगुण दीस सासपमिच्छा ।

अदिरय अ कीगि मित्या चउच सखा दुषिणं ता ॥ ७७ ॥

अददस गुणसो ठाणेहिं अदृष्ट रोहि कर्मच हदि ऊणं ।

नरसुर महिं वधितय मिरपासए सवाव सङ्ग ॥ ७८ ॥

*Colophon of the Text. इति विचारसीतरी सूत्रार्थ समाप्ता (१) सुभं (१) भवतु ॥**End of the Commentary* उभसति गाथा गुणठावर वर्तता ते गुणठापो कहीश आधारा-

सिय नीपरह सर्वपाद' बीडा उपशांतजिना उपशांत सीह इ वर्तता उत्-
 लष्टा एक समय पठवजता बीपन्न ५४ आभि तेथीखीह सीहनायची
 सख्या व गुणि ते एक समय प्रतिपद्यमान एकही आठ १०८ आभि ए
 उत्तलष्ट पदनी अपेसाह । अन्यथा विपरीतपणु इह । यथा सर्वस्वीक
 बीपसीडा । तेथी उपशांतसीही संख्यात गुणि अधिक इम पण ऊह
 तेथी युध संपराय । निहत छादर अनित्तल छादर एतिय शिवाधिक मध्ये
 मध्ये सुख ॥ ७६ ॥ कीगी० गाथा तेथी सयीगी किवली संख्यातगुणा ।
 एक कीडि इषक उत्तलष्ट इह । तेथी अपमस गुणठायागाथी ।

સંખ્યાતગુણા મહત્ત્વ કોટિ પ્રયત્ન હુદ । તેથી દયરે એકદિતાં પ્રમત ગુણ-
 ઠાણા ન સંખ્યાતગુણા પ્રમાદો ઘણા માટદ । તેથી દેશ વિરતો સા સાદનો
 મિત્રગુણ સ્થાનો અવિરતો પ્રત્યેકદ અસંખ્યાત ગુણદ અધિક કિમ તિથંચનદ
 દેશવિરતિ હુદ તે અસંખ્યાતા હુદ તે માટદ । તથા સા સાદન ગુણઠાણો
 અવારદ હુદ અવારદ ન હુદ અત્ત હુદ' જગત્ત એક ક્ષેપા સત્ક્રુત ગુ દેશ
 વિરતો ધો અસંખ્યાત ગુણદ અધિક હુદ । તેથી મિત્રગુણઠાણો અસંખ્યાત
 ગુણિ । કિમ સાસાદનદ પડાવલોદપ કાલ્પ જત મુદ્ધર્મ હુદ । તેથી
 મિત્રનદ પ્રમૂત કાલ્પનત્ત અત મુદ્ધર્મ હુદ । તેથી અવિરતગુણઠાણો અસંખ્યાત
 ગુણિ અધિક । આરદ ગતિદ હુદ તે માટદ । અજોમિતિઃ કદિતાં
 અવિરતો ધો । અયોગો વિભેદદ । એક ભવત્ત । તે ચોદસ ગુણઠાણદ
 તે યોજા અત્ત છ તે મિદ્ધ તે વતો । દુરેષંતાલ્પિ અનંતાલો જિદ । તેમાટદ
 અવિરતો ધો અયોગો અનંત ગુણિ અધિક તેથી મિત્રાત ગુણઠાણો અનંત
 ગુણિ અધિક વનસ્પતીનદ મિત્રાત્ત ગુણઠાણાવતી । એતલદ ચોદસ
 દાર । જલિ સમાપતિ કલ્પદ હુદ । અત્તદ । ગાવા । દશદ પ્રકારદ
 અત્તદ ગુણ ઠાણા રૂપ પાવલો આરા અસદ્દ હુદ દોહિલા ષટો સક્રોદ ।
 નેહનદ વિષદ અગ્રુત્તનદ ષટો । નરમુર માદંદ્ર વાચ્ચિત્તદ । મિત્રપ્રાસા-
 દદ મદા વમવત્ત વાસ કરત્ત । અથા નરદ મુરદ મદેદ્દમૂરિ એ રંધ
 કર્ણાકા નામ । તેણદ વાકીદ્દ મુગતિ ॥ ૭૮ ॥

કટુગ્રન્થે કલ્યાણેન ક્ષતોઽયં ચાલવીધકઃ ।

સતદશ શ્વેતે વર્ષે પ્રમિતે શાદમીતરે ॥ ૧ ॥ ૭૯

Colophon of the Commentary. इति विचार सौतरी बालावबोधसम्पूर्णमिति (१) यथा

५०१ श्लोकमध्यामूख्यमसौलने । शुभे भवतु कल्याणमन्तु लेखकपाठ-
 कयोः । श्रीः ।

વિચરણમ્—પુસ્તકેઽધિન્ વિચારસૌતરીમૂલાયઃ ષટીકો વર્તતે ।

No. 162. **विवेकविलासः ।** Vivekavilāsaḥ Substance, country-
 made colourless paper, 13 x 5 inches. Folia, 25. Lines, 10-17 in a page.
 Character, Nāgara. Date, Samvat 1649. Appearance, very old, worn-out,
 torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to the performance of duties of the Jainas, under the name Vivekavilāsa, in Sanskrit verse, complete in twelve chapters, of which chapters 1—5 treat of Dinacaryā or actions to be performed in ordinary daylight. The sixth chapter treats of Ritucaryā, and the seventh, Varsacharyā. Although in the remaining five chapters Janmacaryā is treated of, each of them undergoes a separate name, such as the eighth is entitled Viśezopadeśakathana, the ninth, Pāpotpattikāranākhyāna, the tenth, Dharmotpattikāranākhyāna, the eleventh, Dhyonasvarūpanirupana and the twelfth or the last chapter goes under the name of Paramapadagatiprāpaṇa. It was written by Jinadatta Sūri, pupil of Jivadeva, for the satisfaction of Dhanapāla, son of Devapāla, the minister of Udaya Sinha, king of Jabālpur. For the age of the author see Dr. R. G. Bhandarkar's Report on the search for Sanskrit Mss, Bombay 1883-84.

Beginning. ॥ १० ॥ इतिगुरुनवपत्रे ॥

शाश्वतानन्दरूपाय तमस्तोमैक भासते ।

सर्वज्ञाय नमस्तप्ते कृष्येचित् परमात्मने ॥ १ ॥

सोमं स्वधंभुवं बुद्धं नरकातिकरं गुरुं ।

भासन्तं शङ्कर श्रीहं प्रणमि प्रयतो जितम् ॥ २ ॥

कीदृशं प्रतिभा यस्य दक्षी सधुरिमा चित्तम् ।

देहं गेहं शिष्यस्य स्वं वन्दे सूरिवरं गुरुम् ॥ ३ ॥ पादाद्यपरेर्मान ।

ईशितार्थप्रदः सर्वव्यापतापवनाशनः ।

अर्थ अगात्तु दिव्यस्य इति श्रीधरवत्सलः ॥ ४ ॥

वसन्तलकलङ्कं ये शिष्यो दधति दुर्धयः ।

ते मुग्धाः स्वं न जानन्ति निर्विन्दकमपुण्यकम् ॥ ५ ॥

खलीकल्पलताया ये बोध्यमाणीति दीर्घदं ।

यत् सति सुचिन्तो वश्यं तेषामिवा फलो वदिः ॥ ६ ॥

सद्विस्तलीवश्यमप्ये सर्वे तं दातुमुद्यतः ।

यद्दामे जाय दातुर्भुक्तिर्मुक्तिश्च निदिता ॥ ७ ॥

श्रवामि सर्वज्ञास्तेभ्यः सारमुद्भूय किञ्चन ।

पुण्यप्रसवश्च सत्पापवर्गं फलप्रेमये ॥ ८ ॥

सस्याभ्यसापि पुण्याय कृपणचित्तिनिवृत्तये ।

श्रीविवेकविलासाख्यौ सप्तः प्रारभ्यते मितः ॥ ९ ॥ दुग्धम् ।

प्रवृत्तावन यो यन्नः कश्चित् कश्चित् प्रदर्शितः।
 विवेकिनादृतः सोऽपि निवृत्तौ पश्येवसति ॥ १०
 अमदः पावकः शोदो जगच्चतुः सनातनः ।
 एतैरुच्यंतां यातुं गुप्तीऽयं पावकैः सह ॥ ११
 आलीक इव सूर्यस्य सज्जनस्योपकारकृतः ।
 यथोऽयं सर्वसामान्यो मान्यो मयतु धीमताम् ॥ १२
 धर्मार्थकामलोचाणां सिद्धैः श्यालेष्टदेवताम् ।
 भागेऽष्टमं विद्यामायां ललितेदुदयमः पुमान् ॥ १३

After going through the work it will appear clearly that good many practices, religious ideas and superstitions of the Jainas are common with those of the Hindus; for instance we quote below the author's description of dreams:—

समधातोः प्रशान्तस्य धार्मिकस्यातिनिद्रजः ।
 स्वातां पुंसो जिताचाणां स्वप्नो सत्यो प्रभाषमो ॥ १५
 अनुमृतः शुद्धो दृष्टः प्रज्ञातय विकारजः ।
 स्वभावतः समुद्भूतश्चिन्तासन्नतिसम्भवः ॥ १६
 देवतादुर्पदेशन्तु धर्मकर्मप्रभावजः ।
 पापादिकसमुत्पद्य स्त्रयः स्थावराश्च गूणः ॥ १७
 प्रकारैरादिभैः षड्भिः शुभः श्लाघ्यमोऽपि वा ।
 दृष्टो निरर्थकः स्त्रयः मल्यन्तु विभिन्नतरेः ॥ १८
 राक्षसतुर्गयामेषु दृष्टः स्वप्नः फलप्रदः ।
 मासैर्हादशभिः षड्भिस्त्रिभिरेकेन च क्रमात् ॥ १९
 निशान्तघटिका युग्मे दशाहात् फलति ध्रुवं ।
 दृष्टः सूर्योदये स्त्रयः सद्यः फलति नियतं ॥ २०
 माला स्वप्नोहि दृष्टस्तथाधिच्याधिसम्भवः ।
 मलसूत्रादिपीडित्यः स्वप्नो भावो निरर्थकः ॥ २१

The following rules laid down by the author entirely agree with the Hindu Śāstras:—

“यावदुदोदितस्तावत् प्रातःसम्या विधीयते” ॥
 “विशुष्या + + क्रियाः सर्वान् जन्तून् च परायणः ।
 गुहं लिङ्गं च पाणी च पूतया शोधयेन्मुदा” ॥

“अभावे दन्तकाष्ठस्य सुखपट्टिविधिः पुनः ।
 कार्यो द्वादशगण्डुर्देर्निहोक्षेखन्तु सध्वेदा” ॥
 “मातृप्रभृति हृद्धानां नमस्कारं करोति यः ।
 तोययामा फलं तस्य तत्कार्योऽसौ दिने दिने” ॥
 “हृदौ च मातापितरौ साजौ भार्या शिष्टः सुतः ।
 अप्यकांश्चतः कृत्वा भर्त्तव्या सगुरमसीत्” ॥
 “साध्वर्णे जीवरक्षायै गुरुदिव्यहादिषु ।
 निव्याहृतैरपि वृथा श्रापयेन्नास्ति पातकम्” ॥
 “धेन्वा नवप्रसूताया दशाहान्तर्भवं पयः ।
 आरण्यकाविकौट्टश्च तथैकशफ्रजं त्यजेत्” ॥
 “पितृभर्तृभूतैर्नार्थो वात्ययौवनवार्द्धके ।
 रक्षणीयाः प्रयत्नेन कलङ्कः स्यात् कुलिङ्गवत् ॥
 “निशाः धीरुश्मनारौषासुतः स्यात्तप्त चादिमाः ॥
 तिष्ठः सध्वैरपि त्वान्याः प्रोक्तास्तुर्थापि केनचित्” ॥

In fact this work deals not only with religious instructions, but it may be called a moral as well as a practical code also, for it contains instructions and precepts useful to accomplish true manhood. The following verses will be sufficient to support our statement.

अथावस्थानयोग्यदेश क्रमः—

सङ्घर्षं दुर्गं सुखामि व्यससाय जले धमे ।
 सजाति श्रीक रम्ये च देशे प्रायः सदा वसेत् ॥ १८ ॥ ८
 दुष्पितः सुवृत्तं शौचं प्रतिष्ठा गुणगौरवम् ।
 अपूर्वज्ञानलाभश्च यत्र तत्र वसेत् सुधीः ॥ २ ॥ ८
 सम्यग्देशस्य सीमादि सङ्घर्षं स्वामिगताया ।
 शातिमिव विपचायमवबुध्य वसेत्तत्रः ॥ ३ ॥ ८
 बालराज्यं भवेद्यत्र देराज्यं यत्र वा भवेत् ।
 स्त्रीराज्यं मूर्खराज्यं वा यत्र स्यात् तत्र भी वसेत् ॥ १८ ॥ ८
 कबिलहेतुः साहित्यं तर्को वक्तृत्वकारणम् ।
 बुद्धिद्विहिकरी नीतिसिद्ध्यादभ्यस्यते युधेः ॥ १८ ॥ ८
 मन्त्रस्थानमनाकाशमेकधारमर्धकटं ।
 निपकादि च कुर्वीत दूरस्थे च यानिके ॥ ३१ ॥ ८

मनस्याने बहुक्षमे कदाचिप्रोयते परः ।
सगवांसे प्रतिधान युति सप्रतिभित्तिके ॥ ७४ ॥ ८
गूयाधी भूमिके स्याने गवा काननान्तरे ।
संवत्सृ संसृष्टः साहं संविभिः पञ्चभिस्त्रिभिः ॥ ७५ ॥ ८
छद्यमे सत्यपि प्राप्ये न व्रजेद्विष्कलं ज्ञचित् ।
एकाकिना न मनस्यं कस्याप्येकाकिनी गृहे ।
नैवो परिपथे नापि विज्ञेत् कस्यापि चेष्टमनि ॥ ७६ ॥ ८
रोमिष्ठडिज्जामानां धेनु पूर्यचमा भुजा ।
गर्भिणीभारमुद्रानां दत्ता मार्गे व्रजेत् बुधः ॥
शभीपदेशदातारो वयोवृद्धा वृद्धयुता ।
कुमला धर्मशास्त्रेषु पश्यंपाथा सुसुंहुः ॥
शीर्ष्य वा तपोभिवां विद्यया वा धनेन वा ।
अन्यन्मकुलीनीऽपि कुलीनी भवति चणात् ॥
स्वजातिकष्टं नोपेत्य तदैक्यं काव्यसादरात् ।
मानिनां मानदा न स्यात् दीयाया यशसेऽपि च ॥ ७७ ॥ ८
नश्वरिनां ज्ञातयः प्रायः कलहादितरितरं ।
मिथिता एव वदन्ते कमलिन्य दशाश्वसि ॥ ७८ ॥ ८
अथरागो गुणभासे दीपेषु रसिकोऽधिकं ।
वृद्धान्धारन्यारन्यरक्षो च सम्पदामास्यदं नृदि ॥
युतो वाचिकत्रिष्कारो गीतकारी खट्वरः ।
गृह्याध्वरतो योगी महीदेवकरास्त्रयः ॥ ७९ ॥ ८

N. B.—The work also contains short metrical summaries of the tenets of six systems of Indian Philosophy, viz., the Jaina, Maimānsaka, Bauddha, Sāmkhya, Śaiva and Nāstika. For the summaries see Bhandakar's Report, 1883-84 App. III.

स्वस्ति मौतिपदं गच्छ जगतः सङ्कारवत् ।
 मुनिपुंस्त्रीकिलाकोर्णं वायङ्म्यानक स्थितिः ॥ १
 अष्टं मतं पुरीं वप्रं नृच श्रीरासिलमभुः
 अमुद्रहताः परेर्वादी वीरेस्त्र्येयुगैः कभु ॥ २ ॥ ३
 तुल्यः श्रीजीवदेवक प्रभोरद्भुतकीलयः ।
 बन्द्यनगिरःदीक्षा यद्रोपन्ति कदाचन ॥ ३ ॥
 अस्ति तत्परशीपाले सञ्जातमस्तिविस्तरः ।
 मूरो श्रीजीनदत्ताख्य ख्यातः सूरौषु मुरिषु ॥ ४
 वाह्यानामय पाथोधी सत्त्वर्जनविधी विधुः ।
 श्रीमानुदय सिद्धोऽस्ति स्त्रीजावालपुराधिपः ॥ ५
 तस्य विद्यासमुदनें लोकरत्ना विचक्षणः ।
 देवपाली सङ्गामान्यः प्रजानन्दनचन्दनः ॥ ६
 आचारः सर्वधर्मानामवधिर्दानशालीना ।
 अस्थानं सर्वपुण्यानामाकरं सर्वसम्पदाम् ॥ ७
 प्रतिपन्नामजलस्य वायङ्मान्यसम्भवः ।
 धनपालयचिर्धोमान् विवेकीज्ञासिमानसः ॥ ८
 तन्मनस्तीपपीषाय श्रीजीनदत्तमूरोभिः ।
 अविवेकविलासाख्यौ शम्भोऽर्थं निर्योगे नयः ॥ ९
 देवश्रीधरयो मुजङ्गमगुर्यौविद्युदादिप्रभौः
 श्रीमद्विश्वादिः स्फुरत्पर + + लङ्कार च्छङ्कारिणः ।
 + + + विशिष्टमेष कुरुते तावद्विरं नन्दनाद-
 यम्भोऽय भगवन् द्रव्यादरपरैरभ्यस्तमानो बुधैः ॥ १० ॥

इति श्रीविवेकविलासपद्यः समाप्तः ॥ १ ॥ ६ ॥ श्री ॥ यन्यायस्य + +
 + + प्रमाणं प्रियं ॥ ६ ॥ ६ ॥ शुभं भवतु लेखकपाठकयोश्च ॥ १ ॥ सम्पत्
 १६४९ वर्षे भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे नवम्यां तिथौ सोमदिने लिखितोऽयं
 ग्रन्थः ॥ श्री + + नागपुरीयतपागच्छादिराम भ० ॥ श्रीश्री३ स्वकीर्तिं
 मूरी आचार्यः श्रीश्री३ अमरकोर्तिविल्लभराज्ये । पं श्रीश्री३ राजकीर्तिः
 तन्मिथिलिखितं मुनिरामकीर्तिः श्रीअक्षिपुरमध्ये ॥ अकम्बर राज्ये ।

यादृशं प्रकृतं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि ग्रन्थस्यैव वा समं दीवी न दोषः ॥

हिरामणी ।

विवरणम्—निम्नोक्तं विवेकविनाशानिधौ भग्नेज्ञानतीतिविषयकोपदेशपूर्वः श्रीनिन्दस्तम्भः, विरचितः सद्देशोद्भासात्मकः ॥

N. B.—In conclusion we can not avoid remarking that although the codex has been written in Devanāgarī character entirely, in some places the Bengali vowel signs of *८ ९ ८ ९* are used, for instance दाने is written as दान, गोमय as गोमय, चीराद as चोराद, पावकैः as पावकैः etc.

No. 163. सउन (शकुन) चोपदे । Sauna (Śakuna) Cōpaī. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 3-17 in a page. Character, Nāgarā. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on Śakunas or omens of good and bad nature in Caupai verse, by Deva Vijaya.

Beginning. ॥ ओ नमः ॥

सकल बुद्धिआपद सरसती जमीसमी बाधो बरसती ।
अज्ञानतिमिर आरति वारती नमी २ भगवती भारती ॥ १
सह गुरुचरण नमीनइ कहूँ सकल तथा जे भेदजलहुँ ।
सकल २ सब सुख कहइ सकल भाव जइ विरलउ नइइ ॥ २
सकल सबल बिहुँ भेदै कछा गाम साहिपुर बाहिर रछा ।
गाम साहि सकल जसग सामझि ज्योने कछुँ बिचार ॥ ३
पथम प्रयाणइ दिनवर जियट धौर बमन तेल सठवूँ ।
मैद्युनकलइ रोवूँ मद्यपान लूचइ नरमोयइ आबोसान ॥ ४
बली भोजन परिहरवूँ एइ कमू अउ घाटउ दूधगुल तेलइ ।
आमिय तेल मधु नवि भुजियइ जोरै पयाणइ सुख बंझियइ ॥ ५
पथिक मायापानइ जालता भावा सकल हुवा द्रिषता ।
पाका बलीनइ पडवीयइ सासी सास काठरा पीयइ ॥ ६

एतथी वार विलम्बनकरी चालतु हरपु हिया मूधरी ।
 अप सुकन वली जउ लहर सासीमामसीलुजरहर ॥ ७
 प्रायायाम पड़यो एतला एऊठ प्रायास कर नर भला ।
 तीजोवार सकुन नवि छोड तेव दिशसिन दिवानइ कोइ ॥ ८
 ए सुभ सकुन प्रायण सकनं खान लोभ जय पामो परी ।
 आठर सकुन मचाल उजाय पूछ्या विण वली पुरुष प्रधान ॥ ९
 वेदधनि वलि बीषानाद राजरिबि मयभेरिनिनाद ।
 ऊउ भिंहासन ऊंजरसार उदउभय लोमिणि लइ कार ॥ १०
 सुवद धेन भंगल भणइ वाल खेतपुकली आणइ माल ।
 दधि दूळ्या मय सांसउं मिलइ अलिख विधम सवि दूरइ टलइ ॥ ११

End.

देव विजइ कर जोडी कहइ सकुन भणंता सविमुप लहर ।
 जे विजइ नेइ परम आणइ भणंता गुणतां सदा आणइ ॥ १५

Colophon.

इति सकुन चोपरं सपूर्णं वेवातठ मध्ये । वाचनाचार्य श्रीगणेश्वर पं ।
 श्रीरक्षु ॥ श्रीः कः श्रीः कः श्री कः श्रीः ॥ ए पुस्तकारं प्रह्मवर्ष मोल-
 लीवोके बीकानर मध्ये कोष्ठ उजर करण पावे गहि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शुभाग्रभगकुलविषयिणी देवविजयविरचिता भाषाचतुष्टयः सन्ति ॥

N. B.—In this codex also the Bengali signs of vowels *c* *ṛ* *ṛi* and *ṛi* are used in some places.

No. 164. **शनैश्चरवन्दनं ।** Śanaishcaravandanam. Substance, country-made white paper, 12×6 inches. Folia, 1. Lines, 8-16 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to God Śanaishcara, the planet Saturn in Bhāsā verse, by Sukhasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥

श्री अडिगर चसुर सुरापति अमर करे सेव आगनि जोई कर ।
 बढ विष साधतिके मागे वर सदा पूजिये तिके सनौस वर ॥ १
 स सुहायो भ्याने सदा रविमुतयावरराय ।

त्या घरि भांन वीषांतये कर्देनऊ नति काय ॥ २ ॥
 राजा परजा रंग मूं सकी करे जमुसेव ।
 समरीजे सुधते सदा दिन प्रति घावरदेव ॥ ३ ॥
 घावर देशे धन सुधिर पाले तपरी पीड ।
 कहिती विषभांजे करण जगत लणारी भौड ॥ ४ ॥
 भगति कौयां भाव ठटले मुखिर हूवे संपनि ।
 तिण भभाती आगले विवुष करे चिनति ॥ ५ ॥

End.

लीलमात्र विद्रुषाव वरे वरे संसार बदोता
 लील मात्र अरिलाव जेण विष घायें जीता
 लीलमात्र सुरलोक विघन छल सगने व्यापे
 लीलमात्र रिधिराज आप आये तिहा पापे
 आगलैऊ कवी नति इसी करे हमक जीडकर
 सेवा सासि घाए सदा तुं सुप्रसन्न मनोमवर ॥ १० ॥

Colophon. श्रीगणेशदेवतास्तुत. सन्पूर्णमगात् । शोरजुः । श्री. ।

विवरणम्—श्रीगणेशदेवतास्तुतनाविषयको भाषापद्यनिबन्धोऽयम् ।

No. 165. शालिभद्रमहासुनिचरितम् । Śālibhadramahāsamunī-
 caritam. Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12 × 6 inches.
 Folia, 14 Lines, 9-15 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat
 1607.* Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem by Jina Sīṅha Sūri on the adventures of Śālibhadra, son
 of a merchant in Rājagṛīha, who after giving up all worldly pleasures
 became a Jaina ascetic.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ इति ॥

सासण नायक समरीश्वर बर्हमान जिनचंद ।

शलिभद्रविषय दूरद रर आपद परमानंद ॥

* This is the date of copying, but if it be taken to be correct then
 there is an inconsistency with the date of original composition, which
 is सोमहस्यचतुष्टयि खर आप् यदि कहि दिवसजी

मह की जिनवर सारिया पुनि सौरव धनो विशेष ।
 परकी नरते गाइ यश श्रीकमोति भुंवेवि ॥ १
 दामशोभनपभावना सिवपुर मारग आरि ।
 सरया छइ तउ पवि ईडा दाम तपउ अधिकार ॥ १
 सालिभद्रद्वय सपदा पामइ दाम मसाइ ।
 तामु चरित वधापता पातक दूरि पलाइ ॥ ४
 तामु मसंगइ जसइ धनोभोपणि बात ।
 सावधान दइ सोभल उमत करिज्यो व्याघात ॥ ५

ढाल पहिली । अउपरानो ।

मगभईस श्रेणिक भूपाला पोतइ आइ करइ
 चउसाल भाइ मंद सूधा सरदइइ ।
 जियवर आय अवडित लइइ ॥ १
 निठण बला करती पेलवा मालती रांकी खेलना ।
 कीई न ओपइ ओहनोकार भनोसरइइ अभय कुमार ॥ २
 छारि पाके नगरी बसइ राजगृही पलका भइइइइ ।
 सुषोयाली बसइ सइ कीई तउपणि पगनाइइ कइ जीइ ।

End.

राग धव्यासी इण्डि अवसरि श्रेणिक परिवाराइ
 भद्रा फिरि चरि आवइ जी ।
 पड़िलाभी न सकी पलाइइ तिण गीटो पचतावइ जी ॥ १
 सालिभद्र चउउ रिपराया तामु नमजिउ पाया जी ।
 जेत पजपणकरि कसि काया सूधा सधु कायाजी ॥ २
 नान्का मीटा दूधण टाली कमिसपइ पयाली जी ।
 अरम समथ जिनवर सभाली सुधउ अणसण पाली जी ॥ ३
 चार वरस संयम आराधी आपस चारय साधी जी ।
 सुरगति करमनिकाचितवाधी सरवारसरिहीलाधी ॥ ४
 सरसारइ सुरभरण विशालइ पिणन विना अनिहाइइ जी ।
 पोतानउ भीखउ संभालइ हरपित इइइ तिण कालइ जी ॥ ५
 सरवारधि रिदि हुंतो ते न विखइ मुनिवर नभवलइइइ जी ।
 मोहा विदइइ वत आदरिखइ अविचलसिकमुव वरिखइ जी ॥ ६
 परसवि दान तया फलजापी भाव अधिमनि आबीजी ।
 अटलक दाम समापउ माबी ए श्रीजिनवरवापी जी ॥ ७

साधुचरित कविनामन तरामरु तिव एभावस्थरु हररु को ॥
 सीलरु सय अठि हररुसरु नाम्नुदि हररु दिवस को ॥ ८
 जिनसिंह नूरि सीसमति साररु भविष्य नरु सपनाररु को ।
 श्रीजिनराजवचन अनुसाररु चरित कल्ल सुविचाररु को ॥ ९
 इत्यपरि साधु तर्वा गुणगाररु को भविष्य मन भावरु को ।
 अखिय विघन तमू दूरिपुनाररु मजवांक्षित सुष पावरु को ॥ १०
 ए संबंध भविक जि भविष्यरु एकमना संभलिसरु को ।
 दय दीहगते दूररु ममिच्छरु मन वंक्षितफल लहिसरु को ॥ ११

Colophon. इति श्रीगालिभद्रमहाप्रतिचरितं सम्पूर्णं ॥ ढालरु गुण बीम गादा ५२५ ।
 श्रीक ७५० संख्या । संवत् १६०७ वर्षे कात्ती सुदी २३ दिने । अविशाम
 को तत् सिय अवि बीरणी लिपिकता चतुष्पदिका ।

विवरणम्—श्रीगालिभद्रचरिताभिधः कथित् पद्यनिबन्धः ।

No. 166. गालिभद्रधवासम्बन्धचोपदे । *Śālibhadradhannāsamban-*
dhacopāḍī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 35.
 Lines, 8-10 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1801? Ap-
 pearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the abovementioned work.

Colophon. इति गालिभद्रधवासंबंध चोपद समाप्ता । लिखत अय उत्तमचंद सादरी
 मष्टयामे संवत् १८० (१) अका वर्षे श्री०

विवरणन्तुपूर्वम् ।

No. 167. शीलरासः । *Śīlārāsah* Substance, country-made white
 paper, 12 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 6-11 in a page Character,
 Nāgara. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally
 correct. Complete.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

End. श्रीपूज्यासचंदतथे सुवसाय श्रीसधरीने जे निरमल भावि नगर जोखीहरि
 ङागठ नेमनसु तुम्ही विकार जोडि बोनती एदशी बोनवु सामो एक शीष
 बन्ध मनधीस बिहोड़ि सोख संधाति प्रीतडोहवे सत्तरधिन क्वांस सु
 जीर बलीय पनेरा संघायो बरम बन्ना बिना जे कदव होय बोफल हो
 सुम्हपाति कासाय । जिसजिन भाषत तमसही खामो दूरतनर दुय
 सज्जहरद दूरि वेगि मनोरद माहर्षी पुर बाणंद सुसंयम आपन्नी
 विनविएस श्रीविजयदेव सर कि सी० ॥ ७५

विवरणम्—श्रीसूत्रविषयकः श्रीसूत्रासनामा पद्यनिबन्धः ॥

No. 168. शीलोपदेगमाला । Śilopadeśamālā. Substance, country-made colourless paper, 10 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 9-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

A little poem instructing Śīla (morals) entitled Śilopadeśamālā, by Jayaballabhācārya, pupil of Jayasīma Muniśvara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसर्वज्ञाय ।

आवालवं भयारिं नैमिक्तुमारं निमित्तजयमारं ।
 सीलोव एसमालं बुद्धामिविवेकं करिसालम् ॥ १
 निमित्तियसयलहीलं दुहवन्नौभूलं चरकचकौलं ।
 कपं सिव सुहसंसीलं पालहं निजं विमलसीलम् ॥ २
 लहीजिसं पयारीमाहयमरीगया गुणसमिद्धी ।
 सयलसमीहियमिद्धी सीलाउ इह भवे विभवे ॥ ३
 ज्ञासील भगि सामगि समवे निजला सए एस ।
 इधरा महासईठ घरे घरे संति चराउ ॥ १०
 तह विहुताव संताई संगो निजं पि परिहरे यब्बी ।
 जिणं विसमोइ दिग्गमसी तुल्याइं सत्ताइं ॥ ११
 जइ विहुनी विहुभंगी एइविहु संगोउ होइ उवचाउ ।
 दोसनिहानण मिठणी सव्वीपायं जणीजिण ॥ १२
 ता सख्खा विसीलं मिठज्जमं तह करेइ भो भव्या ।
 जह पावेह लहुं विय संसारं तरिय सिव सुखम् ॥ १३
 इयसील भावणाव भावतो निजमेव अप्पाण ।
 धम्मो धरिज्जवं भं धम्मसङ्गामुवणधिरयमम् ॥ १४
 इय जयसिह सुखीसर विधेय जयवज्जहायरिकं वडिय ।
 सीलोव एसमालं आराहिय लहइ वोहिफलम् ॥ १५

Colophon. इति श्रीशीलोपदेगमालाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विवरणम्—शीलोपदेगमालाविषयकः पद्यनिबन्धः श्रीजयवज्जभाषार्थविरचितः ॥

No. 169. शीलोपदेशमालावबोधसमूलः । *Silopadeśamālāvabodha-samūlah*. Substance, country-made colourless paper, 10×4 inches. Folia, 87. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. -Date, Samvat 1714 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the text of above described *Silopadeśamālā* with a Bhāṣā commentary entitled *Silopadeśabālāvabodha*, by Medha Sundara, pupil of Jinachandra. The only thing to be noticed here is that in this codex the name of the author of the original text is written as वयविष्णि* (१) instead of जयवद्वदापरिय, written in the previous codex. We describe below the commentary only.

Beginning of the Commentary. ॥ १० ॥ श्रीं नमो बौत्तरायाः श्रीवामिषमस्य

श्री + + + + + तातिशयशामिनिं ॥ १ ॥

श्रीजिनचन्द्रगुरुष्णामादेशानेमेह सुदरविनेय ।

शीलोपदेशमाला विठ्ठीति शिष्यप्रबोधाय ॥ २

धुर इष्टदेवता नमस्करो शीलोपदेशमालाना बालावबोध भणो आदिगाथा कहइ । आषालद्रष्टाचारी आजन्मसमुद्यंत्रतधारी श्रीनेमिकुमार वागीसन तीर्थेकर नमस्करो शीलरूपउपदेश तेहनैमाला मउ बालावबोध मूर्ध जनना उपसार भणौइ कहिसुं । नेमिकुमार एनामन्दाभणौ की गृहस्थावांसि तिन्हि सइ वरस घरिहरी । राज अनइ राजि मती परिहरी कुमारपणइ चारिणली-धस वनौ की हवठकर ॥ जय कहिय विभुवनते भाईशीलरूप धरवानउ एकसार प्रधान कर । अयवाँवाच अनइ अतरंग वदरी जीपिबइ करी सार प्रधान कर विवेक करिसालं विवेक रूपीउकरी हसी जिन इक्षिमाला आशय ॥ निम विवेक शीलवर्त पुरुष नइ आशय ॥ १

End.

इणइ पूर्वोक्त प्रकारइ जयसिंहसूरि तेहनउ विनीतशिष्य जयकीर्तिं सुनि दिणइ ए शीलोपदेशमाला प्रकरण रूप मूलहूत कीधउ । तउए प्रकरणोक्त भविकलीकी सुद्धे इणइ प्रकारइ शीलमाला ए सिद्धांतोक्त गायाम्ब प्रकरण भणतां प्रह शील पालता भावना भावउ जिनबोधि बीजनउ फल लहउ परं-पराइ फल याचि योमउ ॥ ११५

* At the end of the commentary it is explained as जयकीर्ति.

शिवः श्रियोदपमनश्चरुः
 शानात्मदर्शो परिभाष्य यथे ।
 चाग्रेसवान् सन्मयमानसाय
 स नैमिनायः शिदतातिरस्तु ॥ १
 भावा चनेके प्रतिविम्बमस्य
 शाने विवाधं दधिरे निवाधं ।
 यस्या निज सप्तनयायतन
 स्यका रिपुत्वं स शिवाय पार्थः ॥ ४
 यस्मिन् जने गर्भगतैऽपि पिबोः
 श्रीःसर्वतोऽजायत वर्द्धमाना ।
 सिद्धार्थंरुण्यरमप्रभुर्मां
 सिद्धार्थंस्वार्थं स विभुर्विदधात् ॥ ५
 जयन्तु ते श्रीगुरुवः कथावतां
 जङ्गीऽपि येषां करसङ्गमात्ररः ।
 रवेषु चन्द्रपलवगु धुरि स्थितं
 समश्रुते नाश्रीतदोषदुर्दशाः ॥ ६
 चक्रे पुरा यद् जयसिंहसूरिः
 शिष्येण भास्य जयकौर्त्तिनाम्ना ।
 तस्माद्विनाय विवितास्मि (१) वृत्तिं
 सुखाववीर्षा स्वपरापकौर्त्ति ॥ ७

इह हि प्रकरणकारः प्रगुणिततत्त्वोपदेशमुधासारं पुण्यवङ्गरीपन्नवीक्षणवर्धारम्भे
 श्रीशिलोपदेशमालाख्य प्रकरणप्रारम्भे सारितरविचारप्रवचनचतुरधेतयमत्कृतये
 प्राख्यावत् प्रणये विप्रविनायकीपदमाय च समुचितेष्टदेवता नमस्कारपूर्वक-
 मभिधेयप्रयोजनसम्बन्धवन्पुरा प्रयमगाथासाह ।

व्याख्या । आवालयप्रचारिण जगत् खरं आविश्यतीर्षदरं नत्वा प्रणम्य विवेककरिभालो शिलोप-
 देशमालाभट्टं वक्ष्यामीति समुदयार्थः ।

Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and torn in parts.
Prose and verse Generally correct. Complete.

Although a work of the same name has been described in No 89, but that being incomplete the beginning was not quoted. So we quote below the beginning portion only.

॥ ૧૦ ॥ અથ યાવકા અતીવાર લિખ્યતે ॥ ઇચ્છકાર મગવન્ પગાડ હરિ
પાથી અતીવાર આજીડ ॥ ઇચ્છં. નાથંમિ દંઘંમિ. ચરણમિ. તવમિ
તદ્વય વિરિખંમિ. આયરણ આયારોં. દ્યપ સો પચહા મચિહ ॥ ૧ ॥
જ્ઞાનાચાર. દર્શનાચાર. ચારિત્રાચાર. તપાચાર. વૈર્યાચાર. એવં પાંચ
વિધિ આચાર માંહિ જિકો અતીવાર. પચ દિવસમાંહિ સૂત્ર બાદર જ્ઞવે તે
મવહો ॥ મન. વચન. કાયાદં કરો મિચ્છામિ દુષ્કરં ॥ ૨ ॥ તવ જ્ઞાના-
ચાર ॥ પાડ અતીવાર. કાલે વિણપ. વજ્રમાષે. હવહાષે. તદ્વપ નિજ-
વશે. વંજણ અત્યત્ત પૂતમરે અટ્ટવિહો નાપમાયારો ॥ ૩ ॥ જ્ઞાતકાજ વેલાદ
પટ્ટિડ ગુણિડ નહો. અકાણે પટ્ટિડ વિનયહોત. વહુમાનહોત. સપધાન
હોત. અનેયા કહે પટ્ટિડ. અનેરો ગુરુ કહિડ. દેવવાંદણ વાંદણે પડિ-
કમલે. સગ્રાપ પદતાં ગુણતાં કુહો અચર કાતે માવે સૂવ અરણે. આગણે
છવો મચ્છો. જ્ઞાનદ્રવ્યવિષાય વિષાયતત્ત્વ સવેચિહ. સાર સમારનકોપો.
જ્ઞાનોપારણ પાંટી. પોયો. તુલ્યો. કવલો. નવકારવાલો. કામલિયા-
તણો આઘાતના જ્ઞે. પદતાં. ગુણતાં. અપ્રીતિ. હેય. મચ્છર. અંતરાય
કો ધું. જ્ઞાનાચાર વિષે. અતિરોપગણાઓ. ધુકે અચરમાંજી. ગ્વાનવત પર-
હેય કચ્છો. અનેરોજિકો અતીવાર. પચ દિવસમાંહિ સૂત્રિમ બાદર જાણતો
અજાણતાં જ્ઞંહ ફરે તે સવિન્. મન. વરણ. કાયાદં કરામિચ્છામિ
દુષ્કરં ॥

The readings of this one slightly differ from those of the previously described one.

No. 171. ઋપાલવિનતો । Śrīpālavinatī. Substance, country-
made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 10-11 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

A little poem on Śrīpālas' prayer to Jina, under the name of Śrīpālavinatī, complete in 10 verses, by Kumudacanda Svāmin. We quote below the whole work.

॥ १० ॥ प्रभु पाइनागी करु मेवधारी ह्वै सांभली बाणि जिनराज ज्ञातो ।
 सुने मोहकैरी पराभव कर इच्छे चिहुगतिपादुपनवीसरइ छर ॥ १ ॥
 हुं तो लखचौरासि यीनि मांझि भयो जग्नैमरककै प्रवाहिं ।
 पुरा मै कछा कर्मजे धर्मछाडि कहुं ते सहु सांभलो स्वामि मांझि ॥ २ ॥
 हुं तो मोभलपट धयो कपटकीधा घणुं भोलवीपरतया द्रव्यलीधा ।
 बलीपिंडपीथो करीजौबहिंमा करी पारकी कोथनी निजप्रसंसा ॥ ३ ॥
 मै भो बोलौया पारका भर्मसोसा नही भासिवा आपण पापदोसा ।
 सदा संग कौधो परिजारकैरी नही पालौयो धर्म जिनराज तेरो ॥ ४ ॥
 परघर तथै पास आसाबिलूधो नहीं सांभल्यो जिन उपदेससुधो ।
 हुं तो पुव परिवारनै मोहमातो नहीं जाणि यो जिनवर कालज्ञातो ॥ ५ ॥
 यहा रंभोनी पापकर पिंडभाखो मेते मूरपै नर भवखेगक डाखो ।
 गयो काल संसार आलस भमतां सछा तेहथी दुरगति दुख अर्थता ॥ ६ ॥
 धथै कष्ट जिनराज तूं देव पाथी हवइ सर्वसंसारनो दुषवायो ।
 जारइ यौजिनराजनो रूप दीठु जाथै लोचनइरुं बडुं अमीय वृंठु ॥ ७ ॥
 आवीकामधेनु धरे मांझि चाली । भरीरवि चिंतामखिषु मछाली ।
 जाणइ घरतथै आनिधि कलहच फल्यो आलवा बहित दांनदध ॥ ८ ॥
 गथीरोग सताप ते सर्वे माठो जराजग्नने मरणनोवासनाठो ।
 हवइ सरण आव्या सथो लाजकीजै कछाजे अपराध ते सहुधमीजै ॥ ९ ॥
 घणू कीणवूँछु जगनाय देवा मोनै आपण्यौ भविर स्वामिसिवा ।
 ए धौणतीज भावसुंभवेधै कुमुदचंद स्वामी सिव सुषदेसै ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीपाल विनती सम्पूर्णा ॥ पुस्तक

विवरणम्—श्रीपालविनतिनामको पद्यानिबन्धः ॥

Character, Nāgara. Date, 1742 Samvat.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem in the adventures of the king Śrīpāla, entitled Śrīpāla-rāsa, by Jinaharṣa, pupil of Gaṇi Śāntiharṣa. The story related in it resembles in most part with that of Śrīpāla Narendrakathā described in No. 64.

Beginning. । टालसिंधनी ।

उत्तरसि प्रथमं जिनराय । काम पसायदं नवनिधि घाय ।
 सुय देवा धरि रिदय मकारि । कहिसु नवपदमठ अधिकार ॥ १
 मंत्र जंत्र छद्म भव अनैक । पिथि नवकार समउ नही एक ।
 सिद्धचक्र नवपद सुपसायदं । सुपसायदा श्रीपाल नररायदं ॥ २
 आशिल तपनवपद सजोग । गच्छित सुरारण धर गीरोग ।
 ताम चरिय कछहित आषी सुखिजी नरनारी मुनवाषी ॥ ३
 दक्ष भरतद मालवदेस । ऊजेषी सुरपुरी निवेस ।
 प्रजापाल इबिनाम नरस । दीर पटराषी रूप रपकर ॥ ४
 सोझागुंदरी नर रूप सुंदरी । जोष रूप कलागुण सुंदरी ।
 प्रथम मिथ्यात धरम सुराती बीजी जैन धरम सुमाती ॥ ५
 मुठकि तणउ नही कोई विपाद पिथि निश्रमवगळ करइ विवाद ।
 वे राषी नर पुत्री दीय । जाय लयमी सरसति होय ॥ ६

End.

सा नायक दीवघ करइ दायद बान कलउ आषि ।
 सिध चक्र आराधर विधर सुधर सुगुह सुधि वाषि ॥ ६० श्री
 सुप साय राषी धरमपाषी मुह समकितधारि ।
 सुरगतइ पडता सह जथा पाषा सुर सुप सार ॥ ६० श्री
 नर एकमव सुर एक भव । इम आठ मवनइ अंत ।
 सिवपुरी अविचल पामिछइ लडिछइ सुध अनंत ॥ ६१ श्री
 श्रीपास चलि निहालिइ सिधचक्र नवपदधारि ।
 धार्यइ तउ सुध पार्यइ जगमाज सविचार ॥ ६० श्री
 योगच्छपरतरपति प्रगट जिनचंद्र सुरि सूरौस ।
 नथि शान्तिहर्ष वाचकतणउ कहइ जिन इरु सुसीस ॥ ७१ श्री

* This is the date of original composition of the work. See the end of the story in the original.

सुतरश्च यदाश्रीमद् मनश्च यदि धेनुरीशोवाच

पराम पाठश्च सो रच्यते मुच्यतां भद्रा कल्याण ॥ ७१

Colophon. इति श्रीपालकपरासः ॥

विवरणम्—श्रीपालकपरासविषयक श्रीपालकपरासामिश्रः कश्चिन् पद्यनिबन्धः ॥

No. 173. श्रीचन्द्रराजचोपदे । Śrīcandrarājapadī. Substance, country-made colourless paper, 14 × 5 inches. Folia, 78. Lines, 15-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1759.* Appearance, very old, with different hand writings. Verse Generally correct. Complete

A Caupāī poem on the adventures of Śrīcandra, the king of Abhā in the Vidarbha, by Vidyāruci Kavi.

Beginning. 'श्रीचिन्तामणि पार्थनायाय नमः' ॥

श्रीजिननाथक ससरोर । अथभदेव चरिहंत ।

वञ्जितसुरश्च सुदतक । भयभयन नगवंत ॥ १

शिवसुखदाइ कसे वीर । शान्तिनाथ जिनपद ।

आदर्शचरणभीसनी । मनोये जेम जिपद ॥ २

पुरसादांगो परमद । श्रीवरकाशोपास ।

नामजपती लंडनी । सकल फल इस विचास ॥ ३

श्रीमंथेसर पातजी । मोटी मडिमा तास ।

चिन्तामणि चिन्ताहर । आपद् लोलविलास ॥ ४

वर्द्धमान जिनवंदीर । वञ्जित फलदातार ।

अस पदपकज नितनमो रंद्र चद्रसु विचार ॥ ५

तास सौख्यफलमिनिधि । गुणहर गीयम सांस ।

सीम्या सुकृतव्यहारिणी । गुण निरुपभिरांस ॥ ६

सरसति पाठपसावलि । बाधइ मुद्रि प्रकाश ।

कवित करि भविजन भला । नवरस रचन विद्यास ॥ ७

* This is the date of copying, the date of original composition is संवत् सुतरसतोपरी कार्तिकमास ।

जिह्वमन्धरमुत देवतः । सद्गुणचरचपसारः ।
 रास रंजु नृपवंदनी । सावता नृपदाय ॥ ८
 सोलर सङ्को कङ्कः । सोलरौनाम्नी सोलः ।
 सोलरत जगती कङ्कः । ति पार्मे शोवनील ॥ ९
 शीव प्रमर्षि चंदमृपः । जगताम्नी जयकारः ।
 रम जानीने भविकजनः । पानी शोलरुदार ॥ १०
 कवच चंदते किङ्का यवी । प्रगट तामधरवधः ।
 सांभन ज्यो सकलः । सरस एङ्क सर्वधः ॥ १०

शालचीपानी ॥

सकलदीपमर्षि सिधशारा सावजीवक जेदनी बिस्तारः ।
 जंजुलचिःगजमन्थीः । जंजुदीपनी सगुण निनी ॥ १
 दोहनी + पुरजीवचमकछी । खवचीदधि तंस पावलि बछी ।
 रंगामिंधुनदी जुलुङ्ग । उदधिसंगि मवि खिलीङ्ग ॥ २
 तेमार्चि गिर सीवयतची । मिसमर्षीधर मर्दिमा चची ।
 जीवक साव देवका जासः । मानकछी जिनमन उभास ॥ ३
 भरतसेव तस सोमङ्ग मन्थी । जनपदमुपित वङ्गुणनिखी ।
 आठ देससाटाप चवीसः । धर्मध्यानवर्षेसु जनीस ॥ ४
 मन्थरुंठ मर्षि जानीरः । प्रगट पुरवदि सिववाचीरः ।
 दीमविदर्भतिङ्गा विख्यातः । दीमै जसमीटा चवदात ॥ ५
 तिङ्गा किचनगरी आभापुरी । जाधि जमरापुर चवतरी ।
 वसुधामंडल मोटी नाम । शोभासमुदय अति अभिराम ॥ ६

In the course of description of Ābhā city, the style of Vāna-bhaṭṭa is also adopted in the following lines :—

बोहरा विष मवि दीसे दंड । सकविना न विवादवितंड ।
 नेदवेङ्ग नही दीपक विना । मुद्दसज्जन भीते रकमना ॥ २५
 चङ्किविष नही दीजीभी कीर । झाट विना किङ्का भान न डीर ।
 खड्ग विना की नही हटमुठि । धनुष विना की न विद्ये मुठि ॥ २६
 हृषद विना की नही अकठोर । चतुर विना की नही वितधीर ।
 चिकुर विना नही वधनजिङ्गा । पटङ्ग विना कर घातनजङ्गा ॥ २७

The description of the King thus commences—

दृष्टा ।

राजा चंद महासुधी । पाले रंगे राज ।
 बालकपणे बुद्धिमिपुण । करे धर्मकाज ॥ १
 राणी सुंदर सातसे । दपेरभना समान ।
 त्यासुं विलसत सुख सदा । अहमिसिद्ध' हसमान ॥ २
 प्रीत रीत प्रगट पणें । राणीनें राजान ।
 पाले प्रेमवशकरी । दिन २ अदतदवान ॥ ३
 पालत खील खली परें । बालपणासीसार ।
 लोक प्रसहें अतिघुणु । धनद प हरनारि ॥ ४
 वीरमतीनाने अहै वसुधाधीश विमात ।
 विद्यासिद्धि विवेकधी जगमाहें विख्यात ॥ ५
 मंत्रतय मूलीतया जाणें विविधप्रकार ।
 कामण मोहण मनहली विधपूर्वक विचार ॥ ६
 चंदनरेस आलवत अतुर पणें तसचिच ।
 राणीपणि सासूतची आणवचे सिगनिच ॥ ७

The following is a full description of Candra Rāja's ascetic life:—

मणजाणीं राणी तणुंजी अतुर नरेसचंद ।
 राय धरंधर बापी रोजी गुणशेखर सुखचंद ॥ ११ नं
 पुत्रराजपदवीवद्योजी प्रेमलासूतमविवेक ।
 छेळंध कुच्यति दीपभागी राख' रुढीटिक ॥ १२ नं
 छठा धंडतपो भलाजो लगणा वीशभा डाल ।
 विद्यावधि कवि शील धीजी लडाह' सुख मुदिसाल ॥ १६ नं

दृष्टा

गुणशेखर राजा करह' दीठ्या मद्योत्सव सार ।
 सकल नगर सिध गाराधी वरदा जय जयकार ॥ १
 कुटुव सडुने पुच्छेकरी धारिष लळ' नृपचद ।
 रुपा करी सद्यह' दोहजी संयम भार जिचंद ॥ २

टाल १० भा

कोस बाण्या पुरनयर सीधे एईशी ।
 अतर नरवर चंदधंदी कीजह'निरमल कायरे ।
 असनाम जपती पाप नासह' अधिक अदीलति घायरे ॥ १

अविषाय संयम पालइ टालइ तिमिर मिथ्यातरे ।
 गुणावली प्रेम लासही सुमतौ भंवौ बिध्यातरे ॥ २ अ
 शिवकुमार सुजग सुंदर शिवमाला सुषकाररे ।
 एपांच छटौ चंद भूपति लिइ संयम साररे ॥ ३ अ
 वीमल पुराइ वात पुछती चंदभारिव लाधरे ।
 सुषि सुषि वषराग पाथी राजमुतनें दीधरे ॥ ४ अ
 राय राखी नाइंदोखावो लो बलि भंवो सरै ।
 सुगद पासइ मन उन्नामइ धरइ अधिक जगोसरै ॥ ५ अ
 साहनी परि चंद सुनोवर करइ छय बिछाररे ।
 पूजपावनो करइ पृथवी लाइ सुष आछाररे ॥ ६ अ
 घटकाय पालइ दोष टालइ बहरागवह्वाररे ।
 बाबोस परिसइ सइइ समरुप मेरु गिरि परि धोररे ॥ ७
 महर भेद संयम आराधइ साधइ सुगतिनो पंथरे ।
 सुमति सुमता गुपति गुपता निरागो नियधरे ॥ ८ अ
 मणइ सुवसिद्धात विधिछू पाछे पैचाचाररे ।
 मदमोहन मठरमयो नहो लीम लिगाररे ॥ ९ अ
 लोच न करै धरै उपमम तपै तप वहुतेहरे ॥ १० अ
 सुय बदइ अमृतवाणी मुनिवर सुजग सुरतर कंदरे ।
 देसता देइ अति अनोपमा छूकवइ भविजन हदरे ॥ ११ अ
 इम कर्मनो पयवरी पाथी केवलन्या न उदाइरे ।
 देवदुंदहीगयण वाजी धयो जय २ काररे ॥ १२ अ
 घणादिन निज आयुपाली टाली कलिमलपंकरे ।
 सलैषणा इक्ष्मासुकीरी करइ सुनि निकलं करे ॥ १३
 गुरु ध्यान समाधि जगइ च बदमें गुण ठाणरे ।
 चटौ पांथा परम पदसुष प्रगट पुन्य प्रमांषरे ॥ १४ अ
 गुणावली प्रेमनालच्छी बलि सुमति प्रयानरे ।
 लहै शिवसुपकरी अणमण अयल सुय निधानरे ॥ १५ अ

दूहा

शिवमाथी शिवमालिका राय वनीर,
 दैसानिक सुरपदलहै धर्मलणें बरवीर ॥ १

अविचल शिवसुख दामस्यै एककरी अस्तवर ।
 सोलतण्ड' फलए सही सुथ योसङ्ग नरनारि ॥ १
 श्रीसुनि सुप्रत जिन तयो सोस चंद अयराज ।
 आरिष पालि निरमनी खट्टीमगतिनी राज ॥ ३

Just before the end, an extensive list of Gurus of the sect to which the author belonged, has been given thus—

युगप्रधान श्रीहोत्रविजय गुरु सोहममम अस्तार ।
 पाति साङ्ग अकवर पतिवीठक जिण सासण सिणमारि ॥ २ ५०
 ताम पटोधर मूरिसरे सुप्रपदपक एह परमगुरुगुणनिधि
 गङ्गाधीसरे ॥ ३ ५०
 पदप्रभावक गच्छ धुरंधर श्रीविजयगणधारि ।
 नाम जपेता भवनिधि लङ्कीइ' उपसरसरसम डारि ॥ ४ ५०
 ताम पट्टर वंक्षित सुहकर उदयो अविचल ध्यानरे ।
 श्रीविजयभ सुनि पुरंदर सुंदर गुणमविषां श्रीरे ॥ ५०
 गीयम सीयम जं' समवङ्ग विद्याइ' वयर कुमारि ।
 श्रीले' सुनिभद्र समवङ्ग कहीर तपश्वर अणमारि ॥ ६ ५०
 तस गच्छ पंडित वर वयरागी संवेगी गुण भरीचरे ।
 श्रीगुरु सङ्ग कुसल सुवदायक उपसम रसनीदरीवरे ॥ ७ ५०
 ताम सीस सुप नगमधारो श्रीलक्ष्मीरवि बुध हसरे ।
 कौशवंत पंडित कुलदोपक श्रीविजय कुसल तम सीसरे ॥ ८ ५०
 तसपदपंकज भमर विराजें श्रीउदयरवि कवि राघरे ।
 कुमत मतगज कृष्णविदारण कंठीरव कङ्कभाघरे ॥ ९ ५०
 ताम सीस संवेग मंहीदधि श्रीहंरवि कुधकहीररे ।
 लपगारी मङ्ग श्रीगुरु मित्रिमा दरसण यो सुखलछोया रे ॥ ११ ५०
 विज्ज शिरोमणि सुकुट नगीनी विद्यारवि तम सीसरे
 गुणमणि तपूरी' पंडित सुवदायक सुजगीसरे ॥ १२ ५०

End.

धस १ श्रीचंदसुखिंद केवल धर एह जिणंद ।
 जसजग माङ्गि पवट मताप कौरति कमला ए हजचंद ॥ १
 जपतां जय प्राय सदाह एह सुनि नमीइ' सुवदाइ ।
 कहे विद्यारवि कविरगी कलट आंथो बहु अंगइ ॥ ३

गच्छ नादक गच्छपति राजे तेहनी सद्धिमा जगि गाजे ।

विजयप्रभ मुरीस धीर बडवपाता सरनीर ॥ ४

ते सदगुरुने आदिसे सीरीहो रक्षा भीमासे ।

तिहा सबलौ साता पामी श्रीबंध सदा हितकामो ॥ ५

सीरीहो नगरी सारी जिहां चतुर नर नारी ।

धरमीजनधनदधनदसमानदातार दीइ बहुमान

+ + + + + + + +

एमुपता सुवनो कीहो कहइ विद्यावधि कइजोहो ॥ १२

मीटो श्रीचंद मुनीस तस नाम सरल जगोस ।

ए मुनिरर जमिधन धन श्रीबंध प्रतपे मुमठन ॥ १३

Colophon.

इति श्रीचंदराजा चौपड इति श्रेय पंडितोत्तम प्रवर पंडिभावल्यसमुगटाव-
मान पंडितश्री १०८ श्रीदशरथसौभाग्य तत्प्रिण्य पंडित श्रीरत्नकसौभाग्यश्री
तत्प्रिण्य पं द्विसौभाग्येन इदं पुस्तिका लिखित्वा । संवत् १७१८ वर्षे
आषाढ वदि १ शुक्ले । इति श्रेय इति कल्याण ।

विवरणम्—श्रीचन्द्रराजपरितविप्रयकः पद्यानिबन्ध श्रीविद्यावलि कविप्रणीतः ।

No. 174. श्रीनेमनाथजीस्तवनं । *Srinemanāthajīstavanam* Sub-
stance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 4-9
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Appearance,
nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Nemanātha in Bhāsā verse consisting of 11 verses
only, by Hemaprabhu, pupil of Yaśovijaya Upādhyāya. We quote
below the whole work.

॥ १० ॥ विनये प्रभु सोहरे देशी । रागविंधू ।

नेमजी रथ बाखोरे राजुस दुखमाखोरे ॥ १ ॥

मन मन कीदाओरे हवि काकरो दाओरे ।

जोउ बिज विमामो नामो किम हूटणोरे ॥ २ ॥

पहिलो प्रीति ओरोरे सुभ मन लोड ओरोरे ।

बखळ पोड ओरो ओरो आपओरे ॥ ३ ॥

कांदी चक्षीछे हारे अत्रगुण मुक्त हारे ।
 दीधी स सनेहा भापी माहुरारे ॥ ४
 तुम्ह विरहना भालारे पूषद अणोयालारे ।
 दधभाला अमराखा बाला कि मसहुरारे ॥ ५
 शिवादेर दियालारे छाडो अक चालारे ।
 बडाला भूपाखा माथो वानतीरे ॥ ६
 सुणि दुरजन दयथारे मनिगणद सघथारे ।
 नयथाउ गुण छोड तीमानोहारे ॥ ७
 मतनेह बोसारांरे मानु वयण संभारीरे ।
 चित्तचारी दुखडारी सारी माहुरार ॥ -
 कहती वन जांतीरे गिरि नारिं डुहतीरे ।
 स मोहती नेम हाथिं संधम आदरोरे ॥ ८
 सुगतिं दीलमिनीयारे राहनरंग रलीयारे ।
 मन वंछित फलोया टलिया दुध सवेरे ॥ ९
 यौनय विजय बुध रायारे ओजसविजय छव भायारे ।
 सोसहेमभुगाया पायासुष बहुयारे

Colophon. इति श्रीनेमनाथजी स्तवनम् ॥ संवत् १७७५ वर्षे ज्येष्ठ नवम्या शुक्रवारे
 लिखत ।

विवरणम्—श्रीनेमनाथस्तवनरूपभाषाप्रयत्ननिबन्धोऽयं हिम प्रमुष्णोत् ।

No. 175. श्लोकावली सटीका । *Ślokāvalī satikā*. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 11. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out and torn in parts. Verse and prose. Not correct Complete.

A collection of Sanskrit verses on moral instruction with Bhāṣā explanatory notes in margins, as well as in middle of the main lines. As the notes are not in regular *Ṭikā* form, we quote the text only.

Beginning. ॥ ६० ॥

राज्यं निःसचिवं गतप्रहरणं सैन्यं विनेत्रं सुखं
वर्षा निर्जलदा धनी च कृपणी भोज्यं तथाज्यं विना ।
दुःशोला गृहिणी सुहृन्न कतिमान् राजा प्रतापीश्रितः
शिष्यो भक्तिविवर्ज्जितो वत तथा देही च धर्मं विना ॥ १
निर्दन्तः करटी हृद्यो गतजवश्चन्द्रं विना शर्व्वरो
निर्गन्धं कुसुमं सरो गतजलं छायाविहीनसरः ।
भोज्यं निर्लवणं सुतो हि विगुणश्चारिवहीनो यतिः
निर्देवं भवनं न राजति तथा धर्मं विना पौरुषम् ॥ २
लज्जातो भयतो वितर्कणवतो मातृसंयतः स्नेहतो
लोभादेव हठाभिमानविनयात् शृङ्गारकौत्सादितः ।
दुःखात् कौतुकविस्मयादिवहृतो भावात् कुलाचारतो
वैराग्याच्च भजन्ति धर्म्यसमन्तेषामनेयं फलं ॥ ३

End.

राज्यं सुसंपदो भोगाः कुले जन्म सुरुपता ।
पाण्डित्यमायुरारोग्यं धर्मस्यैतत् फलं विदुः ॥ ५८
सुवर्णवर्णं गजराजगामिनं प्रलम्बबाहुं सुविशाललोचनं ।
नरामरेन्द्रेस्तुतपादपङ्कजं नमामि भक्त्या ऋषभं जिनोत्तमं ॥ ५
द्विवर्गसंसाधनमन्तरेण पशोरिवायुर्विफलं नरस्य ।
तत्रापि धर्मं प्रवरं वदन्ति न तं विना यज्ञवतोऽर्थकामौ ॥ ६
सुकुलजन्म विभूतिरनेकधा प्रियसमाश्रमसौख्यपरम्परा ।
नृपकुले गुरुतां विमलं यशो भवति धर्मतरोः फलमौदृशं ॥ ६१
हृदयवर्त्तिनि त्वयि विभी शिथिलौभवन्ति
जन्तोः क्षणेन निविडा अपि कर्मवन्धाः ।
सद्यो भुजंगममया इव मध्यभागा
अभ्यागते वनशिखण्डिनि चन्दनस्य ॥ ६२

Colophon. इति श्लोकावली ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कति हितोपदेशकाः संस्कृतश्लोका वर्त्तन्ते ॥

No. 176. पट्कथानकबालावबोधः । Satkathānakabālāvabodhaḥ Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 14. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1763. Appearance, very old, writing no legible in many parts. Prose. Generally correct. Complete.

A Bhāsā prose work consisting of six tales on the merit of Nama-skāra. The first tale relates the adventure of Śrīmatī a daughter of Sugupta a merchant residing at Paṭṭanapur. The second tale relates the story of Śivakūmāra, son of Yaśobhadra a Śrāvaka resident of Khānpur. The third tale describes the character of Jina Dāsa Śrāvaka. The names of the fourth and fifth tales are Paralokaphala-candā Pingala Caurakathā and Paralokaphalavīśyehundī kayadākathā respectively. The sixth tale relates the story of Sinhakumāra, the son of Mṛigāṅka ruling over the city Manimandira. In previous birth the Prince Sinhakumāra was a Bhil as the effect of bowing down a Rīśiśvara he obtained his next birth in the royal family. These are the six tales related in this work.

Beginning. ॥ ६० ॥ पहिरव श्रीश्रीसीलविज्ञानच दृष्टान्त कहिरुं कह । इवइअ भरतचिह्नर पोतन पुर इत्यारुं मानरुं नगर जाणियउ । तोहर नगरि सुगुप्तइत्यरुं नामरुं व्यवहारियउ आवक वसरुं । तेइनरुं सुप्रता इत्यरुं स्त्री तेइनी कृति अपनी श्रीमती इत्यरुं मानरुं पुत्रिका कह । सुव सम्यक्तभी पालण हारि । एकदा प्रकावि तेइ श्रीमतीनुं रूप कीचही एकरुं मिथ्यालीनइ दीउउ । ते रूप देखी व्यासीइउ परणि बाणी वांकरु । जात्रा भयो भंगारी । दिष श्रीमतीनइ पिताइ । ते मिथ्याली जाणियरुं तेइनइ न दीधी । पकरु ते मिथ्याली नउ पुन कपटइ करी आवक इउ । श्रीमतीनइ पिताइ सुगुप्त विवहारियरु कपट जाणिय आवक अ अउजाणि श्रीमती तेइ मिथ्यालीना पुन नइ परनायो ।

End. राजसिंह राजा खजवती राणी । एहर सम्यक्त पालइ । बारइ व्रत आवक ना उजु आलइ । निरुदंत राज्य करइ । नलकार नइ प्रभावइ मोटभीटा राजा न आवी । उल्लस कर वा लाग । नामि २ श्रीवीतरामना प्रसाद करा व्या । जिन मंडित पृथ्वी कीधी । चिरकाल राज्य पावो । रोग उपनइ । राजा + + पावै प्रतापरिंद इच्छे नामे कुमार राजि व्यापि ।

After this, writing being injured, we are obliged to omit some three lines.

सगनाइ कखनेइ चयकरि ज्ञान सपाजइ विहर सुगति पदुविच्छइ रदवउ
भीनउकार नउ प्रभाव जानिवउ ।

Colophon. इति श्रीनमस्कारप्रभाषीपरि षट्कथानकबालावबोधः समाप्तः ॥ संवत् १०६०
वर्षे मितौ आसाढ वदि ४ रवौ लिखितं वाइ मुद्राकंवर पठनाये ॥ श्रीः ॥
श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—नमस्कारप्रभावप्रख्यापक षट्कथानकविषयकी भाषागद्यनिबन्धविशेषः ।

No. 177. पढ़ावश्यकबालावबोधः । *Saḍāvaśyakabālavabodhaḥ.*
Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 72. Lines,
5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1693 Appearance,
very old, writing injured throughout, not legible. Prose and verse.
Generally correct. Complete.

A treatise on the instructions of the Jaina religion in Bhāṣā
gāthā, with a commentary, entitled *Saḍāvaśyakabālavabodha*. The
writing being injured we could not find out the name of the author
&c. nor also describe the work fully.

Beginning : ॥ १० ॥ श्री नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

the rest of the first line is not legible. So we quote from the
second line—

वदि पवि सावय सामाचारी सामयिक सिद्धांत + + + + + ॥ १ ॥
श्री ५ + + + शब्दाधिराज श्रीजयकेसरि श्रीशिव सदगुरुजी नमः ॥
श्रीविधिपद यावक समाचारी अनुयाइत + + + क अर्धलक्षम
विचोइ हर । पदिसत' गुरुप्यापनाइतु यावा १ खडीर' ।

पदिं दिव संवरवी नवविह ब्रह्मचरि गुणधरी ।

अउविहकसाय दुकी इय अशारस गुरुसंजुत ॥ १ ॥

पंच गुरुधर जुनी पंच विद्यादार पापच समती ।

पंच समितति गुनी क्षणीसदुकी गुरुभंषा ॥ २ ॥

एवंविध लघोम १६ गुणसंयुक्त मादरर गुरुज ॥

हिम गुरुतया विज्ञेयते करो लघोसगुण प्रगटको जह हह ।

संविं दिय संवरयो । पांच ५ इन्द्रिय कान १ आदि १ नासिका १
जिह्वा ४ अङ्गुलिन्द्रिय ५ शब्द रूप रस रस स्पर्श लब्ध विषय राग हेतुकारी
प्रसरतां रापह । न पचिन्द्रिय संवरणहार गुरु कह्योह । नरविह वै भेवर
गुणिधरो नवविध ब्रह्मचर्य गुनि किसी ॥ वसहि १ कष्ट १ निसिम्ह १
हृदिय ४ कुङ्कुम ५ पुष्पकौलिय ६ पयोय ७ चरमाधार ८ विभुसवाच ९
नववध गुनीत १ । वसहि-स्त्रीपशुमनुसकसंयुक्त वसति १ कष्ट-स्त्रीकदा २
निसिम्हा आसव्य पुरिसामुषं इत्यो कामतीयं जाकनी पर वसेह पयोष
आसव्यनिच वस्योय जाव दो घट्योय ॥ १ । जिवह आसव्य स्त्री वडो इह
तेवह आसवि ब्रह्मचारी पुरुष घटो २ न वदसह । अंतह जिवह आसवि
पुरुष वडउत्तह तेवह आसवह ब्रह्मचारिणी स्त्री विधि ३ प्रहर न वद
सह । इन्द्रिय स्त्री तेवा अङ्गीपाङ्ग निरीषण ४ कुङ्कुम स्त्री तेवे कुङ्कुमवि
आर ५ पुष्प कौलिय पूर्वकोङ्गाश्वं । पविष प्रयोत अतिविध ७ चरमाधार
अतिभाव अतिघन आहार ८ विभुसव्य विभुषा शोभा ललि चङ्केश
संभारणरूप ९ एवन्विध नव वीर्यवर्ज्ये ये गुरु ब्रह्मचर्य प्रतिपानह ते
नवविध ब्रह्मचर्य गुनि धर गुरु हि श्रीविह काषाय सुको चतुर्विध काषाय
कोधमाननायालोभ तेहकरी विप्रलिन गुरु हि हह अहारस गुण संयुक्त
इति हसह प्रकार १८ आठार गुण संयुक्त गुरु वर्णहह ॥

END. The writing of the last page is so injured that we could not read it out except the following words in the Colophon.

इति श्रीवङ्गावग्रहक बालावचोपः समाप्तः ॥ सवत् १६८३ वर्षे
फाल्गुण सुदि ५ गुरुवारे + + + स्वयमेव बाबमानाय
लघापितं ॥ श्री

विवरणम्—पुस्तकेषु जैनानामवग्रहप्रतिपात्यधर्मपारादीनामुपदेशो वर्तते ।

Nāgāra. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina work consisting of 87 Gāthā verses on the effect of Karmas (actions). This is the fourth of a series of works on the same subject (action) by Devendra Sūri, and is named Sūksmārthavicāra, with explanatory notes in margins and also in the middle of the main lines.

Beginning of the notes.

प्रचिपत्य जगन्नाथं ब्रह्मानं गिरां पतिम् ।

मण्डद्वीतमं पूज्यं देवेन्दं हरिसुखमम् ॥ १

राजमार गुहं गत्वा ध्यात्वा वाग्देवतां वराम् ।

सुखार्थं कर्मव्ययस्य टवार्थः क्रियतेऽधुना ॥ २

श्रीधोतौस अतिसौ सङ्गित वीरजिण महावीर भगवन् प्रते वंदी वादीये सासन
मायक श्रीमहावीरहे तिते करण महावीर स्वामी प्रते वंदीय वादीने कश्च
अविकर्णनी विभाग विपाक फल समाशु ॥

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

सिरिबीर जिण वंदिय कश्चविभागं समाशु सुच्छम् ।

कीरद जीएच इतुडिं जैव तड, भद्रए, कश्च ॥ १

पयद (१) ठिई (२) रस (३) पयसा ॥ ४ ॥ सं चउहा मीयमस दिशता
मूल पयईष्ट (८) सचद पयई चइवमसय (१५) तेय ॥ २

Afterwards the Karmas (actions) are thus enumerated.

इह माच १ दसवावरण २ वेच १ मोहा ४ कुपनाम ५-६ मोयापि ७
विग्घण ८ पच ५ नव ८ दु २ चउवीस १८ चउ ४ तिसय १०३ दु १
पच ५ विहं १५ ॥ ३

The actions are also subdivided in this way:—Jñāna is of four kinds (1) Matijñāna, (2) Śrutijñāna, (3) Avadhijñāna, (4) Manajñāna. Then each of them is also subdivided, and covering of these Jñānas is called Jñānāvarana which is named also according to the very Jñāna covered by it, such as Matijñānāvarana, Śrutijñānāvarana, Avadhijñānāvarana and Manajñānāvarana. The remaining actions Darśanāvarana, &c. are also treated of extensively.

End of the Text.

मिडा निमी अमीना वमन्द काम पुग्गला वव ।
 सज गलीयनाई पुचति वगित' केवल दुमनि ॥ ८६
 विधेयं तार्थं तं हवेऽ जिह्वं ववद्वरद मम् ।
 इत्यमुक्तमविवारे लिहितं देविंद सूरीहि ॥ ८७

Colophon of the Text. इति श्रीवज्रभोतिकं सङ्गुर्वाः (?) ॥

End of the notes. एवीयो कर्मयय सङ्गुर्वं ययो म्मार्थविचार एवनी नामर्के लिथी जीयो
 देविंद सूरि आचार्यो ज्ञाय देत ।

रेलात् रचेत् कजात् रचेत् रचेत् शिथिलवन्नात् ।
 मूर्खं हस्ते न दादाया एवं वदति पुस्तिका ॥

विवरणम्—कर्मफलव्याख्यानविषयकः कविविज्ञेन निवन्धः श्रीदेविन्दसूरिविरचितः संक्षिप्तभाषा
 व्याख्यान संहितयः ।

No. 179. सदोपकारसुक्तावली । Sadopakāramuktāvalī. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 10 x 6 inches. Folia, 19. Lines,
 13-14 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, very
 old, slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse.
 Generally correct. Incomplete.

An incomplete collection of Sanskrit verses under the name of
 Sadopakāramuktāvalī, instructing duties or good actions to be per-
 formed by a follower of Jina. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ धीतरागाय नमः ॥

धीरं विश्वगुरुं नला कला यवेन संयहं ।
 सदोपकारसुक्ताली खान्यपाठाय लिख्यते ॥ १
 पूज्य पूजा दद्या दानं तीर्थयात्राजपक्षप ।
 द्रुतं परीपकारस्य मर्त्यजन्मफलाटकम् ॥ २
 शिष्टे संगः द्रुतो रंगः सुध्याने धीधैवी मतिः ।
 हाने शक्तिर्गुरौ भक्तिः यजेते मुक्ततीकराः (?) ॥ ३

देवपूजा दुरुपान्तिः स्वाध्यायः संयमस्तपः ।
 दानं चेति गृहस्थानां षट्कर्माणि दिने दिने ॥ ३
 जिनपूजनं विवेकः सत्यं शौचं मुपावदानच ।
 महिमक्रौडामारः श्रद्धारः श्रावकत्वस्य ॥ ५
 यशस्विः सर्वज्ञो यदयवन्तुप्रसीतसिद्धान्ते ।
 यत्पूजनं यतीनां फलमेतच्चीवितन्मय ॥ ६
 दानं मुपादि विमदश्च शीलं
 तपोविधिवं श्रममावना च ।
 भवाश्चोत्तारपदतरणं
 धर्मं चतुर्धा सुनयो वदन्ति ॥ ७
 श्रीमज्जिनमननं तिलकलनीके
 वदन्त्येति विमलमावृति सविक्कः ।
 तादृक्कति श्रवणयोः सुदुर्दपदेश
 क्लामन्तु कद्वरति पावितसे सतां हि ॥ ८
 जैमो धर्मः प्रकटविभवः संगतिः साधुनीके
 विद्वद्भोटीवचनपटुता कौमलं सत्क्रियासु ।
 साध्वीलक्ष्मीशरणकमलोपासना मदगुरुषाम्
 ग्रहं शीलं मतिरमलिना प्राप्यते भाग्यवद्भिः ॥ ९
 जिनमवर्नं जिनविश्वं जिनपूजा जिन मतश्च यः कुर्यात् ।
 तस्य नरामरगिवमुखफलानि करपद्मवस्थानि ॥ १०

Quotations also from Naisadha-carita, Raghuvaṃśa &c. are to be found in this, as—

“चर्म वस्त्रं किल यस्य न भेदो यस्य वज्रमयमन्त्रि च तो चेत् ।
 म्यायिनाविह न कर्षदधीधौ तत्र धर्ममवधीरय धीरः ॥
 मरुतं प्रकृतिः शरीरेणां विवृतं जीवितमुच्यते बुधे ।
 अक्षमव्यवतिष्ठते अक्षन् यदि जगुर्ननु साभवावसी ॥
 रुदगा कुतएव सा पुन नै श्रुषा नागुच्यतेन लभ्यते ।
 परलोकश्रुवां स्वकर्म्मभिर्गतयो भिन्न पयाहिं दीहिनाम् ॥
 नैम्यामी देवाग्रजु हतविधेस्तेऽपि बहगाः
 विधिविध्याः सोऽपि प्रतिनियतकर्मकफलदः ।
 फलं कर्माण्यं यदि हिममरैः शिष्ट विधिना
 नमस्तु कर्म्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः ॥ भवति ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्— द्वितीयदेशकश्रीकसंग्रहद्वयोऽयं निबन्धः ।

No. 180. सप्तस्मरणं । Saptasmaranam. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 14. Lines, 7 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1601 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name Saptasmaranam containing seven remembrances or prayers on remembering Jina it contains also other works, such as Ajitasāntistavanam and Bhayaharastotra consisting of 21 verses on the praise of Jina. After these the work Saptasmaranam begins in the last line, fol 9, of which the first verse is—

त जय जयति च्छं ज मिच्छति चेह क्षेप वीरेण ।
समं पवतिर्य समा वसत सताथ सुह जययं ।
नासिय सयल किलेसा नवय किलेसाए पसइसुहलिसा
सिरि बहमाण तिल्यच्च मगलं दति ते करया ॥ १

and the last runs as follows—

जिथ दत्त गुणे नाणाइथो मया जी धरंति धारति ।
दसिय सिय बाध पन नमामि साइकिया तेहि ॥ २४
सवसग्न करं इत्यादि ।

Colophon. इति सप्तस्मरणं समाप्तं ॥

आनकोशठडाये सवत् १६०१ वर्षे मिति भाग्य यदि ११ एकादशी कर्मवाच्या
श्रीरत्न लेखकपाठकयोः ॥

विवरणम्—सप्तस्मरणानिधः कथितस्तोत्रनिबन्धः ॥

No. 181. सर्वतपविधिः । Sarvratapavidhi Substance, country-made colourless paper, 14 x 6 inches. Folia, 3 Lines, 15-17 in a page Character, Nāgari. Date, 1 Appearance, very old with a black spot about an inch in the middle throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work treating of all the vows to be observed by the Jains under the name of Sarvratapavidhi. Anonymous.

The number of the vows as given in it is 63 such as—

- (१) ज्ञानतपः, (२) दर्शनतपः, (३) चरित तपः, (४) सौभाग्यकल्पतपः, (५) संदीप्ततपः, (६) पुंडरीक तपः, (७) मौन इत्यारम्भ तपः, (८) इत्यार चतुष, (९) चतुष्टय तपः, (१०) ज्ञान पद्यमौ तपः, (११) मौल्य संपत्ति, (१२) मौल्य संपत्ति, इन्द्रिय ज्ञयतपः, (१३) कपाय ज्ञय तपः, (१४) वीम यज्ञि तपः, (१५) अष्टकर्मपूज्यतपः, (१६) परम भूयस्य तपः, (१७) ज्ञिपमातरतपः, (१८) धर्मचक्र तपः, (१९) अष्टादश तपः, (२०) समवसरण तपः, (२१) वष्टु समवसरणतपः, (२२) धर्म चतुर्थ तपः, (२३) मिश्रकुमारवेत्ततपः, (२४) writing effaced. (२५) द्वौमिकन्यापतपः, (२६) अनुधर्मचक्रातपः, (२७) वीम दानतपः, (२८) पद्यमेतपः, (२९) कर्मोदगीतपः, (३०) नवकारतपः, (३१) सारिमडतपः, (३२) वरमौतपः, (३३) अष्टासौतपः (३४) पद्य क्रमपः, (३५) अष्टतपः, कन्याप तपः, (३६) मीह कन्याप, (३७) अनुधर्मसार तारतपः, (३८) इष्टमंसारतारतपः, (३९) दशदंतीतपः, (४०) रोहिणीतपः, (४१) कमनीनाउनीतपः, (४२) चांद्रायतपः, (४३) मृदायतपः, (४४) दसपञ्चानतपः, (४५) अमीहयतपः, (४६) मद्रतिमा तपः, (४७) अनुधर्मचांद्रायतपः, (४८) यवमध्यचांद्रायतपः, (४९) अविद्यातपः, (५०) तीर्थहरवर्मानतपः, (५१) name not legible, (५२) अष्टादश पडिही तपः, (५३) अष्टतपः, (५४) रादमाष्टीचारातपः, (५५) name not legible, (५६) दौघतपः, (५७) ज्ञानतपः, (५८) निर्मल तपः, (५९) मोतमदृष्टातपः, (६०) (६१) अमलादमीतपः ।

The ways of performance of each of these vows are described in this work.

पुस्तकालयद्वारा तपसाचारविवरणेन ।

No. 182. सम्बोधसत्तरी सटीका । Sambodhasattari satikā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 15 in a page. Character, Nāgari. Date, Samvat 1698. Appearance, old Verso and verso. Generally correct. Complete.

A work consisting of seventy-three Bhāṣā verses imparting true knowledge to those desirous of it, entitled Sambodhasattari with commentary called Balāvabodha in Bhāṣā. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ -

• वदिय पास जिबंद तहमु गुरुसिरीमणि जिबधंद ।
 संबोधसत्तरीए करिमि बानावबोधमई ॥
 विभुवननठमायक श्रीपार्शनाथदेव परमभावि
 प्रणमी नइ श्रीगुरुतरगके गुरुनायक श्रीजिबधंद ।
 मुरि गुरु तेहमइ चरष नमस्कारी नइतहार गायारूप
 संबोधसत्तरी नउं बानाबोधतं हउं करतं ॥ १
 द्विद तेहनी आदिगाथा कहइइइ—
 नमिउ लिखीयगुरु खोद्यालीयपयासियं बीरं ।
 संबोधसत्तरीमई एणि सद्धारगाथाहिं ॥ १

व्याख्या ।

नमिउअ नमीनइ तैलीकतउं गुरु श्रीमहाबीरपणि तेहवउ खीक अलीक तउ प्रकामनउं करणहार इइ । तेह नमस्कारी भविकजनना संबोधिनइ अर्थ श्रीसिद्धांत कुतीगाथा सद्दरी संबोधसत्तरी नामिइ रंघ हउं करत ॥ १

End.

पोसछ अगुछ भावो अमुहारं धवेइ नखि सदेही
 बंदइ नरतिरियरे पोसछ अयमनेण ॥ ७२

व्याख्या ।

पोषदादिक पोसछ सामादिक शुभ इउइ भाविकी घाता नर अनुष्यना अशुभ अर्चकर सौख्यपावइ हा एवातनउ नंदेइ नही । अनइ पोसछ विधिनिइ विषद अग्रमग सावधान ह तउ थावक नरक गति तियेच गति नइ पणि बेद ॥ ३२

संवेगमथो संबोधसत्तरी जीपटइ भव्य ॥ ७३ ॥

Colophon.

इति सम्बोधसत्तरी सटीका समाप्ता ॥ संवत् १६८८ वर्षे काशी यदि १०

दनेनेसे ॥ पं श्रीमुनिजील गधि तत्तिथि गवेष मुनि . पं रेवजील गधि
तत्तिथि अपि वीरजी लपत । ग्रंथं भवतु श्री ।

विवरणम्—मनीषोधनसततिश्रीकान्तकः मुटीकः कथित् प्रबन्ध. सम्बोधसत्तरनामकः ।

No. 183. **सम्यक्ताध्ययनं ।** *Samyaktvādhyaṇam.* Substance, country-made Kāśmīrī white paper, 12 × 6 inches Folia, 8 Lines, 4 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, torn and writing injured in parts. Prose. Generally correct. Complete.

The fourth chapter of the *Ācārāṅga* is entitled *Samyaktvādhyaṇam* or a chapter imparting instructions on *Samyaktva* (perfection) in *Sūtra* form.

Beginning. ॥ ६० ॥ सेवेमि जेय अतीता, जेय पशुप्यस्या । जेय चागमिष्या । अरिहता । मगर्वतो । वे सज्जे । एव माइकृति । एवं गणवेति । एवं पदवेति । सम्बोपाया । सज्जे भूषा सज्जे जीवा ॥ सज्जे सत्ता । + + + + । ए अज्जा वेतस्या । वपरिसेतस्या । न परितावेयस्या । ए उहेवयस्या । एम धम्मे मुहे ।

End. इति सच्च'सि परिविविचिह'सु । साहिसानो । तावं वीराण । समियावं । सहियावं + + + + दंसीवं । आउवरयावं । आहा तहा सोग सुवेहमायावं । कि मच्चिव वाही पासगण न विज्जइ । अय्यिणि वेमि ।

Colophon. इति सम्यक्ताध्ययनं चतुर्थं समाप्तः । श्रीकाश्याराजस्य चतुर्थाध्ययनं सम्पूर्णं वर्तते ॥

विवरणम्—पुस्तकः विद्याधाराजस्य चतुर्थाध्ययनं सम्यक्ताध्ययनं सम्पूर्णं वर्तते ॥

No. 184. संवत्सरप्रतिक्रमणविधिः । *Samvatsarapratikramana-vidhiḥ.* Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 23 Lines, 3-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

A guide to perform religious rites to be observed during a year entitled *Samvatsarapadīkramanavidhi*. Its readings agree in most parts with that of the work described in No. 15.

Beginning । १० । श्रीवीतरामाय नमः ।

अथ संवत्सरोपदिक्क्रमणविधिः । इत्थे पादले पङ्क्त्यधस्तात् प्रसारणी
वस्त्रादि पङ्क्तिहे जो अवेरकरके आथो इवेतो दृष्टि पङ्क्तिहे करे पङ्क्ति
गुरु आने अथवा थापनाचाय आगे आवीभूमि प्रसार्जो आसण पूजणी नान-
भागे मूकीखकमासण देइ कहि इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो सामायक
सुहृदणी पङ्क्तिहे पङ्क्ति इह कहि नली खमासण देइ सुमती पङ्क्तिहे इच्छामि
पमासमणी वंदित जावणजाए निसहि आए मध्ये वंदामि इच्छाकारेण
संदिसह भगवन् जो सामायक संदिसाधु इच्छे इच्छामि ममासमाया वंदित
जावणजाए निसहि आए मध्ये वंदामि इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो
सामायिक ठाकु इह इच्छामि खमासमणी वंदित जावणजाए निसहिआए
मध्ये वंदामि अर्थादि न तथइ नमो अरिहंताय नमो सीधाय नमो आश
रियाय नमो लवभायाय नमो लीए सवसाहर्ष एसीपंच नमुहारी सवपाप-
पणासणी मंगलाय च सवेसि पठमं हवइ मंगले (This sentence "नमो
अरिहंताय—पठमं हवइ मंगले is written thrice).

End. नालि ।

Colophon. नालि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् संवत्सरप्रतिक्रमणविधिरनियमा वर्तते ।

No. 185. समयसारनाटकं । *Samayasāranāṭakam.* Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12 x 8 inches (bound in book form).

Folia, 81. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1752.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poetical work illustrating the principles of the Jaina religion in Bhāṣā verses in several metres, entitled Samayasāranātaka, by Rūpacanda. The word Nātaka seems to be used here in the sense of simple poetry only, and not in its ordinary sense of a theatrical work for no sign of a drama is to be found here. Nor even the speeches of two men are written in it in the dialogue form, which, at the first sight might have led one to take it as a theatrical work. It commences with the stutis or prayers to Pārśvanātha Adīśa siddha, goodmen and Samyakdṛiṣṭi (true knowledge). After which the following subjects are treated of, Samyakdṛiṣṭi, Mithyādṛiṣṭi, Kavivarnana (description of a poet), Kavilaghutāvarṇana (poet's humbleness), Nāṭakavarṇana, Anubhava (perception) Varṇana, description of six dravyas such as Jīva, Pudgala, Dharma, Adharma, Kāśāya and Kāla. Description of nine tatvas, which are Jīva, Ajīva, Puṇya, Pāpa, Āśrava, Samvara, Nirjara, Bandha and Mokṣa. Nāmamālā or different names of each of the following Vastu Suddhajīva, Saṃsārajīva, Ākāśa (sky), Kāla (time), Puṇya (virtue), Pāpa (vice), Mokṣa (salvation), Buddhi (intellect), and Vicakṣaṇa (the learned), Munīśvara (great sage), Darśaṇa (sight), Jñāna (knowledge), Carita (conduct), Satya (truth), Jhuthā (false). In this work all the categories admitted in the Jaina philosophy, are described.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीशैलरागाय नमः ।

अथ नाटिका समयमारंभं कर्तुं ॥ अथ पार्श्वनायकीकीर्तुतिः ॥

सूत्रेया ११ भूमिराकीर्तयति ।

कस्मिन्ममजयतिमिरह्वर नयमउदयलवटपममिव मन्दरसौ ।

निरपतनयनमविक जलधरवत ह्वरवत अमित भविकजलसरसौ ।

मदनकदनजित परमधरमहित सुमिरत भगत भगत मदहसौ ।

सजलजलदतनु मुकुटमपतकनु कमउदयनजिननमत वन्दरसौ ॥ १ ॥

* This is the date of the original composition of the work—

पृथ्वीपतिविक्रमके राजमरजादलीके सवदने बोले पर बाहुवा वरमने ।

End.

पृथ्वीपतिविक्रमके राजसरलादलीकें सङ्गसें बीते पर बांतुवा बरसमें ।

आमुसास आदिघोस संपूरन बंधकीक्री

वारतिक करिके छदारबारससिमैं ।

जो पेशहुभावा संघ सबंदमुबोध दाखी

तीछुं बिगु संप्रदायना बेतल बसमें ।

यातीं ग्यान स्वाभजानि संतनिकीबे नमानि

बातरूप संघलिख्यौ मझागांत बसमें ॥ १ ॥ सं २१ ।

खरतरग च्छेदाथ विद्यमान भट्टारक जिनभक्ति

सूरिजुके धर्मराज धरमें ।

वेमसाधमाभि जिन हर्ष जूबैरागी कविशिष्य

सुख बर्दमान गिरीमणि घरमें ।

ताके शिष्य दयासिंह गधि गुणवंत

मैरे घरम आचारिज बिष्यात युतधरमें ।

ताकी परसादपाद रूपचंद आनंदसौ

पुस्तकबनायी यह सोनगिरिपुरमें ॥ २ ॥ सबैया २१ ।

मोदोधापि मझारागाकीं सममानदौन्ही

फतेचंद पृथ्वीराजपुसनयमालके ।

फतेचंदके पुत्रजसरूप जगन्नाथ भीतगनधरमें

धरैया शुभचालके ।

तासे जगन्नाथजूके भूमिधेके हेतु हम

ब्यौरिके सुगमकीन्हें बचनदयालके

बोचत पठत अब आनंद सदा ए करी संघ

दाराचांद अरुपचंद वालके ॥ ३ ॥

देशी भाषाकी कही अरुबिपर्ययकीता

ताकी मिच्छा दुकडं साधजमदीन ॥ ४ ॥

Colophon.

इति श्रीसमयसारनाटिका समानं (१) ।

विवरणम्—समयसारनाटिकानामकजैनसंस्कृतपदार्थविचारविषयकः निबन्धोऽयं रूपचंद
मणोतः ।

No. 186. समकितकौमुदी । Samakitakaumudī. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 35 Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1729.* Appearance, very old Verse. Generally correct. Complete.

A work consisting of instructions of Ārya Suhasti Sūri on Samakita or Samyakta (perfectness) to the king of Pātaliputra in Bhāṣā Caupāi under the name of Samakita Kaumudī, by Padama-canda Sūri at the request of his pupil Barddhamāna.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ऐं नमः ॥

॥ इति ॥

सक्ति श्रीमुखसंपदा ॥ दायक लीलविलास ।
 परता पूरण प्रलसीद श्रीमनमोहनपास ॥ १
 शुतदेवी सुभमति सदा सुभान दोजेइ मात ।
 तुम्ह प्रसादे नर तुरत कविजन मोहि गथात ॥ २
 समकित विश्व शिवपद नहो सामल ज्योसङ्कोय ।
 पाथ सहित किरिया अलप बहुल लदायक होइ ॥ ३
 शिषवर देव सुसाधु गुरु केवल भाषित धर्म ।
 सहजोई सुधासहो ए समकितनो मर्म ॥ ४
 तिथि कारणि भविष्य तुम्हे वारीवि कथा वात् ।
 एक मना अवधारज्यो समकितना अवदाव ॥ ५

दाल पहिली चौपरे जी ।

बीरतये भंगइ जाणीइ आर्थ सुदृष्टि सुतोवषाणीइ ।
 एकदा बिहार करता तेइ पाहलिपुर आद्या गुण गेइ ॥ १

* The date of the original composition is mentioned at the end of the work in the following verse :—

सतर बानीसइ बहर इरे । अवरंगनाद माहि वरधमान शिष्य आरहइरे ।
 रथो प्रबंध सहाहिरे ।

This work has been composed on the request of pupil Barddhamāna in Araṅgabād in the year 1722, but it cannot be ascertained whether it is Samvat or Śaka.

वधा मथी वनपाल कहीइ संप्रति राजा हरथी छोई ।
 साधेलख मुखी दाप बंदण आव्यो तव नरनाथ ॥ २
 वादी बैठा सचितताम ये उपदेश गुरोसर ताम ।
 आरजसेवादिक सोहिलुं लहिता समकित वर दोहिल ॥ ३
 टांकि नरग तथा वारणा नरमुख सुरमुख पाषि घणा ।
 सुगति रमयिमुं करे सनेह पुण्यवंत समकित लहे तह ॥ ४
 समकित मित बिना नही मित समकित बंधू सुगण सुपवित्र ।
 समकित रतन भीटुं संसार समकित वंत लहइ भवपार ॥ ५
 समकित दृष्टि जे जीव होइ वैमानिक सुर साइ सोई ।
 पहिलुं आयुन बाणु सही यह बात सिद्धति कही ॥ ६

On hearing this the king asked how a man may be fit for Samakita or Samyaktva (perfectness), Guru replied be attentive O king—

भाषा बुद्धि विवेक विचार ।
 वचन कुशल संकादिकदीप ।
 रचित गन्धौर प्रशंसमन्त्रिय पोष ।
 वशेन्द्रिय ने धीरजर्वत
 व्यसहारें निश्चय विहसंत ॥ ८
 देव गुरु भगति करें मनधरें ।
 पर्यय समति हियमें नह धरें ।
 ददाते पर उपगारि प्रवीण ।
 लखल इषि नर समकित लौख ॥ ९

On this the king asked again O my Lord kindly tell me, if any one obtained Samakita or perfectness and its effects in this world. The Guru told the story of Arhadâsa a Srāvaka, which has completed the work.

End.

सुदृष्ट गूरि देखन सुथोरे संप्रति नामि भरिस ।
 अणवरधरम विसिष धीरे धरतावद निजदेखइरे ॥ १
 धरम करी सदा धरमि भाव विभाजिरे ।
 मन बहिन फलइ सिवपुर मांझि विराजइरे ॥ २ धर०

जिन प्रसाद करा बोधारे दीधी वृद्ध परिदान ।

जनम सफल करि आपघरे पायु अमर विमानरे ॥ ३ ॥ धर०

ओपादर्वंदसुरी सररे गौतम मनी खरतार ।

पंचम कालरु सुरतदरे वृद्ध तपगङ्गमि बगारे रे ॥ ४ ॥ धर०

भूरि गुणरु करी सीमतारे ओसमरचदगुनिद ।

पाटप्रभाकर तेहनदरे श्रीराजचंद मूरिद रे ॥ ५ ॥ धर०

तामु सीम बाधक भलारे बाधक ओदिबचंद ।

तेहना शिष्य अपिबोर जोरे हम अंधरु आपदरे ॥ ६ ॥ धर०

गच्छ जायक गुणि गङ्गगङ्गदरे श्रीवदमधूं मुरीस ।

जयवसा लागि जाबौदरे दिन २ चटत जगोस रे ॥ ७ ॥ धर०

सतरशबौसर वझरदरे खरंगा वादमाहिं ।

वरधमान शिष्य आपददरे रथो प्रबंध छकाहि रे ॥ ८ ॥ धर०

समकित कौमुदी बोपदरे जे भण्यदरु नरनारि ।

सांनसुसद आदर करीरे तनु घरि जय जय कार रे ॥ ९ ॥ धर०

Colophon. इति श्रीसमकितकौमुदी संपूर्णं । संवत् १८२८ वर्षे भाद्रपद मासे शुक्ल पक्षे सीमबाधारे ।

विवरणम्—समकितकौमुदीनाम सन्नद्धविषयको भाषा बोपद पद्यानिबन्धोऽयम् ।

No. 187. संग्रहणीसूत्रम् । Sangrahaṇīsūtram Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 18 Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1765 Appearance, very old, having black spots on margins even injuring writing in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina work on the description of categories under the name of Saṅgrahaṇīsūtra or aphorisms on collections, by Lasa Sūri, a pupil of Malhari Hema Sūri. There is another work of the same name and on the same subject by Candra Munidra, which being more extensive this one has been abridged.

The beginning cannot be described fully on account of its writing being injured. So we quote below extracts from the last portion only.

જશ્ન મેં ભાગે વંધો આલસ્યભવે અવાહ કાશીસો ।
 ખંતે ઉન્નમગદ્દ દગ સમય વદ્ધ ચતપવ સમયંતા ॥ ૧ ।
 ઉન્નમગદ્દ પદમ સમય પરમવર્ણ આલ ચલ ।
 દાહારી વક્ષાદ્ધવો કસમય પરમવિષ્ણ આલ' ઉદય મંદ ॥ ૨
 દગ દુતિ ચત વક્ષાસુ દુગદ્ધ સમયસુ પરમવાહારો ।
 દુગ વક્ષા દસુ સમયા દગદો તિમિત્ર અણાદારા ॥ ૩
 વદ્ધકાલ લે અણિજ્ઞ કામ અણેય જમિદ્ધ કાલેય ।
 વેદ્ધાદ્ધ વ્યાર્વતિ અ સુગ્રસવપરસયં ॥ ૪
 અપવણિજ્ઞ મેં અલ અદ્ધવા અસેસ કામંપિ ।
 વંધ સમયવિજઈ સિદ્ધિલ ચિખત જાદાશ્નયં ॥ ૫
 ઝંપુણ શાઢનિકાયણ વંધેય પુલ્લ હોવ કિલ છઠ્ઠ' ।
 તં હોઈ અણ વવતણ લુગાં કમલેઅણિજ્ઞપલમ્ ॥ ૬
 ઉન્નુદ્ધ અરમસરીરાચ્છરનેરદયા અસંઘ નર તિરિયા ।
 દુતિ નિશ્વકમાલ દુહા વિસેસા સુણેઅન્વા ॥ ૭
 ગીણા લ સુવક્ષમિજ્ઞદ્ધ અણ સસુલે અદ્ધ અરમેણાવિ ।
 સો અવ્ભવ સાણાદ્ધ લવક્ષમઅવકમોદ્ધ અરી ॥ ૮
 અવ્ભવસાણનિમિત્તે આદ્ધારે વેશ્ણાપરા ચાણ ।
 પાસે આણાપાણસતવિષ્ણં મિજ્ઞાપર'આલ' ॥ ૯
 આદ્ધાર સરીરંદિ પજ્ઞતી આણપાણ ભાસમયે ।
 ચતપંચ પચ સુવિષ્ણ દગવિગલા સન્નિ સન્નિયં ॥ ૧૦
 આદ્ધાર સરીરંદિય કસાસવઢ મળોભિનિચ્છિતી ।
 હોલ જાલ દલિ આલ' કારણ પદ્ધ સાલ પલ્લતા ॥ ૧૧
 પચદ્ધ'દિ અતિ વલ્લુલા સાલ અદસયાણ ચતવસા અદ્ધ ।
 દગ દુતિ અલરિંદોય' અસન્નસન્નોણ તવ દસ ય ॥ ૧૨
 સલ્લિતા સંઘવતી ગુહતર સંઘવતી સમ્મજલ્લ એસા ।
 તિરિ અંદરુતિં દેય ,શિમિયા અત પાઢણદ્ધા ॥ ૧૩
 સંલ્લિતવરી સદ્ધમા સરીર મીયાદ્ધવાય સંઘવણા ।
 મમયાયા ॥ ૧૪

दिदौ दंसुष नाथि लेया चउमी वयाय वनव ठिइ ।

पञ्चति किमादारे सन्नीगइ रागई वेए ॥ १३

मलिहारि हंसमूरीय सोउ लेसेव मूरिवा ।

रइयं सघयव, रयव मेव नंदउज्जा बीरजितियं ॥ १४

Colophon. इति श्रीसंयहविमूर्त्तं संपूर्णं ॥ ६ ॥ संवत् १७५१ वर्षे । श्रीवसन्ती कृष्ण-
पक्षे एकादशी तिथौ लिपिकृता सदारनेष एषा पुस्तका संपूर्णाः (१) ॥

विवरणम्—पुस्तकस्यिन् संदहशीमूर्त्तं नाम कवियज्ञेननिवन्धो वनैते ॥

No. 188. **संघयणसूत्रं ।** Saṅghayanaśūtram. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 21 Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1677. Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described in the previous No.

No. 189. **साधुसहाय ।** Sādhusahāya. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

A little poem consisting of seven verses only enumerating the twenty-seven merits of a good man entitled Sādhusahāya, by Vācaka Sūri.

The whole work is quoted below—

॥ १० ॥ ते सुनीने भासवमेतज्जहरेदंभी ।

ते सुनिने चइ वंदन भावे की वदुवाय वदुवत रावेरे ।

इन्द्रियवदमें विषयवदायो वनीयंति सुखी वस वावेरे ॥ १० ॥ १ ॥

श्रीभक्त्या निरुद्धं करतं बली पट्टिद्वयादिकं किरियति ।
 निरासंयत नारं बहुपदो बलीकरणं सुद्विगुणं दरियारं ॥ २० ॥ १
 अद्विष्टं संयमयोगं सधुगता दुर्धरं परीसदं सद्धतारं ।
 समस्तपुत्राय कुसुमयोगे दत्तावे अपुंसरतारं ॥ २१ ॥ २
 छेदं निजतनु धर्मने काजं उपसर्गादि आच्येरे ।
 सतावीस गुणं करी सोहे सुताधारने भावे ॥ २२ ॥ ३
 ज्ञानदर्शनं चारित्र्यतयाजि निरकरयामि आचर रे ।
 अंगिधरं निरुद्धता सुधो ए सतावीस गुणसार रे ॥ २३ ॥ ४
 अरिहंत भक्तिसदा चपदैर्धे वायगसुरि ना सहाइ रे ।
 सुनिविष्ट सज्जंक्रिया नवीपुटे तीर्थ सकथं सुखदाइ रे ॥ २४ ॥ ५
 पद पञ्चम इति परिध्यायता पञ्चमा मतिने साधोरे ।
 सुखकर शासन नारि नायक ज्ञान विमलगुण वाधरे ॥ २५ ॥ ६

Colophon. इति श्रीसत्ताविंशगुणसहित साधुसहाय ॥ श्रीरत्न ॥

विवरणम् — साधुजनसहजसतविंशतिगुणव्यापकीऽति निवन्धः ॥

No. 190. सतावीसभव । Satāvīsabhava. Substance, Kāśmīrī paper, 14 × 6½ inches Folia, 3 Lines, 3-14 in a page Character, Nāgara Date, 4, Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A little work dealing with twenty seven births of Mahāvīra, under the name of Satāvīsabhava. Anonymous.

Of the twenty-seven births, the first was at a village in the western Mahā Videha, under the name of Nayasīra. He once went out in a forest to collect wood and saw a Sadhu (ascetic) there. On hearing religious instructions from the Sādhu turned a true good man and gained samyaktva or perfection. In the second birth his name was Maricī. On account of being a son of Marica a Cakravartin King. Once he happened to hear the speeches of Śrī Rīṣabhadeva and gave up worldly enjoyments, took Dikṣā from him and turned instantly an ascetic. In the third birth his name was Vāsudeva. In the

in the fourth birth he was a prince of the name of Kapila, at the end of which he became a god and was in that state for a long time. In the fifth time he was born as a Brāhmaṇa. His sixth birth was also in a Brāhmaṇa family residing at the town of Śrībanā, under the name of Puṣa. He became a god in the seventh birth. In the eighth birth he was also a Brāhmaṇa, of the name of Agnidyota. His ninth birth was in the heaven of gods. He was born as a Brāhmaṇa, of the name of Agnibhūti, at Mandira Sannibesa village, in the tenth birth. His eleventh birth occurred in the heaven of gods. He was born in the twelfth time as a Brāhmaṇa under the name of Bharadvāja in the city Śvatambā. His thirteenth birth occurred in the Devaloka. In the fourteenth time he was born as a Brāhmaṇa under the name of Mivara in Rājgrīha. His fifteenth birth was in the world of Gods. In the sixteenth birth he was a king of the name of Viśvabhūti. Being disgusted with worldly affairs he entered into ascetism under the instructions of a Sādhu Sambhūti by name and practised austerities for a period of one thousand years. His seventeenth birth happened among the gods of superior order. At the eighteenth time he was born from Mṛigavatī, the daughter of Prajāpati, the king of Pātanapur, after her seven successive dreams, under the name of Vāsudeva the first. In the nineteenth birth he was born as a Nārakī in the fourth hell. He became a lion in his twentieth birth. In the twenty-first birth he again became a Nārakī in the fourth hell. In the twenty-second birth he obtained again human form and performed good actions for ten millions of years (अष्टावर). At the twenty-third time he took birth from Dhārini the queen of Danañjaya the king of Mahāvideha, in its capital Muñkā, after her fourteen dreams, under the name of Priyamitra and became a great emperor. In this birth he took Dikṣā from Paṭṭilācārya and lived one hundred million years. His twenty-fourth birth occurred in the seventh world of gods. At the twenty-fifth time he was born from Bhadrā the queen of Jitasatru, a king governing the city Chalū in India, under the name Nandana, with a long life of one Lākḥ years. In this birth also he took Dikṣā from Paṭṭilācārya also. He observed the vow of Māsakṣamā during his whole life, also performed Viśvasthānikā Tapa and such actions for which one can gain the title of Tīrthankara. During the twenty-sixth birth he performed twenty Tapas and obtained the

title of Tīrthaṅkara. In the twenty-seventh birth his name was Mahāvīra and became the twenty-fourth Tīrthaṅkara of the Jains. This is a short account of twenty-seven births of Mahāvīra, as described in this work.

Beginning. तिहा पूर्वे श्रीवीरने सम्पत्ति पाप्मासिकी कताकोस भव कहीर ।
 यामशस्त्रिदशी मरीचिरमरः बीडा पारिताड् धरः ।
 संसारी बहु विचभूतिरमरो नारायणी नारकी ।
 सिंहीऽन्येष्वपि धी भवेवु बहुशयकोचरी मन्दनः
 श्रीपुकी नरनिर्जबीऽय भगवान् वीरस्त्रिलोकी दुह' ॥ १

End. सतावीसमिं भवि श्रीमहावीर श्रीवीसमा तीर्थहरे यथा इम भरिय धने
 भवि स सुख बोल्या माटी एक कोङ्क संसार बधाछी इम बीजा पणि
 जीवत दुख बीटी बीलता संसार बधारइ' ।

Colophon. इति श्रीसतावीस भव संपूषेकिं ॥ १ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीमहावीरस्य सप्तविंशतिजन्मकथा वर्णिते ॥

No. 191. साधुसमाचारः । Sadhusamācārah. Substance, country-made white paper, 10×5 inches Folia, 22. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1855. Appearance, old, torn and writing injured in parts Prose. Generally correct. Incomplete.

In fact this is not a separate work but the eighth chapter of the Daśa Śānti khaṇḍa, relating to Paryusana festival, under the name of Sādhusamācār.

Beginning. ॥ १० ॥ अथ साधुसमाचारो लिखते अथ नृपे वाच्य इह हि पशुव्या
 विविधा (१) गृहीयाता, (२) गृही अयाता च तथायाताया पंच पंच दिन
 इत्या यावदाद्रपदपक्षपञ्चम्याच एकादयम् पञ्चतिथिषु क्रियते १ गृही-
 याताया तु यस्यां सावत्सरिकातिचारालोचनं १ पशुव्याया कल्पसूक्तवर्ण
 १ चेलपत्रिपाटी १ अष्टमसप्तः ॥ सावत्सरिकप्रतिक्रमार्थं च क्रियते ॥

This is followed by a Pāṛkṛit passage the purport of which is thus expressed in Sanskrit,

अथरा अपिच अर्वाक् अपि च महाकाव्यविशेषात् भाद्रपदपञ्चमीत
इतइतः कल्पते पर्युषणापर्वं कर्तुं कल्पते, तां राजर्षी भाद्रपदपञ्चमी
अतिक्रमिन्तुं दशसु पञ्चकेषु कुर्वन्तुषु आषाढपूर्णिमादिवसे प्रथमं पञ्चक
एवं अथे पञ्चमि. पञ्चमिर्द्विसेः एकैक पर्व एवं कुर्वन्तां साधूनां पञ्चा-
महिनेः एकादशपर्वानि भवन्ति एतेषु एकादशपर्वदिवसेषु पर्युषणं कर्तव्य
पर्वस्य एकस्मिन् दिने न्यूनैऽपि कारणाविशेषेण पर्युषणाः कर्तव्याः परं एका-
दशभ्यः पर्वेभ्यः अधिकै एकस्मिन्नपि दिने गति न कर्तव्यं अधिक मासो न
गणनीयः सन्त मासगणनया आषाढ चतुर्मासान् पञ्चमहिनेः पर्युषणा पर्व
भवति श्रीकालिकाचार्याणामादिशात् भाद्रपदपञ्चमीतः चतुर्थी क्रियते
परं षष्ठी पर्युषणा न कल्पते अनादि तीर्थहाराणां आश्रया इदानीमपि
चतुर्थी कुर्वन्तः आराधका ज्ञेया इति १ समाचारी ।

This work consists of Sādhvasamācārīs of this sort each preceeded by a Prākṛit passage.

As the reading of the last fol. does not agree with that of the just preceeding one so some leaves appear to have been lost.

End.

तेषां कालिषं तेषां समएषं समये भवथं महावीरे रायगिह्ने नगरे गुणसिखए
शिरए वङ्गणं समयाण वङ्गणं समयोणं वङ्गणं सावराणं, वङ्गणं सावरीण
वङ्गणं देवाणं वङ्गणं देवीणं मज्जगए शिव मारज्जए एवं भासेइ पणवेइ
पत्तवेइ पञ्जीसवा कपोमामं अज्जयणं सचइं सदेउ सकारणं समुत्तं असत्तं
सउभयं सहागरणं भूज्जी २ सवट्ठं सेइति वेमि २४ पञ्जीसवा कपो समती ।

Colophon. इति श्रीसाधुसमाचार संपूर्णे । सवत् १८५३ वर्षे चैव सुदि दशम्या ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पर्युषणापर्वान्मुद्रासम्बन्धिनः कति साधुसमाचारा वर्णिता ।

No. 192. साधुवन्दना । Sādhuvandanā. Substance, country-made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 1-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on the worship of Sādhvas, by Pārāvacaṇḍra.

No. 193. सिद्धपञ्चासिका । Siddhapañcāsikā Substance, country-made white paper, 14×6 inches. Folia, 5 Lines, 21-32 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the characteristics of Siddhas, complete in fifty aphorisms in Bhāṣā, entitled Siddha Pañcāsikā, by Devendra Sūri, with a Bhāṣā commentary.

Beginning of the Commentary. ॥ ६० ॥ श्री नमः ।

श्रीवैतराण्यः । सिं सिद्धया । सिद्धं सिद्धादेरायना । पुं पुं । अथवा
सिद्ध, सिद्धाः प्रतिष्ठा भव्य पण्ड करी नड कोरेकु चापो न सकइ एहवा
अर्थ । जीवाजीवादि पदार्थ वड्ढ । सु० सूच १२ अंगरूपनड विपद
एहवु सूच वर जेइअइ मोच पाम वा वकी । एहवा । सु० मूतः ३१
मुता । एतवइ पुवनी परइ पुव एहवा गणधरादिक वड जेर खेतादि १५
धारकरी कइअइ तिहां खिते० येवइ अइो जइं निजगदप विहं
लीकर ॥ १ ॥

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ सिद्ध सिद्धय सुखं नमिठ
तिहु अण पयामथं वीर । मिरि सिद्ध पाइइहाट सिद्धसद्वं किमवि
बुधं ॥ १ ॥ सतप पपरइयथा १८ दव्य पमाथं च २ खित ३ फुसपाय ४
काथी ५ अतरं ६ तहा । भावी ७ अपा बहु ८ चिददारं ॥ २ ॥

एहिं अणंतरसिद्धा परंपर संकिरि सजुतेहि ।

तेहिं विदारविज्जो इमेसु य न रमेसु दारेसु ॥ ३ ॥

खिते १ कानि २ गइ ३ वेय ४ तिल ५ किंमे ६ चरित ७ बुद्धेय ८ ।

नाथी ९ गाइ १० कथे ११ अतर १२ भगवमथ १३ गणध

१४ अपवहु १५ ॥ ४ ॥

End of the Text.

अठमय सिद्धो वा १ सतद्विधं चत गुणियतापमा २ ।

जापण वीसम संग्हा ३ एगता जावर्लखगुथा ४ ४० ॥

उत्तमंथिय १ उड्डिय २ उड्डि ३ वीरासण ४ ।

नरं जेय ५ पासिन्न ६ उत्ताण ७ सिद्धाउकमेय संग्गुथा ८ ४८ ॥

अपडारं

पयवीस १ पत्र २ अठमय ३ पण ४ दस ५ वीसाय ६ ति ७ पण ८

दसमं च १ ।

संख १ असंख १ अणतय १ गुणहोवा अणतय आहंता १ ४८

इग १ दुग २ इग १ दुग २ अण १४ वहु १ अंत २ वहु १ संख २
वरणं २१। ३।

गुणहोवा सद्वं लिङ्गं देविंद मूरीर्हि १ ५०

Colophon of the Text. सिद्धपद्यासिका मूवं ॥ ख १ ख १

End of the Commentary. सिद्धा ते असंख्या ते गुणहोवा करता १। ५०। ५० सी.
तयो ५१ अनंतगुणहोवा जाव १०८ अनं। इम स्तोपादि २० सीहा तिहा।
एकेक घणा २ सं। इमताइ स। १० ताहइ असं। वीह ताह अनंत
गुणहोवा। जिहा २। १०। १०। सीहा तिहा १०० व०। २ सं। १ सं। ४
असं। ५ अः। ६ अनंत० जाव १० ताइ अनंतगुणहोवा जवमयादिह ६८
सी, तिहा १० वः। २ सं०। तसं ४ सं०। ५ अन० इम ६। ०। ८ अनं
४८ इग इत्यादि जिहा १ लवयादि विषय २। १ सी, तिहा। ७० व०।
२ अन० जिहा २ ऊह सीकादि विषय ४। ४ सी०। तिहा २। ७. व.।
असं। २ असं.। ४ अलं०। ५०

Colophon of the Commentary. सिद्धपद्यासिका वारिका समाप्ता ॥

विवरणम्—पुस्तकस्यिन् सवार्तिकसिद्धपद्यासिकामिधो जेननिबन्धो देवेन्द्रमूरिहारी वर्तते।

No. 194. सिद्धाचलयात्रा । Siddhācalayātrā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21 Lines, 5-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing injured throughout under a black spot, not to be ascertained whether correct or not. Incomplete.

The codex being illegible we can not describe it.

पठितुमशक्यत्वात्प्रोचितं पुस्तकमिदम् ।

No. 195. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Satīkaḥ. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 32. Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1805. Appearance, old, worn and writing injured in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work consisting of 100 Sanskrit verses imparting religious instructions, entitled Sūktamuktāvalī or Sindūra Prakara composed by Hemaprabha Ācārya, complete in 19 Dvāras or sections, with a commentary in Sanskrit, by Harsakīrtti Sūri, pupil of Candrakīrti.

Beginning : १०१

श्रीमत्पार्श्वजिनं नमः + + + प्रहृष्टं हृष्टवारकम् । १

श्रीचन्द्रकोटिर्मूर्ध्नीणां गुरुणा मुपदिमतः ।

सिन्दूरप्रकरव्याख्या क्रियते हर्षकोटिना । २

युष्मं दयकर्ता आदी इष्टदेवता चरदक्षरचरप मङ्गलाचरच पुष्पं श्रीभू
प्रति आशीर्वादमाह—

सिन्दूरप्रकरस्तपःकरिमिरःश्लोके कथायाटवी-

दावाचिर्निचयः प्रबोधदिवसप्रारम्भमूर्ध्निदयः ।

सुनिष्ठीकुचकुम्भकुम्भमरसः श्रेयसरोः पञ्च

मीमांसः क्रमयोः सद्युतिमरः पार्श्वप्रभोः पातु वः ॥ १

पार्श्वप्रभोः श्रीपार्श्वनाथस्य क्रमयोः श्रेयसरोः सद्युतिमरः मङ्गलानि सद्यो श्री
युष्मान् पातु आस्तु रचतु । कथयन्ती मङ्गल्युतिमरः तपःकरिमिरःश्लोके
सिन्दूरप्रकरः तद्वत् करो हस्तौ तस्य मिरःश्लोके मलकमञ्जुमानः कुम्भ-
स्थं तव सिन्दूरपुष्पः कुम्भमसङ्गः मङ्गल्युतिमरस्य रत्नलात् सिन्दूरप्रकरो-
पमा । पुनः कथयन्तः कथायाटवीदावाचिर्निचयः कथायाः श्रीवमानमाया-
श्रीमास्तव चटवी चरस्थं वन तस्या दावाचिर्निचयः दावाचिन्नात्समृद्ध-
तुल्य पुनः कथयन्तः प्रबोधदिवसप्रारम्भमूर्ध्निदयः प्रबोधो ज्ञानं स एव दिवसो
दिनं तस्य प्रारम्भे चटवी मूर्ध्निदिवसमानः पुनः कथयन्तः सुनिष्ठीकुचकुम्भ-
कुम्भमरसः—सुनिष्ठैव श्री तस्याः चारैव कुम्भी तव कुम्भमरसः कायोर-
जन्मपनुत्तः, सुनिष्ठीवदनेकुम्भमरसः इति वा पाठः । पुनः कथ-
यन्तः श्रेयसरोः पञ्चमीमांसः श्रेयः कल्याणमेव तद्वत्चलस्य पञ्चवर्णा
मूलनपञ्चाशो मीमांस सद्दम ईदृशः प्रभोः क्रमयोः श्रेयसरोः सद्युतिमरी श्री
युष्मान् पातु रचतु मङ्गल्युतिमरस्य रत्नवर्णलात् रत्ना एवोपमा । श्री भव

भाषिन् एव ज्ञात्वा मनसि विवेकमानोय श्रीपात्रं नादस्य चरचकमसौ एव
सेव्यौ । सेवमानानां यत्पुण्यप्रसादादुत्तरी साङ्गलिंगमासां वितरतु ।

End.

सोमप्रभाचार्यसभा च यत्र पुंसां तमःपदमपाकरोति ।

तदप्यमुष्मिद्रूपदेशसिद्धे मिश्रणमाने प्रिनक्रमेति नाशम् ॥ १८

सोमप्रभा चन्द्रकान्तिश्च पुनः अश्वमेधा मूर्धप्रभा अपि पुंसां यतमः पदं
अन्धकारकर्मणं न अपाकरोति तदपि तादृशमपि तमः पदं अज्ञानपदं
अज्ञानपापं अमुष्मिन् उपदेशे मिश्रणमाने युष्माने सति अनिमं निरन्तरं
नाशं एति सधं याति । एतम् अदृष्ट्यात् ततमः पापं सधं याति अथ
सोमप्रभाचार्यप्रभावात् इति सत्यकर्ता मन्त्रां मूर्च्छितं ॥ १८ ।

अथ प्रशस्तिमाह—

अभजदजितदेवाचार्यपरीदयाटि-

युमधि विजयसिंहाचार्यपादारविन्दे ।

मधुकरसमतां यक्षेभ सोमप्रभेभ

व्यरचि सुनिशराज्ञा मूक्तमुक्तावलीधम् ॥ १००

इति श्रीसिन्दूरप्रकराख्यं सुभाषितं समाप्तम् । तेन सोमप्रभेभ सुनिपराज्ञा
सुनिपा सुनिशराज्ञेभ राजा मूर्धेश्वरदेव सुनीपराज्ञा मूर्धेश्वरेभ इयं
मूक्तमुक्तावली मुक्तावली सुभाषितान्येभ श्रीभगवत्पादकाव्यान्वेभ मुक्ताफलानि
तेषां आवली श्रेणी व्यरचि विरचिता । तेन केन यः सोमप्रभः अजितदेव
नामाचार्यस्य पदएव उदयादिरुदयाचलः तत्र युमधिः सूर्यसमानः विजय-
सिंहाचार्यस्य पादारविन्दे चरणकमले मधुकरसमतां भगवत्पुत्री श्रीभज-
त्पातम् । पूर्वं अजितदेवाचार्यस्यपदे विजयसिंहाचार्यस्यपदे सोमप्रभा-
चार्यस्तेनेयं मुक्तमुक्तावली सिन्दूरप्रकरनाथी विरचिता ॥ १००

सिन्दूरप्रकाशस्य व्याख्या हृदयकोशमि ।

सूरिमिर्विहितायां तु सामान्यप्रक्रमोऽङ्गमि ॥

सिन्दूरप्रकरं मुञ्चं योधीते मलिसागर ।

उपदेशवची वक्तुं म आनाति जगत्पतः ॥ १

तपोगणे नागपुरीय पूर्व

श्रीचन्द्रक च्याङ्गयसूरिराजाः ।

तेषां विनेयार्थमहृदयकोशमि ।

सूरीश्वरी इतिमिमांसाकार्योत् ॥ २ ॥

इह यत् किञ्चिदश्वदं शास्त्रविरुद्धं लिखितमस्ति मया ।

श्रीधं श्रीसूरिवरे. प्रसादमाधाय तत् सन्मम् ॥ ३

Colophon. इति श्रीसिंदूरप्रकरटीका संपूर्णा । संवत् १८०५ वर्षे फाल्गुने चदि १ सोम
वासरे ॥ श्रीश्रीकानेर मध्ये ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सीमप्रभाचार्यविरचिता सिन्दूरप्रकराभिधा मूक्तमुक्तावलीनामोपदेशनादा
इत्येकौनिर्गुरिविरचितया च टीकया सह वर्धते ।

No. 196. सिन्दूरप्रकरवास्तावबोधः । Sindūraprakarabālāvabodhaḥ.
Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 29 Lines,
11 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly
worm-eaten in parts. Verse and prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first section of the text Sindūra
Prakara, described above, with a commentary partly in Sanskrit and
partly in Bhāṣā, entitled Bālāvabodha, by Rija Śilopādhyāya, pupil
of Śādhū Harsopādhyāya, grand pupil of Jina Vivekaratna Śūri of
Kharataragaccha.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसारदावरणयुग्मविनीतपाप'

व्याने प्रथम्य परतः स्वगुरुं नत्वा ।

वत्याश्वत्थं विमलि सत्तद्धिताय मूक्त-

मुक्तावलीप्रकरणं किल वार्धयाव ॥

इह हि यद्यकारः प्रथितप्रज्ञावतारप्रातसंसारसार विदितशास्त्रविचारः
मूक्तमुक्तावलीयमारम्भे विद्वद्बुद्धयपोद्गाय विभुवनजनानन्दकारिणं सकल
निर्धनगुणशोधारिणं वैनीकानोचनचकीरचन्द्रमण्युक्तं प्रमदितमनो
विकल्पं श्रीश्रीभाग्यमातरप्रणतनि मीननागर केवलप्राप्तमनाय श्रीपार्श्वनाथं
स्तौति—

सिन्दूरप्रकर इत्यादि—

व्याख्या—पार्श्वप्रभोः जगद्योनेत्यनुतिभरः बी दुष्मान् पातु रचयु श्रीपार्श्वप्रभु
श्रीपार्श्वनाथना चरचकमन्त्रानां नवनीं कालि तु समुद्र गुहादे कारवि रचा
करी कि लचणः नवद्युतिभरः तपःकरिगिरिःकोडे सिन्दूरप्रकरः इह कोडे
नेहनी नवद्युतिभर तपस्वी या हादीना मण्डल नी पुनः न नेहने विने

सिन्दूरना पूर समान है पुनः किं विगिष्टः नखद्युतिकषायाटवीदावादि
निधयः कषायक्रीधमान, माया धीम तैजोज दपथी चटवी वायवाने काजे
दावानलना समूह समान है पुनः किं विगिष्टः मोक्षदिवसप्रारम्भस्योदयः
प्रबोध कहीये ज्ञान तैजस्यो यो दिवस प्रारंभ स्योदयसमान है पुनः किं
नख द्यु० मुक्तिसौषधनेककुटुम्बरसः मुक्ति दपथी स्त्री तैजना सुखकमल
रतिशाने विधे कुकुमरससमान है पुनः किं० नख द्यु० श्रेयसरो.पद्मप्रोक्षासः
श्रेयकक्षा पुष्टतैज जदपथीया हस्तानं पालवानिं उल्लास समान है इसा श्रीपार्श्व-
नाथना चरणकमल [नखनों क'ति भी समूह तुम्हारे कारिणि श्रीमविक
लोकने काजे रचा करो ॥ १

End. नाति ।

Colophon of the first Section. इति श्रीहरतरगच्छे श्रीजिन्निविकेकरबहरिसिन्धुश्रीसाधु
द्वर्षाध्याय-शिव-श्रीराजशिवीपाध्याय विरचिते श्रीसिन्दूरप्रकर-वालावरोधे
श्रीमत्तोषधरभक्तिहारमिदमाय विवृतम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽधिन् वालावरोधाभिधभाषायाऽकासहितः सिन्दूरप्रकरोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 197. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Satīkaḥ. Sub-
stance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia, 19. Lines, 5-18
in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old.
Prose and verse Generally correct Complete

Another copy of the Sindūra Prakara, with the Sanskrit com-
mentary of Harṣakīrti, as described above.

पुस्तकेऽधिन् पूर्वोद्दिष्ट इत्यंकीर्ति कृत संस्कृतव्याख्यासहितः सिन्दूरप्रकरः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 198. सिद्धचक्रमाहात्म्यम् । Siddhacakramāhātmyam. Sub-
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 41. Lines, 8-13
in a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1757-58 Appearance,
very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse
Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem relating the greatness of the Siddhacakra, entitled Siddhacakramāhātmya, by Jñānasāgara, a pupil of Māṇikyāsāgara. The date of the original composition is 1726

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सकल सुरासुर जेहना पुनः भावैवाह ।
 पुरिमादाखी पास जिण ते प्रथम बित + लय ॥ १
 अद्दह पूरव सावली सारजिकी नवकार ।
 प्रथम ते परमछिह्न नवपद निरुपविचार ॥ २
 सभारो श्रीगणेशरे सुप्रतपह धूरि लेह ।
 ते प्रथम मुतदेवता निज मणि आखी नेह ॥ ३
 माणिक्यसागर सुभक्त गुण ज्ञानद्विदातार ।
 पाली जिण मोदो कण्ठो प्रथम गुणसभार ॥ ४
 सिद्धचक्र महिमा कह जेहना नव पदसार ।
 आह्वि सु आराधता आपेमुख श्रीकार ॥ ५

End.

॥ भं ॥ सत्तरहवीसाना आनूवदि आठनि दिन सारह ।
 मिरयोग कौथी राम संपूरव पुत्रानचव अगुदवारहरे । भं ।
 रंथागरगुणि अचर कौथी इग्यारमे इगतीसरे ।
 लवीच खाव साधु सुआवक लहि उ मुजस जगतीसरे ॥ भं
 शेषपुरा मासरस सवधए ज्ञानसागर कहिउ रंगह ।
 धन्याधोरो टाज व्याला समी सुविथी सरचन भंगहरे ॥ भ ।

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रनाट्यात्मजहनीय म्पूजनीय रासः संवृतिं प्रकाशमासादयन्
 श्रीभले ॥ ओरमु । श्रीचवलगईश भटारक श्री श्रीचमरसागर मूरी-
 यरान् । सवन् १७१७-५८ वर्षे सुनि श्रीरजश्री तनमियाखी साधवी
 बाल्हाजो तन मियाखी साधवी साधुलिखितं तन दियाखी सुमति
 लखी पठनार्थे ॥

विदरवम्—सिद्धचक्रनाट्यात्मजनामधायनिवन्ध, श्रीज्ञानसागरपण्डित ।

No. 199. शिमिन्धरस्तवनम् । Śimindharastavanam Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 1. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete

This work consists of 17 Bhāsā verses on the praise of Śimindhara, a Jaina ascetic.

पुस्तकेऽस्मिन् शिमिन्धरस्तवनिर्मुक्तिर्न ।

No. 200 सुभाषितं । Subhāsitam. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 66 Lines, 8-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct Incomplete.

A collection of Sanskrit verses imparting instructions on several subjects, entitled Subhāsita or good sayings. Anonymous.

Beginning. श्रीशंभुनाम स्तुतः । श्रीशंभुनाम स्तुतः ।

अहंती भगवत इन्द्रमहिता सिद्धाय सिद्धिस्थिता,
आचार्या जिनशासनीतिकरा; पुण्या उपाध्यायकाः ।
श्रीसिद्धान्तसुपाठका मुनिवरा स्वयंभाराधका
पद्मेते परमहिम. प्रतिदिनं कुर्वन्तु धी मङ्गलम् ॥ १ ॥
जिनकरणमात्रेण श्रीकलेशभयादिकं ।
श्रीकलेशहरीणादिदारिद्र्याद्य विनश्यति ॥ २ ॥
एकविंशेन धी धीमान् वीतराग भजेत् सदा ।
स्वर्गराज्यादिक सर्वं भुञ्जीत तादृशी भवेत् ॥ ३ ॥
विभुध कुमुदचन्द्रे सख्यदुःखादहारं
विभुवनपतिमिह्यं धर्मेरजाकं वे ।
स्वपरहितनपारस्वर्गमोक्षेकहेतुं

विद्यारत्नं सरसकविता भोगरत्नं मृगाक्षी,
 वाञ्छारत्नं परमपदवी यानरत्नं तुरङ्गः ।
 अम्भोरत्नं विदशतटिनी मासरत्नं वसन्तः,
 भूमिरत्नं कनकशिखरी, देवरत्नं जिनेन्द्रः ॥ ६
 न कामो न लोभो न मानो न माया
 न हास्यं न लास्यं न रीतिं न कान्ता ।
 भवायाव पुत्रो न मित्रं न शत्रु
 क्षमकं प्रवन्दे जिनं देवदेवम् ॥ ७
 न पादौ न पाणी न चोरस्त ऊरु
 न जिह्वा न चक्षुर्न कर्णौ न नासा ।
 न चर्म त्वगङ्गं न भूतिर्न बुद्धिः
 सदानन्दरूपं जिनेन्द्रं नमामि ॥ ८
 दुर्लभं सुकुले जन्म दुर्लभाः सज्जनाः प्रियं ।
 दुर्लभं प्राप्तदानञ्च दुर्लभं देवदर्शनम् ॥ ९

गुरुगुणाः

ज्ञानचारित्र युक्तो यो गुरुर्धर्मोपदेशकः ।
 निर्लोभस्तारको भव्यः स सेव्यः स्वहितैषिणा ॥
 गुरुं विना को नहि सुक्तिदाता
 गुरुं विना को न हि मार्गगन्ता ।
 गुरुं विना को नहि जाड्यहर्त्ता
 गुरुं विना को नहि सौख्यकर्त्ता ॥
 विना गुरुभ्यो गुणनीरधिभ्यो
 जानाति तत्त्वं न विचक्षणोऽपि ।
 आकर्णपूर्णोज्ज्वललोचनोऽपि
 दीपं विना पश्यति नाश्वकारे ॥

धर्मपुण्यगुणाः ।

धर्मं करोति यो नित्यं स पूज्यस्त्रिदशेश्वरैः ।
 लज्जीकृतं स्वयमायाति भुवनत्रयसंस्थिता ॥
 धर्मेण पुत्रपौत्रादि सर्वं सम्पद्यते दृष्टव्यम् ।
 व्याधिरोगादिजं दुःखं धर्मेण परिहृत्यते ॥

धर्मनिष्ठस्य जीवस्य धन्यः कल्पद्रुमी भवेत् ।
 चिन्तामणिः कर्मकरः कामधेनुश्च किङ्करी ॥
 धर्मोऽयं धनवद्भवेत् धनदः कामार्थिना कामदः
 श्रीभाग्यार्थिषु तत्पदः किमपरं पुत्रार्थिना पुत्रदः ।
 राज्यार्थिष्वपि राजदः किमपरा नामाविकल्पेनृपा
 तत् किं यद्ग करोति यस्य कुरुते स्वर्गापवर्गावपि ।
 लक्ष्मीः प्रभुत्वं प्रवरं कलत्रं यशोविशालं प्रभुता जनेषु ।
 सुपुत्रपौत्राः सुकृतुम्वता च धर्मैश्च पुंसां नृभवे भवति ॥
 सती सुरुपा सुभगा विनीता प्रेमाभिरामा सरलसभा ॥
 सदा सदाचारविचारदया संप्राप्यते पुण्यवशेन पत्नी ॥
 सुकुलजन्म विभूतिरनेकधा प्रियसमागमसौख्यपरम्परा ।
 शृपकुले गृह्णाविमलं यशो भवति पुण्यतरोः फलभीदम् ॥
 विद्या विभं कल्पव' च पुत्रजन्मनिषिद्धया ।
 सुकृतेनैव लभ्यते नहि पापं पराक्रमैः ॥
 अर्थाः पादरजःसमा गिरिद्रीवैशोपमं यौवनं
 मातुष्यं जलविन्दुलोलचपलं क्षेपीयमं जीवितम् ।
 धर्मं यो न करोति निचलमतिः स्वर्गार्थोद्घाटनं
 पश्चात्तापकृती जरापरिणतः शोकाग्निना दहते ॥
 निर्दयः कण्ठी हृथी गतरयपट्टं विना शर्वरी
 निर्दोषं कुसुमं सरी गलज्जलं क्वापविहीनलक्षः ।
 भोज्यं निर्वर्णं सुतो गतगुणधारिणः ह्रीनी यतिः
 निर्देवं भवन् न राजति तदा धर्मं विना मानवः ॥
 मागो भाति सदेन कं जलरुष्टे, पूर्वैन्दुना शर्वरी
 बाष्पी व्याकरणेन हंसमिद्युनैर्नयः सभा पण्डितैः ।
 शीलेन प्रसदा जनेन सुरगो निर्योत्सवैर्नन्दिरं
 सत्पुत्रेण कुलो नृपेण वसुधा लोकवयं धार्मिकैः ॥
 अरुस्थाने भवेद्दमः शून्यस्थानं ततःपरम् ।
 अरुस्थाने पुनर्भवे सत्यं शून्यमिदं जगत् ॥
 धर्मैश्च हन्यते व्याधिर्धर्मैश्च हन्यते यत्नः ।
 धर्मैश्च हन्यते शत्रुयैतीधर्मोऽस्ती जयः ॥
 यामी नास्ति कुतः सीमा पत्नी नास्ति कृतः सुतः ॥
 यथा नास्ति कुतो विद्या धर्मो नास्ति कुतः सुखम् ॥

दानमुपावे विमर्शं च शील
तयो विविर्षं दममावना च ।
ममार्थवीर्यारथयामयाचं
धर्मं चतुर्धा मुनयो वदन्ति ॥

दानगुणाः—

दानव्यातिकरं सदा हितकरं संसारमोक्षकारम्
वृथां भीतिकरं युवाययकरं क्षणीकरं कष्टकरम् ।
स्वर्गावासकरं मनुष्यकरं निर्वाणसंपत्करं
वर्षापूर्वसिद्धिबर्हणकरं दानं प्रदीपं बुधैः ॥
पात्रे पुष्पनिबन्धनं तदितरे मोक्षद्वयाख्यापकं
मित्रे भीतिविवर्हणं रिपुजने वैराघ्न्यकारणम् ।
मले भक्तिभरावहं नरपती सुखानुसन्धादर्थं
भद्रादौ च यशस्करं वितरणं न ह्याप्यङ्गी निन्द्यम् ॥
कपुत्रे च कुलं नष्टं नष्टं जगत् कुमाद्वया ।
कुभीजने दिनं नष्टं तत्रष्टं वन्नदीयते ॥
चातुरे वीर्यं दत्ते मायान् दमे समाप्तिने ।
दुर्मित्रे वितरत्यर्थं तं करामि युधिष्ठिरः ॥
मुपायदानात्तु भवेत्तुलायौ
धनप्रभावाच्च करोति पुण्यम् ।
पुण्याप्रभावाच्च दिवं प्रयाति
पुनश्च दाता पुनरेव भीष्टा ॥
दानेन मुक्तानि वशीभवन्ति
दानेन वैराघ्यापि यानि नाशम् ।
परीऽपि बन्धुत्वमुपैति दानात्
दानं हि सर्वज्ञसनापदारी ॥
आदि श्रीमाम्बसीत्यथ श्रीमो श्रीमो श्रीमिनि ॥
भवत्यभयदानेन चिरजीवी निरामयः ॥

शीलगुणाः

हरति कृत्तकमहं लुप्यते पापपट्ट
मुञ्चतमुपविनोति द्वाप्यतामातनोति ।
नमयति च भुवने जलि दुर्गोपमने
नमयति दृष्टि शीले नरं श्रीदेवकीनाम् ॥

श्रीलं प्रक्षामं न कुलं पघामं
 कुक्षिं किं श्रीलविचिन्तेन ।
 यती मरा नीचकुलःपि जाता
 स्वर्गं गताः श्रीलदुपाय्य धीराः ॥
 श्रीलेन पाप्यते स्त्रीष्यं श्रीलेन विमलं यशः ।
 श्रीलेन लभ्यते मीचस्तस्मात् श्रीलं वरं व्रतम् ।

चमागुणाः ।

चमा षड् करे यस्य दुर्जनः किं करिष्यति ।
 अष्टमे पतितो वज्रः स्वयमेवोपशायति ॥
 चमा तुल्यं तपो नास्ति न सलोपात् परं सुखं ।
 न च वचापरो व्याधिर्न च धर्मो दयापरः ।
 च्वासुमं नास्ति शरीरवेदनं
 चिन्तासमं नास्ति शरीरशीघ्रं ।
 विद्यासुमं नास्ति शरीरभूषणं
 च्वासुमं नास्ति शरीररक्षणम् ।
 नरस्याभरणं रूपं दूषस्याभरणं गुणाः ।
 गुणस्याभरणं ज्ञानं ज्ञानस्याभरणं चमा ।
 कीर्तितानां स्वरीदपं भारीदपं पतिव्रतं ।
 विद्यादपं कुदपायां चमादपं तपस्विनाम् ।

क्रोधधर्माः

क्रोधी हि शत्रुः प्रयसो मरणा
 देहस्थितौ देहविनाशमाय ।
 अघ्निर्यथा काष्ठमयोपनीतः
 स एव काष्ठं दहते शरीरम् ॥
 क्रोधी मूलमनद्यानां क्रोधः संसारवर्द्धनं ।
 धर्मोपयुक्तः क्रोचस्तस्मात् क्रोधं विवर्जयेत् ॥
 मीतिं हन्ति सदा क्रोधी क्रोधी करोति मत्वनम् ।
 क्रोधी नाशयते विपत्तं क्रोधी स्वपरघातकः ॥

इत्येवंविधैः सुभाषितैः पूर्वोक्तं निबन्धस्तदनुदाहरणवाचकमदमतेन ।

No. 201. **सूरजीरोयोलोक ।** Sūrajīroyiloka. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 8-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, torn Verse. Generally correct. Complete.

A little poem in Bhāṣā verse, of the name of Sūrajīroyiloka. Anonymous.

अब सूरजीरोयोलोकाभिधः कश्चित् शुद्धभाषावशनिबन्धी वर्तते ।

No. 202. **स्तुतिः ।** Stutiḥ. Substance, country-made colourless paper, 12 × 4 inches. One page only of 11 lines Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

Although this little poem is labelled with the name of Stuti only, but after perusal we know that the real name is Ekādaśistuti or the praise of the eleventh lunar day. We give the whole work below.

॥ १० ॥ दीपयोगाय नमः ।

एकादशी अतिरुचिणी । शीविन्द प्रह्वे एव

किञ्च कारय ए परम मोठो कठो मुम्हणु तेम ।

जिनवर कल्याणक अतिरुचि एकादशी पचास

एकादशी दिन अधिक् संवत् शरी मोग उपवास । १

इग्यार आषक तथिय प्रतिमा अदिय जिनवर देव

एकादशी दिन अधिक् संवत् बलदजा जिन देव ।

श्रीविद्य जिनवर सुवल्गुपकर जिमा सुवल्गुपकर

जिम रंग निर्मल नीर छिन्नी कर जियसुरग । २

इग्यार अंगलि धारिद इग्यार पूर्वामार

इग्यार अरुचो कोठया पुजकोठ मकोठार ।

एकादशी पावको अरी विविध रंगो शास्त्रतथे अगुमार

एकादशी इमउ नशी जिन वामी उपवास । ३

वर कमलप्रयत्नी कमल वयसी कमल कीमल काय
 भुजटङ्क चखंड मखंड जीहनी समरता मुख धाय ।
 एकादशी इम मन वसोगुण रूपपङ्कित सोम
 सासना द्वीप विघन वारी भंगतया निमदिष १ ४

इति स्तुतिः ।

एतावन्मात्रोऽसौ निबन्धः ।

APPENDIX I.

KAVYA.

No. 1. भट्टिकाव्यम् । Bhaṭṭikāvyam. Substance, country-made red and white paper, 12 × 3 inches. Folia, 32. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the Bhaṭṭikāvyā, upto a portion of the sixth canto.

अत्र भट्टिकाव्यस्यादितः षष्ठसर्गाऽसम्पूर्णा वर्तन्ते ॥

No. 2. भट्टिकाव्यटीका । Bhaṭṭikāvyatīkā. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 209. Lines, 8-13 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A complete copy of Mugdhabodhini, a commentary on Bhaṭṭikāvyā, by Bharata Mallika.

पुस्तकेऽस्मिन् भट्टिकाव्यस्य भरतमल्लिककृता टीकासम्पूर्णा वर्तते ।

No. 3. भट्टिटीका । Bhaṭṭitīkā. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 38. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Mugdhabodhini a commentary on the Bhaṭṭi, upto the end of the third canto, by Bharata Sena.

No. 1 (a). भट्टिकाव्यम् । Bhaṭṭikāvyam. Substance, Tāḍi or palm leaf, 16 × 12 inches. Folia, 116. Lines, 3–5 in a page, having a gulf in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1600. Appearance, very old, decayed and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a complete copy of the Bhaṭṭikāvyā or Daśamukhavādha, a well-known epic poem based on Rāmāyaṇa of Bālmiki and treating also the same subject with it; complete in 22 sargas or chapters, by Bhaṭṭi, under the request of the Śrīdhara Sena.

पुस्तकेऽस्मिन् भट्टिकाव्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

পুস্তকেঃখিন্ গোরাঙ্গমজিকাভজদগদন্দ্রায়মীমরতসেনকতায়া ভট্টটোকায়া সুন্দরোবিসা-
স্বতৌদসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 4. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam. Substance, country-made red and white paper, 12×3 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1714 Appearance, old. Verse Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the seventh canto of Kālidāsa's Kumārasambhava

পুস্তকেঃখিন্ কুমারসম্ভবকাব্যস্য সমসর্গানৌ বর্ণতে ॥

The date of copying the work has been given in the following verse :—

সুবদাম্বীন্দ্রশাকি চ রামনারায়ণৌ বিজ্ঞ ।

অনিখৌ পুস্তকমিদং কুমারসম্ভবকাব্যকম্ ॥

No. 5. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam Substance, country-made colourless paper, 15×3½ inches Folia, 38 Lines, 4-5 in a page, having a gap one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaṁvat 1764 Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the 7th canto from the beginning of the Kumārasambhava.

পুস্তকেঃখিন্ কালিদাসকৃত সুবসিদ্ধ কুমারসম্ভবকাব্যস্য সমসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 6. **কুমারসম্ভবটোকা** । Kumārasambhavaṭīkā. Substance, country-made yellow paper, 14×6 inches. Folia, 155. Lines, 8-11 in a page Character, Bengali. Date,— Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

This codex contains a commentary on the Kumārasambhava, entitled Subodhā, upto the end of the seventh canto, by Bharata Mallika.

পুস্তকেঃখিন্ भरतमल्लिकनाथाः सुबोधव्यायाः कुमारसम्भवटीकायाः सप्तमसर्गांतांशी वर्तते ।

No. 7. रघुवंशम् । Raghuvamśam Substance, country-made yellowish paper, 14 × 3 inches. Folia, 91 Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Incomplete.

An incomplete copy of the most famous poem, Raghuvamśa of Kālidāsa, containing upto the beginning of the 14th canto.

পুস্তকেঃখিন্ কালিদাসকৃতরঘুवंशाख्याविहमहाकाव्यस्य चतुर्दशसर्गांती द्रव्यो वर्तते ।

No. 8. रघुवंशटीका । Raghuvamśatīkā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches Folia, 156. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose Not correct. Complete.

A complete copy of the Sañjīvanī, well-known commentary, by Mallinātha Sūri on Raghuvamśa.

পুস্তকেঃখিন্ মল্লিনাথসংলিখিতা সম্ভবীবনী নাম রঘুवंशटीকা সম্পূর্ণা वर्तते ।

No. 9. रघुवंशटीका । Raghuvamśatīkā Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches Folia, 65. Lines, 2-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Incomplete

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary on Raghuvamśa, entitled Subodhā, upto the beginning of the sixth canto.

পুস্তকটিতে রঘুবংশের ভারতমল্লিককৃতটীকা সুবোধাখ্যায় সম্পূর্ণ বর্ণিত।

No 10. রঘুবংশটীকা। Raghuvamśaṭikā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 6 inches. Folia, 110. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of Subodhā, a commentary on Raghuvamśa, by Bharata Mallika, containing upto a portion of the sixth canto.

পুস্তকটিতে সুবোধাখ্যায় ভারতমল্লিককৃত রঘুবংশটীকায়াঃ শুভসংস্করণমশ্লিষ্টম্ বর্ণিত।

No. 11. মেঘদূতম্ সটীকম্। Medhadūtam ṣaṭīkam. Substance, white foolscap paper, 10 × 4 inches. Folia, 45. Lines, 2-16 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct. Incomplete

This codex contains an incomplete copy of the Meghadūta (cloud messenger) of Kālidāsa with an incomplete commentary on both the margins upto the 27th verse.

পুস্তকটিতে মেঘদূতম্ সটীকম্ নাম কাব্যমসম্পূর্ণ বর্ণিত।

No. 12. শিশুপালবধম্। Śiṣupālabadham. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 176. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the well-known Sanskrit poem Śiśupālabadhā, which is also called the Māgha Kāvya, after the name of the author, with Bharata Mallika's commentary Subodhā upto the end of the first canto, written on both the margins.

শ্রীশিশুপালবধ কাব্য সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No. 13. शिशुपालवधटीका । Śiśupālabadhāṭikā. Substance, country-made yellow paper, 16 × 5 inches. Folia, 112. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Not correct. Complete.

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary Subodhā on the Śiśupālabadhā upto the third canto.

শ্রীশিশুপালবধকাব্যের উপবোধটীকা মুদ্রাখণ্ডে তৃতীয় সর্গের অন্ত পর্যন্ত ।

No. 14. नैषधचरितम् । Naiṣadhacaritam. Substance, country-made red and white paper, 12 × 3 inches. Folia, 25. Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first two cantos of the famous poem Naiṣadhacarita, by Śrīharṣa.

শ্রীশৈবধচরিতম্ প্রথমদ্বিতীয় সর্গের অন্ত পর্যন্ত ।

No. 15. नैषधचरितम् । Naiṣadhacaritam. Substance, country-made yellow and colourless paper, 18 × 4 inches. Folia, 137. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work containing upto the end of the thirteenth canto,

पुस्तकेऽस्मिन् जयदेवकृतस्य प्रथमसप्तश्लोदशमर्गांस्तौ चरन्ति ।

No. 16. गीतगोविन्द । Gitagovindam. Substance, country-made colourless paper, 18×7 inches. Folia, 26 Lines, 5-20 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1713. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous lyric poem Gītagovinda of Jaydeva. This codex contains also an incomplete commentary, entitled Bālabodhini, upto the end of the third canto in both the margins. After the colophon we find two verses relating to the copyist.

माकि बल्लोन्दुसप्तश्लोदशमर्गांस्तौ चरन्ति
 वारे भानोः प्रथम्याष्टपदकमले श्रीमहादेवनाम् ।
 पाठाश्रितं व्यलंखीदुधमणमुखद गीतगोविन्दसंज्ञ
 काव्य कलिमय प्रसन्नहृदयः श्रीरामनाथोदितः ॥

स्वदपवणं नमिदं पद्यम् ।

जातो वंशे विदग्धोधरचिसुरकुले यादवेन्द्राभिधाने
 दाने कर्षोपमं श्रोत्रुधनिबद्धमणिः श्रीमहादेवनाम् ।
 मानाविद्याविलासेर्मधुरतरकयाजापनैः कीविदाली
 निष्ठः श्रेष्ठोऽभिमानी निजगुणकथनाङ्गजितोऽयं विरेजे । ० ।

पुस्तकेऽस्मिन् जयदेवकृतं गीतगोविन्दं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 17. गीतगोविन्दं सटीकं । Gitagovindam satīkam. Substance, foolscap paper, 15×6 inches. Folia, 9. Lines, 11-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

No. 15 (a). **नैषधटीका ।** *Naiṣadhaṭīkā.* Substance, country-made yellow paper, 22 × 7 inches. Folia, 170. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete commentary on the *Naiṣadhacarita* of Śrīharṣa, upto the end of the eleventh sarga or chapter, by Bhavadatta. This codex is divided into two parts, each having separate page marks of its own. The first part complete in 45 folia with 4-8 lines in a page contains the commentary upto the end of the second sarga. The second part having 125 folia with 10 lines in a page contains the commentary from the beginning of the third Sarga upto the end of the eleventh. Of its 125 folia the fol. 67-125 have a blank about one inch square in the middle. It has also another fragment having fol. 67-85 with 10 lines in a page containing the same commentary on the third and fourth Sargas.

पुस्तकेऽस्मिन् भवदत्तकृता नैषधचरितटीका खण्डिता वर्तते ।

An incomplete copy of the Gītagovinda, with an incomplete commentary, written in both the margins.

पुस्तकेऽस्मिन् टीकासहितं गीतगीविन्दमसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 18. गीतगीविन्दटीका, प्रकाशकौमुदी । Gītagovindaṭīkā Prakāśakoumudī. Substance, foolscap paper, 18×8 inches. Folia, 39. Lines, 12-15 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Prakāśakoumudī a commentary on the Gītagovinda, by Kavirāj Caṇḍidāsa Śarmaṇ.

Beginning. ओं नमो गणपतये । वाग्देवतेत्यादि पद्मावतीचरणचारणचक्रवर्त्ती—
पद्मं विद्यते अस्यामिति मतुप् पद्मावती लक्ष्मीस्तस्याश्चरणयोः पादयोर्धे
चारणाः सेवकास्तेषां चक्रे समूहे वर्त्तितुं प्राकाशेण स्यातुं शीलमस्येति
तथोक्तः शीलार्थे णिन् । अथवा चारणानां सेवकानां चक्रवर्त्ती, सेवक-
प्रधानमित्यर्थः । एतेन लक्ष्म्यां भक्तिप्रवणता दर्शिता बहुधनता च ।

चक्रं राष्ट्रे समूहे च पक्षिभेदे रथाङ्गके ।

कुशीलवै सेवके च चारणः परिकीर्त्तितः ।

चक्रवर्त्ती सार्वभौम इत्यमरः । यद्वा पद्मा लक्ष्मीर्विद्यतेऽस्येति पद्मावान्
कृण्वः, तस्य पत्नी पद्मावती लक्ष्मीः पद्माशेति ङीप् । एतेन कृण्वे च
भावातिशयो द्योतितः । अथवा पद्मावती नाम तस्य ब्राह्मणी तस्याश्चरणयो-
श्चरणे इतस्ततो नमने चक्रवर्त्ती स्वतन्त्रः । एतेन शृङ्गारकुशलत्वञ्च दर्शितं
निजकाव्ये सरसता च दर्शिता । तदुक्तं

शृङ्गारी चेत् कविः काव्ये जातं रसमयं जगत् ।

स एव चेदशृङ्गारी नीरसं सर्वमेव तत् ॥

End.

नास्ति ।

Colophon.

इति कविराजश्रीचण्डीदासविरचितायां गीतगीविन्दटीकायां प्रकाश-
कौमुद्यां षष्ठः सर्गः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कविराजश्रीचण्डीदासशर्मकृता प्रकाशकौमुदीनाम गीतगीविन्द-
टीका खण्डिता वर्तते ।

No. 19. पदाङ्कदूतं सटीकं । Padāṅkadūtaṁ saṭīkaṁ. Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh, partly decayed. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains a complete text of the Padāṅkadūta, with a explanatory commentary by Rādhāmohana Vidyāvācaspati Bhaṭṭācārya, in the margins.

Beginning of the Commentary. श्रीकृष्णः । गोपीभर्तुरिति । राधानाथस्य भयुरा-
गमनानन्तरं काचित् प्रसिद्धा गोपी राधिका भर्तुर्विरहेण जातविच्छेदेन
कातरा दुःखिता सती उन्मत्ता इव गेहं त्यक्त्वा भ्रष्टिति शीघ्रं यमुनामुद्रकुण्डं
अगाम । सा कीदृशी इन्दोवराची पुनः कीदृशी स्रज्जितकवरी गलत्-
कृन्तला पुनः कीदृशी विशाल यथास्थानया निःश्वसनी विपुलनिःश्वास-
चेषणशीला स्रज्जितकवरी इत्यादि विशेषणं चन्द्रतताव्यञ्जकं । अत्रैवाक्षे
मुररिपुरिति धान्तिदूतीसहाया इत्यनेन सर्वदा सखीभिः परित्रता कुलम्भी
सहायमन्तरेण कदापि कुत्र न गच्छति नावतिष्ठते इत्यापत्तिर्निरस्ता ॥ १ ॥

End of the Commentary. पुनरपि स्तुतुःखमावेदयन्तो बौद्धमतान्तरमाक्षिपति मूर्खी
एव विश्वं चणिकं स्त्रीतृपतिद्वितीयव्यपञ्चिनाशप्रतियोगि अनिश सर्वदाहः
न धीराः न भगवन्मादादिशून्याः पण्डिता इत्यर्थः । चणिकले साधमाह
अध्याकं विजे हरिविरहज खेदः सर्वदेवाक्षे अती मूर्खी एव अधिकमाह-
रित्यन्वयः । हरिविरहजखेदस्य निवृत्त्ये विश्वस्य चणिकत्वमङ्गः । ननु
तथापि हरिविरहजखेदातिरिक्तस्य न चणिकत्वनिरास इति चेन्न यत् सत्
तत् चणिकमिति व्याख्या सत्त्वेन हेतुना चणिकत्व साध्यं तत्र हरिविरहज
खेद एव स तु हेतोर्यभिचारेण न तेः चणिकत्व साधयितुं शक्नमिति एवं
अन्यथरमशब्दोऽपि न चणिक इति विभक्तिविपरिणामेनावयः । 'शब्दः
अवश्यस्याधीति सिद्धान्तः । तत्र प्रथमतः कण्ठतारामाभिवातजनितः शब्दो
जायते तेन च शब्दान्तरमुत्पाद्यते तेन शब्दान्तरेण स्वयं नश्यति । एवं
क्रमेण शब्दपरम्परया शब्दे शब्दो जायते स च अवश्यप्रत्यक्षविषयः अवश्यसम-
वैतत्वात् तद्वरमशब्दस्य परे. चणिकत्वमङ्गीक्रियते तदनन्तरीत्यवशब्दालंका-
भावेन स्वध्येन नशकत्वात् स्वीकृत्यनन्तरं परमस्य शब्दस्य नाशादर्थायाते
तस्य तस्य चणिकत्वमिति परमत न समीचीनमित्यर्थः । अथवा शब्दो
पान्त्यो न विनाशोति सीमासक्तं मतमाहस्य व्याघ्रमतं निराकृतमिति भावः ।
अथ हेतुवचनमपि तदिति यतो वचनमपि कृतवचनमपि तत् सर्वं

सदैव चित्ते वर्तमानं रूपमाचिरति तादृशमपि किन्तु तादृशं चरितं वस्तु
 प्रेमेव अयथा तत् प्रसिद्धं रूपेण प्रयुक्तं वचनं तादृशं सर्वदेव चित्ते वर्तमान
 पुनः काकाचिन्त्यायेन तादृशमप्ययेन किन्तु तादृशं वस्तु चरितं वस्तु
 प्रेमेव वक्षितव्यं तस्येति पाठे तस्य रूपस्य वचनमित्यन्वयः । ननु प्रेषः
 चरितकले भवतीनामपि रूपे प्रेषः चरितकलेन मम दौर्त्य निरर्थकं स्यादत
 आह प्रियतमकृत रूपकृतमिति भावः । दुःखातिशयं वेदयितुं सपत्नीपु
 पुराहनासु चरितकलेनिरासनाह तद्धेति तच्च चरितकलेन च गाथादनास्तेव
 ननु पुरस्त्रीषति भावः ।

Colophon of the Commentary. श्रीराधामोहनविद्यावाचस्पतिभट्टाचार्यविरचिता पदाङ्क-
 दूतव्याख्या समाप्ता । श्रीकालीचरणे मम मतिरस्तु ।

विवरणम्—राधामोहनविद्यावाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितं पदाङ्कदूतमव सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 20. पदाङ्कदूतम् । Padāṅkadūtam. Substance, country-made
 colourless paper, 18 x 4 inches. Folio, 7 Lines, 5 in a page. Character,
 Bengali. Date, Saka 1615 Appearance, nearly old. Verse Generally
 correct. Complete.

This codex contains the complete text of the Padāṅkadūta.

अथ पदाङ्कदूतं संपूर्णं वर्तते ।

DRAMA.

No. 1. अभिज्ञानशकुन्तलम् । Abhijñānaśakuntalam. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folio, 51 Lines, 7 in
 a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose
 and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the Abhijñānaśakuntalam of Kālidāsa.

पुस्तकालिखितं कालिदासकृतमभिज्ञानशकुन्तलम् सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 2. विदग्धमाधवं । *Vidagdhamādhavam*. Substance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folia, 86. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete text of the *Vidagdhamādhava*, a drama, complete in seven acts, relating the adventures of Kṛṣṇa and Rādhā in *Vṛndāvana*, by *Rūpa Gosvāmin*.

अत्र श्रीरूपगोस्वामिकृतं विदग्धमाधवं नाम नाटकं संपूर्णं वर्तते ।

ROMANCE.

No. 1. वासवदत्ता । *Vāsavadattā*. Substance, foolscap white paper, 15 x 10 inches, bound in book form pages 122. Lines, 2-13 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.

A complete text of the well-known prose work *Vāsavadattā* of *Suvandhu*.

पुस्तकेऽस्मिन् सुवन्दुकविकृता वासवदत्ताख्यायिका संपूर्णं वर्तते ।

GRAMMAR.

No. 1. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता सुबोध । *Mugdhabodhatikā Durgādāsakṛitā Subodhā*. Substance, country-made colourless paper, 20 x 4 inches. Folia, 265. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of *Durgādāsa's* commentary on the *Mugdhabodha*, entitled *Subodhā*.

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गादासविद्यावागेभकृता सुबोधाख्या मुग्धबोधटीका संपूर्णं वर्तते ।

No. 2. मुग्धबोधटीका दुर्गादामकृता । Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā. Substance, country-made paper of several colours, 20×4 inches. Folia, 1-82 (of which fols. 12-16 both including are wanted). Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the same work.

पुस्तकेऽपि न प्रागुक्तनिबन्ध एवार्धपूर्वो वर्तते ।

No. 3. मुग्धबोधटीका दुर्गादामकृता सुबोध । Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā Subodhā. Substance, country-made reddish paper, 20×3 inches. Folia, 283. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the same work.

पुस्तकेऽपि न पूर्वोक्तनिबन्ध एव सपूर्वो वर्तते ।

No. 4. मुग्धबोधटीका काशीखरकृता । Mugdhabodhatikā Kāśī-śvarakṛitā. Substance, country-made yellow paper, 20×5 inches Folia, 219. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of a commentary on the Mugdhabodha, by Kāśīśvara Bhaṭṭācārya.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

ब्रह्मसाधोर्नैतपदयुगं सच्चिदानन्दमीशं

ससारार्थक्षरणिमजरं रत्नचन्द्र प्रणम्य ।

श्रीकाशीयः परहितमनाः मुग्धबोध टीका

वक्ते मोदं वदतु विदुषा श्रीप्रदाय्यतु मेधम् ॥

अथादी विप्रविनाशकत्वेन शिष्टसमाचारप्राप्तमभीष्टदेवं नमस्तुल्यं तन्नि-
 बडस शिष्यशिष्याद्यै निबध्नन् अभिधेयस्य प्रतिज्ञानब्राह्म सुकुन्दमित्यादि ।
 सुकुन्दं प्रविपस्य प्रकर्षेण नत्वा मया सुगन्धवीधे व्याकरणं परोपकृतये क्रियते
 सुकुं भीक्षं ददातीति सुकुन्दः प्रदीदरादिः सुबुद्ध भोक्षणे इत्याद्यादुणादी घृन्
 प्रत्यये सुकुः । स च कालवयाराधितः धिज्ञानस्वरूपः आनन्दः सुख-
 म्बन्धव । ततश्च संघासौ चिञ्चेति सञ्चित् सञ्चिञ्चासौ आनन्दश्चेति सञ्चि-
 दानन्दः क्षमते तु संघासौ धिञ्चासावानन्दश्चेति सः तथा नित्यः स्वप्रसाध
 सुखस्वरूपस्येत्यर्थः । प्रियादासुपचासपरीपि नमस्कारः सम्भवतीति प्रशब्देन
 नमस्कारस्य प्रकर्षो यीतते । सुगन्धो निर्मलो बीधो यस्यात् अथवा सुगन्धा
 बीधो यस्यात् तन्मुगन्धवीधं सुगन्धं सुन्दरमूदयोरित्यमरकोषात् । व्याक्रियते
 व्युत्पाद्यन्ते शब्दा अनेन व्याकरणं करणे अदत् ।

End. .

तथा दतीथासमन्वोः । पार्श्वयोश्चपरीङ् पार्श्वीयासुपवीङ् शिजे ब्रजीपरीध
 गाः सादयति शय्याया उत्थाय धावतीत्याद्यर्थे शय्यीत्याद्यं धावति, स्त्रीटानि
 शरीला युध्यन्ते लोटयाङ् युध्यन्ते भुवी विचिष्य जल्पति भुविक्षिपं भुवी
 विक्षिपं वा जल्पति एवं अक्षिषी काणं हसति अक्षिकाणं हसति । इत्यादि
 शिष्टप्रयोगानुसारेण बोध्य । ब्रह्मणमिति सुगमम् ।

Colophon.

इति श्रीकाशीश्वरमहाचार्यविरचिता सुगन्धवीधटीका संपूर्णा ॥ ० ॥ ० ॥
 श्रीकालिकायै नमः ॥

विवरणम्—काशीश्वरमहाचार्यविरचिता सुगन्धवीधटीकाऽत्र संपूर्णा वर्तते ।

No. 5. सुगन्धवीधटीका रामतर्कवागीशकृता । Mugdhabodhatika
 Rāmātarkavāgīśakṛitā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4
 inches. Folia, 60. Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, ?
 Appearance, not old. Prose. Generally correct Incomplete.

This codex contains only a portion of the Rāmātarkavāgīśa's
 commentary on the Samāsapāda of the Mugdhabodha.

पुस्तकेऽपिन् रामतर्कवागीशकृता सुगन्धवीधसमासपादटीका खण्डिता वर्तते ।

No. 6. **मुग्धबोध कपादटीका रामतर्कवागीशकृता ।** Mugdhabodha kapādatikā Rāmatarkavāgīśakṛitā. Substance, country made yellow paper, 20 × 5 inches Folia, 29. Lines, 5 in a page Character, Bengali. Date, 1718.* Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Rāma Tarkavāgīśa's commentary on the Ka pāda or Kārakapāda of the Mugdhabodha Vyākaraṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् रामतर्कवागीशकृता मुग्धबोधकपादटीका संपूर्ण वर्तते ।

No. 7. **सुवन्तटिप्पनी विद्यालङ्कारकृता ।** Subantaṭippanī Vidyā-lankāraṁkṛitā. Substance, country-made red paper, 26 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose Generally correct. Incomplete.

This codex contains only an incomplete portion of Vidyālaṅkāra's commentary on the suvanta pāda of the Mugdhabodha.

पुस्तकेऽस्मिन् विद्यालङ्कारकृता मुग्धबोधसुवन्तटीका खण्डिता विद्यते ।

No. 8. **मुग्धबोधम् ।** Mugdhabodham. Substance, white foolscap paper, 18 × 5 inches. Folia, 100. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse and prose Not correct. Complete.

An complete copy of the Mugdhabodha text only.

पुस्तकेऽस्मिन् मुग्धबोधव्याकरणं संपूर्णं वर्तते ।

* This is the date of copying of the work. It has been obtained from the following verse written after the colophon—

पुष्पारखे वृषिदेवनामसिद्धी विराजते ।

यन्नामतः पञ्चायने महाकव्यकुक्षराः ॥

शकैः क्षुब्धैर्वाग्जम श्रीरामगोपालशर्मा ।

कपादटीका लिखिता तर्कवागीशकृता ॥

No. 9. सिद्धान्तकौमुदी । Siddhāntakaumudī. Substance, country-made yellow paper, 21×7 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct Incomplete.

An incomplete copy of the Siddhāntakaumudī.

पुस्तकेऽस्मिन् सिद्धान्तकौमुदयसंपूर्णं वर्तते ।

No. 10. संचिप्तसारपरिशिष्टं । Saṁkṣiptasārapariśiṣṭam. Substance, country-made colourless paper, 20×4 inches Folia, 28. Lines, 4-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing effaced in most parts. Verse and prose. Not correct Complete.

An appendix to the Saṁkṣiptasāra Vyākaraṇa, entitled Saṁkṣiptasāra Pariśiṣṭa.

संचिप्तसारपरिशिष्टं संपूर्णमेव वर्तते ।

No. 11. उणादिपादः (संचिप्तसारीयः) । Unādīpādaḥ (Saṁkṣiptasārīya). Substance, country-made colourless paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A part of the Saṁkṣiptasāra, treating of the affixes Uṇa &c.

पुस्तकेऽस्मिन् संचिप्तसारीय उणादिपादः संपूर्णं वर्तते ।

No. 12. कारकोद्भासः । Kārakollāsaḥ. Substance, country-made yellowish paper, 20×4 inches Folia, 5. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A little metrical treatise on Kārakas or cases, entitled Kārako-
llāsa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽयिन् भरतसेनकृतकारकोल्लासः संपूर्णं वर्तते ।

No. 13. समासवादः । Samāsavādaḥ. Substance, country-made
yellowish paper, 24×6 inches. Folia, 9. Lines, 7-8 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose.
Generally correct. Complete.

A complete copy of the Samāsavāda, by Govindacandra Bhattā-
cāryya Chakravartī.

अथ गोविन्दचन्द्रमहापात्र्यचक्रवर्तिकृतः समासवादः संपूर्णं वर्तते ।

No. 14. वाक्यगोविन्दः । Vākyagovindaḥ. Substance, country-
made white paper, 15×3 inches. Folia, 26. Lines, 2-5 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not
correct. Incomplete.

A treatise helping to the composition of sentences, entitled
Vākyagovinda. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । क्रियामूलं कारकमिति नन्वेवं विषयं गं ददाति
विधानुगतिद्वारा सम्प्रदानस्य क्रियामूलत्वं चेत् तथापि कृष्यस्य तत्पुलं
पचतीत्यादावपि तत्पुलसम्प्रदानद्वारा कृष्यस्य क्रियामूलत्वं घट्टाः कारका-
पत्तिरिति चेत् कृष्यस्थेत्युक्ते पचत्यादिकं नापेक्षते किन्तु घनादिकं अती न
क्रियामूलत्वं कृष्यमित्युक्ते पचतीत्यादि क्रियामपेक्षते अतएव क्रियामूलं
कारकमित्येके । तत्र विपक्षचोऽपि संवर्द्धं स्वयं हेतुमसाम्यत इत्यादा-
वव्याप्तेः । अनव्ययलिङ्गाद्यंशकारकत्वे सति विभक्त्याद्वारा क्रियान्वयित्वं
कारकत्वम् । कृष्यस्य तत्पुलं पचतीत्यत्र लिङ्गाद्यंशद्वारा नैव, विपक्षचोऽपि
संवर्द्धं इत्यादौ लिङ्गाद्यंशकारकत्वादव्याप्तिवारणाय लिङ्गेऽनव्ययेति रिने-
षथोयमिति । तथापि कर्तृकर्मव्यवहितत्वादाधारण्यकारकत्वप्रसङ्गः ।

अतएव कर्त्तादिषट्कान्यतमत्वं कारकत्वं । यन्मते गुरुविप्रतपसिदुर्गतानां
प्रतिकुर्वीत भिषक्स्थलेः (१) इत्यादौ सम्बन्धस्य कारकत्वापत्तिरिति तन्मते
दृष्य पदं कर्त्तादिषट्कौविप्रविधानसामर्थ्यादिति । कारकम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति वाक्यगोविन्देऽनुकरणनिदपणीनाम धोदयः परिच्छेदः ।

विवरणम्—वाक्यगोविन्दोनाम वाक्यरचनोपयोगिकारकादिषट्कपनिदपणविषयकीयं निबन्धो-
त्संपूर्णं वर्तते ।

No. 15. सारमञ्जरी । Sāramañjarī. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

✓ A complete copy of the Sāramañjarī, a treatise on the philosophy of the Sanskrit Grammar, by Jayakṛiṣṇa Tarkapāṇicānana.

अथ अयत्नव्यक्तकंपद्यानवृत्ता संपूर्णा सारमञ्जरी वर्तते ।

No. 16. कातन्त्रव्याख्या । Kātantravyākhyā. Substance, Bālī colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 22. Lines, 4 in a page, having a gap of half an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not old. Prose. Not correct. Incomplete.

A Vyākhyā or sanskrit explanation of the aphorisms of Kātantra by Sarvavarman upto the the end of the fourth Pada in Sandhi.

पुस्तकेऽस्मिन्—सन्धिवर्तुषपादानां कातन्त्रव्याख्या वर्तते ।

LEXICOGHAPIES.

कीपनिबन्धाः ।

No. 1. अमरकोषः सटीकः । Amarakoṣatīkaḥ Substance, country-made colourless paper, 17×7 inches. Folia, 103. Lines, 5-16 in a page. Character, Bengali. Date, 1730. Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous standard work in Sanskrit Lexicography, entitled Nāmalingānuśāsana usually called Amarakoṣa, by Amara Siṃha with a commentary upto the end of the Avyayavarga in the both margins.

पुस्तकेऽभिप्रेत्ययवर्गान्तटीकासहितामरकोषः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 2. अमरकोषटीका मुग्धबोधिनी । Amarakoṣatīkā Mugdhabodhinī. Substance, foolscap paper of green colour, 16×5 inches. Folia, 47. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1756. Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the last portion of the Mugdhabodhinī, a commentary on the Amarakoṣa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽभिन् अमरकोषटीकाया मुग्धबोधिनीः शेषांशमात्रं वर्तते ।

No. 3. अमरकोषः । Amarakoṣaḥ. Substance, a kind of polished bark made fit for writing, 25×5 inches. Folia, 71. Lines, 6-7 in a page, having a gulf of about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1737. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of Amarakoṣa or Nāmalingānuśāsana, by Amara-siṃha.

पुस्तकेऽभिद्रमरकोषाभिधः प्रसिद्धः संस्कृतकीपनिबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 4. **शब्दाब्धिकोषः ।** Śabdābdhikoṣaḥ. Substance, country-made colourless and yellow papers, 24 x 10 inches. Folia, 177. Lines, 12-20 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, decayed torn, worm-eaten and writing injured throughout all parts, having good many folia recently replaced by new ones Verse Generally correct. Complete.

A Sanskrit Lexicographical work compiled from almost all the standard works treating of the same subject with alphabetical arrangement of words under the name of Śabdābdhikoṣa, by Babu Preṇakriṣṇa Viśvāsa, the author of Prānatosinī, etc. a zamindar belonging to the well-known Viśvāsa family of Khardaha in the 24 Perganas. At the beginning of the work the compiler has given an exhaustive account of his own as well as of Pandit Raghumaṇi who principally helped him in the act of compilation with an extensive list of all the standard works from which it has been chiefly compiled in sanskrit verses.

पुस्तकेऽस्मिन् खड्गदन्तासप्तसुप्रसिद्ध भूषणकारि-शसभूत-दीपक-प्राचल-विदासस्यहीन
शब्दाब्धिकोषाभिषसकृतकोपनिबन्धः सम्पूर्णावर्तते ।

SMRITIS.

No. 1. **भोज्यदानसंक्षेपव्यवस्था ।** Bhojyadānasaṅkṣepavyavasthā. Substance, country-made colourless paper, 10 x 4 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, old Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains the well-known Sanskrit sentences usually used in offering Bhojya or a collection of such things as rice &c. to a Brāhmaṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् भोज्योदसंक्षेपव्यवस्था वर्तते ।

No. 2. अशौचनिर्णयः । Aśaucanirṇayaḥ. Substance, country-made colourless paper, 20 × 3 inches. Folia, 17. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed. partly torn. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of the impurity caused by the birth, or death of relatives, entitled Aśaucanirṇaya, by Gopāla Pañcāṇana Bhaṭṭācāryya.

पुस्तकेऽस्मिन् अशौचनिर्णयो नाम निबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 3. प्रायश्चित्तनिर्णयः । Prāyascittanirṇayaḥ. Substance, country-made colourless paper, 18 × 3 inches. Folia, 27 (of which fol. 1 and 2 are wanting). Lines, 5-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed. Prose. Not correct. Complete.

A guide to the performance of penances, entitled Prāyascittanirṇaya, a different work from that of the same name, noticed in No. 13 Smṛiti, by Mahāmahopādhyāya Śrīgopālapañcāṇana Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. अथ चित्तमष्टायाः प्रायश्चित्तम्—आपस्तम्बः

चित्तं मष्टा तु या नारी मोहादिचलिता भवेत् ।

प्राज्ञापन्यादि शुद्धेत तस्यादि पापकर्मणः ।

एवं शास्त्रीयमरसङ्कल्पानन्तरं निवर्त्तितानामपि बोद्धव्यम् । ब्रह्मसामेक
धर्मोऽस्मादिति वचनात् । अथ रङ्गः कृतेषु सङ्कीर्णपातकानुपातक
महापातकेषु मायव्याः शतसङ्ख्यादुत्तलचक्रप्रायश्चित्तम् । यथा मिता
शराणां मायवीजपमधिकृत्य मङ्गः—

शतं कृता तु सा देवी सर्वपापवशाग्निनी ।

सङ्ख्यं कृता तु तया पातकेभ्यः प्रभोचिनी ।

दशसङ्ख्यकापेन सर्वकर्मवशाग्निनी ।

खचं कृता तु सा देवी महापातकवशाग्निनी ।

‘अयासत्यभावश्च प्रायश्चित्त’ । तत्र सकृदसत्यभावे कृष्णातुकारणम् । विष्णु-
पुराणम्—

कृते पापेऽनुतापो वै यस्तु पुंसः प्रजायते ।

प्रायश्चित्तानु तस्यैकं कृष्णातुकारणं परम् ॥

कृणोति मङ्गलं नाम यस्य बालि प्रवर्त्तते ।

भस्मीभवन्ति राजेन्द्र मङ्गापातककोटयः ॥

इदन्वाश्रयपर अती बहुविधस्य यावत्समाध्यप्रायश्चित्तादौ नानाश्रयसायः

अती नामनुष्ठानलक्षणाप्रामाण्याप्रतिरिति सर्व्वै रमन्वीयम् ॥ ० ॥ ॥

Colophon.

इति श्रीमद्भगवद्गीतापञ्चाशत्तन्त्रश्रीगीतालपञ्चाशत्तन्त्रकृतप्रायश्चित्तनिर्णयः संपूर्णः ॥

श्री नमो दुर्गायै ।

नला गोपालपाद ऋगुसुतदिवसे पङ्कषो नवम्यां

श्रीमद्गोपालपञ्चाशत्तन्त्रविरचितं प्रायश्चित्तस्य तत्त्वम् ।

नला पाद गुरोर्लक्ष्मिनिखिलगुणवतामशरण्यस्य तस्या

श्रीर्वादेन नारायण इदमलिखत् प्राज्ञानीरामपूर्व्वः ॥

शकाब्दा १६३२ ।

जय जय कृष्ण जयामुरन्दन जय माधव जय विष्णो ।

जयलक्ष्मीसुखकमलमधुप्रत जय दशकम्बरजिष्णो ॥ ० ॥

श्री ॥ ० ॥ * ॥ ० ॥ श्रीकृष्णाय नमः । श्रीरामः । श्रीहरिः । दुर्गा
सङ्गायो ।

श्री नमो नारायणायेति मन्त्रः सर्व्वार्थसाधकः ।

भक्तानां जपतां तात सर्गैर्मोक्षप्रदायकः ॥

श्री हरये नमः । श्री वासुदेवाय नमः ॥ * ॥ ० ॥ नमो लक्ष्मीपतये
नमः ॥ ० ॥ श्रीराम शरणम् ॥

विवरणम्—अत्र श्रीगीतालपञ्चाशत्तन्त्रभट्टाचार्यकृत. प्रायश्चित्तनिर्णयौ नाम निबन्धो प्रथमपत्र
द्वयद्वयः संपूर्णो वर्त्तते ।

No. 4. सपिण्डीकरणविधिः । Sapindīkaranavidhiḥ. Substance,
country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 6-7 in a
page. Character, Bengali. Date, Śaka 1809. Appearance, nearly old.
Prose and verse. Not correct. Complete.

A guide to the performance of Sapindikarana or a funeral ceremony to be performed after the end of the first lunar year from the death of a relative, &c. to promote the dead one to the fatherhood by mixing his Piṇḍa with that of his forefathers. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ सपिण्डीकरणविधिः । तत्रादौ श्रीमिश्रः । पूर्वे सव्यत्सरे षष्ठांसे नवमे मासि मेषये यदङ्गुलीं हस्तिरापयते तत्रैवाप कथं इति । तत्र प्रथमं विष्टेदेवानुष्ठानं ततः पितामहादिपञ्चपार्श्वानुष्ठानं ततः प्रेतोक्तोद्दिष्टानुष्ठानं कार्यम् । येतदिवादौ जीवति सति पुत्रपौत्ररमादाय पुत्रपञ्चयेष सपिण्डनं । स्त्रियान् पुत्रसत्त्वे पत्यादिपुत्रपञ्चयेष । पत्यादौ जीवति सति श्रद्धादिभिस्त्रिभिः । श्रद्धामपि जीवत्यौ सदा तत् श्रद्धादिभिरिति शेषः ।

End. श्रीं अमिरत्न्यामिति विचर्ययेत् । श्रीं आमावेति प्रदक्षिणं कृत्वा ।
अन्नादिः प्रतिपत्तियं वामदेव्यग्रपक्षिणः ।
दोषपञ्चादनं वसुधासुखायमननया ।
अश्विद्रावचारखं विष्टोः अरथं शेषभीजनम् ।

Colophon. इति सपिण्डीकरणविधिः समाप्तः ।
यथा दृष्टं तथा लिखितं श्रेष्ठके नास्ति दूषणं ।
श्रीमन्मार्कण्डेय भट्टो मुनीश्वरः सतिष्ठतः ।
श्रीश्रीगुरुं मानुजम् । गङ्गातोयतरङ्गविद्युत्पङ्कजा तमोरशशि मुदा
श्रीखड्गेवरमण्यसहितवरः प्रेतीर्द्धदक्षिणः ।
लेखितं चेद्वयमात् दिनाद्यमिदं श्रीकामोचन्द्रसदा
वन्द्योपाध्याय + + + वल्लभः शक्तिः कृत्वा ।
पद्ये सिते मे मासे (?) भूमिमुत्तदिषु पञ्चमासाईहमे ।
इति मङ्गल १८०८ । मङ्गलवारः ।

विवरणम्—पुस्तकालिकायाम् सपिण्डीकरणविधिः संपूर्णा वर्तते ।

No. 5. स्मृतिसारः । Smṛtisārah. Not fit for notice so avoided
यस्यैवाध्यायानाम् परिच्छेदमित्युक्तम् ।

No. 6. सामवेदीय पार्वणाश्रद्धप्रयोगः । Sāmavedīya Pārvaṇaśrāddhaprayogaḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A guide to the Pārvaṇaśrāddha as performed by the followers of the Sāmaveda. Anonymous.

Beginning.

आहपूर्वदिने मांसस्त्रीत्यागयेकभोजनम् ।
 आहार्ह दत्तकाष्टस्य त्यागस्तान तथोपसि ॥
 यास्यास्तत्तं पादशीच वास्तर्षा विष्णुचिन्तनम् ।
 तथे पूजा मूष्यदानं परभूस्त्रामिनेऽथवा ।
 तत्पितृभ्यश्चापदानं तस्या दीपकुशदिगाः ।
 आहानुक्ता च गायत्री देवताभ्य इति विधा ।
 पृथ्वेर्दभंवटी तीर्थं कुशासनममन्तरं ।
 दक्षिणे देवविप्रस्य पितृविप्रस्य वासतः ॥
 आवाहनाद्यै न्युलूच ततो गन्धादिपञ्चक ।
 ऐशानोक्रमतो रेखा प्रागया देवमण्डले ।
 नेष्टतौ क्रमतो रेखा दक्षाया पितृमण्डले ।
 पाशाणां तेषु विन्यासी ह्येतद्व्याघ्रिहोमकः ।
 इतश्चैवप्रदानं च पाशालम्बोन्नवेशन ॥
 इदमित्यहुर्लिलेपसूयैर्देवे यवस्य च ।
 दिचे मन्त्रेण निचेपक्षिस्त्यापद्यतेति च ॥
 मधुनीऽग्नेषु निचेपो गायत्र्यास्त्रिजपस्तथा ।
 मधुवाता शुचा चैव मधुशब्दमथेय च ॥
 अन्नभिमन्त्र्यं तस्य दानं जलनिवेदनम् ।
 गायत्र्यादिविक्रजपो अन्नजोन्नपस्तथा ।
 दिशाभावेऽपि तस्यार्थे गायत्र्यादिविक्रज च ।
 पुण्याख्यानस्य च जपः सतिले प्रोक्षिते कृशे ।
 अप्रिदम्बेति मन्त्राभ्यां सतिलान्ननिवेदनम् ॥
 दक्षिणाक्षयाचमनं हरिकृतिर्दक्षस्य च ।
 पिशादिक्रमतो दानं गायत्र्यादिजपः पुनः ॥
 शेषाप्रविष्टयोः प्रश्नो निहन्तीति च मण्डलं ।
 अपहृतानिहन्तिभ्यां रेखाद्वयमपि क्रमात् ॥

आसुरी देवतेत्यस्य जप आवाहनं तिलैः ।
 चरनेजनदानञ्च मधुवाता मधुमयम् ॥
 अक्षप्रभौपिण्डदानं दर्भलेपापघर्षणम् ।
 आचमनं स्मृतिर्विष्णोः प्रातश्चालावनेजनं ॥
 अश्वेत्यादि जपौ वामावर्त्तेनोदद्मसुखकथा ।
 आहत्यामीश्वरः आसत्यायथाय कृतास्तुतिः ॥
 भग्न इत्यादिकजपौ वासीदानञ्च पूजनम् ।
 वसुन्तादिजपयैव विजायमुमिसिचनम् ॥
 शिवा इत्यादिनाचय्यअघोरान्गोममित्यपि ।
 सप्तभिक्कुशाः पिण्डे स्वधावाचनमूर्जकम् ॥
 नुलोत्थान पितुः पत्ने दक्षिणादानमवतः ।
 विष्टेदेवाय दातारो देवतेति जपस्त्रिधा ॥
 विसर्जनं वाज इति आमावेति प्रदक्षिणम् ।
 अन्नादिः प्रतिपत्तय वामदेव्यजपस्त्रिधा ॥
 दीपप्रच्छादनं हस्तघानवाचमने तथा ।
 अष्टिद्रवाचन विष्णोः स्मरणं शिवभोजनम् ॥
 तद्दिने सैष्टन्यायः आहूतश्चाहभोजिनोः ॥

End. १.

इति शान्तिं कृत्वा दक्षिणहस्तेन दीप प्रच्छादय हस्तौ प्रचाख्याचमेत् ततो
 विष्णुं स्मृत्वा कृतैतत्पार्ष्वयथाहकार्मोऽष्टिद्रमस्तु । इत्यष्टिद्रं कुर्यात् ।
 ततोऽद्येत्यादि असुकमोच. श्रीचतुर्कद्वयश्रीं कृतंऽस्मिन् पार्ष्वयथाह
 कर्मोऽपि यद्वैशुषं जातं तद्दीपप्रशमनाय श्रीविष्णोः स्मरणमहं करिष्ये इति
 महिष्योरिति यथाशक्ति अन्ना एतत् आहं कर्म कौटुम्भं जातं इति पृच्छेत्
 वेदविधिना साहं जात इति प्रतिपचनं । ततः—

अन्नानाद्यदि वा भोक्तात् प्रणवेताभरैषु यत् ।
 स्मरणदेव तद्विष्णोः संपूर्णं स्यादिति श्रुतिः ।
 भोक्ता पुण्डरीकाक्ष सन्नेयमेश्वरो हरिः ।
 तथिन्दुष्टे जगत्पुष्टं द्रीणिते धीणितं जगत् ॥
 यदसाहकृतं कर्मज्ञानतायाज्यज्ञानता ।
 साहं भवतु तत्कृष्णे श्रीहरेर्नामकोशंगात् ॥

इत्यादिना अन्नपुष्टिं समारब्धे दक्षिणहस्ते जलं गृहीत्वा एतत् आहकर्म
 श्रीविष्णवे समर्पितमस्तु । इति समर्प्यं कर्मं यद्विदेत् । ततः आहकर्म
 शिवभोजनं कर्त्तव्यम् आहं कृत्वा हिर्मोक्षनादिकं न कर्त्तव्यम् । तथाहि—

पुनर्भोजनमध्वानं दूताध्ययनमेव ।

दार्भं प्रतिपद्ये सख्यां ग्राहं ज्ञात्वाट वज्रंयेत् ।

Colophon. इति सामवेदिपार्थवशाहपयोगः समाप्तः ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विवरणम्—पुस्तकिकेन सामगानां पार्थवशाहपयोगीवर्तते ।

N. B. Under this No. there is another little work, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

No. 7. श्राद्धमन्त्रव्याख्या । Śrāddhamantravyākhyā. Substance, country-made white paper, 11 × 5 inches Folia, 12. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A little work explaining the Mantras used in the Śrāddha ceremony, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

Beginning. ओ नमोगणेशाय । अथ श्राद्धमन्त्रो व्याख्यायते ।

विश्वेदेवास आगतं यजुताम इमं हवं इदं वर्धं निर्णीयते ।

हे विश्वेदेवास हे विश्वेदेवा यूयं मी मम इमं हवं इदमाह्वानं यजुताम यजुतां युतां च आगतं आगच्छत आगत्य च इदं वर्धं रक्षिन्तु कुम्भे आसनाद्यौपकस्थिते आभीषदत उपविषत आसमस्मात् प्रकाशेण निषणा भवतेति यावत् ।

End,

एकीदृष्टे तु वचनविपरिणामेन योजनीयः । तथाच पवित्रासि वैश्वी विष्णोर्मनसा पुत्रमसि एकीदृष्टिं देवहीनमेकार्थ्येकपवित्रमावाहमाधौकरणरहितं ह्यपसव्यमिति याज्ञवल्क्यवचनम् ।

एकस्मानपवित्रकं अग्रीकरण्याभावात् तच्छ्वेदसम्बोधनं प्रथितं नै पार्थ इत्याद्यपि न प्रसज्यते । तेनाद्यं पाठः । एहि पितृ सौम्य गन्धीरेभिः पथिभिः पूर्व्विरेभिः देहासाध्य इविषेह भद्रं रयिच भः सर्व्ववीरं नियच्छ । अथ पितृमादयस्त्र यथाभागमाहवायथा । अमीनदत् पितृ यथाभागमाहवायिष्ट । नमस्ते पितः पितृर्नमस्ते गृह्णात, पितृर्देहि भदस्ते पितृर्देह्य इत्येव सर्व्वे विधातव्यम् ।

Colophon. নালি।

বিবরণম্—পুস্তকটিয়ি ন্ যাহননাখী ব্যাখ্যা বর্ণন।

No. 8. **আহ্নিকতত্ত্বম্।** *Āhnikatattvam.* Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 81. Lines, 5 in a page, with a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out and writing slightly effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the *Āhnikatattva*, a work treating of the daily religious duties of a Hindu, by Raghunandana.

অন্য রঘুনন্দনকৃতমাহ্নিকাচারতত্ত্বমসংপূর্ণে বর্ণিত।

No. 9. **আহ্নিকাকাচারতত্বাবগিটং।** *Āhnikācāratattvāvaśiṣṭam.* Printed after the style of Raghunandana's *Smṛititattva*, published by Babu Bhavānicarāṇa Bandyopādhyāya, in the same paper, having 67 folio of the same size in Bengali Character, in Jñānodaya Press, by Śiva prasāda Sarmaṇ, the Prime Minister of Mahārājā Cooch Behār, without date. Lines, 3-8 in a page. Appearance, old, worn out. Prose. Generally correct. Complete.

An appendix to the *Āhnikācāratattva* of Raghunandana, treating of daily duties of a Hindu, compiled by Śivaprasāda Sarman, the Prime minister of Maharājā Cooch Behār, supplying the omissions made by Raghunandana in his work. We quote below only the introductory portions of the work. Although this is a printed one it is rare now-a-days, so we describe it.

Beginning. শ্রোতবৈদ্যদাত্তমোক্তে নবানীতমুদিতম্।

তত্ত্বাবগিটং বহুতঃ সত্বে সত্বেদান্ সত্বে বর্ণিতঃ।

অতঃপরঃ বহুতঃ সত্বেদান্ সত্বে বর্ণিতঃ সত্বে বর্ণিতঃ সত্বে বর্ণিতঃ

सूक्ष्माक्षि-रघुनन्दनमहाचार्यविरचिताष्टाविंशतितत्त्वैर्गित्यनैमिषिकादिक्रिया-
कलायाः प्राथम्ये निष्पन्ना एव । तथापि प्रमिदत्वादिना तदीयोपेक्षित
रहस्यधीर्ध्यानाभ्यासं किञ्चित्प्रकाशनाय तत्तत्तत्त्वावशिष्टकरणेष्वप्युक्त्या कतिपय-
विवर्जनसहायेन प्रवृत्तोऽर्ध्वं भूतः प्रागेव गुणवाङ्मयरोपकारिसमीचीन-
भूद्दिव्यगणेशसंख्यप्रणतिपुरःसरं भगवता भार्यना भवद्भिरनुकम्पयेतदारब्धे
कर्माणि सफलं सति तदवलोकनपूर्वकं विचारयेत् समीधनीयं । यद्येतद-
शेषतत्त्वावशिष्टकरणस्य बहुकालसाध्यत्वेनाप्युच्यते ततया निखिलतत्त्वाव-
शिष्टकरणासम्भवात्तदेतत्त्वावशिष्टकरणे कादर्थ्येन समीधनीयं भवतीति
निवेदनं ब्रह्मजन्मनः । तत्र प्रथममाह्निकाकारतत्त्वावशिष्टं । समाचारः ।
प्राग्मे

न किञ्चित् कल्पयितुं सिध्येत् सदाचारं विना यतः

तस्मादवश्यं सर्वत्र सदाचारो ध्यायेते ।

End.

प्रदीप पश्चिमौ धाम्नी वेदाभ्यासेन वै नयेत् ।

यामवय श्यामस्तु ब्रह्मभूषणं कल्पयेत् ।

इति दक्षवचनात् रात्रेः पश्चिमधामं सुनील्यतो वेदमधीत्य आनी न पुनः
स्वयेत् ।

नान्विषयसमधीयीत न शूद्रजगसन्निधौ ।

न मित्राणो परिशक्तो ब्रह्माधोत्य पुनः स्वयेत् ॥

इति मनुवचनादिति कुल्लुकाकटः । आशुर्वेदे

आसालटी समुत्ताने तद्वहिः पार्श्वे तु दक्षिणे ।

यतस्तु दिग्वर्णं वानि ततः सुप्रादयथासुखम् ॥

निद्रासमयमासाय सास्त्रं वदन्तान् त्यजेत् ।

पर्यङ्कान् प्रमदां भालान् पुण्ड्रं उपानि मस्तकान् ॥

Colophon.

इति महाराजाधिराजकोषविहारविधिपतिमन्त्रिणीशिवप्रसादशर्मसकलिते
श्रुतितत्त्वावशिष्टे आह्निकाकारतत्त्वावशिष्टं समाप्तं ॥ ० ॥ ० ॥

विवरणम्—यत्र कुषविहारमहाराजाधिराजमन्त्रिणीशिवप्रसादशर्मसकलितत्त्वाह्निकाकारतत्त्वाव-
शिष्टं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. व्यवस्थासारसंग्रहः । Vyavasthāsārasaṅgrahaḥ. Substance, country-made colourless paper, 21 × 3 inches. Folia, 151. Lines, 8-10 in a page, with a blank about one and half inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

A digest of the Hindu Dharmasāstras treating of daily religious performances &c. under the name of Vyavasthāsārasaṅgraha, by Rāghavendra. A work different from the work of the same name noticed in No. 120 Smṛiti.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय ।

प्रणम्य चरणाश्रीजं यशोदास्तनपाविनः ।
व्यवस्थायाय निर्वर्षिताः आर्तादीनाञ्च संपदे ।
एकञ्च करणैस्सासामन्वातन्त्रं गिरान्वया ।
राघवेन्द्रस्तनोतीर्नं व्यवस्थासारसंग्रहम् ।

अथ प्रातःकृत्यं । तत्र वामनपुराणम्
ब्राह्मं सुहृत्तं बुध्येत अरिदेववरादयीन् ।
ब्रह्मा सुरारिस्त्रिपुराणकारो भातुः शशी भूमिमुतो बुधय ।
गुहय यक्रः शनोराष्ट्रकेतु कुर्वन्तु सर्वे मम सुप्रभातम् ।

ब्राह्मसुहृत्तमाह पितामहः—

रात्रेय पश्चिमे यामे सुहृत्तं ब्राह्मं चक्षते ।
पश्चिमे यामे शिवाहं पश्येत् । तथापि सूर्यादयान् प्रातर्हं पश्येत् सो सुहृत्तं
तदाद्यो ब्राह्मो द्वितीयो रौद्रः ।

In this way all rites to be performed in the morning are treated of exhaustively. After them Sandhyopāsana is taken up, from which we quote the beginning portion only below :—

तशीपासनायाः सध्यात्ममाह व्यासः

उपास्ते सन्निवेशायां निशाया दिवसञ्च च ।
तामिव सध्यां तस्मात्तु प्रवदन्ति मनोविचः ।

सध्यामयसाधारणस्यस्यमाह योगिदासब्रह्मः

अथाद्यां चैव द्विजानां ब्रह्मादीनां समाह्वये ।
सन्निः सूर्या सुराणाञ्च तेन सध्या प्रकीर्तिता ।

सम्भ्रातृयस्य नित्यस्य नित्यत्वमाह हस्त्योगपरिमिटम्—

अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि सम्भ्रीपासनात् विधिम् ।

अनर्हः कर्मणां विप्रः सम्भ्रातृगो यतः श्रुतः ॥

तथा—यतत् सम्भ्रातृयं प्रीतिं ब्राह्मण्यं यद्विहितम् ।

यस्य नास्माद्वस्तव न स ब्राह्मण्यं उच्यते ।

आज्ञातपः

अब्राह्मणान्मु यद् प्रीतिं वृषिणा तत्त्ववादिना ।

आयो राजधृतस्तेषां द्वितीयः कथयिष्ये ॥

द्वितीयो वज्रपाण्यः स्यात्तृतीयो वामयाजकः ।

पञ्चमस्तु धृतस्तेषां वामस्य नगरस्य च ॥

अनागतान्मु यः पूर्वां सादिनां चैव पश्चिमां ।

नीपासीत द्विजः सभ्यां स पक्षीऽब्राह्मणः कृतः ॥

अतः सम्भ्रातृयस्य नित्यत्वसिद्धानात्

सर्वकालमुपस्थानं सम्भ्रायाः पार्यवेक्ष्यते ।

अथ न सूनकाशौचविधमातुरभीतितः ॥

इति विष्णुपुराणोक्ते । सर्वकालं प्रातर्भोज्याह्नसायंकपकालवर्षे । विधम-
यितविधेयः । तेन अतादावपि सम्भ्रामाचरन्ति । अतएव योनियाद्यवस्थाः

सर्वावस्थोपि यो विप्रः सम्भ्रीपासनतत्परः ।

ब्राह्मण्याच्च न ङीयेत अन्यजन्मगतोऽपि सन् ॥

सर्वावस्थोऽपि निश्चं सेवादिविकर्मनिरतः यद्योचितशौचोऽप्यमत्तावपौति
रवाकरः, अमत्तावस्थापन्नोऽपौति युक्तम् । सभ्याकालस्वहोराविसम्भि-
रपमुद्भूतात्मकः । तथाच दत्त

अङ्गीरासस्य यः सन्धिः सूर्यनक्षत्रवर्जितः ।

सुरा च सभ्या समाख्याता मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥

सूर्यनक्षत्रवर्जितः । तथाच बराहः

अर्हस्तमया सभ्या व्यतीभूता न तारका यावत् ।

तेजःपरिहानिवशा भागोरर्होदयं यावत् ॥

अब्राह्मणतृतीया परिमाणमाह दत्तः

रात्र्यन्तकाली शश्वो वे सम्भ्रादिकाल उच्यते ।

दर्शनाद्भविरेखायास्तदानीं मुनिभिः श्रुतः ॥

नाक्षी दण्डः । अक्षमाह योगियाश्रवस्काः

आसन्नह्रीं तु सततं दिवारात्रोर्यथाक्रमम् ।

सन्ध्या मुहूर्तमाख्याता आसे ह्रीं समा हृता ॥

मुहूर्ते प्रमत्तकालमाह शातातपः

प्रातःसन्ध्यां स नक्षत्रानुपासीत यथाविधि ।

सादित्वा पश्चिमां सन्ध्यामर्हान्तमितभाकराम् ॥

अतएव योगियाश्रवस्काः

सन्धी सन्ध्यानुपासीत नाक्षरी नोद्धते रवी ।

मध्याह्नसन्ध्याया मष्टममुहूर्तकालमाह श्रुतिः

पूर्वापरं तथा सन्ध्यां सप्तचित्रं परिकीर्त्तते ।

समस्येऽपि मध्याह्ने मुहूर्तः सप्तमोपरि ॥

सन्ध्याकालातिक्रमं कालान्तरे प्रायश्चित्तं कृत्वा तस्याः करणं तथाच व्यासः

सन्ध्याकाले व्यतीते तु न च सन्ध्या समाचरेत् ।

गायत्रीं दशधा जप्त्वा पुनः सन्ध्यां समाचरेत् ॥

यत्तु कामीखण्डं विधिना तु कृता सन्ध्या कालातीता इया भवेदिति तदकृत-
प्रायश्चित्तपरम् ।

After this the hymns uttered in the Sandhyā prayer, the mode of reciting the Sandhyā prayer, worship of gods, its varieties, mode of performing the worship, a list of gods to be worshiped, mode of recitation of mystic words or holy names (Japa), distribution of rice etc. among the lower animals, feeding the guests, time of taking food by the Hindu house-holder, actions to be performed after taking the daily meal, etc. are most exhaustively treated of in the first chapter. While in the second Tithis (Lunar days) and rites to be performed in the each of them respectively, as well as fasts observed in Janmāṣṭamī, Rāmanavamī, Śivacaturdaśī and others, are extensively described. This chapter includes also the worship of the goddess Durgā, Kālī, etc. definition of a Sankrānti, how many Sankrāntis are in a solar year, their respective names, as well as ceremonies to be performed in them. Śrāddha ceremonies of different kinds and modes of their performance are fully discussed in the

third chapter. The codex being an incomplete one, we could not supply the accounts of the remaining portion of it, nor the last colophon.

विशेषम्—पुस्तकेऽपि राघवेन्द्रकृतोपबन्धासारसंग्रहीऽसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 11. दोलयात्राप्रयोगः । Dolayātrāprayogaḥ. Substance, country-made red paper, 13×5 inches Folia, 14. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. - Prose. Generally correct. Complete

A guide to the performance of the Hindu festival known as Dolayātrā in Bengal and Holi in other parts of the India, performed during three or five days commencing from the full moon of Fālguna under the name of Dolayātruprayoga. Anonymous.

श्रीकृष्ण दोलायात्राविधानविषयकोऽयं निबन्धः ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

No. 1. संगीतदामोदरः । Saṅgīta-dāmodaraḥ. Substance, country-made white and yellowish paper, 18×3 inches Folia, 56. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1633. Appearance, very old, worn out. Verse Generally correct. Complete.

A work treating of the science and art of the music with the allusions of Kṛiṣṇa's amorous plays in the Vṛindāvana with milkmaids in Sanskrit verses under the name of Saṅgīta-dāmodara, by Subhankara, son of Śrīdhara. This work is complete in five stavakās or chapters.

Beginning. श्लोकः ।

भावो हावातुभावो गति समयदशस्थान दूतीविभावाः
 स्त्रीपुंसौ नादगीतस्वरगमकावा सूक्ष्मा वरंतामा ।
 यामो रागाधिताश्च श्रुतिचचिव कलावाद्यमावाङ्महारा
 नृत्य निर्दोषगानानति नयनरसाः कृपास्त्रीलां वदन्तु ॥
 गङ्गा यत् पादसङ्गात् सरिदुपपरि परिक्रीडतेऽनङ्गहारी
 यस्याङ्गाङ्गकटा सज्जति दिविसदामुत्तमाङ्गे मङ्गितम् ।
 इन्दुयन्त्रेषभावद्वत इति जगदानि + + रोचिसरङ्गः
 पद्मोक्ताङ्गरागं हरिममृतकचकान्तु धिन्वन्तु वाचः ॥
 जगयति सततमिदमतीव भीदं लोचनयोः ।
 सङ्गीतकलावे दशरूपे नाट्यदर्पणे यव ।
 सङ्गीतब्रह्ममणि रत्नकोपसङ्गीतसर्वस्व गटीरसोपु ।
 वसन्ति सर्वे च गुणाः प्रयुक्ता भावावली तारदमारदासु ॥
 यदयच्च सारं भरतादिषु तत्तत् समाकृत्य रसाङ्गरामं ।
 यमदरः सम्भूतमन्दरेण सङ्गीतदामोदरमातनोति ॥
 यद्यस्ति सङ्गीतसरोजिनीनां मधुमवाहं पियासु भावः ।
 पिपासवः केशवकैलिबहं सङ्गीतदामोदरमाद्रियञ्चम् ॥
 पुष्पान्ति पञ्चलवका सुरारेर्विलासहासीञ्जलकेसरोधाः ।
 सङ्गीतदामोदरके बुधानि चेती हराः सद्ययना विचित्राः ॥
 काव्यं न भावेन विना, न भावेन विना रसः ।
 न भावेन विना श्रव्यं न भावेन विना श्रवन् ॥

अतो भावस्य प्रधानत्वात् रसहेतुत्वात् स्वमिवइत्याद्य प्रथमती भावमिषी-
 दशमः ।

- काखिन्दीपुखिनाक्रीडे क्रीडन्ं सेवितुं हरिं ।

राधाद्याभीरनारीणां भावाः पचामदागताः ॥

रसान् भावयन्तीति भावाः ।

विरिञ्चिनारदी रम्भा वृद्धभरततुम्बु ।

पङ्कते नाट्यभानां वक्तारो लोकविश्रुताः ॥

तेदङ्गास्त्रिविधा भावाः श्यावि मद्यारि मात्तिकाः ।

स्यापि भावा नवैव सूरयष्ट्युर्ध्वभिचारिणः ।

अद्यक्षिप्रदिति प्याता अद्याष्टौ सात्तिका गताः ॥

प्रथमे यः समुद्रतलगतोऽप्यवतिष्ठते ।

स्थायी भावः स विश्रेयो व्यभिचारो ततोऽन्यथा ।

ये तूपकर्तुमाद्यन्ति स्यायिन भावमुपमम् ।

उपकृत्य च गच्छन्ति कथ्यन्ते व्यभिचारिणः ।

अत्यन्तस्थिरचित्तत्वात् सत्यमुपपद्यते गुणः ।

तेन सत्त्वेन निर्भूताः सात्त्विका परिकीर्तिताः ।

Afterwords these three Bhāvas Sthāyī, Vyabhicārī and Sāttvika are enumerated with their respective names and Rasas also to which they belong. They are followed by Havas, Anubhāvas, with which the first chapter is finished. The subjects treated of in the second chapter are नायिका, नायक, नाद (sound), गीत (song), ज्ञानमे सङ्गं (?) ध्रुवक, सण्डक, निशाङ्क, etc. The third chapter begins with स्वर (such as प, च, ग, म, प, ध, नि), and treats of सूक्ष्मना, राग, रागिणी, (method of singing), and ताल with their varieties. The fourth chapter treats of भुति, नायकसचिव (companions of the hero) कला (fine arts), वाद्य (musical instruments), अङ्गहार (motions of several parts of the body), नृत्य (dancing), अभिनय (acting, including Drama with its varieties, etc). The fifth chapter after enumerating the defects of a singer mentions रस with its varieties as well as definition of each of them. At the end of the work the author gives a short account of his own in this way :—

नारायणानिरुद्ध श्रीधरकुलसिन्धु कुसुदिनीवधुः ।

दीपाकरतारङ्गोऽनङ्गः स रामद्वारी जयति ॥

श्रीदेवकीनन्दन राजशेखरी सुसेनदामोदरकी सहोदरी ।

एषा मदीयाङ्गमुवाचतुषां कृति कर्ति वितरसेन पूर्णाम् ॥

अङ्गभवे एवाप्तु भवसेदिति जायतु ।

साक्षादीयकुले जन्म कविता हरिभक्तवः ॥

इदमिदमिदमासे कुवचिञ्जलपत्रम् ।

स्फुटमिति कृति वाचः किञ्चनीयैः स्फुरन्तु ।

स्फुरति मम न चेतो धन्यवाच्यमयम् ।

दरतरलमसारे दीवमाप्नो कसारम् ॥

अपिच

अनुदितमिदं किञ्चिज्जातु तत् सर्वमेतद्

विदधतु मम गीतं साधुमन्त्रैरुदाराः ।

अधिरत्रि शमाहः किं विषयं नानि भवो
 तिरयति तिमिरौधं ताडयन्प्रपादे ॥
 व्याकारकृतिकाव्यकोपमरतालङ्कारतर्कागम
 व्योतिः पिङ्गलगाटकप्रहसनक्रीडामङ्गानोन्नतः ।
 यो वैपायनवर्चिते कदमिद्योद्वारे निमग्नान्नरः
 स योमानतनीचुम्भहरकविः सङ्गीतदामोदरम् ॥
 सङ्गीतदमोदरहस्तमुक्तावलीमुधासेवनमेव श्रेयधिः ।
 सङ्गीतमास्त्रे गदितेः किमन्येयंवाधियुक्तेषु पुलाकसिद्धेः ॥
 घृणां यौवतमिन्दिराघनवतां हृन्दारकाणां सुधा
 सामाज्यं वसुधामुजां मधुलिङ्गां मालव्युदधन्मधुः ।
 किञ्चाश्वो वरिष्ठाधिरागत इव प्रेयान् कुरङ्गीडमाम्
 चेत्तो पाहि तद्येदमस्तु सुखिनां सङ्गीतदामोदरं ॥
 पार्श्वसारमुदेतु शंभु कया विष्वावरयेषिमिः ।
 चौर्ध्वं वारिधिमैखलां कृतखलानामापुरयत् खेखतु ।
 स घनां रुदि किरलोपति शरानौमय्य तुङ्गां रतिं
 सङ्गीतोत्सवसेविनां वदतु मत्सङ्गीतदामोदरः ॥
 ख्यातो यः कविचक्रवर्तिपदतो विद्यावनेरक्षितः
 सीमद्रेयमिमं यमर्जुनययाः सीोजोजनच्छोषरः ।
 तस्य श्रेष्ठ एभररस्य मणितो सङ्गीतदामोदरे
 साभीगाः सवकः प्रपञ्चितरसः योमानयं पञ्चमः ॥

Colophon. समाप्तयायं सङ्गीतदामोदरस्य इति ॥ श्रीकृष्णः पृथानु ॥

रामाभि काल चित्ति(१)मान शके

- कुञ्जीरये मामति लक्ष्यपचे ।

(१) The date given in the above śloka is a confounding one for after the analysis of the Sanskrit śloka the date appears at first to be 1333 Śaka Rāma - 3, Agni - 3, Kāla - 3 and Kṣiti - 1. That might be the date of original composition of the work. But the meaning and style of śloka leads us to take it as the date of copying the codex. The very appearance of which seems not to be older than one hundred years of 1733 Śaka. In this case we have to take the number indicated by Kāla for 7 Kāla is nowhere used as indicating that number. Kāla generally indicates 3 Bhūta (past), Bhaviṣya (future), and Vartamāna (present). If Kāla be taken for as name of Śiva (एलवत्) number 6 might be obtained from it. Then the date being 1633 the codex would be two hundred years old.

नवालिखच्छ्रीगुरुपादपत्रम्
सङ्गीतदामोदरमाधयत्रात् ।

श्रीकृष्णः ।

विवरणम्—सङ्गीतदामोदरो नाम गीतविषयकोऽयं निबन्धः खाद्याङ्गीयान्वयज श्रीधराक्षज
यमहरकविचक्रवर्त्तिप्रणीत । पत्रोदाहरणानि सर्वोप्येव श्रीकृष्णखोखाविषयकाशीत्यस्य सङ्गीत-
दामोदर इति नाम ॥

EPICS AND PURĀNAS.

No. 1. महाभारतं द्रोणपर्वम् । Mahābhārataṁ Droṇaparva. Sub-
stance, country-made yellow paper, 25 × 5 inches. Folia, 429. Lines,
3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not very
old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains Droṇaparvan, one of the eighteen parts of
the Mahābhārata, relating the heroism of Droṇa in the battlefield of
Kurukṣetra and his death. It is the seventh Parva.

पुस्तकेऽस्मिन् महाभारतस्य द्रोणपर्वमात्रं वर्तते ।

No. 2. महाभारतं कर्णपर्वम् । Mahābhārataṁ Karṇaparva. Sub-
stance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 255. Lines, 4-7
in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh.
Verse. Generally correct. Complete

This codex contains a complete copy of the Karṇaparvan or a
part of the Mahābhārata relating the exploits done by Karṇa
in the battlefield of Kurukṣetra as well as his death caused by
Arjuna. This is the eighth Parvan.

पुस्तकेऽस्मिन् महाभारताकर्णपर्वं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 3. महाभारतं शल्यपर्व । Mahābhārataṁ Salyaparva. Substance, country-made yellow paper, 25 × 5 inches Folia, 78. Lines, 4-7 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, almost fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Śalya Parvan is the ninth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata dwelling on Śalya's deeds in the battlefield of Kurukṣetra and his death.

পুস্তকটিতে মহাভারতান্নগত শল্যপর্ব বর্ণিত ।

No. 4. महाभारतं गदापर्व । Mahābhārataṁ Gadāparva. Substance, country-made yellow paper, 25 × 5 inches. Folia, 83. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Gadā Parvan is the tenth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata relating the dual fight with Gadā of Bhīma and Duryodhana as well as the death of latter.

পুস্তকটিতে মহাভারতান্নগত গদাপর্ব বর্ণিত ।

No. 5. महाभारतं स्त्रीपर्व । Mahābhārataṁ Strīparva. Substance, country-made yellow peper, 25 × 5 inches. Folia, 75. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Strīparvan is the twelfth parvan of the Mahābhārata relating the funeral ceremonies of the Kauravas as performed by their respective wives.

পুস্তকটিতে মহাভারতান্নগত স্ত্রীপর্ব বর্ণিত ।

No. 6. भगवद्गीता शङ्करभाष्यसहिता । Bhagavadgītā Śaṅkarabhāṣyasahitā. Substance, country-made yellow paper, 16 × 7 inches. Folia, 165. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains text of Bhagavadgītā, with the Gītābhāṣya or commentary on the Bhagavadgītā, by Śaṅkarācāryya.

पुस्तकस्थित् परमईस परिभाषाचार्य श्रीशङ्कर भगवत्पूज्य गीताभाष्यसहिता भगवद्गीता सम्पूर्णा वर्तते ॥

No. 7. कालिकापुराणम् । Kālikāpurāṇam. Substance, country-made white paper, 24 × 6 inches. Folia, 222 (of which fol. 155 is wanting). Lines, 6-11 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old, torn and worm-eaten in parts Verse. Generally correct. Complete.

One of the Upapurāṇas dwelling on the greatness of the Goddess Kālikā, noticed in No. 13 Purāṇas.

पुराणमिदमुपपुराणेन्यतमत् कालिकानामाख्याविषयकम् ।

No. 8. मार्कण्डेय चण्डी । Mārkaṇḍeya Caṇḍī. Substance, country-made white and yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 3-9 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of Mārkaṇḍeya Purāṇa, relating three different stories on the adventures of the great goddess Caṇḍī. The Mārkaṇḍeya-purāṇa has been edited and translated by Mr. Pargiter in the Bibl. Ind. series.

Colophon इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिले मन्त्रद्वारे देवीमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ श्री गणेशाय ॥

विवरणम्—मार्कण्डेयपुराणान्तर्गत देवीमाहात्म्याभिधनितव्योऽयमतिप्रसिद्ध एव ॥

No. 9. उत्कलखण्ड पुरुषोत्तममाहात्म्यम् । Utkalakhanda Puru-
ṣottamamāhātmyam. Substance, country-made yellow paper, 18×5
inches. Folia, 174. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1
Appearance, old, decayed. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of the Utkalakhanda of the Skandapurāṇa dwelling on
the sanctity of the Puruṣottamakṣetra or Purī.

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणोद्योत्कलखण्डात्मगतं पुरुषोत्तममाहात्म्यं सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 10. काशीखण्डं सटीकम् । Kāśīkhaṇḍam Satikam. Sub-
stance, country-made white paper, 15×6 inches. Folia, 251. Lines, 9-11
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1761. Appearance, very
old, decayed and torn. Verse and prose. Generally correct. Incomplete
(Adhyāyas or chapters 1-50 both included being wanting).

This codex contains the last portion of Kāśīkhaṇḍa a part of the
Skandapurāṇa dwelling on the greatness of the sacred place Kāśī,
(Benares) beginning with 51st Adhyāya upto the end, with the com-
mentary of Rāmānanda in both the margins. At the end of the
commentary the commentator gives a short account of his family in
this way :—

वेदान्तेऽप्य पुराण भारतविधौ श्रीसत्यवत्यात्मजः
सांख्ये श्रीकपिभ्यः कथाद इह यो वैशेषिके मोतमः ।
न्याये योमनये पतञ्जलिरसौ चन्द्रमहावज्जभी
महाचार्यं चतुर्भुजो विजयते प्राङ्काण्य कौमारिनः ॥
आसीत् काण्वपर्वमृषयश्चर्मामो सुकन्दप्रियो
विधौ महाचरण्य तनयः यत्ताम्ररः सम्प्रति ।
गन्धर्वजिउरे ततः सममवत् श्रीरामनाथः सुत
सेनेयं विद्विता द्विताय विदुषा टीका बुधैर्वीक्ष्यताम् ॥

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणात्मगतकाशीखण्डस्योत्तरार्धं वर्तते ।

No. 11. वाशिष्ठचन्द्रिका । Vāsiṣṭhacandrikā. Substance, a thick bark of a tree very skilfully polished so as to be fit for writing, 24 × 6 inches. Folia, 80. Lines, 4-11 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1476. Appearance, somewhat old, torn and decayed in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An incomplete commentary on the Yogavāsiṣṭha, entitled Candrikā, upto the end of the Utpatti-prakaraṇa, occupying nearly the whole of the first page of fol. 45, by Ātmasukha, pupil of Uttamasukha a great hermit of his time. This commentary is followed by another one entitled Vāsiṣṭha Padadīpikā, by Advayāraṇya, to be described afterwards.

Beginning of the Candrika. श्री भगवत्प्रेमेश्वर ।

अविद्याकलितं हेतुं नरसिंहाभिधं महः ।
 वेदान्तवेद्यं वन्दे च परमानन्दविद्यम् ॥
 सर्वसुखसमुत्पत्तिसादतो जीवजातमिति श्रुतिर्वागो ।
 तस्य वेदविदितस्य वर्ण्यते किं महत्त्वमविद्यात्मनो गुरोः ।
 नतभर परिपन्थि दीनदानैकशीलं
 मुनिवरनिष्ठरत्ने 'पुण्यमानाग्रिदुष्क' ।
 विद्युत सकलदीपं सत्यविद्यमूर्तिं
 श्रुतिशतशतमारादादये विश्रमायम् ॥
 यो देहलोमघिगतः शिबराजधान्यो
 बाह्यान्तरेविरचितोपचितोच्छ्रियः ।
 हृष्येव वारयति विघ्नशतानि सोऽप्यादध्यान्
 समस्त सुरवन्दितपादपद्मः ॥
 यस्य महामहिमसागरसन्निगाहः
 सद्यः पुनाति सकलत्र जननाद्यपाकान् ।
 सा शारदा विपद्यमेव देवेः
 सेव्या समस्त करमाय ददातु मङ्गलम् ॥
 वाक्योक्तिमुनिवाग्वद्वा सङ्ख्यसुखवादिनो ।
 ब्रह्मसागरसम्पाता महर्षांसि पुनात्यलम् ॥
 वशिष्ठ वाचपादाज हरिवत्सा विधी मम ।
 वचांसि पुष्पता यानु चित्तवृत्तानि क्षीयताम् ॥

श्रीमद्गुरुगणेशाय नमः सद्भवितार्थदाः ।

प्रथम्यं मूर्ध्नि बद्धितः कुर्वे वाग्मिष्ठचन्द्रिकाम् ॥

वाग्मिष्ठार्थं तितोर्षामि हनुमानि व लौक्या ।

रामपादाञ्ज मन्त्राद् यन्तुमर्हन्ति सुरयः ॥

अथ सत्यज्ञानान्दाद्वितीयः परमात्मा भगवत्परायणः कथादीं चेवाचितमः
प्रधानो जीवाश्च चित् प्रधानो भावनाज्ञानकर्मानुसारेण संसर्ज्य । + +

+ + + +

इमं वाग्मिष्ठसमुद्गं वैराग्यं सुसुषुप्त्यवहारं जगदुत्पत्तिं स्थितुपशमं निर्वाण-
प्रतिपादकं षट्प्रकरणकलीलसमेष्टं व्यासवधतरङ्गविवेकवैराग्योपरतिविज्ञा-
नादि रत्नमलयं सन्दीपकृतये यद्यामति ध्यात्वास्वामः ॥

End.

नास्ति ।

Colophon. इति श्रीमत् परमहंस परब्राह्मणकाचार्योत्तमसुखं पूज्यपादमित्र श्रीमदाका-
सुखकृती वाग्मिष्ठचन्द्रिकायां सप्तपक्षप्रकरणं समाप्तम् ॥

विवरणम्—पुस्तकैऽयम् श्रीमदात्मसुखविरचिता वाग्मिष्ठचन्द्रिकायां योगवाग्मिष्ठटीका सप्तपक्ष-
प्रकरणान्ता वर्धते ॥

It has been already said, that along with the above described commentary the codex contains also another commentary, entitled *Vāsisṭhapadadīpikā*, by Advayāranya occupying last 3½ and half fol. (from the 2nd page of the fol. 45 to 80) This, dwelling on the last three (Sthiti, Upaśama and Nirvāṇa) prakaranas only is also an incomplete one.

Beginning. नास्ति ।

End.

पूर्वोक्तं भूमिकाप्रपञ्चाय प्रत्यः सञ्ज्ञानमिति मुख्यव्याख्या ब्रह्मैव तत्त्वं
महोपाधो निष्कामकर्मादिरिति प्रथमाध्यायः अद्वैताध्यायः (१) मूढस्य
तावदुत्तरस्य प्रकारः काकतालीयादिकारेण वै वैराग्यं द्रष्टव्यं संसृष्टः
द्रष्टा विच्छुरितः तस्य सत्त्वेदनस्यार्थभावनं कल्पनायाः घटना विस्मयेन
आवेदनं वै वेदनराहित्यं यद्यामिनी संसारे नमसीत्यर्थः ।

Colophon.

अथारण्यनिर्वाचे वासिष्ठपददीपके
संस्काररनिर्वाचनिर्वाचप्रक्रियाव्याप्तम् ॥

The following lines will throw some light on the origin of the work.

उद्दिष्टमूलद्वयमीरजराणि ॥ मूलमौकटाय कलयासितसचवचाः ।
श्रेयसनीतु भवतां भवतापङ्कजा चक्रायुधः श्रुतिविनीततत्त्वः ॥
चौराभिरगैरुद्धजेन कायमव्याजात् समालीङ्गिता
रमोद्यैः परिवाहितः प्रमदितो मीरजता प्रापितः ।
विश्वमी न विधेय एव सङ्गमशानामगमो प्राप्यो
दीवानामिति पापशङ्कि मनसा शुभे भजे धूर्जटिम् ॥
हिरण्य सङ्कर विभी तरसाश्रवाय
पङ्केन भङ्गतनयाय तपोपचारः ।
यद्विद्म मूल खलनाय विवाचद्वनः
सन्निर्गतोऽसि भगवान् स्वयमुद्यतस्वम् ॥
क्षिप्रान्ते वरदपिण्डा भगवता दत्तस्य सन्ध्यामष्टे
येन दशस्वकसंश्रुतेन कदमाव्याससङ्गमुद्दिष्टता ।
तेनासौ सकलाभिधी * + श्रीभैरवा भावना
व्यासस्तु प्रसदप्रदानरसिकोर्निर्वाण्यश्चिन्तामणिः ॥
यस्याऽङ्कविद्योगभावि विजयामोहाटना विष्णुर्द
भन्तुः कैटभ पाटनस्य वपुषा स्तोयं वपुः खालवान् ।
गौरी सङ्गविद्यज्ञाय तटिनी तच्छूलगा व्याचक्रान्
माता गौतम + + + वो व्याचक्राः
नमोऽस्तु रामाय निरङ्कुशलिखे नमो वसिष्ठाय विशिष्टकर्मणे ।
नमोऽस्तु वाक्यौक्तिकविद्यामाभुजे विवेक कीशोप + कलिशालिने ।
यस्मिन् बोधविधौ निधाय भगवान् विद्याप्रचारीत्यसम्
ब्रह्माख्यारमणः प्रियासङ्करः स्त्रैर चचारान् च ।
दत्ता नाम निजे लनीपङ्कतये विद्याधिकारीचितं
प्रायसं परमं शुभं भुवि महादेवार्भं सञ्जजे ॥
स जयति कविता सुखानिधामं कुलभूपतिरपिमोऽभिनन्दः ।
अति विदुल बाक्स्मास्तमार्भं प्रसङ्गजनीपङ्कति र्यं सङ्गार ॥

विन्दुविदं वेदनिविटमिदं पङ्कटमुष्णसपदं हि माध्वम् ।

चित्रं पवित्रं सकलप्रकारं गच्छेत् शस्यं परमार्थमाश्नुयात् ॥

श्रीमन्नृत्त्वकं पत्तनैववदनिः (१) श्रीश्रीसुरेन्द्राक्षज

श्रीमत्कृष्णसमाजवत्स विनाशायिष्ठ रामायणे ।

प्रारम्भः पददीपकः खलु मया यच्चिन् खड्गार्पिते ।

सारार्थः परिगृह्यते कृतिधरेः क्षेत्रविना सर्वथा ।

+ + + + +

इति चक्षुषारण्यटीका समाप्ता ॥

रससमिपुनी ग्राफि श्रीजनाङ्गनदासकः

पञ्चम्यदिनं रथं सुमुच्छ्वां सुखावहम् ॥ + + + ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीविन्दाय नमः ॥ वासुदेवाय नमः ॥

श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री यथादृष्टमिथ्यादिदीप परिहारः ॥ • • • • •

विहरणम्—पुस्तकेऽभिप्रेतयारण्यमिच्छिता पददीपकामिथा स्थितिप्रकरणाद्वारण्यमिथ्याप
प्रकरणान्ता वर्तते ॥

* No. 12. पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । Padmapurāṇīya Snānapra-
yogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 4. Folia, 1. Lines,
3-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old.
Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide for daily bathing according to the rules laid down in the
Padmapurāṇa, one of the Mahāpurāṇas. We quote below the whole
text.

पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । यस्मिन्प्रीतो बह्विधो विवाहाः पर-
यातीत्येकं पञ्चविंशतुह्यं नाभिनाशोदके कुम्भद्वयः समिरकमम्भं कृत्वा-
चो तत् सदित्युद्वाह्यं पञ्चेत्यादि चतुर्ध्र मोमः श्रीचतुर्दशमर्का विन्दुपीति
क्षामः स्नानमई करिष्ये इति सङ्ख्या चो नमो नारायणायति मन्त्रेच चतु-
र्दशान्तिर्ध्रं चतुरध्रं पानीयं स्नानार्थं परिकल्प्य

चो विचोः पादं प्रसूतासि वैचरी विचतुजिता ।

याहि न स्निग्धस्त्रिजादाजप्रभरवापिकात् ।

तिस्रः कीर्त्तौडं कीटी च लीर्त्तानां वायुरसवीत् ।
 दिवि मृग्यलरीसे च तानि ते मनि जात्रवि ।
 नन्दिलोत्थेव ते काम देवेपु नलिगीति च ।
 हन्दा पृथ्वी च सुभगा विशकाया शिवासिता ।
 विद्याधरी सुपममा तथा लोकप्रसादिनी ।
 सेमा च जात्रवी चैव ग्रान्ता शान्तिप्रदायिनी ।

इत्यनेन गङ्गासावाद्य श्रीं नमी नारायणाय इति मन्त्रेण सप्तवाराभिजर्म जर्षं
 विचतुः पद्यान् वा मूर्द्धि प्रलिय

श्रीं चयक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुन्धरे ।
 मत्तिके हर मे प्रापं यन्मया दुष्कृतं कृतम् ।
 उद्धृतासि दराष्टेण कृषेच मतवाङ्मना ।
 नमस्ते सूर्यलोकाणां प्रमथारिणि सुमते ।
 आरुह्य मम गामाणि सर्वं प्रापं प्रयागम् ।

इत्येताभ्यां मन्त्राभ्यां मृदमामन्त्रा तथा गामाणि प्रलिय चरेव विशेष
 मन्त्रान्तरं यथा—

श्रीं कुक्षयेनं गयामङ्गा नैमिषं पुष्कराणि च ।
 तीर्थांश्वेतानि पुष्पानि खानकाष्टे भवन्तिह ।

इति संख्युय मासाधिकर्णान् कराभ्यां पिषाय प्रवाहे प्रवाहाभिमुखः स्थिर-
 जले सूयाभिमुखस्त्रिगम्येत् । गङ्गायास्तु विशेषमन्त्रः

श्रीं विष्णुपादाघं सन्धूते गङ्गे निपयगामिनि ।
 धर्मद्रवीति विष्णवे प्रापं मे हर जात्रवि ।
 अङ्गया भक्ति सम्पन्ने श्रीमातर्देवि जात्रवि ।
 अमृतेनाम्बुना देवि भागिरथि पुनोहि माम् ।

इति पठित्वा मज्जेत् ।

No. 13. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance,
 country-made reddish paper, 18×5 inches. Folia, 47. Lines, 10 in a
 page with a gulf of half an inch in the middle. Character, Bengali.
 Date, 1 Appearance, not fresh. Prose and verse. Not correct.
 Complete.

A guide to the worship of Liṅgas or symbols of different kinds of Śiva, compiled by Sadāśiva, son of Gaṅgādhara, after consulting several works on the same subject, entitled Liṅgārcanacandrikā, entirely different from Liṅgārcanatantram, an original Tāntrika work noticed in No. 83 Tantras.

Beginning. ओ नमः शिवाय ॥

सुमा कटितटस्फुरत् करिवराननाशोकन
प्रसन्नहृदयं धिया सदयमिन्दुचूडं मृदम् ।
प्रचम्य गिरिजाधरं भजनमावदत्तेक्षितम्
क्षिताननमनामयं प्रियमुमासदायं मुदा ।
वंशीस्त्रिंशद्दशपुत्रनामनि सद्गान् विष्णुर्हिंजापत्तमृत
मनुस्तस्य सुधी मदाधर इति प्लाती जययाप्यया ।
तत्पुत्रेषु सदाशिवेन विदुषा दृष्टा निवभान् पुरा
श्रीलिङ्गाय नमस्त्रिका विरचिता विद्वत्कोरेटदा ॥
विविधगुणगौरवं गुणविवेचका मकरं
विज्ञाय कथयन्तु तत्तदिह दूषणं सज्जनाः ।
न फल्गुजलदूषणेः किमपि क्षीयते नामकं
दीनाभयमण्यया किमुदितेन खेदावहा ॥

Inorder to establish the superiority of Śiva over all gods and goddesses, extracts from Vedas, Upniṣads, etc. are quoted here. It shows also that of the eighteen Mahāpurāṇas ten establish the greatness of Śiva though only one undergoes the name Śaiva, while of the rest only four are Vaiṣṇavas, two Brāhma, one Āgneya and one Sāvitra, as—

तव शैवानि श्रेष्ठं भविष्यच्च द्विजोत्तमाः ।
मार्कण्डेयं तथा खेडं वाराह खान्दमेव च ।
मात्स्यमथतथा कौर्म्यं वामनच सुभीशराः ।
ब्रह्माण्डच दशैमानि त्रीणि लक्षाणि संख्याया ।
यस्यानां महिमा शिवस्यैव प्रकाशते ।
असाधारणया मूर्त्या नाद्या साधारणेषु च ।
विदन्ति शिवस्यैतानि शिवस्यैव प्रकाशते ।
विष्णोर्हि वैश्वं तत्त्वं तथा भागवतं तथा ।
नारदीय पुराणच नाबद्धं वैश्वं विदुः ।

ब्राह्मं पारं ब्रह्मणो वै चरेत्पारमेष्ठिकम् ।
 सावित्रं ब्रह्मवैवर्तमिव महादग्धं धृतम् ॥
 दग्धमैव पुराणानि साधिकाणि विदुर्मुधाः ।
 वैश्वदेवि च अन्तारि तामसानि सुनीदराः ।
 चण्डिकायां श्रीतथस्मात्तेषु तद्देवता हरिः ।
 ब्राह्मे तु राजसौ वैश्वं सौम्ये सर्व्वे च सप्तताः ॥

Then the greater merit of the worship of Śiva in a symbol than that in an image has been discussed fully and Līngas (symbols) are also enumerated thus—

वर्णाणां परमो धर्मः शिवलिङ्गाद्यं न परं ।
 न तस्मादपरो धर्मो वर्णाणां परमो नृपाः ॥
 लिङ्गाद्यं नमभावस्तु वेदेषु वज्रधा नृतः ।
 वेदेरपि न विज्ञातस्तान् नभावो नराधिप ॥

लिङ्गाभावे तु प्रतिमायां शिवपूजनं कार्यम् । विद्याधरसंहितायां—
 लिङ्गं प्राधान्यतः पूज्यं तद्यावेरव गोचकम् ।
 लिङ्गाभावे तु वेदः स्यात् पूजायां स्थापने नमेति ।

पद्मराग-काश्मीर-पुष्कराग इन्द्रनील गोमेदविद्वन्मोक्षिकराजत-सौवर्ण्यदीरक-
 चारुदवाणजशिवनामः पार्य्यवस्तुत्तरोत्तरमिति ॥

Afterwords which of these Līngas is to be worshipped by each of the four castes, the definition of each kind of the Līngas, the manner of worship, etc. are treated of with authorities of several Śāstras. It ends as follows—

लिङ्गपूजनं पराये न कार्यं तदुक्तं शिवरचये—
 शिवलिङ्गाद्यं न विप्रो यः पराये कुरियति ।
 स वेदपशुपुष्पोऽपि पिशाची भवति ध्रुवम् ॥
 अनलफलदं धर्मो शिवलिङ्गाद्यं नालिप्तं ।
 कः प्रवृत्ति मूढात्मा पराये अनलोमतः ॥
 शरीरमपि दीर्यं स्यात् कदाचित् अनलोमतः ।
 फलं न दीयमान्यसौ शिवलिङ्गाद्यं भोक्तवम् ॥
 वेदपारायणैर्धर्मैरननोरपि सख्यदा ।
 सदानलतपोमिश्रं तत्प्राये न विनश्यति ॥

Colophon. इति दशरथपुत्र पाठक सदाशिव कृता लिङ्गाद्यैर्नवश्रद्धिका समाप्ता ।

विश्वरथम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवमाहात्म्यात्तद्विष्णुभेदतदर्थं नवश्रद्धातिप्रसूतौनि सप्तमाद्यं विश्वरथः समाधीयतामि ।

No. 14. श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् । Śrīkṛṣṇāṣṭottaraśata-nāmastotram. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa consisting of one hundred and eight different names from the *Brahmāṇḍapurāṇa* from an interlocution of the goddess of the Earth and Anant.

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डपुराणोद्य परविमेषसंवादान्मते श्रीकृष्णोत्तरशतनामस्तोत्रं विद्यते ।

No. 15. अक्रूरकृत स्तोत्रम् । Akrūrakṛita Stotram. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 2. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa by Akrūra belonging to the *Brahmavaivarta-purāṇa*

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्मवैवर्तपुराणान्मते अक्रूरकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं वर्तते ।

No. 16. विपरीतप्रत्यङ्गिरा नारायणस्तोत्रविष्णुस्तोत्राणि । Viparī-tapratyaṅgirā Nārāyaṇastotra-Viṣṇustotrāṇi. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains three small works (1) *Viparīta Pratyāṅgira*, (2) *Nārāyaṇastotra* and (3) *Viṣṇustotra*, each complete in one fol. Of these the first is guide to the sacrifice performed in honour of goddess *Pratyāṅgira* and the last two are prayers to *Nārāyaṇa* belonging to *Kūrmapurāṇa*.

पुस्तकेऽस्मिन् प्रत्यङ्गिरा, नारायणस्तोत्रं, विष्णुस्तोत्रं वर्तते ।

No. 17. *दुर्गास्तोत्रम्* । *Durgāstotram*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess *Durgā* belonging to the *Kāśīkhaṇḍa*.

पुस्तकेऽस्मिन् काशीखण्डप्रोक्तं दुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 18. *शनैश्चरस्तोत्रम्* । *Śanaishcarastotram*. Substance, colourless Bāli Mill paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1809. Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to planet *Saturn* belonging to the *Skandapurāṇa*.

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणप्रोक्तं शनैश्चरस्तोत्रं वर्तते ।

No. 19. *गङ्गास्तोत्रम्* । *Gangāstotram*. Substance, foolscap paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 9-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to goddess *Gangā* belonging to the *Padmapurāṇam*.

पुस्तकेऽस्मिन् पद्मपुराणप्रोक्तं गङ्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 20. **रुद्राक्षमाहात्म्यम् ।** Rudrākṣamahātmyam. Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, somewhat old. Verse. Generally correct. Complete.

A treatise on the sacredness of Rudrākṣa seed belonging to the Śrīdharmapurāṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् श्लोकसंख्यावान्वर्तते रुद्राक्षमाहात्म्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 21. **सूर्याष्टकम् ।** Sūryyaṣṭakam Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

Eight verses on the prayer to Sūryya, the sun, entitled Sūryya-ṣṭaka, belonging to the Padmapurāṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् पद्यत्रयावान्वर्तते सूर्याष्टकं सम्पूर्णं वर्तते ।

TANTRAM.

No. 1. **राधातन्त्रम् ।** Rādhātantram. Substance, country-made yellow paper, 15 × 4 inches. Folia, 60. Lines, 2-6 in a page, with gap of half an inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika treatise on rites and observances for the guidance of Śakti worshippers in the form of a dialogue between Hara and Pārvatī. Catalogued in No. 76 Tantras.

मन्त्रिपूजादिविवेकसंज्ञिकनिबन्धविशेषो राधातन्त्रं नाम ।

No. 2. कालीतन्त्रम् । Kālitantram. Substance, yellow paper, 18 x 4 inches. Folia, 13. Lines, 7 in a page, with a gulf of an inch in middle. Character, Bengali. Date, ! Appearance, not fresh. Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the greatness of the goddess Kālī entitled Kālitantra. Although the name of the work and the subject treated of in it are the same as in the work described in No. 126 Tantra, the reading differs here and there from that and there is also a chapter more at the end it being complete in twelve chapters instead of eleven.

Beginning. श्रीं नमः परदेवतायै ।

कैलासशिखरादङ्गं देवदेवं जगद्गुरुम् ।
सदाय पार्थिवी देवी भैरव परमेश्वरम् ॥
देवदेव महादेव सृष्टिसृष्टितत्त्वपात्मक ।
किलब्रह्ममयं धाम श्रीगुणिसिद्धामि तत्त्वतः ।
कालिका ता महाविद्या सनत् भेदस्युता ।

End.

सपञ्चाभेदसङ्गता चतुर्लोककल्पप्रदाम् ॥
अथवा सङ्गती विद्या त्रिषु लोकेषु दुर्लभा ।
ब्रह्मकीटिसङ्गेषु जिह्मकीटिमतैस्तदा ॥
ब्रह्मं न शक्यते देवि किमन्येवं ब्रह्मभाषिते ।
रत्नेन चन्द्रेणापि बालानां वा प्रचक्षते ।
दत्तेन कालिका मन्त्रा राजदत्तेन मेखया ॥
तारा मङ्गल्यो मीका तन्मुष्यास्तु तया परा ॥
पता. कुलान्विताः कात्या वात्रा कुलात्मिका ।
श्रीमूलमिदं सर्वं पूर्वैः कथितं प्रिये ॥
इदानीं मन्त्रसिद्धेस्तु कारणं यत्तु सुवर्ते ।
विना योगेन भक्त्येन सख्येणापि समाहितः ।
सङ्गद्यं प्रजपेन्मन्त्रं सर्वसिद्धौ प्रयत्नी भवेत् ॥
चतुष्पदे शङ्खगृहे पूजयेद् यस्तु चण्डिकाम् ।
न तस्य दुर्लभं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ॥
स पञ्चमेन देवेशि सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
एतत् पूजा महादेवि पुण्येभ्योऽपि न दम्येत् ॥
अथवा प्रेतराजस्य भक्षणं + + ब्रजिन् ॥

Colophon. इति काशीतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विवरणम्—काशीतन्त्रमिदं शिरीषतन्त्राद्यन्यतमम् ।

No. 3. कुलार्णवतन्त्रम् । Kulārpavatantram. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4 inches. Folia, 43, (of which fol. 1 is wanting). Lines, 5-9 in a page, with a gap of about an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete, (having neither beginning nor end).

An original Tāntrika work attributed to Śiva treating especially of rites of Kulācāras among other subjects such as the creation etc. Noticed in No. 14 Tantras.

विवरणम्—कुलार्णवमिदं तान्त्रिकनिबन्धः कुलार्चनमाद्यापस्थापनः ।

No. 4. मुण्डमालातन्त्रम् । Muṇḍamālātantram. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 45. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra corresponding fully with the work noticed in No. 119 Tantras.

मुण्डमालामिदं तान्त्रिको निबन्धोऽत्र सम्पूर्णो वर्तते ।

No 5. मायातन्त्रम् । Māyātantram. Substance, country-made colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 35. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyūtantra, complete in seven paṭalas.

ଏକ মায়াতন্ত্রাভিষ: কদিনান্তিকনিবন্ধ: সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No. 6. লিঙ্গার্চনতন্ত্রম্ । Līṅgārcanatantram. Substance, Bali paper of yellow colour, 14 × 10 inches, bound in book form Folia, 117. Lines, 8-13 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the worship of Śivaliṅga in the form of a dialogue between Śiva and Pārvatī, entitled Līṅgārcana Tantra.

এক লিঙ্গার্চনতন্ত্র সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

N. B.—Under this number an incomplete copy of the Līṅgārcanatantram, described in No. 83 Tantras, is found also.

পুস্তকে নানৈকসংখ্য লিঙ্গার্চনতন্ত্রমপি লিখিত বর্ণিত ।

No. 7. মহানির্ব্বাণতন্ত্রম্ । Mahānirvāṇatantram. Substance, country-made yellow paper, 21 × 10 inches Folia, 89. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work and the most revered of all the Tantras attributed to Mahādeva. The codex under notice contains only the first half of the text.

এক সুবিসিষ্ট মহানির্ব্বাণতন্ত্র সম্পূর্ণার্হমার্গ বর্ণিত ।

No. 8. **पिच्छिलातन्त्रम् ।** Picchilātantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 18, (of which fol. 1-9 both including are wanting). Lines, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work entitled Picchilātantra, divided into two parts. Of which the codex under notice contains only the first part, complete in 16 Paṭals or chapters of which almost the whole of the first Paṭala is wanting.

पुस्तकेऽस्मिन् पिच्छिलातन्त्रस्य पूर्वभागमात्रं खण्डितं वर्तते ।

No. 9. **शक्तितन्त्रम् ।** Śaktitantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 9. Lines, 10-13 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This contains an incomplete text of the Śaktitantram.

पुस्तकेऽस्मिन् शक्तितन्त्रमसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. **तन्त्रसारः ।** Tantrasārah. Substance, country-made colourless paper, 20 × 4 inches. Folia, 231. Lines, 5-8 in a page, having a bluch about 1½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out and writing effaced in parts, with different hand writings. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika compilation, entitled Tantrasāra, by Kṛṣṇānanda surnamed Āgamavāgīśa. Noticed in Nos. 27, 28 and 29 Tantras.

पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रसारादीशोपाधिकं तन्त्रसंस्कृतसंक्षेपसारः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 11. श्यामाकल्पलता । *Syāmākālpalatā*, Substance, country-made colourless paper, 18 x 4 inches. Folia, 74, (of which fol. 59-69 both including are wanted). Lines, 6-8 in a page, with golf of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika compilation on the greatness, worship, etc. of *Syāmā* (Kālī), under the name *Syāmākālpalatā*, compiled from several original Tāntrika works by Rāma. The codex under notice being incomplete we are unable to describe the work fully. It contains only three stavakas or chapters. Of which the first treats of *Vidyādhara* the way to find out the forms of mystic words (Mantras) and *Vidyāmāhātmya*, the greatness and powers of them. The second is named *Dikṣāprakaranopadeśa* or treating of instructions for Gurus in imparting the mystic words to his followers. The performance of daily worship (*Nityapūjā*) etc. are treated of in the third chapter.

Beginning. श्री नमः परदेवतायै ।

आनातीतापि सखित् सजति जगदवलम्बि विष्टेकहेतु-
विंशत्या बुद्धिचेतःप्रकृतिमहदहङ्कारमात्रा अवस्था ।
बर्णात्मा बर्णधामा प्रकृतिरिति परा गोपते वेदविद्भि-
या वा सावाप्त तस्मै घनतिमिरभिर्दे सर्वमूर्ते नमोऽस्तु ।
अज्ञानध्यानद्वयाय चित्तोत्तरेव कथाधत्ते ।
दीनधातु ज्ञायाध्वे श्रीकृष्णाय नमोनमः ॥
देवीं दुर्धरदेव्यदमरमणीं तस्या शिरः पदजे
धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजरजो ज्ञात्वा गुरुणां मतम् ।
तेषामावरणस्य तन्मनिबद्धानांशोक्त यन्नादिमां
श्यामा कल्पलतां सता विततुते सोदया राम सुधीः
यद्यपि पूर्णानन्दे सर्वैरहस्यं सुविदितं व्यक्तम् ।
तत्र स्वातन्त्र्येण माधो लोकी विभेति युगधर्मज्ञम् ॥
अत इह सर्वजनात्मविद्योताचारमात्रेण ।
अधिकसिद्धि फलैर्धे कल्पलता तन्वते अध्याभिः ॥
स्वतन्त्रं शीरतन्त्रं च किङ्कारि तन्त्रमेव च ।
कालिका कुलसर्वार्थं काशीतन्त्रं च यामलं ॥
कुलचूडामणिलैव कुमारी तन्त्रमेव च ।
कुशाग्रं तथा काशी कल्पं भेरवतन्त्रम् ॥

शालिका कुल्लसदावं तथा श्रीसरतलकम् ।

• बोध्य तत् तत् प्रगायेन वल्ये मोक्षपदाविमोम् ।

कली लम्पटुमप्रयां शालिका भवभोतिहाम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्यामाकल्पातामि श्रीरामपुत्राप्रसादी नामस्तोत्रस्तवकः ।

विवरणम्—श्यामाकल्पातामि श्रीरामपुत्राप्रसादी नामस्तोत्रस्तवकः श्यामाविषयकस्तान्त्रिकी निबन्धः ।

No. 12. तन्त्रदीपिका । Tantradīpikā. Substance, country-made colourless paper, 23 × 5 inches. Folia, 218. Lines, 3 10 in a page, with a block about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A big Tāntrika compilation after the way of Kṛṣṇānanda's Tantrasāra, by Śrīgopāla son of Harinātha and grand son of Āgama-vāgīśa, under the name of Tantradīpikā.

अथ तन्त्रदीपिकानाम श्रीगोपालजगतान्निकसंदर्भनिबन्धो वर्तते ।

No 13. ज्ञानवैभवतन्त्रसंग्रहः । Jñānavaibhavatantrasaṅgrahaḥ. Substance, country-made reddish paper, 15 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A short collection of ślokaś imparting true knowledge from several Tāntrika works, under the name of Jñānavaibhavatantrasaṅgraha, by Rāmanādatīrtha. The whole is quoted below.

Beginning. श्रीं नमः परमात्मने ।

या काली मुदनेश्वरी निरिदुता द्विमात्रपूर्वाश्रया
मातङ्गीकमलामया च वरला भूमावती वीर्यश्री ।
तारा सा निपुटा विद्यालक्षयना प्रत्यङ्गिरा भैरवी
शाला वाक्त्रिविकारिणी मम ऊदि ह्याता परा क्रीडतु ॥

आगमं व्याख्यासामः । आगमयति आत्मानं प्रापयतीत्यागत्यः । आग-
म्यते यथादिति वा, येनेति वा आगमग्रन्थेन ब्रह्मात्मैकत्वप्रतिपादकमात्र-
मभिधीयते । एकत्वं विना ब्रह्मापक्षस्थीपायानराभावात् । प्रमादं
दर्शयिष्यामः । तथाच आगमोऽत्र तन्त्रं तस्यार्थं यदा "तं माति पतितं
धीरे तन्मित्र्यभिधीयते" इति काशीविलासीव व्युत्पत्त्या शीकार्थः सङ्-
च्छते । एकत्वं विना वाचासम्भवात् । एकत्वोपायं दर्शयामि ज्ञानसङ्ख्यो-
तन्त्रे

मन्दपूजाजपध्यानकर्माकर्षितयैव च ।

हीनो बलितया चर्म एतत् सर्वं निरर्थकम् ।

अध्यात्म विद्या हि नृणां सुखमोक्षकरो भवेत् ।

कृतार्थं हि तु

सत्तामा सङ्गावस्था मध्यमा ध्यानधारणा ।

अथमा जपकृपा च हीनपूजाऽधाधमा ॥

क्रियायास्तपसाः केचित् ब्रह्मचर्यपराधनाः ।

अज्ञानसंयुतात्मानः सञ्चरन्ति प्रतारकाः ॥

मन्दोच्चारण हीनाद्यैर्धर्मिताः क्रतुविस्तारैः ।

एकभक्तोपरासाद्यैर्गिनैः कायमीश्वरैः ॥

भूटाः परीक्षमिच्छन्ति मम माया विमोहिताः ।

तस्यादिग्यादिकं कर्म लोकरक्षणकारकम् ।

मीचस्य कारणं साधात् तत्त्वज्ञानं कुलीश्वरि ॥

भावबूढामनो तु शिवं प्रति दुर्गा

वेदहीने दिने दीव यथा मन्दोद्धतप्रभः ।

विष्णुभक्तिं विना दीव भक्तिर्न प्रभवेत् सदा ॥

ज्ञानतन्त्रे

पुण्यं पापं सुखं दुःखं कुर्वन्ति माययाश्रिताः ।

माया मुक्तवती भूत्वा भामयैद्रससागरैः ॥

रसद्वयः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ।

स जातः स मतो बहः स मुक्तः स सुखी पुमान् ॥

स स्त्री पुमान्पुंसकः स विभोऽनन एव सः ।

नाना ध्यानसमाधौगात्रागालं भजते प्रभुः ।

एकएव स एवात्मा रसद्वयी सनातनः ॥

कुमारवैतु

कर्म्मवत्तः सदाजीवः कर्म्मसुक्त शिवः प्रिये ।
 अस्मि देवि परं ब्रह्म अद्वयी निर्मलः शिवः ॥
 निर्गुणः सच्चिदानन्दसदंश जीवसंश्रुताः ।
 भान्तिब्रह्मः सदा जीवी भान्तिसुक्तः सदा शिवः ।
 यदा जले जलं चित्रं चोरे चोरं हृते हृतम् ।
 अविशेषो भवेत्तद्वच्चोवात्मपरमात्मनीः ॥

शान्तस्त्रे

आत्मानं तन्मयं कृत्वा सोऽहं भावेन सर्वदा ।
 विश्वेत्त्रिजगद्भूतः स्वात्मानं परितोषयेत् ॥
 अज्ञानो भावनादयं प्रतिभाः परिकल्पिताः ॥

Colophon. इति रामानन्दतीर्थकृत शान्तवेभवतस्तु संदृष्टः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीरामानन्दतीर्थेन तत्त्वज्ञानविषयकानि वचनानि शान्तस्त्रेभ्यः संगृहीतानि ।

N. B.—Under this number another little work of the same author with the name of *Yatibhāgavata*, complete in nine folia of the same paper of the same size having lines 2-7 in a page is to be found. But folio 6-8 (both included) being wanting it is turned an incomplete one.

In this work the unity and nature of the supreme being *Parabrahma* is ascertained after quoting authorities of several *Paurāṇika* texts.

पुस्तकेऽस्मिन् तस्यैव श्रीरामानन्दतीर्थेणा पराकृतिर्यतिमागवतं नाम नवपञ्चाशिका वर्तते । तस्य शान्तापुराणवचनाभ्यामुक्तं परब्रह्मस्वरूपमद्वितीयसच्चिदानन्दघनं निर्गुणं । परं पुस्तकस्यास्य १, ७, ८ पदाचारमसङ्गात् खण्डितमिदं सङ्घातं पुस्तकम् ।

No 14 **षट्चक्रादिनिरूपणं ।** Sateckrādinirūpapam. Substance, country made white paper, 9 × 3 inches Folia, 11. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete,

A little work treating of Sāṭcakra or circles in the body called Mūlādhāra etc, by Pūrṇānanda Paramahansa.

Beginning. श्री गुरवे नमः ।

अथ तन्त्रागुसारेण षट्चक्रादिकमीदृशतः

उच्यते परमानन्दनिर्वाहः प्रथमोऽङ्कुरः ॥ १

End.

योऽधीने निशिमन्त्रयोरथ दिवा योनीं स्वभावस्थितौ

मोक्षप्राप्तनिदानमैतदस्मिन् गुह्यं सुदुर्लभम् ।

श्रीमच्छ्रीगुरुपादपद्मगुणलालस्वीकृतं भगवन्मना

स्तथावश्यमभीष्टदैवतपदे चित्तौ मरीचक्यते ॥

Colophon. इति श्रीपूरुषानन्दपरमहंसविरचितं षट्चक्रं समाप्तम् ।

पुस्तकेऽस्मिन् तन्त्रशास्त्रविनिर्णयितं मूलाधारादि षट्चक्रनिरूपणं वर्धते ।

No. 15. **दुर्गाशतनामस्तोत्रम् ।** Durgāśatanaṁmastotram. Substance, white foolscap paper, 8 × 4 inches Folia, 6 Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A hymn to the goddess Durgā consisting of one hundred special names of her uttered by Śiva at the request of Pārvatī in the fourth Pātala of Mahiṣamardini Tantra.

Beginning. श्रीदुर्गायै नमः । श्रीभवान्युवाच ।

माय कालीमयी माया चण्डोदयेण विम्वरी ।

या तत्रास्ति परा शक्तिः सा दुर्गेत्यभिधीयते ॥

तस्या नाम फले किञ्चित् किञ्चा शोघं मोक्षदम् ।

त्वं ब्रूहि भगवन् देव जगतां हितहितये ॥

शिव उवाच ।

देवि तन्नाम साक्षात्तं देवीऽपि न हि वेदतत् ।

न सम्यक्परितुष्टः पञ्चतन्त्रोऽप्यहं शिवे ॥

কোটী বর্ষসংস্কারে মতেন মুখিতেন য ।
 সঙ্কস্মীবাং পুরণী ন তৎ বহুং যমৌ যবেত্ ॥
 তথাপি কিসিহস্ত্যানি যদায়াং ন সঙ্কস্মি ।

End.

ততন্তু মগবারন্তু যঃ পঠেত্ তৎ ফলং যত ।
 ইচ্ছা ভোগান্ য বৈ মুক্তা সূর্য্যলোকি মুখ্যান্তিমাচ্ ।
 ততোঃনে য মদেয়স্য লোকে সমীকসমুদে ।
 ততীহ বিপুল্যকি য চিরং বসতি বান্ধবা ।
 তমী যথা যম্মল্লোকং সঙ্গাভোগান্ সমশ্রুত ।
 তদনৌ চক্ষিকা যৌকে বসেত্ কল্যাণুং মুখৌ ॥
 তথৈব জ্ঞানসায়ায় নিত্বাংস মোদমাশ্রুতান্ ॥

Colophon.

ইতি সৌমহিহরমর্দিনীতনে মহানীমিতমত্বাৎ দৌমদ্বংযাঃ দ্বজাংরাদিমত
 নামসৌবং নাম চতুর্থঃ পটলঃ ॥ দুর্গায়ে নমঃ স্বৌ তৎ সত্ স্বৌ কাল্যে নমঃ
 স্বৌ তৎ সত্ স্বৌ তৎ সত্ ॥

বিবরণম্—দুর্গাগতনামসৌবামিধৌর্ষ তান্নিকৌ বিবরণ ।

No. 16. দুর্গাগতনামস্তোত্রম্ । Durgāṣṭātanāmastotram. Sub-
 stance, white foolscap paper, 8×4 inches. Folia, 10. Lines, 3-6 in a
 page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh.
 Versa. Generally correct. Complete.

A different work of the same name but treating of the same
 subject with different words as well as in different manner, belonging
 to Muṇḍamālātāntra.

Beginning. সৌমহিহরমর্দিনী ।

স্বাধারমুতে স্বাধিষে পুতিদ্বি পুরাধি ।
 পুধি পুধিধি ধীরে জগদ্যামি নমোঃস্তুতি ॥

End.

ইতি মহানামানি কবিতানি বরাবনি ।
 নাম সুরসমাধেয সীবস্তুতৌ ন সঙ্গতঃ ॥
 যঃ পঠেত্ পাতব্যায় জুত্বা দুর্গাপদবসম্ ।
 নৃবতে জগৎসৌমী নাম কায়াং বিবরণা ॥

सुख्यारकानि दिवाभागे निग्राह्या वा निग्रासुखे ।
 पठित्वा गतनामानि मन्त्रसिद्धिर्भवेद्भुवम् ॥
 अत्राला स्ववराजघ दमविद्या भजेद् यदि ।
 तथापि नैव सिद्धिः स्यात् सुखं सर्वं महेन्द्ररि ॥

Colophon. इति सुखमात्रातन्त्रे श्रीदुर्गायाः गतनामस्तोत्रं समाप्तं । श्रीं तत् सत् श्रीं ॥

+ + + +

विवरणम्—सुखमात्रातन्त्रे श्रीदुर्गागतनामस्तोत्रम् ॥

No. 17. दुर्गामन्त्रः । Durgāmantrah. Substance, polished bark of yellow colour, 8×4 inches. Folia, 1. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old, Prose. Correct. Complete.

This contains some mystic words used in the worship of goddess Durgā, entitled Durgāmantra.

अत्र दुर्गामन्त्रो वर्तते ।

No. 18. दुर्गामन्त्रः । Durgāmantrah. Though it has been labelled with the name of Durgāmantra, yet the contents of the codex is different from that. It really contains two folia of different description, fragments of two works on different subjects ; not worthy of notice consequently we reject them

समाप्तोचनायोग्यत्वात् परित्यक्तं पुस्तकमिदम् ।

No. 19. आर्यास्तोत्रम् । Āryāstotram Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to goddess Durgā, entitled Āryyāstotra.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃসৌৰ্ণ বৰ্ণনে ।

No. 20. সটীক নিঃশ্রেণ্যাদিস্তুতিঃ । Saṭīka Nihśreṇyādistutiḥ. Substance, country-made yellow paper, 13×5 inches. Folia, 7. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Nihśreṇyādistuti on account of its beginning with the word Nih-reṇi with an explanatory commentary on both the margins. Anonymous.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ নিঃশ্রেণ্যাদিস্তুতিঃ সটীকা বৰ্ণনে ।

No. 21. জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগঃ । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches. Folia, 9. Lines, 69 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Not correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayoga. The work is not only incomplete but the leaves are in disorder.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগোঃসম্পূৰ্ণোঃসম্মতঃ বৰ্ণনে ।

No. 22. কালীকবচং । Kalīkaracaṁ. Substance, country made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 2. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Incomplete.

This codex contains an incomplete amulet under the name of Kālī karaca.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ কালীকবচমসম্পূৰ্ণে বৰ্ণনে ।

No. 23. **पूजाविधिः ।** Pūjāvidhiḥ. Substance, country-made yellowish paper, 12 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to worship in general according to rules laid down in the Tantras, under the name of Pūjāvidhi. Anonymous.

पुस्तकेऽधिन् तस्योक्त पूजापद्धतिर्वर्तते ।

No. 24. **अपराजितास्तुतिः ।** Aparājitāstutiḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verso and prose. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Aparājitā to be recited for easy performance of difficult works.

पुस्तकेऽधिनपराजितास्तुतिर्वर्तते ।

No. 25. **महिम्नःस्तवः ।** Mahimnastavaḥ. Substance, white foolscap paper, 9 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 2 in a page, except first 3 fol. which containing a commentary incomplete in both the margins have 7-12 lines in the page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verso and prose. Generally correct. Complete.

A prayer to the god Śiva generally known as Mahimnastava, on account of its beginning with the word Mahimnāḥ, meaning greatness, by Puspadanta a Gandharva, who being destitute of his own supernatural power by the anger of Śiva, composed this prayer in order to satisfy him.

पुस्तकेऽधिन् महिम्नः स्तवाख्यं सुवचिदं शिवस्तीतं वर्तते ।

No. 26 **महिम्नःस्तोत्रम् ।** Mahimnastotram. Substance, Bali Mill colourless paper, 9 × 4 inches. Folia, 9. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1713. Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the Mahimnah stotra, copied by a Brāhmana named Ramānātha in Śaka 1713.

পুস্তকটিতে মাহিম্য: শ্লোক সংখ্যে বর্ণিত ।

No. 27. **মাহিম্য:স্তব:** । Mahimnahstavaḥ. Substance, foolscap paper, 9×4 inches. Folia, 5. Lines, 1-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verso and prose. Incomplete.

Although the codex is labelled with the name of Mahimnah stava it contains one line only of the same subject. The other pages of it are filled up with fragments of the following subjects Jagaddhatri-stava, Meghadūta etc. consequently not worth description.

No. 28. **মাহিম্য:স্তবটীকা** । Mahimnahstavatikā. Substance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 14. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete commentary on the Mahimnah stava. Anonymous.

পুস্তকটিতে মাহিম্য: স্তবটীকা সংখ্যে বর্ণিত ।

No. 29. **বিষ্ণুপঞ্চরভেদকবচং** । Viṣṇupañjarabhedakavacaṁ. Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches, page one only having nine lines. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

An amulet under the name Viṣṇupañjarabhedakavaca, belonging to a discourse between Hari and Hara. As the whole text is complete in nine lines only, we quote below the entire text.

ওঁ নমো গণেশায় । শ্রীমহাব্যাস ।

বিষ্ণুপঞ্চরদ্বিঘ্ন সর্বপাপপ্রণাশনং ।

সর্বরক্ষাকরং বৃন্দা যতনং ভগবত্ শিব ।

उद्योकिमः शिरः पातु कण्ठं पातु मन्त्राक्षरिः ।

वराहः पातु ह्रीं स्त्रीं वाङ् मीं मधुपदनः ॥

उदयं वासुदेवस्य मध्यं पातु जगदीश्वरः ।

इहं विविक्तमः पातु कटिं पातु मृगातनः ॥

मध्ये पातु सदा शीतिः कुक्षीं पातु नरीतनः ।

ह्रीं पार्श्वीं पुण्डरीकाक्षः गुह्यं पातु श्रुतः सदा

अङ्गुलिं पद्मनाभस्य कान्तं वै पुद्गलीतनः ।

जह्वां दामोदरः पातु गोविन्दपरमहंसम् ॥

दक्षिणः पातु सर्व्वं सर्व्वान्ते धरणीधरः ।

सर्व्वशास्त्रमयी देव शरीरं रक्ष मे सदा ॥

लिखित्वा भूर्जपत्रे च करे शिरसि धारयेत् ।

संयानि विजयेत् शत्रु गण्डः कण्ठलिं यथा ॥

राजद्वारे श्मशाने च सकटे राजविग्रहे ।

न मयं क्वचिदाप्नोति विष्णुना कोर्त्तितं स्वयं ॥

इति श्रीहरिहरसत्त्वादि विष्णुपञ्चरत्नदक्षवच सम्पूर्णम् ॥

No. 30. नवग्रहकवचं । Navagrahakavacam. Substance, country made yellow paper, 15 x 5 inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct Complete.

This codex contains a Kavaca or amulet relating to Navagrhas or nine planets of the Hindus, as mentioned in the Grahayāmala, an original Tāntrika work. We quote below the whole.

ओ ॥ अथ नवग्रहकवचम् । श्रीपार्व्वल्युवाच

यद्वापां शान्तिजनकं सर्व्वोपद्रवनाशकम् ।

सर्व्वसम्पत्तिजनकं संपाद्ये वदं तं प्रभो ॥

श्रीशिव उवाच ।

यद्वापां कवचं देवि दुर्लभं भुवनेषु ।

पाठमात्रेण देवेशि यददीयनिवारणम् ॥

गोचरे वा विलम्बे वा दुष्टग्रहसमाकुले ।

नाडीषु च राशिषु च कण्ठलीकेषु मृष्टे ॥

यदि दुष्टग्रहसिंहेषु यमं स्यात् पाठमात्रतः ।

अथ नवयष्टकवचनं विष्णुर्हविस्त्रिष्टुप् कन्दः । श्रीनवयष्टी देवता यष्टीप-
द्रवशालये विनियोगः ॥

श्रीं ललाटे मे रविः पातु कण्ठं पातु कण्ठद्वयम् ।

हृदयं भूमिपुत्रयोदरं रक्षतु सीमनः ॥

गुरुः कटिं सदा रक्षेद्गुरुं रक्षतु भाग्येशः ।

शनेश्वरः पातु जङ्घां पादौ रक्षतु दैत्यजः ॥

केतवः पातु सर्वार्द्रं केशवः पातु सर्वदा ।

इदं हि कवचं देवि दृष्टव्यमनिरागम् ।

यष्टतुष्टिकं मन्त्रे सर्वसम्पत्तिदायकम् ॥

इति यष्टयामले हरपार्वतीसंवादे नवयष्टकवचं समाप्तं । श्रीं तत् सत् ॥

विश्वरक्षम्—नवयष्टकवचं यष्टयामलोक्तं सम्पूर्णं मन्त्रं वर्तते ।

No. 31. अवधौतगीता । Avadhautagītā. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 2 (not marked). Lines 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains only the fifth and sixth chapters of the Avadhautagītā, by Dattātreya.

पुस्तकेऽभिन् द्वावेवविरचिताया अवधौतगीतायाः पञ्चमषष्ठप्रकरणे वर्तते ।

No. 32. कल्पलतातन्त्र । Kalpalatātānttra. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Correct. Incomplete.

This codex contains only the fifth chapter of Kalpalatātānttra, dealing with the worship of Dakṣiṇākālīkā, its proper time and the good result derived from it.

पुस्तकेऽपि नूतनपत्राणि सन्ति ।

No. 33. कामधेनुतन्त्रम् । Kāmadhenutantram. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 51. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work treating of Mantras or Vijas, entitled Kāmadhenutantram. Noticed in No. 9 of vol. 16 of the descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽपि नूतनपत्राणि सन्ति ।

No. 34. कालीतन्त्रम् । Kālitantram. - Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 10. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, Śakāvdā 1697. Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the superiority of the goddess Kālī, noticed in No. 2 App. Tantras of this Catalogue. But it differs from that Ms. in a few passages and in the number of chapters it contains. It is complete in eleven chapters, while the other in twelve. From the colophon we see that it was copied by one Kālīprasāda Sarmā, during the month Śrāvana of the Śakāvdā 1697.

विषयानुक्रमम् ।

No. 35. काल्यादिस्तवाः । Kālyādīstavaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Not correct.

This codex contains the prayers to Kālī, Nārāyaṇa and Śiva.

পুস্তকেঃ কালীশিবনারায়ণানাং স্তবঃ বর্ণনঃ ।

No. 36. কালীজ্জ্ঞানায় । Kālīrddhāmāya. Substance, country-made yellow paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 18. Lines, 3-6 in a page with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains an exhaustive explanation of the principles of Tantra in the form of a conversation of Kālī and Śiva, entitled Kālīrddhāmāya, upto the end of its tenth chapter. Noticed in No. 22 Tantras vol. 16, descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

Beginning. श्री परमदेवताये नमः ।

सर्वासायनमी विद्यां सर्वासायनमकृती ।
सर्वसिद्धिप्रदा देवीं नमाम्यक्षिरूपिणीम् ।

श्रीदेव्युवाच ॥

देवदेव महादेव परमेश पुरातन ।
प्रसीद गुह्यं मे ज्ञानं कथयस्व प्रियम् ।
सर्वशास्त्रेषु तन्त्रेषु गुह्यं यद्दृढं वक्तव्यं ।
तत्प्रकाशय सम्यक् यथाहं तव वक्षमा ॥

शिव उवाच ।

कथने कथयिष्यामि गुह्यं यच्च लज्जात्मिकं ।
स्त्रीसमावाहकत्वेन न जानासि सुखप्रदं ।

श्रीदेव्युवाच ।

सुस्थिराहं भविष्यामि भावना हं हितत्परा ।

श्रीशिव उवाच ।

देवतागुरुमन्त्राणामिकमात्रेण भावयेत् ।
प्रत्यक्षाभ्यां च मन्त्राभ्यामर्थधेयात्मवर्जकम् ।

चतुष्टयमष्टलाकारं व्याप्तं येन चराचरं ।
 तत्पदं दर्शितं येन तथै श्रीगुरवे नमः ॥
 चक्षुरतिमिरात्स्य ज्ञानाक्षमश्लोकया ।
 चक्षुरश्रीलितं येन तथै श्रीगुरवे नमः ।
 तमो, प्रमथं संविद्धि दीधे समवितलिकं ।
 वायोः शरीरं संविद्धि द्वादशाङ्गुलमशर्कं ।
 सर्वदेहेषु दिव्येति शरीरं विविधं युतं ।
 कारण्य तदा सूर्यं स्थूलं परमात्मनः ।

श्रीद्विबुधा च ।

निर्गुणस्यावसीयस्य स्वस्वस्याप्यमनात्मनः ।
 कथं स्वर्गादिकत्वे च ब्रह्मण्य उपपद्यते ।
 येतन्मै स्वप्रकाशस्य स्वयं ज्योतिर्मयं विभुः ।
 निर्बिम्बकार मङ्गमायाप्यात्मानमादधेत् कथं ।
 यतो माया तमो रूपानाम्यतीति च भास्करः ।
 तथैव मायाऽप्यात्मानं माय्यतीति कुतेश्वरः ।

श्रीशिव उवाच ।

मायया सर्वलं ब्रह्मकारकं दृष्टिनां प्रभुः ।
 दुर्घटलसन्निध्याया भूषणं न तु दूषणं ।
 प्रलया जायते देवि महत्त्वं संसृजपक ।
 मद्धत उत्पद्यमानोदमद्वन्द्वारस्त्रिधाऽभवत् ।
 सात्विकादिषु भेदेन शक्तिभेदः क्रमाद्वहेत् ।
 सात्विकौ ज्ञानशक्तिः स्वात् क्रियाशक्तिश्च राजसी ।
 तामसी द्रव्यशक्तिश्च जगती मोहकारिणी ।
 दिशो बाधुश्च सूर्यश्च वरुणः सृष्टिकर्तृसकः ।
 क्रमोपपन्नाश्च विज्ञेया ज्ञानेन्द्रियाधिर्धवताः ।
 द्वापदशकैः प्रजायन्ते क्रियाशक्तीरिमिगुणाः ।
 अग्निवन्द्य विष्णुश्च शिवश्चापि प्रजापतिः ।
 कर्मेन्द्रियमता देवास्त्रासमाश्च परे सुराः ।
 इन्द्रो ब्रह्मा च रुद्रश्च शैलश्चः धैर्यसंस्थितः ।
 एते पञ्चदशादीनां मनसैव सुसाधकाः ।

Colophon.

As this codex is incomplete, the last colophon is not to be found, but at the end of its tenth chapter we find the colophon.

इति श्रीकाशी ऊर्ध्वाग्रे दशमपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकाशीऊर्ध्वाग्रेनामकतन्त्रनिबन्धस्य दशमपटला विद्यन्ते ।

No. 37. चिन्तामणितन्त्रम् । Cintāmapītantram. Substance, country-made reddish paper, 14 × 2½ inches. Folia, 12. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1696. Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating mostly of the Yonimudra, and the power and meaning of Mantras, entitled Cintāmapītantra, complete in seven chapters, including an amulet named Mātrikā-jaganmaṅgala Kavaca at the end.

Beginning. श्री नमः शिवाय ।

श्रीपार्वत्युवाच ।

देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

गुह्यपात्रे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ।

सर्वे हि परमेशान् श्रुतं तव सुखात् प्रभो ।

एवं वृक्षामि देवेश गुह्यमन्त्रं ह्यध्वज ॥

मन्त्रतन्त्रं महाेशान् चैतन्मयं तपोधन ।

योनिमुद्रां महादेव तत्त्वत्रयपरान्तरं ।

तत्त्वत्रयं महादेव कथ्यतां मे पिशाकपृष्ठम् ।

End.

न विद्यां परमेशानि दीक्षां कुर्यात् यच्चिकिते ।

दीक्षां कुर्यान्महेशानि महाविद्यासु पार्वति ।

विद्यां हि वज्रिजायान्तां प्रथमं दीक्षितां प्रिये ।

न कुर्यात् परमेशानि कदापि शूद्रजातयः ।

कवचं प्रपठेद्देवि वज्रिजायासमन्वितं ।

एतन्मन्त्रं महाेशानि यो जानाति नरोत्तमः ।

स एव तु महादेवो देवीपुत्रश्च साधकः ॥

Colophon. इति चिन्तामणितन्त्रे हरपार्श्वदिसंवादे मादकाश्रीजगद्धात्रीं नाम कवचं समाप्तम् । श्रीकाशीपदमंथरा लिखितं पुस्तकमपि तस्य प्रकाशः १९२६ ॥

From this colophon we see that this Ms. also was copied by Kālīprasād Śarmā to whom it belonged.

पुस्तकेऽस्मिन् चिन्तामणितन्त्रनामधेयी योगिसुद्धादिविषयकस्तान्त्रिकनिबन्धो वर्तते ।

No. 38. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 9. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, named Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 39. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out and torn in some parts. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 40. जगद्धात्रीपूजापद्धतिः । Jagaddhātrīpūjāpaddhatiḥ. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3½ inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains a small portion only of Jagaddhātrīpūjā-paddhati, a guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī.

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ নিম্নজগদাশীপূজাপহরেঃশ্রমাংশং বিদ্যতে ।

No. 41. जपरहस्यम् । Japarahasyam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page, with some marginal notes. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to Japas or muttering prayers, entitled Japarahasyam.

Beginning. अथ जपरहस्यं ।

जपकर्मं प्रवक्ष्यामि श्रुत्वा कर्मज्ञानने ।
येन विना न सिध्येत कल्पकोटिशतैरपि ।
विपरीतफलयेव सकलं कर्मयोगतः ।
कृत्तुकां मूर्खिं संजप्य दशधादौ जपस्य च ।
दशधा प्रजपेत् रुदये सावकोत्तमः ।
कष्टदंशे महासेतुं प्रजपेद्दशधा ततः ।

End.

अति गुह्यधर्मं सर्वैर्न प्रकाश्यं कदाचन ।
गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेच्छुभमात्मनः ।
न दीर्घं परश्रित्येभ्यो ध्यानभक्तिहीनाय च ।
प्रिये ! कुलाचार विहीनाय दुर्जनाय शठाय च ॥
देव भक्ताय शिष्याय वदान्याय महात्मने ।
देवतागुरुमन्त्रेषु समभावपराय च ।
निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पशुभ्यो नैव दर्शयेत् ॥

Colophon. इति जपरहस्यं समाप्तम् ।

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ জপরহস্যনামধেয়ী জপবিষয়কঃ নিম্নাংশী বর্ণিতৈ ।

No. 42. तन्त्रराजटीकामनीरमाख्या । Tantrarājaṭīkāmanoramā-khyā. Substance, a kind of polished bark fit for writing, 20 x 4½ inches. Folia, 159. Lines, 9-13 in a page, with a gap of nearly 1½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Śākāvda, 1648. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Tantrarāja or Kadīmatatantra, entitled Manoramā, by Subhagānandanātha, surnamed Prapañcasārasinīhara-jāprākāśa. Noticed in No. 24, 25 Tantras, of vol. 16 of descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

The colophon there is not complete. We quote from this codex the complete colophon below :—

इति दीडम नित्यतन्त्रेषु श्रीकादिमताख्यस्य परिपूर्णस्य तन्त्रस्य प्रपञ्चसार
सिद्धराजप्रकाशमभिधानेन शुभगानन्दनाथेन विरचितायां मनीरमाख्यायां
देवतादेशिकशिक्षप्रपञ्चादीनां परमार्थस्वरूपप्रकाशनपरं षट्त्रिंशपटलं
परिपूर्णं परावृष्टं । अन्यसंख्या षट्त्रिंश पटले श्रेया शिवतन्त्रमधेयम् ॥
अप्यहंसतपटिय व्याख्यायत्याः शतद्वयं ॥ २६० ॥ तन्त्रे प्रकरणान्य
श्रीमत् कादिमतादये । शतानां नवकं लेख विंशता च समन्वितम् ॥ ८११ ॥
सुक्ति भूमा न माधुर्यं भाग्यं शब्देर्हसिद्धिगा । संसृज्जुगोप्येकविंश-
त्यक्षरसंख्यायाः यन्त्राणि स्युः । २५८००२८०८८२१८१८५०६४६४ ॥

कादिमते तन्त्रे प्रीक्तानि तत्र च ।

काष्ठयन्त्राद्यनलानि आदिदर्शोत्थितानि च ।

सम्भूय श्रीकादिमते तन्त्रे व्याख्यानसंख्याया ।

श्रीमत् कादिमते तन्त्रे व्याख्यायै अन्यसंख्याया ।

सहस्राणां सादृशकं न्यूनं पञ्चाशतेतिरितं ॥ ११८५ ॥

काशमीरराजस्य गुरुः श्रीकण्ठेशो विजेन्द्रः ।

दक्षिणापथपुण्ड्रीष परिणामाद्वदीदधिः ॥

कदाचिदागती द्रष्टुं रामसेतुं हल्लैलया ।

तेनेवागुष्टहीतोऽभून्मध्ये मार्गे नृसिंहराट् ॥

तन्त्राख्यधीतशालाभिरन्यानां तेषु निर्मितौ ।

व्याख्या मनीरमाभिध्या तत्र कादिमतस्य तु ॥

शुभगानन्दनाथेन चाविंशपटलावधि ।

तदाभ्यावशिष्टानां पटलानां विनिर्गमे ॥

অতুর্দশাশী তল্লিখ্য: প্রকাশানন্দদেসিক: ।

তাঁ সুন্দরবর আশ্রমস্থান্ প্রাক্ সম্বদায়ত: ।

সমাদা শ্বেং তন্ত্রসারটীকা মনীরমা ব্যাখ্যা । সম্বদ + মক

১৫৪৮ ।

From this colophon we find that Śrīkantheśa, the spiritual guide of the king of Kāśmīra, in course of his pilgrimage to Rāmasetu, visited the king Nṛsiṃha, who studied the Tantras from him. It was at the instance of the latter that Subhagānandanātha composed this commentary, upto the end of the twenty-second Paṭals, while the remaining fourteen Paṭalas were completed by his pupil Prakāśānandadesika with his permission.

No. 43. তন্ত্রসার: । Tantrasārah. Substance, country-made yellow paper, 20 × 7 inches Folia, 282 and 3 supplementary folia, containing an index and the Yantras. Lines, 7-10 in page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of the Tantrasārah, the famous Tāntrika compilation by Mahāmahopādhyāya Kṛiṣṇānanda Bhaṭṭācāryya, published by Prasannakumār Sāstrī.

পুস্তকেঃখিন্ খীলনানন্দমহাচার্যসংগ্রহীততন্ত্রসার: সম্বদী বসন্তে ।

No. 44. তান্ত্রিকসন্ধ্যা । Tāntrikasandhyā. Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches Folia, 13. Lines, 7-8 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains Tāntrika Saṅdhyā or daily prayer according to the Tāntrika system and a general rule of worshipping Iṣṭadevatā.

पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रिकसम्प्रदायोद्भवतापूजनं च वर्तते ।

No. 45 तोड़लतन्त्रम् । *Todalatantram Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 8-10 in a page, with a gap of 1 inch sq in the middle Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, torn out, obliterate in some parts. Verse. Generally correct. Incomplete.*

An original Tāntrika work on the ten Mahāvidyās, entitled Todalatantra upto the end of the ninth chapter. Noticed in No 34 Tantras. vol. 16 of descriptive catalogue of Sanskrit Mss of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽस्मिन् तोड़लतन्त्रनामधेयी महाविद्यापासनादिविषयकतन्त्रनिरुद्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 46. दक्षिणकालिकास्तवराजः । *Dakṣiṇakālikāstavarāja Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Complete.*

This codex contains a prayer to Dakṣiṇakālikā, known as Stavaraāja taken from Uttaratāntra, an original Tāntrika work. Paraśurāma appears here as an interlocutor.

भैरव उवाच ।

स्तवराज यत्तु राम कालिकाया मनोहरं ।

यथाः स्तव्यमात्रेण कालिकायै प्रसीदति ॥

End.

पूजाजयविद्मोनाय दुष्टाय निन्दकाय च ।

गुह्यभक्तिविद्मोनाय असन्मार्गप्रवर्तिने ।

यत्तु राम प्रयत्नेन स्वदम्यतद्रदर्शयेत् ।

प्रसादाद् दर्शयेद् वापि तस्य सिद्धिर्भवेन्न हि ॥

Colophon. इन्दुहरतन्त्रे परप्ररामभैरवसवादे श्रीदक्षिणकालिकास्वराजः समाप्तः ॥ ० ॥

प्रसक्तैऽभिन् सनरतन्त्रोक्तः श्रीदक्षिणकालिकास्वराजो वर्तते ।

No. 47. दक्षिणामूर्तिपञ्जरः । Dakṣiṇāmūrttipañjarah. Substance, country-made yellow paper, 12 x 3 inches Folia, 4. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains in the form of conversation of Kārtika and Nārada the Dhyāna (description) and amulet of the Dakṣiṇāmūrti of Mahādeva.

Beginning. श्री नमः शिवाय ।

वटतस्तनुवासवद्वडटं
अग्निनिकराय विवेकमादिशन्
पद्मपतिमगवाजकन्दकायै
अर इदि आयु द्वितीर्ष्वामभागं ॥
प्रपद्य साध्वनीशानं शिरसा वेनको मुनिः ।
दिनयावनती भुक्ता पदच्छ स्तन्दमादरान् ।

नारद उवाच ।

मयवन् परमेशान सध्मान्तीषिलशास्त्रक ।
स्तन्दसेनापते स्वामिन् पार्श्वतीप्रियनन्दन ॥
यज्जपान् कवितादिया शिवे भक्तिय शायती ।
अवातिरणिमादीनां सम्पदाम्मातिरेव च ।
मृतप्रेतपिशाचानामनरत्नमरीमिता ।
सद्वाविज्ञानसम्पत्तिर्नृपराजमुपुजिता ।
वरप्रसादी देवानां सद्वाभीमार्गसम्पदः ।
नटद्रव्यस्य संसिद्धिस्तथा निगढभीषण ।
रि(क्त ?)य दारिद्र्यनाशश्च तनवप्रतिरेव च ॥
अद्भुतस्य प्रवन्धस्य सत्यस्वाख्यानमेव च ।
प्रतिभीन्नेस(य ?)नयैव प्रवन्धरचना तथा ।
भवन्धचिरकालेन तदद्भुदि हर सुमन ॥

End.

भोगयुक्तः स एव म्यान् अनुत्तां कीर्तिमयते ।
 पुष्पा' कुलकरासास्य सम्पदाने न संशयः ।
 आप्रदाद दक्षिणं राज्यं तथा बभूविमोचनं ।
 पुष्पते पाणिषम्याने कल्याणस्य वराद्रता ।
 इह भुक्ताखिलान् भीमान् तथेवाभीक्षितानपि ।
 कैलासे सुचिरं प्लिता दक्षिणामूर्तिमग्निरथी ।
 प्रसदितस्य देवस्य स्वायुष्यस्याधिगच्छति ।

Colophon. इति गुह्यनारदसंवादे दक्षिणामूर्तिप्रश्नः समाप्तः ॥ • ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

पुस्तकालये गुह्यनारदसंवादे दक्षिणामूर्तिप्रश्नः समाप्तः ॥ • ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

No. 48. दीपान्वितादीपिका । Dipānvitādīpikā. Substance, country-made yellow paper, 13 x 3 inches Folia, 19. Lines, 5 in a page, with a gap of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śākāyda 1757 Appearance, old, torn in the margins Verse and prose. Generally correct Complete

A guide to the performance of the worship of the goddess Kālī on the night of the new moon of Kārtika, by Dvija Bhairava.

Beginning. श्री गौरी गणेशाय ।

प्रथमं कालीपदप्रत्ययम्
 दीपान्वितायामिह कालिकायाः ।
 पूजाविधि र्यः शिवपञ्चवक्त्राद्-
 विनिःसृतस्तत् कलिशी त्रयीनि ॥
 याथायै खलु वेत्ति तस्य भगवत्प्रभोः प्रदायीरुहं
 वलस्य गदमं मङ्गलतिमतामुच्चापं धीरतः ।
 नाशकः किल गन्धमूत्रं च कृतामाचारसङ्घट्टिनि-
 विप्रशी विज भैरवी वितनुते दीपान्वितादीपिका ॥

तत्र पूजाविधेः कालवर्तिनत्वेन । प्रथमतः काल एकीकृते । स च रात्रि
 विधीयः ।

কাৰ্ত্তিকী মাসি দেবিশি অমাবস্যা চ যা তিথিঃ ।
 তস্যা রাবৌ বিগমেষ পূজয়েৎ কালিকাং শিবা ।
 ইতি ব্ৰহ্মস্মিততন্ত্রবচনাত্ ।

মুম্বারামি গতে সূর্যে দীপযাতা নিশামু চ ।
 ইতি তন্ত্রবচনাত্ ।

শনিপূজাদির্ক সন্মৌ নিশায়া ক্রিয়তে তু যত্ ।
 ইতি বিষ্ণুসারতন্ত্রবচনাত্ ।

রাবৌ পূজা প্রকর্তব্যে রাবাবেষ বিমৰ্শনম্ ।
 ইতি স্যৌমকীৰ্ত্তনত্ৰাচ ।

End.

নতু সন্মৌ মাত্মিকপ্রাণে কথং ন তব প্রভৃতিঃ । কথং বা এতদ্বিহতকৰ্ম্মণি
 প্রভৃতিরিত্যত আত্ম

যদিষ্টং দেবীমায়া মা পর সমীহশারং ।

বিশয়ে বহুশিষ্য সন্মৌমিচ্ছিস্তদনম্ ।

ভরং মকুতুজানী শাসনম্ নিরন্তরম্ ।

ইত্যন্তং বহুলং ॥ • ।

Colophon.

We find no colophon in this codex, but at the end of it, we find this śloka.

শাকী সাগরবাপবাজিক্রমিতৈ যবঃ কৃতৌঃ সয়া
 নরাণা মুখকোথনায় চ সত্যং মনুষ্যৈ মনুজিতৈ ।
 যচ্ছান্তির্মহাশুভমন্তরবহিঃ স্যাৎকৈবল্যং সত্যং
 অমানুজমযুক্তমুক্তময়বা সন্মৌ বুধাঃ কথ্যতাম্ ॥

No. 49. *দুর্গাগীতা* । *Durgāgitā*. Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct Complete.

A hymn to the goddess *Durgā* from the fifty-seventh chapter of the *Mundamālātāntara*.

Beginning. श्री ईश्वर उवाच ।

मानात्मन्मत्तं दिवि मानायर्क्षं प्रकाशितं ।

ब्रह्मस्वरूपं विज्ञातुं कः समर्थो महोत्तमः ।

End. शक्तिमार्गं परित्यज्य श्रीऽन्वमार्गे हि पावति ।

करस्य स मणिं त्यक्त्वा मृतिभारं प्रधावति ॥

Colophon. इति श्रीमृण्मालात्मने मन्त्रपञ्चासत्पट्टने श्रीदुर्गागीता समाप्ता । श्री ॥ श्री
तत् सत् श्री तत् सत् श्री धन्द्वरमित्यादि ।

पुस्तकेऽस्मिन् मृण्मालात्मनोक्तं दुर्गागीते वर्तते ।

No. 50. दुर्गापूजामन्त्रः । Durgāpūjāmantraḥ. Substance,
country-made yellow and reddish paper Folia, 4 Lines, 6-9 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose and versa.
Generally correct Complete.

This codex contains only the Saptamīpūjā or the worship of the
seventh lunar day of the goddess Durgā, including Validāna Mantra
or the Mantras on the sacrifice of a beast to the goddess.

Beginning. अथ सप्तमीपूजा स्वस्तिवाचनं कृत्वा सूर्यः श्रीम इति पठित्वा विल्लहचमय्या
कृताञ्जलि पठेत्

श्री मेरुमन्दारकैलास द्वि(म)वल्द्विखरे गिरौ ।

जातं श्रीफलवृक्ष त्वमस्त्रिकायाः सदा प्रियः ।

पुत्राद्युर्ध्वनङ्गद्वये नैष्यामि धनिष्कालय ।

विल्लशाखा ममाश्रित्य लक्ष्मीं राज्ञं प्रयच्छ मे ।

End. श्रीं महिषघ्नि महामाये देवदर्पनिघ्नदनि ।

छागन्तेन बलि दधि रथ मां सर्व्वतः द्विवे ॥

ततः सर्व्वमङ्गलमङ्गल्ये इत्यादि स्तुति पठेत् । यथा शक्ति प्रणामं कुर्यात् ।

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गायाः वनिदानमङ्कितसप्तमीपूजामन्त्रं वर्तते ।

No. 51. दुर्गापूजापद्धतिः । Durgāpūjāpaddhati Substance,
country-made yellow peper, 13 × 3 inches Folia, 28. Lines, 2-10 in a
page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh.
Prose and verse Generally correct. Complete

A guide to the worship of the goddess Durgā according to the
rules laid down in the Viśvasāra Tantra, entitled Durgāpūjāpaddhati,
with a stotra or hymn to the goddess from the Tantra, consisting of
one hundred special names of the goddess, entitled Durgāśatanāma-
stotram and an amulet of that goddess from Kubjikātantra, named
Śrīdurgākavacam.

Beginning. दुर्गापूजापद्धतिः । अथ प्रातःकर्म । त्राघ्ने मूर्ध्ने चत्याय श्रद्धायाभ्युप-
विश्य स्वशिरसि स्थिताधोमुखसहस्रदलकमलकविंशकालगतविकीर्णाकार-
हंसव्य पीठे गुरुं आरुह्य ।

End. एवं प्रार्थ्य संहारमुद्रया निर्माल्यं गृहीत्वा देवतां हृदयमानीय ऐशान्यां
मण्डलिकां कृत्वा तत्र किञ्चिदुच्छिष्टदेव्यादिकं दत्त्वा श्रीं शेषिकायै नमः
इति निवेद्य चमस्तेति विसर्जयेत् । ततः पादोदकं पीत्वा निर्माल्यं
शिरसि विधृत्य यथासुखं विहरेत् ।

Colophon. इति विश्वसारसम्भत्ता पूजापद्धतिः समाप्ता ॥

Beginning. दुर्गास्तनामस्तोत्रम् ।

ईश्वर उवाच ॥

शत नाम प्रवक्ष्यामि शृणु कर्मलामने ।
यस्य प्रसादमात्रेण दुर्गा प्रीता भवेत् सती ॥
श्रीं सती साध्वी भवप्रीता भवानो भवभीषनी ।
आर्था दुर्गा जया चाद्या विनेता शूलधारिणी ॥

End. भीमामावस्या निशाभागे चन्द्रे शतभिषां गते ।
विलिख्य यः पठेत् स्तोत्रं स भवेत् सम्यदा पदम् ।

Colophon. इति विश्वसारसम्भत्ते दुर्गास्तनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

Beginning. श्रीदुर्गाकवचम् ।

ईश्वर उवाच ॥

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कवचं सर्वसिद्धिदं ।
पठित्वा धारयित्वा च नरो सुखेन सहटात् ॥

অশ্রুত্বা কবচং দেবি দুর্গামন্থস্ব যৌগয়েৎ ।
 স জাগ্রোতি ফলং তস্য পরে অ মরকং ব্রজেৎ ॥
 • End. রণে রাজকুলি বাদে সর্জ্যং বিজয়ী ভবেৎ ।
 সর্জ্যম পূজামাগ্রোতি দেবীপুত্র ইব দিতী ॥

Colophon. ইতি কুলিকাভাষ্যে শ্রীদুর্গাকবচং সমাপম্ ।

বিশ্বরূপম্—পুস্তকঃখিনী বিশ্বেসারতন্ত্রসম্বন্ধতা দুর্গাপূজাপদ্ধতিঃ বিশ্বেসারতন্ত্রোক্তং দুর্গায়তনাম-
 সৌখ্যম্, কুলিকাভাষ্যোক্তং শ্রীদুর্গাকবচং অ মরকং ॥

No 52 দুর্গাপূজাপ্রয়োগঃ । Durgāpūjāprayogaḥ. Substance,
 country-made yellow paper, 9 × 4 inches Folia, 18. Lines, 5-8 in a
 page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh.
 Verse and prose Generally correct Complete.

Another guide to the worship of the goddess Durgā from a
 different Tantra, entitled Durgāpūjāprayogaḥ, with an amulet of the
 goddess from the Māyātānta.

Beginning দুর্গাপূজাপ্রয়োগঃ । শ্রী নমো দুর্গায়ে । অথ দুর্গাপূজাপদ্ধতির্লিখিতেন
 ততাদৌ সামান্য্যায়ৈ কুৰ্য্যাৎ যথা স্বর্গান ত্রিকোণত্বেভূবিস্বং বিলিখ্য
 শ্রী আধারশক্তয়ে নম ইত্যাদি সপুণ্য ফড়িতি পাক প্রচাল্য সাধার মণ্ড
 তব নিধায় নম ইতি মন্ত্রেণ জলিনাপুর্য়াকুশমুদ্রয়া সূর্যমণ্ডলাৎ শ্রী মণ্ডে অ
 যমুনে চেব গৌদাধরি সরস্বতি । মন্ডেদি শিশু কাধিরি জলিঃখিনী সত্রিধি
 ক্রব । ইত্যনেন সৌর্যমাষাষ্ট্র পঞ্চবেণ মন্ডাদৌমিঃখিন্য চেমুদ্রা প্রদর্শন শ্রী
 ইতি দম্বা জগা ফড়িতি তন্ত্রলিগ দ্বারপূজা কুৰ্য্যাৎ ।

End. ততী লিখ্যায় শিরসা ধৃত্বা যমলিৎ বানহস্তে ক্রুত্বা দক্ষিণকণ্ঠস্থায়
 মাঘাবীজ বিলিখ্য শ্রী যং য ম্ভয়ানি পাঠেন যৌ মাং পশ্যতি অমুবা । স
 এব দাসতী যাতু রাজানী দুঃস্থদয়ঃ ।

ইতি মন্ত্রেণ ললাটে তিলকং ধৃত্বা নৈবেদ্যেণ কিঞ্চিৎ স্তোত্রম্ অম্বদ যথা
 যোগ্যম্ দद्याৎ ।

Colophon. ইতি দুর্গাপূজাপ্রয়োগঃ সমাপম্ ।

After colophon the Gāyatrī of the goddess is given, viz.—

अस्या गायत्री । महादेव्यै विद्महे दुर्गायै धीमहि तन्नी देवी प्रचोदयात् ।
इति गायत्री ।

Beginning. दुर्गाकवचम् ।

दुर्गे मातर्नमो नित्यं देवदरपविनाशिनि ।
भक्तानां कल्पलतिके नारायणि नमोऽस्तुते ।
सर्वभद्रलभद्वल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
शरत्त्रये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

End.

अज्ञात्वा कवचञ्चेतत् दुर्गामन्त्रान्तु यो कपेत् ।
अप्यायुर्निर्धनो मूर्खो भवत्येव न संशयः । श्रीं तत् ।

Colophon. इति श्रीमायातन्त्रे तृतीयपटले दुर्गाकवचं समाप्तम् ॥ ४ ॥

No. 53. दुर्गास्तवः । Durgāstava. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 7-8 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Durgāstavaḥ. Anonymous.

Beginning. ब्रह्मविष्णुशिवा कृपुः ।

देवि प्रसौद परमैःखिलमूलरूपे
चिद्रूपिणी परमवृक्षतरा सदासि ।
न श्रूयसे न च दृश्यापि च स्मरसे त्वं
न ध्यायसे च परमासु हृदा नमसे ।

End.

एवं शिव सकलपुरुषमुपहृषं
भीमं विनेत्रमपि सत्त्वपरं मद्विशं ।
त्यज्या कथं कृतविभावतरा स्थितासि
ह्रीर्न निरोध दारा खलु जीवशाखान् ॥

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकैःखिन् दुर्गास्तवः वर्तते ।

No. 54. दुर्गाकवचम् । Durgākavacam. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folio, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains an amulet of the Goddess Durgā from the Viśvasāratāntra.

Beginning. अथ दुर्गाकवचम् ।

अथ ब्रह्माग्निं कवचं मृदुलं कमलानने ।

यं गाला साधकाः सर्वे लभन्ते दिवमुत्तमा ।

End.

एवं स्थितासि देवि त्वं त्रैलोक्येश्वरसत्त्विके ।

इत्यस्मिन् सर्वगारेषु दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ।

Colophon. इति श्रीविश्वसारतन्त्रे दुर्गाकवचं समाप्तं । श्री गन् गन् ।

पुस्तकेऽस्मिन् विश्वसारतन्त्रोक्तं दुर्गाकवचं विद्यते ।

No. 55. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 4. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains two prayers to the Goddess Durgā each consisting of one hundred special names of the Goddess entitled Durgāśatanāmastotram, one from the Muṇḍamālātāntra and the other from the Viśvasāratāntra, and an amulet of the Goddess from the Kubjikātāntra.

पुस्तकेऽस्मिन् विश्वसारतन्त्रोक्तदुर्गाशतनामस्तोत्रं, मुण्डमालातन्त्रोक्तदुर्गाशतनामस्तोत्रं कुब्जिकातन्त्रोक्तदुर्गाकवचं च वर्तते ।

No. 56. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 14×3 inches. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā and the Brahmaḡāyatrī with its explanation.

Beginning.	दुर्गास्तोत्रम् । ओं दुर्गा शरणम् । स्तुतिर्गया । ओं दुर्गा शिवा शान्तिकरी ब्रह्मार्थो ब्रह्मणः विद्या । सर्वलोकापथिवीध प्रथमानि सदाशिवी ॥
End.	कायेन मनसा वाचा ततो नान्या गतिर्मेम । अन्यारेण भूताना द्रष्टुल परमेश्वरि ॥
Colophon	लिखितोऽयं श्रीमधुसूदनदेवशर्मा ओं गुरवे नमः ॥

No. 57. नारदपञ्चरात्रम् । Nāradapañcarātram. Substance, country-made yellow paper, 16 x 4 inches. Folia, 125. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. - Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A very old Vaiṣṇavatāntra on the superiority of Viṣṇu, by Nārada, called Nāradapañcarātra. Nāradapañcarātra contains the following six parts (1) Lakṣmīsaṃhitā, (2) Jñānāmṛitasārasaṃhitā, (3) Paramāgamacūḍīmaṇisaṃhitā, (4) Pauṣkarasaṃhitā, (5) Pādmasaṃhitā, (6) Vṛiddhabrahmasaṃhitā. See India office Catalogue, Part VIII Tantras, Page 846, No. 2530. This codex contains the Jñānāmṛitasāṃhitā which consists of five parts, called Rātras. As this book has been already published by Rev. K. M. Banerjee in Bibliotheca Indica, we need not give here a detailed description of it.

Although from external appearance this manuscript differs from the printed books in the last part only, as it contains twelve chapters whereas the other contains eleven only, but on a careful perusal we find that the matter is the same in both, chapters being correctly divided in the printed book, and wrongly divided in the present Ms. In the Ms. we find the abrupt elevation from the fourth chapter to the seventh, though there is no omission of matter, as we find on comparison with printed books.

पुस्तकैऽयिन् नारदपञ्चरात्रस्य शान्तस्तोत्रसहितं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 58. निरुत्तरतन्त्रम् । Niruttaratantram. Substance, country made reddish and yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 26 (of which fol. 24 are reddish, with a gap of ½ inch square in the middle, and the rest are yellow without any gap). Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Generally correct. Complete.

An original Tantra attributed to Mahādeva containing various information about the Goddess Dakṣiṇīkālīkā, and the Kaula form of worship. Noticed in No. 285 of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra. It is complete in fifteen chapters and is named Niruttara or 'without answer', as Mahādeva answered here all the questions put forth by the Goddess Durgā, rendering her quite speechless.

Beginning. श्री नमः परदेवताये ।

देव्युवाच ।

सर्वविद्या पुरा शोक्ता यन्मन्त्रादिकानि च ॥

नानाभावप्रभेदेन सम्यगे जायते प्रभी ॥

भावेदेन कथय लोकनितारकारक ।

सर्वेषां तन्त्रमन्त्राणां सिद्धान्तं विशुद्धतम् ॥

पाशामाराधना केन भावेन परिलायते ।

पावां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ।

तत्प्रकारमयं सर्वत्र येन यामि निरुत्तरं ॥

End—

पावमानः परानन्दः परमानः परोरसः ।

पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पाययाम्यहम् ।

पावमानं विद्या जप्त्वा वायुवीजिन शोधयेत् ।

रमिति वज्रबोजेन सदृशं मन्त्रमिदं ।

काली तारा महाविद्या शोदयेत् सुवनेश्वरी ।

भैरवी ह्रिमन्त्रा च विद्या धूमावती तथा ।

वज्रला सिद्धिविद्या च मातङ्गी कमलाक्षिका ।

एता दशमन्त्रा विद्या सिद्धिविद्याः प्रकीर्तितः ।

कालीतारा तथा किंवा मातङ्गी सुवनेश्वरी ।

अप्रपूर्णा तथा दुर्गा सद्धिवाधुरमर्दिनी ।

शक्तिरिति विपुला भद्रे भैरवी वज्रला तथा ।

विपुटा च तदा नित्या कमला च सरस्वती ।
 जयदुर्गा तथा भद्रे तथा विपुरमुन्दरी ।
 अष्टादश मन्त्राविद्या तन्त्रादौ कविता प्रिये ।
 नाम कालविग्रहिः स्यात् समया समशदिर्घ ।
 न वारतिद्यनचत न योगकरं तथा ।
 सिद्धिविद्या मन्त्राविद्या शिवेन कविता पुरा ।

Colophon.

इति निरवतन्त्रे देवीशरभंवादे पञ्चदशः पटलः । + १०१०१०१

विशेषम्—पुस्तकेऽस्मिन् निरवतन्त्रनामत्रेयमन्त्रिपूजादिविषयकः तन्त्रनिबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 59. निर्व्याणतन्त्रम् । *Nirvāṇatantram*. Substance, country-made reddish and colourless paper, $14 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20 (of which fol. 3 and 4 are wanting, and folia 6, 10, 12 and 19 being colourless, the rest being reddish). Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Bengali era 1211 (?) Śākābda 1709. Appearance, old. Generally correct. Complete.

A original Tantra treating mostly of the origin of the universe and its description, the mundane creation, Goloka and other celestial regions, Tattvajñāna, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables, and the characteristics of an Avadhūta hermit, generally named Vṛihannirvāṇatantra. Noticed in No. 274 of Dr. Rajendralal Mitra's Notices of Sanskrit Mss.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ।

केलासुपवर्त्तते रम्ये नागारमोपरीभिने ।

विपरीतरतामला अष्टौ पञ्चदश मङ्गरं ।

अष्टिकोशाच ।

निराकारं निर्गुणं च मुक्तिनिन्दारिवर्जितं ।

मुनिन्यं सर्वकर्मार्थं सर्वतोत्तमं मुनिपते ।

सद्वादिरहितं नामं किमाचारं वीतिहितं ।

तन्त्रादुत्पत्तिर्देवस्य किमाचारश्च ज्ञातये ।

श्रीगङ्गा सदाय ।

गङ्गा देवि परं तत्त्व वर्णुतीतां वरेश्वरीं ।
 गुणालयां गुणातीतां नृसिनिन्दाविवर्जितां ।
 आकाररहितां नित्यां तयारागादिवर्जितां ।
 पुजनार्थाय देवेशि स्वयमुत्पत्तिकारिणीं ।
 येन रूपेण ब्रह्माण्डा जायन्ते गङ्गा तच्छिवे ।
 आकाशाज्जायते वायु वायोदत्पद्यते रवि ।
 रवेरुत्पद्यते तोय तोयादुत्पद्यते मही ।
 पञ्चभूतैश्च ब्रह्माण्डा भवेयु पर्यन्तात्मजे ।
 ब्रह्माण्डव्यापनार्थाय कूर्मपूठे छानन्तक ।
 तन्मूर्द्धि बालुकाकारा ब्रह्माण्डा बहव स्थिता ।
 कारण्यवारि मध्ये तु कूर्माय रति नित्यम् ॥
 अहमेव दिग्भिन पालयामि पुन पुन ॥

End

इति ते कथित कान्ते अतुराग्रसल्लसण ।
 न वक्तव्य पशीरये प्राणान्तेऽपि सुरेश्वरि ।

Colophon

इति अष्टिकागङ्गासदादे निर्व्याचतन्ते अतुर्दश पटल ॥ श्रीकालीप्रसाद-
 शर्मेण स्वाचरमिदं सन (१२) ११, १०८, २६ ज्येष्ठ ।

From the colophon we find that this Ms was copied by Kali-
 prasad Sarma on the 26th day of the Jaisrtha of the Bengali era
 1211, Sakavda 1709

विषय । १। ब्रह्माण्डोत्पत्तिकथनं । १। सृष्टिमिदपत्तं । ३। प्रकृति
 प्रशंसा । ४। सञ्जासाद्यब्रह्माकथनं । ब्रह्माण्डलक्षणं । ५। ६। ७।
 ८। गीलीकादिकथनं । ९। १०। ज्ञानपदकथनं । ११। तत्त्वज्ञान
 कथनं । १२। वैश्ववत्तत्त्वकथनं । १३। दशाक्षरमन्त्रमाहात्म्यं । १४
 अवधूतलक्षणकथनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डोत्पत्त्यादिविषयकी निम्नाण्यतन्माभिधेयं तन्निदन्ती वर्णते ।

No. 60. नीलतन्त्रम् । Nilatantram. Substance, country-made reddish paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 1-8 in a page with a gap of nearly one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1698. Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work attributed to Mahādeva, treating of the worship of a form of Māyā named Nilasarasvatī, attended with the performance of the Śakta rituals belonging to that worship, complete in 15 chapters, entitled Mahānilatantram.

Beginning. श्री नमस्तारायै ।

कैलाशशिखरासीन भैरवं कालसंस्थितम् ।
सत्वाच्च सादरं देवी तद्वचसि समाश्रिता ॥
पुरा प्रतिश्रुतं देव काली-तन्त्रप्रकाशने ।
नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्य सदाशिव ।
यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी तु विजयते ।
यज्ञशाला साधकाः सर्वे नान्यज्ञानसमाश्रिता ।
यस्य तु ज्ञानमात्रेण कविता चित्तमोदिनी ।
भवत्युप सदादेव कथयत्य समासतः ।

End.

एतत्तन्त्रं महेशानि न प्रकाशं कदाचन ।
गुरोराज्ञा विना देवि प्रकाशान् तन्त्रमेव च ।
विशिष्टानि महेशानि कुर्व्याच्चेव वराजने ।

Colophon.

इति श्रीमद्नीलतन्त्रे सर्वतन्त्रीतन्त्रीतने श्रीभैरवपार्ष्णीसम्पादिते पञ्चदशः
पटलः । इति श्रीमद्नीलतन्त्रं समाप्तं ॥ श्रीकालीप्रसादमर्कच. भावर-
मिदं । शकाब्दा १६९८ वैशाखस्य अतुर्दशदिने समाप्तम् ॥

From this colophon we see that this Ms. was copied by Kālī-
prasād Śarmā and the copy was completed on the fourteenth day of
Vaiśākha in the Śaka 1698.

विषयाः— १ । नीलसरस्वत्याः सिद्धमन्त्रकथनम् । २ । १ । नीलसर-
स्वतीपूजानुष्ठानविधिकथनम् । ४ । पुररथविधिकथनम् । ५ । होम-
विधिकथनम् । ६ । दिव्यासुपेयविधिकथनम् । ७ । पूजायाः सामविधि-
कथनम् । ८ । दिव्यादिभावानां नियमकथनम् । ९ । श्रीमातृमातृ-
कथनम् । शिवमाधनकथनम्, सुरासाधनकथनम्, मन्त्रादिश्रीधनम् । १० । नील-
सरस्वत्याः पूजाकथनम्, तारासकथनम्, मन्त्रोद्धारविधिकथनम् । ११ ।

दीप्याः क्षयविधिकथनं, कथं, भोगसाधनकथनं । १२ । यत्कर्मक्षय-
कथनं । १३ । आमुष्मापकारकथनं, वमीकरयविधिकथनं । १४ । सुरा-
गोधनं । १५ । महाभोजनकथनं, गृष्टिकासिद्धिकथनम् ।

पुस्तकेऽपिन् दुर्गासङ्करकथाच्छ्रित्ति भोजसरस्वतीपूजाविषयककथननिबन्धो वर्तते ।

No. 61. पार्थिवशिवकवचम् । *Pārthivaśivakavacam.* Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

An amulet to be read in the worship of a Śiva-phallus made of earth, from the Uttaratantra, called *Pārthiva Śivakavacam*.

Beginning. ओं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचम् ।

पार्वत्युवाच ।

देवदेव महादेव विदपाधमिच्छीयन ।

कृपया कथ्यतां देव पार्थिवस्य महाप्रभो ।

End.

खेडाणु मदितं देवि कवचं सर्वकामदं ।

न दीयं कस्यचिद्द्रे यदीच्छेदात्मनो हितं ।

काम्यैस्त्वय्यने यत्र पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।

तत्रैव प्रपठेत् देवि फलाधीं फलभाग् भवेत् ॥ श्री

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे देवीश्वरसम्वादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तम् ।

वरं प्राप्तपरित्यागः शिरसी वापि कर्त्तव्यं ।

मलमभ्यर्च्य भुञ्जीत भगवन् विच्छीयनम् ।

पुस्तकेऽपिन् उत्तरतन्त्रोक्तं पार्थिवशिवकवचं विद्यते ।

This codex contains along with it (1) a prayer to the Goddess *Indrākṣī* or *Durgā*, called *Indrākṣīstava* from *Nandikēśvarasāhita*, (2) a prayer to the Goddess *Bhavānī*, called *Bhavānyastakam*, by *Śankarācāryya*, (3) a treatise on the various kinds of *Upacāras* or articles of worship, and (4) a prayer to *Viṣṇu* from the *Kūrmapurāna*, called *Viṣṇustotram*.

No. 62. पार्थिवशिवपूजा । Pārthiva Śivapūjā. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3 inches. Folia, 8 (of which 5 contain Pārthiva Śivapūjā, and the remaining 3 contain an amulet to Pārthiva Śiva). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse Generally correct. Complete.

A guide to the worship of Pārthiva or earthen Śiva called Pārthiva Śivapūjā with an amulet of the same, from the Uttara-tantra.

Beginning of *Parthiv Sivapuja*. श्री नमः शिवाय । व्याघ्रवन्द्ये कल्याणाय नमः ।
वा उपविष्टः श्रीं आचारगतिं कल्याणाय नमः । इत्यामनं संपूज्य
ततोत्तरमुखो भूयोपविशेत् ।

End of *Parthiv Sivapuja*.

लिङ्गस्त्वं महापुण्यं यः श्रयोति सदा नर ।
नोत्पद्यते च संसारे ध्यानं प्राप्नोति शश्वतम् ॥
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन श्रद्धाशुद्धिसंभवं ।
पापशुद्धिं निश्चिन्तः प्राप्नोति परमं पदं ॥ ८ ॥

Colophon. इति लिङ्गस्तोत्रम् ।

Beginning of *Parthiva Sivakaracam*. श्रीं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

श्रीपार्वत्युवाच ।
देवदेव महादेव विरूपाक्ष चिन्मीलन ।
कृपया कथ्यतां देव पार्थिवस्य महाप्रभो ।
कवचं दुर्लभं तस्य श्रौतुमिच्छामि साम्प्रतं ॥

End of *Parthiva Sivakaracam*.

श्रेष्ठान् गदितं देवि कवचं सर्वकामद ।
न दीयं कस्यचिद्देवे यदीच्छेदात्मनो हितं ।
क्राम्ये स्वस्तयेन यत् पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।
तत्रैव प्रपठेद्देवि फलादायं कलभाम् भवेत् ॥

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे देवीशरत्स्वादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ १ ॥ श्रीं नमः ।

सम् ॥ १ ॥ श्रीशिवाय नमः ॥ १ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पार्थिवशिवपूजा पार्थिवशिवकवचं च वर्तते ।

No. 63. पुरश्चरणलहरीतन्त्रम् । Puraścaraṇalaharītantram. Substance, country-made reddish paper, 11 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work dealing with the process of acquiring proficiency in Mantras, entitled Puraścaraṇalaharītantra, with a praise of the sight of Chāyāpuruṣa or Ātmā named Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam, from Śāṅkaragītā.

Beginning. श्री नमो गुरवे ।

कृपया उवाच ।

प्र(पु)ष्काम्येकं मङ्गलमाय नारदो मङ्गलम् ।

शिवस्तं देवदेवस्य पार्वत्याय मङ्गायुने ॥

एकीश्वर्यमानेय सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् ।

किं पुरश्चरणं देवि कथं वा क्रियते वद ।

End.

नारद उवाच ।

सर्वत्र शूद्रजातीनां निषिद्धा हि पुरस्क्रिया ।

चन्द्रसूर्योपराने च शूद्रस्य सिद्धिरुत्तमा ।

जायते सुभगे मातर्गुरौ भक्तिर्भवेद् यदि ।

तदा सिद्धिमवाप्नोति गुरुभक्त्या विश्रितः ।

गुरुद्वारा पुरश्चर्या शूद्रजातिषु सम्प्रसा ।

डाकिनी शक्तिनीमन्त्रं नाकिनीं चाकिनीमया ।

साकिनी चाकिनीमन्त्रं प्रत्यहं प्रजपेत् सुधीः ॥

न जपेद्यदि मृतात्मा दम्भया वा विधायि वा ।

तदा सर्वं भवेद्यद्ये डाकिन्यादेर्हृषी भवेत् ।

आलीलां तु मङ्गाविद्यां अपेत् सिद्धिं प्रजायते ।

पुष्टाश्चिह्नवाच ।

पादपद्मं मङ्गलमाय कदा पश्यामि तदद् ।

स्मृतिं ते सुभगे मातरागच्छामि तवान्निकं ॥

नास्त्रयेभ्यो नमो नित्यं येषां भिक्षोपजीविका ।

इन्द्रका प्रययौ शीघ्रं नारदो व्याससन्निधिं ॥२०॥२॥

Colophon. इति पुरश्चरणलहरीतन्त्रेऽष्टमः पटलः ॥२०॥

As Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam contains only a few ślokas, we quote the whole thing below :—

अथ भद्ररगोताया जायापुष्पदर्शनमाहात्म्यम् ।

ईश्वर उवाच ।

आमर्दं महादेवि यः पश्यति खगोचरे ।
उद्धरेत् सततोवापि कुलमन्त्रोत्तरं धृतम् ।
पिबोऽभयतः पद्म पतिपद्मं तथैव ।
गुरोरेककृते देहि सप्तमात्मनि मानवः ॥
सकृत्पद्मिने देहं जायापुष्पजिह्वं सुन्दरि ।
यः पश्यति महाभागे तस्य पुण्यफलं यत्तु ।
ब्रह्मज्ञानेन यत् पुण्यं यत्पुण्यं कृणुदर्शने ।
नयायाहे तु यस्तुष्टिर्दृष्टिमात्रेण तत्फलम् ।
केदारे च फलं धीत्वा यत्फलं लभते नरः ।
ततः कीदृशा च गुणितं आकाशे दीहदर्शने ।
वाशाचक्षो तनुयानि यत् फलं लभते नरः ।
ततः कीदृशा च गुणितं आकाशे दीहदर्शने ।
प्रयानि वपनं कृत्वा यत् पुण्यं ब्रह्मोपासने ।
ततः कीदृशा च गुणितं आकाशे दीहदर्शने ।
सत्यं सत्यं पुनः सत्यं सत्यमेव मुनिधितम् ।
इयं हि महती विद्या न दीया यत् कल्पयितुम् ।
अन्धोऽर्थकामसोऽप्यनु लभते नात्र सशयः ।

No. 64. प्रत्यङ्गिराकवचम् । Pratyangirākavacam. Substance, country-made yellow paper, 10½ x 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page (having writings in the margin on the last page). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete

An amulet to the Goddess Pratyangirā from the Rudrayāmāntantra, entitled Pratyangirāmahāraksāstavarājāḥ.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

श्रीदेव्युवाच ।

भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वेश्वरार्थपारयम् ।
देव्या. प्रत्यङ्गिराशय कवचं यत् प्रकाशितम् ।

End. नमः शिवमधोयानी निचं वा धारयेन्नरः ।
 अकृतोभयसञ्चारः सर्व्वेव विजयी भवेत् ।
 न कापि भयमाप्नोति न च कापि पराश्रवं ।
 न दुःखं क्वचिदाप्नोति सर्व्वेव सुखमाप्नुयात् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसमीपे चयताराख्य भौतपरमव्यतोमन्त्रपत्रे प्रत्यङ्गिराख्य महा-
 रचःशिवराजः समाप्तः ।

9 लक्ष्मीकान् ब्रह्मसमीपे कप्रत्यङ्गिराकवचं विद्यते ।

No. 65. प्रत्यङ्गिरा, विपरीतप्रत्यङ्गिरा । Pratyangirā, Viparīta-pratyangirā. Substance, country-made yellow paper and foolscap paper, $9\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12 (of which folia 5 are foolscap and the rest are country-made). Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct Complete.

This codex contains two Tāntrika works viz. (1) Pratyangirā, (2) Viparīta Pratyangirā. The former contains a prayer to the Goddess Pratyangirā and the process of Homa (oblation to fire) in honour of the Goddess and a great Mantra relating to the Goddess by Mahādeva himself entitled Mahāpratyangirā. The latter is another Mantra relating to the Goddess from the Bhairavatantra.

Beginning of Pratyangirā. श्री नमः प्रत्यङ्गिराये ।

यन्नामैव समस्तमन्त्रफलदं यत् पूजनं पूजनम् ।
 यद्दानं निखिलाद्यसंघट्टनं ज्ञानाग्नि सन्दीपनम् ।
 यदाद्यः श्रुतिनिर्दिष्टा नष्टि फल व्यावर्चयन्ते कश्चिद्
 येऽमी धीरनरावतारवस्तुराक्षीभी गुरुभ्यो नमः ॥

श्री नमो प्रत्याङ्गिराक्षीमस्य महादेवस्य विरजुष्टुष्टम् । श्रीप्रत्यङ्गिरादेवता
 मनाभीष्टसिद्धये विनिधीगः ।

End. त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नित्यं तस्य शत्रुत्वधी भवेत् ।
 सोऽपि दुःखालकी देवि विपु कृत्वा प्रसन्नयः ।
 कूटस्थं कुरुते दिव्यं विदितुं बीजपञ्चकम् ।
 फट्कारेण समाख्यातं रचयेत् साधकोत्तमम् ।

Colophon. इति श्रीवृषेश्वरगुरुपाणिबिरचितमहामन्त्रे विनिर्गतश्रीभाषितमहाप्रत्य
द्विरासिद्धमन्त्रोरे महारक्षा महामन्त्रादिका महामन्त्रद्विरा समाप्ता ॥ श्री ॥

Beginning of Viparitapratyangira. अथ प्रत्यद्विरामहामन्त्रः । भैरवतन्त्रे ।

परं ब्रह्मारजोविष्णुः शेषदेवी महेश्वरः ।

वरदः सर्वदेवानां प्रजपेक्ष समाहितः ।

परं रजः शेष वरद इति- नवाक्षरमन्त्रस्य पुरश्चर्यं कृत्वा प्रयोगं कुर्वन् ।

यथा संपूज्य एतन्मन्त्रं अष्टोत्तरसहस्रं शतं वा प्रत्यक्षं प्रजप्य क्षणविंशति दिन-

पर्यन्तं अष्टोत्तरशताब्दतिप्रत्यद्विरास्तीर्णं पठेत् । सर्वकाम सिद्धिर्भवति ।

यथा श्रीं नमो विपरीतप्रत्यद्विराये । श्री श्रीगुरुवे नमः । श्रीं ह्रीं

महामन्त्रद्विरे प्रेतकपालधारिणि दुर्गापद्मवसतसर्वस्वरश्चेदिनि सर्वविघ्न-

विनाशिनि महामकरबालधारिणि चण्डि चामुण्डे पराङ्गतविरुपे यन्त्रमन्त्र

प्रयोगादिक फर फर सिद्धियाग्निं श्रीं श्रीं श्रीं ह्रं ह्रं ह्रं महामारो

प्रमर्दिनि दुष्टान् यस्य यस्य अल अल कम्प कम्प के के के चय दृष्ट ।

End. महामुर्गे तारिणि वधवन्धनिष्पदिनि सर्वसिद्धिप्रदायिनि स्व स्व शं श्रीं श्रीं

Colophon. इति भैरवतन्त्रे विपरीतप्रत्यद्विरा समाप्ता । + + +

पुष्पकेशिन् प्रत्यद्विरा विपरीतप्रत्यद्विरानामधेयौ तान्त्रिकनिबन्धौ वर्ज्येते ।

No. 66. वगलामुखीकवचम् । Vagalāmukhīkavacam Substance, country-made red paper, 17 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and torn out. Verse. Generally correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalāmukhī from Sanatkumārtautra.

Beginning. अथ वगला कवचं ।

भैरव उवाच ।

अथ देवि जगन्मातर्जगदानन्दकारिणि ।

भक्तानां कार्यसिद्धये कवचले प्रकाशितं ।

यस्य प्रसादाद् ब्रह्मापि अखिलान् सृजति स्वयम् ।

पाशयति च ततो विष्णुर्नामयति च महेश्वरः ।

End अन्नात्मा कवचं देवि यदीच्छेत् साधितुं नरः ।

निम्बले दाति तत्सर्वं अरयो रीदने यथा ।

इति सत्यं महेशानि सत्यं सत्यं वदाम्यहं ।

अथ इति च कुर्वन्ति ते च पातकिनी नराः ।

२ गोपनं कुरु यत्नेन प्रकाशे ब्रह्मदा भवेत् ।

Colophan. इति सनत्कुमारतन्त्रे भैरवभैरवीर्सेवादे श्चोवगलाक्षद्वयं समाप्तम् । ० ० ।

पुस्तकस्थितं सनत्कुमारतन्त्रोक्तवगलामुखोक्तद्वयं वर्धते ।

No. 67. **मन्त्रप्रकरणम् ।** Mantraprakaraṇam. Substance, country-made colourless paper, 14 × 3 inches. Folia, 5 (of which the fol. 2 are wanting) Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out, worm-eaten. Prose. Generally correct. Complete (except the first 2 folia).

This codex contains Vija Mantras of some Gods viz Rāma, Vāmaṇa, Kṛiṣṇa, Śiva, and of some Goddess' viz. Annapūrnā, Śyāmā, and Durgā.

यद्योऽयं मन्त्रप्रकरणमभिध. रामादिदेवतानां योजनसम्बद्धः असम्पूर्णो वर्धते ।

No. 68. **महिम्नः स्तवः ।** Mahimnastavaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse Not correct. Complete.

This codex contains a prayer to Śiva named Mahimnastavaḥ, by Paṣṣadanta. Noticed in No. 23 Tantras Appendix.

विश्वरूपनृकपूर्वम् ।

No. 69. महिम्नः स्तोत्रम् । Mahimnah stotram. Substance, country-made reddish paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15. Lines, 4-6 in a page (the text being in the middle in bigger character, and the commentary on both sides of the margin). Date, 1. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Not complete.

Another copy of the same work with its commentary.

पुस्तकैः किन् सटोक महिम्नः कोषं वर्धते ।

No. 70. मायातन्त्रम् । Māyātāntram. Substance, country-made yellow paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyātāntra, noticed in app. Tantras No. 5. In that number the work is erroneously said to be complete in 6 paṭalas, but really it is complete in thirteen paṭalas, as we see in this codex. We give a description of this Ms. below.

Beginning. श्री नमः परमेश्वराय ।

ईश्वर उवाच ।

मया देवि प्रख्यामि तन्त्रमन्त्रान् यथा पुरा ।
 तोयव्याप्तं तु सत्त्वं स्वर्गं मर्त्यं रसातलम् ॥
 विश्वे चैकार्णवीभूते न सुराः सुरमानवाः ।
 नैव चित्तिनं वा किञ्चित्तोयमन्त्रावशेषितम् ॥
 तदा विश्वम्भरा देवात् सिद्धदा समजायत ।
 ध्यात्वा सर्गादिसमग्रे सायां सप्पार च प्रभुः ॥
 तदा वटदन्तं भूत्वा तोयान्तः समवस्थिता ।
 ततो नारायणं देवं सा दधार स्खोलयाम् ॥
 विश्वप्पार तदा तोये स्वेच्छाप्पारः स्वयं प्रभुः ।
 विश्वरम्भं वटदन्ते तोयेषु परमेश्वरं ।
 वटदन्तस्थितस्तव मार्कण्डेयी महासुनिः ।
 ददर्श परमेशानं शिवमव्यक्तदपिणम् ॥

End.

इदं तत्त्वं महेशानि त्रिषु लोकेषु शोधितं ।

सर्गसिद्धिपरं साक्षात्प्राप्तकलाश्रमं ।

* कल्पद्रुमसमं श्रेष्ठं पूजयेत् श्रियमाप्नुयात् ।

पठनाद्वारणात् सर्वपापं क्षयति निश्चितं ।

विवादि जयमाप्नोति धने धनपतिर्भवेत् ।

ययात् वाञ्छति तत् सर्वं भवत्येव न संशयः ॥

Colophon.

इति नायातन्त्रे श्रीशिवपार्वतीसंवादे त्रयोदशपटलः । ० ॥ श्रीधनश्याम

देवशर्माः स्वाक्षरम् ॥

From the colophon we see that this Ms. was copied by a Brāhmana named Ghanaśyāma Devaśarmā.

पुस्तकेऽस्मिन् नायातन्त्रं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 71. मृत्युञ्जयगीता । Mṛityuñjayagītā Substance, foolscap paper. Folia, 3. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This codex contains the Mṛityuñjayagītā from the Jñānapradīpa-mahātāntṛa, in which the Goddess Durgā is instructed by Śiva in the practice of Yoga.

Beginning श्री श्रीगुरवे नमः । अथ मृत्युञ्जय-गीता ।

देव्यावाच ।

कर्म्मयोगस्य मद्यमं व्युष्टं प्रवर्त्तसाधनं ।

यथाकर्म विनाशमं लीकानां देवसाधनं ॥ १ ॥

भूदि मे देवदेवेश योगाभ्यासपसाधनं ।

असिधारसमं घोरं सरणं तत् प्रमुञ्चते ॥ २ ॥

End

यस्मिन्मां प्रणयान्निव्यं कथां ब्रह्मपद्याश्रिता ।

सर्वपापक्षयस्य ब्रह्मणः सदमं तज्जेत् ॥ ३ ॥

सकृत् श्रवणमात्रेण सर्वेष्टशफलं लभेत् ।

वेदवेदाङ्गशास्त्राणां पाठस्य च फलं लभेत् ॥ ४ ॥

सर्वतीर्थाभिप्रायेण सर्वतीर्थावगाहनेः ।

यत् फलं लभते विद्वान् पठनाच्चत् फलं लभेत् ॥ ५ ॥

मातः पुण्यतमं शास्त्रं त्रिषु लोकेषु विद्यते ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीज्ञानप्रदीपे महातन्त्रे पार्श्वतीश्वरसंवादे मन्त्रप्रयोगिता समाप्ता ।
श्रीं तत् सत् । ४ ।

पुस्तकैः किन् श्रीज्ञानप्रदीपमहातन्त्रीकमन्त्रप्रयोगिता वर्तते ।

No. 72. मृत्तिकागिवलिङ्गपूजा । Mrittikāśivaliṅgapūjā. Substance, country-made reddish paper, 14 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the worship of the earthen phallus of Śiva.

पुस्तकैः किन् मृत्तिकागिवलिङ्गपूजाविधिर्वर्तते ।

No. 73. मेरुतन्त्रम् । Merutantram. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct. Not complete.

A small portion of the Merutantra, an original Tāntrika work noticed in No. 69, Vol. 16 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College, Library, dealing with Candipāṭhakrama-vidhī or the order in the reading of Candī, with an amulet of Navagraha or nine planets named Navagrahakavacam at the end.

पुस्तकैः किन् मन्त्रप्रयोगविधिसंवादे मेरुतन्त्रं समाप्तं विद्यते ।

No. 74. महाय्यास्तोत्रम् । Mahāryyāstotram. Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the Goddess Āryyā or Durgā from the Brahma-jāmala.

Beginning. श्रीं दुर्गायै नमः ।

यत्तु वक्ष्ये प्रवक्ष्यामि आर्यास्तोत्रं महाफलम् ।

यः पठेत् सततं भक्ता स एव विष्णुर्दुर्लभः ॥

End.

नारसिंहोच वाराही सिद्धिदात्री सुखप्रदा ।

भयहरी महारौद्री महाभवविनाशिनी ।

Colophon. इति ब्रह्मयामनि ब्रह्मनारदसम्पादि महाप्यास्तोत्रं समाप्तम् । श्रीं तन्मते ।
श्रीं दुर्गायै नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महाप्यास्तोत्रं नाम रुद्रयामनीकश्रीदुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 75. मातङ्गिनीस्तोत्रम् । Mātanginīstotram. Substance, country-made colourless paper, 12 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Appearance, very old, writing omitted in some parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

An incomplete hymn to the Goddess Mātanginī or Durgā called Mātanginīstotram. Anonymous.

Beginning. श्रीशैराम । श्री नमी गणेशाय ।

श्रीं महादेव नमस्कृत्य केवलं ज्ञानभास्वरं ।

वक्ष्ये सद्गुरुप्यादिष्टो ज्ञेयं यत् प्रभाषम ।

श्रीं नमी भगवति कुम्भान्धनि सर्वकार्यप्रसाधिनि सर्वमिवप्रकाशनि
एतौहि वरं देहि मातङ्गिनि सर्वं मुक्तिं स्वाहा ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मातङ्गिनीस्तोत्रमसम्पूर्णं विद्यते ।

No. 76. योगिनौतन्त्रम् । Yoginītantram. Substance, bark of a tree, 17×4 inches. Folia, 74. Lines, 9-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

The codex contains a part of the Yoginītantra, dealing with the sanctity of Kāmrūpa.

Beignning. श्री नमः कामाख्यायै ।

प्रधानसाधारणिकत्यसत्तविभवावाद्भुवनवलय ।

मा विद्यया व्यक्तमयौह माया ज्योति. परा पातु जगति निन्दम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

उड्डियानामिदं पीठं युताहं तारपीठक ।

इदानीं श्रीगुप्तिस्त्वामि कामरूपं निर्वाच ॥

यदुक्त तदमानाद्य घोरपापविनाशकं ।

कामाख्यामद्यकं पीठं प्रकाशं कलिसुद्वतं ।

कश्चिन्मप्यदृष्टानां विचिन्तानां चिकित्सकं ।

मेषज परमं देव किंदप कथ्यतां विभो ॥

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्रीयोगिनौतन्त्रे सञ्ज्ञेतन्त्रोत्तमे शार्विशतिसाहस्रे प्रथमतपे कामरूपाधिकारे द्वितीयभागे सादृश्यपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् योगिनौतन्त्रोक्तकामरूपाधिकारस्यांशमात्रं विद्यते ।

No. 77. रत्नावलीतन्त्रे ज्ञानरत्नावली । Ratnāvalītantra Jñāna-ratnāvalī. Substance, country-made yellow paper, one being of mill-made blue paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of the Ratnāvalītantra, dealing with Tattvajñāna or supreme knowledge, named Jñānaratnāvalī.

Beginning. श्री गुरुवे नमः । अथ रुद्रावलिः ।

द्विगुणः ।

कस्मिन् स्थाने वसेन्द्रः कस्मिन् स्थाने दिवाकरः ।

कस्मिन् स्थाने वसेदाम्ना कस्मिन् स्थाने वसेन्द्रनः ॥

End.

अप्रत्यक्षमतिशयं विनाशीतृपतिवर्जितं ।

केवलं निर्मलं यथं ग्रहस्तिकसन्निभं ॥ ४८ ॥

कारणस्य यथं यथं हेतुसाधनवर्जितं ।

आयते परमात्मानं स योगी योग ईश्वरः ॥ ५० ॥

Colophon. इति रुद्रावलीतन्त्रे ज्ञानकाण्डे ज्ञानरुद्रावली समाप्ता ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रुद्रावलीतन्त्रीका ज्ञानरुद्रावली नाम तत्त्वज्ञानविषयकं सन्निभं
वर्तते ।

No. 78. रुद्रचण्डी । Rudracandī. Substance, country-made yellow paper, 16 × 2½ inches. Folia, 5. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, and torn in some parts. Verse. Generally correct Complete.

This codex contains the whole of the Rudracandī, described in No. 117, Vol. 17 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library, with a short process of worshipping the Goddess Rudracandī, in the beginning, and of making her free from the curse of Śrīkṛṣṇa so as to make her fit for conferring boons to her worshippers. This latter portion is entitled Rudracandīpūjā-
rūpoddhāraḥ. This portion being dilapidated in parts cannot be fully quoted here, only a small extract is given from the very beginning—

श्रीहरिः । अथ रुद्रचण्डीपूजाप्रार्थनाः । त्रीं हृदयाय स्वाहा । हु
मिच्छाये वषट् । + + + तत्त एवाभां अस्त्राय फट् । ध्यानं । पादा-
दिभिः पूजयेत् । श्रीं त्रीं रुद्रचण्डिकायै ॐ स्वाहा । इति मन्त्रं ज + +
नारद ऋषिः श्रीकृष्णदेवता कृष्ण (शाय) मीचने विनियोगः । श्रीं त्रीं

দাঁ ড' ড' বীরবলী মহাবলী সাচাঙ্গমদ্বিতী। দ্বিতী কণ-
মাধন তং যদা মন মুদ্রতে ।

বিশ্বরসম্—পুসকৈঃসিদ্ধি শ্রীশ্রীবদ্রবলীপূজামাধীদারমদ্বিতবদ্রবলীনামধেয়তত্ত্বনিবন্ধ.
সম্পূর্ণ বর্ণিত।

No. 79. **রুদ্র্যামলে কুলাচারসমাচারঃ।** Rudrayāmala Kulācāra-
samācārah. Substance, country-made yellow paper, 14 × 3 inches. Folia,
27. Lines, 5-7 in a page with a gap of $\frac{1}{2}$ inch quare in the middle.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

This codex contains only the fifth chapter of the Rudrayāmala
dealing with the Ācāra or duties of a Kaula.

Beginning. **ওঁ নমঃ পরমদেবতায়ৈ।**

অতী বস্তু য় সংলিপাৎ সমসাম্যপদ্ধতিং ।
যদা বিজ্ঞানমাত্রৈষ সাধকঃ সিদ্ধিমাশ্রুযাৎ ॥

End. **আসন্নং সেবনং পানং শ্রয়নং বস্ত্রমূষণং ।**

পরেবা নৈবকর্তব্যং যদিচ্ছৌশরৌশ্রিয়ং ॥ ০ ॥

Colophon. **এতি বদ্র্যামলে কুলাচারসমাচারে পঞ্চমঃ পটলঃ ।**

No. 80. **লিঙ্গার্চনতন্ত্রম্।** Liṅgārcanatantram. Substance,
country-made reddish paper, 16 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 6-10 in a
page with a gap of $\frac{1}{2}$ in. × 1 in. in the middle and marginal notes in some
pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse.
Correct. Not complete.

This codex contains upto the seventh chapter of the original
Tāutrika work, *Liṅgārcanatantram*, described in No. 83, Vol 16 of

the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणानुक्रमम् ।

No. 81. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance, country made reddish paper, 16 × 3 inches. Folia, 17 with an index at the beginning. Lines, 5-10 in a page with a gap of 1 in. × $\frac{1}{2}$ in. in the middle and with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex lays down the rules for the worship of Śiva in the form of a Phallus giving all the rituals in detail, called *Lingārcanacandrikā*, by Sadāśiva, son of Gadādhara and grandson of Viṣṇu, belonging to the race of Daśaputra. Noticed in No. 1944, Page 267, Vol. V of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra L. L. D.

Beginning श्री नमो गणेशाय नमः ।

उमाकटितटस्तुरत्करिवराननालीकन-
मसमृद्धये धिया सदयमिन्दुधूङ् सङ् ।
ममभ्य गिरिजाधवं भजनमावदत्तेसित
स्मिताननमनामये प्रियसुमासङ्गायं सुदा ।
वर्गेश्विन् दशपुत्रनामनि महान् विष्णुविजायास्तभूत् ।
सुगुलाय सुधीर्गदाधर इति ज्ञातो ज(ग)त्पात्रया ।
तत्पुत्रेभ्य सदाशिवेन दिदृशा दृष्ट्वा निबन्धनं पुरा ।
श्रीलिङ्गार्चनचन्द्रिका विरचिता विद्वत्कीरेणदा ॥
निविध्य गुह्यगौरवं गुह्यविवेचना मत्सरं
विहाय कथयन्तु तद् यदिह दूषणं सज्जनाः ।
न फलं गुजमदूषणेः किमपि ह्यीयते मासकं
दिनाभ्यगणगर्हणा किमुदितेन खेदानदा ॥

अथ पूज्यस्वरूपापरिचयानि पूजायां मन्दकषत्वादादौ पूज्यस्वरूपं शिव
पूजायाः श्रुतिस्मृत्यादौ सर्वोक्तत्वं सर्वोपनीतप्रदत्तञ्च प्रदर्शयते ।

End.

लिङ्गपूजनं परार्थं न कार्यं । तदुक्तं शिवरहस्ये ॥

शिवलिङ्गाद्यनं विप्रो यः परार्थं करिष्यति ।

स वेदराशिपुण्ड्रोऽपि पिशाचो भवति भुवः ॥

अनन्तफलदं धर्मं शिवलिङ्गाद्यनार्जितम् ।

कः प्रयच्छति मृदाका परस्मै धनलोभतः ॥

शरीरमपि दीवं स्यात् कदाचिद्धनलोभतः ।

फलं न दीधमन्यस्य शिवलिङ्गाद्यनोद्धवं ।

वेदशागायनेधर्मैरनलोभेऽपि सर्वदा ।

अपानन्तलोभमियं तत्पापं न विनश्यति ॥

Colophon.

इति श्रीदशरथपुत्रपाठञ्जयसदाशिवकृता लिङ्गार्चनचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयाः—महादेवस्य पूज्यता । तत्र शैवपुराणाभिरुचयः । अन्यत्रपतिता
 दीनां शिवपूजाधिकारः । लिङ्गे शिवपूजनमाश्रयम् । तत्र लिङ्गमध्यस्थ-
 पत्तिः । लिङ्गमात्रे प्रतिमायां पूजनं कार्यम् । पञ्चरागादिलिङ्गकथनम् ।
 ब्राह्मणादिवर्णभेदे लिङ्गम् । वाणल्लिङ्गलक्षणकथनम् । स्थाटिकलिङ्गकथनम्
 युगभेदे लिङ्गकथनम् । कलौ पार्थिवलिङ्गमाश्रयम् । पार्थिवलिङ्गार्चनं
 विना अन्यदेवाद्यनार्थं निष्फलम् । शिवस्य प्रधानसाधनानि । योक्
 शीपचारकथनं षष्ठीपचारकथनं च । अन्यन्तामृतस्य पुण्यावम् । कामनाभेदे
 लिङ्गपूजनम् । कामनाभेदे संख्यामात्रभेदाः । कामनाभेदे लिङ्गभेद-
 कथनम् । ऋतुभेदे लिङ्गपूजायाः सिद्धिभेदकथनम् । पुष्पभेदे लिङ्गपूजने
 फलम् । शिवलिङ्गाद्यनस्य निर्यताकथनम् । शिवलिङ्ग-पूजाकरणे प्रत्य-
 वायः । शिवपूजाकरणे इतिहासादि । शिवपूजाधिकारिणः । स्त्रीशूद्राणां
 लिङ्गस्पर्शविधानम् । सधवास्त्रीणां भर्तुराज्ञया पूजाधिकारकथनम् ।
 गृहवैदिकानां पूजाविधिकथनम् । पतितानां पूजने मन्त्रकथनम् । अग्नौ च
 पूजाविधिकथनम् । भक्त्यास्त्रीणां शिवपूजाविधानम् । शिवपूजावैदिक-
 कर्मादौ भस्मब्रह्मचर्याख्यसाधनफलम् । विभूतेर्नामादिकथनम् । सङ्ग-
 कथनम् । त्रिपुण्ड्रधारणविधिः । ब्रह्मचर्यधारणविधिः । विलसपत्रहित-
 शिवपूजानियमः । प्रसादविलसवस्य अभावे पुनरर्चना । अथ पुष्पाणि ।
 करवीरस्य प्रसादस्य पुनः प्रक्षालनम् । वर्ज्यपुष्पाणि । गन्धनिक्षेपणम् ।
 विलकाष्ठधनम् । तिलादिना पूजाफलम् । धूपनिक्षेपणम् । दीप-
 निक्षेपणम् । विहितजलम् । नैवेद्यकथनम् । महादेवैवाद्यप्यथादि ।
 ताम्बूलम् । अभिषेकमन्त्राः । अभिषेकप्रण्यासः । प्रदक्षिणाः ।

नमस्कारः । शिवनेवेद्यमद्यनिर्णयः । वर्णभेदे पार्थिवलिङ्गे शक्तिकामेद-
कथनम् । पूजाकालकथनम् । पूजापराधकथनम् । लिङ्गघटनाविधिः ।
लिङ्गस्थापनविधिः । लिङ्गदानविधिः । स्वदेशधान्यानि । लिङ्गदानानन्तरं
दशदानानि । तत्र प्रयोगे पञ्चाक्षरजपविधानकथनम् । उपदेशरङ्गितानां
अपविधानम् । गुरोर्विभीषदेशकथनम् । अयाने पूजासमापनम् । शिव
चरणाम्बुपानक्रमः । शिवपूजने वीषायनसूत्रम् । वीषायनीतक्रमेण
पार्थिवशिवपूजा । पञ्चाक्षरस्य स्रष्टृकस्यादिकम् । स्त्रीपूजादीनां शिव-
पूजाकथनम् । शिवलिङ्गाद्यैः परार्थं कृते पापम् ।

The Ms. noticed by Dr. Rajendralal Mitra contains two additional
slokas at the end which show that this book was written by Sadāśiva
under the auspices of King Jay Singha. But the colophon of this
Manuscript bears the reading श्रीदशरथपुत्रपाठय्य etc. which the other does
not contain ; the other has—

इति पद्मपत्राक्षरेण श्रीमद्भूपुत्रकुलावतंसेन सदाशिवेन विरचिता लिङ्गा-
द्यैर्नचन्द्रिका समाना ।

शिवरथम्—पुस्तकेऽस्मिन् दशपुत्रकुलावतंसश्रीरथपुत्रीपद्मपाठय्यात्मजश्रीमदशिवकृतः लिङ्गा-
द्यैर्नचन्द्रिकानामधेयः सविस्तरशिवार्चनविधयकतन्त्रनिबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 82. वगलामुखीस्तोत्रम् । Vagalāmukhīstotram. Substance,
country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 2 Lines, 9 in a page
Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse.
Generally correct Complete

A hymn to the Goddess Vagalāmukhī or Durgā, from the Rudra-
yāmālatantra.

Beginning. अथ वगलामुखी स्तुतिः । अथ श्रीवगलामुखीमुखस्तीवमस्य नारदी
भगवान् कथिः श्रीवगलामुखीदेवता मम सन्निहितानां दृष्टानां विरोधिनां
दुष्टानां वार्धं मुखपदजिह्वावर्णाणां सन्ध्यायै विनियोगः ।

End

ब्रह्माक्षरमिति विख्यातं सिद्धलोकेश्वरविभूतं ।

— गुरुभक्त्या दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ १६ ॥

पौताम्वरा विमुजाय विनेषा दाहकीज्वला ।

मिलापञ्चतदसाय अरन् ता वगलामुखी ॥ श्रीम् ।

Colophon. इति रुद्रयामलि देवीश्वरसन्नाटे श्रीवगलामुखीस्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकोष्ठिन् रुद्रयामलीकं वगलामुखीस्तीर्थं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 83. वगलामुखीकवचम् । Vagalāmukhikavacam. Substance, country-made yellow paper, $13\frac{1}{2} \times 2$ inches Folia, 2. Lines, 3-8 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, very old Verse, Correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalāmukhī, from the Sanatknmām-tantra. Noticed in No. 66 App. Tantras

No. 84. वरदातन्त्रम् । Varadātantram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 6 with an additional one containing its index at the beginning. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra giving some necessary informations of the Kaula system, copied by one Kāliprasanna Bhattācāryya.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ॥

देवदानवगन्धर्वैर्विती विद्गेश्वर ।

उवाच विनयाविष्टा पार्श्वती पार्श्वतीपति ॥

देखुवाच ।

देवदेव महादेव जगदानन्दकारक ।

कालिका वरदा देवी कथं भवति तदद ॥

कलिकाली दुराधर्मं यावत् पातककर्तुर्द ।

कथं सिध्यन्ति तन्मन्त्राः कथयस्व समस्ततः ॥

End.

इदं रङ्गं कथितं न प्रकाशं कथयन् ।
 प्रकाशं सर्वमाशः स्यात् प्रकाशादिकले भवेत् ॥
 जडता नाम कलस्या गुरुभक्तिं सदाचरेत् ।
 भेच्छाचारतया चाप्ययेच्छा तत् समाचरेत् ।
 अथवा परमेशानि संपुण्य गुरुदेवतं ।
 मातृकापुटितं कृत्वा स्वमन्त्रं प्रजपेच्छिवे ॥
 कमीतुक्कमाच्छताङ्ग्या तदन्ते किवन्मं मन्त्रं ।
 एवञ्च प्रत्यहं कुर्व्यादद्यादङ्ग्यं समाप्यते ॥
 तथापि परमेशानि सुप्यते सर्वमङ्गटात् ।
 यदि प्रकाशिता न स्यात् त्रिगुणा परमेश्वरी ।
 प्रकाशिता च सा देवी सधेनःशकरी मता ॥ ० ॥ ० ॥

Colophon.

इति वरदातन्त्रेऽष्टमः पटलः ।

विषयाः—१। श्रीकालीमन्त्रोद्धारः । तान्त्रिककुम्भकथनम् । नित्य-
 पूजावश्यकत्वम् । नित्यनैमित्तिककाम्यावस्था । २। नित्यनैमित्तिकव्यवस्था ।
 रात्रिपूजायां विधिविधयः । द्वादशमासीयसेवाकथनम् । ३। काली कात्याः
 प्राशव्यम् । कलियुगे कलपाती कारणम् । मन्त्रयष्ट्यादीनामेष्टिकफला-
 यत्नम् । विद्यारब्धादिमलफलम् । यष्टपूजाकथनम् । सुवर्चरनिका-
 प्रमाणम् । ४। यष्टपूजायां योगयुक्तदिनकथनम् । फलएत्यन्वि-
 हचस्य पते पूजानिवेधः । शिखायुक्तजवापुष्पे पूजानिवेधः । शरत्काल-
 पूजायाः सप्तशतीलीवस्त्रालङ्कारादीनां परिमाणम् । ५। नष्टराग्यस्य
 प्राप्ती साधनम् । ६। मन्त्रार्थमन्त्रचेतनयोनिमुद्राकथनम् । ७। साधनेऽङ्ग-
 भङ्गे श्रीगुरुपूजनम् । पूजादिव्यतिरेके श्रीगुरोर्नामोच्चारणनिवेधः । मन्त्रदाता
 अभिषेक्ता चेति विधा शुद्धकथनम् । कालिकावाचरीदाने सुन्दर्याः
 श्रीकृष्णवाचरीदाने आसन्नान्तिकथनम् । ८। कालिकायाः एकाचर-
 वाचरमन्त्रयोः फलम् । पुरयरणफलम् । शिवावलिदानफलम् । वष्ट्य-
 यष्टये शान्तिकथनम् । मातृकापुटितजपविधानम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽधिगु वरदातन्त्राभिधेयः श्रीकालीमन्त्रोद्धारोदिविधिविषयात्मकसन्-
 निवन्धो वर्तते ।

No. 85. वशोकरणम् । *Vaśikarṇam* Substance, country-made reddish paper, 24 × 3 inches. Folia, 1 Lines, 7 in a page. Character, Bengali. - Date, 1 Appearance, old, (writings are of two kinds, some in bigger type, the other in smaller one). Prose and verse Not correct. Complete.

This codex contains a means of *Vaśikarṇa* or subduing others by Charms or Mantras, as well as a process of opening a closed door by charms and the means of subsiding, by magic rites, troubles such as disease, death, &c., in a house.

Beginning. सिंहः श्रीं गुरवे नमः । कुङ्कुमचन्दनग्रीवीधना नावोः (१) संस्पृश्य यम्
मन्त्रं पूर्वम् सदृशं प्रजप्य अनेनैव मन्त्रेणामिसन्तितं कृत्वा तिष्ठकं कुर्यात् ।
श्रीं द्रौं ह्रस्वः अतुल्यं वशमानद स्वाहा । इति मन्त्रः ।

End. आपयेत् स्वर्णतीर्थेन ततः शान्तिं विचक्षणः ।
अष्टमे च भवेत् मन्द दापयेत् तिलतण्डुलैः । ॥ क ॥

Colophon. नाम्नि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वशीकरणविधिः, रुद्रहारीशोचनमन्त्रः, रुद्रशान्तिकरणविधिश्च वर्तन्ते ।

No. 86. वाराहीतन्त्रम् । *Vārahītantram*. Substance, country-made colourless paper, 24 × 2½ inches Folia, 15. Lines, 5-6 in a page with a gap of about one inch square in the middle Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Generally correct. Prose and verse. Not complete.

This codex contains only the eighteenth, nineteenth and a portion of the twentieth chapter of the *Vārahītantra*, an original *Tāntrika* work, treating of the worship of Śākta Goddesses.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वाराहीतन्त्रस्य अष्टादशपटलः जनविंशतिपटलश्च सम्पूर्णं वर्तते, विंशतिपटलस्य चांशमात्रं विद्यते ।

No. 87. विपरोतप्रत्यङ्गिरा । Viparītapratyangirā. Substance, mill-made blue paper, 9×3 inches. Folia, 1. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Pratyangirā, named Viparītapratyangirā, described in No. 65 App. Tantras.

No. 88. बीजतन्त्रम् । Vijatantram Substance, country-made reddish paper, 10×3 inches Folia, 3. Lines, 8-11 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on the Sanketa or inherent force of the alphabets forming the Vijamantras.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ।

तत्रादौ बीजवर्णानां सङ्घं तं स्फुटमुच्यते ।
 दन्त्यपञ्चमये तत्र तन्त्राद्यादिन पूर्वभाक् ॥
 वर्णोऽक्षरं रश्मिर्वर्णा, स्वरान्तु कथिता अप्य ।
 व्यञ्जनानि ह्रस्वी वर्णा कादशीर्दो प्रकीर्त्तताः ॥
 कादीनि पञ्चपदैर्न अनुष्क यादि शादि च ।
 नादिद्वयं च मालायां स्वरैराखी नयादिकः ॥

End एवं पञ्चपञ्चम्यां कामं विष्णुयुतमित्यत्रापि बीजं । तन्माईनारीश्वरादि-
 मन्त्रा अपि व्याख्याता इति तत्त्वं । श्रीमत् कालिकायैः नमः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—बीजवर्णसङ्घेतिविषयकं बीजतन्त्राभिधेयस्तन्त्रनिबन्धः ।

No. 89. वीरतन्त्रम् । Viratantram. Substance, country-made reddish paper, 13x3 in a page. Folia, 23. Lines, 6-10 in a page, with a gap of about 1 in. x 1 in. in the middle Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

An incomplete portion of the Viratantra, an original Tantra dealing with some Tantrika subjects such as, गुरुक्रमः or varieties of Gurus or spiritual guides, etc., containing twelve chapters and a small portion of the thirteenth one.

Beginning. श्री भगवतः परमहंसस्य ।

श्रीभगवतः परमहंसस्य । सत्त्वगुणानां निधि
स्तदात्ता सदसत्त्वस्यैकनिपुणस्तं ब्रह्मवर्षीवि च ।
देव त्वज्ज्ञानपारे पद्मवति न हि यत्तादृशं कार्यदय ।
तन्मैश्वर्यं न जायते मम पुनर्वाचं विचार्य गुरोः ।
तदुक्तं भवता त्वत्तत् सर्वं दुःखसिद्धिदं ।
विना पापेर्विना दुःखैस्तु सिद्धिं वृद्धिं मे प्रभो ॥

श्रीभगवानुवाच ।

विना दुःखैर्विना पापैर्विना पुरस्क्रियादिभिः ।
सिद्धयस्तु प्रवक्ष्यामि यद्य पाष्यन्ति सादरं ॥
येनानुष्ठानमात्रेण भीतिन मौल्यमाप्नुयात् ।
वीरतन्त्रं मया गुप्तं गोपनं सर्वकामदं ।
तोपनीयं प्रथमेन मम सिद्धिप्रकाशनं ।
जीवानुपपन्नानां गुह्यवक्तुं प्रकाशितम् ॥
गुरुतः सर्वमन्त्रार्थाकारणं केवलं विधी ।
सिद्धये नहि मन्त्रार्था पारम्पर्यक्रमं विना ।
तमादी गुह्यपञ्चोना विधानं कथ्यतेऽधुना ।
पुरा मन्त्रसंज्ञेन प्रकथ्ये माह मन्दरः ॥

End. नास्ति ।

Colophon.

The book being incomplete, the last colophon is not to be found. We have this colophon at the end of the twelfth chapter:—

इति वीरतन्त्रे महातन्त्रोपनिषत्तम परमहंसस्य उदयचण्डाप्रकरार्चं नाम द्वादशः पटलः ।

निरघ्न निराकार निरानन्दगुणाकर ।
 गुणातीत परस्वामिन् मुञ्जातीत परात्पर ॥
 तःत (तत्त्वं ?) युतं जगत् सर्वं स्थावरं जडमादिकं ।
 युतानि सर्वतन्माणि लक्ष्मीश्वर्युतानि च ।
 तन्माणादिकं देव राजराजेश्वर युतं ।
 तन्मराजः युती देव आनाभेदाय संयुताः ॥
 नसासनं (रसायनं ?) युतं देव सिद्धी विविधाः युताः ।
 शक्तिसङ्गमनामान तन्मराजोत्तमीतमं ।
 सूचितं देवदेवेश सन्निहिताभिधायने (यमे ?) ।
 न मद्य कथितं देव समर्थं हृदय प्रभो ।
 चतुःखण्डेन सयुक्तं सर्वसारीत्तमीतमं ।
 तत्त्वं कथय देवेश सम्प्रदायकमागतं ।
 समस्ततन्मराजेन्द्रं सापेक्षरहितं प्रभो ।
 सम्प्रदायप्रभावानां (प्रसङ्गानां ?) मार्गभङ्गकारकं ।
 कल्पे सिद्धिप्रदं तत्र कथयन् मन प्रभो ॥

शिव उवाच ।

तन्मराजः पूर्वमुक्तः खण्डाटकसमुच्चयः ।
 पूर्वार्द्धमुत्तरार्द्धं (१) च सार्द्धद्वयमनितं ।
 पूर्वार्द्धे कादिसंस्तु द्वितीयं चादिसंस्तु ।
 कादौ तु वेदखण्डानि द्वादशपि चतुष्टयं ।
 प्रतिखण्डे मङ्गलानि त्रिसङ्ख्यं च षट्मत्तं ।
 प्रत्यङ्गार्थं शतश्रीकाः षट्त्रिंशत् षट्शानि च ॥
 इत्येकखण्डमित्युक्तमेवं खण्डाटकं विदुः ।
 दिव्यीधरवित्ती यत्र गुरुद्वारा भविष्यति ।
 शक्तिसङ्गमनामाख्यं श्रीरङ्गतन्मराजकं ।
 वेदखण्डसमायुक्तं षट्त्रिंशद्वयकं यम ।
 दिव्यीधरवित्ती तत्त्वं सर्वतन्मराजोत्तमीतमं ।
 अनादिकाद्या चरितं (रचितं ?) तारादयं द्वितीयकं ।
 तृतीयं सुन्दरीदयं चतुर्थां विष्णुमलका ।
 युगे युगे चतुस्रसंख्यं कश्चो खण्डचतुष्टय ॥

यद्मतोच्चमरान्ते (बत्सरात्ते ?) तु द्विसप्तत्युत्तरं शिवः
आविर्भवन्तु द्विवेशि दिव्यौघादारतः शिवे ।

End.

चत्वारिंशत्प्रमेदिन ब्रह्मराचसजातयः ।
पुण्यक्रमेण संसाध्य दुष्टानेतान् विनाशयेत् ॥
गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं पुनः पुनः ।
रहस्यातिरहस्यञ्च रहस्यातिरहस्यकं ।
इति सत्सेपतः श्रीर्लङ्का किमन्यत् श्रीतुमिच्छसि ।

Colophon.

इति श्रीमदचीभ्यतारारचंवादे ताराष्ट(सू?)के ब्रह्मराचसजातिवर्णने दशम-
पटलः । श्री परमदेवतायै नमः । १२२ ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥

श्रीं नमो गुरवे तस्यै ब्रह्मविष्णुशिवात्मने ।

यदाकाशब्रह्मसंलक्ष्मां कृतार्था वयमब्रह्मा ॥ ० ॥

From the above extract in the beginning we get a definition of Tantrarāja. A Tantrarāja is an original Tāntrika work generally divided into two volumes, the first called Kādī, and the other Hādī, containing eight parts on the whole, Kādī containing four parts and Hādī also the same. Each part again contains thirty-six patalas or chapters each of which contains one hundred ślokas. The Tantrarāja called Śaktisaṅgama is the best one divided into four parts containing 60000 ślokas.

विषया.—पद्यमुख्यः । १ । २ तत्त्वकथन, कृतादिपुनर्निर्णयः ।
३ । अष्टाष्टकनिर्दयम् । ४ । पादज्ञानम् । ५ । अष्टविधनिचकीर्तिः ।
६ । नामविवरणम् । ७ । दीक्षाविवरणम् । ८ । प्रदीपकालकर्तव्य-
निर्दयम् । युजाष्टव्यादिकथनं । १० । मेरुकथनम् । ११ । पूर्वाभि-
देकादिकथनं । १२ । मन्त्रसिद्धिमयीगः । १३ । वीररागादिनिर्णयः ।
१४ । मन्त्रसिद्धिः । १५ । मधुमतीसिद्धिसाधनम् । १६ । कमदीक्षा-
विनिर्णयः । १७ । पवित्रारीपक्षक्रिया । १८ । पवित्रारीपक्षरक्षा-
विधिः । १९ । दशमारीपक्षविधिः । २० । कामवेत्तादियोगकथनम् ।
वितीक्ष्यः । १ । परिभाषा । २ । साधकस्य तन्त्रीकविधिनः संस्कार-
विशेषकथनादि । ३ । आषाढादिकथनम् । ४ । क्रतिसमस्ततुम्बिडादि-
कथनम् । ५ । यक्षिणीमण्डलादिकथनम् । ६ । महाविद्यासिद्धिपका-
रादि । आसनभेदकथनम् । ७ । वीरसिद्धेश्वरीसाधनकथनम् । ८ । भूत-
यज्ञिनिर्दयम् । १०—१२ । कौलतीर्थदीठचतुष्टयलक्षणतत्त्वव्यवहृतम् ।

साधनप्रकारपीठशक्तितत्पूजाक्रमस्त्रीस्वरूपपुंस्वरूपगवाचयीमवर्चनसिद्धेर्द्या-
 दिविज्ञानशीरपद्यादिलक्षणादिकथनम् । २० । नवरात्रनिर्णयः ।
 २१—२३ । चन्द्रसूर्यग्रहे मन्त्रजपादिप्रकारादिवर्चनम् । पूजाविधिपाम-
 सिद्धान्तलक्षणम् । २४ । दशमहाविद्यासाधनादिप्रकाः । २५ । १६
 महाधीनक्रमकथनम् । मन्त्रार्थाष्टकमक्षिप्रमन्त्राभिधक्रममेरवाज्यस्रुपाज्य
 क्रमकथनम् । तिलकप्रकारकथनम् । २७ । वज्राक्रमनिर्णयः । २८ । महा-
 राजक्रमकथनम् । २९ । भुवनेश्वरीसाधनक्रमनिर्देशः । ३० । धूमावती-
 साधनक्रमः । ३१ । ब्रह्ममार्गक्रमकथनम् । ३२ । क्रममात्राविनिर्णयः ।
 भीमसाधनककार्यकथनम् । सुद्रासङ्केतकथनम् । ३३ । पञ्चमकार-
 कथनादि । ३४ । सतासाधकसामान्यसङ्केतकथनम् । ३५ । निम्नापूजा
 प्रकारादिकथनम् । ३६ । स्त्रीपूजनमद्यपानादिप्रकारकथनम् । ३७ । मधु
 धीयसाधनम् । ३८ । सुश्यासनसाधनादि । ३९ । मातापूजननिर्णयः ।
 ४० । देवीस्वरूपभजनप्रकारादि । ४१ । विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४२ । सुन्दरी
 साधनक्रमकथनम् । ४३ । शिवनिर्णयादिकथनम् । ४४ । मन्त्राव-
 क्षेपादिकथनम् । ४५ । मन्त्रप्राप्तनिर्णयः । ४६ । दिग्गजासननिर-
 पणादि । ४७ । आसनारीचपुष्पकदेवीविशेषमन्त्रजपः । ४८ । ताप-
 सिद्धिप्रकरणे षडङ्गादिकथनम् । ४९ । श्रीभाग्यपदयन्त्रमेखनधारणादि
 प्रकारः । ५० । यन्त्रलेखनाङ्गतिविशेषप्रकादि । ५१ । मूनी यन्त्रलेखन-
 प्रकारादि । ५२ । माताविशेषजपसिद्धिदिननिर्णयकथनादि । ५३ । राज-
 तापहृद्रीयधारणनियमः । ५४ । सर्वविधमात्राविनिर्णयः । ५५ । तत्पञ्च-
 कथनम् । ५६ । स्त्रीदीक्षाविनिर्णयः । ५७ । योगनिर्णयः । ५८ । आसन-
 विशेषजपप्रकारादि । ५९ । कालिकापूजनप्रकारादि । ६० । ब्रह्मराज-
 मिथयोगकथनम् । ६१ । सुद्राविषयम् । ६२ । भगवन्महायन्त्रादि ।
 तृतीयखण्डः । १ । जपप्रकारादिकथनम् । २ । महायन्त्रसंस्कारः ।
 ३ । मातायामन्त्रजपः । ४ । मन्त्रप्रसारनिर्णयः । ५—१० । यन्त्रपरायण-
 व्याकरणं व्यानप्रकार-दीपप्रकाः मन्त्राकार्यं दीपेष्टादिविनिर्णयः । प्राणादि-
 विनिर्णयः । देशनिर्णयः । शिवसाधना । ईशस्यष्टा । देवीपूजनायक-
 वेदपद्यादिनारीपूजनम् । ११ । धूमकेतुत्वापातादिमहीपूजातन्त्रीयव्याख-
 विनिर्णय-पुरवर्णमिदम्भूतनिरूपकथनम् । दण्डकमहामेलापुष्पनिकथनम् ।
 महाकावादिनिर्याना निर्णयकथनम् । १२ । परकाशविशेषनादिकथनं,
 वृद्धकमनकवादिप्रकरणं, काशीनिर्याविनिर्णयः । १३ । कशाभिनीमन्त्र
 सिद्धिप्रकारादि । १४ । कुम्भकान्तिरीचिआदिसाधनप्रकारकथनम् ।

१५ । विप्रचिन्तोद्यनव्योपमसाधनादि । १६ । दीपनित्याविधानकथनं,
 मोक्षानित्याविधिज्ञानम् । १७ । घनानित्याक्रमार्चनं, गलाकापूजनं,
 सात्वानित्याविधानं, सुद्रानित्याविधानं । १८ । मितानित्याविधिक्रमः,
 यद्यधूपकथनम् । १९ । तिरस्कारविक्रामन्तार्चनकथनादि । २० । सम्यक्
 सरस्यतोमन्तार्चनकथनादि । २१ । शत्रुनिग्रहविद्याकथनादि ।
 चतुर्थखण्डः । १ । दशमहाविद्यामन्त्रकथनं । २ । कामरश्मिमन्त्रादिकथनम्,
 अद्रवद्रादिदेशनाभिलेखः, तन्त्रविशेषास्त्रायक्तमः, रागयोगसाधनप्रकारः ।
 ३ । जपविशेषादिप्रकारः । ४ । मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथ-
 नादि । ५ । शक्तिपुञ्जार्चपुष्पविशिष्टदेशदर्श्यायभेदेनास्त्रायभेदकथनादि ।
 वगलीपसिंहारवृद्धिस्तोत्रपतिकारण-सातङ्गीतूपसिंहारवादि, पङ्कजाय
 क्रमिष्य शृङ्गवर्णनं, काकपञ्चाशेष तन्त्रकथनं, शैवतन्त्रकथनादि । ७ ।
 आस्त्रायभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८ । पञ्चभेदनिर्णयः । कालिकायाः
 सार्वविद्याम्बरपत्रवर्णनादि । ९ । विद्यासाधनमन्त्रभेदादिकथनम् ।
 १० । स्त्रीदीक्षाविधानं, पुष्पभेदाङ्कितः, अन्तःप्रपूजनप्रकारः, साधनकाण्ड-
 निर्णयः, अष्टवल्गादिकथनं, ब्रह्मराक्षसजातिवर्णनम् ।

Going through the Ms. we see two additional patalas or chapters,
 one in the first part between the 34th chapter and the 35th with the
 colophon :—

इति शक्तिसङ्ग्रहमहातन्त्रे स्त्रियासाधकसामान्यसङ्केतनामविंशत्पटलः

And the other in the third part after the 17th chapter with the
 colophon :—

इति श्रीपद्मशास्त्रे षट्षष्टिखण्डे श्री दण्डमेरवीये शक्तिसङ्ग्रहमन्त्रराजोत्तमे मितानित्याविधि-
 नाम सप्तदशः पटलः ।

On consideration of the number of chapters marked by the
 colophons at the end of these parts, we see that they are mere
 additional ones, wrongly written by the copyist of the Ms. and as
 they deal with the subjects similar to those in the preceding
 chapters, they must be included in them. Unlike the Ms. referred
 to by Dr. Rajendralal Mitra, this one contains sixty-two patalas or
 chapters in the first part, the other contains sixty-five. On compari-
 son of the contents of these two Ms. we see the subject matter is
 the same. The difference of three chapters lies in the fact that the
 30th chapter of Dr. Mitra's Ms. is included in the 29th chapter of

this Ms. and the 33rd, the 34th and the 35th chapters of Dr. Mitra's Ms. are included in the chapter thirty two of this Ms.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् खण्डचतुष्टयसमन्वितो विविधशास्त्रविषयात्मकः शक्तिसङ्गततन्त्रनामा तन्त्रराजः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 92. शाक्तसर्वस्वम् । Śaktasarvasvam. Substance, country-made reddish paper, 13×2½ inches. Folia, 6. Lines, 8-9 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

An attempt of reducing the Metaphysics of Tantra into a philosophical system. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Mss., Vol. III and IV, Page 13, No. 1027.

Beginning. श्रीगौरी नमः । पुराणाचार्यनरसिंहदत्तकुरुक्षेत्रसारसमुच्चयतव्याख्या । भक्तिः सिद्धेर्गौरीयसौम्य विद्वेः सम्बन्धे भक्तिरेव गौरीयसौ न तु कर्म्यादि गौरीयः । तर्हि शर्करातद्गोत्रिनोरिवेति दृष्टान्तो नासङ्गतः । शर्करा भक्तिः लोकासृष्ट्याम्बदा तद्गोत्रिनः सृष्ट्याम्बदकलनशोभायाः सिद्धेः । तदाच गौतामुषोषिण्या ब्रह्मानन्दे चदानन्दानामभर्हितत्वात् भक्तिगौरीयस्य सिद्धिद इत्यादि अर्थम् ।

End. एवं द्वौवृक्षपाठकलकयने भोभिरग्नौ कुलतिथिलिङ्गनादायमाद्यर्थैदयोः ग्रामाण्यमायाति । गौतामुषोषिण्या योनीपुक्तिः सद्योः कोप्यधिक्यः प्रयाविलासः स एव माया । बुद्धिदया योगमाया ददामि दीन भक्ता मां प्राप्नुवन्ति । योगात् योगमायासामर्थ्यात् इदं मया दमितं मायाया निजमत्वा ।

Colophon. इति शाक्तसर्वस्वः (?) समाप्तः (?) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्तसर्वस्वं नाम शक्तिविषयकः एवम्बः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 93. शाक्तानन्दतरङ्गिणी । Śaktānandatarāṅgīnī. Substance, country made yellow paper, 15 x 1 inches. Folia, 71. Lines, 1-10 in a page, cleanly bordered by three lines around. Character, Bengali. Date, Śakavdā 1756, the 6th Chaitra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on Śaktism described in the Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College, No. 96, Page 98, Vol. 17. At the end of this Ms. we find the colophon.

इति शाक्तानन्दतरङ्गिणी षष्ठादशीर्वाचः ।

शाक्ते मेलधरारमिषुनयिते चेतस्य बहे दिने

शाक्तानन्दतरङ्गिणी यमकरो तेनोक्तरथाकरो ।

पादाभोजपरिषदाधनमहामन्त्रादिविद्योतिनो

श्रीमहामन्दामकेन लिखिता विमेष गङ्गीदृवा ॥

दाक्षशान्तकालमूर्तिं साधुकीर्तिसम्प्रति-

श्रीमद्वैद्यमीहिनीपादपद्मसेवक-

आनमानदानयुक्तविमलकृतत्पर-

श्रीमदन्नसादभुसुरानुद्देशतः ।

समाप्तः । गणान्दाः १०५६ ॥ १ चैत्र । श्रीश्रीदुर्गा । यथाहट' तथालिखितं
लेखके नास्ति दृश्यं श्रीश्रीदुर्गा श्रीश्रीहरिः ।

From the colophon we see that the Ms. was copied by Bāmanasāda, at the injunction of a Brahmin named Annaprasāda.

विवरणान्तर्गतम् ।

No 94. शाक्ताभिषेकः । Śaktābhiṣekaḥ. Substance, country-made reddish paper. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the process of ablution of a disciple according to the Śakta rites.

Beginning. अथ कुम्भस्थापनमाह । भेरवोतन्त्रे

ईश्वर उवाच ।

मायावीजं समुच्चार्य कुम्भमागीश दधतः ।

प्रीचयेत् कामवीजेन वागुरेभ्यश्च प्रीचयेत् ॥

पृथ्वीवीजेन संप्रीच्य सप्तिकां तन्त्रवित्तमः ।

लक्ष्मीवीजेन धान्यञ्च वधूवीजेन विन्यसेत् ॥

End.

नम्यन्तु विपदः सर्वाः सम्पदः सन्तु सुखिनः ।

अभिषेकेन शाक्तेन पूर्वाः सन्तु मनोरथाः ॥

इति ततः स्रग्वदेवताहोमं कृत्वा कम्पपञ्चादिहोमतिलकं दत्त्वा चागोमार्दं

• कृत्वा दक्षिणादिद्रावणारचं कुर्यात् ततो गुरुं सन्धीययेत् ।

Colophon. इति शाक्ताभिषेकः (:?) समाप्तम् (: ?)

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्ताभिषेकीयान् शाक्तशिष्याभिषेकविधयश्चो विदध्यते वर्णनं ।

No 95. शाक्ताभिषेकः । Śaktābhiṣekah. Another copy of the same, being written in a foolscap paper, 18×9 inches, and its letters being effaced and destroyed throughout, we do not mention it here.

No. 96. शांभवोतन्त्रे ज्ञानमङ्गुली । Śāmbhavītantrē Jñānaṅgūlī. Substance, country-made reddish paper, 19×2½ inches. Folia, 18. Lines, 5 in a page, with a semi-circular gap of about 1½ inches diameter in the middle. Character, Bengali. Date, Śakābda 1710, 29th Māgha. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains only a chapter from the Śāmbhavītantra, dealing with Brahmajñāna, called Jñānaṅgūlī, copied by Vīṇānātha Brahmachāri Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्रीं नमो गुरवे परमात्मने नमः । अथ शास्त्रवीतनं ।
 नमो वेदात्मवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ।
 नमामि जगत्पुरुषं परं ब्रह्म च सर्वदा ॥
 शब्दस्पर्शपरमगन्धाकारविश्रुतिं ।
 साधकानाम् चिदानामितद्वेदस्य पञ्चकम् ।

End. वेदान्तसारसर्वसं समापे शिवभाषितं ।
 सिध्यन्ति सर्वयोगिनो मातृकार्यविचारणा ॥

Colophon. इति श्रीयोगशास्त्रे शास्त्रवीतने समामन्त्रितरसस्वादे ज्ञानसंकुली समाप्ता । ५३
 श्रीम् शान्ति रौ शान्ति रौ शान्तिः ॥
 योगशास्त्रं महापुण्यं लिखितं ज्ञानमिदमेव ।
 खल्वन्मृगपुच्छे तत् श्राक्ते श्रीब्रह्मचारिणा ॥
 शकाब्दा । १७१० । तां २८ माघस्य दिवा प्रहरेकसमये । ५ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽयिन् योगशास्त्रे शास्त्रवीतनीकः ज्ञानसंकुली नाम ब्रह्मज्ञानविषयको
 निबन्धो वर्तते ॥

No. 97. शिवरहस्यम् । Sivarahasyam. Substance, country-made yellow paper, 20 x 4 inches. Folia, 250. Lines, 4-9 in a page, with a gap of about 1½ inches square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An anonymous compilation from the Tantras giving all accounts of Śiva and his surroundings, and the methods of his worship, under the name of Sivarahasyam. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Manuscripts No. 233, Vol. 1. Dr. Mitra's Ms. is said to be complete in 19 chapters, but this Ms. contains 24 chapters and an incomplete portion of another.

Beginning. श्रीं नमो गुरवे ॥

अथ चतुः ।
 गुरुं वेदार्थतत्त्वज्ञं शिवज्ञानपरायणम् ।
 संक्रुपायं वेदात्म्यं कृपायुक्तं मुनिसत्तमम् ॥
 कः सत्यः सर्वदेवेश श्री वा जगदीश्वरः सदा ।
 मातृकार्यं कृपया निर्वर्तयति वा सर्वविधाधकम् ॥

धन्यान्धन्यामहे नू(न)मनन्यशरणान्मनीन् ।
 वन्यासि(शि ?)नी वनावासाङ्गुमानसकलधान् ।
 भवद्भिः सर्व्ववेदार्थ(त)त्त्वं ज्ञातमकल्पैः ।
 परापरवरः सर्व्वः सर्व्वदा पूज्यते धिया ॥
 भवद्भिः सर्व्ववेदार्थी ज्ञात एवास्ति यद्यपि ।
 तथापि किञ्चिद्वत्स्यामि यथाज्ञातं मया तथा ॥
 पुरा कैलासशिखरे सुखासीनं जगत्प्रभं ।
 वेदान्तवेद्यमीशानं शङ्करं लीकशङ्करं ॥
 विश्वतयाच्चर्यं देवं विश्वतीमुखमव्ययम् ।
 विश्वती राध्यमारार्य्यं विश्वतः पादमीश्वरम् ॥
 निष्फलं निर्गुणं शान्तं निरवयमनामयं ।
 निष्प्रपञ्चं निराकारं निर्मलं निरुपाधिकम् ॥
 सर्व्वप्रसन्नवदनं सर्व्वभरणभूषितं ।
 गौरौभूषितवामाङ्गं ब्रह्माविष्णुादिसेवितम् ॥
 अप्रमेयं जगज्जगत्स्थितिसंहारकारणम् ।
 सीमसूर्याग्निनयनं सीमाङ्गकृतशेखरम् ॥
 विल्लचन्दनलिप्ताङ्गं नवबिल्लदलाच्चिंतम् ।
 व्याघ्रचर्मपरिधानममलेन्दुरविप्रभं ॥
 नानामणिगणाकीर्णकिरीटकठकाढतम् ।
 दयासुधाद्रं नयनं वरदाभयपाणिनम् ॥
 नित्यसन्तोषपूर्णाद्यसुमालिङ्गितविग्रहम् ।
 विलोकातीव सन्तुष्टः षण्मुखः शान्त्वमीश्वरम् ॥
 मत्वा कृतार्थमात्मानं प्रणिपत्य सदाशिवम् ।
 पप्रच्छ सर्व्वलोकानां मुक्त्युपायं कृताञ्जलिः ॥

End.

We quote here a few lines from the end of this Ms., although it is an incomplete one, showing how far it contains.

यदा दुःखं त्वया प्राप्तमसुरभ्यस्तदा त्वया ।
 पूजितः श्रीमहादेवो भक्तियुक्तापुरःसरं ॥
 श्रीमहादेवपूजायां त्वमख्यं तनु ह्येकः ।
 अतोऽद्यापि प्रयत्नेन पूजयन्त महेश्वरम् ॥

महादेवं विनायकं नास्ति दुःखनिवारकम् ।
 तत्पूजां कुरु यत्नेन केशव कैशनाशिनी (नामन ?) ।
 अघाकममरादीनां शिव एवेष्टदेवतम् ।
 दुःखं विनश्यत्यखिलमिष्टदेवतपूजया ।
 करिष्यसि यदि प्रीत्या सत्वरं शङ्करार्चनम् ।
 तदा त्वयाधुना नाशं दुःखमस्य जनार्दन ।
 कैशबालम्बरहितं कुरु शङ्करपूजनम् ।
 यदास्तस्य तदभार्यं दुःखमस्य पुनर्भवे ॥

ब्रह्मोवाच ।

इत्युक्तं तद्वचः श्रुत्वा कैशवः सत्वरं तदा ।
 शङ्करं पूजयामास + + + ॥

Colophon.

Being an incomplete one, this Ms. has not the last colophon. The colophon of the 24th chapter is given below :—

इति शिवरहस्ये श्वाशे शिवगौरीसम्वादी नाम चतुर्विंशोऽध्यायः ।

शिवरहस्यम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवमाहात्म्यपूजाप्रकारादिविवेकः शिवरहस्याभिधेयः श्रीकमयी निबन्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ॥

No. 98. शिवस्तोत्रं । Sivastotram. Substance, yellow-coloured palm leaf, 8×2 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verso. Correct. Complete.

This codex contains a hymn to Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिवस्तोत्रम् ।

अगतामिकपुङ्खी अगता जीवनात्मकः ।
 प्रकीद त्वं अगमाय अगदयोनि जमीऽस्तु ते ॥
 तस्यास्ताप्यं दिगुभने न किञ्चिदपि वर्तते ।
 ऐहिकं किं फलं तस्य मुक्तिरेव करे स्थिता ॥

End.

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवविषयकं लोदमेकं वर्तते ।

No. 99. शिवार्चनचन्द्रिका । *Śivārcanacandrikā*. Substance, country-made yellow paper, 18 x 3 inches. Folia, 184. Lines, 6 in a page, with a gap of about 1½ in. x 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten and writings effaced in some parts. Not correct. Incomplete.

A compilation from different Tantras on the worship of Śiva in the initiation of a disciple in the Mantra of that God with the details of its accessories and dealing at the beginning with the process of initiation in general, named *Śivārcanacandrikā*, by Śrīnivāsa Bhaṭṭa, containing only ten chapters and a portion of the eleventh one.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

श्रीमन् सिन्दूरार्चं शशिशङ्करं बभूवीवाभिधानं
महीहिः सितगन्धं यत्नद्विकल्पितं लोचनं विभूषणं ।
+ + + विष्णुमन्त्रं
बन्धे सिन्दूरपुरैर्निरिधरसुतया चर्चितं तीक्ष्णदुग्धम् ॥

The lines being generally effaced in the first page, we cannot quote much in the beginning, we quote only a few lines giving an account of the author.

देवीऽस्तिदक्षिणे दिशि द्वाविडाभिधानः
काञ्चीति यत्र वसतिः अरनामकम् ।
पुण्या पुरी पुन नि + न भावधेयं
श्रीमायदं स्वरितकोर्तिरचक्षणीः ।
आविर्भूय ह्यमिषमयैर्विष्णो
यत्र स्वयं भगवान् दयया रमेशः ।
अद्यापि हृदिनिदिताय इति वशिष्ठः
सम्पूजने सकललोकाधिपतिः ॥

तस्माद्विषयदिग्गतः चित्तिसुरैः षट्शस्त्रविद्विद्यतु-
 र्वेदेः सौमित्रिषद्विरहसहितैराद्यैः सदाविहितः ।
 पाश्चिन्त्यायतिविद्युतः दितितले पुण्यामदीनोरभू-
 र्हेमी यागस्यहावनः सकलदिद्यास्यैऽप्यहारी मर्यान् ॥
 आभेधनीवसतपत्रविकाशमिव-
 सचास्ति र५ सुमहाश्रुतसमकता ।
 भर्ताभं दीनकृपणाभ्युद्यन्मानां
 षट्शस्त्रविन् समरपुङ्गवदीप्तिमोऽभूत् ॥
 तस्यात्मजः पश्चिपतिर्वरपाणिनीयी
 नीमासाकैस्त्रिपि गृहः श्रुतिषु सुदयः ।
 स हादग्राह्यवनाखिलवाजपेय-
 सोमाभरी सुमतिरुद्यन्दीप्तिमोऽभूत् ।
 तन्नन्दनः सकलवेदविदां वरिष्ठः
 श्रौतक्रियासु निपुणः दितचीमदीपः ।
 आसीदशेषगुणरत्ननिधिः प्रथिव्या
 श्रीश्रीनिकेतन इति प्रथितो सुवीन्द्रः ॥
 तत्सुपुत्रः श्रीनिवासः सकलनिगमवित् सर्वमास्त्रार्थवेत्ता
 श्रौतस्मार्त्तेषु कर्मस्मृतिशोधनिपुणः सुकविः स्त्रीयदेशात् ।
 धीर्तं ज्ञातश्चार्थार्थं प्रकटितविभव प्राप्य यात्राप्रसङ्गात् ।
 तत्र श्रीसुन्दरार्थं सकलगुणनिधिं प्राप्य सहैगिकेन्द्रम् ॥
 तत्पादपङ्कजयुगं परिचर्य तस्मात्
 प्राप्यानिषेक-मखिलागममप्यधीत्य ।
 तस्याग्रया समधिगम्य पुरं स काशीं
 तन्माकरीद वसतिमात्मविदां वरिष्ठः ॥
 तत्र स्थितः सकलतन्त्ररहस्यवेत्ता
 मिथ्यैः शिवाश्चनपरैः श्रितशैवदीपैः ।
 अभ्यर्च्यतो विलगुते सकलागमार्थ-
 सारीदया भुवि शिवाश्चनचन्द्रिका सः ॥

Śrīnivāsa Bhaṭṭa was the son of Śrīniketana, grandson of Usmāna Dīkṣit, and great grandson of Samarapungava Dīkṣita. He belonged to the Ātreya dynasty, and was an inhabitant of Yāgagṛihāṅkana, a prosperous village in the province of Drāviḍa in the Deccan.

Once in the course of his journey, he came to the sacred place named Jālandhara, and found there Sundarācāryya, a man of wonderful merits, by whom he was initiated and taught various Tantras. Then by his order he went to Benares where he settled and gathered a number of Śaiva disciples, at whose request he compiled Śivārcana-candrikā, from all Tantras.

End. नास्ति ।

Colophon.

The colophon at the end of the tenth chapter is given below :—

इति श्रीसुन्दराचार्यचरणान्वितोवाचिनीश्रीनिवासमहर्षिः कृतयां चन्द्रिकायां दशमः प्रकाशः ।

विषयाः ।

We give below the contents of the Ms. upto the tenth chapter, beyond which we get nothing, the Ms. being an incomplete one.

१ । गुरुशिष्यवचनानि । गुरुशिष्यपरोक्ष । मन्त्रदीपाः, तद्वचनानि । योनिवचनम् । २ । मन्त्रमेलनप्रकारः । नवरात्रिशिवाद्यभौतिक-चक्राणि । मन्त्राणां सिद्धासिद्धादिदीपप्रकारः । द्वादशारचक्रं, तद्वचनानिर्माद्यप्रकारः । स्रग्धनशोधनप्रकारः । मन्त्रपनिर्माद्यविधिः । ३ । योनिपुच्छम् । तत् पुच्छरचनाप्रकारः । वृत्तपुच्छम् । तत् पुच्छरचनाप्रकारः । पद्मपुच्छम्, तत् पुच्छरचनाप्रकारः । पद्मपुच्छम् । पद्मपुच्छम्, तद्विर्माद्यप्रकारः । सप्तपुच्छम् । पुच्छ-मन्त्रेण फलभेदः । पुच्छस्य रूपं तद्वचनम् । होमसंख्याभेदेन पुच्छ-मानभेदः । वामपूजा । तत् फलम् । अष्टपुच्छविधिः । दीपा-कालः । नवरात्रिः । तिथयः । देवताविशेषे तिथिविशेषः । वामरात्रिः । योगाः । सप्तानि । अष्टफलम् । दीपाणां कालविशेषः । ४ । दीपा-मन्त्रम् । सतीत्रलिखनक्रमः । कलादीपादि । ५-८ । दीपा-प्रयोगः । स्रग्धरोपा । होमविधिः । होमद्रव्यमाणादि । मन्त्राः । मन्त्ररत्नमन्त्रमन्त्राणादि । योगपौष्टपूजा । , वायव्य-देवतापूजा । मन्त्रादिपूजानन्तरम् दत्तदेवतापूजनम् । अक्षमाद्यानाम् । सिद्धशालदानवचनानि । आराधनम् । होमशेषपारपूजनम् । ९ । निव-

पूजाप्रयोगः । शैवानां तान्त्रिकसम्प्रदायः । १० । मातृकान्यासः । क्रियमातृकान्यासः । श्रीकृष्णादिमातृकान्यासः । ओम्बुवनेश्वरीमातृकान्यासः । कामबीजादि । शक्तिकामबीजादि । प्रपञ्चयोगमातृकान्यासः । मूलमन्त्रेण प्राणायामवयम् । योगबीजान्यासः । मूलमन्त्रान्यासः । मातृकप्रतिष्ठादिपुष्पकशिवार्चनम् ।

विवरणम् - पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्य शिवसत्त्वदीक्षाप्रसङ्गतः तन्त्रोक्तदीक्षाक्रियाङ्गभूतकर्म्मसमुच्चय-तत्त्वव्याख्यादिसमेतः मातृकान्यासादिपुष्पकशिवार्चनविषयकः तन्त्रनिबन्धः श्रीशिवार्चनचन्द्रिका-भिषेयो द्वाविंशत्यैतयागगण्डनाथहाराचालयादिर्बर्गोद्भूतसमस्तपुस्तकदीक्षितप्रणीतोऽस्मदीक्षित-पोन्नयोनिकेतनगुप्तेन कालिञ्जराधिवासिसुन्दराचार्यशिर्येण श्रीनिवासभट्टेनाखिलतन्त्रसारसुद्धय-रचितोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

—

No. 100. शैवसुधाकरः । *Saivasudhākara*. Substance, country-made yellow paper, 12 × ½ inches. Folia, 22 Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, and torn out in some parts. Verse. Not correct. Incomplete.

A *Tāntrika* work on the superiority of Śiva, compiled by Svāmī Sadānanda to please a Śaiva king named Rāmasingha belonging to the solar dynasty. It is an incomplete one and contains only four chapters and a small portion of the fifth.

Beginning. श्री तत् सत् ।

सुखचिन्तनुर्भक्तिगिरौ यो नाम्बदं मायया
जीवेशादि विभेदभाक् खपवनाग्न्यदभूमिकुल्लयया
येषां × × तमासि बोध्यं तु मतिं लोकारभीर्षं प्रभु-
सिंहात्मककल्याणार्थधीर्विजयता श्रीसाम्बमूर्तिः शिवः । १ ।

End. नास्ति ।

Colophon. श्रीमत्सामिन्ददानन्दविरचिते शैवसुधाकरे ऊर्ध्वपुष्पादिखण्डं नाम चतुर्थं विवरणः ।

विवरणम् - पुस्तकेऽस्मिन् शिवपूजोत्कर्षमन्त्राद्यमातृकान्यासपूजादिविषयकः शैवसुधाकरनामा विविधशैवग्रन्थश्रीरामसिंहस्य पोत्ये श्रीमत्सदानन्दसामिना विरचितः शैवप्रबन्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

—

No. 101. **श्यामारहस्यम् ।** *Syāmārahasyam*. Substance, country-made yellow paper, 14 × 3 inches. Folia, 53 (not marked by any number). Lines, 6-11 in a page (some pages having gap of about ¼ inch square in the middle). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of *Syāmārahasyam*, by Paramahansa Pūrṇānanda, noticed in our catalogue Nos. 99, 100, Page 102, Vol. 17. This Ms. has no page marks, and pages are not arranged systematically, nor are the chapters given at the end of the colophon. So it has been very difficult to go through the Ms. On careful perusal we see that it contains upto the end of the seventeenth chapter.

पुस्तकेऽभिन् श्यामारहस्यस्य सप्तदशपरिच्छेदाः वर्तन्ते ।

No. 102. **श्रीजयदुर्गास्तवराजः ।** *Śrījayadurgāstavarājaḥ*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the thirtyseventh chapter of *Rudrajāmala* dealing with a prayer to the Goddess Durgā, named *Śrījayadurgāstavarāja*.

Beginning. श्रीं दुर्गायै नमः । अथ रुद्रयामले ।

सपथ्यिते महाशची राक्षसोद्गासु बन्धये ।

भूमिबिलसहीपाते भुवःश्रीतिविपद्भुम्ब ।

End

शत्रुनाशकरं क्षीमं दुर्लभं विद्धि मन्दरि ।

एतस्य पाठाक्षिपुरो महाद्देवेन ध्यातः ॥

रावचो रघुनाथेन हनो पुष्टि महाबलः ।

हनय कंसः कृष्णेन सावत्यास्य प्रवीणतः ॥

Colophon. इति पार्वतीहरसम्पादे रुद्रयामले सप्तविंशत् पटलः ॥ २० ॥ श्रीजयदुर्गास्तवराजः (:) समाप्तः (:) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन् रुद्रयामलसप्तविंशत्पटलीकश्रीजयदुर्गास्तवराजः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 103. श्रीदुर्गाशतनामस्तोत्रं । Śrīdurgāśatanāmastotram. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā with her hundred names mentioned in it, called Śrīdurgāśatanāmastotram, from the Muṇḍamālātāntra, and an amulet to the Goddess, called Śrīdurgākavacam.

विवरणम् — पुस्तकेऽस्मिन् सुष्ठुमानातन्त्रोक्तं श्रीदुर्गाशतनामस्तोत्राभिधेयं श्रीदुर्गायाः स्तोत्रं तथाः कवचं च वर्त्तते ।

No. 104. षट्कर्मादीपिका । Satkarmadīpikā. Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 52, with two additional ones containing the index. Lines, 8-11 in a page, with a gap of about 1½ in. × 1 in in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Correct. Complete

A compilation from various Tantras on the six Karmas or rites of the Tantra, viz., (1) Śānti or cessation of troubles or -remedy of diseases; (2) Vāsyatā or subjection of enemies, etc. (3) Stambhanam or suppression of the functions of a faculty by incantation. (4) Vidveśana or producing malice among friends. (5) Uccātana or banishing one from his own country or causing his ruin by incantations. (6) Mārana or killing or destroying an enemy. By Kṛiṣṇa Vidyāvāgīśa, complete in ten chapters.

Beginning. श्रीं गुरुवे परमात्मने नमः । अथ षट्कर्मादीपिका । श्रीं तत् सत् ।

कृत्वा देवीं नमस्कृत्य तथा विप्रसुन्दर्यै ।
भद्रकालीय देवेभ्यो तथा षट्कर्मादेवताम् ॥
श्रीरुद्रविद्यायोगेशभट्टाचार्येण धीमता ।
क्रियते विदुषा मोक्षे कृत्वा षट्कर्मादीपिका ॥

क्रोधाज्ज्वलन्तीं ज्वलनं वसन्तीं
 सृष्टिं दहन्तीं दितिञ्च वसन्तीं ।
 भीमं नदन्तीं प्रथमामि कृत्वा
 रीक्षयमानां शुचयोयकार्त्तु ।
 सन्मत्तभैरवीतन्नात् किन्कारोडमरात् तथा ।
 तथाच मालिनीतन्नात् तथा कालीतरादपि ।
 सिद्धयोगेश्वरीतन्नात् योगिनीज्ञानसम्भवात् ।
 सर्वतन्नात् समाकृत्य षट्कर्माविधिदध्यते ।
 पुस्तके लिखिता विद्या येन सुन्दरो जयते ।
 सिद्धिर्भवे जायते दिवि कल्पकोटिशतैरपि ।
 गुह्यं विनापि शास्त्रेऽस्मिन् नाधिकारः कथञ्चन ।
 अथाभिधास्ये यथेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मावचनं ।
 सर्वतन्नात्सारेण प्रयोगफलसिद्धिदं ॥

षट्कर्माणां सर्वकालिकत्वमाह । स्मृतिः ।

नैमित्तिकानि काम्यानि निपतन्ति यथा यथा ।
 तथा तथैव काश्चापि न कालस्तु विधीयते ।
 शान्तिवश्यस्तन्मनानि विद्वेषीच्छाटने ततः ।
 मारणान्तानि शंसन्ति षट्कर्माणि मनोविषः ॥

This six karmas are thus defined :

रोगकृत्यायुष्मादोर्गा विनाशः शान्तिरीरिता ॥ १ ॥
 वश्यं जनानां सर्वेषां विधेयम् समुदीरितम् ॥ २ ॥
 प्रवृत्तिरोधः सर्वेषां स्तम्भनं समुदाहृतं ॥ ३ ॥
 द्विध्वाणां द्वेषजननं मिथो विद्वेषणं मतं ॥ ४ ॥
 उच्छाटनं स्वदेशाद्भैरवं परिकीर्तितम् ॥ ५ ॥
 प्राणिनां प्राणहरणं मारणं समुदाहृतम् ॥ ६ ॥

End.

अथ श्रीमादिद्वयमाह ॥ ० ॥ तथैव ॥

मोदकैः पुष्पकैर्वाग्नेः शत्रुभिरिदमर्चयिष्ये ॥

मारिकैर्लैष्टिभैः घृते, सुपक्वैः कदनौकनैः ॥

इति षट् द्रव्याणि ॥ ० ॥ * ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥

श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥ ० ॥

We do not find any colophon just at the end of the Ms. There are 6 pages containing various other matters after the colophon :—

Colophon. इति श्रीकृष्णविद्याश्रीमद्भट्टाचार्यज्ञानानागतनवकलिता षट्कर्मदीपिका
दशमीद्वेष्टा समाप्ता । १० । श्रीं तत् सत् ॥ श्रीं शान्तिं श्रीं शान्तिं श्रीं
शान्तिः ॥ श्रीं गुरुवे परमात्मने नमः ॥ श्रीं गणपतये नमः ॥ श्रीं काली
श्रीं काली श्रीं काली । श्रीश्रीदुर्गा श्रीश्रीदुर्गा श्रीश्रीदुर्गा ॥ ० ॥ श्रीं श्रीं श्रीं ।
श्रीं शिवः श्रीं शिवः श्रीं शिवः ॥ श्रीं रामः श्रीं रामः । श्रीं रामः ॥ ० ॥
श्रीश्रीगुरुदेव भद्रसा ॥ श्रीश्रीदुर्गा भद्रसा ॥ श्रीश्रीकाली भद्रसा ।
विषयाः ।—१ । षट्कर्मश्रीं सर्वकालिकत्वम् । षट्कर्मसंग्राहक्यम् ।
षट्कर्मदीव्यताकथनम् । दिग्नियमकथनम् । वसन्ताद्यनुनियमकथनम् ।
तिथिवादनियमकथनम् । मन्त्रनियमः । पञ्चभूतादयः । रक्षादि-
वर्धनैः । ध्याननकारः । आसनम् । मन्त्रनियमः । मन्त्रज्ञानम् ।
आत्मनियमः । पञ्चवस्त्रम् । मन्त्रस्य योगनियमः । रीधमन्त्रनियमः ।
संपुटमन्त्रः । विदमन्त्रनियमम् । वसन्तादौ रीक्षादिनियमः । स्त्रीपुं-
नपुंसकमन्त्रः । आप्रेयादिमन्त्रः । सुप्तप्रयोगमन्त्रादि । आसननियमः ।
पञ्चमुद्रानियमकथनम् । ध्याननियमः । स्थाननियमादि । कुण्डादि-
नियमः । वग्नादिकर्मश्रीं महत्त्वम् । २ । कलसप्यापनादि । रुद्र-
देवीपूजननियमः । अश्विननियमः । पुनः स्नापकालादिकथनम् । जप
मालानियमादि । शाल्यादीं पूर्णसुखादिनियमः । वाविकादिजपनियमः ।
होमे कुण्डसुखादिनियमकथनम् । होमद्रव्यनियमकथनम् । वज्रेर्जिह्वा-
कथनम् । अष्टनामानि । जपहोमसंख्यानामनुकौ षष्ठीतरसंख्याननियमः ।
शुक्रशुवनियमः । सगीमुद्रादिमुद्रावयननियमः । नमः स्तोत्रादिनियमः ।
३ । शान्तिकर्म । ज्वरशान्तिकथनम् । अथर्वश्रीं ज्वरशान्तिकथनम् ।
पद्भुजाकालीध्यानम् । मृत्तिकाशिवपूजा । मृत्स्थलं लिङ्गद्वयादिपूजा-
निषेधकथनम् । लिङ्गमुद्राकथनम् । मुखवाद्यादिफलकथनम् । विद्-
स्त्वकथनम् । शिवपूजाप्रयोगः । शिवप्रसादभोजनविधिः । हारीश-
मुनिप्रोक्तज्वरशान्तिकथनम् । मन्त्रादिनियमज्वरशान्तिकथनम् । ज्वर-
हरणमन्त्रः । ज्वरहरमन्त्रवचनम् । चण्डीपाठावृत्तिः । तत्फल-
कथनम् । चण्डीपाठकथनः । ताम्बकमन्त्रविधानकथनम् । ताम्बकप्रयोगः ।
ताम्बकमन्त्रवर्णमालाः । मन्त्रसङ्घीवनी विद्या । मन्त्ररीगमतोकारः । गर्भ-
जननप्रसवोपायः । निगदवचनसोचनम् । वटिकरचम् । आगीर्षादि-
रीगनिवारणमन्त्रः । ४ । चिटिमन्त्रकामकक्षादिवशीकरणव्यपकारः । ५ ।

वगत्यामुखीविषया सश्वनम् । वगत्याचनविधिः । वगत्यास्तुतिः । ६ ।
 हरिद्रागधेशघटितापरमकारसश्वनादिकथनम् । देवगन्धर्वादिमानाजीवानां
 सश्वनाकर्षणादिकथनम् । हरिद्रागधेशमन्त्रकथनम् । गवेषकथनम् ।
 ७ । गवेषशस्त्राकर्षणमन्त्रः । मिथुराप्रकरणे आकर्षणम् । कामनप्प्रायाक-
 र्षणप्रकारः । विवेकथनम् । ८ । उद्यानम् । ९ । मारणम् । अग्नि-
 ध्यानम् । अग्निस्त्रीध्यानम् । दुर्गाध्यानम् । भद्रकालोध्यानम् । कृत
 पुरश्चरस्य प्रयोगे अधिकारः । वज्रताकर्षणयोः अग्नेध्यानं तत् स्त्री-
 ध्यानञ्च । मारणे दुर्गाभद्रकालोध्यानकथनम् । अक्षपञ्चककथनम् ।
 १० । महिषमर्दिनीदशभुजाकालोपूजादि । तद्धानम् । चतयोः पुर-
 षरथम् । होमद्रव्यनियमः । महिषमर्दिनीकवचम् । महिषमर्दिनी-
 म्यावरजद्रुमविषयाश्च । अतिरिक्तविषयाः—हरिद्रागधेशकवचम् । गवेष
 स्तोत्रम् । गवेषशस्त्रानां । हरिद्रागधेशध्यानम् । होमद्रव्याणि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकृष्णविद्यावागेशकृत षट्कर्णदोषिकाभिधेयः ज्ञानिवज्रतादिषट्-
 कर्णविषयकस्तन्निबन्धः दशोद्देशमनतः संपूर्णो वर्णितः ।

No. 105. संक्षेपनित्यपूजा । Sanksepanityapūjā. Substance,
 country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 6 Lines, 7-9 in a
 page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose. Correct.
 Incomplete.

A guide to the daily worship of the goddess Durgā, not complete.
 Beginning. श्रीं नमः परदेवतायै । अथ संक्षेपनित्यपूजामयीम् । तत्रादौ श्रीं
 आत्मतत्त्वाय स्वाहा श्रीं शिवतत्त्वाय स्वाहा इत्यनेनाथस्य द्वारदेशे सामा-
 न्यायै कुर्यात् ।

End नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीदुर्गाया नित्यपूजापद्धतेशमात्रं विद्यते ।

No. 106. সূর্য্যকবচম্ । Sūryyakavacam. Substance, foolscap paper, 10×2½ inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains an amulet to the god Sūryya from the Sāmbhavatantra.

Beginning. অথ সূর্য্যকবচং । শ্রী শ্রীসূর্য্যায় নমঃ । শ্রীশিব উবাচ ।

সূর্য্যম্য কবচং দেবি সূর্য্যতী প্রাণবল্লভে ।

রোগমাতঙ্গযৌ যজ্ঞাত্ কবচাত্ সিদ্ধিরাগম্য ।

অথ সূর্য্যকবচম্ কণ্ঠে স্থাপিত্বিষ্টপ্ কন্দৌ দিনে শ্রেয়তা দিনকরকণপাঠে
বিনিয়োগঃ ।

End. জবাশ্রুতৈঃ সমম্বয়ৈঃ সযৌরীণাত্ প্রসুচ্যতি ।

ধারয়িত্বৈবৈ হস্তে তস্য রোগী ন জায়তে ।

Colophon. শ্রী ইতি শ্রীশাস্ত্রবতন্ত্রে দেবীশ্বরসম্বাদে শ্রীসূর্য্যকবচং সমাপ্তং । শ্রী
তত্ সত্ । শ্রী

যদ্ব্যসরং পরিভ্রষ্টং মায়াহীনম্ যদ্বৈত্ ।

প্রার্থন্যমগু তত্ সত্যে ত্বত্ প্রসাদাদিহাভ্যাসকঃ ।

শ্রী জবাশ্রুতসমসঙ্গাগ কাশ্যপেয়ং মহাদেবত্বম্ ।

জ্বালারি সর্ব্বপাপহ্নং পণ্ডিতীষ্য দিবাকরম্ ।

ইতি সূর্য্যদেবং পণ্ডিতম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকোক্তি শ্রীশাস্ত্রবতন্ত্রীণাং সূর্য্যকবচং বিখ্যতে ।

No. 107. সূর্য্যকবচম্ । Sūryyakavacam. Substance, country-made roddish paper, consisting of two folias, one 9×2 inches, the other 15×2 inches. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct Complete.

This codex contains an amulet of the god Sūryya, from the Brahmajāmātatantra, named Trailokyamaṅgala.

अथ श्रीसूर्यकवचम् । श्रीसूर्य उवाच ।

साम्ब साम्ब महाबाही मय मे कवचं दृढम् ।

वैखीर्यमद्वलं नाम कवचं परमाद्भुतम् ॥

End.

अथात्मा कवचं दिव्यं जपेत् सूर्यमनुत्तम ।

सिद्धिं नं जायते तथ कल्पकीटिशतैरपि ॥

Colophon. इति ब्रह्मवामने वैखीर्यमद्वलं नाम श्रीसूर्यकवचं समाप्तम् श्री तत् सत् ॥

विवरणम्—गुणकैऽखिन् श्रीब्रह्मवामलीलं वैखीर्यमद्वलाभिप्रेय सूर्यकवचं वर्तते ।

No. 108. **स्त्रीगुरुगीता ।** Strīgurugītā Substance, country-made yellow paper, 10 × 2½ inches. - Folia, 4. Lines, 5-6 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the Dhyāna (meditation), Stuti (prayer) Kavaca (amulet) and Gītā (eulogies) of a female Guru or spiritual leader, taken from the Māṭṛikābhedaṇṭra.

अथ स्त्रीगुरुध्यानम् ।

सहस्रारं महाप्रदं किञ्चलद्वयशोभितं ।

मङ्गलपद्मपत्राक्षो घनपोनपयोधरा ।

प्रसन्नवदना श्रीरमया ध्यायेन्निर्वा गुहं ।

पद्मरागसमाभावा रक्तवस्त्रमुशीमना ।

रक्तकङ्कषपाणिश्च रक्तगुणुरशोभिता ।

मरदिन्दुप्रतीकाशरक्तोद्भाषितकुण्डला ।

स्नानाशयनमागस्यां वरामशकरास्तुजा ।

इति ते कथितं देवि स्त्रीगुरुध्यानमुत्तमं ।

गोपनीयं मयत्रेण न प्रकाश्यं कदाचन ॥

End.

पार्श्वशुवाच ।

स्त्रीकेश कथ्यतां देवि गुरुगीता मयि प्रभी ।

गौमदवागुवाच ।

यथ तारिषि वत्यामि गीतां ब्रह्मसर्गो परा ।
 गुरुस्त्वं सर्वशास्त्राणामहर्षव प्रकाशकः ।
 त्वमेव गुरुद्वयेण लोकानां नाथतारिषो ।
 गयागङ्गाकाशिका च त्वमेव सकलं जगत् ।
 कावेरी यमुना रेवा करतोया सरस्वती ।
 गोमती चन्द्रभागा च त्वमेव कुलपालिके ।
 ब्रह्माण्डं सकलं देवि कीटि ब्रह्माण्डमेव च ।
 नहि ते वक्तुमर्हामि क्रियाशालं महेश्वरि ।
 उक्ता चोक्ता भावयित्वा भिक्षुकोऽहं मगात्मजे ।
 कथं त्वं जननी भूत्वा बधून्त्वं मम देहिना ।
 तव चक्षुं महेशानि अतीतं परमात्मनि ।
 इति ते कथिता गीता गुरुर्देव्य ब्रह्मणः ।
 संक्षेपेण महेशानि प्रभुरेव गुरुः स्वयं ।
 जगत् समस्तमाख्याय गुरुस्ते कीं हि केवलं ।
 इति तं तोषयित्वा च नृतिभिस्तुतिभिस्तथा ।
 नानाविधद्रव्यदानैः सिद्धः स्यात् साधकोत्तमः ॥ ४ ॥

Colophon इति श्रीगुरुगीता समाप्ता ॥ + ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मातृकामेदतल्लोकस्त्रोगुरुन्यासस्तुतिगीताकवचानि वर्त्तन्ते ।

No. 109. होमप्रयोगः । Homaprayogah. Substance, country-made yellow paper, 8 x 3 inches. Folia, 2. Lines, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Correct. Complete.

This codex contains the Tāntrika process of Homa or oblation to the fire, with the mystic diagram in the margin.

उदयनास्तिमलिय रक्षाः हन्ता मागयेषु श्रीं मुकुन्दाय नमः एवे ईशानाय,
 पुरन्दराय इति भंगुत्त उदयनेषु श्रीं नन्दाय नमः एवे वैद्यनाथ, इन्दवि
 मन्त्रादिमनोऽन्तेन पुत्रयेत् ।

End. ततो मूलिन पुष्पाङ्गतिं दत्त्वा भृङ्गारमुदया स्नेहदेवता उदयनामीय चमत्तेति
 विद्यया दक्षिणी दत्त्वा विद्वान्नाथारं कृण्वीत् ।

Colophon. इति समाप्तम् ।

विशेषम्—पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रिकसोमप्रयोगो बलसमेतो वर्तते ।

TANTRA SUPPLEMENT.

No. 110. तत्त्वसारः । *Tattvasārah*. Substance, country-made yellow paper and foolscap blue paper, 12 × 2½ inches. Folia, 7 (of which 6 being yellow and 1 blue). Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This work deals with the Paramatattva or Supreme knowledge in the form of a dialogue between Mahādeva and Kārtikeya ; by Kamalākara Bhaṭṭa, son of Rāmakṛiṣṇa Bhaṭṭa, grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa.

Beginning. ओषोऽहर्देवता ॥ अथ तत्त्वसारः । श्रीं गुरुवे नमः ।

मन्त्रेषु सुखासीने देवदेवं जगद्गुरुम् ।

मन्त्रस्य शिरसा मुनीं स्तब्धो बभूवमन्त्रवीत् ॥ १ ॥

धर्मितेऽस्मिन् त्वया नाथ चनेकेः प्राक्कीटिमिः ।

मन्त्रविधाने श्रीं मन्त्रीऽस्मि व्याकुलोक्ततः ॥ २ ॥

तत्त्वसारं न जानामि वक्षितीऽस्मि त्वया प्रभो ।

सायात् सारतरं युद्धं हनुडटान्तवर्जितम् ॥ ३ ॥

कथयस्व मन्त्रादेव यदि चास्ति त्वया त्वयि ।

श्रुत्वा वाच्यं कुमारस्य प्रहृष्टो भगवान् शिवः ॥ ४ ॥

End. "

देवेश तत्प्रसादेन सुक्रीडं भवसागरात् ।

अथ मे सफलं भव्य अथ मे सफलं तवः । ११८ ।

अथ मे सफला भक्तिरथ तीर्थं भवार्थवान् ।

अथ तीर्थं पुनर्जन्म देव पूष्टास्यहं पुनः ।

यदा प्रदीपे सम्प्राप्ते तमो भट्ट गृहीदरे । ११९ ॥

Colophon. इति महादेवकार्तिकेयसुखादे तत्सारा समाप्तम् ॥ १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महादेवकार्तिकेयसुखादे तत्साराभिधेयः परमतावद्विषयको
निबन्धो वर्तते ।

PHILOSOPHY.

VEDĀNTA MANUSCRIPTS.

No. 1. अथर्वशिखोपनिषद् । Atharvasikhopanisad. Substance, country-made white paper, 8 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose. Generally correct. Complete.

An Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, entitled Atharvasikhopaniṣad.

Beginning. अथाथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषद् । अथ हेमं पिप्पलादीऽद्विरा सनत्-
कुमारपाश्र्वाणमुवाच ॥ १ ॥

मगवन् किमादी प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं किन्त्वध्यानं की वा ध्याता की वा
ध्येय इति । २ ॥

End. कतृस्त्वमोद्वारगतिस्त्वं सर्वध्यानयोगज्ञानाभां फलमोद्वारी वेद । पर ईशान
वा शिव एकी ध्येयः शिवइव । सर्वसत्त्वत् परित्यज्येति । ३० ॥ समाप्ताथर्व-
शिखा एतामधीत्य द्विती गर्भवासादिभूतो विमुच्यते इति सदीप्त्यमिति । ३१ ॥

Colophon. समाप्तयेदमथर्वशिखोपनिषत्संहितेति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषत् सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 2. अथर्वशिर उपनिषत् । Atharvasira Upaniṣat Sub-
stance, country-made white paper, 8 x 3 inches Folia, 6. Lines, 3-6 in a
page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh
Generally correct Incomplete.

One of the modern Upaniṣads of the Atharvaveda, entitled Atharvasira Upaniṣad.

Beginning. अथ अथर्ववेदीय अथर्वशिर उपनिषत् । श्रीं देवा इ वे स्वर्गलोकात्मन
लो देवा रुद्रमपृच्छन् की भवान् इति ॥ १

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the second chapter.

इति अथर्वशिर उपनिषद् द्वितीयोऽध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अथर्वशिर उपनिषत् असम्पूर्णा वर्तते ।

No. 3. आत्मबोधटीका । Ātmabodhātīkā. Substance, foolscap paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, fresh Prose Generally, complete. Complete

A commentary on Śaṅkarācāryya's Ātmabodha, by Madhusūdana Sarasvatī.

Beginning. श्रीं ममी दुर्गायै तत्र भगवान् गङ्गाचार्य उक्तमाधिकारिणा वेदान्तप्रस्थान-
तय निश्चाय तदवलीकनासनयोनां मन्दबुद्धीनामशुदृष्टाय वेदान्तसिद्धान्त-
मयद्वयमात्मबोध दिदृर्गविषयः प्रतिजानीते तयोभिरिति कृच्छ्रचान्द्रादयनित्य-
नेमित्तिकानुष्ठानरूपैर्नयोभि चौष्टानि पापानि रागाद्यन्तःकरणदीपा येषां
तेषां नित्यनेमित्तिकैरेव कुर्त्तव्यो दुरितक्षयमिति वचनात् ।

End. दिग्दे शकालाद्गोति यो विनिश्चयः परमहंसः आत्मनः तोषे भजते सर्व्ववित्
सर्व्वज्ञ सर्व्ववयः परमात्मस्वरूपत्वात् अस्य तदुक्ती भवेत् कथं भूत आत्मतोषे
दिग्दे शकालाद्यनपेक्षैरसर्व्वगतं ग्रीतादिद्वन्द्वः खानि ह्यतीति ग्रीतादिज्ञान-
मित्यसुख मोक्षानन्दप्रापकत्वात् इतरतीर्थेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तच्चादात्मतोषे
आत्मस्य न किञ्चिद्व्यग्रिष्यते इति भावः ।

Colophon. इति आत्मबोधटीका सम्पूर्णा ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीमच्छङ्कराचार्य उक्तमात्मबोधस्य श्रीमदमधुसूदनसरस्वतीकृतटीका
सम्पूर्णा वर्तते ।

The codex also contains three pages in the beginning containing the Rāmatāpaviya, a work on the divinity of Rāmacandra. The work being incomplete, we do not think it necessary to describe it.

No. 4. ईशावास्यप्रश्न-मुण्डक-तैत्तिरीय-छान्दोग्योपनिषदः । *Īśa-vāsyapraśna-Muṇḍaka-Taittirīya-Chāndogyopaniṣadāḥ.* Substance, country-made yellowish paper, $9\frac{1}{2} \times 3$ inches Folia, 62, Lines, 3-15 in a page. Character, Bengali Date, 1609 Śaka Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains only the text of six Upaniṣads, viz. Īśāvāsyā, Prasna, Aitareya, Muṇḍaka, Taittirīya, Chāndogya, of which the first belongs to the White Yajurveda, already described in our Appendix; the third belongs to the Atharvaveda; described in No. 181, Vol. 2; the fourth belongs to the Black Yajurveda, described in No. 147, Vol. 2; and the fifth belongs to the Atharvaveda; described in Nos. 155-56-57-58-59, Vol. 2 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit College Library. The Second Prasnopaniṣad belongs to the Śaunaki Śākha of the Atharvaveda and the third Aitareya belongs to the R̥gveda. These two being not described in our Catalogue before, a short description is given below—

Beginning of Prasnopaniṣad. मुक्तेषा च भरद्वाजः श्रेष्ठश्च सत्यकामः सौम्यायशौचं
याम्यः ।

End. त्वं हि नः पिता योऽस्माकमविद्यायाः परं पारं तारयसीति नमः परमर्षिभ्यो
नमः परमर्षिभ्यः ॥

Colophon. इत्यथर्ववेदे शौनकीशाखायाः प्रश्नोपनिषत् समाप्ता । श्रीं शान्तिः ।

Beginning of Aitareyopaniṣad. श्रीं नमो विद्महे शराय । आत्मा वा इदमेक एवाय
आसीद्भान्यत् किञ्चनमिवत् ।

End. अक्षीरामान् संदधाम्यदृतं यदिष्टामि सत्त्वं यदिष्टामि तन्नामवतु तद्वक्तार-
मवतु अवतु मामातु वक्तारं अवतु वक्तारम् ।

Colophon. इत्यारण्यके द्वादशोऽध्यायः ।

The colophon at the end of the Chāndogyopaniṣad runs thus—

इति सामवेदे छान्दोग्यसंज्ञकीपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायाम् अष्टमं प्रपाठकः
समाप्तः ॥ १ ॥ श्रीं तत्सत् ॥ हरि श्रीं सन्पूजां छान्दोग्योपनिषत् ॥ श्रीं
हरि श्रीं ॥

छान्दोग्योपनिषत् काशीं सुकुन्दराममर्मणा ।

पुस्तकसंनिधौ प्राक् व्यसोज्ज्वलबुधमुखा ॥

श्रीमुकुन्दरामदेवशर्मन्ः साचरुमिदे तत् पुनकच । मद्रावधमत् ।

It shows that the Ms. was copied by one Mukundaram Sarmā of Benares, in Saka 1600, to whom it belonged.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ईशावास्यप्रसुष्टकतेनोद्यद्वादीश्वरानामधेयाः षट् उपनिषदः वर्तन्ते ।

No. 5. केनोपनिषद्भाष्यम् । Kenopaniṣadbhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, (29 + 21) 50. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh Prose. Not correct Complete

This codex contains the complete Bhāṣya of the Kenopaniṣad, by Śaṅkarācāryya.

Beginning of *Bhāṣya of sentences*. श्रीश्रीमद्राजगोपाः । अथ वाक्यभाष्यं लिख्यते । समाप्त कर्मात्मभूतवाक्यविषय विज्ञानं कर्म्यं चानेकप्रकारं । यद्येवंकल्प-समुच्चयादुद्धानात् दक्षिणीतराभां सुतिश्यामाद्वयनादानी भवतः अत ऊर्ध्वं फलनिरपेक्षज्ञानकर्मसमुच्चयादुद्धानात् कृतात्मसंस्कारस्थोक्तिद्वारात्मज्ञानप्रति-बन्धकस्य हेतुविषयदोषदर्शिनी निश्चांताशेषवाक्यविषयत्वात् संसारवोजमग्नान् उच्चिच्छिद्यतः प्रत्यक्षात्मविषयजिज्ञासी, केनेदितमित्याद्यात्मसंक्षपतस्त्वविज्ञानाय अवसम्भवाय आरभ्यते ।

End of the *Bhāṣya of sentences*

अनन्तेऽपारे अविद्यामात्रात् स्वर्गलोके सुखे निर्दुःखात्मनि परे ब्रह्मणि च सति सर्वमस्ति सर्वमस्ति अतिष्ठति सर्ववेदान्तवेद्यं ब्रह्मात्मत्वे सावयव्य तद्देव ब्रह्म प्रतिपद्यते इत्यर्थः ॥ + + ॥

Colophon of *Bhāṣya of sentences*. श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीमद्भिविन्द-भगवत्पुण्यपादशिष्यश्रीमच्छङ्करभगवत्कृती तत्त्वव्याख्याख्योपनिषत्सुद्रवणे वाक्यविवरणं समाप्तम् ॥

तं गौमि शङ्कर ज्ञानरूपिणं परमेश्वरं ।

अथैतं परमात्मनो भक्त्या परमया सज्जम् ॥ + ॥

श्रीरूपचन्द्रे मतिरन्तु नित्य-

मन्त्रविधानामवला हि नित्ये ।

न किञ्चिदस्मात् परमात्मनः-

ज्ञानं कदाचित् वयमयंयाम ॥ १ । ॥

Beginning of the Bhasya of words. श्रीं नमी विप्रैश्चराय ॥ केनेदितमित्याद्योप-
निषत् परब्रह्मविषया ब्रह्म्येति नवमस्याध्यायस्यारम्भः । प्रागेतस्मात्
कर्मोपनिषतः परिसमापितानि समस्तकर्मोपनिषदस्तस्य च प्राचक्षीपासना-
न्युक्तानि ।

End of the Bhasya of words. अनन्तशब्द औपचारिकोऽपि स्यादित्यत आह ज्ये
इति ज्ये व्याससि सर्वमहत्तरे स आत्मनि मुख्य एव प्रतिष्ठति न संसारं
मापद्यत इत्यभिप्रायः ॥ ॥

Colophon of the Bhasya of words इति श्रीमद्गीविन्दभगवत्पुण्यपादशिश्यस्य
परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीशङ्करभगवत्कृती पदभाष्यं संपूर्णं ॥ श्रीं
शान्तिः श्रीं शान्तिः श्रीं शान्तिः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिते केनोपनिषदः पदवाक्यभाष्ये
सम्पूर्णे वर्तते ।

No. 6. छान्दोग्योपनिषद् । Chāndoggyopaniṣad Substance,
country-made colourless paper, 10 × 3½ inches. Folia, 11. Lines, 7-13
in a page (some of the pages having a gap of nearly 1½ in × ½ in. in the
middle). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Price,
Generally correct. Complete.

An Upaniṣad of the Sāmaveda described in Nos. 155-56-57-58-59,
Vol. 2, of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Banikuli
College Library.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ।

No 7. न्यायनिर्णयव्याख्या । Nyāyanirnaya-vākhyā. Substance, country made colourless paper, 13×4 inches. Polia, 39 Lines, 1-14 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Not complete

A commentary on Śaṅkarācārya's Śārirakā Bhāṣya of the Vedāntasūtra of Vidyāśa, named Nyāyanirṇāya, by Anandagiri.

Beginning. ओ तत् सत् । ओ नमो गणेशाय ।

अथस्याश्वसपूर्वमसंधिगदेषां द्वाभ्यामाद्यव्यर्थ

लक्ष्यं लक्ष्यभेदतः युतिगतं निर्धृतमाध्यायिकं ।

आद्याद्यान्तविभातसर्वविभव सत्त्वाविरुद्ध परं

सत्यज्ञानमनर्थसंधिविधुरं ब्रह्म प्रपद्ये सदा ॥ १ ॥

यो लोके सकलं पुनाति निगता ये प्रादुरेकात्मनो

व्याप्तं यन् अगम्यगतिं सततं यस्मै नमस्तुभ्यते ।

यथादाविरभुदंशेषममरा यत्प्र प्रसादायिनी

यस्मिन् पश्यवसासति स्फुरद्दिदं तथै नमो विप्रवे । २ ॥

योनुषानुषुनजा ज्ञेयवति सकलानालयं यं लभन्ते

सर्वे निर्धनानि येन युतिपद्ययिका वीपहातन्वत च ।

यस्मै यथादकक्षात् परिभवचकिता यत्प्र सरोचयस्ते

विन्ता यस्मिन् प्रवृत्ता भजविगदधियः सद्ये तं गिरौमम् ॥ ३ ॥

मिन्दानमनसि दुरासदानि प्रत्युद्भवोपभवानि तानि ।

राजानमात्रातपरम्परारामाराट्पानि गिरिजामिजातम् ॥ ४ ॥

ओसवशासप्रयोगिनिधिनिधिरसी सत्पुक्तिपङ्क्तिम्

न्मुक्तानामनवद्वयविप्लवप्रदीतिविद्यामणि ।

आन्ति शान्तिधृती दयेति सरितामकालविद्यान्ति मु-

र्भ्यान् सततं मुनीन्धमकरयेष्वियं देवसे ॥ ५ ॥

यथाप्याम्बुजातमधुरमेयोमधुप्रायं

मायव्यवाचिवः समयमवत भर्गेऽपि निर्व्वेदिनः ।

यस्मिन् मुक्तिपथो सुगुणमुनिभिः संप्रापितः सवर्भौ

तथै भाव्यकले जलोऽन्तु भववत्पादाभिधां विभनः ॥ ६ ॥

यत्पादाब्जचखरीकधियया निर्व्वेद्यमागंधीना

पङ्क्तिर्मुक्तिसमैर्दुर्गदुरिता चाप्यमानामिध ।

यस्मिन्नित्यमिदं जनादि समभूदोषादुरी न यत

यज्ञानसुगौधराय गुरवे तथै परको नमः ॥ ७ ॥

मातर्नमामि भवतीमय प्रार्थये तौ

चेतः सरस्वति परास्य परार्थमये ।

शारीरके मन्दबुद्धसम्पदं-

मेकायमस्तु वत्सु सङ्गं सम्यगर्थे ॥ ८ ॥

ब्रह्मभक्तौ पुरोवाय विधायागमभावना ।

श्रीमच्छारीरके भाष्ये करिष्ये न्यायनिर्णयम् ॥ ९ ॥

नित्याध्ययनविधुपादापितवेदान्तप्रचीभिरापाततः प्रतिपन्न शास्त्रारभोपा-
यिकं अनुबन्धजातं न्यायतौ निष्कर्तुं भगवान् बादरायणः सन्नितवान्वातां
ब्रह्मजिज्ञासेति ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वेदव्यासकृतवेदान्तप्रबुद्धे शरीरावाक्यकृतशारीरकभाष्यस्य श्रीमदानन्द-

गिरिप्रभोता न्यायनिर्णयाख्यव्याख्याऽसम्पूर्णा वर्धते ।

No. 8. माण्डूक्योपनिषद्, ब्रह्मोपनिषद् । Māṇḍukyopaniṣad,

Brahmopaniṣad. Substance, country-made yellowish paper, 9½ × 4 inches. Folia, 11 (of which pages 10 belong to the Māṇḍukya and one to the Brahmapaniṣad). Lines, 6-17 in a page. Character, Bengali Date, Appearance, old. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains the texts only of two Upaniṣads (1) Māṇḍukya, (2) Brahma. The former being already described, we need not give any detail of it.. The latter only which is an Upaniṣad on Brahma, belonging to the Atharvaveda, is briefly described below.

Beginning of Brahmopaniṣad. अद्यात् पुद्गल्य चत्वारि ज्ञानानि भवन्ति ।

नाभि इदं कण्ठं मूर्ध्नि च । तत्र अनुपादं ब्रह्म विभाति जायते ब्रह्मा

सर्वे विश्वः सुषुप्ते ब्रह्मः सुषुप्त्यनन्तरम् ।

End.

आश्वविद्यालयीमूलं तः ब्रह्मोपनिषद् इदं तद्ब्रह्मोपनिषदम् ॥ १ ॥

Colophon . इति ऋग्वेदोपनिषत् ॥

मनी हि विविधमोक्षं दृष्ट्वा दृष्टमिव ॥

अथर्हं कामसंकाशं शुद्धं कामविनिर्गतम् ॥

मम एवमनुयायी कारणं बन्धमाश्रयम् ॥

विवरणम्—पुस्तकालिकायाम् अथर्ववेदोक्तं माण्डूकीयउपनिषत् ऋग्वेदोपनिषत् सम्बन्धे वर्णितम् ।

No 9 बृहदारण्यकोपनिषद् । Vṛhādāraṇyakopaniṣad Substance country made colourless paper 10 x 4 inches. Folia 28 Lines 14 16 in a page Character Bengali Date 1 Appearance, old Prose Generally correct Not complete

An Upaniṣad of the White Yajurveda described in No 136 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss of Sanskrit College Library

विवरणम्—पुस्तकम्

No 10 वेदान्तसारटोका सुबोधिनी । Vedāntasāratīkā Subodhīni Substance country made yellow paper 13 x 4 inches Folia 53 Lines, 7-8 in a page Character, Bengali Date 1510 Śaka Appearance nearly fresh Prose Not correct Complete

The famous commentary on the Vedāntasāra, by Nṛsiṃha Sarasvatī, entitled 'Subodhīni', described in No 132, Page 81, Vol III of the Descriptive Catalogue of Sanskrit College Library

विवरणम्—पुस्तकम्

No. 11. श्रीभगवद्गीतादीपिका । Śrībhagavadgītādīpikā Substance, country-made yellow paper, 14 × 6 inches. Folia, 254 Lines, 3-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains the commentary on Śrībhagavadgītā, entitled Gūḍhārthadīpikā, by Śrīmadhusūdana Sarasvatī.

পুস্তকেঃকিন্তু গুদার্থদীপিকা নাম শ্রীমদ্বৈতাচাৰ্য্যীকৃত সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No 12. श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् । Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat. Substance, country-made colourless paper, 17 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, 8th Jyāistha, year not mentioned. Prose and verso. Not correct. Complete.

A very modern Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, on the divinity of Dakṣiṇakālikā, named Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat, copied by one Sambhunāth Sarma.

Beginning श्रीकाली जयति ।

শ্রী' কালীনাং ব্রহ্মরত্নে ব্রহ্মস্বরূপিনীমাপ্রীতি সুমগা বিমুখা । সুমগা নু কামরূপেন্দ্রিয়া বিন্দু মৌলনন্দনা সমুৎপাদিকাণী ।

एतच्चिगुणतामादी तदनुकृतं यथ ।

কৃচ্'বীজন্তু রীমবচস্বরবিন্দুমৌলনন্দনম্ ।

End.

गुरुसमधि शिष्याय सत्कुलोनाथ विद्याभक्ताय शुश्रूषवे स्निग्धं मृदा मयं परिपूज्य निशायां विहरेदिकाकी । शिष्यरूपे सदा तदहं वा जहा दद्यात् । श्री' श्री' श्री' सत्यं सत्यं तत् सत् ।

Colophon.

ইন্দ্রাপর্ব্বাচিকী শ্রীমাদ্ভক্তিযোগে শ্রীমদ্ভক্তিযোগানুকোপনিষৎ সমাপ্ত ॥ + স্বয়ং হস্তাটমদিবসীয়া জিপিহিং শ্রীশম্ভুনাথশর্মা স্বাশ্বরসিদ্ধম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকেঃকিন্তু স্বয়ংইয়া শ্রীমদ্ভক্তিযোগানুকোপনিষৎ বর্ণিত ।

No. 13. **सभाष्ये शाखास्योपनिषत् ।** *Sabhasyēśāvāsyaopaniṣat* Substance, country made yellow paper, 10 × 4 inches Folia, 13. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose Generally correct. Complete.

This codex contains the text of the *Isopanishad* of the *Vājasaneyasaṁhita* of the *White Yajurveda* with its *Bhāṣya*, by *Śaṅkarācāryya*, systematically arranged, the text being followed by its commentary. Described in No. 174, 175, Vol. 2, of the *Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts of the Sanskrit College Library*.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रीमतपरमहंसपरिब्राजकाचार्यमहाराचार्यकृतभाष्यसहितः श्रीउपनिषदसंज्ञितः ।

No 14 **हस्तामलकस्तोत्रम् ।** *Hastāmalakastotram*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, worn out Verse. Generally correct. Complete.

A work containing sixteen lines in the form of a dialogue between *Śaṅkarācāryya* and his pupil *Hastāmalaka*, on the principles of *Vedānta Philosophy*, entitled *Hastāmalakastotram*, by *Śaṅkarācāryya*.

Beginning. श्रीं नमो ब्रह्मणे ।

कस्त्वं गिरी कस्य कुतोऽसि गता

किं नाम ते त्वं कृतं प्रागसीसि ।

पतन्मयीर्त्तं वद चार्भक त्वं

मत्प्रीतये प्रीतिविवर्त्तनोऽसि । १

End

यथा वेद दृष्टेयं ते सूतकादौ

दृष्टा बुद्धिस्तत्पश्यते सूतकादौ

दृष्टा बुद्धिस्तत्पश्यते सूतकैति ।

तथा वेदवेद्यं विद्युद्वाक्मनसं

स्वकीयं गृहीतं विवादः कथं ते । १६

Colophon. इति हस्तामलकस्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—इसामलकसीवनामकीऽर्थं गङ्गाचायं इसामलकयोः प्रतीतरच्छलेन गङ्गा-
चायं कृतः सुप्रसिद्धवेदान्तनिबन्धः ।

NYĀYA MANUSCRIPTS.

No. 1. भावार्थदीपिका । Bhāvārthadīpikā. Substance, country-made white paper, $14 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 140 (of which the first one is wanting). Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1745. Appearance, very old, worn out, writings obliterate in parts. Prose. Not correct. Complete (excepting the first page).

A commentary on Tarkabhāṣā, a brief treatise on the Nyāya Philosophy, by Keśava Miśra based on Gautama's Nyāyasūtra and on Nyāyabhāṣya, entitled Bhāvārthadīpikā, by Mahāmahopādhyāya Gourikānta Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. तेषां वादनन्वयोरेवानपेक्षितत्वात् विद्याधिनात् गुह्यतां सतीर्थे वां सद्वचन-
कथायामेव अधिकारादालन्युत्पत्त्यर्थमेवाम् यत्तस्य कृतत्वादिति भावः ।
एतदेव दर्शयति एतावतैवेत्यादिना ।

ॐ धीरास्तर्कभाषायां न कर्तव्यावधीरथा ।

शास्त्रार्थः सर्व्व एवात्र सूत्रवद्विद्यते यतः ।

नावग्रेया तर्कभाषा बालकैर्दूष्यते यदि (इति)

वानरेलङ्घितो(ज्ये)ष्ठः नागाध(स्यः १) (इ) मदीदधः ।

अन्वेषामपि संवि(क्षी)क विवर्ती सम्यग्भिभाषाकरः ।

मानुसर्ग्य() मनसा विहाय कलये व्याख्यां मदीवामपि ।

भावार्थः (१) प्रतिषदधाति हृदये कोऽपीह धीरो यदि

थादेवान् तदा विनिश्चितिविधावार्थानियार्थं श्रमः ।

पिपाठयिषता बाला(न्) (मिथ्या) ना (वा १) निहन्तामया ।

मोरीकान्तेन धीरेण कृता भावार्थदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमहामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
समाप्ता ॥ क ॥ संवत् १७४५ समये पौषशुद्धशमीशनिवासरे काशीचे
लिखितं कर्णटकनागेशभट्टेन ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
केशवमिश्रकृततर्कभाषाया व्याख्यानं वर्तते ।

No. 2. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ. Substance, fool-
scap paper, 12 × 3½ inches. Folia, 7 (one of them being larger than the
rest). Lines, 7-12 in a page, with marginal notes in some pages.
Character, Bengali. Date, the 21st Bhādra, 1282 Bengali era. Appear-
ance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains Bhāṣāpariccheda, an elementary work on the
Nyāya Philosophy, by Viśvanātha Pañcānan, son of Mahāmahopā-
dhyāya Vidyānivāsa Bhaṭṭācāryya, with a short commentary by the
same.

पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तटीकासमेतः महामहीपाध्यायविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
केशवमिश्रकृततर्कभाषाया व्याख्यानं वर्तते ।

From the colophon of the Ms. we find that it was copied by one
Sāradāscaran Kavirāj, at 11 a.m., on the 21st Bhādra in the Bengali
era 1282.

No. 3. वादार्थदर्पणम् । Vādārthadarpanam. Substance,
country made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally
correct. Not complete.

This codex contains only a few pages of Vādārthadarpana, a book
on the dissertations of logical controversies, by Rājavalabha Kavirāj.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गाय नमः ।

वादायैवादसततक्रिययागुमाने-

रौप्ययुक्तिनिवर्तः खलु तत्त्वमोर्ग ।

मीमं विलोक्यशरत्तु भर्ग निदान-

सुतूपय्यवस्थितिष्वपि जगतामनीम ।

महादमार्गपदसाधनमूर्च्छितानां

वादायैदर्पणमिमं तनुते शिषूना

बीधाय तत्त्वगणसिद्धापकारकं तत्

व्याख्या सारमिहर्षं चरकाममात्रेः ।

अति यादृनिवेष्टनं यदर्थोऽन्यत्र बुध्यते ।

वचनपरिपाक्येष्टं शिष्यभिर्गृह्यते सुखम् ॥

वादः परस्परेशीलं विग्रह्य भास्यपूर्वकं ।

द्विविधः स च लभ्यते वितर्या च विधीयते ।

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the first chapter—

इति श्रीराजबल्लभकविराजज्ञान वादायैदर्पणे प्रथमखण्डे द्रव्यादिपदायै-

निर्देशार्थं नाम प्रथमाध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीराजबल्लभकविराजज्ञान वादायैदर्पणव्याख्यानं वर्णितं ।

SĀNKHYA MANUSCRIPTS.

No. 1. साङ्ख्यकारिकाभाष्यम् । Sāṅkhyakārikābhāṣyam Sub-
stance, country-made colourless paper, 13×7 inches. Folia, 39. Lines,
9-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old
Press. Generally correct. Complete.

A Bhāṣya on the Sāṅkhyakārikā of Īśvara Kṛiṣṇa, by Vijñāna
Bhikṣu.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

कविनाम नमस्तप्ते देवाविर्गोदधी जगति मये ।

वाक्यानां संख्यामयो मोरिव विहितः प्रथमपादः ।

नन्वयस्यै स्वयं प्रमाणं सिद्धान्तद्विभुक्तिं ।

शास्त्रं शिष्यद्विषयाय समासर्तोऽहं प्रवक्ष्यामि ॥

दुःखत्रयाभिघातात् जिज्ञासा तदवधातके दृती । दृष्टे सापायां चिन्नेका-
न्तात्यन्ततोभावात् ॥ अथा आर्यायाः उच्यन्ते कियते । इह हि भगवान्
ब्रह्ममुक्तः कपिलो नाम तद्वया—

समकथं समन्दस्य तृतीयस्य समाप्तनः ।

आसुरिः कपिलश्चैव बोद्धुः पञ्चशतवत्सदा ।

इत्येते ब्राह्मणपुत्राः सप्त प्रोक्ता मध्वपयः ।

कपिलस्य मध्व उच्यन्ते घर्षो ज्ञान वैराग्यमैश्वर्येति ।

End

पुरुषार्थो मोक्षस्तदर्थं ज्ञानमिदं मुक्तं २६स्य परमर्षिणा श्रीकपिलर्षिणा
समाख्यातं सम्यगुक्तं यत्र ज्ञाने भूतानां वैकारिकानां स्थित्युत्पत्तिप्रत्ययावस्था-
नामाविर्भावतिरोभावाद्यित्यने विचार्यन्ते येषां विचारात् सम्यक् पञ्च-
विंशतितत्त्वविवेचनादिव' सम्यगन्ते सत्त्विनिरिति ॥ ० ॥ साङ्गं कपि-
मुनिना प्रोक्तं संसारविमुक्तिकारणं हि । यमैताः सप्ततिराध्यर्थाय' चात्र
गौडवाङ्मनः ।

Colophon

इति विज्ञानभिक्षुविरचितसाल्पमाथ' सम्पूर्णं । + + +

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ईश्वरकृतसंज्ञाकारिकाशार्विज्ञानभिक्षुकृतमाथ' सम्पूर्णं वर्तते ।

YOGA MANUSCRIPTS.

No. 1 गोरक्षसंहिता । Gorakṣasāṁhitā Substance, country-
made yellow paper and blue foolscap paper, 9 × 3½ inches. Lines, 4-8 in
a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Generally
correct. Complete.

A guide to Yoga by Gorakṣanāth.

Beginning श्री गुरुवे नमः । अथ गोरक्षसंहिता ।

यः शैलकानां वपुषा विभर्ति

जटाकलापैः सुरदीर्घिकाद्य ।

नमोऽस्तु तथै गुणमायकाय
 ज्ञानाय निर्व्वं शमिशिखराय ॥
 गौरचर्मकं वक्ष्ये योगिनो हितकाम्यया ।
 भुवं यथाविरोधेन ज्ञायते परमं पदम् ॥
 योगी कलकसङ्ग्रामं हृदि विष्णुममममं ।
 आवाशाद्यन्तर्ज्ञानि सहस्रव महेश्वरम् ॥

End.

Colophon. इति गौरचर्महिता समाप्ता श्री नमः परदेवतायै ॥ श्री नमः शिवाय ॥
 विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गौरचर्महिता नाम योगविषयको निबन्धो वर्तते ।

No. 2. पातञ्जलभाष्यम् । . Pātañjalabhāṣyam Substance,
 country-made colourless foolscap paper, 10½ x 3½ inches. Folia, 37.
 Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance,
 nearly fresh. Prose. Generally correct Not complete.

A Bhāṣya on the Pātañjalayogasūtra, by Vedavyāsa.

Beginning. श्री नमः श्रोतव्याय ।

यत्प्रकृता रूपमाद्यं प्रभवति जगतीऽनेकधादुपहृष्टाय
 प्रचीयन्नेश्वरमिर्विषमविवक्षरोनेकवक्त्रः सुभीषी ।
 सर्वज्ञानप्रभूतिभृजगदपरिचरः प्रीतये यम निर्व्वं
 देवोद्दीपः स श्रीऽध्यात् मितविमलतनुर्विदी योगपुरुः ॥

अथ योगानुशासनं । अथैतद्व्यवधिकाराद्ये योगानुशासनं शास्त्रमभिज्ञतं
 वेदितव्यं योगः समाधिः स च मार्गोभौमपित्तव्य धर्मः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् वेदव्यासविरचितं पातञ्जलयोगसूत्रस्य भाष्यमवस्थुषे वर्तते ।

No. 3. राजमार्तण्डः । Rājāmārtanḍaḥ. Substance, country-made white and yellow paper, 12 x 7 in a page. Folia, 58. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1761. Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A Vṛitti on the Pātāñjalayogasūtra, entitled Rājāmārtanḍa, by Mahārāja Bhojadeva ; published in the Bibl. Ind.

Beginning. श्रीं तत् सत् ।

देहाद्यधीग, शिवयो. स श्रेयांसि तनीतु वः ।
 दयावमपि यत् कृत्वा जनः कैवल्यमनुते ॥
 त्रिविधान्यपि दुःखानि यदनुत्तरवान्मृणा ।
 प्रयान्ति सद्यो विनश्यं तं मृतम् शिवमव्ययम् ॥
 पतञ्जलिमुनेवक्ति काव्यपूर्व्या जयन्त्यसौ ।
 पुंमहत्वीर्विद्येशेऽपि योग इत्युच्यते यथा ।
 जयन्ति वाचं फणिभर्तुरनर-
 स्कुरतमः स्तोम निशाकरत्नियः ।
 विभाव्यमानाः सततं मर्त्यांसि याः
 सता सदानन्दमयानि कुर्वन्ते ।
 शब्दानामनुशासनं विदधता पातञ्जले कुर्वता
 इति राजयोगादसंशयकमपि च व्यास-नता वैद्यकं ।
 वाक्चेतोवपुषा मनः फणभता भर्षव येभोद्भूत-
 सस्य श्रीधरचमन्ननुपते र्वाचो जयत्युज्ज्वलाः ।
 दुर्व्योथ यदतीत तद्विजयति स्पष्टार्थमनुक्तिभिः
 स्पष्टार्थेनतिविम्वृति विदधति व्यर्थः समासादिकैः ।
 अष्टानेऽनुपयोगिभिश्च बहुभिजंल्यैर्भमं तन्वते ।
 श्रोतृचानतिवन्तुविप्रवदतः सर्वेऽपि टीकाकृतः ।
 उदरद्वय विलसदुदर विकल्पजा सं
 फल्गुप्रकाशमवधार्य च सत्यगर्धान् ।
 श्रीमत्पतञ्जलिमते विवर्तिनं वैद्य-
 भातमते दुषजनपतिरीधहेतुः ।

अथ योगानुशासनम् । १ । अनेन सूत्रेण शास्त्रस्य सत्यं चाभिधेययोऽन्या-
 न्याख्यायने । अथ शब्दोपि कारव्योतक. महत्वायं पुक्तिर्वीग. पुन-

Beginning.

অদলীবাচ ।

অথ ক্তাৰ্ঘ্যি জগন্নিবাস
 পাদায়সংস্পৰ্শঃ কথামৰ্হ ।
 সুষামি যন্ পংস্রমহুৱাদিধি
 বিম্ব্যতে রমিতমানসে; সদা ॥
 নিত্যং সীতামির্দ'অপন্ রচুপতিং মল্ল্য চ্চিদিষ্ট' অরন্ ।
 জ্যায়ন্ সুক্তিসুপেতি কিং পুণরসী স্বাচারযুক্তো নরঃ ॥

Colophon.

ইতি ব্রহ্মাণ্ডপুরাণে অদলীকৃতসৌব' সমাপ্তম্ ।

বিবরণ—পুস্তকটিঃখিন্ ব্রহ্মাণ্ডপুরাণীকৃতদ্বিত্যাকৃতং সৌরামল্লীক' বর্ণিতং ।

No 2. **আদিত্যহৃদয়ম্ ।** Ādityahridayam. Substance, country-made yellow paper, 9 × 2½ inches. Folia, 16. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date. ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the sun from the Visvudharmottara, named Ādityahridaya.

Beginning.

সৌ নমঃ সৌম্যায় ।

মতানীক সবাচ ।

অথমাদিত্যসুখন্তসুপতিষ্টেদ্বিজীৱম ।

এতন্মে বুদ্ধি বিম্বেন্দ্র মপ্যে মরৎ তব ॥

End.

অদয়নিসুপেত ভাস্কর পদ্বন্তে

নিখিলসুখনমেব রত্নরত্নীপময়ং ।

দিসিরকরিশ্চশেট্ বোধকং পদ্মিনীনা

সুৱৱরসমিষ্টুজ্য' সুন্দর' বিষদীপম্ ॥

Colophon.

ইতি বিশ্বদুৰ্গোত্তরে সৌতপাৰ্জুনসংবাদে আদিত্যহৃদয়' সমাপ্তম্ ॥ সৌ সন্
 সন্ ॥ সৌকালীকালবিদ্যারত্নমহাশাখেষ্ট পুস্তকমির্দ' ॥ সৌম্যায় নমঃ ॥

From this colophon we see that this Ms. belonged to Kalikānta Vidyaratna Bhattachāryya.

বিবরণ—পুস্তকটিঃখিন্ সৌবিশ্বদুৰ্গোত্তরীকৃত আদিত্যহৃদয় নাম সৌম্যসৌ বর্ণিত ।

No. 3. **क्षयस्तोत्रम् ।** *Kṣayastotram.* Substance, country-made yellow paper. Folia, 13. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Śrīkṛṣṇa. Anonymous.

Beginning. श्री कृष्णाय नमः ।

यं वेदविदपि प्रियमिन्द्रियाया (१)

यद्वाग्मिनीरहस्यमम्यहो नो धाता ।

गोपायबालबलना वनमालिनं तं

गोधूक्षिधूपरशरीरमरीरमंत ॥ १ ॥

End.

वदने नवगोतगन्धवाहं वचनेऽक्षरक्षरचातुरोपुरोधं ।

नयने कुहनाग्रममाग्रयेवाग्रये कीमल ताण्डवं कुमारं ॥ १०१ ॥

हस्तस्तुचिप्य यातोऽसि वलान् कृष्य क्षिप्तदुर्त ।

उदयाद्यदि निर्वासि धीर्यं मय्यामि ते ॥ १०४ ॥

Colophon. नाति ।

पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकृष्णस्तोत्रं वर्णितं ।

No. 4. **गङ्गास्तवः ।** *Gaṅgāstavaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 17 x 2½ inches. Folia, 4. Lines, 1-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges, from the Vṛihatdharmapurāṇa.

Beginning. श्री नमो विनम्रवदनये सूर्यवः भवः परममहः स्रक्त्राये वैश्वपरमानन्द-
सन्निहदपाये श्रीकृष्णवर्णोदलनाकर्मिरावसारकपरमश्रीतीरवपाये । अस-
दपनापतिप्रदसदृशितरमनादेवोदमरचपरमानन्दरसादनामनदपाये मूर्ति-
मये कोटि कोटि चन्द्रप्रभाये स्रक्त्रावपाये गङ्गे देवि सर्वभूमि विश्वपदी-
हवे दधमवगारायकनेत्रःशरीरदशशरीरे परमानन्दं प्रसीद प्रसीद मे नमो
नमः ।

नमसे देवदेवि नमो विपदनामिनि ।

विभीषणे जेतवसे ब्रह्मविष्णुशिवानि ॥

End. नमः कल्पवृक्षे च श्रीकृष्णाय नमो नमः ।
सर्वतोर्ध्वभागे च सुलभायै नमो नमः ॥

Colophon. इति श्रीवृद्धस्यपुराणे गङ्गास्तवः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीवृद्धस्यपुराणीकगङ्गास्तवी वर्तते ।

• •

No. 5. गङ्गास्तोत्रम् । Gangāstotram. Substance, country-made yellow paper, 10 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges from the Padmapurāṇa.

Beginning. गङ्गे देवि जगद्वात्रि पादाभ्यां सलिलं तव ।
स्वस्मामि त्वपराधं मे प्रसन्ना चक्षुमहंसि ॥
स्वर्गारोहणसीपानं त्वदोयमुदकं शुभे ।
अतः स्पृशामि पादाभ्यां नमस्तुभ्य सरिरे ॥

अथ गङ्गास्तोत्रम् ।

गङ्गे समस्तजगदम्ब चक्षतरङ्गेऽ-
नङ्गाद् विचारतरमस्तकपुष्पमालि ।
कंसारिचारचरणचरणैरुहन्ति
भक्त्या नमामि दुरितचयकारिणि त्वाम् ॥

End. परं ब्रह्मस्वरूपां त्वां सर्व्वलोकेकमातरं ।
शक्नोमि किमहं क्रीतुं भक्तचित्तोऽव सीषदे ।

Colophon इति पद्मपुराणीकगङ्गास्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मपुराणीकं गङ्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 6. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to the Goddess Durgā, by Arjuna at the instruction of Śrīkṛiṣṇa, in the Kurukṣetra war, taken from the Mahābhārata.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा । सध्वय उवाच ।

धार्तराष्ट्रवल दृशः युद्धाय समुपस्थितम् ।

अर्जुनस्य हितार्थाय कृष्णो वचनमब्रवीत् ॥

श्रीभगवानुवाच ।

यत्किमूना महाबाहो संशयामिममुच्छ्रियतः ।

पराश्रयाय शूराणां दुर्गास्तोत्रमुदीर्य ॥

सध्वय उवाच ।

एवमुक्त्वोऽर्जुनः संख्यो वामुदेवेन धीमताः ।

अवतीर्य रथात् पार्थः स्वीवमाह कृताह्वलिः ।

अर्जुन उवाच ।

श्रीं नमस्ते सिद्धयमने आर्यो मन्दुरवासिनि ।

कुमारि कान्तिके पाणि कमले हृदयि त्रिलो ॥

End.

गुह्यः पुष्टिर्भूतिर्दोषियन्नादयविवर्जितो ।

भूतिर्भूतिमतां काङ्क्षे शीत्यसि सिद्धचारके ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महाभारतात् कुरुक्षेत्रसमरे श्रीकृष्णादिनादर्थुन कृतं दुर्गास्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 7. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country made yellow paper, 10 × 3, Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Durgā, by Mahādeva from the Brahmapurāṇa.

Beginning.	ब्रह्माणां बीजदया त्वं सृष्टेयाद्गुरदपिबो । वक्रो च दादिका शक्तिर्जले मैत्र्यमदपिबो ॥
End.	किं स्त्रीभि पञ्चवक्त्रेण रणवत्सो महेश्वरि । ऊर्ध्वं कुरु महासाये सम शठैश्चर्यं कुरु ॥
Colophon.	इति ब्रह्मवैवर्ते महादेवकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिद् ब्रह्मवैवर्तपुराणोक्तं महादेवकृतदुर्गास्तव वर्तते ।

No. 8. नीलकण्ठस्तवराजः । Nilakanthastavarājaḥ Substance tree-bark, 10 × 3 inches Folia, 5 (the first two folias wanting). Line 4–8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āṣāḍha, Śākāvd 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete.

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिद् स्कन्दपुराणोद्यनीलकण्ठस्तवराजाभिधेयमिदं स्तोत्रमसम्पुर्णं वर्तते ।

No. 9. प्रज्ञावर्द्धनस्तोत्रम् । Prajñāvardhanastotram. Substance country-made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvardhanastotram, taken from the Sanatkumārsamhitā.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

योगेश्वरो महादेवः कार्तिकेशोऽपि मन्दनः ।

स्कन्दः कुमारः सेनापि. भवामि शङ्करसम्भवः । १ ।

End.

महामत्तमवाप्नोति सम नामानि कौर्तयन् ।

महाप्रज्ञामवाप्नोति नात्र कार्यविचारणा ॥

Colophon. इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां श्रीपद्मावर्द्धनस्तोत्रं संपूर्णम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मावर्द्धनस्तोत्रनामधेयं श्रीसनत्कुमारसंहितोक्तं पद्मावर्द्धकं श्रीकार्तिकेयस्तोत्रं वर्तते ।

No. 10. मङ्गलाष्टकम् । Maṅgalāṣṭakam Substance, palm leaf, 8 × 2 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct Complete.

A prayer to the Goddess Durgā by the Sun, consisting of eight ślokas, and therefore called Maṅgalāṣṭakam, taken from the Kāśī-khaṇḍa of the Skandapurāṇa.

Beginning रविहवाच ।

देवि त्वदीयचरणाम्बुजरेणुगौरौ
मालम्बनीं वहति यः प्रवर्तितमौघः ।
नान्मानरेऽपि रजनीकरवाहलेखे
तां गौरयत्यतितरां किं तस्य पुंसः ॥

End.

स्तुतेति तां अरुहरावर्द्धमौरीश्रीमां
श्रीमङ्गलाष्टकमहासुवनेन भागुः ।
देवीञ्च देवमल्लङ्घ्य परितः प्रणम्य
मूर्ध्नीं बभूव सविता शिवयोः पुरस्तात् ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे कामोच्छर्णं मङ्गलाष्टकं स्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणकामोच्छर्णीतं रविहृतं मङ्गलाष्टकं वर्तते ।

No. 11. विष्णुस्तोत्रम् । Viṣṇustotram. Substance, country made reddish paper, 18 × 2½ inches Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Viṣṇu. Anonymous.

Beginning. देवा ऊचुः ।

ओं नमः कृष्णाय जगद्देवनाथाय गोविन्दपुरुषोत्तमवामुर्देवनिखिलजगद्व्य-
संघातक-विविध पाप क्षिप्रनिश्चय-निधिनिकर भास्करदेवादेवैकैष्टपुरुषोत्तम
सकलसुरनरपुरुषोत्तमानामाशरीरेषु त्वं मनयन्तुः प्रत्यक्षसन्नाथाधिष्ठा-
नानन्ददाय वाक्पाणिपायूपमनोधिशास्त्रे कर्मरूपाय महात्मने शीघ्रतः
निर्मलशाय ते नमः । एवञ्च ।

हर + + स्तुवन्तं जगदीश्वरं ।

काले प्रादुरभूद्देवः कश्चिदप्य गृहं प्रभुः ।

अदितिहवाच ।

तद्यै नमस्ते कृष्णाय हरये परमात्मने ।

अजाय चादिनेयाय काश्यपाय नमोऽस्तु ते ॥

End.

सङ्कारकारकः शम्भुः सत्यमेव न मशयः ।

त्वच्च पालककर्ता वै तत्र नास्तीह संशयः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीविष्णुस्तोत्रं वर्तते ।

No. 12. जनैश्वरस्तोत्रम् । Śanaīścarastotram Substance, country-
made yellow paper, 10×2½ inches Folia, 4 Lines, 5-7 in a page.
Character, Bengali. Date, 1732 Śakāvda. Appearance, old. Verse.
Generally correct. Complete.

A prayer to the planet Saturn, belonging to the Skandapurāṇa,
described in App. Tantras, No. 18; as it was only named there, we
give a short description below.

Beginning. ओं नमः जनैश्वराय ।

अविदवाच ।

वसुधैजी च विष्ठातो राजा दशरथः पुरा ।

चक्रवर्ती स विज्ञेयः सप्तद्वीपाधिपः कृती ।

End.

वरदयानु संभाव्य राजा दशरथमथा ।

अथ कृतार्थमात्मानं मनस्कृत्य जनैश्वरं ॥

शनिनामाञ्च नं कृता खल्वनं मतः पादिवः ।
खल्वनञ्च ततो गत्वा प्रातःकामीभवादा ।

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे शनैश्वरस्तोत्रं समाप्तम् ।
यदक्षरं परिभटं मावाहीनञ्च यद्वेत् ।
पुष्पे भवति तत् सत्त्वं तत् प्रसादात् शनैश्वर ।
नीलाञ्जनचयपाचरविमृत मङ्गायटं :
कायाया गर्भममृतं वन्दे भक्त्या शनैश्वरम् ।

पञ्चाविमत्तदशशतशकाष्टीयसौपादस्य त्रयोदशशे समानं स्तोत्रम् ।

From the colophon we see that the M^s. was copied on the 13th
Āśāḍha in the Śākāyda 1732.

पुस्तकेऽपि न पश्यः राशोयशनैश्वरस्तोत्रं वर्तते ।

No. 13. शिवस्तोत्रम् । Śivastotram. Substance, foolscap paper,
11 x 2 inches. Folia, 1. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, ?
Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A hymn to Śiva. Anonymous.

As it contains only seven ślokaḥ, it is given in full below

श्री नमः शिवाय ।

श्रीकारं बिन्दुवयुक्तं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः ।
कामदं भीषदं चैव श्रीकाराय नमो नमः ॥ १ ॥
न जातिं नैव सन्धुतं चक्षुष्यं न विद्यते ।
नमन्ति देवताः सर्वे नकाराय नमो नमः ॥ २ ॥
महाशिवमहात्मनं महायोगिमहेश्वरं ।
महापापहरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ३ ॥
शिवं भ्रान्तं जगन्नाथं लोकानुपहकारकं ।
शिवमेतत् परं ब्रह्म नकाराय नमो नमः ॥
वाहनं हयभी यस्य वासुकिकच्छम्पकं ।
वामे शक्तिधरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ४ ॥

यत् यत् स्थितौ दीवो जगन्नाथौ महेन्द्रः ।
 जगत्कर्ता जगद्भर्ता यकाराय नमोनमः ॥ ६
 पङ्क्त्यभिदं शीतं यः पठेत् शिवसन्निधौ ।
 कौटिल्यश्रुतं पार्यं सत्त्वयादेव नमसि ॥

इति शिवस्तोत्रम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्तोत्रं वर्तते ।

No. 14. सूर्यगणेशस्तोत्रे । Sūryyaganeśastotre. Substance, country-made reddish paper, 18 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Prayers to Sūryya and Ganeśa. Anonymous.

Beginning. व्यास उवाच ।

यत्पञ्च विजयाहूतं सूर्यस्तोत्रं महागुणं ।
 यत् शुक्ला च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

End

इति ते कथितं सञ्जं यत् पृष्टोदभिति त्वया ।
 जेमिने तपसे गच्छ याम्यहं यथातथं ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सूर्यगणेशस्तोत्रं वर्तते ।

No. 15. सूर्यस्तवः । Sūryyastavaḥ. Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

The well-known prayer to the Sun, from the Sāmvaipurāṇa.

केऽस्मिन् साम्बपुराणोक्तसूर्यस्तोत्रं वर्तते ।

No. 16. **सूर्यस्तवः ।** Sūryastavaḥ. Substance, bark of a tree, 9×2 inches. Folia, 2. Lines, 5-6 in a paper. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Another copy of the same.

No. 17. **श्रुतिपादस्तोत्रम् ।** Śrutipādastotram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 7-9 in a page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 4th Śrāvan, 1176 Bengali era, (as seen in the margin of the first page.) Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Gaṇapati by Jaimini, entitled Śrutipādastotram.

Beginning. श्री नमः शिवाय ।

यस्मात् सत्यं समुत्पन्नं चराचरमिदं जगत् ।

इदं नमी नटेशाय तस्मै कारुण्यमूर्तये ॥

End.

इत्यनेन सवेनेनं नृत्यामी जैमिनिर्मुनिः ।

वेदाशुपुष्पनयनः प्रथनाम समापतिं ।

मुक्तमुहः पिबन्नीशताश्वशायकमागच्छ ।

सर्वान् कामान् चराध्याने यावदप्यमवाप ॥

Colophon.

इति श्रुतिपादस्तोत्रं समाप्तम् ॥ श्री श्रीशिवशरत्सरसोदरद्वय ।

सम्याताश्वशयनधूर्त्वाटिक्कटाशुटान्तरासीधसद-

महामहपरम्परापरिततं विष्णुं तुषारविष

आदातुं रमसादिसारिसकरोदधमनादुद्यतं

भीमोद्भवं प्रसमीक्ष्य सा क्षितमुखी शैलामरा वातु यः ॥ १ ॥

श्रीगुरुवे नमः ।

विबरचम्—पुस्तकेऽस्मिन् जैमिनिर्कृतं श्रुतिपादस्तोत्राभिधेयशिवशरत्तिथी ॥ चर्तते ।

SMRITI MANUSCRIPTS.

No. 1. **अर्शरोगप्रायश्चित्तव्यवस्था ।** Arśarogaprāyaścittavyavasthā. Substance, country-made yellow paper, 15 × 2½ inches. Folia, 2. Lines, 2-7 in a page Character, Bengali, Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex describes the expiatory rites to remove the sin committed in previous birth, indicated by piles.

Beginning. अर्शव्याधिसंस्मृतितन्मन्त्रोपातिपातकार्शेवपापघ्नकर्मण पराकत्रतस्या-
द्यशक्तौ विगन्तुकार्पापघ्नीदानद्वयं प्रायश्चित्तं कार्यं दक्षिणा च यदा-
शक्तौति विदुषा परामर्शः ।

End. ततः कृतेऽस्मिन् कर्मणि यन् किञ्चिद्वैगुण्यं जातं तद्दोषप्रशमनाय श्रीविष्णोः
स्मरणमहं करिष्ये इति विष्णुं स्मृत्वा प्रणम्य यज्ञार्घ्यपात्रं कृत्वा दशान्न-
त्राक्षयान् भोजयेदिति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अतिशान्तीकार्शरोगप्रायश्चित्तव्यवस्था वर्णिते ।

No 2. **आचारनिर्णयः ।** Ācāranirṇayaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches Folia, 100. Lines, 6-7 in a page, with a gap of 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Prose. Generally correct. Not complete.

A Smṛiti work dealing with the Ācāras or mode of living of the Hindus, by Gopālcandra Śarmā.

Beginning. श्री गोपालाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणार्थीकं कृत्वा गोपालशर्मणा ।

आचारनिर्णयं धीराः क्रियते पुस्तकं सदा ॥

आचारस्य श्रेयःसाधनत्वाद्द्वितीयतः ।

End. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् आचारनिर्णयं नाम श्रीगोपालचन्द्रशर्माविरचितः अतिनिरालोच्यमानो
वर्णितः ।

No. 3. तत्त्वचिन्तामणिः । Tattvacintāmaṇiḥ. Substance, country-made yellow paper, 12 × 2½ inches. Folia, 25 (of which 24 containing the text, and 1, the index only). Lines, 6-10 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse Correct. Complete.

A Smṛiti work dealing with the various religious rites of the Hindus, by Vācaspati Miśra.

Beginning. श्री नमः परमदेवताये । श्रीतत्त्वचिन्तामणौ नवरत्नप्रमाण ।

सुक्तामात्रिभवेदुद्योगीमेदवचविदुनाः ।

पद्मरागं मरुतं नीलं रत्न नवेति च ।

श्रीतत्त्वचिन्तामणिपद्यात् कियन्ति प्रमाणानि सिद्ध्यन्ते ।

सामान्याद्ये स्वयमेव तु विशेषाद्ये भ्रमस्तुते ।

अर्घ्यास्तोत्रतः कार्यं पाद्यमाचमनं मधु ।

कुम्भाद्याख्यतत्त्वैव यवश्रीद्वितीयानपि ।

आज्यसिद्धार्थपुण्येयं देवार्घ्यमपरं यथा ।

End. तद्योगे च पूजाविधानं ।

सुतकादौ वरारोहे न त्वज्जेभिस्तपुज्जनं ।

महागुरुनिपाते तु सपराचं परित्यजेत् ।

प्रकारात्करनवरत्नमाह राजमार्गण्डे ।

मणिमुक्ताप्रवालस्य सत्ये रौप्यं तद्यैव च ।

रत्नं ताम्रं तथा वज्रं दक्षेति नवरत्नकम् ।

रत्नं पितलं । शीतिक्रापितमिति प्रतिज्ञातत्वे ध्यानेन व्याख्यातम् ॥ १ ॥

Colophon. गति ।

विषयः—नवरत्नप्रमाणम् । अर्घ्यादिप्रापनव्यानम् । अर्घ्यादव्ययमात्रम् ।

पाद्यादिप्रमाणम् । कुम्भप्रमाणम् । क्षीपाक्षमण्डप्रमाणम् । कल्पवृक्षाने

गतप्रमाणादिः । धूपदीपादिकथनम् । आरतिविधानम् । तत्र चक्र-

मुद्राप्रमाणम् । नेत्रेयानिवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । नेत्रेय-

निवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । तत्र ताम्रपूजादिदानम् । आन-

कल्याणमादिज्ञपरिहणम् । निमदादिज्ञपरिहणम् । मन्त्रावलिपरिहण-

विधिः । अष्टाङ्गादिप्रमाणम् । मन्त्रविषयव्यापनान्नरं दर्शनव्यापनादि

दानम् । अधिवासकथनम् । व्यापनकथनम् । आनुवाककथनम् ।

तथागुरुकलादिप्रमाणम् । विहाराः । क्षीपामण्डम् । तत्र अना-

पताकादि । तत्र वेदीप्रमाणम् । अष्टारोचप्रमाणम् । अष्टारोच-

पापानां प्रायश्चित्तम् । पशुसितपुष्पैः पूजानिविधः । अपामार्गादिपत्र-
कथनम् । विहितपुण्यादि । शैवावधिवर्षकृत्यम् । तत्र दमनारोपणम् ।
तत्र विशूलमुद्राकथनम् । वैशाखकृत्यम् । आषाढादौ परिवारोपणम् ।
श्रावणकृत्यम् । भाद्रकृत्यम् । आश्विनकृत्यम् । कार्तिककृत्यम् । अ-
श्वयुजकृत्यम् । पौषकृत्यम् । माघकृत्यम् । फाल्गुनकृत्यम् । चैत्रश्रीप-
चारकथनम् । दीवादिने गुरुशिव्यश्रीरुपवासनिविधः । देवप्रतिष्ठाकथ-
नम् । देवगृहोत्सर्गकथनम् । यन्त्रप्रतिष्ठा । स्तोत्रपाठक्रमकथनम् ।
मंतेपदीचाकथनम् । कुप्यानां खमनादिकम् । योगादिकुण्डफलम् ।
साम्राज्यादिवर्षभेदे कुण्डल्यवस्थाकथनम् । मेखलादिरहितकुण्डे दीवभुति-
कथनम् । युक् शुक्लचण्डम् । होमविधिकथनम् । स्थण्डिलकथनम् ।
होमद्रव्यकथनम् । श्रीवाचाध्यव्यापनम् । तर्पणे मुद्राकथनम् । वटु-
कादीनां वलिदानम् । पञ्चगव्यपमाचम् । अर्घ्यजलमादासम् । अश्वीचे
पूजाविधानम् । राजमातङ्गोक्तनवरत्नम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् साम्राज्यादीनां विविधधर्मानुष्ठानविषयकस्तत्तत्तन्निमित्तमर्थभिधेयः कृति-
निबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No 4 निर्णयसंग्रहः । Nirṇayasamgrahaḥ. Substance, country-
made reddish paper, 16 × 2 inches. Folia, 15. Lines, 6-8 in a page,
having a gap of about one inch square in the middle. Character, Bengali.
Date, 1 Appearance, very old Prose. Generally correct. Almost
complete.

This codex contains three Smṛiti works, viz. (1) Saṁkrānti-
nirṇaya, (2) Śuddhinirṇaya, and (3) Saṁbandhanirṇaya, by Gopāla
Nyāyapañcānaṁ. The first deals with Saṁkrānti or the passage of
the Sun from one zodiacal sign to another; the second deals with
purification, and the third with relationships in general. The first
is incomplete.

Beginning of *Samkrantinirṇaya*.

श्री नमः शिवाय ।

श्रीकृष्णवर्णाश्रीरामकरन्दमुद्रितः ।

आद्यपञ्चाननो विद्वान् बलि सङ्कल्पितार्थे ॥

On comparison of the contents, we see that this is the same as Ms. No. 297, in volume 2 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library, though the latter has been described as anonymous.

Beginning of *Suddhinirnayah*.

‘सौ प्रथमं कथयामास हर्षं शीघ्रवर्धनम् ।

अद्वैतनिर्णयं कृत्वा त्रिदशैः पृथिविर्णयम् ॥

End. अनेकीशान्ते दासमिन्द्रे सुमिसम इत्युक्तं संकीर्णमृता । महीर्णमृता ।
परमरसमृताः ।

Colophon. इति शीघ्रवर्धनसमस्तशास्त्रार्थविरचित. पृथिविर्णयः समाप्तः । त्रिदशैः
रामनारायणवर्धनम् ।

Beginning of *Sambandhanirnayah*

‘सौ नमो नरेन्द्राय । अथ सत्त्वमनिर्णयः । सत्त्वम् सुविश्वसमानोदक-
समीपसमानप्रवरवासवमेतद् पृथिवि ।

Then the author goes on defining the Sambandhas supporting the definitions by quotations from different authors.

End. वाक्वा दत्ता मनीदत्ता लनकौतुकमृता ।
उदकमृतिता वा तु या च पाथिमकौतिका ।
अग्निं परिषदा वा तु पुनर्ममसा च वा ।
इत्येताः आग्रयेनीता दृष्टानि कृत्स्नमृतिम् ॥
लनकौतुकमृता वदन्त्येताः । उदकमृतिता वदन्त्येताः ।
पाथिमकौतिका वदन्त्येताः ।

Colophon. इति शीघ्रवर्धनसमस्तशास्त्रार्थविरचितसत्त्वमनिर्णयः समाप्तः ।
कृत्वा दुर्गादद्वैतं निमित्तं विवर्धनम् ।
उदकमृतिर्णयं शीघ्रान् रामनारायणो विज्ज ।
सुममलु मृताम् । ‘सौ नमो नारायणाय । ‘सौ नमो नरेन्द्राय ।
द्वैतम् । शीघ्रः नरेन्द्रम् । शीघ्रः । शीघ्रवर्धनम् ।

विवरणम्—पुनः पुनः शीघ्रवर्धनसमस्तशास्त्रार्थविरचितसत्त्वमनिर्णयः समाप्तः ।
निमित्तं विवर्धनम् ।

No. 5. প্রয়োগতত্ত্বম্ । *Prayogattattvam.* Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 Folia, 36. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Not complete.

A guide to the ritualistic observances of the Hindus, by Raghunandana.

Beginning. श्री नमः ।

प्रथम्यं सविदानन्दं जगदात्मकमीश्वरं ।

प्रथीमतत्त्वं तत्प्रदीप्ये वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

अथ ब्राह्मसुद्धर्तकृतं । ब्राह्मे सुद्धर्ते सव्यापूर्य्यदण्डदयाम्भके विबुध्य पठेत् ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रघुनन्दनकृतप्रयोगतत्त्वाम्भिकेयकृतिविषयस्याग्रमात्रे वर्तते ।

No 6 श्राद्धनिर्णयः । *Śrāddhanirṇayaḥ.* Substance, country-made reddish paper, 17 × 2 inches Folia, 14. Lines, 2-8 in a page, with a gap of above ½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śākāṁba 1632, Saturday, full moon, Śrāvana. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to the Śrāddha ceremony or solemn obsequies, performed in honour of the manes of deceased ancestors, by Gopīcandra Nyāyapaūcānan Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय । अथ श्राद्धनिर्णयः ।

The author in the beginning gives an explanation of the word Śrāddha supporting his explanation by quotations. Then he says,

समुद्रकरपुत्रभाष्ये ।

अपुत्राणाम् नारीणां पतिः कुर्यात् सविद्यता ।

अश्रुमिसिद्धिभिः सार्द्धमेवं धर्मेषु कथ्यते ।

Colophon. इति गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यविरचितः पार्वत्यगाइनिर्ययः समाप्तः ।
श्रीहरये नमः ।

अनेभ्यारि पूर्णिमायां आद्ये मासि यत्रतः ।

नला कृष्णपदद्वन्द्वमखिलं आइनिर्ययम् ॥

यममनु शकाब्दा १६१२ । श्री गङ्गायै नमः ।

The codex contains another work of the same author, namely *Saṁkrāntinirṇaya* which has been described under निर्ययपुस्तकः and from the colophon of the latter, we see that both these Mss. were copied by Rāmanārāyaṇa Śarmā.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यकृतः आइनिर्ययो नाम आहविष्यकः
अतिनिबन्धो वर्तते ।

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

No 1. ऋग्वेदीया होमपद्धतिः । *Rigvedīyā Homapaddhatih.*
Substance, bark of a tree, 18 × 3 inches. Folia, 19. Lines, 5-7 in a page, with a gap of about 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex contains the process of oblation to the fire according to the *Āśvalāyanaśākhā* of the *Rigveda*.

Beginning. अथ होमप्रक्रिया । तत्रादौ अग्निवाचनं तदा ब्राह्मणान् नमःपुत्राणां
श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः ओं अयेवादि मन्त्रपरिमितरजत-
तुवापुत्रमहादानमखरुर्ध्वेभि ओं पुण्याहं सुवसोऽविभ्रवन्ति विः
आवयेत् । ओं पुण्याहमिति विः ते ब्राह्मणा वदेयुः । एवं अग्निं अहिं च
वाचयेत् ।

End.

पौराणिकाय ओं सुरास्तामभिविभ्रवन्तिवादि सर्वज्ञानार्थे विदुषे इत्यम् ।

मिति वीरादिकाभिधेयः एवं कृताभिधेयो यजमानसत्कृत्योक्तकर्म
कृत्यान् ।

Colophon. इति सार्वभेदे वाजसनायनशाखीयातृषारिष दीमपहतिः ।

विवरणम्—पुस्तकालिन् सार्वभेदीयाजसनायनशाखीया दीमपहतिः सम्पूर्णा विद्यते ।

No. 2. चन्दनयात्रा । Candanayātrā. Substance, country-made reddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work deals with the Candanayātrā of Viṣṇu (Jagannātha) held on the third lunar day of the bright half of the month of Vaiśākha, in which Viṣṇu is specially worshipped with Candana or Sandal-paste.

Beginning. अथ चन्दनयात्रा । तत्र स्नात्वे इन्द्रद्युम्नं प्रति जेमिनिवाक्त्वं यथा

वैशाखादिषु मासेषु द्विद्वयस्य श्राद्धिणः ।
या वादश्यायां स्नु क्वादि वक्ष्यामि ते शृणु ॥
वैशाखे चान्दनी याता ज्येष्ठे चापन्युदीरिता ।
आषाढे रथयात्रा स्वाश्वारथी शयनी तथा ॥
भाद्रे दक्षिणपार्श्वे वा यात्रिणे वामपार्श्विका ।
श्रौत्यानी कार्तिके मासि क्षादनी मार्गशीर्षके ।
पौषे पुष्याभिधेयः स्वाश्वारथी मास्वीदनी तथा ॥
फाल्गुणे दीक्षयात्रा स्वाश्वारथी दमनभक्षिका ।
एकेका मुक्तिदा प्रीक्षा धर्मकामार्थसाधना ।

तथा—

वैशाखस्य चिते पक्षे द्वतीयाचक्षयश्रिता ।
तत्र मां विपश्येदगन्धर्विपमेरुतिमोभनेः ॥

तथा—

वैशाखस्यानले पक्षे द्वतीयाद्यान् चन्दनं ।
मानाविधीपचारार्थं श्रीकृष्णाय निवेदयेत् ॥

End.

अथ याताकालः । तत्र यद्युपयदिने तृतीयात्रामस्तत्र परदिने याथा ।

रश्माख्यां वर्जयित्वा न तृतीयां मुनिवत्तम ।

अथैषु देवकार्येषु गणयुक्ताः प्रशस्यते ।

इति ब्रह्मवैवर्तात् । अथ गन्धो गणपतिसत्तिथियुक्ती ।

वैशाखे च तृतीयायां पूर्वविहा करोति यः ।

इत्थं देवा न गृह्णन्ति कर्त्तुं नैव पितामहाः ॥

इति वचनाच्च ।

दुष्माग्रिहृतभूतानि षण्मुखीर्जसुरभूयो ।

वद्रेण द्वादशो युक्ता चतुर्दश्या तु पूर्वमा ।

प्रतिपदाप्यमावस्या तिथ्यैर्दुष्मं महाफलं ।

एतद्वक्त्रं महाघोरं हन्ति पुष्टं पुराकृतम् ॥

इति गृह्यपरिशिष्टधृतनिगमवचने द्वितीयातृतीययोर्दुष्मलकीर्तनं रश्मात्रत परम् ।

Colophon नास्ति ।

विशेषम्—पुस्तकेऽस्मिन् वैशाखमासि सितपक्षोद्यतृतीयाहनि कर्त्तव्यं श्रीविष्णोश्चन्दनयागोत्सवो वर्धते ।

No. 3. चैत्रकृत्यम् । Caitrakṛityam. Substance, country-made red paper, 13 x 4 inches. Folia, 3. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work describes the rites of the Hindus on the 11th lunar day of the bright half of the month of Caitra and also the worship of Rāmacandra on the ninth lunar day of that month, called Śrī Rāmnavamī.

Beginning. अथ चैत्रकृत्यम् ।

चैत्रप्रक्षेप्तादग्रां मातः इत्थं समापयेत् ।

नित्यपूजा विधायाय कृत्वा दीप्तीत्सवं तृती ।

End. " সমল্য—

শ্রী' দমাননবধায়ায় ধর্মসংল্যাপনায় ॥
 দানবানা বিলাসায় দেবানা নিধনায় ॥
 পরিমাণায় সাধুনা রামী জাত' স্তম্ভ হরি: ।
 যজ্ঞাণ্য' ময়া দর্শ' ভাষ্যমি: সচিহ্নী মম ।
 যুগ্মসিদ্ধি পুনর্দেব' যামি যামি স্তম্ভিত: ।
 যুগ্মসিদ্ধিবিষয়' ভাষ্য দিবারা' নদীদৃশ: ।

इति पञ्चमा रासया: अथ मयं गते १४५दादानां प्रागुक्तैवपदं चन्द्र-
 परमिति ।

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् चैत्रमासोद्यपक्षे कादशोक्तं श्रीरामनरमौपुत्रा च वर्जिते ।

No. 4. तर्पणम् । *Tarpanam*. Substance, tree-bark, 9 x 2 inches. Folia, 3. Lanes, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete

This codex contains *Tarpana* or the rite of offering of water to the deceased predecessors of one belonging to *Sāmaveda*.

Beginning. अथ तर्पणम् । श्री' ब्रह्मा वक्ष्यता । श्री' विश्ववक्ष्यता । श्री' रुद्रवक्ष्यता ।
 श्री' प्रजापतिवक्ष्यता ।

End. श्री' पिता स्वर्गः पिता धर्मः पिता हि परमन्व ।

पितरि वीतिमापन्ने प्रीयन्ते सर्वदेवताः ।

Colophon इति तर्पणं समाप्तम् । + + +

पुस्तकेऽस्मिन् सामवेदीयतर्पणविधिर्वर्जिते ।

No. 5. तीर्थयात्रा । Tīrthayātrā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 2 inches. Folia, 33 (the Ms. beginning with the page-mark 48 and ending with the page-mark 80). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, Śākāvda 1642. Appearance, old, worn out, dirty, and torn in the margin. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A general guide to the pilgrimage of a Hindu, specially describing the rites to be performed by a pilgrim to Kāśī and Gayā, by Kamalākara Bhaṭṭa.

Beginning. गणपतये नमः ।

श्रीरामकृष्णद्वैतं नलीभाष्या च मातरं ।

कमलाकरसंज्ञेन तीर्थयात्रा विविच्यते ।

End

ततः यद्य क्त्वा प्रसादं कुर्वतामिति पठत्वा सम्पूर्णतां वाचयित्वा कर्म-
श्रारंभं सकृदभुक्तं मुञ्चोत न तु गमनवन्धनोपवासी । यादृदेवपूजन-
मात्रोक्तेः । तथैवेत्यनेन तत्रैव प्रकारोक्तेरिति सचेपः ।

Colophon.

इति श्रीनारायणभट्टमूर्तिमूलरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतौ सर्वतीर्थ-
विविधयात्राकृत्यस्य समाप्तम् ॥ शुभमस्तु शकालाः १६४२ ॥ श्रीगौरीशरण-
नमो नमो नमः ॥ ०

विषयः—सङ्ख्यादितीर्थयात्रायां कर्तव्यानि । तीर्थयात्रादिनित्यम् । तीर्थ-
मन्त्रवत् स्नानम् । सर्वतीर्थोपवासविधिः । तीर्थयात्राहम् । कामौष्ठ्यम् ।
अन्तर्गृह्ययात्रा । पञ्चकोशयात्रा । शिबे मन्त्रास्त्रिणि विविधः । गयाहृत्यम् ।
गयायाद्वे विविधधर्मोः । प्रेतपञ्चतन्त्रम् । प्रेतपञ्चने चापदिनहृत्यम् ।
द्वितीयदिनहृत्यम् । तृतीयदिनहृत्यम् । चतुर्थदिनहृत्यम् । पञ्चमदिन-
हृत्यम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणभट्टमूर्तिमूलरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः सर्वतीर्थ-
विविधयात्रातीर्थहृत्यविषयकः तीर्थयात्राविधयो निबन्धो वर्तते ।

No 6. तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः । Tulāpuruṣamahādāna-
makṣakarmabidhiḥ. Substance, wood cut into the shape of a paper,
18 × 3 inches. Folia, 24. Lines, 2-7 in a page, with a gap of 1 inch

square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Tulāpuruṣadānavidhiḥ or a rite consisting of the distribution of gold and other valuables among Brahmins, equal in weight to the sacrificer.

Beginning ओ नम. ईरन्वाय । अथ तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः । अथ यजमानः समुपजाततुलापुरुषमहादानेभ्यः प्रथमं विष्णुगिरिविनायकानां पूजायै गन्धपुष्पादिसामयोजनैर्वेद्यानि ब्राह्मणाय नार्घ्यं गन्धमाल्यसामग्री-
वस्त्राणि उद्दिष्टाहसामयोः स्वस्तिवाचनार्घ्यं गन्धमाल्यसामग्रीं सपटीकवाचीं मगधं (१) सुवर्णतीलकमगधं तीर्थादिषु परिगोषितायां भूमौ चतुर्भद्रमण्य-
घटनार्घ्यं स्तम्भमण्यलिदिकं ।

End. ततः शोचतं सुवर्णं यथायथं दद्यात् । अथ दानवाक्ये अमुकदेशे अमुक-
काल इत्युक्तं तस्मिन्निमीलेखः कर्तव्यः ।

Colophon. इति तुलापुरुषमहादानमखण्डकर्मविधिः समाप्तः ।

निबन्धम्—पुस्तकेऽस्मिन् तुलापुरुषमहादानमखण्डकर्मविधिः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 7 तुलापुरुषदानमखाङ्गभूतहोमादिः । Tulāpuruṣadāna-
makhaṅgabhūtahomādiḥ. Substance, tree-bark, 18×3 inches. Folia,
(14+15+17) = 46. Lines, 4-7 in a page, having a gap of about
one inch square in the middle. Character, Assamese. Date, ?
Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete

This codex contains the Homa or sacrificial offering to the fire and Śāntikā or benedictory mantras belonging to the Tulāpuruṣadāna, according to the Mādhyandīnāsākhā of the Yajurveda, the Kouthu-
māsākhā of Sāmaveda, and the Śounakasākhā of Atharvaveda.

Beginning of the Ms.

अथ होमप्रक्रिया । तत्रादौ स्वस्तिवाचनम् । तद्यथा । ब्राह्मणान् गन्ध-
पुष्पाभ्यां चैव ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः आ' अघोत्यादि स्वदेह-
परिमितरजस्तुलापुरुषमहादानमखण्डकर्मणि ओ' पुण्याहं भवन्ती मुखस्विति
आचरेत् ।

In this way the author gives in the beginning the ceremonies common to all the Vedas.

Then the rites peculiar to the Yaju, Sama and Atharvavedas are dealt with separately.

Colophon. इत्यथर्ववेदीय-श्रीनकशाखीय-शान्तिका-आयः समाप्तः ।

विवरणम् — पुस्तकैः खिन् गुणाः पुरुषमहादानमखाद्रभती यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखीयो सामवेद-
कीयुमशाखीयो अथर्ववेदश्रीनकशाखीयो च श्रीमपठतिशान्तिकाध्यायो वन्ते ।

No 8. दूर्वाष्टमीव्रतकथा । *Dūrvāṣṭamīvratakathā.* Substance country-made yellow paper, 9 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 3-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete

This codex contains *Dūrvāṣṭamīvratakathā* or a fable connected with the religious vow voluntarily undertaken on the eighth day of the bright half of the month of Bhādra, from the Bhavisyapurāṇa.

Beginning. अथ दूर्वाष्टमीव्रतम् । तद पञ्चवर्षरजोभिरष्टदशवत्स निर्व्याय तन्मध्ये
घटं संस्थाप्य स्तुतिवाचनपूर्वकं सद्यन् कुर्व्यात् ।

End इति ते कथितं तथ्यं गुह्यं दूर्वाष्टमीव्रतं ।
कुलहृदिकरं सर्वकामदं कल्पवृक्षवत् ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे दूर्वाष्टमीव्रतकथा समाप्ता ॥
ओ नीलोत्पलदलगन्धमा सर्वदेशामुरेडिता ।
विष्णुदेवीहर्षां पुण्यामस्तैरभिषेजिता ।
सर्वथेशाजरां दूर्वात्मनरां विष्णुदयिणी ।
दिव्यसन्तानसंदात्रीं धर्मकामार्थदायिनीम् ॥

विवरणम् — पुस्तकैः खिन् भविष्यपुराणे दूर्वाष्टमीव्रतकथा सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 9. দেব্যা: সহস্রনামকথনম্ । Devyāḥ Sahasranāmakathānam. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches Folia, 7. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse. *Generally correct. Complete.

This codex contains the thousand names of Durgī from the Kūrmapurāṇa.

Beginning. হিমবান্ উবাচ ।

অথ মী সফলং জন্ম অথ মী সফলং তপঃ ।
 যন্মো সাচ্চাদুমা ব্যক্তা প্রসঙ্গা হৃদিগৌশরা ॥
 তথা সৃষ্টং জগত্ সর্ব্বং প্রধানাদ্য' ত্বয়ি স্থিতং ।
 তব্ধেব জীযতে দৈবী ত্বমেব চ পরা মতিঃ ॥

End - প্রসঙ্গাত্ কথিতং বিপ্রা দেব্যা সাহস্রনামসুতম ।

অতঃপরং প্রজাসমৌ শ্রুত্বাদৌনা নিরোধতঃ ।

Colophon. ইতি শ্রীকৃষ্ণপুরাণে মহাপুরাণাখ্যে চর্য্যশ্লু.সামাখ্যেবতুল্লংদশমনিবাসী
 ব্রাহ্মণী ষট্‌সাহস্রিকায়াং সংহিতায়াং ত্রৈয়াসিকায়া শ্রীমত্‌কৃষ্ণাংসারাদিসম্বা-
 দৈবুপনিষত্‌ পুর্বেমানে দেব্যা নামসহস্রকথনং নামেকাদমৌখ্যায়ঃ ।

বিস্বরচম্—পুস্তকেঃখিন্ শ্রীকৃষ্ণপুরাণীকং দেব্যা: সহস্রনামকথনং বর্ণিতং ।

No 10. নবরাত্রিব্রতম্ । Navarātrivratam. Substance, country-made yellow and white paper, 12 × 3½ inches. Folia, 4. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Not complete.

The codex deals with Navarātrivratam or a vow observed from the first lunar day of the bright half of the month of Āśvina to the ninth.

Beginning. হতনিত্যক্রিয়ঃ স্বেস্তিবাচনপূৰ্ণকং সঙ্কল্য' কুৰ্যাদ যথা । অথৈতাদি প্রতি
 প্রতিদ্বাষাৰম্ভে শ্রীকরাহিত্যপূৰ্ণকানুশ্রবীভূতিচতুৰ্থংগৈকলপাতিকামঃ যজ্ঞ-
 নবমৌ ধাৰম্ নবরাত্রিব্রতমহং করিষ্যে ।

End. নাস্তি ।

Colophon. नाति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् आग्निने मासि शुक्लपतिर्पतिदावारथ्य शुक्लवसोपस्थानं सत्यायमानं नवरात्रिगतं वर्धते ।

No. 11. नारायणस्नानमन्त्रादि । Nārāyaṇasnānamantrādi Substance, country-made red paper. Folia, 1, one being $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches, the other being 13×4 inches. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains the Vedic Mantras for bathing Nārāyaṇa and a prayer to the God.

Beginning. स्नानादिमन्त्रा यथा ।

ओं इह विशुद्धिं चक्रे मे वेधा निदधे पदं ।

समूढमथ पांशुले ॥ १

End.

पुस्तकात् निमग्नोऽहं मायाविज्ञानसागरे ।

तादृशं मां दिवदेवेश त्वसौ भाव्योऽसि रचितः ॥

Colophon.

नाति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणस्नानमन्त्रास्तस्य सप्त वर्धते ।

No. 12. बलिकर्मवैश्वदेवकर्मणी । Balikarmabaiśvadevakarmaṇī. Substance, country-made yellow paper, 11×3 inches. Folia, 4. Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Valikarma and Vaiśvadevakarma.

Beginning. अथ बलिकर्मवैश्वदेवकर्मणी । उपवीतो कुम्भस्तः प्रासुखसायादिपात्रे जलं मिधाय आर्द्रांस्तत्परिमाणं सप्ततमद्रमादाय तत्पुण्यादिकमादाय चो भू. स्वाहा ओं भुवः स्वाहा ओं देवज्ञतस्यैतसोऽवयजनमसि स्वाहा । ओं पितृज्ञतस्यैतसोऽवयजनमसि स्वाहा ।

End.

শ্রী' শ্রী' নমঃ হুতি জলং দত্তা

শ্রী' শ্রী' নমঃ হুতি জলং দত্তা

তাভ্যাং পিষ্টং প্রযচ্ছামি স্মাতামিতাভিঃস্বকৌ ॥

শ্রী' শ্রী' নমঃ । শ্রী' শ্রী' নমঃ পতিতপাপেরিগিণী নমঃ । শ্রী' ধর্মরাজ
চিত্তগুণে নমঃ ।

বিস্তরণম্—বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী বর্ণিত ।

No. 13. বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । Balikarmabaiṣṭvadevakarmṇī.
Substance, country-made reddish paper, 12 × 3½ inches Folia, 1. Lines,
9-11 in a page, with marginal notes. Character, Bengali. Date, ?
Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

বিস্তরণম্—বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী ।

No. 14. বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । Balikarmabaiṣṭvadevakarmṇī.
Substance, millmade blue paper, 12 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 10-11
in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose.
Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

বিস্তরণম্—বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী ।

No. 15. মন্বন্তরাঙ্গি । Manvantarāṅgi. Substance, foolscap white
paper, 9 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.
Complete.

This codex mentions some of the holy tithis or lunar days of the
Hindus, such as Manvantara etc.

Beginning. अथ मन्त्ररा ।

अथ शुक्लं कृत्वा नवमीं द्वादशीं कार्तिकीं वदा ।
 तृतीयां चैव मासस्य तथा माद्रवदस्य च ।
 पञ्चगुणस्याप्यमावस्य पौषस्यैकादशीं वदा ।
 अथादश्यापि दशमीं तथा माघस्य सन्मी ।
 कार्तिकीं पञ्चगुनीं चैवौ औष्ठौ पञ्चदशीं विदा ।
 मन्त्ररादयस्ते ता दत्तव्याश्चकारिकाः ।

End. अर्द्धद्वयोः । स च रविवारव्यतिपातप्रश्नश्चतुष्टयं चेत् पौषमाघवी-
 रमावस्था तदा भवति ।

अमाकंपातप्रश्नश्चतुष्टयं चेत् पौषमाघवीः ।
 अर्द्धद्वयोः स विज्ञेयः कीटिपुण्यद्वयेः समः ।
 दिवैव योगः शस्तीत्यं न तु राशौ कदाचन ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मन्त्ररादितिविषयकः स्मृतिनिबन्धो वर्तते ।

No. 16 रथयात्राप्रयोगः । Rathayātrāprayogaḥ Substance,
 country-made red paper, 13 × 4 inches. Lines, 7 in a page. Character,
 Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.
 Complete.

A guide to the Rathayātrā ceremony or the ceremony of the pro-
 cession of Jagannāth's car, performed from the second lunar day of the
 bright half of the month of Āṣāḍha to the tenth day of the month.

Beginning. श्री नमः परमात्मने । अथ रथयात्राप्रयोगः । तत्र द्वावापूरुषेदिने शक-
 समये कृतनिश्चक्रियः कर्ता स्वस्तिवाचनादिकं कृत्वा संकष्टं आचार्यवर-
 कुर्यात् ।

End. ततः पल्लवं नवमीपर्यन्तं चण्डिकामण्डपे भद्रवत् पूजयित्वा नैतं रादमही-
 मवैव दिवाशांतिं नयेत् । ततो दशम्यां गच्छद्वेषाथ पूर्ववत् वाणी
 कुर्यात् ।

Colophon. इति रथयात्राप्रयोगः ।

विवरणम् पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथस्य रघयात्मानयोगः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 17 वैशाखकृत्यम् । *Vaiśākhakṛityam*. Substance, country-made reddish paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Correct Not complete.

A digest of the various rites observed in the month of Vaiśākha, from different Purāṇas.

Beginning. श्री नमो भगवते वासुदेवाय ॥ अथ मासविशेषे क्रियाविशेषः । तत्र वैशाख-
कृत्यं । क्रियायोगसारे ।

आद्याते माधवे मासि पवित्रे माधवप्रिये ।

आमित्रं मैथुनं तैलं विष्णुभक्तो विषर्जयेत् ।

प्रातः समाचरेत् स्नानं माधवे मासि वैश्वदेवः ।

परित्यजेत् परान्नञ्च न कुर्याच्च द्विभोजनं ॥

End. नास्ति ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् विविधपुराणोक्तवैशाखकृत्यानि वर्णनं ।

No. 18. शिवरात्रिव्रतम् । *Śivarātrivratam*. Substance, country-made yellow paper, 11×2 inches. Folia, 1. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct Complete.

A guide to the religious vow of Śivarātri; described in No. 360, Vol. II, Page 335 Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ।

No. 19. शिवरात्रिव्रतकथा । Śivarātrivratākathā. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 3. Lines, 7 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains Śivarātrivratākathā; described in Nos. 359, 360, Vol. II, Pages 334-335; Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

No. 20. श्राद्धमन्त्राः (सटीकाः) । Śrāddhamantrāḥ Satikāḥ Substance, country-made reddish paper, 9 × 3 inches Folia, 5 Lines, 6-11 in a page (the text of 1—3 lines being in the middle of a page in bigger type, and the rest containing its commentary in smaller type). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse and prose Not correct. Complete.

This codex contains some of the Mantras of the Śrāddha ceremony with their explanatory notes.

Beginning of the Text. श्रीं परिव्राजि वैष्णवी । श्रीं विश्वोर्मन्ता पुतमसि श्रीं श्रो-
देवीरभिष्टये शङ्गी भवन्तु पीतये शंघोरभि शुबन्तु न ।

End of the Text. आमावाजस्य प्रसवो जगत्यादिने वावा पृथिवी विश्वरूपे आमागन्धं पितरा
मातरा सुवमासा सोमोऽमृताय गम्यान् ॥

Colophon नाम्नि ।

Beginning of the Commentary. आपः नोऽध्याकं कन्याष कुर्वन्तु किं भूताः देवी
देवनादिपुक्ताः दिव्य इत्यर्थः किमर्थे अभिष्टये उपपद्यार्थे पीतये ब्रह्मण्य
अ किञ्च नोऽध्यातमिय वन्तु अभिमुखा भवन्तु किमर्थे शंघोः
कन्याषसंयोगेन्यथां आपोऽध्याकमुपपद्याय पानाय कन्याषसंघीदाय ।
अभिमुखा भवन्त्विति आशंसावाक्यार्थः । शदिरनेन मन्त्रेण रहते पूर्व-
अभिष्टये इति हेतुर्न शब्दसहाय्यो. अभिपूर्वस्य ह्यः क्रिप् क्य पूर्वस्येति
योगविभागान् संप्रसारणं तादर्थ्यं चतुर्थी शंघोरिति शं शब्दान् शङ्कन्ती यदुत
त्विति युः चतुर्थ्यर्थे पठौ । हे परिव्रज वैष्णवी भवन्ति विश्वदेवता कानि ।

विष्णोर्मनसा चित्तनेन पूतं हं भवसि वैष्णवीति प्रत्ययेन स्त्रीत्वं विष्णु वै
यज्ञः यज्ञार्हासीति यावत् ।

End.

तथा समनसः पूर्वः पित्रभिः समानचिन्ता एकचिन्ता सन्तः क्रुद्धः यमराज्ये
यमानां राज्ये तेषां पित्रणां लोकः कल्पतां समर्थो भवतु प्रेत इति शेषः
तथाच स्तथा च कल्पतां तथा नमो नमस्य कल्पतां तथा पुरवरप्रभतिषु यज्ञः
श्राद्धं कल्पतां प्रेतस्य सपिण्डानन्तरं पुनः श्राद्धकरणे दैवानां साविध्यं कल्पित-
पितामहालोकं भवत्वित्यादि शास्यते । ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु
सामकाः तेषां श्रीर्मयि कल्पतामस्मिन् श्लोके गतं समाः ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कति सटीकश्राद्धमन्त्रा विद्यन्ते ।

No. 21. श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrataṁ.
Substance, country-made yellow paper, 16 × 3 inches. Folia, 4. Lines,
3-6 in a page, with marginal notes in two pages Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrata, a religious vow observed on
the eighth lunar day of the dark half of the month of Bhādra, on the
celebration of the birth of Śrīkṛṣṇa.

Beginning. नमो दुर्गायै । अथ कृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । तत्र प्रातः स्नानं कृत्वा प्रातः
सन्ध्याय कृत्वा स्तुतिवाचनं कृत्वा सूर्यः सीम इति पठित्वा सकृत् कुर्यात्
यथा विष्णुरोम् तत्सदोऽयं भाद्रे मासि कृष्णे पक्षे षष्ठ्यान्तिथौ प्रातः सप्तमी
चेत् सप्तम्यान्तिषावारम् अमूकमीनः श्रीअमुकदेवशर्मा श्रीविष्णुगीतिकात्मः
श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतमष्टं करिष्ये ।

End

ततो यं देवं देवकी देवी वसुदेवाद्जीजनत् ।

भीमस्य ब्रह्मणो गुप्तेः तस्मै ब्रह्माकने नमः ।

सुब्रह्मवासुदेवाय गीत्राब्रह्मणिताय च ।

शान्तिरन्तु शिवं चाम्भु इति पठित्वा ब्रह्मणान् विसर्जयेत् । पारणमन्त्रः श्री
सन्ध्याय सर्वत्राय सर्वपतये सर्वसम्भवाय गीविन्दाय नमो नमः । ततः

समापनमन्त्रः श्री भूताय भूतेभ्यसाय भूतपतये भूतसम्भवाय गीविन्दाय नमो
नमः ।

Colophon. नान्नि ।

विवरणम्—पुनर्लेखिन् श्रीतथ्य जन्माष्टमीव्रतं सम्पूषे विद्यते ।

No. 22. सङ्कल्पचन्द्रिका । Sankalpacandrikā. Substance, country-made reddish paper, 13 × 3 inches. Folia, 52 of which first-fifteen pages are wanting. Lines, 8 in a page. Character, Bengali Date, Saka 1685. Appearance, very old, some letters being obliterate. Prose. Not correct Complete.

A work on the Sankalpa ceremony which is performed at the beginning of each religious work. Anonymous.

Beginning. नान्नि ।

End. वैशाखे मासि शुक्ले पक्षे प्रतिपदि तिथौ अमुक कर्मार्थं करिष्ये । इति सङ्कल्पवाक्येन प्रतिपद्ये वैशाखशुक्लप्रतिपदि तत्तत्कर्मस्थः प्रतिप्रातस्त्वेन प्रतिपद्ये तत्तत्कर्मार्थाचार्यो ग्रन्थवाचः स्यात् नन्वेवं अद्यावद्वाञ्छितं अमरकोशात् अद्य पदस्य एतद्विचार्यकतया रात्रौ सङ्कल्पे कथमद्यपदप्रयोगः । इति चेन्न । अहः पदस्य अहोरात्रार्थत्वात् । अतएव विप्र. गृहेहशास्त्रे हादशास्त्रे भूमिपः इत्यादिकं अहः पदस्य अहोरात्रार्थक + + इतत्वात् । + +

Colophon. इति सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता । + सर्वस्वै नमः । अह १५४१ । +

विवरणम्—पुनर्लेखिन् सङ्कल्पचन्द्रिका नाम सङ्कल्पविषयकप्रवृत्ति वर्तते ।

No. 23. सन्ध्याप्रयोगः । Sandhyāprayogaḥ. Substance, bark of a tree, 9 × 2 inches. Folia, 9. Lines, 4 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A guide to the daily prayer or Sandhyā of one belonging to the Sāmaveda.

Beginning. अथ सध्याप्रयोगः । प्रस्तावितपाणिपाद आचान

ओं शन्न आपो धमन्वाः शमनः सन्तु नृप्याः ।

शन्नः समुद्रिया आपः शमनः सन्तु कृप्याः ।

ओं दुपदादिव समुचानः स्निघ्नः स्याती मन्नादिव ।

पूतं पवित्रेयेवाज्यमापः शुभ्रास्तु मेनसः ।

ओं आपो हि हा मयी भुवस्तान कर्ज्जं दधातन ।

मष्टे रणाय चक्षसे ॥

ओं यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाज्यतेह नः ।

उपतीरिव मातरः ॥

ओं तस्मा अरद्गमास वो यम्य स्याथ जित्वथ ।

आपो जनयथा च नः ॥

ओं कृतश्च मन्वसाभीहातपसोऽध्यजायत ।

ततो रात्राजायत ततः समुद्रोऽर्थः ।

समुद्रादर्थं वादधि संवत्सरोऽजायत ॥

अहोरात्राणि विदधत् विश्वस्य मियतो बभौ ।

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा पूर्वमकल्पयत् ।

दिवश्च शुद्धिवीक्षान्तरीचमथी स्त्र ।

एभिः मन्त्रैः शिरसि कुशायेण जलविन्दुप्रक्षेपाग्नकमार्ज्जनदपमलस्नानं कुर्यात् ।

End.

ओं नमो विवस्वते ब्रह्मन् भासते दिव्यतेजसे ।

जगत्सविते शुचये सविते कर्मदायिने ॥

इदमर्थः ॥ ओं श्रीसूर्याय नमः ।

Colophon

इति सध्या । + + + + + + + + + + +

ओं धदस्वरं परिच्छं माताहीनश्च यज्ञवेत् ।

पूर्णभवत् तत् सर्वं त्वत्प्रसादात् सुरेश्वर ॥

इति प्रार्थयेत् ॥ इति सामवेदिना सध्याप्रयोगः समाप्तः ॥

विवरणम्—मुक्तकेऽग्निन् सामवेदिना सध्याप्रयोगः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 24. **सन्ध्याविधिः ।** Sandhyāvidhiḥ. Substance, country-made yellow paper, $17 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विवरणरूपपूर्वम् ।

No. 25. **सामवेदीयसन्ध्याप्रयोगः सटीकः ।** Sāmavedīyasandhyā-prayogaḥ Satīkaḥ. Substance, foolscap paper, slightly coloured with yellow, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 8-12 in a page, (2-8 lines containing the text in bigger size, the rest containing its commentary in smaller size). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

Another copy of the same with an anonymous commentary. As the text has been described before, we give here a short description of the commentary only.

Beginning of the Commentary. ओ गन्तः इत्यादि । धन्वन्ताः आप मरुदेशभवानि जलानि शं कल्याणं नोऽप्याकं कुर्वन्ति शेषः । तथा नूय्याः अनूपदेशभवा आपः शमनः सन्तु शं कल्याणं मननोति क्षिप् समनः कल्याण-प्राप्तिकाः सन्तु तथा समुद्रियाः समुद्रभवाः आपः नोऽप्याकं शं कुर्वन्तु तथा कूष्याः कुपभवा आपः शमनः सन्तु धन्वन्ता नूय्या इति भवेच्छन्दसोति यन् नूय्या इत्यकारलोप छान्दसः समुद्रिया इति समुद्रादयः ।

End of the Commentary. ओ जातवेदस इत्यादि । यथे जातवेदसे अग्रथे सोम यज्ञ-विशेषं मुनवाम मुनुधीमहि करोमि स जातवेदा अराती यतः अरातीन् अहि-तान् निदताति भस्मीकरोति तथा वेदः वेदं परिषदं तु राजी करोतु नोऽप्याकं इत्युभयव योज्यं तथा विद्याविर्षं अदि. अग्निना स्वर्गानि दुरितानि अतिक्रामति नावा सिन्धुर्विव नीकया नदीमिव मुनवामिति छोटं उत्तमपुरुषं बह्वचनम् ।

सटीक सामवेदी

वेद इति द्वितीयाधे प्रथमा ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकविधिन् सटीकसामवेदीयसन्ध्याप्रयोगी वर्तते ।

No. 26. सामवेदीयसन्ध्याविधिः सटीकः । Sāmavediyasandhyā-vidhīḥ Saṭīkaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 in a page, (these 5 lines in bigger size containing only the text, but the text being surrounded on all sides by the commentary of smaller size). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same.

विवरणान्तर्गते ।

No. 27. स्नानयात्राप्रयोगः । Snānayātrāprayogaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the Snānayātrā ceremony of Jagannātha, a ceremony performed on the full moon day of the month of Jaiṣṭha for the celebration of the bathing procession of Jagannātha.

Beginning. अथ स्नानयात्राप्रयोगः । तत्र यात्रापूर्वदिने सायंकाले कृतान्त्यक्रियः कर्त्ता पादौ प्रक्षाल्यासने उपविश्य हिराचम्य त्रिषु संक्षृत्य स्नानं वाचयित्वा सकल्याचार्यं वरयेत् । यथा श्रीं साधु भवानास्मामित्वाद्यन्तरं श्रीजगन्नाथस्य स्नानयात्राकर्मणि आचार्यकर्मकरणाय असुकमोक्षं श्रीसुकदेवशर्माण-सेभिः पादादिभिरभ्यर्च्य भवन्तमहं वन्दे । ततो श्रीं यथाविहितं कर्म कुरु इति कर्त्ता यथाज्ञानं करवाञ्जीवाचार्यो वदेत् ।

End ततो दक्षिणादिना आचार्यं परितोष्य ब्राह्मणान् भोजयित्वा अष्टिद्रावधारणे कुर्यात् ।

ततो दृढगौतमाद्यादिभिर्हिंसासिं नयेत् ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथस्य स्नानयात्राप्रयोगः संपूर्णो वर्तते ।

VAIDYAKA MANUSCRIPTS.

No. 1. चिकित्सारत्नमाला । Chikitsāratnamālā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches. Folia, 15. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Not complete

A work treating of the medicinal properties of drugs.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा ।

प्रथम परम देव दुःखवधहरं परं ।
समारसागरीचारहेतुं सेतुमिवेक्षितम् ॥
पथ्याय रत्नमालियमाप्तुर्वेदावबोद्धिता ।
विविच्यते समासाद्धि नातिसंदेपसंभवा ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् चिकित्सारत्नमाला नाम द्रव्यगुणविषयकाप्तुर्वेदप्रबन्धोऽसंपूर्णो वर्तते ।

No. 2. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam. Substance, country-made yellow paper, 13 × 2½ inches. Folia, 8. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

A work treating of the Nidāna or causes of fever.

Beginning. नमो गणेशाय नमः ।

प्रथम्य जगदुत्पत्तिव्यतिर्लक्षारकारणं ।
स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं वैलीक्यग्ररथं शिवं ।
नानासुनीना वचनैरिदानीं
समासतः सद्भिषजात्रियोगात् ।
सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गी
निबध्यते रोगविनिषयोर्थ ॥

नानातन्त्रविहीनानां भिषजामन्त्रमधसः।

सुखं विधातुमातङ्गमयमेव भविष्यति ।

निदानं पूर्यस्वपाणि रूपाण्युपशमनया ।

समाहित्येति विज्ञानं रोगाणां यज्ञधा स्मृतं ॥

निमित्तहेत्वाद्यनप्रत्ययोत्थानकारणैः ॥

निदानमायुः पर्यायैः पापं येन न लक्ष्यते ॥

End.

दाहः स्वेदोद्गमलृणा कम्पो विमिद (१) संश्रिताः ।

क्रज (न्द १) नद्यास्य नै गम्य (दौर्गन्धाः) माकृति (१) ज्वरमीदधैः ।

स्वेदीनम् (द्रम १) त्वं (१) शिरसः कम्पः पाको मुखस्य च ।

चक्षुश्चान्नखिका च ज्वरमुक्तस्य लक्षणम् ॥

Colophon.

ज्वरनिदानम् ।

गुर्वतिस्त्रिग्वरुचोणद्रवम्युत्पातिशीतनैः ।

विरुहाध्यगनाजीर्णविषमैश्चापि भोजनैः ॥

स्वेहाद्यैरतियुक्तैश्च मिथ्या (१)

विवरणत्—पुनर्कीदृशम् ज्वरनिदानं संपूर्णं वर्तते ।

No. 3. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam Substance, country-made reddish paper, 14 × 2 inches. Folia, 18 Lines, 4-6 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, old Verse Not correct. Not complete.

Another copy of the same.

विवरणनूतपूर्वम् ।

No. 4. नाडीज्ञानम् । Nāḍijñānam Substance, country-made yellow paper, 16 × 2 inches Folia, 15 (of which the first three are wanting). Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali Date, Śākāvda ?

Thursday, the seventh Vaisākha, full moon Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete

A work on the examination of pulses so as to diagnose a disease

Beginning. नानि ।

End. श्रीरीगादिकमपि रक्तादिकर्मणः प्रातय ।

कचिन् प्रकरणोज्ञेयान् कचिर्दीर्घव्यमावतः ।

कचिद् देशान् कचिन् कालान् महीचन्दनययः ॥

नाडीपरिचयद्वारं प्रायगो नैव दृश्यते ।

तेन धाट्यान्मयोक्तं यन् तत् समापेयमुत्तमैः ॥

Colophon. इति नाडीज्ञान ॥ ० ॥ ॥ शिवाय नमः । श्रीगङ्गाहरिसिनस्य पाठायां यन्निष्ठः ।

तस्य पुनरुक्तं वै मनोपाय विराजते । ० ॥

श्रीगङ्गाहरिसिनाय नमः कालहरप्रिये ।

भाषुके मततं दृष्टि वीर्यं (चित्) कीर्त्ति यमोऽपि च ॥ ० ॥

लिखितं श्रीगङ्गाहरिसिनस्य वैशाखस्य मगदिनसे पौर्णमास्या तिस्रौ हस्त्यतिवारि । श्रीहरिः ।

From the colophon we find that the Ms was copied for Gangāhari Sen to whom it belonged.

पुनरेकस्मिन् नाडीज्ञानविषयको वैद्यप्रबन्ध संपूर्णा वर्तते ।

No. 5. राजवल्लभद्रव्यगुणः । Rājavallābhadravyagunah Substance, country-made reddish paper, 13—15 × 2 inches. Folia, 21. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Not complete.

A work treating of the medicinal properties of drugs by Nārāyanadās Kavirāj, entitled Rājavallābhadravyagunah.

Beginning. श्रीरामः । नमो गणेशाय ।

परमानन्दमन्दीहं वन्दे भद्रकरं सता ।

इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम् ॥ १

श्रीनारायणदासेन कविराजेश धीमतः ।
 प्रसिद्धिर्भूयते द्रव्यगुणोऽयं राजवत्सलः ।
 प्रभातं प्रातःपरापरावत्तनोभवाः ।
 इति पद्यपरिच्छेदा पद्योपवीयधायः ॥
 ब्राह्मे सुहर्षे उत्थाय सुखी रक्षार्थमायुषः ।
 शरीरघ्निना निवृत्त्य मेते कर्म समाचरेत् ॥
 सैतं मलभृतीन्सर्गैः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणदासकविराजकृतराजवत्सलद्रव्यगुणाभिधेयवैद्यनिबन्धोऽसंपूर्णो
 वर्तते ।

No. 6. सन्दिग्धार्थप्रकाशिका । Sandigdharthaprakāśikā. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 13 x 2½ inches. Folia, 5. Lines, 7-8
 in a page, with marginal notes in the first two pages. Character, Bengali.
 Date, ? Appearance, old Prose and verse. Not correct. Not
 complete

A work on medical science giving some instruction for general
 treatment.

Beginning. वमः शिवाय ।

अव्यक्तावुक्तलीलितसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रकाशयन्ते दीवीभूताः सुनिश्चिताः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सन्दिग्धार्थप्रकाशिका नाम वैद्यकनिकम्बोऽसंपूर्णो वर्तते ।

JYOTIṢA MANUSCRIPTS.

No. 1. अक्षरचूडामणिः । Aksaracūdāmaṇiḥ Substance, country-made colourless paper and yellow paper, $2\frac{1}{4} \times 3$ inches. Folia, 24 (of which 21 being colourless and 3 being yellow). Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A treatise on astrology in which letters are used as means of prediction, generally known as Hanumānakeralī, by Keraḷyācāryya.

Beginning. ओ नमो गणेशाय ॥

यदुपचितमन्यजन्मनि शुभायुधं तस्य कथंशः पक्ति ।

व्यस्रयति शास्त्रमितत्तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

लोकस्यैव हिताय दिव्यचूडामणिं मणिं ।

वक्ष्यामि द्विविधान् वषाण् मण्डलान् स्थिरचेतसः ॥

End.

प्रथमवर्गे द्वितीयवर्गे आपत्तेजः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गे आकाशः ।
चूडायामिन्द्रस्यैव स्थितौ मणिरसत्तमः । गम्यते ज्ञानयोगानां चूडामणिरयं
ततः ॥ १०॥ इति श्रीहनुमानकेरलीयम् ।

Colophon.

इति श्रीकेरल्याचार्यविरचिताक्षरचूडामणिः समाप्तः ॥ ०॥ सर्वत्र प्रशस्त-
चरणं प्रशन्निर्यथ इति सर्वप्रशस्तं विचार्य या योनिरधिका सैव याद्या न
हीना इति सर्वप्रशोक्ताः सर्वशान्तीकाश्च ॥ ०॥ श्री हनुमते नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अक्षरचूडामणिनामधेयः श्रीकेरल्याचार्यविरचितो ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 2. अङ्कप्रस्तारः । Aṅkaprastāraḥ. Substance, country-made foolscap paper, 1 ft. 4 in \times 5 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten. Prose and verse. Correct. Complete.

An work on the permutation and combination of numbers with a Bengali translation at the end, taken from Līlāvatī.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अङ्कप्रस्तारविषयको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 3. ज्योतिःसारः । Jyotiḥsārah. Substance, foolscap paper, 11 x 3½ inches. Folia, 38 Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, wormeaten in some parts. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A digest on astrology by Rāghavendra Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमो भगवते श्रीगुरुभ्यः ।

मत्वा भर्तारमज्ञानां ज्ञानायज्ञतमोपपन्नं ।
तन्वते राघवेन्द्रेण ज्योतिःसारः सुधीमयः ॥
सितेन्दुबुधजीवानां वारा, सर्व्वत्र श्रीभवाः ।
भानुभुवतमन्दानां शुभकर्मसु किञ्चपि ॥
रवीं वज्रं चतुः पञ्च मीमे स्याद्द्वय तदा ।
कुञ्ज पञ्चदशैव बुध पञ्चदशैव यकं ॥
गुरौ सप्तदशैव त्रिचत्वारि च भार्गवे ।
ज्ज्ञानावाद्यच्च पञ्चदशैव परिवर्जयितुं ॥

End.

प्रतिपदि गृहं कृत्वा दुःखं प्राप्नोति मानवः ।
आपनाशो भवेत् पञ्चासिकादश्यां विघटन ।
पञ्चम्यां चौरभौतिः स्याद्दशम्याच्च वृषाद्वयं ।
पौर्णमास्याच्च रिक्तायामर्दनाशस्तथा भवेत् ॥
एतन्निर्नास्तियय इत्यन्ताः । * ॥

Colophon.

इति राघवेन्द्रभट्टाचार्यकृत ज्योतिःसारः समाप्तः । * ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीहरये नमः ॥ * ॥

विवरणम्—पुस्तकेश्चिन् श्रीराघवेन्द्रभट्टाचार्यकृतो ज्योतिःसाराभिधेयो वारवेलादिनद्वयादि-
ज्योतिषवचनात्मको निबन्धो वर्तते ।

No. 4. प्रश्नसारकेरली । Praśnasārakeralī. Substance, Mill-made foolscap paper, 9½ × 3 inches. Folia, 8. Lines, 2-7 in a page, with marginal notes in two pages Character, Bengali Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Not correct Complete.

An astrological work dealing with the solution of any question about a lost thing by means of alphabets, by an ogress named Nikāṣā.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ।

नराणां प्रश्नमावेश यद्यद् वक्ति शुभाशुभम् ।
तां हपिषीमह वन्दे भारती (१) परमेश्वरीम् ।
विना लग्न (१) विना भाव (१) विना यद्विचारणात् ।
पट्टयी (श्रु १) दर्शनादग्रे प्रश्नज्ञान निरूप्यते ॥
अ इ ए ओ व सा (शा१) ज्योतिषा ईं उं श्रीं च मूलकं ।
उ ऊ ऋ अलया धातु प्रश्नयोनिवसा (ग १) हदेत् ॥

End. अथ चौरस्य नामायज्ञान ।

अक्षर (पिण्ड) द्विगुणं कृत्वा मावापिण्डं चतुर्गुणं ।
अष्टगुणं चौरस्यमावादिवर्चनिर्णयं ।
पञ्चगव्यं वर्गान्तरज्ञानमुदीरितं ।
यां दिशं वीचते प्रष्टा यत्र सम्योपि पृच्छति ।
चौरस्य वस्तुतो वापि तां दिशं तद्दिनं वदेत् ।
नष्टस्य प्रश्नाक्षरपिण्डं विद्यायाहननकुभागात् ।
विक्रीतसंस्थापितभूषितञ्च वाच्यन्ततः पञ्चदशतमशेषात् ।
नष्टं गृहे भूतले वायु देवालये विदेशेषु हत परेषु ॥

Colophon. इति श्रीनिकसा (या) नाथी राचसी रचिता प्रश्न (श्र १) सारकेरली समाप्ता ।

विवरणम्—प्रश्नसारकेरली नाम श्रीनिकषाराचसीविरचितो नष्टवस्तुविषयकप्रश्नसमाधानात्मको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 5. स्वप्नाध्यायः । Svapnādhyāyaḥ Substance, country-made colourless paper, 11 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Charac-

ter, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A short chapter on dreams and their results. Anonymous,

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा अयतात् । अथ स्वप्राध्याय ।

केन स्वप्नेन किं पुण्यं केन मोक्ष (धो ?) भवेत् सर्वम् ।

की(ऽ)पि की(ऽ)पि च सुस्वप्नत् सर्वं कथय प्रभी ।

श्रीभगवानुवाच ।

वेदेषु सामवेदस्य प्रस(श ?)न्न. सर्वकर्मपु(सु ?) ।

तथैव कात्र(अ ?)शाखाया पुण्यकाण्यो मनोहरे (१ : १) ।

सुव्यक्ती यथर्थं स्वप्न(. ?) जयत् पुण्यफलप्रदः ।

तत् सर्वं निखिलं ताव कथयामि निशमय ।

स्वप्राध्यायं प्रवक्ष्यामि बहुपुण्यफलप्रदं ।

स्वप्राध्यायं नरः श्रुत्वा गङ्गास्नानं फलं लभेत् ।

End.

महिषा भक्तका उद्रा मु (यू ?)करा गर्हमासया ।

कष्टा धावन्ति यै स्वप्ने स रोगी निश्चितं भवेत् ।

रक्तचन्दनकाष्ठानि घृताक्तानि च घीशुद्धीत् ।

गायत्र्या च सहस्रेण तेन शान्तिं विधीयते ॥

सहस्रधा जपेयी हि भक्त्या मां मधुसूदनं ।

निश्चायी हि भवेत् सोऽपि दुःस्वप्नी (५ : १) सुस्वप्नी भवेत् ।

Colophon. शान्ति ।

दिवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्वप्राध्यायो नाम विविधस्वप्नफलविषयकः प्रवक्ष्यो वर्तते ।

VEDAS.

No. 1. चान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् । Chāndogyanamantrabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 12 × 3 inches. Folia, 81. Lines, 5-7 in a page, generally with a gap of about 1 × ½ inches in the middle with the exception of some pages only. Character, Bengali. Date, 1261 Bengali era, the 21st Māgha. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on the Chāndogyaṃantra by Guṇaviṣṇu. Noticed in No 165, Vol. I. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library. As the codex was not described there, a brief description is given below.

Beginning.

मङ्गलाय नमोऽस्तु भक्तानां यत्प्रसादत ।
मृत्पान्तिर्हितदूरस्था भावा भानि यथायतः ॥
स्थाप्यैव भावहारः क्लिप्तम्-
दधीत्य वेदं न विजानाति सोऽथै ।
अथैवित् सकलं भद्रमश्नुते
नाकमेति ज्ञानविधूतकर्मा ।

End.

अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितत्त्वम् ।
पुनः किंभूतः प्रभुः देवस्य आत्माधिष्ठित एव देवः सन्वेकार्येषु प्रवर्तते रतः
पुनः किंभूतः सन्वेत्य जगत ईश सन्वेत्यैव जगदात्मविकारत्वात् पुनः किंभूतः
विश्वभुक् विश्वस्य भोक्ता भोक्तृत्वं महापुरुषत्वं स्वयमेवं स्वरूपः पुरुषो देव-
समिप्यवस्थितोऽनेन निश्चायजनेन प्रीणातु इत्याशंसावाक्यार्थः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्गुणविष्णुः कृतो ह्यान्दोग्यमन्त्रार्थदं ध्यात्वा श्रीयुक्तपरमेश्वरपरम-
जगदीश्वरीपरदेवतायै नमः । (१) पदमहो ब्रह्मादिमन्त्रवितं श्रीलक्ष्मणशर्मा
लिखितः । सन १२६१ साल २१ एकाविंशति दिवसे माघस्य ।

From the colophon we see that the book was copied by one Kṛṣṇacandra Śarmā.

विवरणम् पूर्वम् ।

No. 2. देवीसूक्तम् । Devīsūktam. Substance, tree bark, 8½ x 2½ inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An invocation to the goddess Durgā, an incarnation of Māyā, named Devīsūktam taken from the Śatapatharāhasya in the R̥gveda. It is always recited during the recitation of the Devīmāhātmya.

विवरणम् — पुस्तकैकं चण्डिदेवस्तोत्रपरमेश्वर-देवीसूक्तं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 3. देवीसूक्तम् ।- Devīsūktam. Substance, country-made white paper, $9\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Verse. Correct. Complete.

Another copy of Devīsūktam preceded by a hymn, a Kilaka, and an amulet of the goddess.

विशरणम्—देवीसुक्तिकौलककवचसहितं देवीसूक्तं सम्पूर्णे वर्णिते ।

No. 4. रुद्राध्यायटीका । Rudrādhyaatikā. Substance, country-made yellow paper, 10×3 inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on Rudrādhyaia, the Vedic prayer to Śiva, belonging to Yajusamhitā, by Sāyanācāryya.

Beginning. श्रीं नमः शिवाय ।

यस्य निःश्रुतं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्गमे तमहं बन्ते विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

इष्टकाचितयः सर्वा चतुर्थे हि समापिताः ।

रुद्राध्याये पद्यमे तु धिताप्ती होम उच्यते ॥

कर्णप्रकरणे पाठात् कर्माङ्गत्वमपीक्यते ।

शाने हेतुत्वमप्यस्य सर्वोपनिषदीरितम् ॥

किं जप्ये नामस्तत्तन्मो ब्रह्मोक्तो मुनिर्जगौ ।

शतहृदयकेकेति आवाला आमनन्ति तम् ॥

मृग्यागमपुराणेषु रुद्राध्यायप्रमत्तनम् ।

वदन्ति तद्विश्वरेण रुद्रकल्पे विधास्यते ॥

इह कर्मगता या दिव्यवर्तिता ब्राह्मणेन ता ।

बोद्धुं शब्दार्थमावश्य विद्वतिः क्रियते स्फुटा ।

End.

ते रुद्रा नीच्याभृतयन्तु सुखयन्तु ते च न सुखिनः कुर्वन्तु य—वैरिणं
तृणैर्मवस्थितमपि हिंसे च वैरिणोऽभ्यान् तृणैर्मवस्थितामपि हिंसे

तमुभयविधं वैरिणं च रुद्रा बो युष्माकं मध्ये विदारितमुखं दक्षामि म्यापयामि
तमिममेकादशानुवाकात्मकं रुद्राध्यायं निपुङ्गे ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते एकादशानुवाकं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकैस्मिन् सायनाचार्यविरचिता काण्डगोपीयद्राध्यायटीका वर्तते ।

No. 5. रुद्राध्यायभाष्यम् । Rudrādhyāyabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page, with marginal notes in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Complete.

A commentary on the Rudrādhyāya, by Sāyanācāryya. Noticed in No. 550, Vol. I. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College.

विवरणम्—

VEDĀNTA.

(Continued after Page 532 App.)

No. 15. अध्यात्मविन्दुः । Adhyātmavinduḥ. Substance, country-made reddish paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 6-7 in a page, with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and worm-eaten in its edge. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A metaphysical work by Rāmānanda Tirtha, complete in three chapters.

Beginning. श्री नमः ।

कृष्ण वैराग्यमयं भक्तनु मम मनः संसारवैराग्यं
योगेश योगक्षयं विस्तृतवर्णनं साहित्यविशिष्टम् ।
ज्ञानोक्तं ज्ञानद्वयं सुखमयमयतं ज्ञानद्वयं तद्विषयं
आकाशवातिद्वयमितित ज्ञानमात्रमयं सुखम् ॥

अथ भागवतीकवेदान्तः । तत्कालवर्ध ॥

विद्युत् किञ्चिद् ज्ञानं प्रत्यक्षमप्यवस्थितं ।

सत्यं (स ?) पूर्वमनाद्यर्त्तं निर्गुणं निश्चयवत् ॥

End.

उक्तान्कलाप्रदता न सत्यं-

तथागच्छत्यथवा विरोधतः ।

सोऽयं पदार्थाविव भागवतवत्

द्युतेत तत्त्वं पदयोर्दोषतः ॥

कीदृशं पद्यमवि तत्पदाकृति-

र्विभाति सन्नान् मृटिकीपत्नी यथा ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतोषकतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः ॥ * । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥०॥

Here follow some verses from the Kāśīkhaṇḍa of the Skanda-purāṇa.

विदधाम्—पुस्तकविन्दु श्रीरामानन्दतोषकतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु ।
सम्पूर्णं वर्तते ।

PROSODY.

No. 1. श्रुतबोधः । Śrutabodhaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 3 inches. Folia, 3 Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse Correct, Complete. .

The famous elementary book on metres by Kālidāsa noticed already.

विदधाम्—पुस्तकविन्दुः ।

NYĀYA.

(Continued after Page 535. App.)

No. 4. तर्कप्रकाशः । Tarkaprakāśaḥ. Substance, Palm-leaves, 15 × 1½ inches Folia, 76 Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out, worm-eaten, almost incapable of reading. Prose. Generally correct Incomplete.

The codex contains 76 scattered leaves of Tarkaprakāśaḥ, described in Nos. 338, 339 Philosophy Mss. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

No. 5. नञवादः । Nañvādaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13½ × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 8-9 in a page, with a gap of 1½ in. sq in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out. Correct. - Not complete.

An incomplete copy of Nañvādaḥ, by Gadādhara Bhaṭṭācāryya, described in No. 238, Philosophy Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

No. 6. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Incomplete

An incomplete copy of Bhāṣāparicchedaḥ, by Viśvanātha Pañcānana, described in Nos. 351, 429, 435, 436, 438, 444. Philosophy Mss. and in No. 2 Nyāya Mss. App. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणानुपूर्वम् ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

(Continued after Page 420. App.)

No. 2. গীতাৱলি: । Gitābalī. Substance, country-made yellow paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 2. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Some eulogical songs on the early life of Kṛiṣṇa with the notification of the mode of music (রাস) before each song.

Beginning. অথ গীতাৱলি: ।

প্রথম মন্দোত্সৱাদি । মৈৱৱরাগেথ ।

পুত্রসুদারমন্ত যমীদা

সমজনি বহুভলতিরতিমোদা ॥ প্রথমে ॥

কৌম্যুপনযতি বিবিধসুপচার ।

যত্বতি কৌঃপি জনো বহুবার । ১ ।

কৌঃপি মধুরসুপগায়তি গৌত ।

বিকিরতি কৌঃপি সমখি নবনৌত । ২ ॥

End. ভজদনবস্থিতিমখিলপদে সখি মৃদপি বিভবিতত্বং ।

কলিতসুনাগনকৌতুকসপিতর হৃদয়ং (কৌঃপি) রতি মসুখং ॥

Colophon. নাসি ।

বিবরণ—মন্দোত্সৱাদিগীতাৱলি নামক গ্রন্থে প্রথম সঙ্গীতপুৰ্ব্বোক্ত্যে নিবন্ধী গীতাৱলি-
নামধেয়ো বর্ণিত ।

TANTRA.

(Continued after Page 522. Tantra App.)

No. 111. সৌভাগ্যৱত্নাকর: । Saubhāgyaratnākaraḥ. Substance, wood cut in the form of paper, $15\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 6-12 in a page, with a gap of $1\frac{1}{2}$ sq inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika treatise on mystic worship upto the end of the ninth Tārāṅgas, by Vidyānanda Nātha, with some hymns and amulets at the end collected from different Tantras. Described in our Catalogue Nos. 102, 103 Tantra Mss.

The codex described in our Catalogue having no beginning, we quote that from this manuscript below—

Beginning.

प्रारम्भे मरुते भन्ने यन्मदसुन्दरिन्दरः ।
 कारणाणि प्रपन्नस्य तं वन्दे वारणाननम् ॥
 सच्चिदानन्दनाथाप्रिसरोरुद्रयुगे भजे ।
 वत्कटाक्षचक्षुषोपाच्छिरोहं पञ्चरुण्यज्ञम् ॥
 प्रकाशरूपा प्रयमे प्रयागेऽमृतवर्षिणी ।
 प्रतिपद्यामि तां मातृ पदव्या चित्कलां भजे ॥
 चान्दीप्य सर्वतन्त्राणि चागमादीन्शेषतः ।
 ज्ञात्वा गुरुसुखात्तेषां रक्षत्याद्याय तत्त्वतः ॥
 सच्चिदानन्दनाथाप्रिसरोरुद्रयवद्पदः ।
 श्रीविद्यानन्दनाथोऽहं नीतरागो विरिक्तधौः ।
 विरचन्नेदिनीमेता विद्वद्भिर्मन्त्राकामिः ।
 प्रक्षामे प्रार्थितः सीऽहं तेषां श्रीकृष्णाय च ।
 पञ्चसीतः पयोगाधं तन्मन्त्रमपिसिद्धुम् ।
 समस्तयोगिनीचक्रप्रधानतिलकीच्छते ।
 निद्यामष्टलपूषेन्दुज्योत्स्नाजानविजुषितं ।
 नक्षत्रक्रमद्वारापन्यास आनत(प १) वरुणं ।
 श्रीनाथपादुकाधीतं चतुर्वर्गपञ्चाशतं ।
 प्रकाशयामि श्रीभारग्यरत्नाकरमतिमङ्गलम् ॥

विवरणान्त एवम् ।

EPICS AND PURĀNAS.

(Continued after Page 437, App.)

No. 22. गुप्तवती । Guptavatī. Substance, Mill-made bluish and white foolscap paper, $11\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 113, (of which folia 109 are bluish and the rest white). Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, Sakābda?—the fifth lunar day of the white half of Śrāvana. Appearance, nearly fresh. Prose Not correct. Complete

A commentary of Saptasatī or Mārkaṇḍeyacandī, by Bhāṣkara Rāya, son of Gambhīra Rāya, named Guptavatī, described in No. 28 Purāna Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library, under the name of Candīvyākhyā.

विवरणनूतपूर्वम् ।

From the colophon we find that the Ms. was copied by one Govindacandra Devārmā to whom it belonged.

No. 23. ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् । Brahmakṛitaṁ Stotram. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 1. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose and verse Generally correct. Complete.

A prayer to the Supreme Being by Brahmā, from Brahma-vaivartapurāṇa.

Beginning. ब्रह्मोवाच । जय जय जयद जगदीश बन्धितचरख निर्गुणनिराकार साकार
स्वेच्छामय ।

End. इदलोकं सुखं मुक्ता चानो दाम् लभेद्वरः ।
अथवा भक्तिमाप्नोति मुक्तिं वापि सुदुर्लभा ।

Colophon. इति ब्रह्मवैवर्ते ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुराणेऽस्मिन् ब्रह्मवैवर्तपुराणे ब्रह्मकृतं स्तोत्रं वर्तते ।

No. 24. **सनत्सुजातीयं सटीकं ।** Sanatsujātīyam Satīkam Substance, country-made colourless paper, 12½ x 5 inches. Folia, 25. Lines, 5-15 in a page, of which lines 1-7 are in bigger type containing the text in the middle, the rest containing the commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Prose and verse Generally correct. Complete

The codex contains the whole text of the forty to fortysix chapters of the Mahābhārata, called Sanatsujātīyam with its commentary by Nīlakantha.

विवरणम्—पुनर्लेखितं श्रीकृष्णटीकासमेतं सनत्सुजातीयं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 25. **सटीक-चण्डी ।** Satīka Candī Substance, country-made colourless paper, 10½ x 4 inches. Folia, 22. Lines, 3-6 in a page, (of which 2 lines containing the text and the rest containing the commentary). Character, Bengali. Date, 21 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete

The codex contains only the first chapter of Candī with an anonymous commentary, and two extra folia of yellow colour containing the process of reciting Candī.

विवरणम्—पुनर्लेखितं मार्कण्डेयचण्डीः प्रथमोऽध्यायमात्रं सटीक चण्डीपाठसमन्वितं वर्तते ।

No. 26. **सप्तशतीसारः ।** Saptasatīśārah Substance, palmleaf, 7 x 1½ inches. Folia, 3. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse Correct. Complete

A little poem containing the substance of Saptasatī or Mārkaṇḍeyacandī, named Saptasatīśārah, described in No. 250. *Parāpa* Ms. Descriptive Catalogue of Sanskrit Ms. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—सप्तशतीसारम् ।

KĀVYA.

(Continued after Page 399. App.)

No. 21. आनन्दलहरी । Ānandalaharī. Substance, country-made reddish paper, 16½ × 3 inches. Folia, 11. Lines, 4-5 in a page, with a gap of 1 in. × ½ in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1674 Śakāvda. Appearance, old and worn out. Verse. Correct. Complete.

A complete copy of Ānandalaharī, by Śāṅkarācāryya. Noticed in Nos. 2, 3, 4, 169 Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 22. गीतगोविन्दं सटीकम् । Gitagovindam Saṭīkam. Substance, country-made reddish paper, 11 × 5 inches. Folia, 42. Lines, 4-5 of the text in bigger type surrounded on all sides by commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, 1722 Śakāvda. Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of Gitagovindam, by Jayadeva with the commentary entitled Vālabodhinī, by Caitanyadāsa Pūjaka Goswāmī.

पुनर्केऽभिन्नु—श्रीचैतन्यदासपूजकगोस्वामिकृतबालबोधिनीटीकासमेतं गीतगोविन्दं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 23. नवरत्नम् । Navaratnam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, the ninth lunar day, Friday, the 27th Pousa, Śakāvda. Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem described in No. 187 R. Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 24. नैषधचरितटोका सुबोधिनौ । Naisadhacaritaṭikā Subodhinī. Substance, country-made reddish paper, 12 x 3 inches. Folia, 55 Lines, 3-5 in a page, with a gap of $\frac{1}{4}$ in. x $\frac{1}{4}$ in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Not correct. Incomplete.

The commentary of only the second chapter of Naisadhacaritam, entitled Subodhinī by Bharatasēna Mallika.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् नैषधचरितस्य द्वितीयप्रबन्धावस्य सुबोधिनौ नाम श्रीभरतसेनमल्लिक रचिता टोका वर्णते ।

No. 25. भोजप्रबन्धः । Bhojaprabandhaḥ Substance, country-made reddish paper, 12 x 5 inches Folia, 13 Lines, 12-15 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct Not complete.

An incomplete copy of Bhojaprabandhaḥ, by Ballala

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् बल्लालकृतभोजप्रबन्धोऽद्यत्पूर्वो वर्णते ।

No. 26. रामोदासः । Rāmodāsaḥ Substance, country-made reddish paper, 11 $\frac{1}{4}$ x 3 inches Folia, 4 Lines, 5-7 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse. Correct. Complete

A little poem on the character of Rāma by Rāmananda Tirtha.

Beginning. श्री नमो रामाय ।

बाल्यवीणाविनायिन रामो दासविहङ्गि ।

कौशल्या करमालया याति तिष्ठति लुप्यति ॥

मुखविप्रविनाशित यक्षधौतलभावनः ।

बोधनाय महादत्तं श्रेष्ठं गोविन्दजनः ॥

अविद्या तादृकां हत्वा विद्या मौलां प्रयच्छ च ।

आपयायास श्रीमोऽर्थ नाग्या माथा प्रयत्नतः ।

End.

श्रीरामः परमात्मा ते लब्धभोजनान्नरात्मना ।

विज्ञानं जानकीप्राप्ते भरतः शत्रुघ्न मनः ॥

Colophon.

इति श्रीरामानन्दतीर्थकृतरामोदासः समाप्तः ॥ • ॥

Then follows the description of Barāha from Harivaṁśa.

विवरणम्—रामोदासनामधेयः श्रीरामानन्दतीर्थकृतरामविषयकनिबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 27. **हंसदूतम् ।** *Hamsadutam* Substance, country made colourless paper, $15\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 18 (of which fol 2 is wanting). Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. writings effaced in parts Verse Generally correct Complete.

A little poem by Jīva Goswāmī, entitled *Hamsadūtam*, described in Nos. 162, 168, Vol. VI *Kāvya Mss.*, Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुष्पकपूर्वम् ।

LITURGICAL MSS. SUPPLEMENT.

(Continued after Page 572 App)

No. 28. **गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि ।** *Gāyatrīśāpoddhāra-nyāsa-stavakavacāni* Substance, country-made reddish paper, $12 \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 1 Lines, 12-13 in a page, with writings in the margin. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

The codex contains the *Śāpoddhārah* or the mantras causing the release of *Gāyatrī* from the curse of *Brahmā*, *Vaśiṣṭha* and *Viśvāmitra*, the *Nyāsa*, prayer and amulet of the same.

विवरणम्—पुष्पकपूर्वम् गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि वर्तन्ते ।

No. 29. गुण्डिचायात्रा । *Gundicāyātrā* Substance, country-made reddish paper, $11\frac{3}{4} \times 5$ inches Folia, 4 Lines, 7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete.

A guide to the *Gundicāyātrā* of Jāgannātha.

Beginning. अथ गुण्डिचायात्रा ।

गुण्डिचाव्यमहायात्रा पकुर्वीत चित्तीश्वर ।

साधुभामुष्य पञ्चव्यामटस्था चैवशुक्ले ॥

एते कालाः प्रशन्ता हि गुण्डिचाव्यमहात्सवं ।

विशेषान्मोक्षदायाद्वितीया पुष्पमंथता ।

End. गुण्डिचामण्डपान् योमन्पुष्पशोभनचैवएव प्रसिद्ध. अन्यथापि देवायतनादुत्तरस्था दिशि अतिद्विष्टः क्षम्पनीय इति ॥

Colophon. नाम्नि ।

विवरणम्—पुष्पकोटिभिर्नृन्यो यो जगद्दायकं वष्य गुण्डिचायात्रामहात्सवं विधिवत् ।

No. 30. प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । *Prakīrṇakakriyāsamuccayaḥ* Substance, wood cut in the form of papers, $12 \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Correct. Not complete

An anonymous collection of the religious rites of the Hindus in detail named *Prakīrṇakakriyāsamuccayaḥ*.

Beginning. श्रीं नमामि गुरुवर्येभ्यः । अथ प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । तव तुनादि-परोचा ।

विश्वदयश्चतुर्दशायुलपाविमिताचरा ।

विचार्य धर्मशास्त्रं परोचाविधिचर्यते ॥

प्रमाणं मानुषं प्रीतं निखितादिवय पुरः ।

ब्रह्मर्षी द्विविधं प्राङ् पृथ्वीं विविधं मुनिः ॥

तुनाम्दायोविधं कौपी दिव्यालोङ्क विष्टुयं ।

महाभिद्योमेवेतामि शीर्षकम्येति योऽहं ॥

तुनादीनि कोपानानि एतानि पञ्च दिव्यानि इह धर्मशास्त्रे न चाद्यंशास्त्रे
विद्यन्त्यं मन्दिग्धार्थं सन्देहनिवृत्तये दातव्यातीति शेषः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—विविधधर्मशास्त्रीकक्रियाविषयकः प्रकीर्णकक्रियासमुच्चयनामको निबन्धोऽसम्पूर्णः
वर्तते ।

No. 31. व्रतकालविवेकः । Vratakālavivekaḥ. Substance, country-
made yellow paper, 18×3 inches Folia, 9. Lines, 5-8 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct
Complete

A work treating of the times and seasons suitable for the perfor-
mance of religious vows, by Śūlapāṇi. Noticed in No. 259, Vol. II,
Page 234. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Sanskrit
College Library

विवरणम्—पूर्वम् ।

INDEX

TO

VAISNAVA MANUSCRIPTS.

The figures against the names of the Manuscripts in this index are their serial numbers in the Catalogue.

A

Ānandavṛindāvanam, 2.
Aṣṭādaśākṣaramantraḥ, 1.

B

Bhagavadbhaktivilāsaḥ, 128.
Bhagavadgītā Saṭikā, 70, 71.
Bhāgavatadaśamaskandhaḥ, Saṭikāḥ,
75, 77, 78.
— daśamaskandhaṭikā Vaiṣṇava-
toṣaṇī, 86.
Bhāgavataikādaśaskandhaḥ Saṭikāḥ, 85.
— skandhaṭikā, 84.
Bhāgavatam Bhāvārthadīpikāsahitam,
79.
Bhāgavatāmṛitam Saṭikam, 112.
Bhāgavatam Saṭikam, 73.
Bhāgavata Pañcamaskandhaḥ, 80.
— ṭikā, 83.
— Sandarbhaḥ, 87.
— Sandarbhanūvyākha, 137.
— Saṣṭhaskandhaḥ, 81.
Bhāgavatāṣṭamaskandhaḥ, 82.
— Saṭikāḥ, 76.
Bhajanaśatalilā, 72.
Bhaktirasāmṛitasindhuh, 64, 66.
— Saṭikāḥ, 65, 124.
— ṭikā, 67, 68.
— sāmānyalaharī, 69.
Bhaktāṅganirūpaṇam, 1 (a).
Brajavilāsaṣṭavaḥ, 17 (3), 62.
— stavavivṛitiḥ, 63.

C

Caitanyabhāgavatam, 45.
— candrāmṛitam, 38, 111.
— candrāmṛitaṭikā, 44.
— candrodayaḥ, 121.
— caritāmṛitam, 40, 42, 43.

— caritāmṛita Madhyāntalīlāṭikā,
41.
— gānam, 39.
Cātupuṣpañjalīḥ Saṭikāḥ, 6 (a).

D

Dānakelīkaumudībhāṣāpadyāvalī, 50.
— saṭikā, 48, 120.

G

Gaurāṅgabhaktavaiṣṇavapūjāpaddhatiḥ,
130.
— gaṇoddeśadīpikā, 36, 37.
Gandharvikāṣṭakam, 6 (b).
Gītacintamaniḥ (Pārvavibhāgaḥ), 27.
Gītagovindam, 126.
— Saṭikam, 22, 23.
— Vāṅgabhāṣāpadyānuvāda-
sahitam, 25.
Gītāvalī (iḥ), 28, 90, 99 (11).
Govindalīlāmṛitam, 30, 31, 32, 103, 117,
118.
— saṭikam, 34, 35
— līlāmṛitaṭippanī, 33.
Govardhanāśrayadaśakam, 91.

H

Haribhaktivilāsaṭikā (Digdarśinī), 104.

J

Jaganmohanamiṣṭadevam, 99 (10).
Jagannāthaballabham Nāṭakam, 46.

K

Karṇāmṛitam, 7, 8.
Karṇānandam, 9.
Kārpaṇyapañjikāstotram Saṭikam, 6 (c).

- Kramasandarbhah, 17, 17 (1), 119.
 Kṛiṣṇabhāvanāmṛitam, 11.
 ——— gaṇoddeśadīpikā, 20.
 Kṛiṣṇāhnikakaumudī, 16.
 Kṛiṣṇapāṇmatithividhiḥ, 19.
 ——— līlāstavanam, 12.
 ——— varṇanam, 13.
 ——— maṅgalam, 15.
 ——— parivārah, 21.
 ——— pūrvavaṁśyaḥ, 18.

L

- Locanarocanyānandacandrikā-ujjvalanīla-
 maṇiḥ, 4.

M

- Mahāprabhurkarcā, 108.
 Mathurāmāhātmyam, 17 (2).
 Mukṭācaritam, 106.

N

- Nārāyaṇakavacopadeśaḥ, 133.

P

- Padakalpataruḥ, 100.
 Padyāvalī, 50.
 Pañcādhyāyaṭippaṇī, 51.
 Prahlādacaritam, 138.
 Premabhakticandrikā, 56.
 Premāmṛitam vivraṇasahitam, 54.
 Premāmṛita rasāyaṇastotram, 55.
 Pōjavidhi Rādhikāyāḥ, 52.
 Pūrvavibhāgaḥ (Gītacintāmaṇiḥ), 53.

R

- Rādhikādhyānāmṛitam, 99 (8).
 Rāgamālā, 93.
 Rāmagītā, 94.
 Rāmanavamīvratakathā, 131.
 Rāsālīlā (Rāsapañcādhyāya Vaiṣṇava-
 tosanīṭikā), 125.
 Rasanirūpanagranthaḥ, 107.
 Rāsapañcādhyayodayaḥ, 95.
 Rasasudhārṇavaḥ Sīnuvādaḥ, 92.
 Rīticintāmaṇiḥ Saṭīkaḥ, 96.
 Rūpacintāmaṇiḥ, 97.

S

- Sacīnandanavijayāṣṭakam, 99 (3).
 Saṁkalpakalpadrumam, 99 (7).
 Saṁkṣepa bhāgavatāmṛitam, 109.
 ——— bhaktisādhana-paddhatiḥ, 114.

- Sarvāṅgasundarināmaṭīkāśahitam Gīta-
 govindam, 26.
 Sārārthasandarsinī, 122.
 Sārasaṅgrahaḥ, 136.
 Saṭīkam Gītagovindam, 24.
 ——— Kṛiṣṇakarmāmṛitam, 132.
 Smaraṇamaṅgalam, 129 (1).
 ——— maṅgalaṭīkā, 127.
 Śrībhagavadbhaktivilāsaḥ Saṭīkaḥ, 89.
 Śrīkṛiṣṇabhājanānandavilāsaḥ, 129.
 ——— caritamṛitam, 10.
 ——— tattvam, 135.
 Śrīmadbhāgavatam Saṭīkam, 74.
 Śrīmadvedastaviya Saṁkṣiptasugama-
 sārārthasaṁkalanam, 110.
 Śrīmānāmāmṛitasamudraḥ, 101.
 Śrīrādhākrīṣṇapūjāpaddhatinibandhaḥ,
 102.
 Śrīrādhākrīṣṇastotrīṇi Bhāgavatapāra-
 yaṇavyavasthā, 88.
 Śrīvivāhāprayogaḥ, 115.
 Stavāmṛitalahari, 99.
 Suratakathāmṛitākhyam Āryyāśatakam,
 99 (4).
 Svapnavilāsaṁṛitam, 99 (9).
 Svarūpacatuṣṭayaḍīprakāśaḥ, 98.

T

- Tulasīcandrikā, 47.

U

- Ujjvalanīlamaṇiḥ, 105.
 ——— (Saṭīkaḥ), 3, 134
 Ujjvalanīlamaṇikīraṇadeśaḥ, 5.
 ——— ṭīkā (Ānandacandrikā), 123
 Utkalikāvallarī, 6.
 ——— Saṭīkā, 6 (d).

V

- Vaiṣṇavāhnikapaddhatiḥ, 116.
 Vaiṣṇavatoṣaṇī, 61, 135.
 ——— vandanā, 60.
 Vedastaviya Saṁkṣepasārārthaḥ, 113.
 Vidagdhamādhavanāṣṭakam, 57, 58.
 Vilāpakusumañjalīḥ, 59.
 Vṛndāṣṭakam, 99 (2).
 Vṛndāvanavihārīṇaḥ Kṛiṣṇavarāpādi-
 nirūpaṇam, 14.
 Vṛndāvanāṣṭakam, 99 (5).

Y

- Yamunāṣṭakam, 1 (b).

INDEX

TO

JAINA MANUSCRIPTS.

The figures against the names of the Manuscripts in this index are their serial numbers in the Catalogue.

A

- Abayantīsumumālacaupāi, 83.
 Ādijīnastavanam, 39.
 Āgamasāraḥ, 87.
 Āhāravidhiḥ, 77.
 Ajitasāntistavanam, 25.
 Anaṅgaṭṭiṣṇā, 21.
 (Dasāvikālikasūtraṭīkā)
 Annapūrnastutiḥ, 22.
 Antagadadaśāu, 3.
 Ārādhanaṇṇaprakaraṇam, 75.
 Āraṭiḥ, 74.
 Āryarakṣitakathā, 55.
 Asahyaāiividhiḥ, 76.
 Aṣṭāhikamahotsavaḥ, 73.
 —vyākhyā, 71.
 Aṣṭāpadasametāsikharastavanam, 29.
 Āṭhakarmanī, 72.

B

- Bālāvabodhaḥ, 147.
 Bāsathiyābola, 148.
 Bhagavatīsūtram, 2.
 Bhaktāmarastotrābhāṣā, 43.
 —stotram, 42.
 Brahmācāryyaṇṇavavādi, 149.

C

- Caturdaśaguṇavarnanam, 104.
 —svapnādhikāraḥ, 105.
 Caturgatinīveli, 103.
 Caturvīṃśatidaṇḍakastavanam, 38.
 Catuḥṣaṇṇaprakīrṇakam, 108.

- Catuḥṣaṣṭhindrasthāpanam, 107.
 Causaraṇa, 102.
 Cauvisadaṇḍakasutram, 106.
 Citrasambhōtacaupāi, 109.
 Citrasenapadmāvatikathā, 58.

D

- Daṇḍakasūtra, 122.
 Daśadṛṣṭāntakathānakam, 123.
 Daśāraṇa, 125.
 Daśāvikālikasūtram, 20, 124.
 Devarājavaccharājacaupayī, 126.
 Dhālsagara, 120.
 Dharmabuddhicaupāi, 127.

E

- Ekabīsambāṇā, 23.

G

- Gacchācāraprakīrṇakam, 97.
 Gautamaṇṇicchā, 100.
 —stomaḥ, 101.
 Gayasukumālasandhiḥ, 98.
 Guṇasthānasvarūpam, 99.

H

- Hemayogopaṇiṣat, 151.

J

- Jainagranthaḥ, 116.
 (Paṭṭāvalī).
 Jainasāstram, (Ratancūḍāmanicaupāi,
 Mrigāvatī, Laghusaṇṇhayaṇī, Saṁ-
 stāraḥkavidhiḥ, Vṛiddha āticāraḥ,
 Sṛistutiḥ, Śrīpārśvanāthanamaskā-
 raḥ), 118.
 Jalagālanavidhiḥ, 111.
 Jayasenacaupāi, 110.

Jinavinayaḥ, 112.
 Jivābhigamsūtram, 5.
 Jivavicāraḥ, 113, 114.
 Jivavicāraprakaraṇam, 115, 159.
 Jñānapūja, 81.
 Jñātādharmaśūtrapāṭhaḥ, 82.

K

Kālakācāryyakathā, 57.
 Kalpasūtram, 8.
 ————Saṭṭikam, 6, 7, 11.
 Kalpasūtratīkā, 10.
 Kalyāṇamandirastotram, 29, 30, 31, 32,
 33, 34, 36.
 Kalyāṇamandirastotrakībhāṣā, 35.
 Karalekhālakṣaṇam, 90.
 Karmastavaḥ, 28.
 ————vipākaḥ, 94.
 Kathakoṣaḥ, 56.
 Kṣetrasamāśasūtram, 95.
 Kumatiutthāpanacariā, 96.

L

Laghupañcamī, 153.
 ————saṅghayaṇī, 118 (see under Jaina
 Sāstram).
 ————saṅgrahaṇīsūtram, 154.
 ————śāntistavanam, 47.
 ————svādhyāyaḥ, 155.
 Lokanālī, 157.
 ————dvātrimṣikā, 156.

M

Meghakumārasvādhyāyaḥ, 150.
 Mrigāvatī, 118 (see under Jaina
 Sāstram).
 Muḥapattipadībhāṇavicārastavanam, 47.
 Munipatirājarṣicaritam, 63.

N

Nalopākhyānam, 59.
 Navapadatapavidhiḥ, 132.
 Navatattva, 128.
 Navatattvaparakaraṇam, 129.
 ————bālāvabodhaḥ, 130, 131.
 Nemināthadvādaśamāśaḥ, 133.
 Nindāsantapaḥ, 134.
 Nityadevapūjā, 85.

P

Padāvalī, 136.
 Padmāvatījīvarāśīkṣamāvatī, 137.
 Pākṣikasūtram, 14.
 Panarabhakarmādānaśvarōpa, 138.
 Panarādhā, 139.

Pañcākhyānacaupai, 135.
 Pañcamāṅgaśrutaskandhavyākhyā, 119.
 Paradeśīrāsa, 86.
 Pārśvanāthacaritam,
 ————daśabhavavivāhaḥ, 146.
 ————granthaḥ, 145.
 Prākṛitamānobodhaḥ, 142.
 Praśnottaramālikā, 143.
 ————sārdhhaśatakam, 141.
 Pratikramasūtram, 16, 17, 19.
 Pratimāsthāpanam, 140.
 Pratyākhyānabhāṣyam, 18.
 Priyamelakacaupai, 144.

R

Rājaprasnasūtrasiddhāntaḥ, 4.
 Rājarsistavaḥ, 46.
 Ratancūdamañicaupai, 118 (see under
 Jainaśāstram).
 Rīṣabhadevastavanam, 26.
 Rīṣamaṇḍalastotram, 27.
 Rohiṇītapāḥ, 152.

S

Saḍaśītikam, 178.
 Śaḍāvaśyakabālāvabodhaḥ, 177.
 Śādhucaritam, 67.
 ————sahāya, 189.
 ————samācāraḥ, 191.
 ————vandana, 192.
 Śadopakāramuktāvalī, 179.
 Śālibhadrādhannāśamvādhacopai, 166.
 ————mahāmunicaritam, 165.
 Samakitakaumudī, 186.
 Samayasāraṇāṭakam, 185.
 Sambodhasattarisatīkā, 182.
 Saṁstārakavidhiḥ, 118 (see under Jaina
 sāstram).
 Saṁvatsarapratikramānavidhiḥ, 184.
 Samyaktvādhyāyanam, 183.
 Saṁaiścaravandanam, 165.
 Saṅghayanasūtram, 188.
 Saṅgrahaṇīsūtram, 187.
 Śāntijīnastavanam, 53.
 Saptasmarāṇam, 180.
 Sarvatapavidhiḥ, 181.
 Satāvīśabhava, 190.
 Saṭkathanakabālāvabodhaḥ, 176.
 Śatruñjayaśvāmīstavanam, 51.
 Sauna (Śakuna) copai, 163.
 Settuñjayaśvāmīstavanam, 52.
 ————śvāmīstavanam, 50.
 Siddhapañcāśikā, 193.
 Siddhācalayātrā, 194.
 Siddhacakraṁāhatmyam, 198.
 Śīlārśaḥ, 167.
 Śīlopadeśamālā, 168.
 ————bālāvabodhasamālā, 169.

Simindharastavanam, 199.
 Sindūraprakārabālāvabodhaḥ, 196.
 ———prakāraḥ Saṭīkaḥ, 195, 197.
 Ślokābālī Saṭīkā, 175.
 Śrāvakākhyānam, 88.
 Śrāvakāticāra, 89.
 Śrāvakaśrāvikālocanā, 90.
 Śrāvakāticāraḥ, 170.
 Śrīcandrarājacopaī, 173.
 Śrīmahāvīrastavanam, 44.
 Śrīnemanāthajīstavanam, 174.
 Śrīpālakathā, 65, 66.
 ——— narendrakathā, 64.
 ——— nṛiparāsaḥ, 172.
 ——— vinatī, 171.
 Śrīpārsvanāthalaghustavanam, 41.
 ———stavanam, 40.
 Stambhanokapārśvastotram, 54.
 Stutiḥ, 202.
 Sthānāṅgam, 1.
 Subhāṣitam, 200.
 Sūrajīroyīloka, 201.

T

Trailokyadīpikā, 121.
 Triṣaṣṭhīśalakāpuruṣacaritam, 62.

U

Upadeśamālā, 84, 91, 92.
 Uṇḍhānvidhiḥ, 78.
 Utpāvanīvidhiḥ, 78.
 Uttarādhyayanagītāni, 13.
 Uttarañjhayanam, 12.
 (Uttarāddhyayanam).

V

Vārahabhāvanā, 158.
 Vastradānakathā, 68.
 Vicāramaijari, 160.
 ———sīttarīsūtrārthaḥ, 161.
 Vikramaṣāparacaritam, 69, 70.
 Virajinastavanam, 49.
 Vītarāgastotram, 48.
 Vivekavilāsaḥ, 162.
 Vṛiddha-aticāraḥ, 118 (see under Jaina-
 śāstra).

INDEX

TO

APPENDIX.

The figures against the names of the Manuscripts in this index are their serial numbers in the Catalogue.

KĀVYAM.

- Ānandalaharī, 21, p. 590.
 Bhaṭṭikāvyam, 1, 1 (a), p. 391.
 ———— ṭīkā, 2, p. 391.
 ———— ṭīkā, 3, p. 391.
 Bhojaprabandhaḥ, 25, p. 591.
 Gītagovindam, 16, p. 396.
 ———— saṭīkam, 17, p. 396 ;
 22, p. 590.
 Gītagovindaṭīkāprakāśakaumudī, 18,
 p. 597.
 Haṁsadūtam, 27, p. 592.
 Kumārasambhavaṁ, 4, 5, p. 392.
 Kumārasambhavaṭīkā, 6, p. 392.
 Meghadūtam saṭīkam, 11, p. 394.
 Navaratnam, 23, p. 590.
 Naiṣadhacaritam, 14, 15, p. 395.
 ———— caritaṭīkā subodhinī, 24, p. 59.
 ———— ṭīkā, 15 (a), p. 396.
 Padāṅkadūtam, 20, p. 399.
 ———— saṭīkam, 19, p. 398.
 Raghuvamśam, 7, p. 393.
 Raghuvamśaṭīkā, 8, 9, p. 393 ; 10,
 p. 394.
 Rāmodāsaḥ, 26, p. 591.
 Śiśupālabadham, 12, p. 394.
 ———— badhaṭīkā, 13, p. 395.

DRĀMĀ.

- Vidagdhamādhavaṁ, 2, p. 400.

ROMANCE.

- Vāsavadattā, 1, p. 400.

GRAMMAR.

- Kārakollāsaḥ, 12, p. 404.
 Kātantravyākhyā, 16, p. 406.
 Mugdhabodhakapidaṭīkā Rāmatāraka-
 vāgīśakṛitā, 6, p. 403.
 Mugdhabodham, 8, p. 403.
 Mugdhabodhaṭīkā Durgādāsakṛitā Subo-
 dhā, 1, p. 400 ; 2, 3, p. 401.
 Mugdhabodhaṭīkā Kāśīśvarakṛitā, 4,
 p. 401.
 Mugdhabodhaṭīkā Rāma Tarkavāgīśa-
 kṛitā, 5, p. 402.
 Samāsavādaḥ, 13, p. 405.
 Saṁkṣiptasārapariśiṣṭam, 10, p. 404.
 Sāramañjarī, 15, p. 406.
 Siddhāntakaumudī, 9, p. 404.
 Suvantaṭippanī Vidyālaṅkārakṛitā, 7,
 p. 403.
 Uṇāḍipādaḥ (Saṁkṣiptasāriya), 11,
 p. 404.
 Vākyagovindaḥ, 14, p. 405.

LEXICOGRAPHY.

- Amarakoṣa, 3, p. 407.
 Amarakoṣa Saṭīkaḥ, 1, p. 407.
 ———— ṭīkā Mugdhabodhinī, 2,
 p. 407.
 Śabdābdhikoṣaḥ, 4, p. 408.

SMRITIS.

- Ācāranirṇayaḥ, 2, p. 550.
 Āhnikācāratattvāvaśiṣṭam, 9, p. 415.
 Āhnikatattvam, 8, p. 415.
 Arśarogaprāyaścittavyavasthā, 1, p. 550.
 Asaucanirṇayaḥ, 2, p. 409.
 Bhojyadānasamkṣepavyavasthā, 1, p. 408.
 Dolayātrāprayogaḥ, 11, p. 420.
 Nirṇayasamgrahaḥ, 4, p. 552.
 Prāyaścittanirṇayaḥ, 3, p. 409.
 Prayogatattvam, 5, p. 554.
 Sāmavedīya Pārvaṇaśrāddhaprayogaḥ,
 6, p. 412.
 Sapiṇḍīkaraṇavidhiḥ, 4, p. 410.
 Śrāddhamantravyākhyā, 7, p. 414.
 ——— nirṇayaḥ, 6, p. 554.
 Smṛitisāraḥ, 5, p. 411.
 Tattvacintāmaṇiḥ, 3, p. 551.
 Vyavasthāsārasamgrahaḥ, 10, p. 417.

SCIENCE OF MUSIC.

- Gītavalīḥ, 2, p. 586.
 Saṅgītadāmodaraḥ, 1, p. 420.

EPICS AND PURĀNAS.

- Akrūrakṛitastotram, 15, p. 435.
 Bhagavadgītā Saṅkarabhāṣyasahitā, 6,
 p. 426.
 Brahmakṛitam Stotram, 23, p. 588.
 Durgāstotram, 17, p. 436.
 Gaṅgāstotram, 19, p. 436.
 Guptavatī, 22, p. 588.
 Kālikāpurāṇam, 7, p. 426.
 Kāśīkhaṇḍam Saṅgikam, 10, p. 427.
 Liṅgārcaṇacandrikā, 13, p. 432.
 Mahābhārataṁ Droṇaparva, 1, p. 424.
 ——— Gadāparva, 4, p. 425.
 ——— Karṇaparva, 2, p. 424.
 ——— Salyaparva, 3, p. 425.
 ——— Strīparva, 5, p. 425.
 Markaṇḍeya Caṇḍī, 8, p. 426.

- Padmapurāṇīya Snānaprayogaḥ, 1
 p. 431.
 Rudrākṣamāhātmyam, 20, p. 437.
 Sanaīscarastotram, 18, p. 436.
 Sanatsujātīyam Saṅgikam, 24, p. 589.
 Saptaśatīśāraḥ, 26, p. 589.
 Saṅgika Caṇḍī, 25, p. 589.
 Śrīkṛiṣṇaśṣōttarasatanāmastotram, 14,
 p. 435.
 Sūryyāṣṭakam, 21, p. 437.
 Utkalakhaṇḍam Puruṣōttamāmāhā-
 tmyam, 9, p. 427.
 Vaśiṣṭhacandrikā, 11, p. 428.
 Viparītapratyaṅgirā Nārāyaṇastotra-
 viṣṇustotrāṇi, 16, p. 435.

TANTRAM.

- Aparājītāstutiḥ, 24, p. 450.
 Āryyāstotram, 19, p. 448.
 Avadhautagītā, 31, p. 453.
 Cintāmaṇitantram, 37, p. 457.
 Dakṣiṇakālikāstavarājaḥ, 46, p. 462.
 Dakṣiṇāmūrttipañjaraḥ, 47, p. 463.
 Dīpānvitādīpikā, 48, p. 464.
 Durgāgītā, 49, p. 465.
 ——— kavacam, 54, p. 470.
 ——— mantraḥ, 17, 18, p. 448.
 ——— pūjāmantraḥ, 50, p. 465.
 ——— paddhatiḥ, 51, p. 467.
 ——— prayogaḥ, 52, p. 468.
 ——— satanāmastotram, 15, p. 446 ;
 46, p. 447.
 ——— stavaḥ, 53, p. 469.
 ——— stotram, 55, 56, p. 470.
 Jagaddhātṛīpūjāpaddhatiḥ, 40, p. 458.
 Jagaddhātṛīpūjāprayogaḥ, 21, p. 449 ;
 38, 39, p. 458.
 Japarahasyam, 41, p. 459.
 Jñānavaibhavatāntrasamgrahaḥ, 13,
 p. 443.
 Kālikavacam, 22, p. 449.
 Kālitantram, 2, 438 ; 34, p. 454.

Kālīūrdhāmnāyaḥ, 36, p. 455.
 Kalpalatātantram, 32, p. 453.
 Kālyādistavaḥ, 35, p. 454.
 Kāmadhenutantram, 33, p. 454.
 Kulārṇavatantram, 3, p. 439.
 Liṅgārcanacandrikā, 81, p. 490.
 Liṅgārcanatantram, 6, p. 440 ; 80, p. 489.
 Mahānirvāṇatantram, 7, p. 440.
 Mahāryyastotram, 74, p. 485.
 Mahimnaḥ Stavaḥ, 25, p. 450 ; 27,
 p. 451 ; 68, p. 482.
 ————stavaṭīkā, 28, p. 451.
 ————stotram, 26, p. 450 ;
 69, p. 483.
 Mantraprakaraṇam, 67, p. 482.
 Mātāṅginīstotram, 75, p. 486.
 Māyātantram, 5, p. 439 ; 70, p. 483.
 Merutantram, 73, p. 485.
 Mṛittikāśivaliṅgapūjā, 72, p. 485.
 Mṛityuñjayagītā, 71, p. 484.
 Muṇḍamālātātantram, 4, p. 439.
 Nāradapañcarātram, 57, p. 471.
 Navagrahakavacam, 30, p. 452.
 Nilatantram, 60, p. 475.
 Niruttaratantram, 58, p. 472.
 Nirvāṇatantram, 59, p. 473.
 Pārthivaśivakavacam, 61, p. 476.
 ————pūjā, 62, p. 477.
 Picchilātātantram, 8, p. 441.
 Pratyāṅgirākavacam, 64, p. 479.
 ————vīparītapratyaṅgirā, 65,
 p. 480.
 Pūjāvidhiḥ, 23, p. 450.
 Puraścaraṇalaharītantram, 63, p. 478.
 Rādhātātantram, 1, p. 437.
 Ratnāvalītantre Jñānaratnāvalī, 77,
 p. 487.
 Rudracandī, 78, p. 488.
 Rudrayāmalekulācārasamācāraḥ, 79,
 p. 489.
 Saivasudhākaraḥ, 100, p. 512.
 Śāktābhiṣekaḥ, 94, 95, p. 504-5.
 Śāktānandatarāṅginī, 93, p. 504.

Śāktasarvasvam, 92, p. 503.
 Śaktiratnākaraḥ, 90, p. 498.
 Śaktisaṅgamatantram, 91, p. 498.
 Śaktitantram, 9, p. 441.
 Śāmbhavitantre Jñānasaṅkulī, 96,
 p. 505.
 Śaṭcakradīnirūpaṇam, 14, p. 446.
 Saṭīka Nihṣreṇyādīstutiḥ, 20, p. 449.
 Śaṭkarmadīpikā, 104, p. 514.
 Saubhāgyaratnākaraḥ, 111, p. 586.
 Sivarahasyam, 97, p. 506.
 ————stotram, 98, p. 508.
 Sīvārcanacandrikā, 99, p. 509.
 Śrīdurgāśatanāmastotram, 103, p. 514.
 Śrījayadurgāstavarājaḥ, 102, p. 513.
 Strīgurugītā, 108, p. 519.
 Sīryyakavacam, 106, 107, p. 518.
 Śyāmākālpalātā, 11, p. 442.
 Śyāmārahasyam, 101, p. 513.
 Tantradīpikā, 12, p. 443.
 Tantrasāraḥ, 10, p. 441 ; 43, p. 461.
 Tāntrikasandhyā, 44, p. 461.
 Tōḍalatantram, 45, p. 462.
 Tattvasāraḥ, 110, p. 521.
 Vagalāmukhikavacam, 66, p. 481 ; 83, p.
 493.
 ————stotram, 82, p. 492.
 Varadātātantram, 84, p. 493.
 Vārāhītantram, 86, p. 495.
 Vaśīkaraṇam, 85, p. 495.
 Vījatantram, 88, p. 496.
 Vīparītapratyaṅgirā, 87, p. 496.
 Vīratātantram, 89, p. 497.
 Viṣṇupañjarabhedakavacam, 29, p. 451.
 Yoginītantram, 76, p. 487.

VEDĀNTA.

Adhyātmavinduḥ, 15, p. 583.
 Atharvaśikhopaniṣad, 1, p. 523.
 Atharvasīra Upaniṣat, 2, p. 523.
 Chāndogyopaniṣad, 6, p. 527.
 Hastāmālakastotram, 14, p. 532.

Īśāvāsyapraśnamuṇḍaka-Taittirīya-Chā-
ndogyopaniṣadaḥ, 4, p. 525.
Kenopaniṣadbhāṣyam, 5, p. 526.
Māṇḍukyopaniṣad Brahmopaniṣad, 8,
p. 529.
Nyāyanirṇayavyākhyā, 7, p. 528.
Sabhāsyēśāvāsyopaniṣat, 13, p. 532.
Sribhagavadgītādīpikā, 11, p. 531.
Sṛimaddakṣiṇakālikopaniṣat, 12, p. 531.
Vedāntasāraṭīkāsubodhinī, 10, p. 530.
Vṛihadāranyakopaniṣad, 9, p. 530.

NYĀYA.

Bhāṣāparicchedaḥ, 2, p. 534 ; 6, p. 585.
Bhāvārthadīpikā, 1, p. 533.
Nañvādaḥ, 5, p. 585.
Tarkaprakāśaḥ, 4, p. 585.
Vādārthadarpaṇam, 3, p. 534.

SĀṆKHYA.

Sāṅkhyakārikābhāṣyam, 1, p. 535.

YOGA.

Gorakṣasaṁhitā, 1, p. 536.
Pātañjalabhāṣyam, 2, p. 537.
Rājamārtanḍaḥ, 3, p. 538.

STOTRAS or HYMNS.

Ādityahṛidayam, 2, p. 540.
Ahalyākṛitastotram, 1, p. 539.
Durgāstotram, 6, 7, p. 543.
Gaṅgāstavaḥ, 4, p. 541.
——stotram, 6, p. 542.
Kṛiṣṇastotram, 3, p. 541.
Maṅgalāṣṭakam, 10, p. 545.
Nīlakaṭṭhastavarāja, 8, p. 544.
Prajñāvarddhanastotram, 9, p. 544.
Śaṇaiścarastotram, 12, p. 546.

Sivastotram, 13, p. 547.
Srutipādistotram, 17, p. 549.
Sūryyagaṇeśastotre, 14, p. 548.
——stavaḥ, 15, p. 548 ; 16, p.
549.

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

Balikarmabaiśvadevakarmaṇī, 12, p.
563 ; 13, 14, p. 564.
Candanayātrā, 2, p. 556.
Caityakṛityam, 3, p. 557.
Devyāsahasranāmakathanam, 9, p. 562.
Dūrvāṣṭamīvratakathā, 8, p. 561.
Gāyatrīśāpoddhāranyāstavakavacāni,
28, p. 592.
Guṇḍikāyātrā, 29, p. 593.
Manvantarādi, 15, p. 564.
Nārāyaṇasṇānamantrādi, 11, p. 563.
Navarātrivratam, 10, p. 562.
Prakīrṇakakṛiyāsamuccayaḥ, 30, p. 593.
Rathayātrāprayogaḥ, 16, p. 565.
Ṛigvedīyahomapaddhatiḥ, 1, p. 553.
Sāmavedīyasandhyāprayogaḥ Saṭīkaḥ,
25, p. 571.
Sāmavedīyasandhyāvidhiḥ, Saṭīkaḥ, 26,
p. 572.
Saṅkalpacandrikā, 22, p. 569.
Sandhyāprayogaḥ, 23, p. 569.
——vidhiḥ, 24, p. 571.
Sivarātrivratākathā, 19, p. 567.
——vratam, 18, p. 566.
Snānayātrāprayogaḥ, 27, p. 572.
Sṛāddhamantraḥ saṭīkaḥ, 20, p. 567.
Śrīkṛiṣṇajānumāṣṭamīvrataṁ, 21, p. 568.
Tarpaṇam, 4, p. 558.
Tīrthayātrā, 5, p. 559.
Tulāpuruṣadānamokṣāṅgabhutahomā-
diḥ, 7, p. 560.
Tulāpuruṣamahādānamokṣakarmavi-
dhiḥ, 6, p. 559.
Vaiśākḥakṛitya, 17, p. 566.
Vratakālavivekaḥ, 31, p. 594.

VAIDYAKA.

- Cikitsāratnamālā, 1, p. 573.
 Jvaranidānam, 2, 3, p. 574.
 Nāḍījñānam, 4, p. 574.
 Rājavallabhadravayagupah, 5, p. 575.
 Sandigdghārthaparakāśikā, 6, p. 576.

JYOTIṢA.

- Akṣaracūḍāmaṇiḥ, 1, p. 577.
 Āṅkaprastārah, 2, p. 577.
 Jyotiḥsārah, 3, p. 578.
 Praśnasārakeralī, 4, p. 579.
 Svapnādhyāyah, 5, p. 579.

VEDAS.

- Chāndogyamantrabhāṣyam, 1, p. 580.
 Devīsūktam, 2, p. 581 ; 3, p. 582.
 Rudrādhyāyaṭīkā, 4, p. 582.
 —————bhāṣyam, 5, p. 583.

PROSODY.

- Srutabodhaḥ, 1, p. 584.